

A
L636
V. VI

I. Iantzenkiz

Dfintene

Romans

Ilino, Iria

A
L 636

Dzintene

Romans dzihwes ainās

Sarakstijis J. Jansčewskis

Peeftais un festais sehjums

Ar J. Seberina sihmejumem

J. Jansčewskis

1925. g.
Izdewejs „Leta“ Rīgā.

A
L 636

CeĶpeests Golta un Ķurjana
= = graĶmatu ņpeestuwē = =
Rigā, MarĶtatu eelā Nr. 5.

LATVIJAS NACIONĀLĀ
BIBLIOTĒKA

~~175.137~~
0304009566

Qsintene

Treschà data:

Pauki un pilfehtha.

Pirmā nodāka.

Sahšemis.

Maiga un Ratscha. — Sawads dšeedatajs uš leelžeka. — Rā
bruuineeki šatikušchees ar nonnem. — Adams nejaušchi fastopas
ar šawu radineetu. — Radineeta domas par šaušchu labklašhibu
Latwijā, Arewijā un Seemel-Amerikā. — Ai Kuršeme, tu jaukā
jeme! — Gudra un tahkredšiga tauta šchee angli! — Wišas lee-
lās kustišbas bijuščas weenpušigas. — Diwi latweešchu patrioti.
— Kas uštureja muššu tautu garigi un meešigi wešelu pa ilgeem
gruhtas kalpišbas gadeem. — Šchās pušes eerafčas. — Špmal-
dijusees Šahnunafšs ragana.

obrauzis ar Burbas Toni pee Meitufro-
šina un tur apwaizajees, Adams dabuja
šinat, ka barons Šchalks ar tšchiganeem
gan frogā bijušchi un tur dšehrušchi un
ballojušchees, bet weena tšchigane ar
šchahdu meitu, kas teem bijuši lihdsā,

aišjahjuščas nesin kurl ar baronu širgeem, tā ka šchee
palikušchi kahjeeni un rahdamees un lamadamees aišgahjušchi
projam. To dširdedams, Adams šinamā mehrā nomeerina-
jās, jo tikdaudš bija škaidri šaprotams, ka Emma no Šchalka
nageem tikuši laimigi wašam. Šan ne mašumu ruhpju
winaš darija tas, ka nesinaja, kur Emma tagad atrodas.
Tomehr bija peenemams, ka tšchigani, kas tik weikli bija
pratušchi wiau išglahbt no Šchalka warmahžibas, šinās uš
Emmas aišrahdišumu wiau aišwešt ari pee darwdega, buh-
dami drošchi, ka par to winaš dabūs labu atlihdsibu. Winašch
tadehš, leetu wišpušigi apdomajis, greeša širguš apšahrt,

Iai brauktu uš mahjam, jo ſirgi mahjās bija wjadſigi. Braukt wehl leiſchos un tur meklet Emmu nebija wairs nekahda prahta. Zonim, kam wiſch par pawadiſchanu eede-wa puſrubli, gan bija ſoti ſchehl, ka newarot braukt tahlaf: nu wiſch Kalwarijas tirgū wairs neaiſkkuſchot, jo klibā kahja kà par nelaimi taiſni uš ſcha eewehrojama tirgus laiķu ſahkuſi tik neganti ſahpet, ka pawiſam gruhti nahkotees paeet.

Seels bija Adama preeks, kad nahkoſchās deenas wafarā, pahrbrauzot ar ſaudim mahjās no plawas, atrada atnahkuſchu darmdegeni, kura, ſaudim dſirdot, ſehtā ſtahſtija, ka nahkuſi paluhgt, waj newaretu nahkoſchu, waj aiſnahkoſchu zeturtdeen padabut ſirgu — aiſweſt meeſtā pahrdofchanai ogles un darmu, bet, klehti eegahjuſi, Adamam kluſu pawehſtija, ka ſchodeen pehzpusdeenā Emma pee wineem eeraduſees — par wihreeti pahргеhrbuſees — un gaidot nu wiau.

Adams, kas todeen preekſchpusdeenā bija teeſas namā bijis un apgahdajees ar wiſeem wjadſigeem papireem, ſarikhojās tagad tā, ka no darmdega waretu dotees tuhlin uš aprinka pilſehtu, un tiklihdj mahjneeki bija noguluſchi, wiſch dewās darmdegenei lihdsā zekā. Tikai mahte bija kahjeena un wiaus gabaliu pawadija, eedodama lihdsā kukuļa, ko Emmā aiſneſt.

Behz karſtās deenas nahts bija brangi pawehja, un eeſchana laba. Saulei lezot wiai no birſem un plawu tafeem eegreeſās leelajā darmas zepļa meſchā. Adams ſoſoja ſchſirigeem ſoſeem.

— Re, kà wiſch metas! Es tikko teku lihdsā. Laikam grib ſawu lihgawiau atraſt wehl gulſchu. Ta jau nu gan, gultinā pahrſteigta, no preeka un wehlibas uš weetas iſkuſis. Es jau winaſi pretiſtabā uſtaiſiju guku. Tur nu tu ſawu

seeweli atrafi... Darmdegene runaja, puhsdama, elsdama un puzritšhis steigdamàs Adamam nopafat.

Gabalu gahjušchi, wini eeraudhija pa darwas zepła zeliu nahřam preti divi nihzeneezes: abas řarkanos lindrukos, balodainos neeburos ar tumšchi rusleom řamta apmetinajumeem, galwàs augsti řarkani wainagi, baltàm sihlem rotati, un řchřerřu pahř kameeři balts linu řřahřeris, řurřch uř řruhtim bija řařprauřts leelàm apakàm řaktim.

— Deesin, řur te nihzeneezes zehluřchàs?... Pařlusu brihnijàs darmdegene. — Un abas pilnà godu gresnibà, it řà řahřàs eedamas, waj pa řwehtkeem bařnizà.

Řeenahřot řlaht, weena nihzeneeze, galwu palozidama, dewa labrihtu un, liřàs, gribeja eet jau garam, bet tad apřahřjàs un pati řahřa pilnà řaklâ řmeetees. Pařfatijufees uř to zeeřchaki, darmdegene pahřřteigta iřřauzàs:

— Niju! Ta jau Rařřha! Žorena Rařřha, mana wihra brahřa meita... Un wina řneedřa jautrajai nihzenezei rořu, Adamam řahřřtidama:

— Mans wihřs, řà řinat, ir nihzeneeks, ari pirms řeewa wiam bijuři no řureenes. Rađu meita, rau, atnahřuři muhs apřehřřt. Rař ta otra řahřa?... Wina waižaja Rařřchaj.

— Waj to nepařihřtat?... Atwaižaja Rařřchaj.

— Nè. Bet řà lai ari pařihřt, řad azu nemař nerahđa un řahw řahnis řagreeřufees, řà řaunedamàs; dřelřenà biře, reřna řà řauwas gabals, gan řarajàs uř muguras ar řarkanu matpini galà, bet no biřes ween newar neweenu pařihřt; to řikaj redřu, řa abas eřat nihzeneezes, — to rahđa neween geħrřs, bet ari wiřs augums: řahđas weřeligas, pařemas, pařeřnas řwempeles, iřřti řahđas, řahđas labas nihzeneezes mehđř buřt.

— Zuhſ ari nepaſihſtat to otu nihzeneezi? La beeſchi bijuſi ari Deepaja . . . Katscha waizaja Adamam.

— Nè. Bet nu nepaliſſim ſtahwot uſ meetas. Gefim tahlaf! . . . Sperdams ſoli uſ preeſchu, ſtrupi atteiza Adams, furam treeſchana par nihzeneezes paſihſchanu, waj nepaſihſchanu bija pagalam garlaiziga leeta, jo winam ruhpeja tikai Emma, ſewiſchi mehl tagad, kad pee darwdegeem bija eeraduſchàs ſweſchas ſeeweetes, fur winſch tatschu bija domajis to fluſà weentulibà un tà tad pilnà droſchibà.

Otra nihzeneeze, fura wiſu ſarunas laifu bija ſtahwejuſi ſagreeſuſees ſahnis, kà likàs, kautko ſahrtodama pee ſawàm ſaktam, pehſſchni ſitàs tagad apſahrt, dewàs Adamam flaht un, uſ pirkſtu galeem palehſdamàs, apkampàs tam ap kaflu un ſahka to fluſpſtit, tà ka winſch pahrſteigts tikai paguwa iſſauktees:

— Emma! Tu?

— Nè! Nu naw wairs Emma: ta neſin fur paſuduſi. Schi ir jauna ſkaiſta nihzeneeze — Maiga, mans draugs . . . Schigli runaja Katscha ſtarpà, peeedama laimigajam pahrim flaht.

No Katschas tahlafa paſtahſtijuma iſſkaidrojàs, ka wina atnahkuſi wakar wakarà — luhgt tehwa radus kahſàs: wina prezotees, dimi nedelas pehz Zahneem buhſſhot kahſas. Drehnelè eeſehjuſees un panehmuſees lihdſa ari ſawu wainagu, kai ſwehtdeen waretu labi iſrahditees Saulgoſes baſnižà. Dabudamas weena no otras ſinat, ka abas ir lihgawas, wina un Emma drihſi ſadraudſejuſchàs. Rogehrbdamàs uſ gulet eeſchanu, Emma uſwillkuſi winas drehbes un bijuſi pahrſteigta, ziſ leelà mehrà wina nihzeneezes uſwalkà fluſſt nepaſihſtama. Tad dabujuſchàs no darwdega wina nelaiſes goda drehbes l'hdj ar wainagu un norunajuſchàs abas

uſgehrbtees pa nihzeniski, nahkt Adamam ſchoriht preti un to kreetni pahſteigt, kaſ nu ari tik wareni iſdewees. Peeteiſuſchaſ ari darwdegim, ka Emma ſauzama tikai par Maigu, un ja kaħds ſweſchineekſ nonahktu liħdſ darwaſ zepſim, winaſ redſetu un par winam to eepraſitoſ, tad lai paſaſot, ka taſ abas wina braħka meitaſ no Nihzaſ — Maiga un Kaſſa.

Stuku ſchaħdu iſdariſchanu Adams atrada par waren aſpraħtigu un bija preeziġſ, ka nu Emma pa wina prombuſchanaſ laiķu huħſ wiłnigi droſcha.

Scho deenu un nahkoſchu nakti Adams palika pee Em-
mas, bet otrâ rihtâ jau ar masu gaiſminu demâs zekâ, lai
laikâ nofkultu aprinſka pilſehtâ un, ja ween eeſpehjamſ, jau
tani paſſhâ deenâ waretu nofahrtoſt ſawas dariſchanas.

Saule bija pahri puſzekâ ſtarp aſaidu un puſdeenu,
kad wiſſch diſchzeka malâ, kaſ gahja pa kraſſchnei ſaſojojſcheem
waſarajas un ſpehzigi wiſſkojſcheem rudju lauſeem, noſehdâs
ſem kupa puzena uſehſt lihſi panemto brokaſtmaiſi. Wiſſch
beidſa maiſi ehſt, kad iſdſirda uſ to puſi, no kureenes bija
nahziſ, kaſdu wihtreeti dſeedam. Redſet uſ to puſi taſlu
newareja, jo zekſch bija ſagreeſees ar lihſumu un gahja no
kaſna lejâ. Dſeedaſchana kluwa arweenu ſkaidrati ſadſir-
dama, un drihſ wiſſch lihſumâ eeraudſija nahkam kaſdu
zilweku ar zepuri weenâ un nuhjiu otrâ rokâ. Nahzeiſ
dſeedaja newiſai ſtiprâ, bet patihkamâ balſi. Adams klaw-
ſijâs, kaſ ta par dſeeſnu ir, ko nahzeiſ dſeed. No preezigâs,
gandrihſ jautrâs meldijas wiſſch domaja ſawado dſeedataju
kaſdu eereibuſchu kroga brahliti. Bet zeeſchafi eeſlauſi-
damees un dſeedatajam nahlot tuwat, wiſſch ſkaidri ſadſir-
deja mahrdus Jeſus Kriſtus. Patlaban nahzeiſ bija ari
wiu eeraudſijiſ, dſeedaſchanâ tomehr tuhlin wehl neapſtah-
jâs: jebſchu balſi druſku noſpeeſdamſ, uſſahkto panehmeenu
nodſeedaja lihſi galam, tad, deempalihgu padewis, waizaja,
waj wehl taſlu lihſi aprinſka pilſehtai, uſ kam Adams at-
teiza, ka buhſchot laikam wehl peežas werſtiſ.

Sweſchais, kaſ bija wehl gluſchi jauns zilwekſ un kam uſ
muguras bija uſſeeta maſa naſtina, peeſtahdamees bija ar
abâm rokam atmuguriſki atſpeedees uſ nuhjaſ, it kâ duſina-
damſ kauluſ, noſtahjâs tagad atkal taiſni un nehma nuhju
rokâ, teikdamſ:

— Ja wehl peežas werstis ejamas, tad nedrihktu kawetees, ka neteef wehlu: man krona eestahdēs darīschana.

Adams peebilda, ka winam ari darīschana krona eestahdēs, zehlās augšcham un turpināja zeku reišā ar šweščneeku. Ējot wiņsch dabuja no ta sinat, ka tas nahtot no dšelszēka stazijas un ešot atbrauzis no tahleenes.

Negribedams šweščneekam tahlať nešo praščnat, to-mehr wehledamees kautko runat, Adams eeminejās, ka wiņsch pirmit, dširbedams nahzeju dšeedam, no pirmā gala domajis wiau dšeedam kaħdu laižigu dšeesmu — tiť weegli un preezigi melbija škanējusi, bet beidsot pahrtleezinajees, ka dšeeima ir gariga.

— Deemu šlawet un Zesum pateiktēes ir tiť jauči un patihkami, ka to war darit ar lihšnu firđi un preezīgā prahtā gamiledams... Szazija šweščneeks noteikti.

Sarunadamees tahlať par druwu stahwokli un zitām wispahrejām leetam, wini nonahza pilšehtā, kur, pašazijuschi weens otram ardeemas, dewās katrs uš šawu puši.

Šrahbijās, ka Adams šawas leetas newar šchodeen nošahrtot, kadeht winam bija japaleef te lihđi parihtram, jo rihtu bija šwehtdeena.

Nonehmis kaħdā weešnizā šew ištabeli, wiņsch, tahlu zeku gahjis, lihās laikus gultā un tuhlin ari aišmiga, bet par to otrā rihtā ušmodās it agri — šaule bija tikai nesen ka ušlehtusi un špihdeja pa neleelo logu wina ištabā. Pilšehtā wišur wehl bija pilnigs šušums, tikai kautkur šaimiau nama šehtā dširdeja nepatihkami šaki škarbalainā balši aitu wairakšahrt blehjam, šuru mehđidams neleelā attahlumā uš katru blehjeenu kahtīgi atbildeja ar pretblehjeenu wehl jo nejaukātā balši — kaħds wišreetis. Negribedams aitas

klauſchanâ un winas mehdiſchanâ ilgati klauſitees, Adams zehlâs augſcham, ſchigli nomasgajâs, ſakopâs un dewâs ahrâ.

Reiſ winſch bija laſijis kaſhdâ dſintenes apraſtâ, ka ſchâs pilſehtinas aptuweenê eſot jauſas paſtaigaſchandanâs weetas pa augſteem, ar ſkuju un lapu ſokeem apauguſcheem kalneem un lejam. Tagad winam nu bija laba reiſa ſchos jauſumus apſtatit. Pa ſchaurâm, lihſtumainâm eelinam eedams lejuſ uſ upes puſi, lai dotos tai pahri uſ meſchu, winſch weetweetam, ſewiſchki maſajos, nabadiſgos nameſos, dſirdeja dſeedam garigas dſeeſmas. „Redſams, ſchee weenfahriſchee ſautini jau agri zehluſchees, tura ſawus mahju pahtarus, lai pehz tam waretu paraudſit un eeturet brokaſti un tad laikus dotees baſnizâ. Pilſehtinas maſo ſauſchu ſtarpâ te walda wehl tâs paſchas tehwu tehwu eerâſchas, kâ uſ ſemem.“ Modomaja Adams.

Œiſtaigajees pa meſcheem, nopreezadamees par jauſajeem widuſcheem un apluhkojis ſtahwâ upes kraſtâ, eepretim pilſehtinai, ari wezo brunineeku pili, kur gan nefas eewehrojams no ſenlaidu atleekam nebija redſams, bet kur bija wiſai praktiſki eerihkoti dſihwoſki muſiſchas kalpeem, Adams nonahza atpaſaſ pilſehtâ, kad patlaban ſahſa ſwanit baſnizas torni, kura atradâs upes otrâ kraſtmalê, taiſni pretim wezajai pilij. Swehtdeenas drehbês gehrbuſchees laudis ſteidſâs pa eelam un tazineem baſnizâ.

Uri Adams uſſahpa kalnâ un eegahja eekſchâ, apluhkoja baſnizu, noſkatijâs baſnizenos, paſlauſijâs ſprediſi un tad, pa pilſehtinas eelam paſtaigadamees, aiſgahja lihdiſ netahlajam zitreiſejam kloſterim, par kuru wezos raſtos bija laſijis, ka tur mituſchas katoſu laikos nonnes un ka no brunineeku pils zaur kalna un grawas apaſſchu bijuſi iſmuhreta apaſſchjemes eela, pa kuru brunineeki kaſtrâ laika ſlepeni

warejuschī nofkucht klosteri. Staištās nonnites ar wišu šawu stingro preefšāneezi šhe tā tad gaidijuschas šawu dwehseles šwehtlaimibu newis no augšcheenes, bet — isfahpjam no apafššjemes tumščas alas. Tagad no klosterā, šhās zitrei-šejās brunieetu un muhķenu ispreezas weetas, bija redšamas wairs tikai krahmatas.

Stahwot kalnā un nofkatotees lejā uš straignaino pšawu un grauw starp pili un klosteri, Adamam nahza prahtā, kahda pee toreisejeem wahji attihjtiteem tehnisķeem lihdsēķeem bijuši wjadšiga milšu usnehmiba un energija, lai šchahdā widuži israftu un isbuhwetu ap treschdahu werstis garu apafššjemes gangi, kuram bija jaet pat pa upes apafšchu... Un kahdā noluhķā wišs tas? „Ja, šenā romantika bijuši štipra un usnehmiga tiklab gaischos, kā tumščos darbos.“ Winašch šewi wehroja.

Cedams atpašak uš pilšehtu, winščch kahdā masā namiaā, netahlu no eelas, isdširda štipru dšeedašchanu. Dabudams no garamgahjejeem šinat, ka tas ir baptistu luhģšchanas nams, winščch nolēhma uš brihdi tur eegreestees. Brauķdams agrak uš fuga, Adams lihds ar ziteem juhrneēķeem dašchu reiš bija apmeklejis baptistu deewšalpojums Anglijā, kur šewišchķas organizācijas — ihpašchi ari no baptistu pušes — ruhpejas par to, ka ari juhrneeki šwehtdeenas lai pawaditu křištīgā garā. Winašch tadehķ wehlejās paluhķotees un pa-šlaušitees ari latweešchu baptistos, jo pašchu pušē baptistu nebija.

Šik naminašch masinašch, tik masina bija ari pati draudšite — tikai ap pahradešmit zilweku. Wiši tee patlaban dšeedaja šehzigām balšim. Ari Adamu tuhlin nošehdinaja uš šolina, pašneedsa grahmatu un parahdija dšeedamo weetu. Šehz šchās dšeesmas usstahjās, kā baptisti pašchi šawā starpā kšchuf-

ſteja, koris, pateefibâ gan tikai kwartets — diwi wihreeschi un diwas pusaugu ſkufes, bet wiſi ar labâm baſſim. Rahds klis wihrelis, kurſch Adamam pehz wiſa iſſkata likâs buht kahds lauſu ſkrodelis, noſtahjees dſeedatajeem preeſchâ, zilaja taſts ſiſli.

Paſlauſijees baptiſtu dſeedaſchanâ, Adams gribeja jau eet ahrâ, kad ſew ne par maſu pahrſteigumu eeraudſija ſtahjamees runataju frehſlâ kâ ſludinataju jeb mahzitaju ſawu wafarejo zela beedri — to paſchu jaunekli, kaſ garigu dſeesmu dſeedadams bija wiſu panahzis zelâ. Weenkahrſchos wahr-dos un weiklâ walodâ wiſch ſtahdijâs draudſitei preeſchâ kâ ſludinatajs no taſlâs Geſch-Reemijas, kur maſas baptiſtu draudſites dſihwojot iſſaiſitas un pajuku ar ſweſchas tautibas un ſweſchas tižibas ſaudim, bet tomehr pee ſawas latweeſchu tautibas un ewangelijuma tižibas turotees ſtingri un lihdi ruhpeſem par laizigo labſlahjibu ruhpejotees ari par garigâm leetam. No ſcheem taſlâ ſweſchumâ iſſlihduſcheem, bet tomehr nepaſlihduſcheem tautas un tižibas beedreem wiſch atneſis miſkus ſweizeenus kriſtijeem brahkeem un mahſan dſimtenê, iſleetodams kaſdu ſewiſchu gadijumu — proti, wiſch te eeradees kara klaufibas leetâs, jo dabujis ſinat, ka wiſam jaſtahjas pahrbaudiſchanas komiſijai preeſchâ newis tagadejâ dſihwes weetâ, bet dſimtenê, no kuras wiſa wezaki neeſot mehl iſkraſtijuſchees. Tureenes eeſtahdem wiſch rudenî nemaſ neſtahjees preeſchâ, domadams ſewi kâ gariga amata iſpilditaju aſſwabinatedu no kara klaufibas, bet nu iſrahdijees, ka tâ naw, un tadehl tuhlin dewees ſchurp, lai pilditu ſawu pilſona peenahkumu walſts un likuma preeſchâ. Wafar wiſch tad ari noemts ſaldatoſ, tomehr atlaifts paraſtâs diwi nedekas apzeemot raduſ.

Stahſtidams par dſihwi ſweſchumâ un pœdſihwojumeem

zela un wisur redsedams un flawedams Deewa brihnumus fristigas draudses augsthanâ un zilweku atgreeschanâ, wiastch peemineja ari, ka wakar zela satizis kahdu jaunu zilweku, kas brihnijees, kad Deewam un Jesum dseedot preezigu flawas un pateizibas dseefmu, bet jau schodeen wiastch scho paschu zilweku redsot sche — majas draudsites widâ.

Adams juta few aufis filstam un waigus farkstam, saprasdams schos wahrduš uš fewi sihmetus.

Deewkalposchanai beidsotees, fludinatajs peesteidsas Adamam klast un roku speesdams pateizas, ka ari wiastch te eeradees.

— Biju isgahjis pilsehtas apfahrtne apskatitees dabas jaukumus, atpakat nahkot isdjirdu dseedam un ta te eegreesjos . . . Pasfahdroja Adams.

— Redseet, ta ir: kad zilweks ko mekle, tad, ja Deewa schehlastiba nahk par to, tas atrod neween to, ko pats meklejis, bet ari wehl daudj ko labaku, augstaku. Sauls isgahja meklet ehseku mahtes, bet atrada kehina troni; Peteris isgahja swejot siwis, bet Jesus tam teiza: „No scha laika tu swejosi zilwekus.“ Zuhš isgahjat luhkot dabas jaukumus, bet isdjirsdami garigas dseemas dseedaschanu, eeradatees deewluhdseju pulzinâ un klausijatees Kristus preezas mahziba. Lai Deems dod, ka wina wahrda sehkla nebuhtu krituši nedj zekmalâ, nedj uš akmeeem, bet ka ta buhtu krituši labâ semê un nestu simtfahrtigus augkus . . . Fludinatajs no teiza pazilats.

Kahds no draudsites lozefkeem, pee kura fludinatajs bija apmetees, peenahza, lai reija ar to eetu mahjas. Redsedams to ta dsihwi farunajamees ar Adamu, wiastch ari scho aizinaja eet wineem lihdsâ un eeturet kopigi pusdeenu: tur tee samu eefahkto farunu waresthot turpinat.

Tà fa Adamam nefur nebija fo fteigtees, tad winfch aizinajumu peenehma, eepreefch gan aizinatajam aifbildinadamees, fa, buhdams glufchi fwefchs zilweks, to apgruhtinot.

Mafajai draudsitei ta bija goda deena, kad tizibas brahlis — un wehl jauns, dedfigs fludinatajs — eeradees pee tàs no tahdas tahleenes. Tadehl pehz deemfalpojuma wairaf zilweku bija faraduſchees pee minetà draudfes lozekka. Pee pusdeenas, furu ehda dahrsà, fweſchais fludinatajs, fahstidams, fa winam aprinkfi daschos nowados radi apmeklejami, eewaizajàs Adamam, no kureenes winfch efot, uf kam Adams atbildeja, fa efot no Pakalnes pagaſta.

— Tad laikam paſihſtat ari Laufmaku ſaimneekus? . . .
Waizaja fludinatajs.

— Pats ejmu jaunais Laufmalis.

— Pats efat jaunais Laufmalis? Girta un Zles dehls? Tad jau mehſ efam tuwi radi — brahlneeki! Mans tehws ir wezà Laufmaka brahlis Matijs, kas jaunibà aifgahjis uf Kreewiju. Sweiks, fweiks, mans brahlneek! Taisni tewi un tawejus gribeju apmeklet un rihtu pat dotees turp . . . Preezigi runaja fludinatajs, ſteigdamees Adamam klah, un abi jaunekki apfampàs.

— Re, zif jauki, zif brihniſchſigi! . . . Rokas ſalikufi, ſazija kahda ſeeweete. — Diwi brahki dſihwo tik tahlu weens no otra, fa gadeem ilgi nedabun ſaredſetees; bet te nu zaur Deema ſchehlaſtibu wiwu behrni faſtopas.

— Tas tikpat kà diwi kofi, kas aug kates ſawrup un newar ſatapt kopà, bet wiwu galotnes, wehja lozitas, ſaſneedſas, faſtopas un weena ar ottru ſuminas . . . Szija fludinatajs un, nogahjis atpakal ſawà weetà un rokas ſalikdams un azis pazeldams uf debefim, aifgrahhts iſſauzàs:

— Af Deems, debeşu tehws, wişu domu iřmanitajs, wişu zeku űinatajs un waditajs! Tu dari brihnumus muhşu dşihwê tãpat, kã Abrams, Şafa un Şekaba laikos, waj apuřtuku deenãş un allaşġin, tikai wajaga toş redşet un řa-prařt. Tawa roka tiř brihniřġki wadijuři manus zekuş uř manu tehwu dşinteni un tiř jaukuş řirdş un dwehşeles preekuş man řagatawojuři řġini űemê, řur eş řawu řahju tagad zeku pirdo reif, řa man lihđi ar Şekabu jaiřřauzãş: Þungş, eş eřmu mařř pret wiřãm tawãm apřġehlořġhanam!

Şeewetem uřřãġot, wiři nodşeedaja řãġdu preeřigu řlawãş un pateizibas dşeeřmu, bet taş pař klibais, řãş pirdit bija zilajis řiřli, řãřija iřřu pateizibas luhġřġhanu.

ġaiřġãġi kã jebġad Adams řġġita tagad řãprotam řġolã lařitos řãġřtus no Şeřuş un apuřtuku dşihweş, řãġ řwejneeři, muiťineeři un řiti weenřãġřřġee darba řtrãġġneeři un roř-pelni řġuwa pař Deema walřřtibãş řġudinatařeem un řãġ no mařeem tiřigo pulzineem augã un attiřřtiřãş leelã řriřřtigã draudşe. řauři wiřãm toreiş řġġee řãġřti bija řġġitufġġi; tagad wiřřġ pař jaunu řãřuta wiřãu brihniřġġigo jauřumu.

řurpinot pařtrauřto puřdeenas řureřġhanu un ar jaun-atrařto radu řãrunãġoteeş, Adams dabuja řinat, řa to řãuzot řãġni, un řa maġjãş paľiřufġġi weł diwi braġki un diwi maġřãş; wiřřġ eřot taş jaunãřãis. Dşihwořot wiři řweraş ġubernã, Dřãřãġġowãş apriņķã piľřeřtaş tuwumã, bet wiřřġ, řãmeġř řġuwis pař řġudinatařu, maġjãş mař eřot, beeřġi zekodãş pa ľlařġãġu apřãġrťni, tiřibas beedruş pulzinađãm un řopodãm; řeemu, řãġ beġrni řwabadi no ġãneem, laiřeem řurejis ari řġolãş.

Þirdneem peġřpuřdeenã, řãġ Adams řãwãş leetas bija nořãġrťtojis, abi radineeři demãş zekã, tomeġř newis teeřġi uř Þãřãľni, bet taġlař — uř řurbeş puři, jo řġudinatajs

gribeja apfēhrjt kahdus tehwa radus tureenes apgabalā, un tā ka Adams ari jau ņen nebija ņagahjees ar ņheem radeem, tad wiņņh mihtajam radineekam par patiņņņharu gahja uņ tureeni lihņja. ņee Emmas wiņam nebija tiņ aplam ko ņteigtees, jo ņinaja to droņņhā weetā un tā pahrechrbtu, ka par wiņas paņiņņņhanu nebija ko behdat.

Laiņs bija labwehligs kaņjam eeņņhanai — druņku weh-
jains un pa daņai apmahjees, tā ka karņt nebija. Noņkati-
damees uņ plaņņho apņahrtni, ņludinatajs newareja deeņgan
nopreezatees, ziņ te wiņņ eņot jauki: lauki labi eeņopti un

apstrahdati, tà ka druwas wiskot wiskò, ap mahjam leelafi, waj masafi augku dahri, ehkas wifur fahrtibâ un ganos redj prahwu fkatu labu lopu.

— Pawifam zits fkatš nekâ Kreewijâ ... Winjch pree-
zadamees teiza. — Nekur neredj pusgrumuſchas ehkas,
noplifhufſchus juntuš, nedj femi aiflaiſtu atmatâ, kâ tas tur
pee mums tiš wifai paraſts fkatš. Un laudis te wifî kâ
fkudras darbâ — wihreeſchi ſawâ, ſeewetes ſawâ un behrni
waj nu ganos, waj leelajeem palihgâ. Ne tà, kâ tur pee
mums: daſcham femneekam ir kahda ſakaltuſi gotina —
tahda, kâ laba kaſina, waj tahds ſirdſinſch, ko kreetns wihrs
waretu uſ plezeem paneſt, bet zitam naw ir to paſchu. Un
kahda wiau ſemes apſtrahdaſchana! Sehjas laikâ ſeewa
weena pati ar kahdu ſirgeli koka arklâ flehgâ pa tihrumu,
bet wihrs, kaſchokâ ſamilzees un ſajosees, pihipiau kuhpina-
dams, pilns diſka filofofijſka meera, buhdas preeſchâ ſtahw,
fkatas un domâ — domâ un nedara nekâ. Deekas, ka tur
pee wineem walditu kahds pawifam zits Deems, nekâ tas,
kaš muhs wifus redj un wada. Un tomehr wiai ſemi da-
bujufſchi ſew gluſchi par brihwu, kamehr te ſainneeki wifî
ſemi wirkuſchi.

— Waj tad tur muifchas, waj walſts eestahdes nemaš
uſ tam neraugas, ka femneeki lai ſawu ſemi pareiſi apſtrah-
datu un peenahzigi maſſatu nodewas? Seb waj femneeki
paſchi nekem tur nekahdu paraugu no muifcham? .. Gewai-
zajâš Adams.

— Muifchai tur naw nekahda teiſchana par femneekem,
jo, kâ jau teizu, ſawu ſemi tee newis wirkuſchi no muifcham,
bet dabujufſchi no walſts gluſchi par brihwu, un lai ſeme
wiſeem buhtu weenada neween leeluma, bet ari labuma ſinâ,
tad ta ſadalita wiſeem lihdftefus teewâš garâš ſlejâš. Ween-

lihdšības prinzijs un wišas tautas aplaimošanas tendenze tur iſweſta — wišās konſekwentēs tiſ taħlu, ka naw eephejams dšihwot. Ultrademokratišms tur pats ſewi pahrſpehjis. Pamišam zita aina Baltijā. Te wiša ſeme gan nebuhſt naw pahrđota ſemneefeem, bet kur ta pahrđota, tur ſaimneezibam dota taħda platiba, ka tās war ſemīgi darbotees un uſturet prahwu ſkaitu ſaimes. Nepahrđoto ſemi apſaimneeko muiščas paſčas, bet atkal tiſ razionali, ka ſpehĵ daudſ ſaudim dot darbu un maiſi. Wehl labaki neſā te, eſot agrarapſtaħki noſtaħditi Seemek-Amerikā: tur ſeme ſadalita ſaimneezibās no 500 lihdſ 1000 puħrweetu, ar ko nodibinata weſela leela rinda eeneſigu uſneħmumu, kaš nodarbina daudſ darba ſauſchu un ir walſts labſlahjibas ſtiprakais pamats. Bet Kreewijā, iſkatru aplaimojot ar ſawu ſemes ſtreħmeliti, uſ kuras redſ tiſai niħfuku un nabagu buħdas, naw ne wehſts no dšihwes ſpehĵigām, eeneſigām ſaimneezibam. Taiſni otradi: walſtij tur gadu no gada dodami pabalſti — ſcho niħfuku uſtureſchanai. Tu waizā, waj ſemneeki tur no muišcham neſa nemahzotees. No lai tee tur mahzitos? Muiſchu ihpaſchneeki leelaſo teeſu dšihwo galwas pilſeħtā, waj aħrſemēs, muišchas nododami pahrwaldneefeem un par to apſaimneekoſchanu maſ ruħpedamees. Pee ĵums gluſchi zitada aina: baroni paſchi dšihwo ſawās muišchās, wed kreetnu ſaimneezibu, guhſt labus panahkumus, — te gan war ſemneeks no muišchas ko mahzitees un ir ari pateeſi daudſ laba mahzijees.

Adams, kaš wiſu laiķu kluſu zeeſdams bija klaufijees radineeku runajam, nopeetnā halſi noteiza:

— Tew jaſin, miħto brahlen, ka eš uſ baroneem labu prahtu neturu, jo winu politiķas deħl ari man, kā daudſ ziteem, nahzees ſawā laiķā zeeſt; tomehr kaš uſ teem ſihmejaš

tà kreetneem laukfaimneefeeem, tad ari es wiau preefšhà labpraht nonemu zepuri. Muhsu semè wiai ir tahds kùlturas faktors, ka muhsu tauta, ja ta tihšchi negribès buht netaišna, nekad newarès to deefgan augštu nowehrtet. Teefa, muish-neeki mums bijušchi stingri, pat koti bargi školotaji, bet wiai bijušchi kreetni školotaji, tà ka mehš tagad kùlturelâ jinâ lihdsàs someem stahwam starp wišam Kreewijas tautam wišaugstaš, bet turibas jinâ tos pahršpehjam.

— Ai, Kurfeme, tu jaukā, bagatā seme! . . . Sajuhšminats iškauzās šludinatajš. — Ne walti tewi dehwe par Deewa semiti. Deewa šwehtiba, un tamu eedšihwotaju kreetniba tewi tahdu padarijušchi — weeni ar šawu germanu tautas augsto kùlturu, otri ar šawu darba mihleštibu, išturibu, tau-pibu. Tu jaukā seme! Lihdsj šchim man nebija ilgošchanàs pehž tewis, jo es tewi nepasimu, — mana djimtene, mana augtuwe ir tur tahlâ šwešchumâ. No tehwa un mahtes šahštijchanas par wiau djimteni Kurfemi biju tifat šinšahrigs tewi redjet. Bet nu, kad tewi ešmu redsejis waigu waigâ, paštahwigi ilgošchos pehž tewis. Lai gan ari tur šwešchumâ Deems muhs šchehligi šwehtijis, un mehš tur labi eedšihwo-jušchees, tomehr tišklihdj buhšchu iškalojis kara Klausčas, mehš nahšim atpašal šawâ ihitajâ djimtenē un dšihwofim šawas tautas šarpâ.

Wiai šahštija ari weens otram par šawu mahju dšihwi un gineneš apšahškeem, pee šam radineeks eewaižajās:

— Tu tatšchu ari neši wehl prezejees?

— Jā ja, ir nē . . . Atbildeja Adams.

— Kā tā? Tad laikam noluhkojis eši, bet neši wehl pahšmedees.

Adams pašahštija nu, šahdâ šahwofli pašlaban atrodas wina prezibu leeta.

— Tas ir gan ſawads, muſſu deenam nepeemehrots, gandrigh netizams notikumš... Brihnidamees noteiza radineekš.

Adams waizaja, waj tas newaretu winu ar Emmu ſalaulat. Deeta ta, ka minas wezaki buhš koti nelaimigi, un nefad newarēš to Emmai peedot, kad dabūs ſinat, ka ta nelaulata dſihwo ar winu kopā. Wiſai pa prahtam buhtu, protams, ari wina wezakeem, kad waretu teem pawehſtit, ka wiſiſch ar Emmu weenoti laulibas ſaitem. No Tſchahpina atlaulajujees wina gan neeſot, un wehl wina paſchi nemaſ neſinot, waj un kad warēš no ta dabut atlaulibu, bet kopigs Emmai ar ſcho wina peelaulatato wihru tatſchu neeſot itin nefas, un wina ſewa ta nebuſſhot nefad; tadehſ warbuht radineekš, kà zitas tizibas garidſneekš, waretu winaš ſalaulat, jo wina tã ka tã dſihwoſhot nu kopã — kã wihrēš un ſewa.

Sludinatajš, brihdi padomajis, teiza:

— Mihko Adam, tewi laulat man pehž liſuma naw teeſibas, — to waru darit tikai pee ſawas tizibas beedreem. Bet ja tu un tawa lihgawa ſawas firdiſ eſat jau weenojuſchi, tad juſſu kopdſihwi ar Deewa wahrdu eeſwehtit — to eš gribu darit, un tã juhš ſawās firdiſ un dwehſelēš buhſit ſalaulati; bet par tawas lihgawas atlaulaſchanoš no Tſchahpina un par ſawu ſaweenofchanoš liſumigã fahrtã gahdajeet paſchi tad, kad tas jums buhš eeſpehjamš.

Adams tã bija meerã un pateizās radineekam jau eeſpreekſch. Weenojās, ka pehž radu apzeemoſchanoš abi doſeeš uſ Adama mahjam un no tureneš pee darwodega, lai tad iſdaritu norunato laulaſchanoš.

Radu mahjas wina tanī deenã neſaſneedſa. Lai gan duhſchigi ſoſoja, tomehr wafarã atlika pehž Adama wehro-
juma wehl kaſdas pahrdēſmit peežas werſtis ko eet. Buh-

dami freetni peeguruſchi, wiwi eegreesàs kahdâ ſehtâ netahlu no leelzela paluhgt naftsmahjas. Labpraht wiwus tur uſæh-
ma. Sainneeze uſ ahtru roku paraudſija wafarinas, un
ſainneeks luhdſa nejauſchos weefus pee galda. Ghdeemu
padewa diwi meitas, no furàm weena, kâ bija noprotams,
bija paſchu behrns, otra kalpone. Bet ſawâ apfalpoſchanas
darbâ tâs nonahza tif lihdiſt abas ſleekſnim, fur, neſamos
pademuſchas ſainneezei, paſchas katreis tuhlin tif ſhigli
noſuda, ka weefi pateefibâ tâs nedabuja ne redſet. Tas pats
notifa pehz wafarinam pee galda nowahſſchanas; tâpat kad
ſainneeks weda weefus ſeena ſchuhni uſ guku, atkal meitas,
kas patlaban bija tur darbojuſchàs ar gukas uſtaifſchanu,
wineem tuwojotees ſchuhnim, aiflaidàs kâ iſbeedetas ſtirnas.
Otrâ rihtâ pee brokafſt galda atfahrtojàs tas pats, un tâ
wiwi aifgahja projam, no meitam wairaf neredſejuſchi, ka
tikai wiwi ehnu, lai gan buhtu wehlejuſchees tâm pateiftees
par laipno apfalpoſchanu.

Adams, kam labpraht patifa noſkatitees uſ jaunàm
ſeewetem, wehrot wiwi daihumu un ſkaiſtunu un par to
nopreezatees, jutàs peewihlees un tihri apwainols par jaunu
meitu tahdu newehrigu iſtureſchanos pret wineem, uſſkati-
dams to par nezeenibas iſrahdiſchanu. Saihdſis wiwſch klufu
zeeidams ſofoja radineekam lihdiàs pa plawas rafaino tafu
blafus putekſkainajam leelzefam.

— Waj tu garigas dſeesmas proti dſeedat? . . Iſtrau-
zeja wiwi no domam ſludinataja waizajums.

— Tàs, ko pagaſta ſkolâ eedams eſmu eemahzijeos un
ko dſeedam iwehtrihtheem ſkaiſtot mahjàs pahtarus, waj ari
ko bajnizâ dſird dſeedam.

— Saunas dſeesmas un meldijas klaht neefi mahzijeos?

— Nè.

— Bet es hef wezàs dseefnu grahmatas finu wehl daudf, daudf zitu jauku dseefnu un meldiju. Es tew ari fahdu eemahziſchu . . . Teiza radineeks un, paſazijis Adamam wahrduf, fahfa nedittà balſi dseedat, tà fa Adamam bija jadseed lihdsfa. Kad daschas reifas bija dseedajufchi kopigi, tad Adamam wajadſeja dseedat weenam paſcham, lai parahditu, waj dseefnu un meldiju jau eemahzijeef.

Tà abi puiſchi pa flufu, weentuko zeku gahja fahdu laifu dseedadami. Dimi pfahweji, netahlu no leelzeka ſtrautmale pfaudami, patlaban ifgahjuſchi ſpailles, peeſtahjàs un, zepures nonehmufchees, flufu flaufidamees noſſatijàs abeem gahjejeem pafaf.

— Tee, leekas, brihnas ſawàm auſim netizedami, djirdot zela gahjejus dseedam newis par paſaules preekeem, bet par Jefu Kriſtu . . . Dseefnu nobeidſot, teiza fludinatajs.

— Safi, tà tu ſtatees uf baptiſteem un waj tu minu ſapulzes ari apmeklè? .. Brihdi flufejis, wiaſch atkal wai-zaja Adamam.

— Muhſu puſè naw baptiſtu. Anglijà gan fahdas reifas efmu hijis wiau ſapulzès, jo tur ir daudf baptiſtu, un ſwehtdeenam tauta tur ir fhafkla baſnizà gahjeja un garigu ſapulſchu apmekletaja.

— Gudra, prahtiga un tahfredſiga tauta ſchee angli! . . . Zſſauzàs radineeks. — Wini pareiſi ſaprot, fa dſihwes ſtiptafais pamats iffatrai tautai ir religija. Bef tizibas un deembijibas nedf laiziga, nedf gariga labflahjiba naw domajama: wiſas tautas un walſtis, fas nowehrſufchàs no religijas, grimufchàs, gahjuſchàs un eet bojà. Muhſu tautas laizigà labflahjiba gan eet milſu ſokeem uf preeſchu, bet ne tà ſtahw ar winaf garigàm leetam: tiziba un deembijiba winà mafinas. Mums, fas to eeſſatam un ſaprotam, fahds

poſts muhju tautai draud nahkotnê no netizibas, japeeleē wiſi ſpehki, lai weſtu to atpaſaſ pee tehmtewu deembijibas un ſtiprinatu wiſâ kriſtigas tizibas pamatus. Un taſ, redſi, ir peh3 manâm domam baptiſtu draudſchu iſtſtais mehrkſis.

— Man pret baptiſtu kuſtibu zitadi nebuhtu nekaſ ſo eebilſt . . . Utrunajâs Aldariſ. — Bet man leekâſ, wiſu genteeni ir pahraſ weenpuſigi. Tâ wiſi neatſihſt teatri, bet teatrim kâ nopeetnai mahkſlaſ eeſtahdei ir tatſchu milſiga noſihme tautâſ tikumiſkâ audſinaſchanâ. Schillers ſchâi ſinâ ſkâtumi noſtahda blaſuſ, waj pat augſtaſ par teeſâſ ſahli un baſnizaſ kanzeli.

— Mihkſais brahlen, wiſâſ leelâſ kuſtibâſ bijuſchâſ un ir weenpuſigâſ. Un taſ pareiſi, jo tikai tâ eeſpehjamâſ guht ſpehzigû atſwaru pret otru puſi un ſaſneegt ſprauſto mehrki. Muhju tauta ſawâ tagadnes dſihwê ir wairâſ nodewuſeeſ paſauligâm leetam, nekâ ruhpejaſ par ſawâm dwehſeleſ mantam. Baptiſtu uſdewumâſ tad nu ir — lihſet tautai tiſt pee ſawa garigâ atſwara — pee tikumibâſ, tizibâſ, deembijibâſ un tâ glahbt to no grimſchanâſ un bojâ eeſchanâſ. ſkâttram ſawas tautâſ lahwehlim wajadſetu ſchinî laukâ ſtrahdat wiſeem ſpehkeem. Wo tu ſaki par teatri, tad taſ ſawu audſinaſchanâſ noſihmi, kaſhda tam bija warbuht Schillera laiſoſ, pa leelai daſai jau ſen ſaudejiſ, pahrwehrſdameeſ no nopeetnaſ mahkſlaſ eeſtahdeſ neween par praſtu laiſa kawekſi, bet pat par netiklibâſ weizinataju. To patſ noſkâtijojâſ Londonâ.

— Tu ari eſi bijis Londonâ?

— Bahriſ gadu ſtudeju tureeneſ baptiſtu garigâ ſeminarâ. ſa, miſko radia, par baptiſma iſplatitſchanu muhju tautâ nopeetni jaruhpejaſ. ſo wairâſ tanî buhſ baptiſtu, jo uſ droſchakeem pamateem ſtahwêſ wiſâſ nahkotne.

— Nà israhdas, mehš abi ešam leeli latweešhu patrioti, kureem ruhþ šawas tautas nahkotne . . . Szajja Adams. — Tifai es domaju, ka muhšu tautai šafneefsama labaka nahkotne, teefot pee leelašas isglijhtibas un turibas.

— Isglijhtiba un turiba, — abas labas leetas, bet par abam stahw augstaf tiziba un tikumiba. Apdoma, kas glahba un uftureja muhšu tautu garigi un meefigi wefelu pa ilgajeem gruhtajeem nebrihwibas un kalpibas gadeem. Waj turiba un isglijhtiba? Nè! Tifai tiziba, tikumiba, deembijiba.

— Tu baptišmà atrod, kà redsu, pilnigu apmeerinaju-moš . . . Adams eeminejās.

— Tizibà un deembijibà tu gribeji teift, miško brahšneef. Ja, to es tur atrodu pilnà mehrà un to tur war atraft katš. Man dšihwe tad ari ir jauka un miška, un fur es fateefoš ar minas šuhrumeem, toš es ušftatu par Deewa ušlaktu pahrbaudijumu un panešu toš preezigà pazeetibà. Daudš zilweku pašaulè juhtas nelaimigi, kriht iššamiššanà un behdigi eet bojà. Tas talaš, ka tee naw špehjušchi eedšifinatees křistigàs tizibas garà, naw špehjušchi pazeltees lihds Žesus noškaidrotai deemišchkai peršonibai. Ak, pret Žesus dšihwi un mahzibu wišiš pašaules gudree, wišiš Konfuziji, Budas, Sokrati, wišiš filosofija un metafijika pašuhd kà raša šaulè. Nemeens naw išteizis to, ko Žesus šawà augštajà haušli: Mišhlè Deemu pahrišam leetam un šawu tuwaku kà šewi pašhu. Žesus wahrds eet pahrišewem wahrdeem . . . Un pazilats un aišgrahbts šudinatajš šahka dšeedat:

Žai šlawets Žesus wahrds paleef

Un godinats beš gala . . .

Ap pušdeenas laiku, kad patlaban bija isgahjušchi zauri šahdai biršei, Adams, rahdidams uš mahjam kalnà pa labi, gabalu no leelžeka, teiza radineefam:

— Are, tee ir Ruiki. Tur dšihwo muhju tehvamahja Madleene.

— Mahjas jaukâ weetâ, ehkas labâ kahrtibâ un tàm aptahrt brangi plašhs ahbetu dahršs. Tikai aka pakalnê, tà ka uhdens nefams pret kalnu . . . Runaja radineeks, ſka-tidamees uš rahditàm mahjam, fur pa wahrteem patlaban iſnahza kahda ſeeweete ar neštavam un ſpanneem, dodamàs pa tafu lejup. Nonahkuſi pee afaš un eeſmehluſi uhdeni, tà,

pagreeſuſees uš zefa puſi, brihdi luškøjās uš winaem, bet redſedama toš no leelzeſa nogreeſchamees uš mahju zeliau,

mudigi nehma nehſchus uſ ſameeſi un ſteidſigi demàs atpaſat ſalnup.

— Eſ biju domajis, ſa ta muhs, fà Betueſa meita, ſagaidis pee afaſ, ar uhdens kruhſi rokà, bet re, drahſch tezinus atpaſat ſalnà . . . ſokojaſ Adams.

— Waj wiæem ſahdi behrni ari ir? . . Waizaja ſludinatajaſ.

— Diwi meitaſ, Karline un Zulite. Weena no tam jau laikaſ ir ſchi pati naika nehſchu neſeja.

— Tu winas paſihſti?

— Neefmu redſejaſ ſahdu peeſpadſmit gadu, ſad winas wehl bija teſatneſ.

Blatuſ zelam ſahda ſeeweete meeſchu drumà pluhza uſchnaſ, bet ſahda garam gahjeja, pee ſchoga peeleeſuſeſ, ar to runajaſ.

Sehtà, ſuni apſauſdama, ſaſ flehtſpreeſchà ſaitè rehja, winuſ ſagaidija pati ſaimneeze. Kad Adams, ſaſ ar winu daſchaſ reifaſ bija redſejeſ Deepaja un tà tad wehl paſinàſ, paſazija tai, ſaſ wina lihſſinahzejaſ tahdſ ir, ta preezigà pahſſteigumà plauſtaſ ſaſiſdama iſſauzaſ:

— Ai mai, ai mai, ſahdſ tahſſemis! Kaſ to buhtu warejaſ eedomateſ gaidit weeſoſ? Trihſdeſmit peezi gadi atpaſat, ſad brahliſ Matiaſ aiſgahja uſ Naugorodu, tu wehl nemaſ nebiji dſimis, un tagad — ſahdſ braſchſ ſnihdrſ puiſiſ! Augumu un weidu gandrihſ tahdſ pat, fà Lauſmaſu Adams, un ſaſ par gudru, prahtigu ſſatu!

— Kà nebuſ gudrſ un prahtigſ? Winſch jau baptiſtu mahzitajaſ . . . Noteiza Adams.

— Ak, tad jau wehl jo mairak preeka! Man tà patihſ ſatihſteſ ar pahtarneeſem un ziteem deewbijigeem zilweeſem, un nu paſchaſ radineeſ tahdſ. Ta jau leela Deewa ſchch-

lastiba . . . Un wika aizinaja brahku dehluš eefšhâ, steidjās un liſa ſaukt ſaimneeku no lauſa mahjās, un tad tas pahr-nahza, preeziga tam wehštija:

— Pats, pats! Tu nemaš nesini, kašds mums preeks mahjās: mans brahliš Matišs, kaš jaunās deenās aiſgahja uš Naugorodu un no kura wiſus ſchoš gaduš nebija nekahdas ſinaš, pahršuhtijis ſawu dehlu pee mums ſehršibās, un tas ir mahžitajs, baptiſtu mahžitajs. Uri Laukmaſu Adams atnahzis winam lihſa. Diwi tahdi reti radi weenâ reiſâ! Tur ir preeka diwtikam . . .

Waizat, ſtahſtit un klaufitees bija nu daudš tiklab mahj-neekeem, ka ari weeſeem, pee kam Adamu ſauza gan wahrdâ, bet otru brahka dehlu, jebſchu dabuja ſinat, ka to ſauz Jaāni, tomehr godaja tikai waj nu par mahžitaju, waj par tahlsemi. Ubeem brahku dehleem ſawadi iſliſās, ka ari ſchinis mahjās meitaš teem nemaš nerahdijās, un tad ſaimneeze tās teeſchi ſauza, lihſdama ko eeneſt, waj padot, tad parahdijās tiš lihſš ſleekſnim un tuhlin ſchigli ſpruka atkal atpakal, ſuſtin pa-ſuſdamas, tâ ka weeſi tikai no muguraš puſeš dabuja tās druſku paredſet.

Rihtu bija ſahnu deena. Waſarâ tadehſ wiſa ſaime gahja lihgot. Puiſchi aiſbedſinaja kahts galâ puhdeli. Atnahza ari lihgotaji no zitām ſehtam. Tahlu wiſapkaht ſkaneja lihgoſhana, un no mahju pagalma bija wairak weetās — gan tuwaſâ, gan tahlaſâ apkahtnê redſamas ſahnu uguniš ſpihdam.

Šlihgojās pahri puſnaktij. Lihgoſhanai beidſotees, ſaimneeki ar weeſeem ehda wainageem, dſenolam un ziteem ſakumeem iſpuſchotâ klehti ſahnu nakſlaunagu — ſeeru, baſtmaiſi, ſweeſtu, peenu. Meitaš tomehr nedabuja tuwaſ redſet, nedš lihgotaju pulkâ, nedš pee waſarinam.

Alehti uſ brihdi eenahdamas un ſcho, waj to mahtei pado-
damas, tàs ari tagad metàs ar tahdu ſchiglumu attal ahra,
ka weefi paredſeja pahr augſto ſleefni tikai wiinu baſjäs ſahjas
pabaltojam.

Turpat Alehti weeſeem bija uſtaifitas gultas, un pehz
wafarinam tehwu mahſa aizinaja brahku dehlus littees tanis
uſ auſi un ſapnot patihkamus ſapmus.

Adams bija nogehrbees, eelizees gultâ, ſwezi nodſehſis
un taiſijàs jau eemigt, kad ſludinataju, kas pee otras gultas
bija nometees zekos, wehl arweenu dſirdeja firſnigi luhdsam
Deewu.

Zahnu deenâ ſaimneeki baſnizâ negahja, gribedami labi
iſrunatees ar retajeem weeſeem un iſrahdit teem ſawu eedſih-
wi, beſ tam ari baſniza bija kreetni patahlu. Sludinatajs
tadehl peedahwajàs noturet deewſalpoſchanu turpat mahjäs,
par ko tehwu mahſai bija leels preeks, jo wiina loti mehlejäs
brahka dehlu dſirdet ſpredikojam. Dſeedaja no tam paſcham
paraſtam dſeeſmu grahmatam, kuras mahjäs bija un kuru
dſeeſmas wiſi mahzeja, jo baptiſtu dſeeſmu grahmatu wairaf
nebija, ka tikai ſludinatajam weenam paſcham, ko teizäs pa-
nehmees lihdsja ſawâ neleelajâ zeka ſominâ. Sprediki wiinſch
ſazija no galwas, nemdams tam par pamatu apuſtula wahr-
dus: „Es nekawos Kristus ewangelijuma dehl, jo tas ir
Deewa ſpehks par peſtiſchanu ikweenam, kas tiz.“ Wiinan
runajot, tehwu mahſa reiſu no reiſas ſlauzijäs, brihſcheem
pat ſchauſtedama, dſirdot ſawu radineeku ar tahdu dedſigu
aiſtrauſchanos un tik weiklâ walodâ ſludinam deewwahr-
dus, kâ to no paſchu mahzitaja nekad nebija dſirdejuſi. Tihri
neatturami wiinai pluhda aſaras. Tàs bija preeka, pateizi-
bas un ſinamâ mehrâ warbuht ari laimiga lepnuma aſaras.
Schehl wiinai bija tikai, ka ſche nebija klahſt wairaf kauſchu —

minas zeemianu un zitu, lai ari tee dsirdetu, kà minas radineeks prot spredikot.

Uri meitas bija us deewkalposchanu eenahkuschas istabà, bet galwas lafatus tik dsiki aismilkuschas few ais sejas, ka tikai deguna gals un azis bija redsamas. Dsirdeja minas ari brangi dseedam. Bet deewwahrdeem heidsotees, abas tuhlin atkal nofuda.

Wehlaß brahku dehli eewaizajàs tehmu mahjai, tadehß schini apgabala jaunus seeweetes tà sawadi isturas: jau kahdàs zitàs mahjàs, kur tee eegahjuschi nakti pahrgulet, meitas no teem notufis ween behguschas, un te, kur usturotees jau otu deenu, tee sawas radineezes neefot wehl nedß godigi redsejuschi, nedß dabujuschì ar tam schweizinatees.

— Tas schai pusè tahds paradums... Pasteidjàs tehmu mahja paskaidrot. — Te naw tà, kà zitur, kur jaunus meitas sehsch ar wihreescheem kopà, tehrgejas, juhkojas: te meitas jaunu, smeschu wihreeschu kaunas, nerahdas teem un behg, kaut tee ari paschu radi. Tikai pa ilgoschu, kad apron, wairs nebehg.

Slgi wineem nebija laika sche palitt, tadehß jau to deenu pehz Sahneem gatawojàs dotees zekà. Bet taifni ap pusdeenas laiku eebrauza sehthà divi wihri, kuri teizàs esam baptisti no kaiminu nowada; wini nejauschi dabujuschì sinat, ka sche zeemojotees pee radeem no Kreewfemes atzekojis fludinatajs un tadehß steiguschees to luhgt schowafar pee fewis, kur buhßschot apfahrtnes tizibas beedreem faeeshana, lai tas tur usstahotos kà fludinatajs, solidamees rihtu to atwest atpafaf.

Wihßch tad ari aishrauza teem lihdsà, un Adamam zits nekàs neatlika, ka palitt sche un gaidit to eerodamees atpafaf; dotees us mahjam tuhlin, pametot radineeku weenu, buhtu isskatijees nelaiptni.

Kad Adams wafarâ, flehti eegahjis un durwis aifweh-
ris, bija tâpat tumſâ nohehrbees, eelizees gultâ un jau tai-

ſijâs eemigt, winſch dſirdeja durwis pameram, kaſdu eenah-
kam un durwis atkal peetaiſam. Winſch domaja ſaimneetu
eenahluſchu un gaidija, ko tas teiks, kad iſdſirda eenahzeju
fluſi preezigi eeſmejamees un baſâm kaſjam nahkam pee
wina. Winſch noprata, ka ta ir jauna ſtuke.

Meſinadams ko teikt, waj waizat, winſch zeeta fluſu,
nogaididams lihds eenahzeja ſahls runat, un ta mûpat ari,
atkal fluſu eeſmeedamâs, tſchuſt:

— Eſ nahku raudſit, waj newajaga weeſam lihds et
gulet: wafaru iſſas naktis, ar guleſchanu jaſteidjas.

— Tas taiſniba: kâ katrs darbs, tâ ari guleſchana di-
watâ weizas dimtikam ahtrafi, nekâ weenatâ... Winſch

tšhufšteja un, isšteepis rofu, apššahwa meitu ap widu, drušku to pawilka, un ta nolikās winam blašus.

Adams par wišu to daudš nebrihņijās. Winam nebija šwešča wezà eerašča lauzineeku dšihwê, ša mahjās, fur meita prezibu gados, ja tur eerodas weešš, par kuru war domat, ša tas nahzis luhšotees, ta eet tam gulet flaht. Winšch atzerejās šahdu notikumumu šawâ behrnibâ, šad mahtes mahša Ģewa wehl neprezeta dšihwoja pee wineem: šahdu šeemu jauns šaimneeks no attahlafeem zeemineem atbrauza pee wineem un palika tur pa nakti; mahte tad uštaišija tam kambari gušu, un Ģewa gašja gulet tam flaht. Zitu reiš tas patš notika ar šahdu zitu atbrauzeju, un wehlaš mahtes mahša ar weenu no teem apprezejās. Brihņums winam tagad tikai par to, ša taišni šchini pušê, fur meitas tik bišlas, ša pat šaweem tuweem radineekeem ne rahditees neparahdas, šchi wezà eerašča wehl špeškâ, šamehr wina dšintene ša leekas jau isšeiģušees.

Ģribedams radineezei šautko teikt, winšch waizaja:

— Bet kas tu šahda eši?

— Wilkaze, waj ragana, atmaldijušees wehl no aišpa-gahjušchās Šahnu naktš ... Ta šmeedamās tšhufšteja.

— Šinu gan, ša tu eši raganina, šahda jauna un jauša, bet kura: Ģinite, waj Šulite?

— Ušmini!

— Râ lai ušminu, šad ne pa gabalu nerahdatees un nedš weenu, nedš otru nešmu redšejis.

— Ģirmâ nahzeenâ neweenam nerahdas, un tas ir šeišš luhšs, kas meitu mahš luhšot tikai no deguna gala ... Wina wiššdegunigi atbildeja, bet tad pehtija šawufahrt:

— Tas otrs nahzis wehl šatikees ar radeem pirums aišešchanas šaldatos; bet šahda tew darišchana? Waj tu štaigà apšahrt luhšos?

Adamam netifa nedj melot, nedj teitt pateefibu par famu prezibu ftahwofli un tadeht no teefchas atbildes ifwai-rijàs, pahrmefdamàs tai, fa ta tifai pehdejâ nakti wiau eezerejufees.

Par fchahdu pahrmefummu ta it fâ eepreezinata, lair igi pajmeedamàs teiza:

— Nâ es buhtu warejufti eenahft, kad tu guleji wrenâ flehti ar mahzitaju? Buhtu tas otrs tahds pat puifis, fâ tu, tad mehàs abas buhtu eenahftufchas ar jums pagalotees.

Adams atfal ufstahja, kura wina ir — wezafâ, waj jaunafâ, bet atfal wina lifa tam minet. Tad winfch folijàs eeraut fehrtoginu, lai redsetu, fâ ta iffatas. Wina kuh'in apfweedàs uf azim, gruhda galwu fpilwenâ un turoja abam rofam lafatu few aif ghimja.

— Nê, nebaidées! Man fâ nepihpotajam fehrtoginu nemaf naw . . . Winfch teiza, un radineeze nomeerinejàs un fahfa atfal ar wimu tehrset un jokotees.

Adams eeniga wijai wehlu un kad atmodàs, faule jau fpihdeja pa mafu lodfimu flehti eefchâ. Winfch bija atfal weens un fo nakti peedfihwojis, lifàs tam fâ meega apmufumâ fafapnots fapnis. Wairaf nefas. Tifai uf fpilwena winfch eeraudfija garu gaischdfeltenu matu. La bija weenigâ redfamâ fihme no wina naktswefchnas. Winfch atze-rejàs, fa ar to runadamees, plofidamees un rotadamees bija tai atlaidis matus wakam, preezadamees par wimu kuplummu un garummu.

Tuhlin winfch zehlàs augfcham, fchigli apgehrbàs un fteidsjàs ahrâ, domadams fchoriht jel faut weenu radineezi eeraudfit, tomehr atfal tâpat fâ eepreekfchejàs deenàs, tâs nefur nerahdijàs. Tifai ehdot iftabâ brofafi, ahbektu dahrfâ

kautkur aif kupli šatâ apiau maifšhanu meščina dširdeja
 ţeeweţţa balţi dţeedam:

Waj, puiţiti, talab tawa,

Ka naţţniinu pahrguleju?

Waj ţwahrziaus tew noplehju?

Waj rozinu noguleju?

Šçi balţs wiţam liţâs paţiţţtama no pagahjuţhâs naţţs.

Up puţdeenas laiţu pahrweda radineeku atpaţat. Nu
 wini taiţijâs un dewâs zekâ, atwadijuţhees no tehwu mahţas
 un wiţas wihra, jo meitas ari tagad nerahđijâs.

— Te ar jaunawam trafaki nekâ turkos... Noteiza
 ţludinatajs, ţolojot pa leelzeku un noţkatotees ţahnis uţ radu
 mahjam kalnâ. — Ğţmu laţijis, ţa tur jaunas ţeeweetes
 wiţmaţ radeem rahđotees, bet mehţ aifejam, nedabujuţţi
 ar ţawâm radineezem nedţ apţweizinatees, nedţ atwaditees.

— Un neţam no tâm wairat nekô redţejuţţi, ţa tiţ
 deguna galus un behgot baţâs ţahjas... Peebilda Adams,
 par ţawu peedţiţwojumu pagahjuţhâ naţţi radineekam nekô
 nebiţdamţs.

Wini negahja teeţham uţ Lauţmateem, jo ţludinatajs
 gribeja apzeemot wehl ţahduţ radus apţaimê un lihdţa
 Adamu, wiku ari uţ tureeni pawadit. Adama baţţas par
 ilgu prompalikţhanu wiţţh iţţleedeja, ţolidamees ţawu pah-
 rejo ţwabado laiţu nodţiţwot pee wiţa wezaţeem un lihdţet
 teem weiţt waţaras darbus — gan pţawu, gan rudju no-
 mahţţhanâ, teiţdamees buht weiţlţ pţahwejs.

Adams tad ari gahja lihdţa pee otreem radeem, ţur
 palika diwi deenas. No ţhejeenes pahrgahja mahjâs, ţur
 Adams wiţâ ţluţumâ ţataiţijâs uţ ţawu nodomato tahlo zekô-
 jumu.

Behz pahris deenam wini abi ţahdu naţţi dewâs zekâ
 uţ darwas zepli pee Ğmmas.

Otra nodaka.

Pee darwdega.

Burbas Jonis atkal liibo. — Katsčas joks par dubultos gahje-
jeem. — Visa Medem gehrbjas tautistā uswalkā. — Nisdomigs
duhmu odejs. — Nā Katscha jokojas par duhmu odeju un wina
palihgu. — Nā brašhee makscheretaji kofleja un dseedaja un kū
Katscha teem dseedaja preti. — Jautrās lihgawas grib kluht ne-
ustizigas fameem faderinateem un brauz otrpus upes ogot. —
Kahdu atbildi dabun Emma us waizajumu, waj te nu buhs
awenes? — Katscha israhdas neparasti stipra, bet Emma fa-
stingsft meefigā un garigā pamirumā.

— Skatees, Maiga, kahds te eelez ubags ar koka kahju..
Katscha teiza Emmai festdeen ap pusdeenas laiku, pastaiga-
jotees darwas zepka tuwumā pa leelo preešhu un egšu
meschu.

Emma, kurai domas patlaban bija pee Adama, wehro-
jot, waj tas waretu buht jau nokuwis aprinka pilskēhtā un
kā tam tur weizas ar darišhanam, no domam istrauzeta,
atškatijās atpakaļ, un leels minai bija brihnums, eeraugot
wišā tuwumā Burbas Joni un šchoreis atkal lezam un li-
bojam ar koka kahju, klahnojamees ar galwu un gahseleja-
mees ar wišu stahwu no weenas pušes us otru, ka šchehl bija
škatitees, lai gan tīfai wehl pahri deenas atpakaļ bija to
redsejusi ejam un škrejam kā pilnigi wešelu zilwešu. Sina-
dama šewi tagad nepasištamu, wina no ubaga newairijās,
bet tihšchi peegahja pee namdurwim, kur tas patlaban no-
weetojās us pahtaru škatišhanu, un apluhkoja to wišā tu-
wumā. Ja, tas bija Burbas Jonis, par to newareja buht
ne masako šchaubu. Bet ka tas ubags, ko wina aismakar bija

redsejufi kà pilnigi weseļu, bija šchis pats Burbas Zonis, par to winai ari nebija šchaubu. Wina nesaprata, kà tas wišs isfkaidrojamš. Seb waj wina šahjas kaite buhtu tahda, kas brihscheem pahreet, brihscheem atkal usnahk? Wina gribeja patlaban greestees pee ubaga ar waizajumu pehz pašfaidrojuma šchai leetà, bet tas jau šahka škaitit paštarus, flibajai šahjai palikdams kentu apafšhà, it kà to ehrtaki no-weetodams, pee tam gihmi šawilkdams šahpigos maibstos, it kà zeesdams leelas mošas.

Pahtarus škaitidams, kà siraus behrdams, ubags weh-rigeem škateem apluhkoja abas škušes, tà ka Emmu škuwa neomuligi un, baididamàs, ka waretu wiau warbuht tomehr pašiht, wina aifgahja projam, aifwešdama škatšhu šew lihšja un par ubagu un wina flibuma kaiti tahlak wairs neruh-pedamàs.

Škatšha bija nodomajufi rihtu eet darwdegenei lihšja šchejeenes basnizà. Wina aizinaja ari Emmu to darit. Šchi no pirmà gala gan negribeja no tam neko šfirdet, tomehr šahwàs peerunatees, eedomadamàs, ka weena mahjàs wina pee darwdega newarès šagalet laiku. Wej tam, uslikušeš nihzeneezes wainagu galwà un apškatijufeš špoguliti, wina pahrleezinajàs, ka šchahdà tehrpà gruhti nahktos wiau pat pašhu mahjineešem pašiht, kur nu wehl ziteem, ja ari war-buht gaditos šahdi no wiau pagasta eeradušchees šchodeen šchejeenes basnizà, kas tomehr nemas nebija domajams, ta-dehl ka ari Pašalnes basnizà šchodeen bija mahžitajs. Dee-lakas drošchibas dehl wina wehl nolehma nošrahšot ar ogli šew melnas usazis, zaur šam škuwa wehl nepašihstamaša, kà to pa joštem jau dašchreif bija pamehginajufi.

Šwehtriht abas škušes nogahja netahljà šudmalu upè, nopeldejàs un tad demàs mahjup šufatees, pihteš un gehrb-

tees un gresnotees uj basnizas gahjeenu. Bahrnahfuschas winas eeraudsija pee kahda kofa peeseetu apsedlotu flaištu firgu, bet pee zepfa stahwam, garu flaiflu fungu jahtheeka uswalkâ un ar darwdegi farunajamees. Uri winfch flukes bija eeraudsijis un lifâs uj tam wehrigi luhfojamees.

— Das tas fweſchais kungs, kas te atjahjis . . . Sin-
fahriga, ustraukufees un nobafchijufees, istabâ eegahjuſi,
Emma maizaja darwdegenei.

— Tas ir Patauniſchku kungs. Winfch firgst ar delamo
kaiti, un glahbeji winam eeteikufchi ost fweku ſmafu un
fwekainas malkas duhmus. Behrnwaſar winfch, nabagelis,
katru rihtu jahja, waj nahza pee muſfu zepfa, pahri ſtundas
te palifdams un duhmus un fweku ſmafu oftidams, — no
tam winam paleekus labaki. Schowaſar nebija wehl bijis,
bet nu ſchoriht atkal atjahja. Wina muiſcha naw tahlu, kahdu
werſti aiſ upes; kad iſeet meſcham zauri, kalnâ war redſet.
Da ir jau leiſchu teeſâ; Kurſas daka nobeidſas tuhlin aiſ
meſcha. Winam eſot leiſchos ari wehl zitas muiſchas.

Sagehrbuſchâs un eecturejuſchas brofaſti, wiſas trihs
dewâs zelâ.

Labu ſtundu gahjuſchas pa dſitu, weentuligu meſchu,
winas beidſot netahlu no ſudmalam iſnahza uj leelzefu, pa
furu gahja un brauzga rindam ween baſnizeni. Wiſi tee lifâs
tiſ uj winam ſkatamees, daſchi pat reiſu no reiſas luhfoda-
mees atpaſaſ, — tahds apgehrbs ſchâi puſe wehl nekad nebija
redſets. Uri baſnizâ daſchs wiſhreetis un daſcha ſeeweete
wairaſ ſkatijâs atpaſaſ, nekâ uj preeſchu, bet pehz deemfal-
pojuma iſnahkot no baſnizas, weſels buhris zilweku ſaſtahja
tâm apſahrt, tâ ka darwdegenei nebija maſâs puhles, apbrih-
notâs iſdabut baram zauri un gan paſiſhtamâm, gan nepa-
ſiſhtamâm ſeeweetem ſtaſhtot un ſkaidrojot, ka abas meitas

ir winaš wihra radineezes Maiga un Raščha un atnahkuščas no Nihzas fehrst.

Mahjâs ir darwdegenei, ir abâm ūkēm bija ūo ūahsttit, ūpreest un preezatees par to apbrihnoščanu, kaħdu bija ūazehluščas ūaulgoūneekos. Raħds jauns braščs puifis, kuru darwdegene teizâs paūinuūi par turiga ūaimneeka deħlu, bija pat praūijis, no kaħdâm mahjam winaš eūot: peħz paħris nedekam winašč dariščanâs buħūot Deepajâ un atpaūaūelâ tad gribot kaħjup naħt zaur Nihzu un winaš apmekleūot. Raščha uū tam bija atteikufi, winaš abas eūot no Nihzas Dubulsteem.

— Bet kaħ winašč nu nonaħts Nihzas Dubultu mahjâs un muħs tur neweenu neatradis, tad winašč redūes, ka meħs wiau wareni iūofojuščas . . . Smehjâs Emma.

— Nê! Winašč taħdas mahjas neatradis, jo taħdu mahju tur nemaū naw . . . Raščha preeziga paūkaidroja. — Par d u b u l t e e m Nihzâ ūauz meitâs eeščanu, un kaħ winašč tur nogahjis ūaħts ūaujaj, kur war noet uū Dubulsteem, tad tu wari eedomatees, kaħdi tur wiūeem buħs ūmeekli un joki par ūaħdu zeka waizataju.

Abas nu tihri gura no preezigeem ūmeekleem; ari darwdegenei bija jaūmejas no wiūas ūirds lihdsja. Bet darwdegis, preezigajâm ūmeeklu ūtruhklam mitejotees, peegahjis Emmai ūlaht, paūluūâ baūūi nopeetni peebilda:

— Waī tiū taħda droūča eeščana ūaudis un raħdiūanâs un preezaūanâs ir par labu? Kaħ negadas kaħds paūiūstams no juħju puūes?

— Eĭ, ūo tu, wezi, ūini! . . . Sarahja to degene. — Wiau jau tagad neweens newar paūiūt. Labaki paūaki, ūo tew ūchoriūt Paūauniūku zeenigais ūahūtija.

— No ſchis ſtahtis. Gribot kahdu laiku oft atkal ſweku un duhmu gaiſu. Uſzeenaja mani ari ar zigari.

Pehzpusdeenâ atnahza divi muiſchu meitas un luhdja Nihzas tauteetes nahkt wiâm lihdsja muiſchâ: grafene Liſa dabujuſi no muiſchas ſaimes dsirdet, ka ſchodeen baſnižâ redſetas divi nihzeneezes tautiſkâ apgehrbâ, ko wiſi apbrihnojuſchi, — wehletos ari tās redſet un tadehkt leekt luhgt, ja ween eeſpehjamš, lai tās jau ſchodeen atnahktu ſawâ tautiſkâ apgehrbâ muiſchâ.

Emma gribeja, lai Katſcha eet, bet ſchi leedſas weena to darit, aiſbildinadamâš, ka ar fungu zilwekeem nekad neeſot bijuſi nekahdâš dariſchanâš un nefa neſinot, kâ tur iſturetees. Wahja tad ari atkal abas.

Liſai nepeetika ar redſeſchanu ween: wina gribeja ſcho ſawado uſwalku ari uſgehrbt un luhdja Emmu, kâ droſchako un weiklako, kas tai dewa wiſus iſſkaidrojumuš, dot tai ſawu apgehrbu uſmehginat. Emma nomilka ſawas wirsdrehbes un palihdſeja tās uſgehrbt Liſai, kura noſtahjuſees leela ſpogula preekſchâ, newareja ſewi deeſgan apbrihnot ſchâi ſpilgtajâ latweeſchu nazionalâ koſtimâ — tâ wiſch tai patika. Uri Tereſe atrada to ſkaiſtu un originelu un uſ Liſas wehleſchanos lika eeſaukt ſawu ſchuweju, kurai wiſu nahžâš labi apſkatit un eewehrot, lai pehz redſetâ parauga jau otrâ deenâ waretu ſtahtees pee ſchahda koſtima pagatawoſchanas Liſai. Alisma bija tiſai ar drehbi, jo nedſ Liſai paſchâi, nedſ Tereſei nebija tahdas beesas ſarkanas drehbes, kahda ſchahdam koſtimam wajadſiga. Tereſe bija labpraht ar meeru ſawai radineezei un draudſenei par patikſchanu drehbi pirktt un pat kreetni par to ſamaſſat, bet ſchuweja jau eeppreekſch ſinaja pateikt, ka lihdsiga drehbe nedſ muiſchâ, nedſ wiſâ pagastâ nebuhs dabunama. Tomehr Liſa par katru genu

gribeja dabut jauno gehrbu jau pehz divi deenam, lai Sahau deenâ waretu lepotees ar latweefchu nazionalo uswalku. Winai radâs ari padoms, fâ tift pee drehbes: wina atzerejâs, fâ tanî istsabâ, kuzâ barons Nurmhusens, buhdams par aprinkâ marſchalu un hafnizas preefſchneeku, mehdsâ noturet ar ziteem muiſchneekem un mahzitajeem pee ſewis mahjâs apſpreedes un kuru ſauza par konferentschu istsabu, leelais galds bija pahrlahts ar ſarſanas wadmalaſ ſegu. Schai ſegai nu bija krift Diſas nodomam par upuri: ſchuweja dabuja pawehli, jau tanî paſchâ wafarâ greeft no ſarſanas ſegas tif daudſ noſt, zif wajadſigs.

Padſehrufſchas kopâ ar muiſchneezem kaſiju un notenzi-natas par paſlauſijumu, Emma ar Katſchu dewâs mahjup. Bet ſauſchu ehrberga preefſchâ, kur bija jaeet garam, radâs ſapulzejuſees muiſchas ſaimes jaunâ paaudſe, — puiſchi un meitas: weens ſpehleja plehſchinas, bet ziti ſakâ maurâ dejoja. Ceraudſijuſchi nahzejas to paſchu meitu pawadibâ, kuzas tâs bija te atwedufſchas, puiſchi dewâs nahzejam klahſt un aizinjaja uf deju. Wiſi gribeja, fâ paſchi ſazija, dejot ar braſchajâm Nihzas tauteetem. Bija winâm tad ari pehz rindas ween jadejo ar wiſeem puiſcheem netikai weenu, bet wairakſahrt.

Bahrnahza mahjâs tiftai kreetni wehlu. Darwdegis ar ſeemu radâs jau tihri noruhpejuſchees winas gaidot, bet winas jutâs leelâ mehrâ apmeerinatas un eepreezinatas ar ſaweem ſchâs deenas peedsihwojumeem un panahkumeem.

Birmdeenas rihtâ wehlu peezehlufſchâs, winas pa logu eeraudſija Batauniſchu kungu patlaban atjahjam, peeſeenam firgu un ejam pee darmdega, ar to ſarunajamees un oſtam gaiſu. Winas redſeja to ſtahjamees taiſni duhmu ſtruhllâ eefſchâ. Sigi winſch tomehr tanî nepaliſa, un kad

darwdegis nahza brofasti, winſch ſofoja tam lihdſa, iſtabâ eefſhâ tomehr neenahza, tikai namâ noſtahjees dewa pa-atwehrtajâm durwim darwdegenei labrihtu un, eeraudſijis iſtabâ abas ſkufes, ari tâs ſweizinja, zepuri pazeldams un darwdegim waizadams, ſas tâs te eſot par tahdâm ſawadâm ſkaiſtâm ſeltenitem. (Winas ſchoriht gan nebija gehrbuſchâs wiſâ ſwehtdeenâs greſnibâ, — tikai tâpat ſarkana-joſ lindrukos un frekloſ ar garâm, kûplâm, baltâm peedurknem.)

— Tâs mana wihra radineezes, no juhrmales atnahkuſchâs . . . Paſteidsjâs darwdegene atbildet, un kungs, brihdi winâs noluhfojees, gahja atpaſaſ pee zepſa un, paſtaigadamees un iſzehlis degunu gaiſâ, liſtâs zihrtigi oſcham atſal ſweku ſmarſchu un duhmus.

Otrdeenâs rihtu kungs atſal eeradâs pee zepſa un ſcho-reiſ ne wairs weens patſ, het ſahda otra jauna, ſkaiſa zilweka pawadibâ. Ubi tee, noſtahjuſchees zepſa tumumâ un galwas atſweeduſchi atpaſaſ, liſtâs wiſâ ſpehſâ oſcham gaiſu.

Emma, negribedama kungeem rahditees, uſaizinja Kattſchu labâſ aiſeet no mahjam projam un paſtaigatees pa meſchu tik ilgam, kamehr kungi oſch gaiſu. Winas tadehl, paekhmufchâs trauzimus, kluſu dewâs pa ehſas otrpuſes durwim ahra, eedamas diſilaki meſchâ eefſhâ — laſit tur pa ſaulgoſainâm weetam ſemeneſ.

— Od tawu oſchanu! Kas deena, winſch klaht un tik oſch. Echodeen paekhmis ſew pat wehl palihgu oſchanâ . . . Pa daſai brihndamâs, pa daſai duſmodamâs, iſſauzâs Emma, eeejot tahlaſ meſchâ. — Rahdu weſelibu ſchee te domâ ſaofſt? Tihri jaſmejas par tahdu kungu zilweku gudribu.

— Waj tik tee naw ſaoduſchi, ka ſche uſturas diwas jau-tras, laimigas lihgawas weenas paſchâs — beſ bruhtganeem

un deesin, waj tee naw eedomajuschees ispildit pee mums pagaidam muhsu bruhtganu weetu? Zeem jau leefas buht nahfis kà bischu lahtscheem; laikam jau pa gabalu šaoduschi, fur preedes durtas, fur bitites eeschuhojuschas, fur medu-

tinsch pil un rašo ahrâ no šchuhnam un farem un fur teem buhtu leela kahre kahpt kahpjamo un lihst pee medutina . . . Wehligi islaidigi šmeedamàs, teiza Katšcha un, peegreesufees Emmai, waizaja:

— Sati, mihlà Maiga, kà tew patihſ ſchee diwi biſchu lahtſchi, — pats tas odejs un wina palihgs?

— Ui, tahds garſch, iſtihſis laidaſs nemaſ naw pehſ manas garſchas. Tas jau tikpat kà ehnà audſis ſtahds: iſſtihdſejis deefin zif augſtu, bet kas no tahda ir? Un pee tam teeſcham gruhti par to pateift, waj tas ir jauneklis ar firmu galwu, jeb mezis ar puizifku iſſkату, — tik nodſihwojees winſch iſſkatas.

— Un tas otrs, kas winam ſchodeen atjahjis lihdsja par palihgu ofchanas darbà, ari ir ihſts tillis: teews un garſch un ſtaigà kaſlu iſſteepis kà gehſis.

— Teews un garſch un uſ meitam fahrs . . . Paſihſtamu parunu atfahrtodama, teiza Emma.

— Nè, nè! Tad jau Nihzas ſwejneeku puifchi daudſ pahrafi un patihkamafi. Tur pawifam zits kampeens! . . . Iſſfauzàs Raſſcha.

— Schee biſchu lahtſchi pee medus ſchuhnam neſad netiſs. Duhſ wineem japeeteef ar duhmeem ween, zif to ſarrijufchees . . . Blehdigi ſmaididama noteiza Emma, un abas lihgawas jautri, pahrgalwigi ſmeedamàs, dewàs pa tazinu zelmeenà, kur ſaulgoſi tihkami kairinoſchi ſmarſchoja leelas ſarfanas ſemenes.

Iſſgojuſchàs winas nogahja lejà pee upes, domadamas pa kluſo deendufas laiſu papeldetees, bet atrada tur dimus jaunus puifchus ar laiwinu braufajam un maſſcherejam. Tee aizinaja winas pawifinatees. Redſedami tam rofà groſinus, tee waizaja, kahdas ogas ſalaſijufſchas un dabudami atbildi, ka tifaſi ſemenes, tee peedahmajàs tàs pahrzelt otrpus upes, kur eſot daudſ ameeſchnu, bet winas, neſahdàs tahlakàs ſarunàs ar puifcheem neelaiſdamàs, gahja projam, ſinadamas, ka darwdegene gaida winas puſdeenà.

Uri ap palaunaga laiku winas nogahja pee upes, bet atkal atrada tur tos pašchus maščkeretajus, un tas pats bija ari, kad winas tur nogahja uš wafara puši, tikai tagad teem nebija wairs rokās garee maščkeru kahti, bet weenam stabule, otram wezlaiķu kofles, un tee stabuleja un kofleja kaħdu jautru melodiju.

— Mi, zif jauķi spēlē! . . . Preezadamās iſſauzās Raščā.

Winas eeraudsiņuschi, tee kofleščanu un stabuleščanu aptureja un atkal aizinaja laiwinā pawijinatees, bet dširdot tās atteizamees, weens — tas, kam bija appuščkota zepure — waizaja:

— Kalab negribat naħst? Waj jauķi nespehlejam? Zums nepatihķ muħšu musika?

— Zuhģu musika ir jauķa un patihķ mums loti, bet ir jau wehlu; mums jaet mahjās . . . Atrunajās Raščā.

— Kas par wehlumu? Tagad Zahru wafars, un lihgoščana un lihķmosočana ees wiģu naķti. Klau, waj dširdat, kā uš muiščas puģi jau lihgo . . . Zeiza otrs laiwineeģs.

— Dai jo. Mehģ ſče eģam ſweščneeģes un wiģinatees un lihgot tiķ wehlu neeeģim . . . Tā atkal Raščā.

— Bet riħtu naħģit? . . . Waizaja atkal pirmāis puiģis.

Emma ar Rašču ſaķehruščās ſtaħweja upmalā, nesinaščanā ſtatidamās weena otrai aģis, it kā praģidamās weena otrai padoma.

— Nu, kas ir? Kalab neatbildat? . . . Waizaja atkal tas laiwineeģs ar appuščkoto zepuri.

— Naħģim . . . Raščā peģz briħtina ģuģeščanas atteiģa.

— Ap furu laifu?

— Pehz pusdeenas.

— Wihrs un wahrds?

— Wihrs un wahrds, meita un gods, ja tif neaisbrauf-
ſim projam.

— Kad wahrds dots, tad nedrihſt brauft. Uj redſe-
ſchanos, daitas ſeltenites, rihtu pehz pusdeenas. Uj pree-
zigu redſeſchanos! . . . Sauza tagad abi puiſchi.

— Uj redſeſchanos, braſchee laiwineeki! . . . Sauza
winas, lafatiaus wizinadamas un ar roku meſdamas teem
butſchinas.

Wini greeſa nu laiwinu apfahrt un brauza projam,
jauki, jauki ſtabuledami un koſledami. Malâ ſtahwedamas
un noſſatidamâs aiſbrauzejeem pakal, winas dſirdeja toſ
dſeedam:

Kam ta baſniza

Upites malâ?

Ta muhſu brahliſcha

Zauniſtabina.

Tur nahza mahſinas

Wainagus darit,

Tur jahja tautinas

Meitinas luhtot.

Saiwineekeem apkluſtot, Kaſſcha dſeedaja teem preti:

Koſlites koſleja

Upites malâ.

Bij man redſet

To koſletaju!

Tam dotu labrihtu,

Labwafarinu.

Tam kahtu laiwâ

Djeedadama,
Tam fneegtu rozinu
Weenu, ir otru.

— E, ſchee pawifam zitadi tehwu dehli, nekà tee iſtihsu-
ſchee duhmu odeji tur kalnà . . . Preezajàs Emma, noſuhdot
laiminai upes lihſumà.

— Ur tahdeem pagalotees, tas ir teeſcham ta grehta
wehrts . . . Sajuhjminajàs Katscha. — Un muhſu bruht-
gani tatschu neka nedabüs juſt, kad mehſ druſku buhſim pa-
auſchojuſchàs ar ziteem. Bet tee biſchu lahtſchi tur kalnà
war oſtit ſawus duhmuſ, lihds wiwi paſchi melni paleef:
ſila biſchu medutina tee nedabüs ne paof!

Katscha bija gatawojuſees Jahnu deenas rihtà dotees
zefup, bet nu ſchis nodoms bija uſ weenu deenu jaatleef, jo
abàm gribejàs eepaſihteet un papreezateet ar braſchajeem
laimineekeem, lai tatschu wehlaſ waretu teiktet ſautko pee-
dſihwojuſchàs. Bet to iſdarit wareja tikai tad, ja abas pa-
lika kopà. Emma tadeht lihdsjeja Katschu peerunat, palikt
wehl rihtdeen ſche. Pati wina, kaſ wiſas ſchis deenas beeſchi
bija runajuſi un wehl beeſchati domajuſi par Adamu, wehle-
damàs ſaut winſch jel drihſ pahrnahſtu atpaſal, tagad ne-
tikai Klufi ſewi wehlejàs, bet ari iſteiza Katschai ſawu wehle-
ſchanos, ſaut winſch jel wehl kahdu deenu aiſkawetos zekà
un ſaut rihtu buhtu labſ laifſ.

Katscha atkal ſawukahrt netikai ſahmàs weegli peeruna-
teet, bet ari leezinaja, ka wina labpraht negribot ſawu
draugu atſtaht (tà wina Emmu dehweja), jo labi wina ar to
eſot eedraudſejuſees un no wiſàm draudſenem ſchi winai pa-
tiſkot wiſlabal un eſot wiſmihſakà.

Saiſſ Jahnu deenà teeſcham bija waren jauſſ, Adams
pa naſti eeradeet ari nebija, un ka winſch taiſni deenas laikà
dotoſ zekà uſ ſchejeeni, ari nebija domajamſ, ſchis zekſch wi-
nam bija ſtaigajamſ tikai ſlepeni, pa naſtim, ja negribeja
modinat pret ſewi kahdas aiſdomaſ. Tà tad wiſa deena wi-

nâm bija pilnīgi ņvabada. Ari duhmu odeji ņchorih̄t ne-
weens neeradās.

— Warbuht ari wini ņwin Zahaus un tapeh̄z naw laika
ņhodeen jaht ņchurp . . . Wehroja Emma.

— Nē, wini laikam nogiduš̄chi, ka jautrās, wehligās
nihzeneezes newehlas winus par ņawu bruh̄tganu weetas iņ-
pilditajeem un ka wiņa winu glamstih̄chanās ar duhmu oņti-
ņchanu ir weltiga . . . Smeedamās jobojās Katņcha.

Darwdegene ņhodeen newareja eet baņnizā, jo teizās
ņaņirgusi. Emma ar Katņchu tadeh̄t gaņja weenas pa-
ņchas, gribedamas redņet graņeni Liju winas jaunajā uņ-
walkā.

Kad darwdegene, redņedama ap palaunaga laiku winas
atkal taiņamees uņ eeschanu, eewaizajās, kur tagad gribot eet,
tad Katņcha paņteidjās atbildet, ka eesņhot gar upmali paņtai-
gatees, pee tam peemeņdama, ka Maiga pee baņnizas ņasta-
puņees ņahdu ņawu ņkolas beedreni, — warbuht winas ari
pee tās aiseeņhot.

Steidjigi dewās abas lih̄gawas pa meņchu lejup uņ upes
puņi, noņarkuņcheem waigeem, preezigi uņtrauktas un baigi
puņtoņchām ņirdim, jo tiņ weenu kā otru mozija ņlepenas ba-
ņchas, waj tiņ laiwineeki neeņot domajuņchi winas paneekot un
deesin, waj tee maņ buh̆ņhot eeraduņchees norumatā weetā.
Bet nah̆ot upei tuwaņ, winu baņchas iņgaifa: jau pa gabalu
winas redņeja upē laiwinu lih̄gojam un tanī ņehņcham diwi
wihreeņchus. ņchoreiņ tee nediņ ņtabuleja, nediņ ņpehleja un
tiņlih̄dņ winas bija eeraudņijuņchi, laida laiwinu tuhlin malā,
winas laipni jo laipni ņweizinadami. Namehr weens tureja
laiwinu zeet, otrs lih̄dņeja winām eekah̄pt, un tad abi ņchigli
gruh̄dās noņt no malas, pee kam weens wihreetis ņagrositā
jeb tā ņauktā bleh̆ņchu walodā nediktā balņi, kautko teiza, ka

heidjot wineem tomehr eſot iſdewees abas diwas nomaf-
ſcheret. Emma, kas wehl no pagasta ſkolas laikeem, kur
daſchi ſkoleni jokodamees runaja ſchahdu walodu, ari to pa
daſtai wehl prata, no dſirdeteem wahrdeem ſatruhfàs, bet ee-
raudſidama laiwas dibenâ diwi ſlaidas lihdaſas, wina no-
meerinajàs, domadama runataju ſihmejotees uſ ſiwim. Ari
ta leelâ ſteiga, ſahdâ bija notikuſi laiwas atgruhſhana no
malas, liſàs winai iſſſaidrojama ar puiſchu dedſigo wehle-
ſchanos, winas labi iſwiſinat.

Redſedama, ka tee neſahdas walodas, nedſ jokus ar wi-
nam neſahſt, bet pati ari neſa neſinadama teift, Emma ee-
waizajàs:

— Deeſin, waj te ir diſiſch?

— Rahjas dibenu neguhſt. Upe te naw plata, bet diſta...
Utteiza taſ wihreetis, kurſch ſehdeja laiwas pakafgalâ un
tureja ſtuhri, kamehr otrâ zilaja airus.

Emma apluhſoja abus laiwineekus tuwak. Teeſcham
abi bija braſchi puiſchi, un winai radàs ſinſahriba, deeſin
kurſch no teem ſweediſees winai klaht un gribès ar wiau pa-
juſt, kad iſees malâ.

— Bet nu zekeet muhs pahri otrâ puſè, kur taſ pulkàs
awenes . . . Ratſcha bilda, redſedama laiwineekus brauzam
pa upi garenifki arween tahlaſ lejup.

— Teeſcham preti otrâ puſè, kur ari wehl ir Kurſas
daſa, naw tiſ labas awenes, kâ gabalinu lejaſ, kur upe met
lihſumu un top par robeschu ſtarp Kurſu un leiſcheem. Tur
leiſchu puſè ir neween warenas awenes, bet ari jauſi lihſchi.
Oh, kas tur par paſtaigaſchanos! . . . Zeiza airetajs.

— Kurſas puſè juhs, jaunkundſ, nekur neatradifit tah-
das weetas, kâ tur taſ lihzis otrâ puſè . . . Sawa beedra
domas apſtiprinadams, peebilda ſtuhres turetajs, kurſch Em-

mai fewischi patika. Tas bija jauns, brašchs sakofnis un patlaban firsnigi smaididams luhkojās tai azīs. Kreišā pušē pee schāketes winam bija peesprausta ugunsfarkana rose, bet otra tahda pat pee zepures. Dsirdedams Emmu issakam preeku par tif jaukām rosem, winšch atšprauda roši few no schāketes un pašneedja to Emmai, kura roši gan oda, preezadamās par winas reibinoschi tihšknigo smaršchu, gan špeeda luhpas škaištajās seedu lapinās, tās reisu no reisas škuhstidama.

Stuhrineeks glaimodams teiza, Emmas luhpas esot wehl šahrtakas par roses seeda lapam. Schahdi glaimi no patihkamā wihreescha tai bija waren pa prahtam: ta bija drošcha sihme, ka ari wina tam patihk un ka winšch buhs tās šcha wakara kawaleeris.

Upes lihšums drihši bija šasneegts. Zaiwu laida otrā pušē malā un laiwineeki pašchi islehtušchi, issehadinaja ari šawas weeschnas, nemdami katrs weenu sem rofas un eedami tad pa tazinu lihšcha beesajā krukmeenā eekšchā.

Emma peedsihwoja preeku, ka winai tif waren patihkamais puifis bija taišni wiau nehmis few sem rofas, kamehr tas otrs — masak patihkamais gahja ar Natšchu.

Nebija nezif tahlu gahjušchi, kad Emma eeraudšija tiftai dāšchus šokus few preekšchā isnahkam uš taka divus wihrus weentahršchu darba šauschu drehbēs. Šakaunejušees, ka winas šastop šche weentuligā malā un wakara laikā kopā ar diweem puifcheem un gribedama nepatihkamo šahwollī labot, Emma newainigi jautrā balši eewaizajās tif štīpri, ka pretim nahzeji škaidri wareja dsirdet:

— Waj te nu buhs awenes?

— Ja, te buhs . . . Atteiza weens no pretim nahzejeem, Emmu zeeti aptampdams ap widu un tai rofas tā šaspeesdams kopā, ko ta newareja tās pakustinat.

Birmâ azumirkli wina to faprata, ka pretinnahzeja nefaunibu un domaja, winas pawadonis to uf weetas atgruhdis noft un winau apfargas. Tomehr fweſchais wina fanehma tif wehl zeetaki. Zagad wina gribeja wiſâ ſpehka fleegt, bet lihdſ paplehtha muti, lihdſ manija tur eegrufſham ſawihſtitu lupata klumſchki, ta ka neweena fkaa nenahza, un ar ſchauſmam wina redſeja, ka ſcha darba daritajs bija winas braſchais, fkaiftais pawadonis — tas ar ugunsſarkano roſi pee zepures. Iſbailës wina faſtinga, ta ka neſpehja wairs nedſ pirſta kuſtinat, nedſ ko domat. Wina redſeja to paſchu noteekam ar Katschu: ari tai bija mute aiſbahſta ar lupatu, ta ka neſpehja fleegt, un leels praſts tehwinſch, kurſch lifàs uf mata lihdſigs Burchas Jonin, tikaſi beſ koka kahjas, tureja winau zeeti. Tomehr Katscha iſrahbijàs neparati ſtipra: wina rauſtijàs un laujàs turetaja apfampeenos ta, ka tas neſpehja winau ſawaldit, un kad winas bijuſchais pawadonis ſteidsàs leelajam tehwinam palihgâ, wina tam ar kahju ta eeſpehra pa wehderu, ka tas noſwehlàs ſemê, tad, ar warenu gruhdeenu atſwabinajuſi weenu rofu no uſbruzeja apfampeena, wina iſrahwa ſew aiſbahſni no mutes, ſahkdama wiſâ baſſi fleegt, pee tam ar ſwabado rofu ſagrahb dama ſawa uſbruzeja auſi un matus un ta plehſdama, ka ari tas ſahka blaut. Wehl weens azumirkliſ un, lifàs, uſbruzejam buhſ ta jalaiſch wafam, bet te wina palihgâ gahjejs, peezehlees un peeſſrehjis Katschaj no muguras puſes klat, dewa tai tahdu beſſeenu pa kumbri, ka ta tſchuhreniſki ſaklupa, un ſarkanaſ ſihku wainags ka poga noſſrehja no galwas, noſriſdams paſchaj pee kahjam, un Emma redſeja to ka wahzeles wahfu ritam pa tafu lejup, bet Katschu paſchu abi wihreeſchi noſteepa gar ſemi, weens tureja tai rokas uf muguras zee-

ti, bet otrs darbojās ap muti, puhledamees to atkal aishahst ar lupatu. Katšča gan špehra ar abām kahjam, bet winaš špehreeni neweenu nešehra, jo ahi warmahkas bija nodarbinati ar winaš mutes un rofu šawaldišchanu, un winaš ar mišina pakaweem apfalto puššahbaku papehšči gaisā ween tiš šibeja.

Kaš ar Katšču notifa tahlaš, Emma nedabuja redset, jo brašchais, škaistais puisis — tas patš, kaš winai bija eedewis roši un kam pašcham bija rose pee zepures, šakehra winaš balto šegeni jeb škahteri no apakšchas un šobgaligi un kà mehdidams luhkodamees tai azis, pahrwilka to winai pahr galwu, tà ka nešo wairs newareja redset. Wina tiš dsirdeja weenu tehwinu nediktà, dušmigà balši šchendejamees:

— Ak tu melna negandele! Gandrihš atplehja man kreišai aušij grihbu un waigu tà šaplošija, ka ašinis šreen.

Tad Emma juta šewi nešam. Behz neilga brihšča wina manija šewi noliekam šemē, tad zelam kautkur uš augšchu un — wina atradās uš širga. Pati wina nešpehja ne turetees, ne pretotees, jo šegeni rofas tà bija eewihštitas, ka nešpehja ar tām neka darit. Šahka jaht, širgs drihši šteepa pilnos aušos. Winai bija bail, ka waretu nokrišt, bet reišā wina ari mehlejās, kaut tas notiktu, waj wismaš kautkas negaidits gaditos. Domehr nedš kas gadijās, nedš wina ari nokrita, jo jahtneekš wina tureja šew preekščā tiš zeešči, ka wina pat ne druzjin nenošchuka nedš uš weenu, nedš otru puši širgam no škaušta.

Behz apmehram pušštundas ilga jahjeena, kuršā notifa, kà Emmai likās, leelako daku pa mešču zešeem un tekam, (jo pakawus nekur nedširdeja klaudšam pa zeetu zetu,

un beeschi wina manija peesitamées ſew klaht kofu ſarus, waj krumu galotnes), wina nozehla no ſirga, bet tuhlin atkal eesehdinaja ratos. Tagad winai iſmilka klumſchi no mutes un atlaida ari roſas waligafi, peefodinot, iſturetees meerigi un pilnigi kluſu, ja negribot pati ſawu likteni padarit kaunaku.

Sahka braufft. Pirms brauzeens gahja, kà likàs, pa meſha zetu, jo riteni nerihbeja, un rati beeschi ſwaidijàs un ſchuhpojàs, it kà brauzot pa nelihdsenu weetu. Kateem ſaſwahajotees, wina manija ſew katrà puſè pa zilwekam, ſas wina zeeschi uſmana, jo tiklihdj wina kautkà druſzin wairaf pakuftejàs, tuhlin ſpehzigas roſas wina tureja no adàm puſem zeeti kà ſprungàs. Wina tad ari iſturejàs pawiſam meerigi, puhledamàs ſewi wehrot, kurb gan wina wed, ſas winaſ nolauptaji ihſti tahdi ir, ſas nu ar wina notiks un ko teiks Adams, atnahkdams warbuht pat jau ſchonakti pee darwdega un wina tur wairs neatradams. Wina domaja ari par glahbſchanos: ja dſirdetu kur ſahdus pretimbraujejus, wina uſ reis ſahktu pilnà kalla kleeht. Bet nefur neſa nedſirdeja brauzam pretim, lai gan jau labu laiku bija braufuſchi pa zeetu zetu. Wiſs tas wina tà uſtrauza, ſatreeza un nomahza, ka winai gruhti nahzàs eedomatees ſawà tagadejà ſtahwolli un kautko tanè iſpraſt. Jo wairaf wina domaja, jo ſchauſmigafs tas iſlikàs un beidsot wina pahrnehma ſawada, moſu pilna newariba, ſaſtingums, lihdsigs garigam un meefigam pamirumam.

Trešdā nodala.

Sastapīšanās peļz daudj gadeem. — Jaunu deenu atminās. —
Zit ahtri aīstreen dšihwe! — Veelās behdās palihdšiba waja-
dšiga. — Wīsu sinataja, wīsu waretaja. — Brihnumi par to, tā
dšihwo pilšehtā. — Ar labu naudu un štaistu škuži war daudj to
īdarit.

Pee Reterlina kundšes.

Wehlā wehtrainā un leetainā rudens wafarā pa ga-
ru, šchauru eelu, kura bija wahji apgaišmota, gahja mehтели
gehrbušees un ar willainem šafegušees kahda šeemeete; ga-
balinu eepakā wīnai brauza ores wešums, uš kura šehdeja
kahds wihreetis ar hašhliku galwā un augsti šazeltu meh-
tefa apkašli. Ģela bija glušchi tukšcha, neredšeja neweena
zita gahjeja, waj brauzeja. Ģases leesminās wehšlukturos,
kuri atradās weens no otra pa leelam gabalam, šwaidijās
un šchaudijās wehtras gruhdeenos un lišās brihšcham nupat
īdšīšis, bet tas tomehr nenotīfa: leesminās, jebšchu šwaidi-
tas un raustītas uš wīšam pušem, tomehr šibeja un špihdeja
arweenu tahlaš. Ģeetus patlaban wairs nelīja, bet weh-
lukturu gaišmas apšpihdetais pilnīgi šlapjais brugis leezi-
naja, tā nupat bija lijis, un ja paškatijās uš augšchu, tad
no tumšchajām, ahtri uš preešchu štrejošchām struhšlainām
mahšonam bija weedejams, tā katru brihdi war usnahšt
kahds jauns leetus gahšeens, waj krusas brahšeens. Meh-
nešs atradās aīš mahšonam, bet wīna gaišma tomehr dema
debefu nojumim šinamu gaišchāku blašmu, tā tā šaraustito
un wehtras treekto mahšonu blašku gaita un īšweidojumi
bija šaredšami.

Seemeete negahja wiſ pa trotuaru, jo tahdu ſchaj eelâ nebija, bet pa tâ ſauſto pilſonu laipu, kura ſteepâs taiſni pa eelaſ widu un ſaſtahweja no prahwi plateem, palihdſeneem aſmeneem, kuri bija eebrugeti zeeſchi zits zitam galâ un pazehlâs druſzia augſtaſ pahr pahrejo brugi, kurſch ſaſtahweja gan no maſakeem, gan leelaſeem aſmeneem un bija pagalam nelihdſenſ, tâ ka ari ſoſoſ brauzoſchâ ore grabeja un klabeja beſ miteſchanâs.

Seemeete apſtahjâs, atgreeſâs atpaſaſ un uſſauza brauzejam:

— Au, Zahni, grabini, grabini ahtraſ uſ preeſſchu. Tu paleez pawiſam tahlu paſaſ.

Brauzejs, peebrauzis ar weſumu gahjejai klaht, peetureja ſirguſ un teiza:

— Waj juhs, ſaimneeſ, ko teizât? Kateem riſhbot un klabot un wehtrai ploſoteeſ newar neſa dſirdet.

— Eſ teizu, lai tu brauz ahtraſ. Kau, te buhs ſchêhrſeela, un eſ neſinu, waj pa to janogreeſchâs, waj jabrauz wehl tahlaſ. ſau ſenais neeſmu te bijuſi un nemaſ wairſ neatzeru, kur atrodâs Deterliu nams un ſpihkeri. Deenas laiſâ warbuht wehl attaptos, bet naſti neſa nejehdſu, un eela pawiſam tuſſcha — waj nu pateeſi jau tiſ wehlſ, jeh waj ta paſcha nejauſâ laiſa deht neweeſſ wairſ nerahdaſ chra.

— Eſ, ſaimneeſ, ari labi neſinu, bet domaju, ka mums jaegreeſchâs pirmajâ eelâ pa labi. Ejeet tiſ pa preeſſchu, eſ brauſſchu paſaſ. Tuhlin tâs eelaſ galâ wajaga buht eebrauktuwe.

Otras eelaſ galâ ſtahweja ſahds polizijas ſahrtibneeſ. Seemeete, peegahjuſi tam klaht, waizaja:

— Sakait, kungs, fur te waretu buht . Peterlina fehta?

— Peterlina? Are, tur — taiſni preti . . . Atteiza polizijs, ar baſchliku ſegto galwu atſweeſdams ſtipri atpa-
kaſ un rahdidams ar roku pahri pa eelu. Redſedams, ka
ſeeweete met brauzejam ar roku un ſapraſdams, ka tas ir
winaſ weſums, wiſch gahja tai tuhlin lihdsi un, pee wahr-
teem nonahzis, ſagrahbſtija tumſa pee ſtenderes ſwana draht-
ti un wairak reiſ ſtipri to ſarahwa.

Pa brihdim ari dſirdeja aiſ wahrteem ſauzam kahdu
wihreeſcha baſi:

— Kas tur?

— Zeka wihri . . . Atteiza uſ weſuma ſehdoſchais.

— Laitam kahdi kalkeneeki. Los eekſchâ nelaiſcham:
ar ſaweem kalkeem nodedſinaſit mums leetus laikâ wehl
ehſas . . . Dſirdeja atkal baſi atſauzamees' fehta.

— Neekam wiſ nekahdi kalkeneeki, ar labibu eebräu-
zâm . . . Sauza atkal ſawukahrt brauzejs, kurſch tagad bi-
ja noſahpis no weſuma.

— Naw kalkeneeki, naw. Laid tiſ, ſifut, droſchi eek-
ſchâ . . . Nunaja polizijs ſtarpâ.

Drihſ ari atwehrâs wahrte. Atſlehdſejs uſſauza, lai
eebrauz eekſchâ un tad lai pagaidot, kamehr wiſch aiſſlehgſ
wahrtuſ. Los aiſſlehdſis, wiſch ar wehlukturi rokâ gahja
papreeſch, liſdams weſumu braukt wiſam paſak, fur feht-
tas dibenâ eerahdija weſumam weetu kahdâ platâ nojumi,
peh3 kam, ſalka durwiſ atwehris, parahdija diwus ſtelin-
guſ, fur ſirguſ noweetot.

Seeweete, kaſ bija palifuſi nomaluſ ſtahwot, peenah3a
tagad ſlehdſejam tuwak un praſija:

— Juhs te eſat ſehtas puifis? Tad laikam ſinaſit, waj Deterlina zeenmahte ir mahjâ un kur pee winaſ war eeeet.

— Pee zeemahtes? Kau, nahkat, eſ parahdiſchu. Weena tikpat ihſtâs durwis neatradifit, ja neefit tur bi-juſi... Atteiza ſehtas puifis, eedams ar wehjlukturi rofâ ſmagâs tupelês tai papreeſch, tâ ka brugis ſtipri flaudjeja no wina ſmageem, neweiſleem ſoſeem.

— Râ jums te wiſa ſehſta tiſ ſtipri oſch pehſ fiktem un firgu ſtaſkeem . . . Nunaja ſeeweete, eedama ſehtas puifim paſat un waj nu teeſcham buhdama pahrfteigta no neparaſtâ gaiſa ſchaſ leelajâ eebrauktuvê, kurai wiſapſahrt bija ſpihſeri un noliktamaſ, waj ari tikai gribedama ſawam zekâ rahditajam ko teift.

— Tâs mantas jau mums Deewa ſwehtiba: diwi ſpihſeri pilni ar fiktem, un ſtaſkos beſ paſchu firgeem paſtahwigi ir ari zekawihru firgi . . . Utrunajâs ſehtas puifis.

Pa tumſchâm puſtrepem un neleelu preeſchnamu ar wehjlukturi zeku rahdidamaſ, wiſch teiza:

— Eſ juhs eelaidiſchu kuſnê, tur meitas paſauſs zeemahti, waj eewediſ juhs eekſchâ.

Tuhlin wiſch ari atwehra ſahdas durwis, un wina atradâs plaſchâ, ſtipri ſiltâ un ſamehrâ gaiſchâ telpâ, kur gar plihſti darbojâs diwas meitas baltâs ſkotelês un balteem, paſauſi ſaſeeteem laſateem galwâs. Katloſ, waj pannâs uſ plihſtes ſautkaſ wira, waj zepa, tâ ka ſchahza un tſchuhſteja, un pretim pluhda patihſkama ſairinoſcha ehdeenu ſmarſcha. Gar ſeenam wirſ plihſtes ſakabinati, kâ ari uſ plaukſteem rindâs ſalitti, lampu gaiſmâ ſpihſdeja un ſibeja ſpoſchi noberſti wara un miſina ſatli, kaſtroſi un ziti traufi.

— Kau, te eebrauzeja grib ar zeemahti runat . . . No-
teiza ņehtas puifis, eedams atpaķaķ aķrā.

— Aŗe, ņehņĥait . . . Teiza weena no meitam, no-
liķdama eenahzejai krehņlu netahlu no plihķs. — ņeh-
ņĥait un ņilĥaitees. Lauķā tagad tahķs nelahga laiķs. Waj
liĥst weĥl?

— Tagad wairs ne, bet pirmit gaĥja ar gaĥĥĥanu.
Ĝandriĥ wiņām drehbem iņgaĥja zauri . . . Atteiza ee-
nahzeja, noņehņdamās un paĥr galwu paĥrņegto ņlapjo wil-
laini nolaiņdama atpaķaķ uņ kameeņĥeem, tā ka ķkuwa re-
ĥsama ņĥaiņta baĥla ņeja, un uņ peeri iņpluĥduņĥi melni mati,
ķurus ta ar roķu ņaņpraudā atpaķaķ ņem laķateem.

Meitas, ķas no pirmā gala bija uņ eenahzeju noņĥati-
juņĥās it ķā no augņĥas un weena wimu uņrunajuņi lai-
ķam wairaķ aiņ liĥĥiĥeetibas, waj augņtpraĥtigas laipnibas,
neķā aiņ nopeetni domatas peeklahjibas, tagad liķās par
ņweņĥneezi uņ reiņ dabunam zitadus eefķatus, un taiņni ta
pati, ķura ķluņu zeeņdama tiķ ņawadi bija uņ wimu noņĥati-
juņees, ķad otra meita tai peedahwaja krehņlu, tagad eefauzās:

— Ēs eefĥu tuĥlin zeemaĥtei pateiķt, ķa wimu
weĥlas.

Meita driĥ iņnahza atpaķaķ, un winai liĥĥi ķahĥa ņee-
weete drufnu wideju augumu, patuķla meeņās un paĥri
puņmuĥņĥa gados. Wina bij geĥrbuņees tumņĥā, apne-
ņatā ņwahŗķā un peleķā beeņā aditā ķamņoli, ķuram zauri
winas augņtās ķruĥtis bija tomeĥr labi noķauņĥamas. Ne-
leelais paņtrupais deguns un apakee waigi, ķuri ķahdreiņ
bija laiķam bijuņĥi maigi ņaĥrti, bet ķuru ņaĥrtums tagad
bija ķkuwis ņtruhķlains un ņtarains, tā ka waigu gali iņĥa-
tijās it ķā ņaņpreĥgajuņĥi, — wiņs tas winai weĥl tagad
peedema ņinamu ņĥaiņtuma atņpiĥdumu. Ķuplee tumņĥee ma-

ti, un baltee jobi, kuri kuwa redſami, atbildot uſ ſweſchnee-
zes doto labwafaru, leezinaja par brangu weſelibu. Tumsch-
filee apakumi ap winas melnajam azim padarija tās it kà
wehl tumschakas un noſlehpumainakas.

— Ko wehlatees? . . . Wina uſrunaja ſweſchneezi,
kas bija no krehſla peezehlusees.

— Mani wairs nepaſihſtat? . . . Schi ſawuſahrt
waizaja, peeedama mahjas mahte klahtak, ſkatidamās tai
azis un ſmaididama.

— Ak wai! Ak wai! Kirmgrauſene! Marite, ſkaiſtā
Eſerneeku Marite! Zif ſen tewi nebiju redſejuſi! . . .
Preezigi pahſteigta iſſauzās mahjas mahte, kriſdama otrai
ap kaflu, to apkampdama un ſkuhſtidama.

— Tā ir. Sen jau nebijam wairs redſejuſchās: kà
toreiſ, kad juhs bijat iſbraukušchas abas ar ſawu draudſe-
ni Betiju muhſ' mahjās — Eſerneekos, lihdsen man gatawo-
tees uſ kaſjam . . . Weeſchna runaja, ſehri preezigi ſmai-
didama.

— Ak, tās bija jaukas deeninas, ko tur toreiſ nodſih-
wojam! Zif lihſmi tur gahja! Laiſni kà jau gatawojo-
tees uſ bagatu kauſchu laimigām kaſjam . . . Runaja
mahjas mahte, ſegdama weeſchnai willaines ſemē, dodama
tās meitam un liſdama iſſchaut, kà ari pogadama ſlapjo
mehteli wafam un liſdama kalponei to wilkt noſt. — Nā
mehs tur plawā toreiſ draiſkajamees! Wahrtijamees pa
ſeena wahlu un ritinajamees gan garenikſis, gan kuhle-
nikſis no ſeena kaudſes ſemē. Tu — tiſſo eeſmehtitas mei-
tenes gados, mehs — abas jau pilnas jaunkundſes
un droſchas un pahrgalwigi iſlaidigas, kà jau pilſehtnee-
zes, kad iſbraukušchas uſ ſemem un grih labi iſwakotees
un iſtrafotees. Tawoſ bruhſtgans, kas ari tur bija eeradees,

buhdams godigs wezpuišis, nesinaja ko ar mums, trim tah-
dām draiškam, eesahkt un, nabadšišč, nokaunejees tihri šar-
ka un twihka ween, kad mehs wiaw wišadi tur kaitinajām
un kahrdinajām. Bet nu, manu mihlit, apšehdees, rau, te
filtas plihks tuwumā, un meitas noaus tew šlapjos apawus.
Anna, Katšča! Weena noauneet zeemitei kahjas, otra ee-
šreeneet eesčhā un padodeet no gukamās ištabas šaušas,
filtas sekes un manas mihštās kurpes! . . . Wina koman-
deja kalpones, kas šteigtin šteidsās ispildit šawas kundšes
pawehles.

Weeščhna negribeja peekaut, ka šweščas kalpones aun
wina kahjas. Tomehr winai bija tas japeekaut, jo mei-
tas no dotās pawehles ispildiššanas ne par ko neatlaidās
un, zelos nošrubuščas, darbojās katra ap weenu kahju.

Kamehr kalpones pahrawa weeščhnai kahjas, mahjas
kundse turpinaja ar to šarunatees, apmeerinadama šawu šin-
kahribu daschados iswaižajumos.

— Saki, mihlā Marit, kas notika ar to dailo, jautro
Anninu, kas tawās kahšās bija lihds ar mahti un brahli
atbraukusi no Saldus pušes? Paga, kā wineem bija uš-
wahrds?

— Klintneeki?

— Ja, ja, Klintneeku Annina. Kur ta tagad ir?
Rā tai kahjas? Kopš tās reišas nešmu wairs neka par
wina dširdejusi, un man wina toreiš tā patika un mehs
tā labi šatīkam.

— Ta ir mirusi, jau kahdu dešmit, waj diwpadšmit
gadu atpakaļ.

— Mirusi! Ko tu šaki?

— Ja. Wina ašprezeja Buhre, pee Talseem, kah-
dās šaimneeku mahjās. Mehs ari bijam kahšās. Wina

gahja labi, bet ſeſchâs ar treſchjo behrnu nomira. Palifa diwas meitenes. Tâs nu ari leelas, jau prezibu gados; jaunafâ pehrn pamafari eefwehtita. Bet nu jadsihwo pee pamahtes, — tehws prezejees otrreis.

— Af wai, gif ahtri aiſſkreen dſihwe! Un gif drihſi zilweſi noſuhd — te parahdas, te ir, te jau wairs naw . . . Sſſauzâs mahjas kundſe, roſas ſalikufi, galwu noleefdama uſ weenu puſi un ſehri nopuhſdamâs. — Ne, ſchi pati ſaldeneeku Annina: kas ta bija par miſku, patihkamu meiteni! Toreiſ eepaſinamees, es tâ preezajos wiaw atkal kahdreis ſatiktees. Wehl pagahjuſchu nedel par wiaw eedomajos. Bet — wiaw jau ſen miruſi, wiawas ſaulini iſiruſchi. Af wai, af wai! . . . Bet tas braſchais ſulainis, kas lihdi ar diwâm muiſchu meitam bija kahſâs? Paga, kâ wiaw ſauza? Graudiau, ja, ja, un kas man brihnum ſweedâs klah, kur tas palifa?

— Tas apprezeja to paſchu meitu, kuru wiawch weda baſnizâ — Seti. Ta bija pee zeenmahtes par jumprawu. Wiawch uſnehma ar barona palihdſibu Wiſwentê frogu; tur wiawi wehl tagad dſihwo. Wineem ari jau leeli behrni. Weena meitene nahkot ari Deepajâ ſkolâ. Ta otra muiſchu meita — Karline nogahja deenet Wirzawâ pee muſſu kungu radeem; ta palikufi meitâ, — nu jau weza.

Kahjas weeſchnai pa to ſtarpu bija pahrautas, un mahjas kundſe panehma to ſem roſas un weda iſtabâ. Egot pa wahji apgahſmotu koridoru, wiaw peedauſija pee kahdâm durwim, uſſaukdama:

— Pinzites, eenahzeet pee manis!

Tiklihdſ wiawas bija eegahjuſchas kahdâ neleelâ, ſiltâ iſtabâ, kur abas noſehdâs uſ plata miſkſta diwana krahſns

tuwumâ, kad durwis atwehrâs, un tanis parahdijâs trihs skufes skolneestchu uswalkos.

— Maruta, usmini, kas ta tahda ir, kas te sehð man blakus . . . Kundse teiza, turedama few lihðsâs sehðosçhai weesçhai awiji preestçhâ.

Skufes skatijâs, brihnijsâs, peenahza dasçhus sokus tuwað, bet newareja attaptees, ko minet, un nesinasçhanâ raustija kameesçhus. Beidsot kundse nolaida awiji us semi, un Maruta, eesauðdamâs:

— Krustmahte! . . . Dewâs weesçhai flaht, to apkampa un skuhpstija. Ari Duhçina un Slga nu sweizinajâs ar winu.

Kad meitenes, brihdi parunajuðçhâs, isgahja atpaðat çawâ istabâ, weesçha çazija, wina nemas nesinajuçi, ka radu meitenes tagad te dihwjojot, jo kamehr ðirmgrauçi atstahjuçi un aisgahjuçi Madagaiços, wina ar çaweem peederigeem tikpat kâ nemas wairs neçateekotees; ari jaunâ Madagaiça behrês, kur winas peederigee gan eeraduðçhees, satifçhanâs tomehr nebijuçi wis firsniga, bet kâ çaka, tikai peeklahjibas pehz. Tâ tad ari par kautjebko tuwað neisrunajuðçhees, un Eferneeki ari par çawâm meitenem winai neçastahstijuðçi.

— Ja, miðkâ Marite, tahda ir dasçreis radu satifçme paðchu starpâ — çaunaka nekâ starp sweeçheem. Tagad, kur tu, miðkâ, pati eçi çaweju atstahhta, tu nu warbuht çapratifi wislabat to stahwokli, kâhdâ es lihðsçhim atrados ar wiçheem muhsu radeem. Nedçi, no pirmâ gala mehç wiçi satifam un radojamees labi un godigi, kâ jau radeem peeklahjas, un mehç diwas bijam neween radu meitas, bet ari ihstas draudsenes. Tomehr tiklihðs kluwa sinams, ka wezais Deterlinçh mani peenehmis few par miðkako, tad mani

radi, ſewiſchki wiſs ſchis Eſerneeku dſimums, atgreesa man muguru, ſkatijs uſ mani kà uſ ſahdu atkrittumu, negribeja wairs ar mani ſatifiktees, nolamaja mani par mahſiru, eelu meitu un wehl zitadi. Es ſinu, miſkà Marit, tu tur neeſi wainiga, ka ari mehſ diwas newarejam wairs ſatifiktees; bet tawi brahki — Eſerneeks un Semrihbis, kà ari tawi diſchee tehwbrahki Muris un Pileneeks, tàpat tams wihrs Girmgrauſis — tee bija tee, kaſ ſawâ lepniſas un paſchtaſniſas eedomâ mani paſudinaja un nekahwa tew ar mani ſatifiktees. Wairaf nekâ diwdeſmit gadu mani radi mani nepaſina un negribeja neka no manis ſinat. Bet nu, kad pilſehtâ un uſ ſemem bija kkuwis ſinams leelais brihnumſ, ka wezais Beterliuſch, buhdams neprezejees un beſ ſahdeem ihſteneekeem, uſ nahwes gultaſ lizees ar mani ſalaulatees un eezehliſ mani par ſawu weenigo mantineezi, nu pehſ wira nahwes mani lepnee un neſin par ko apwainotee radi, uſ pehdam aiſmirſdami ir ſawu lepniſu, ir ſawu eedomato apwainojumu, paſteidſàs mani apmeklet un nodibinat atkal agrafàs radu ſaites. Eſerneeki pat eeluſhdſàs, lai nemot wira meitenes maiſe un uſraudſibâ: ſaf, buhſchot ir labaf apkoptas, ir zitadi uſraudſitas, nekâ pee ſweſcheem. Ruhpet ween ruhpot, ka meitenes, paſchas ſawâ wakâ buhdamas, nenofliſtot no zeka, — pilſehtâ wiſada ſahrdinaſchana un zitadi ſaunumi eſot ſaſtopami, un ſweſchs zilweſs jau tà par winâm neruhpeſchotees, kà rads par ſaweem radu behrneem. Agrafâ mahſina un eelu meita lai nu ir par tikumibaſ uſraugu un ſargu wira meitenem! Bet es tàs meitenes peenehmu — winas man eepatikàs. Sr pee manis ari wehl diwas zitas ſkolneezeſ, neradenes, tiſ tàpat labu paſiru behrni. Tàm paſchâm ſawa iſtaba. Saki, ko lai daru? Weenai paſchaj garſch laikſ. Puſkâ laikſ paeet

ahtraki, un tahdu pušaudšchu un škuu starpâ pati beejchi juhtos wehl it kâ škuu, un tas ir tiš patihkami. Tadehš lai ari par šaweem radeem šewi nošmejos, ar wiau meitenem tomehr labi šateeku. Šofi ar Semrihbjem: tee par waru gribetu, kaut es weenu wiau puiku peenemtu dehla weetâ, lai nebuhtot jaeet šaldatos. Bet es šaproto wiau ihsto nodomu: wiai wehletos, lai tas tad buhtu mans mantineeks. Ešerneeki atkal katrâ gadijumâ un negadijumâ man galwo, ka Luššina mišlot mani kâ šawu meesigu mah-ti, waj mahšu. Redšams, tee wehletos, kaut Luššina deenâš škuhtu par manu mantineezi. Man ta meitene teesčham miškâ, bet wiau glaimi un galwojumi man pagalam nepatihš. M, miškâ dahrgâ Marite, kad es eedomajos, kašda tu eši miškâ un širšniga, un kašdi tawi brahki augšprah-tigi, zeetširdigi un muhščham mantšahrigi, tu man škeeti it kâ balta duhja starp diweem melneem kraukleem. Tagad nu šhee diwi melnee kraukki apzehlušchi mani ar šawu laipnibu, draudšibu un mišlestibu tanî noluhkâ, lai taišnâ zekâ un godigâ kahtâ tiktu pee nešawas mantas. Šchi šawa noluhka šafneegščanâ šhee abi kraukki darbojas ar tahdâm aišguhtnem, ka rodas tihri bail, waj tee neišknahšs weens otram azis. Bet ko lai dara? Tahdi ir zilweki. Kau, tepat dašchs, kas mani agrak gan dširdot, gan aišmugurê nošunšeja par kunga apaššpehli, tagad, kad es pati ešmu kungs pahr wišu, klanas manâ preešchâ, škuhpsta man rokas un šauz mani par leelmahti. Ša, wezâ Deema ganibâš ir wišadi lopini, — ko tur teikt, ko tur buht! Bet nu šafi, mana miškâ Marit, kas tewi šchahdâ wehlâ rudens laikâ un tiš nelahgâ zekâ dšina no mahjas tahdâ tahlâ brauzeenâ: waj teesčham tikai labibu pahrđot ween griběji un waj tas taišni tew pašchai bija jadara, jeb waj tew wehl kašdas

zitas, šmarigakas dariššanas? Ištahsti man par šāvu dših-
wi, kamehr no Ķirmgrauscheem aīsgahji, un par wišu to, kas
ihsti notizis Radagaišos. Dsirdejuši esmu šcho to, bet
tikai pa ļauschu walodam. Škaidri nefa nēfinu. Uri Ma-
ruta ar Lubšiau naw man warejuščas nēfo škaidra pateift.

Un Radagaišene, kas jau šen nebija wairs šatikušees
ne ar weenu zilwežu, ar šo waretu šwabadi un širšnigi išu-

natees, un kurai pa to laiku, kamehr no Nirmgrauscheem projam, bija nahzees tif daudj peedsihwot un tif daudj bija sakrahjees smagu behdu un sihwu sahpujju firdi, nehmas nu to atweeglot, stahstidama shai mihlai jaunibas pasinaai ne tifa par saweem shi pehdejā gada peedsihwojumeem un pahrdsihwojumeem, bet ari weselus zehleenus no sawas ah-rigi gan laimigās, bet eefshfigi tif tukshās, nelaimigās lau-libas dsihwes, kā wina pati to tagad nosauza. Wakfirdigi wina draudsenei istahstija, ka trafiski bijusi samihlejušees Mumali, bet zaur nejautu pahrpdatumu sanahkusi kopā ar zitu, kursh pret winau isturejees nekreetni, un ka shis mih-lainā, nenoshaidrotā kahrtā dabujis galu, bet sakarā ar to apzeetinats tuhlin pehz behrem winas jaunais draugs un labwehlis Dsenu Zahnis. Šau trešhu mehnesi winaš sehdot zeetumā, jo teesu eestahdes domajot, ka winaš noschahwis Madagaišu. Wina tadehl, wedot pušim labibu us pilsehtu, braukusi pati lihdsā, waj newaretu darit kautko apzeetinātā atshwabinashanas labā. Pati no tahdam leetam nejehdjot neka, bet drauga un padoma deweja neesot neweena. Ta-dehl nu greeschotees pee winas: pilsehtā dsihwodama, ilgu laiku stahwedama tif tuwu tahdam gudram, zeenijamam kungam, par kahdu wisi daudjinaja Peterlina nelaihi, un tagad pati eenemdama tahdu augstu stahwofli, wina gan wislabaki sinashot, waj un kā buhtu lihdsams shās nelai-migajam draugam.

— Tu wina mihli? . . . Akuhdama ne mafumu siah-rahriņa no draudsenes stahstijuma, waizaja mahjas kundse.

Madagaišene, klušu zeesdama, parauštija kameeshus.

— Kā to lai šaka? . . . Wina, brihtinu klusejuši, us-nehma atkal walodu. — Nesinu pati, waj to, ko pret winau

juhtu, war ſauft par mihleſtibu, waj nè. Drihſaſ domaju, ka nè. Pateefibâ tîkai weenreis eſmu ſawâ muhſchâ mihlejuſi — taſ bija, kad ar Mumali eepaſinos. Pehz tam man tagad wiſſ weena alga — ſchahds, waj tahds! Scho tîkai tapeh3 gribetu glahbt, ka winſch tahds paſklaufigs, taiſni tahds, kahds man mahjâs wajadſigs: kâ zitadi tahdâ leelâ ſaimneezibâ weena pati, beſ ſaimneeka, beſ wihra galwas lai iſtîktu? Beſ tam eſ eſmu tahda, jau peektâ mehneſi; kad eſ pati kluhſchu newariga, kaſ tad apredſeſ wiſu ſaimi un mahjâs buhſchanu, ja ſehtâ nebuhs neweena ſinama zilweka?

— Ur tad manâs azis naw wiſ wihluſchâs. No preeſſchâſ gan neko ſkaidri wehl newar noredſet; bet pirmit, kad tew meitas kufnê gehrba mehteli ſemê, un eſ ſtahweju tur blaſuſ, tad no ſahneem ſkatoteeſ man tihri tâ liſâs, ka tu neeſi wairſ weena; tomehr negribeju pati ſew tîzet. Bet tad ir gan tâ. Kad gaidamaſ tinibaſ?

— Saikam tâ ap Swetſchu deenu.

— No tu gaidi — dehlu, waj meitu? . . . Draudſene waizaja, baſki paſeminadama, lai gan iſtabâ nebija neweena zita, ka winâſ diwaſ ween.

— Neke negaidu: kaſ buhſ — buhſ . . . Kadagaiſene atteiza, azis pazeldama uſ augſchu un ſehri luhkodamaſ draudſenei ſejâ.

— No ka tad eſi tahda: no nelaiſka, waj no tagadejâ — apzeetinatâ? . . . Pehſtija tahlaſ draudſene.

Kadagaiſene parauſtija kameeſchuſ.

— Pati neſini? . . . Ur abeem reiſâ dſihwoji? . . . Draudſene praſchnaja tahlaſ.

Par atbildi ta pamahja ar galwu, tad, ſeju ſaujâs apſlehpuſi, ſahka kluſi ſchauſtet.

— Nu neraudi, mana mihtà, majà Marite. Tew naw nekahda eemeſla raudat. Te pilſehtà ir tahdas ſewas, kas dſihwo ar trijeem un tſhetreem reiſà un ari talab wehl neraud, bet gan ſmejas un preezajas. Tew bija teeſiba to darit, jo tu wiſus ſawus jaunibas gadus nodſihwojuſi pee weza, nemihlama wihra. Bet kà tad Anete? Kà tai klahjas? Ar to ari ſateezees un ko ta uſ wiſu to ſaka?

— Neſateefos un neſa neſinu. Tiſ to ſinu pa ſaudim, ka wina ari kaſ gaidams. Laiſam buhſ abàm pareiſu. Bet lai wina manu dſihwi noſoda, waj nè, wina tahdà klišmà neſad neeekuhſ, kà winaſ mahte: wina nedſ tiſ dſiki juht, nedſ tiſ tahlu domà, kà eſ: wina uſ wiſu ſkatas ar prahta gaiſmu un neſad neſauſees aiſrautees no juhtam un kaiſlibam. Wina ir zaur un zauri gudrà, apdomigà ſirmgrauſha meita.

— Nu laime, ka Anete tahda gudra un prahtiga. Bet labi, ka tu, mihtà Marit, ſawàs behdàs greeſuſees pehž padoma pee manis. Domaju, ka tew teeſham wareſchu ſhà, waj tà lihſet, un man buhſ pateeſ preeſ, ka wareſchu darit tew ko labu. Seelàs behdàs palihdſiba wajadſiga . . . Laiſni kundſe runaja, glahtidama ſawai weeſchnai matuſ un nopaijadama winaſ bahloſ waiguſ. — Nedſi, man pilſehtà jau ſen ir laba paſihſhanàs ar wiſadàm aprindam un daſchadeem zilweeem, bet it ſewiſchki no ta laiſa, kamehr wezais Peterliſch uſ mirſchanas gultu ar mani ſalaulajàs un kamehr pehž wina nahweſ eſmu te pahr wiſu ihpaſchneeze. No tà laiſa mani nu ari te newiſ wairſ ſauž par mamſelli, kà agrat, bet par Peterlina kundſi. Tas tew, mihtà, jaſin un tà ari tu mani ſauž, kur ziti dſird. Mehſ ar Stinzeni eſam nu tàſ bagatafàs atraitneſ wiſà pilſehtà. Wina tahdà pat zeſà — buhdama miljonaram par mihtako —

tikuſi pee miſſu bagatibas un tagad paſijſtama kà leelakà labdare muhſu pilſehtà: daudſi ſawàs majadſibàs greeſchàs pee winaſ un dabu palihdſibu. Pee manis ari nahſ daſchadi, laudis. Es wehl neweenam neſo labpraht nedodu, aſbildenadamàs, ka neeſmu wehl apſtiprinata par mantineezi; bet drihſumà mani apſtiprinàs; tad wareſchu rihtoteles ar wiſu nelaiſka mantu un naudu pehz paſchàs eeſkata.

— Tad nu juhſ gan eſat ſoti bagata un laifam ari laimiga . . . Radagaiſene eeminejàs.

— Bet maſſaja man ari puhku un ruhpu beſ gala daudſ, lihds tiſu par to, kaſ tagad eſmu . . . Atteiza fundje ſawai weeſchnai, pati pee tam nopuhſdamàs un brihdi apfluſdama, it kà ſewi ſo atminedamàs un pahrdomadama. — Sa . . . Wina pehz brihtina atkal turpinaja. — Daudſ deenas un naktis eſmu pahrlaiduſi ruhpeſ un raiſeſ par ſawu liſteni. Apdomà, mihlà, kahts bija mans ſtahwoſſis: weziſ bagats un beſ tuweem peederigeem, bet tahleju radu un paſinu netruhka. Tee wiſi nahza un puhlejàs winau peerumat, lai mantu nowehl wineem, bet mamſelli lai waj nu pawiſam padſen, jeb waj lai atlaiſch ar kahtu neezigu daku. Un nebija wiſch wiſ kautkahds bagatneekſ; lai gan weenſahrſch iſſkatijàs, bet no augſta zehluma; ſtahſta, ka wina weztehwi zehlufchees no Kurfemes herzogu Wetleru zilts; bet par iſſchiribu no ſcheem ziltsnoſaukums teem peeliftſ tahdà pamafinatà wahrdà, pahrdewejoſ toſ no Wetlereem par Peterlineem. Tà wiſch man patſ ſtahſtija par ſewi. Sirmgalwim no tahda augſta zehluma — un wehl tiſ bagatam — daſcha laba muifchneeze buhtu bijuſi gatawa ſneegt rofu un upuret ſawu jaunibu, fur nu wehl tirgotaju un namneeku meitinaſ. Peedahwajumu no ſchàm aprindam wezim ari nekad netruhka. Nuddeen, nebija man weegla leeta,

noturet wezi weenigi sem mana eepaida. Tomehr es ifta-roju sawu karu lihdsi galam: neween pasargaju sawu stah-wolli, bet beigâs peedabuju wezi ari pee şalaulaşchanâs un testamenta parakştiřchanas. Es uswareju! — Bet, mihtâ, tu esi ifaukštejusees un noguruři. Paehdiřim wakarinas, pa-dserřim tehju, un tu wareři dotees pee meera. Es pa nakti pahrdomaschu tuwak, kâ tamam draugam wislabak buhtu lihdsams, un tad rihtu runařim tahlař.

Kad Kadagaiřene fiłtâ iřtabâ nogehribâs un eeliķâs mihtâ, pee labi iskurinatas krahņns nostahditâ gultâ, wiau pahraehma tahda tihtama besbehđibas řajuhra, řahdu jau řen wairš nebija pařinuři. Saruna ar jaunibas pařinu, řura winai liķâs tahda gudra, besbehđiga, meeřigi un garigi řtipra, bija winai wiřas ruhpes un behđas it kâ atraehmuři, waj wismas padarijuři řtipri weeglaķas. Şhâs řeeweetes pajumtê wina jutâs drořcha kâ behrns weřaku tuwumâ. Wina driři eemiga đřikâ, meerigâ meegâ.

Otrâ rihtâ wina usmodâs no řtipras riħbonas, řura bija neween đřirdama, bet ari manama ehķas řeenu un pat winas gultas řatřizinajumos. Wina řaprata, řa řchi dahrdona un riħbona nahra no řehtas, řur no řpiħřereem řmagos weřumos weda labibu, waj zitas prezes us ostmali řraut řugos, waj ari atķal no ostmalas brauza weřumu rati ar řiķķu muzam, řahķs maiřeem un zitam řweřķsemju mantam řehtâ. Wina jau mahjâs řinaja, řa labibai řchorudeni zenas zehluřchâs un řa tagad, řulřchanai beidřotees, labibas tirdřneeziba un lihdsi ar to wiřu pretřchu apmaina ostas piķřehtâ jau řopřch đaschâm nedelam řoti đřihwa. Bija wina ari zekâ řastapuři weřelas rindas brauzeju gan no muiřcham, gan řaimneeku mahjam, řas, labibu aiřweduřchi, brauza waj nu tuřřchâ, waj ar řahdeem eepirfumeem atpaķař mahjâs.

Semkopji ſteidjās iſmantot zenu ſinā labmehligos apſtahtus, ſamū leeko raſchu laiſdami tirgū, un tā pilſehtā roſiga darbiba bija dſirdama jau no paſcha rihta.

Durwis atmehrās, un ar degoſchu ſwezi rofā eenahza Kēterlina kundſe.

— Eſ dſirdeju tewi kaſhejam un ſapratu, ka tu eſi jau nomodā. Tadeht peezehtlos, uſmetos rihta ſwahrfu un eenahzu parunatees . . . Wina teiza, nolikdama lukturi ar ſwezi uſ galbina gultas tuwumā un pati noſehſdamās krehſlā lihdfās gultai. — Bet tu wehl nezelees, iſſtaipi kaulus, — parunaſimees tāpat. Tad zelfees un gehrbfees . . . Wina runaja tahlaf.

Wina Kadagaiſenei ſtahtija, kà pehz winas domam wiſlabat buhtu lihdfams tās apzeetinatajam draugam. Paſchai winai teeſčas paſihſchanās ar profuroru, waj iſmeleſchanaſ teeſneſi neeſot; bet kaſdai winas draudſenei eſot ir ar teem, ir ar ziteem teeſas kungeem tuwi ſafari, un ar ſchās ſtarpneezibu wina tad nu gribot mehginat ko darit winas drauga labā.

— Ja, labi buhtu, ja waretu wiau kà atſwabinat. Ak, kà eſ jums, dahrgā draudſene, buhtu pateiziga, ja tas iſdotos! . . . Kadagaiſene ſajuhſminajās, peezeledamās puſfehduſ un firſnigi luhkodamās draudſenei azis. — Wiſſch jau gan ari pats wiſadi weifls un manigs un raudſijis kautko darit ſew par labu, bet nabagam naw iſdewees. Treſchā nedekā pehz wina aiſweſchanaſ zeetumā eenahf kaſdu deen' muhf' mahjās ſweſcha ſeweete un eedod man no wina mehſtuli. Wiſſch man rakſtija, ka zeetumā eepaſimees ar kaſdu zitu apzeetinato, wahrdā Strautiau, kaſ winam ſolotees lihdfet: tam eſot paſihſtams kaſds ofizeeris ar uſwahrdū Meſulis-Meſis, un tas taiſotees profuroram par ſnotu.

Tas tad ari ſpehjtot atſwabinaſchanu ſagahdat iffatram, ja tiſ tam labi ſamaſſajot. Tâ winſch jau daudſeem palihdſejis, kam zitadi buhtu nahzees ſehdet deesjit ilgi. Sewiſchti ſchihdi teeſot ar wina palihdſibu ſwabadi, tadeht ka ſchihdi naudu neſchelojot. Ar ſawa paſiſtama peepalihdſibu Dſenis peefukulojis kaſdu zeetuma ſargu, kurfch wehſtuli iſneſis ahrâ un ſolijees ar ſawu meitu atſuhtit man. Wehſtules atneſejai lai eſ eedodot diwdeſmit peezi rubki par winas paſalpojumu, un wiſmaſ diwi ſimts rubku, ko dot Meſulim-Meſim un ſimts rubku paſcham Strautinam par laba pado- ma doſchjanu un peeſolito taſlako iſpalihdſibu. Gedemu wiſu praſito; domaju: ſchehlôt taſhdâ reiſâ newar. Gaidu nu, waj mans Zahnis nepahrradiſees mahjâs. Gaidu, pagaidu, neſa newaru ſagaidit. Paet taſhdâs gaidâs kaſdas nedekas; te kaſdu deen' eenahſ ſehtâ atkal ta pati uſrauga meita: atkal wehſtule no wina. Schoreiſ rakſta, ka naudu laimigi ſanehmis un nodewis Strautinam, kaſ to ſlepenâ zekâ pee- ſuhtijis Meſulim-Meſim. Tas tad ari ſolotees ſtrahdat Dſena atſwabinaſchanas labâ, bet wehlaſ paſinojis, ka ſimts rub- ku wehl truhtſtot, ko eedot iſmeſleſchanas teeſneſcha ſkrihwe- rim, lai taſ turetut muti, — tad wiſs buhſchot kaſrtibâ, un nahkoſch nedek winſch kluhſchot ſwabads. Gedemu praſitos ſimts rubkus un wehl peezeſmit rubku wirſâ, tâpat ari weh- ſtules atneſejai winas teeſu. Domaju: labat wairat, neſa maſat. — Bet nu jau diwi mehneſchi pagahjuſchi no ta laika, un ne paſchu waru ſagaidit, nedſ ari kaſdu ſiau wairſ ſuhta. Sa tiſ tur naw kaſda blehdiba, — ja tiſ winſch naw kritic kaſdeem krahpneekem nagoſ! . . . Madagaiſe- ne nobeidſa ſawu ſtaſtu, kâ jautadama luhtodamas Reter- lina kundſei aziſ.

To wiſu, mana dahrgâ, mehſ dabuſim ſinat no ma-

nas draudšenes, par kuru tew jau mineju un pee kuras gribu greestees tawa mihlakâ leetâ. Tai, kâ jau teizu, ir tuwa pašihšanâs ar teefas eerehdau gimenem muhju pil-
šetâ, un ta sinâs ari, waj profurora nahkofcho snotu ņauz
Mekuli-Meki un waj wiņņ pašihst kâhdu Strautinu; ja
wina pati to wiņu wehl nesinâs, tad wina katrâ laikâ war
dabut ņinat.

— Kas ņi juhņu draudšene tahda ir? . . . Kih-
dama ņinkahriga, waizaja Kadagaišene.

— Laha draudšene, nu! Ko tur wairak lai ņaka? Un
ja tu nu it tâ gribi wairak ko par winau ņinat, tad waru
tew teikt, ka wina ir wezmahte un tahda, kas ņawu leetu prot
labi. Wina tad ari koti eerešeta pee labako aprindu da-
mam; wiņas augstako eerehdau kundšes — ari profurora
zeenigâ — gan eet pee winas, gan aizina winau pee ņewis,
un mehš wiņas zitadi winau neņauzam, kâ par ņawu mihko
pamahti.

— Tad winai waren laimiga roka behrnu ņakeršchanâ
un laikam neņahdas likstas pee tinibam negadas, kad wiņas
augstâs kundšes tâ pee winas turas . . . It kâ ņawas drau-
dšenes draudšeni apbrihnodama un ņlamedama, peebilba
Kadagaišene.

— Tu, mihlâ, neņaproti, ko es runaju: newis tapehž
winas to tâ wahņ pee ņewis, lai behrnus labi ņanemtu un
ņatihstu, bet lai — behrnu nebuhtu.

Kadagaišene eepleta azis.

— Ak tad tahdu gudribu ta ņina!.. Wina noteiza,
ņaprašdama ap ko runa groņas.

— Kura to gan nesin! Katra wezmahte to ņin. Bet
ņwarigakais tas, kura ņawu ņinau wislabak prot iņleetot.
Manai draudšenei nemehdņ miņetees; winai war pilnigi uņ-

tizetees. Zadehl ari wiſas tà pee winaſ turas. Wina ari tew war tagad palihdſet. Sa wehleeſ, eſ parunaſchu.

— Af nè! Sai Deema rofà! . . Paſteidsàſ Radagaiſene atbildet. — Sai buhtu fà buhdams, to eſ negribu darit, — taſ ir grehſs.

— Grehſs ir daudj faſ. Pehj bibeles grehſs ir ari, fa tu dſihwo ar nelaulatu wihru ſopà, waj pat ar diweem reiſà.

— Bet taſ tomehr naw tahds grehſs, fà maitat dſihwibu, faut ari wehl nedſimuſchu. Samu behrniau, ſcho ſihzino, newarigo, fuſlo dſihwibiau, faſ dihgſt un attihſtaſ ſem manas ſirds, — faſ ir dafa no manas dwehſeeleſ, — fo eſ uſturu ar ſawas ſirds aſinim un ſargaju ar ſawu meeſu, — to nonahwet, iſnihzinat? Nè, nè! To eſ nefad negribu darit: tad eſ nefad un nekur wairſ newaretu apſluſinat ſawas ſirdſapſinaſ halſi: man weenumehr garà ſtahtu preeſſchà ſchis jau pirms dſimſchanas noſlepſawotais zilweſs, man buhtu muhſcham wina ſchehl un pati eſ ſewi newaretu zitadi uſſſtatit, fà tiſai par wiſbreeſmigako noſeedſneezi.

— Newajaga nemaſ tà fo eedomateeſ, tad nebuhs nedj ſchehl, nedj ſirdſapſina mozis.

— Rà lai zilweſs ar prahtu, juhtam un domam nedo-
matu? Warbuht loſs, waj ſwehrs ſpehj iſtiſt beſ domaſchanaſ. Zilweſs to neſpehj. Un tahds nahweſ grehſs taſſchu ſaweenots ar noſeedſigàs mahtes paſchàſ dſihwibaſ breeſmam.

— Naw teiſts. Zitàm gan ſchad tad miſas: palihdſibaſ meſſetajaſ aiſeet nahwê, un palihdſibaſ ſneedſejaſ tad no-
teeſà bargeem ſodeem. Bet manai draudſenei tiſ weenu, waj diwi reiſ tahda nelaimie gadijuſeeſ; par laimi leetu iſdewàs noſluſet, un tà winaſi nefahda peemeſleſchana nenahza. Wina ari temi, ja wehleeſ, iſweſeſtoſ tiſ weegli un ahtri, fa jau pehj

trihš — tšetri deeni wareši brauft mahjâš, un tew neweens zirzeniš netšhirkštès pakaf par to, kas notizis.

— Nè, nè, mihtâ, labâ draudšene, to es nefad newehle-šhos. Ta ir nošedšiba, kuru jau eedomajotees ween mani pahraem šchaušchalas.

— Negribu ari tew eerunat. Tif pašahstu to tew par jinašchamu. Wina ari zitadâ finâ ir iſpalihdšiga labako aprindu damam: kad kahdai eenahš prahtâ labi padšihwotees ar kungeem, bet pašchai naw neweena drauga šchim noluhšam, tad tif noeet pee muhšu wiſpahrejâš pamahšes, un ta uſ ahtru roku wiſâ kluſibâ paaižina kahdu labu kawaleeri, kas weentuligo damu prot peenahžigi eepreežinat. Tapat atkal kad kahds kungs grib ſatiktēes ar damam, bet pašcham naw nefahdas paſihštamas, tad ari dodas pee tâš pašchas iſpalihdšigâš kundšes, un winai arween gadas kas labs padomâ: waj nu kahda wehliga kundše, waj kahda eepreežinama atraitne, waj kahda prahtiga jaunkundše, waj ari kahda gudra gimnaſiſte. Un kluſa wina ir kâ juhras dšelme. Ur tahdu rižibu wina eeguwuſi plaſchu paſihšchanoš un neap-robeſchotu uſtizibu wiſâ muhšu pilſehtas augſtafajâ ſabee-dribâ. Wahrdu ſakot, winas rokâš ſatek wiſu muhšu labako aprindu ſlepenee un wiſſlepenafee pawedeeni. Wina ir wiſu ſinataja, wiſu waretaja. Daſchi dakteri winas darbibu gan apzehluſchi un gribeja reiſ ſpert ſokus, lai muhšu mihtô, labo pamahti ſauž pee atbildibas: bet tad profurora kundše metâš ſtarpâ, un wiſi dakteri neka newareja iſdarit, gandrihš wehl pašchi eeſkrehja žilpâ.

— Ak, man tihree brihnumi, dširdot kâ pilſehtâ dšihwo!... Kunaja Madagaiſene pa dakai it kâ iſbijuſees, pa dakai it kâ eepreežadamâš. — Ja jau ſchi labâ kundše un wiſu juhšu pamahte ir tif warena, tad wina roſi warēš ari ſo darit, lai

Djena Zahni glahbtu. Man tà bail, ka winu par dauds ilgi nenotura zettumâ, waj warbuht pat nenoteesâ uf Sibiriju.

— Ja kahds ko warès darit tawa drauga glahbšchanas labâ, tad ta buhs tifai mana draudsene. Ja buhs wajadsigs, rihkofimees ir ar naudu, ir zitadi. Bet nu wareši zeltees, mana mihtâ. Manas pinzites ari jau uszehlušchâs — dsirdu staigajam. Cesim, dseršim kafiju, winâm drihs buhs jaeet kkolâ.

Wina usrahwa beeso Iaga aistaru uf augšchu, un Rada-gaisene redseja pa logu, kas isgahja uf eelu, ka gaisma bija gandrīhs jau isausufi. Pahris wehšlukturi wehl dega, bet winu špihdumu jau stipri pahrspehja deenas gaisma. Daitš bija labojees: gaisâ bija redsami weegli, pelesi mahšoni, un eelas brugis bija gluschi šausš. „Seekas, ka wehššch eesitees seemeli, laikam šahšs šalt.“ Radagaisene šewi domaja. Pa eelu bija redsamas brauzam wešelâm rindam leelas pilšehtneeku ores jeb tà šauktâs rapuškas ar wareneem labibas wešumeem. Uf katra wešuma šehdeja kutscheeris, apjosees ahdas škoteli preešchâ un garu pahtagu rokâ. Meerigi un weenadi, it kâ rakštâ mihdami, šoloja leelee, rešnee pilšehtneeku širgi, wilkdami garos, platos ratus ar tihri neškaitamu daudšumu pilnu maišu wiršû.

Domasgajusees un apgehrbušees, Radagaisene eegahja ehdamâ istabâ, kur mahjas kundse bija to aizinajufi. Wakar wakarâ winai tehja bija padota turpat gulamâ istabâ. Tagad nu kafiju dšehra wišas ehdamâ istabâ pee wezumweza, balti noberšta weenkahršcha leepu galda. Uri šmagee, weenkahršchee ofola koka krehšli un zitas leetas šchai istabâ bija wezmodigas, kahdas Radagaisene nebija lihdsšchim wehl redsejufi. Pee galda šehdeja ari diwas šwešchas školneezes. Peterlina kundse itahdija tās winai preešchâ:

— Ure, manu paſinu Kruhtainu meita . . . Wina teiza, rahdidama uſ blondu ſakofſnigu ſkuſi. — Loti jautras un preezigas dabas: wina muhſham mihl trallot un trairot. Zitas tadeht wina eeſaukuſchjas par Trairi. — Ta otra ir Kruhtainu augite Mure.

— Neneemeet jau ſaunà, Kruhtainu jaunfundſe, ka es tuhlin apbrihnoju juhſu matus, ſewiſchſi wina pinumu un uſſpraudumu: tiſ apaſos gredſenos ſagreeſtus un tiſ zeetàs, ſpihdigàs kekes ſawihtus matus nebiju wehl redſejuſi. Zums jau galwa kà porzelana lellei, waj kà bildei uſ pihpas galwinas. Bet neſkaiſchatees, mani wahrdi naw ſauni domati: juhſu matu darinajums ir teeſcham kaſ ſawads un apbrihnojams . . . Kadagaiſene runaja, noſehſdamàs gaiſchmatei blaſus un apſkatidama winas galwu.

Gaiſchmate paſmehjàs preeziga un laimiga, tà ka winas weſelee baltee ſobi ween paſpihdeja aiſ pilnajàm, ſahrtajàm luhpam, bet Luhſina teiza:

— Tu, kruſtmahſt, nemaſ neſini, zif wiſadi mahſſligi Traire mahſt darinat galwu. Daſchreiſ wina ſawij ſew diwas tahdas kekes katrupus peeres, gluſchi kà radſimus, un tad mehſ wina ſauzam par Trairagi, waj ari it weenfahriſchi par raganu.

— Waj tad raganam ir ragi? . . Smeedamàs praſija Kadagaiſene.

— Laiſkam gan. Redſi, kruſtmahſt, reiſ muhſ' mahjàs bija ſahda aita ar maſeem radſineem, un to tad wiſi ſauza par raganu. No tam tatſchu jadomà, ka raganam buhſ bijuſchi radſini, kaut ari tahdi maſi, maſini, kà daſchreiſ Trairei . . . Luhſina ſmehjàs, un zitas meitenes, kà ari mahjas fundſe un weeſchua ſmehjàs lihdiſi.

— Bet neba raganam ween, ari pamahſtem eſot ragi . . .

Turpinaja ussahkto jokofchanu Maruta. — Muhšu mežamahte muhs masas weenadween mahzija luhgt Deewu, lai ufturetu dšiwu un weſelu muhšu mahmuliau, jo nelabi klahjotees teem behrnineem, kureem neesot wairs ſawas iſhtas mahmulinas: pahrwedot pamahiti, un tai eſot radſini, — ta hadot behrnus.

— Tad jau Sihkles kundſei ari wajaga buht radſini, jo wiſas paſiſtamàs kundſes, jaunkundſes un pat daſchas ſkolas meitenes dehwe wiwu par ſawu pamahiti... Gemiņejaš Ūga.

Smehjaš atkal wiſas meitenes, bet mahjaš kundſe eeminejaš:

— Man ſchodeen jaeet pee pamahites. Traire, waj nelikſi ſweizinat? Wina katru reiſ apwaižajas pehž temis.

— Warait ſweizinat... Atteiza uſrunatà, zeldamàs lihđi ar zitàm ſkuem no galda augſham.

— Dew jaſin, mihlà Marit, ka Traire loti eeredſeta pee muhšu ſopejaš pamahites, wina to wahk ari pee ſewis zeemà... Rà paſkaidrodama, teiza Deterliua kundſe ſawai weeſchnai.

Rad meitenes bija iſgahjuſchas no ehdamàs iſtabas un durwis aiſ ſewis aiſtaiſijuſchas, Madagaiſene paſluſà balſi waizaja:

— Waj Ejerneeku meitenes un dahrſneeka puķe ari eet pee juhšu wiſpahrejāš pamahites?

— Nè. Tikai Traire. Luſhina un Ūga paſchas ween draudſejaš un mahſejaš un labpraht nekur neet; Maruta ſamihlejuſees Stihpneeka dehlà, grib uſ to gaidit un tam buht uſtiziga, bet Mure — tik tahda zimbara un tumſču ſeju, naw wiħreeſcheem peemilziga. Daudſi wiwu dehwe par tſchigani.

— Rudeen, Kruhtainu augite iffatas kà fchigane . . .

— La wina pa puſei ari pateefi ir: mahte winai latweete, tehws fchigans; tifai te to neweenam neifpauſch, lai wiau nejokotu un nekaitinatu. Mahte mafai nomirufi, tehws nefin fur palizis, Kruhtaini tad panehmuſchi audſinat. Redſeju wiau Kruhtainos, un man eefchehlejàs winas. Domaju: tahda kalſna, fihta meitenite, kas ta par darba ſtrahdneezi? Sarunajàm un nehmu wiau lihds paſchu meitai pilſehtà ſkolà.

— Ja, teewa, flaiſa ſkuſe ir gan, tihri kà weentefas dſiwitina . . . Kadagaiſene peebilda, klaufidamàs draudſenes ſtahjà.

— Bet zif wina weegla un lofana un kà wina danzo! Kad tu, Marit, redſetu! Neweena no wiſàm zitàm tà newar. Gan mehgina no winas mahzitees un winai preti danzot, ir Traire, ir ſlga, ir Maruta, bet neweenai tà neeet. Bet nu deefgan tehrſets. Sagehrbjas man ari un jataifas pee pamahtes. Wehlaſ war fur iſeet un tad wiau gruhti wairs faſtapt.

— Ruhdfama to dareet gan! Raugheet wiau faeetees un parunatees. Man ruhþ ween, waj ifdoſees Dſeni glaht! . . . Uſtrauzàs Kadagaiſene.

— Kalab lai neiſdotos? Gan iſdarifim wiſu . . . Geterlina kundſe atteiza, draudſeni meerinadama. — Ja pamahte weena newarès, laidifchu winai Trairi palihgà . . .

Durwis attwehràs, un Traire eenahza. Wina bija aiſmirſuſi ehdamà iſtabà ſawu lihdsnemamo brofaſtmaiſi. To panehmuſi, wina noſtahjàs ſpoguſa preeſchà un apluhfoja ſawus matus.

— Traire, ſchi tante ſchaubas, waj mehſ wareſchot winai iſlihdsſet kahdà ſwarigà leetà . . . Mahjas kundſe

Ķavadi ģmihnedama greeĶās pee eenahĶejas. — Waj tu ari ĶĶhaubees?

— Nē... Atteiza Ķķuķe, wehl arweenu ĶĶatidamās Ķpoguli.

— Es ari domaju, ka nav nekāda eemeſla ſchaubitees... Turpinaja mahjaſ kundſe jautrā balſi. — Pamahſte tatſchu ſata, ka ar labu naudu un ſkaiſtu ſkuſi warot daudſ ko iſdarit. Es domaju, muſſu miſkai labai pamahſtei tatſchu buhſ taiſniba. Waj ne?

— Laiſam... Atteiza ſkuſe eeſmeedamāſ un dewāſ pa durwim ahrā.

Zeturtà nodata.

Pamahte.

Behdigas wehstis. — Dama ar sçehligu firidi. — Godam un pee-
kabhjibai wajaga buht! — Nefaweizigs pahris, bet labi fadsihwo.
— Marutas domas par nefaweizigo pahri. — Pahpratumis starp
Marutu un pamahti. — Pamahte runà ar Marutu maleniški. —
Labas jo labas deenas zeetumà. — Kà atmens, kà atmens!
Kalab Sihkles kundse dehwe teežas presidentu par wezu mulki. —
Stahsts par breefmigo notifumu starp wihra mahti un wedeflu.
— Sihkles kundses domas par teešu un waldisçhanu. — Stahsts
par jauno profuroru. — Sihkles kundse pilnà mehrà eestahjas
par godu un peeklahjibu. — Behdigais Radagaišu listenis fenat-
nè un tagadnè. — Zekabs fajuhšminas par profurora wareno ru-
nu. — Tumsçha-Timsçha sinatništs iškaidrojums par to, kà lat-
weešçhem fajufušçi jehdžeeni starp paganiskām deewibam un
kristigo Deewu. — Sihkles kundse waizà Zekabam: „Kà stahw
ar godu un peeklahjibu?” — Zekabs istriht kà no mahtoneem.

Keterlina kundse pahrnahza atpakał tikał ap pusdee-
nas laiku, pahresdama Radagaišenei nepatiškamu wehsti:
wina leizàs dabujuši no pamahtes sinat, kà profurors aiš-
brauzis atwakinajumà, leetas nododams šaweem beedreem.
Džena leeta nodota kaħdam jaunam, neprezetam zilwekam,
ar kuru pamahtei neešot nefahdu šakarū. Tikai tikdaudš no
šaweem pašinam šaklawšchinajuši, kà tas neešot kreems, bet
waj nu wahzeetis, waj wahzu išklihtibu baudijis latweetis,
wahrdà Šhteins, un kà tas šawà peenahšumu ispildišçhanà
ešot taišns un loti stingrs — kà šaka, ne no weenas pušes
nepeeeetams. Uš Radagaišenes waizajumu, waj par profu-
rora nahkošçho ņnotu Mešuli-Meši ari dabujuši ko sinat,
draudšene paškaidroja, kà pamahte, kas labi pašihšlot wišas
tàs aprindas, ar kurdām šateekas profurora gimene, par kaħdu

Metuli-Meki neefot neſa dſirdejuſi. Bet wina ſolijusees eewahſt ſinas par to. Tuhlin to newarejuſi iſdarit, tadeht ka prokura fundſe aiſbraukufi wiſhram lihdsja, bet ar meitu pamahſte neefot tiſ tuwi paſiſtama, ka waretu greeſtees teeſchi pee tās ar ſiaſahrigu waizajumu prezibu leetās.

Tā ka rihtu bija ſwehtdeena, un Madagaiſene negribeja brauſt mahjās, nedabujuſi nekahdas ſinas par ſtahwofli Dſena leetā, tad weenojās, ka wina paliks pilſehtā lihdsi pirmdeenai.

Swehtdeen bija kahdā baſnizā konzerts. Deterlina fundſe tad ari uſaizinjaja weeſchmu eet lihdsi konzertā, kur dabuſchot redſet wiſus ſchās pilſehtas eewehrojamatos pilſomus un wina fundſes. Biketes wina jau preeſchlaifus apgadajuſees, jo tā ka konzertā uſſtahſchotees kahds ſlawens dſeedataju pahris, tad konzerta deenā biketes uſ pirmajām weetam gruhti buhſchot wairs dabunamas.

Madagaiſene gan gribeja aiſbildinatees, ka wina neefot tā gebrufees, ka waretu eet iſrihkojumā; bet Deterlina fundſe draudſenei eerunaja, par to neko nebehdat: wareſchot uſgehrbt winaſ drehbēs, un buhſchot labi.

Swehtdeen, puſdeenu paturejuſchas, ſahſa iſmeklet un ſamehginat tos apgehrba gabalus, kuri wiſwairat liſās buht peemehroti Madagaiſenes augumam. Scho darbu beigdamas, paſchas bija pahrſteigtas par labo iſnahkumu, un Deterlina fundſe, draudſeni no wiſām puſem apluhkodama, iſſauzās:

— Marit, mans mehtelis peelihſt tew wehl labai, nekā man paſchai!

Atnahza weeſchma, kahda ap ſchetredſmit gadus weza fundſe prahwu augumu, lepnu pelerini pahrfeguſees un warenu platmali galwā. Wina ſaſkuhſtijās wiſpirmis ar mahjas fundſi, tad pehz rindas noſkuhſtija wiſas meitenes,

pehž tam Deterlina kundse wiau eepasihstinaja ar Kadagaiseni, runadama:

— Amola kundse un Sihkles kundse, weena mana jaunibas pasina, otra — muhsu mihtā, labā pamahste.

— Ak tad juhs ešat ta kundse, kas atbraukusi šawa — šawa drauga labā... Atnahzeja usrunaja Kadagaiseni, pašneegdama tai roku un tad tāpat ar wišu lepno pelerini un leelo platmali krehslā nošehšdamās.

Un nu wina pašahstija Kadagaisenei, ka tahds ofizeeris ar wahrdu Mekulis-Mekis pee profurora meitas nefad ne-

efot gahjis, nedj ari wiau te fahds pafihstot. Wispahri par tahdu ofizeeri te nefad nefas neefot dširdets. Rahds zits ofizeeris, weens no winaš labeem pafinam, winai apgalwojis, fa tahda ofizeera wišâ pilfehâ neefot. Tâ tad wiš tas notifums ar Mefuli-Mefi leefotees buht ifdomats — laifam krahpfchanas noluhkâ.

Kadagaišene wišai noškuma, dširredama tahdas nelabas jinās par winaš lihššchinejo puhliu panahkumeem Dšena glahbšchanas leetâ. Wina nešinaja wairs, fo tahlat darit. Deterlina kundse, redšedama draudšenes nošpeeſto gara ſtahwofli, puhlejâš wiau eepreezinat, atgahdinadama tai, fa tatſchu rihtu norunajuſčas eet waj nu pee iſmekleſchanas teeſneſcha, waj profurora heedra, fur tad dabuſſhot ſinat, fahdâ ſtahwofli ihſti atrodas winaš drauga iſmekleſchana: waj leetu iſbeigs tâpat, jeb waj apzeetinato nodos teeſai. Behejâ gadijumâ tad wareſſhot peenemt kreetnu adwokatu, furſch ruhpeſſhotees par apſuhdſetâ attaiſnoſchanu. Sihdſ tam laifam droſchi ween pahrbrauſſhot pats profurors, un tad wairs nebuſſhot fo behdat: gan jau ar pamahtes palihdſibu wiſu nofahrtoſſhot pehz wehleſchanâš.

— Râ tad, eš jau daſſham godigam zilwekam palihdju, fur waru; wjadſeš tad ari palihdſet ſchij zeemitei... Dabwehligi ſmihnedama, runaja Sihkles kundse, ar ſawu krehſlu peeſtumdamâš tuwaſ Kadagaišenei un balſi maſleet paſeminadama, it fâ ſargadamâš no fahdeem newehlameem blaſus klaufitajeem, lai gan iſtabâ beſ winaš un Kadagaišenes patlaban atradâš tikai wehl Deterlina kundse, jo meitenes bija jau aiſgahjuſſchas ſawâš iſtabâš.

Kadagaišene pateizâš Sihkles kundsei par tahdeem laipneem wahrdeem un luhdſa wiau, ja fur fâ warot, lai

pateesi palihdsot waj nu ar sawu plascho pajihšchanos, waj kà zitadi.

— Es wiseem labpraht palihdsu... Turpinaja Sihles kundse, balši atkal pašeminadama un runadama gandrihš tšchufstoschâs škanâs. — Re, aismakar wafarâ kahds gadijums. Genahš pee manis divi šeeveetes. Teizas esot kahda fabrikas meistara šewa ar meitu. Wezakâ tahda weenfahrišča šeevele, kà jau strahdneeku zilweks, bet meita warenaš kashchokâ — tahdâ ar dahrgu apšakli un garšch, lihdsja semei; pati prahwu augumu, kà dišča leepa, un škaišta kà magone, waigi seedet seed. Bet lihdsj pawer kashchoku, redsu kas kait. Mahte, zilweks, raudadama šahsta meitas likteni, šuhdsj šawas behdas: bijis meitai bruhtgans, inscheneeris. Gahjušchi, bruhtjušchees, kashchoku, kurpes wis eedahwinajis. Domajušchas, kad tahdas weltes dod, tad jau preze drošča. Bet nefa: tiklihdsj šchis reds, ka bruhte tahda, aišbrauz projam nešin uš kureeni, atpašak nedš wairs atgreeschâs, nedš ari laišch kahdu šinu. Bruhte atšahsta ar wišu kashchoku. Tas gan leels un labš, bet tomehr šaunu apšegt newar. Duhdsjas mani mahte, ir meita, rošas butšchodamas, lai šchelloju; šola maškat, žif naudâs turedamas. Ko darisi? Man ir šchehliga širds: kad ko gaušcham luhdsj, es newaru aišleegtees. Šalab ari wišas augštu kahrtu damas mani tâ istura un zitadi nešauž, kà par sawu miškû pamahti. Wišas šin, ka uš mani war drošchi palaištees, ka es šingri protu eewehrot godu un peešlahjibu un ka no manas mutes nekad nekâs neišees, šo ziti nedrihšst šinat. Es ešmu kluša kà kaps — weenašga waj nahš pee manis palihdsjibas dehš, waj uš šatitšchanos ar kungeem. Un ari tee wiši ir uštizami zilweki un goda mišri, uš kureem pilnigi war palaištees: es šatru zeešchi pahrbaudu, pahrwaižaju uš wišâm pušem, eekam to eepa-

ſihſtinu ar ſawàm pameitam. Sa—a, godam un peeſlah-jibai wajaga buht! To es pati zeeſchi eewehroju un ſkatos, ka ari wiſi to eewehrotu, kaſ pee manis nahſ. Pee manis naw wiſi tà, kà pee daſchas kuſchas, peemehram pee Roſentaleneſ. Wina, eeklauſijujeſ, kà man labi wihtjt ar kundſem un meitenem, ari eedomajujeſ tahpuſot man pakat: ſarunajuſi trihſ ſkaiſtas ſkukeſ — wiſas namneeku meitas — un aiſweduſi tàſ pee diwi kungeem, bet pee kaſdeem? Pee weenkahrſcheem akziſneekem, kaſ neſa laba neſin, kà ihſteem kungeem jauſwedas. Tee ſkukeſ gan peedſirdijujeſchi un iſdſihwojuſchi, bet pehz tam iſweduſchi ahrpus pilſehtaſ, kur pametuſchi peedſehruſchas gulot. Saſait, waj ta ir leeta? Tà uſtizet labu wezaſu meitenes neſinameem zilwekeem! Sa to wezaſi dabutu ſinat! Ne, tà newar, es ſaku. Sai notiktu kaſ notikdamſ, wiſam janoteek ar godu un peeſlahjibu. Pee manis tahdas neglihtaſ leetaſ naw neſad notikuſchas un ari neſad nenotiſſ . . . Pamahte nobeidſa, galwu ar wareno platmali atmeſdama ſtipri atpakat un ſawas kreetnibaſ apſiaâ lepnu ſkatu aplaiſdama wiſapſahrt.

Madagaiſene, ſehdedama Sihſles kundſei eepretim, wiſâ tumumâ labi wareja wimu apſkatit. Winai bija tumiſchdſelteni mati, ſtarp kureem tiſai kaſhdſ parets likâſ buht firmſ; ſeja bija kaſhdreiſ bijuſi laiſkam wiſai ſkaiſta, jo ari tagad wehl iſſkatiſjâſ patihkami peewilziga; ſilâſ, maigi miſhligi raugoſchâſ azis peedewa wiſai winâſ ſejaſ kautko jaumekligi newainigu, un Madagaiſene newareja eedomateſ, ka ſchi ſeeweete ar ſawu ſaldimaigo duhjaſ ſkatu un ſawu ſirſnigo walodu ſpehjjiga iſdarit tahdas leetaſ, kaſhdâſ par wimu jau Œeterlina kundſe bija ſtaſtijuſi un kaſhdâſ nupat ari bija dſirdejuſi no winâſ paſchas muteſ. Ne jauſmaſ ſchâſ ſeja nebija no ta zeetâ, trulâ neſchehlibaſ ſaſtinguma, kaſhdu

Kadagaišene pehrnâ gada tirgû bija redsejuši musejâ tâ šauf-
tâs engelu darinatajas Škoblinškajas platajâ gihmi, par
kuras breesmu darbeem awišes rakstija, ka ta nogaiņajuši
ap divi simti septiņdesmit, waj wehl wairak behrniņu. Šho
waška figuru ar winas breesmigo ņeju un nedsihwi nešchehli-
gajâm azim Kadagaišene atzerejâs arweenu tikai ar ņhauf-
mam, eedomajotees wišas tâs nošeedšibas, kašdas ņakarâ ar
to bija lašijuši. Te nu, ja ari ne glušchi tahda pat, tad pehz
ņawas dabas un darbeem tai wišmaj ņipri lihdsiga ņeeweete
ņehdeja winai preekščâ un ar winu ņarunajâs, bet ta iņka-
tijâs tif mihta un tihtama, ka wina ar patiņčanu buhtu
warejuši to apkampt un ņkuhpsitit. Un tomehr ta bija no-
šeedšneeze un breesmone. Ziņ tatšču ahrejs iņņkats war lez-
liņki maldinat!.. Wina ņewi nodomaja.

Ķeterlina kundse uņaizinaja pamahti, eet lihdsja kon-
zertâ, un pamahte teizâs jau tâ gehrbuņees kâ uņ eeščanu
iņrihkojumâ. Tâ ka Ķeterlina kundse bija apgahdajuši
peežas biķetes, tad wareja nemt ari divi meitenes lihdsja.
Sihles kundse wehlejšâs, lai lihdsi gahjejas buhtu Traire
ar Marutu, tadehņ ka tâs par zitâm tâs ņaiņtakâs, un wi-
nai ta eņot laba reklama, kaš publikâ redņot winai lihdsi
ņaiņtas meitenes.

— ņa... Wina peebilda, noņlehpumaini ņmihnedama
un gandrihņ hčukņstoščâ balņi runadama... ņa, katru reiņ,
kaš mani kur redņ kopâ ar kašdâm ņaiņtâm ņkuņem, tuhlin
peeaug mans apmekletaju ņkaiņs. Sewiņčhi wezaņee kungi
uņ tahdâm puņaugu kņihpam ir kâ uņmedoti.

Maruta un Traire bija uņ reiņ gatawas gahjejas,
ņewiņčhi wehl dabudamas dņirdet, ka biķetes iņnemtas pirmâ
weetâ — pee altara, kur jaņehd preti publikai un kur tâ tad
laba iņņkatiščanâs.

— Un ari laba iſrahdiſchanàs paſchàm... Rà meitenem peebalſodama, peemetinaja pamahſte.

— Radagaiſene uſtrauzàs: winai buhſchot ſauns ſehdet pretim wiſai draudſei, neeſot tà eeraduſi: ja wiſas biketes eſot uſ pirmo weetu, tad lai ar winas biketi ejot labaf Lufſina, — wina palikſchot mahjâ, waj panemſchot biketi ſahdâ zitâ weetâ. Tomehr Peterlina kundſe to nepeelaida. Wina teiza:

— Mihlo Marit, buhſ wiſs labi. Biketes gan ir wiſas uſ pirmajâm weetam, — altara telpâ jeb kâ uſ ſemem ſaka, pahrbafnizâ, un jaſehd ar gihmi pret pahrejo publiku. Bet tew tur naw ko ſautretees, jo neba mehſ buhſim weenas, un beſ tam temi te neweens nepaſihſt.

Traire un Maruta bija ſagehrbuſchàs uſ eeſchānu: abas jaunajos tumſchrudos ſwahrkos, tahdâs pat bluſes un ſpoſchos puſſahbaſkos. Maruta matus bija lihdseni atſukajuſi atpakaf un paſauſi pahrfeljuſi ar platu ſilu lenti; Traire bija atkal wiſai ſawadi ſapinuſi un ſawijuſi ſawus ſkaiſtos matus, uſſprauſdama ſatrpus peeres diwas tahdas ſeſes, it kâ radſimus, bet paſauſi bija eeſeeta ari plata tumſchſila lente.

Pati wina ſahka ſmeetees, ſkatidamàs uſ pamahſti un Radagaiſeni un redſedama, ka tâs raugas uſ winas galwu. Ari meitenes ſmehjâs, un Lufſina teiza:

— Aſe, kruſtmahſt, ſkatatees! Nu winai ir radſini kâ raganai. Schehl, ka baſnizâ jaſehd ar wiſu zepuri! Tur buhtu wiſeem ko redſet un brihnitees.

— Kad zitu reiſ gimnaſijâ buhſ ſkolenu halle, gan tad pamahſte juhſ wiſas nowedis, ja tik paſchâs gribeſit, un tad Traire warès labi iſrahdit ſawus radſinaus... Peterlina kundſe runaja ſtarpâ.

— Tad wina drihſaf par zitâm noſkatis ſahds bruht-

gans. Wina tà mihl runat par bruhdganeem un prezefchanoš . . . Rà Trairi fadinadama, fmejhàs Lubfina.

— Na, bet fchij ihsti wajadsetu kahda bruhdgana. Tahda daika un wefeliga jaunfundsite un pašchâ plauſſchanâ un breeſchanâ, fâ fuligs rofes pumpurs. Waigi seed ween. Tomehr fo tas lihdi? Seed, seed, bet nekam par labu! Kur rofite seed, tur wajaga kahda, fas seedinu pluhz . . . Sihles fundse, fâ glaimodama runaja, peegahjuſi Marutai klaht un winas puſbiſe iſheetos un pahr muguru karajoſchos matus fanehmufi ſaujâ, toš ziladama un glahſtidama.

Saiks bija eet. Deterlina fundse iſeedama noteiza kalponem, lai pahrnahkot ſagaidot winas ar karſtu kaſiju un ari plahzenus lai iſjepot.

Lubfina, atrahwuſi ehdamâ iſtabâ logu waſam, brihdi noſkatijàs aiſgahjehâm paſaf.

— Tàs trihs eet blafus pa preeſchu, pamahte widâ un Maruta ar Trairi katra puſe, bet abas kruſtmahtes ſoko winâm eepaſaf . . . Wina ſtahſtija ſlgai un Murei, kuras ari atradàs turpat.

Kad konzertâ gahjehas pahrnahza, bija jau tumſa. Lubfina ar ſlgu un Muri neradàs mahjàs, — winas bija iſgahjuſchas paſtaigatees. Anna ar Ratſchu ſteidsjàs dedſinat lampas un neſa eefſchâ kaſiju un plahzenus. Galds jau bija apklahts un taſes ſaliktas. Mahjas fundse aizinjaja ſawas weefchnas ſehſtees pee galda. Tif fundſes, fâ meitenes, atradàs labâ gara ſtahwoſli un hchalodamas un fmeedamàs runaja par to, fo bija redſejjuſchas un dſirdejuſchas, waj fo katra teizjàs ſewiſchki eewehrojufi. Ari Kadagaitene, fas wiſpahri bija paſluſa un ſehri domiga, tagad iſſkatijàs it fâ moſchaka un jautraſa. Sihles fundse tai waizaja:

— Saſat, Amola fundse, kuras jums no tàm greſnajâm

damam patika wislabaf, kas sehdeja pirmajās rindās, mums preeščā?

— Ak, Sihkles kundse, ko juhs man waizajat par damam! Tās es wismasaf eewehroju, kaut ari winām bija augstas zepures ar leelām spalwam. Buhtu labafi prašijuschi, kahdi man no kungeem wiswairaf patika. Nudeen, tur bija tif daudj ūstistu wihtreeschu, tā ka atskatitees ween newareja. Kas nekait pilsehtneezem! Tās war ūatittees ar tahdeem ūaissteem un stalteem kungeem, kahdus uš semem nedabun ne redset. Man jau tihri ūehlums ufnahf, ka nedsihwoju pilsehtā un esmu jau tif weza... Utrunajās Kadagaisene, mehginadama jokot un zensdamās buht jautra.

— Amola kundse, nu juhs man patihfat, ka esat tahda jautra. Tas ir labi. Behdatees newajag. Gan jau buhs wišs labi, un weza juhs neesat nemas. Ja juhs dsihwotu pilsehtā un buhtu mana draudisene, gan mehš tad wišas kopā daudj ko ūdaritu. Waj ne, Suse?... Sihkles kundse waizaja mahjas mahtei.

— Ka tad, mihtā Mihze, ka tad. Ja, mihtā Marit, pamahtei ir taišniba: newajaga behdatees; zilwekam wajaga buht jautram, — tad pamisam zita dsihwe un tad ari wišas behdas un klismas weeglafi pahrwaret. Waj ūinat ko? Getaišim drusku duhschas! Buhs wišam jautraks prahts. Anna, padod no bušetes benedektineri un ūhartresi. Augšchas kahrtā ir pa labi. Un masos glahšinus!... Mahjas kundse ušauza meitai.

— Zif glahsu, zeenmahtin?... Meita waizaja.

— Tif, zif mehš esam. Saunkundsites ari dšers lihdsja. Pinzites, juhs dšersit?

— Ka tad, ka tad... Pašteidsās meitenu weetā atbilde pamahte. — Gedšerim wišas. Preezatees wajaga, beš

preeka nav dsihve nekās. Un jaunam der ar wišu eepasih-
tees, wišu sinat. Bilvēks, kas neko nejin, ir mullis. Sa,
wišu wajaga sinat, wišu war darit, tikai ar gudribu, ar godu
un peeklahjibu, — tad nekās nebuhš par kaunu.

Peterlina kundze, kas meitu zeptos plahzeus jau no
pirmā gala bija ismahnejusi, teikdama, ka tee neesot nekahdi
šwehtdeenās plahzeni, bet tikai tahdi darbdeenu lahpenišchi,
lifa padot bisfwitus un dajchas tafelites ņokolades peekodai
pee liķereem.

Drihši wišas kluwa ihsti jautras un runigas. Rada-
gaisene ņahka stahstit, ka par wiņkaiņtaņo damu wiņa konzerta

publikā winaī līkusees ta balodainā plīšča koštīmā gēhrbu-
šeēs jaunā kundse, kas ihši pirms konzerta šahkuma eenahkusi
kahda weza kunga pamadibā ar dailu meiteniti pee rokas un,
Sihkles kundsi ar galwas palozīšchanu šweizīnadama, nosēh-
dušeēs winām eeblafus.

— Ak ta blondā, pamaju augumu un leelo pahwa
špalwu pee zepures?.. Waizaja Sihkles kundse.

— Ta pati.

— Ta jau weena no pamahtes mihlakām pameitam,
ratneeka Mitula zeenigā, dšimusi ahrsemneeze, uš šhejeeni
pahrpazeta. To daudšina par pirmo škaištuli muhšu pil-
šehtā. Es wimu par tīk waren škaištu gan neatrodu...
Noteiza Aeterlina kundse.

— Man wina gan patīka, ir pati, ir winaš gēhrbs, ir
wiša išturschānās... Kā apbrihnodama runaja Kada-
gaišene.

— Un zīk winaī laba firds! Pehdejo wina atdos otram,
ja redšēs kur kahdu truhkumā, waj zītadā nelaimē... Glah-
šiti išdsehrusi, iššauzās Sihkles kundse. — Kahdas mehš ešam
draudšenes! Wi, par ko mehš tīk neišrunajamees un kā mehš
šateekam! To dašchs newar ne eedomatees.

— Tas wezais, širmais kungs, kas winaī bija lihšja,
lātkam winaš tehws... Tā atkal Kadagaišene.

— Ak nē, mihkā Amola kundse, nē, nē! Ko juhs ru-
najat? Tas jau winaš wihrs, ratu fabrikants Mitulis.

Kadagaišene pahrschteigta paškatijās Sihkles kundsei
aziš. Tad rokas uš galda malas šalikdama krusšis, kā uš
Deewa luhgšchanu, šmagi nopuhtās.

— Zīk nešaweizigs pahris!.. Wina noschēlodama
pušbalši noteiza. Pati — jauna, škaišta kā seedošča eewa,
winšch kā wezš nosuhnojīs ošols.

— Bet braščs ošols un kaut ari wezs, tomehr patihams . . .

— Braščs, waj nebraščs, ko tas wišs lihds, kad jau isdobojs un ispraulojis kà wezs stumbrs.

— Bet, mihlâ Amola kundse, wini šadsihwo tihri brangi, un wina nebuht nejuhtas nelaimiga . . .

— Lihds šawu reisu! . . . Pahtrauza Radagaišene Sihles kundsi. — Kad reiš nokritis kà swihni no azim, tad atjaušifees, bet tad buhs wehlu . . .

— Nè, mihlâ, es netizu, ka wina šarpâ waretu kahdreiš kas grositees. Winaš tai dod pilnu waku, un ta dara, ko ween grih, tīfai, protams, wišu pa godam un peešlahjigi. Tas ir wišs, ko winaš praša, un wina ari to stingri eewehro. Nè, nelaimiga wina naw, — par to esmu tīfena.

— Es ari, frustmaht, nešaku, ka šchis pahris buhtu nesaweizigs . . . Šauzâs šarunâ Maruta, buhdama laikam jau drušku eereibusi, jo waigi bija kluwušchi šahrtaki, un azis špulgoja špoščaki, nekâ tas pee winaš bija parasts. — Man wini abi kopâ wareni patihk: wina tahda jauna, škaišta, mihliga, maiga un neleelu augumu, tihri kà pušaugu meitene, bet winaš — pilnigu augumu un iškâtâ tahds nopeetns, prahtigs, gudrs un zeenigs, kahdu jaunu wihreešču šarpâ nekâd neredsefi: tee gandrih wiši ir waj nu eedomigi, lepnigi, waj atkal ahštīgi un mullīgi. Ša man buhtu japrezas un es newaretu dabut tīfni to jaunekli, kūrâ es buhtu eefatijusees un kas man no wišas širds patihk, tad es labak buhtu ar meeru eet pee kahda laba weza funga, nekâ pee kautkahda jauna. Tīfai šchahdam wezam fungam tad wajadsetu buht kahdâ šinâ eewehrojamam un garigi apdahwinatam wihram: waj nu tehlnesam, waj glesnotajam, kas manu škaišumu špehj eetehtot marmorâ, waj usburt us audekla un tâ padarit

mani nemirſtigu, waj atkal tam wajadſetu buht kaſdam leelam rakſtneekam, waj dſejneekam, kaſ man war zelt peeminekli ſawoſ rakſtoſ un dſejâſ, tà dodamſ man ari daſu no ſawoſ nemirſtibâſ. Ai, tà man patiftu, kaſ pehſ manâſ nahweſ — pehſ daudſ, daudſ gadeem jauni, ſamihlejuſcheeſ pahriſchi ſtatitoſ manu ſeju, laſitu aprakſtuſ par mani un teiftu: „Kau, tà iſſſtatijuſeeſ, tahda bijuſi ta ſſaiſtà meitene, kuru ſlawenaiſ mahſſlineekſ mihlejiſ un kura wiſam dewuſi eedwehſmi un ſajuhſmu uſ wiſa brihniſchſigo, leelo darbu radiſchanu.“

Kalpone tagad iſſauza Kadagaiſeni kuſnè, kur puifſi gribot ar wiſu parunat par rihtdeen nodomato mahjâſ brauſſchanu. Wiſai lihſa iſgahja ari Peterlina kundſe, tà ka iſtabâ palifa tikai abâſ ſkuſeſ ar Sihleſ kundſi. Pehdejà, wehrſdamâſ pee Marutaſ, teiza:

— Na, ſſaiſtà jaunkundſite, tagad juhſ man patihkat. Kau, ta ir prahtigâſ ſkuſeſ waloda. Man jaunâſ deenâſ bija tahdaſ pat domâſ un juhtaſ, un kaſ manſ nelaiſiſ, mani reiſ zeeti apſehriſ un kreetni noſkuhpſtijis, praſija man: „Mihze, waj tu gribi buht mana,“ tad man taſ waren patifa un eſ tuhlin atbildeju ar ja. Man toreij bija ſeptinpadſmit gadu, wiſam pee peezeſmit. No toreij dariju, neeſmu nekaſ noſchehlojuſi. Taſ man leelſ preeſ, Marutaſ jaunkundſe, ka mumſ weenadſ prahtſ, weenadaſ juhtaſ. Taſ tatſchu pawiſam zitadi, kaſ meiteni ſkuhpſta un mihlè kreetnſ, godigſ wihrſ, kaſ wiſu ko peedſihwojiſ, nekaſ kaſ knakſtaſ apſahrt, waj bahſchaſ pee luhpam kaſhâſ knauſiſ, kam paſcham pade-gune naw wehl labi noſchuwuſi. Wezi wihri tahdaſ jaunaſ ſpurduleſ prot wiſlabaki waldit. Tahdſ juhſ eemahziſ wiſwiſadi, ko juhſ ſawâ gudrà galwinâ nebuſſit warejuſi wehl ne eedomateeſ; bet ko tahdſ peena puifa war ſkuſi mahzit,

kas pats nefa laba neprot, tii lehta apfahrt ka sifenis satâ jahle un tšehirpstina kautkahdus tur saklausitus, sagrahbstitus wahrdus, kuru saturu pats nefajehds. Labi, mana kundsenite, ka nu sinu, kas jums prahta. Nu es jums apgahdaschu labu bruhrganu — tahdu, ar ko juhs buhsit pilna meerâ un kam ari juhs patihkat ta, ka zita neweena. Zau daschs smalks kungs man par jums aptaujajees, un wehl schodeen, nupat nahkot mahjâs, redseju kahdu kungu, manu labu pajinu, apluhkojam juhs no galwas lihds kahjam. Un ka lai ari nê! Stukite ka pukite: augumiasch braschs, seja skaista. Uf kahjam ween jau preeks pamest azis, — tãs isskatãs ka ihstãs preeku wehstneses: pilnee leeli ka eebreedschi melnajãs jekês un sposchajos pussahbatos. Tur jau dascham seeweeschu skaištuma pasinejam azis sprahgst no peeres ahrã, ne wehl wezam islutuscham gahrdehdim. Sinait, wezam fila breedim rudju lauks wairaf mihl sakbreeda, nekã eenahzees. Nu sakait, mihla selta Marutia, waj juhs buhsit mana pameita, nahksit pee manis zeemã?

Maruta purinaja galwu.

— Juhs to pateesi nenoschelosit, mihla skaištulit... Turpinaja Sihkles kundse mihligã, paklusã balsi un tii laipni smaididama zii ween eespehjam. — Es jums usdahwinaschu jaunu skaištu zepuri un gredsenu ar kahdu sikli tii gribesit — silu, saku, sarkanu, waj ari plaukta gredsenu ar juhsu wahrdu. Mahjãs warefit teikt, ka wisas tãs mantas dahwinajusi labã pilsehtas krusmahte, un neweens nefa nesinãs. Bet wifu atbildibu usamos es uf serwi. Juhs warat buht pilnigi drošha, jums nekãs nenotiks: jums ne grufitis neebirs azi. Nu sakait, waj klausifit mani?

Maruta, kas pa Sihkles kundses runas laifu bija kumusi nopeetna un isskatijãs tagad it ka nobijusees, atkal klusi purinaja galwu.

— Bet kalab nē, mišlā? Pāti tatšchu teizāt, ka jums weži fungi patihš, un wežais Kadwils un Mufers ir taišni tee, kam juhs tā patihšat.

— Bet tee jau neweens naw nešahdi eewehrojami wišri — nedš rakšneeki, nedš dšejneeki, nedš mahšlineeki, — weens dešu šabrikants, otrs krodšineeka papuš. Rašdu

flawu, waj nemirštibu tee war eeguht few, waj dot zitam?
Nè, nè, Sihkles kundse, juhs mani ešat pawišam pahpratuši.

— Kas par pahpradžanu? Juhs, kundsenit, ešat tif
par maj dšehruši, un tapehž jums naw tikai dukas. Eedser-
fim wehl, tad jums rašees duhšča uš wišu, kà jau školas
meitam ščos laišus peederas. Ša, eefwišofim ščowakar
kreetnafi, — dodeet ščurp šamu glahšiti!.. Miginaja
Sihkles kundse.

— Nè, nè! Nweenu lahštiau wairaf!.. Dšihdinajās
Maruta, raudama šamu glahšiti atpašaf un šlehp dama few
šaujā.

— Traire, lihdsi man peerunat Marutu, lai wina dšer
wehl kahdu glahšiti.

— Nè, nè! Eš nedseršču wairaf... Paklusā balši,
bet zeešči un noteikti atfahrtoja Maruta.

— Na, ko nu tif daudš dšihdinees! Dod lai eelej un
eedserfim. Weena glahšite wairaf, waj masaš, tas neko ne-
ištaiša, un deeskahda šwehtā jau ari neeši.

— Nè, Traire, nè! Ko tu man gribi eerumat? Eš
jau ešmu wairaf eedšehruši, nekā drihštu: mahte man pee-
teikufi, lai wairaf par weenu glahšiti nekad nedserot, bet eš
eedšehru diwas.

— Diwi ween naw nefas! Wišas labas leetas ir trihs.
Eš eelešču un eedserfim! Dodeet šamu glahšiti... Sihkles
kundse uštahja.

Maruta nebija peedabunama.

— Nu, lai paleef. Kad jau negribat, nedserat, eš jums
wiršū wairs neplišščos. Parunafimees labaf tāpat kautko,
warbuht pa maleniški. Jums jau tas tā labi isnahš...
Teiza tagad Sihkles kundse, ušmesdamās uš galdu, šneegda-
mās tam pahri Marutai tumaf un paem dama winaš rofu

hawâ. — Tâ runafim nu pa maleniſſi: puķites ſeeſch, meiti-
nas dſeeſch, ſimtinâs pelſch, ſaulite ſpihſch . . .

— Lai wina ſpihſch, tiķai tagad wina wairs neſpihſch,
jau ſen noreetejuſi . . . Atjoķoķa Maruta.

— Lai ta ſaulite neſpihſch, ķas pee debefim, bet mihleſti-
bas ſaulite ſpihſch jums firſninâ, un tur ſeeſch jauķâ mihle-
ſtibas puķite. Ķa, un nu mehſ parunaſimees par bruht-
ganeem un mihleſchanos. Ēs jums paſtahſtiſchu, ķâ jums
bruhtgans daris: winſch juhſ . . .

Maruta ar abâm roķam ſpeeda ſew auſis zeeti.

— Nu ſaķi, Traire, ķo lai ar wiau eefahķu? . . . Ķâ
atlaiſdamâs no Marutas un peegreeſdamâs otrai ſķuķei, ru-
naja atķal Sihķles kundſe. — Ķâ lai aiſdſenu winaſ tee-
pumu?

— Winai diķti kud. Ķajaga wina tiķ ilgam kudinat,
tiķdſ apķolas.

— Ēķ tâ? Wiſas tâs, ķam diķti kud, ir traķas uſ wiķ-
reeſķeem. Ķo tad ſķi te tâ iſleekas? Ķabi, ķa nu ſinu,
ķas te wajadſiķs: es wina netiķai kudinaſchu, bet ari tâ iſķu-
tinaſchu, ķa wina uſ weetâs kuſis un giķbdama man wiſu
apķolis . . . Sihķles kundſe teiza, zeldamâs no ķrehķla aug-
ſķam un dodamâs otrpus galda.

Maruta ſpruķa ahŗâ pa durwim.

— Paķaidi tu, ſpihſķa! Nu tu manus nagus jutii...
Sihķles kundſe ſauķa, ſķreedama meitenei paķal.

Otrâ iſtabâ dſirdeķa Marutu eekleedſamees, ſahķam au-
maķigi ſmeetees un ſauķam:

— Traire, mihķâ ſelta mahſina, glahķ mani!

— Ķas tew wajadſiķs! Ķalab leeķees tiķdaudſ luķg-
tees un neķlauſi pamahķi. — Atteiza Traire ķaitinadama.

— Un to tew peeſaku, ja tu pa gulķu ſķķahŗdidamâs ap-

un lehnos ſoſos ſahpjot pa trepem, Sihkles kundſe eemine-
jäs, waj maſ jel eet pee tahda, no ſura nekäs labſ tä ſa tä
naw gaidamſ; tomehr uſ Peterlina kundſes eebildumu, ſa
Amola kundſe newarot tatſchu braukt mahjäs, neſaſneeguſi
it nekahda panahkuma, Sihkles kundſe par jaunu ſanehma
duhſchu un pati pirmä gahja prokurora kamerä eefſchä, un
otras diwas winai ſeſoja.

Uſgaidamä iſtabä ſehdeja ſahda glihti gehrbuſees jauna
un ſſaiſta, bet ſtipri nobehdajuſees dama. Kad prokurora
norakſtitajſ, ſahds puſnuhſcha zilwekſ garu, kalſnu au-
gumu un gluſchi plifu galwas wirſu, peezehläs no ſawa
weenſahrſchä rakſtamä galda un ar leelaku papieru wihtokli
eegahja oträ iſtabä, Sihkles kundſe ſahka ar ſweſcho damu
paſluſu ſarunatees, un nu iſrahdijäs, ſa ta nahkuſi dari-
ſchanäs ſawa bruhgtana dehl, ſas bija eerehdnis atbildigä
meetä aprinſa pilſehtä, bet jau kopſch wairak mehneſcheem
apzeetinats. Winu apwainojot krona naudas iſſchkehrde-
ſchanä. Nekahdu tuwineeku tam neeſot, un tä tad weenigi
winai peeſrihtot uſdemumſ, ruhpetees par apzeetinatä liſ-
teni. Gribot wina to atſwabinat pret galwineekeem, waj
droſchibas naudu, bet prokurors eſot noteikti pret atſwabina-
ſchanu pirms teeſas ſpreeduma.

— Saſait, luhdsama, mihtä jaunkundſ, waj juhs ar
prokurora meetas iſpilditaju eſat jau kahdreis runajuſi? . . .
Pehtija Madagaiſene.

— Sawu deſmit reiſu . . . Atteiza jaunkundſe. —
Eſmu gan luhgumrakſtus eefneeguſi, gan perſonigi greeſu-
ſees pee wina ſawa ſaderetä leetä.

— Un ir neſchehligu dabu? Nekä nelaiſchäs peeruna-
tees? . . . Pehtija Madagaiſene.

— Bitadi neſo newaretu teikt, tihri laipnſ zilwekſ,

bet tiklīdzs ko grib luhgt apzeetinātā atšwabinaššanas labā, tad tikpat kā peļeks atmens zekmalā.

— At Deemin, tehtin! . . . Kadagaišene nopuhtās un nu wina pastaštija šweščajai, ka winai ir tahds pat listenis: ari winai draugs jau kopš dāšcheem mehnešcheem apzeetinats, bet nesinot, ko eesahkt wina atšwabinaššanas labā. Wina pastaštija ari, ka zeetumā radees kahds lihdsfetajs Strautinaš wahrdā, kas teizees labi pašihstams ar profurora nahkšocho snotu, ofizeeri Mekuli-Mekī, kuzš pēe wijeem ismekleššanas teefnešcheem un profurora beedreem protot atrašt šlepenas durwis un tahdā zekā jau dāšhu pret labu šamāšu atšwabinašis; tomehr winas draugam par labu neša newarejis — waj ari negribejis — darit, lai gan nau-das ščaj noluhkā eesuhtijusi zeetumā ar šarga starpneezibu wairak šints rubku.

— Tad jums eet glušchi tāpat kā man! . . . Ššau-zās kā isbrihnidamās šweščā jaunkundse. — Ari man at-suhstija bruhtgans ar šarga meitu šlepenu wehstuli, pēepre-šidams trihsšints rubku, ko dot wina beedra, kahda Strau-tina pašinam ofizeerim, Mekulim-Mekim, kas laišotees pro-furoram par snotu un šam ešot pēeeššana pēe teefnešcheem un profurora beedreem un kas šatru par labu naudu warot atšwabinat. Ša diwi zehleeni pēeprešija naudu, un abas reišas ari dewu, bet panahkuma nebija nekahda.

— At, tad mehš abas ešam frituščas krahpneekem na-goš! . . . Nowaidejās Kadagaišene.

— Tā ir, miškā . . . Šeebilda šweščā jaunkundse. — Newaredama pēhž nau-das otrreifeja eedewuma ne-kahda isnahkuma šagaidit, es jau šahku šchaubitees, waj te naw darišchona ar kahdu krahpneeku, un tapehž šarunaju ar kahdu šawa brahlēna draugu, kas ir pašihstams ar pro-

furora dehlu, kuruſch ari ir ofizeeris, lai eet pee ta un rauga iſdibenet, waj kahds ofizeeris Meſulis-Meſis wiſu familijai ir wiſpahr paſihſtamſ. Protamſ, newareja jau profurora dehlam taiſni praſit, waj tahds grib wiſa maſſu prezet. Tas bija jadara aplinkuſ zekâ, un to brahlena draugs tad ari darijis: ſatizeeſ ar profurora dehlu ofizeeru klubâ un, kâ jau beedru ſtarpâ, ſchurpu turpu runajot, beidſot eemai-zajeeſ tam, waj neſinot Meſuſa-Meſa adreſi, kahds wiſa paſiſa mehloteeſ ar to tiſteeſ. Profurora dehliſ atteizis: „Kaſ taſ ir par Meſuli-Meſi? Eſ tahdu wahrdu dſirdu pirmo reiſ.“ Tâ tad, miſkâſ, taſ ir iſdomatſ wahrds tani noluhkâ, lai mumſ un laiſkam ari zitu nabaga apzeetinato peederigeem iſkrahptu naudu.

— Nu tad ſkaidra leeta, ka minetaiſ Strautiſch, kaſ ar ſawu iſdomato ofizeeri Meſuli-Meſi wiſeem peedahwa-jâſ par glaſhbeju un ſawâ fantaſijâ prezinadamſ ſcho neeſo-ſcho zilweku ar profurora meitu, ir ſmalſſ blehdiſ, kuraſ juhſ abas un ari laiſkam daudſ ziti krituſchi par upuri . . . Noteiza Meterlina kundſe, ſkatidamâſ drihſ Madagaiſenei, drihſ jaunkundſei azis.

— Tatſchu atrodas paſaulê zilweki, kam ari zeetumâ ir labas jo labas deenas. Schiſ patſ Strautiſch, rau, dſen zeetumâ leeliſku pekau, ſanemdamaſ no jumſ diwâm ween jau tahdaſ ſumaſ, pee kahdâm wiſch ſwabadiâ deeſin waj maſ buhtu warejiſ tiſt . . . Peebilda, rokaſ ſa-liſdama, Sihleſ kundſe. — Bet lai tiſ tahds Strautiſch pagaida, kad profuroraſ pahrbrauſ! Eſ wiſu iſſtaſtiſchu profurorenei, un tad redſeſ, kâ tam klaſſeeſ: no zeetuma ahrâ lehti wairſ netiſ!

— Kaſ tahdam ari kaites ſehdet zeetumâ, kad tur

mar tif labi pelnitees? . . . Ruhgti eefneedamàs, noteiza jaunfundse.

Patlaban atwehràs otras istabas durwis, un pa tàm isnahza, eerehdna iwahrkos gehrbees, fahds funks flaitu, pafalſnu augumu, gludi noſkuhtu ſeju un nopeetnu, ſtingru ſkatu. Winam lihdsi isnahza ari norakſtitajs, kurſch tuhlin ſehdàs pee ſawa galda.

Swefſchà jaunfundse, kura lihds ar zitàm damam uſzehlàs no ſehdeſka, ſteidsjàs isnahzejam preti un, labdeenu padewuſi, teiza:

— Utwainojeet, luhdsu, profurora funks, es pee jums ſchoreiſ nahku nemis fà luhdsjeja pee eerehdna, bet greeſchos pee jums fà zilweks pee zilweka . . .

— Es neefmu zilweks, bet profurors . . . Auſti un ſtingri noteiza eerehdnis un, atgreeſis jaunfundsei muguru, eegahja otrà iſtabà, pahrejàm trim damam ne azis ne uſmeſdamàs.

Swefſchà jaunfundse iſpleta roſas un parauſtija kameeſchus, mehmi ſkaidamàs uſ trim beedrenem.

— Ne, tahds wiſſch ir. Tà wiſſch iſturas. Rà aſmenis, fà aſmenis! . . . Wina beidsot notſchuſteja.

Sihles kundse pawilka Kadagaiſenei pee mehdeka un gahja pa durwin ahrà. Zitas winai ſeſoja. Koridorà aſtahnjees, wina paſluſà balſi ſirſnigi un fà meerinadama teiza Kadagaiſenei:

— Mihlà Amola kundse, ar to nekàs naw iſdarams. Neder neds pee tahda eet, neds ar tahdu runat. Nekàs zits neatleek, fa gaidit, lihds pahrbrauſs profurors pats. Gan mehſ tad ar profuroreni iſdariſim wiſu, fà wajadſigs. Tagad eefim!

Un wiſas dewàs pa trepem lejup.

Beekta nodaka.

Teefa.

Rà Peterene faprot leezineejes usdewumu, aifstahwedama fawu neapfuhdseto fainneezi, leezinadama pret apfuhdseto, fo fainneeze grib glahbt, un stahstidama par fainneeka un Dfena goda biffam. — No kalpone Maija Nagiseed redsejufi greifajâ fpoguli un kalab Kadagaisene protestè pati pret fawu fpoguli. — Râ Dfenis gribejis diſchotees par leelu droſchineeku un kabatâ metis frustu. — Râ Peterenes Mahdſche fazel teeſas ſahlè tahdus fmeeklus, ka ari teeſa un profurors ſahf gandrihf fmeetees. — Râ Burbas Jonis eenahf teeſas ſahlè ar leelu brahſmu, dod teeſai labdeenu un ſahf libot uf weetas ſtahwedams. — Apfuhdsetais waizâ, waj tahds war buht par uradniku, kas danzo ar plifam feemeetem, bet teeſchu atbildi no teeſas nedabun. — No Kadagaisene ſaka Stihpneeka Jekabam par ſchahdu waizajumu. — Ari noſeedſneeks ir no mahtes djimis. — Lai Deews palihdi nelaimigajâm mahtem!

— Duhdſu peezeltees, teeſa nahf! . . . Uffauza teeſas priſtaws, noſtahjees pee ſawa galdina, un tuhlin peezehlâs wiſa klauſitaju publika teeſas ſahlè, kuras nebija dauds, kâ ari apfuhdsetais aif ſawa aifſproſtojuma. Wi ſargſaldati — ar faileem ſobeneem rokâs — jau ſtahweja ſahjâs.

Genahza un noſehdâs — taiſni widû pee galda — kâ pats pirmais teeſas preſidents, maſs firms wežitis ar gandrihf pliku galwu un neleelu, pehz diplomatu parauga ufkoptu waigu bahrsdu. Winam pa labi eenehma weetu ſlaifs, garſch, wehl pajauns kungs grefnâ, ar ſeltu iſſchuhâtâ uniformâ; ruſlee mati, uf weenu puſi pahrschfirti un preefchâ ſaſufati druſku uf augſchu, kâ ari glihti ſaſkrulletâs uhſas, peedewa wina ſkaiſtajai ſejai wihrifchkiigi braſchu iſ-

ĥatu. Presidentam pa ĥreifi noweetojās ĥahds ari pamasa auguma pušmuĥšĥa gados stahwoĥšĥs ĥalĥns ĥungs ar ĥailu galwas wirĥu, apzirptu eefirmu bahrĥdu un tahdām pat uhĥam, bet galda galā — taiĥni pretim apĥuhdĥetam — noĥeĥšĥas profurors, ĥamehrâ jauns zilweĥs, wideju augumu, pilnu apaku ĥeju ar masām uhĥinam un ihĥi nozirpteem, pawĥam stahwus stahwoĥšĥeem mateem. Winĥĥ leeĥas ĥawâ lomâ wiĥai apmeerinats, jo wiĥa ĥeja winam it ĥâ ĥmaidit ĥmaida, un ĥĥats meerigi un ar labpatihĥĥanum lido — waj pareiĥi ĥĥot — ĥtaigâ pa ĥahli.

Seemas ĥaules ĥtari, no apwahrĥĥna malas pawĥam ĥlihpi eepihdedami pa pušaiĥĥaluĥĥo logu apgabala teeĥas augĥĥejâ ĥahle, ĥriht taiĥni uĥ presidenta pliko pauri it ĥâ gribedami wairĥ apgaiĥmot, waj ĥĥildit wina galwas ĥmadsenes. Tomehr presidents neleĥas no tam neĥo manam. Paĥludinajis ĥehdi par atĥlahu, noĥahrtojis wajadĥigâs formalitates un uĥĥauzis apĥuhdĥeto, winĥĥ paĥluĥâ bahĥi ahtri un weenmuligi laĥa apĥuhdĥibas rakĥtu, ĥura galweenais ĥaturĥ ir tas, ĥa tahdâ un tahdâ deenâ Ĥĥu muiĥĥas pagasta Radagaiĥu mahju ĥirgaploĥâ ar ĥlinterĥ ĥĥahweenu ĥruhtis nahwigi eewainots to paĥĥu mahju preeĥĥĥaimneĥs, pee Ĥihrulenes pagasta peederigais, diwdesmitaĥtoni gadi wezais Peteris Brammanitis, ĥurĥĥ ĥĥaitijees par ĥaimneezes Marijas Amol, dĥimuĥĥas Straumes, ĥaderinato un tamlihĥĥ par Radagaiĥa mahju nahĥoĥĥo ĥĥitihĥo ĥaimneĥu. Uĥ mireja mehmu aĥtrahdiĥumu, ĥâ ari uĥ dibinatu aĥdomu pamata ĥĥai leetâ apĥeetinats to paĥĥu mahju peedĥihwotajs, trihsdesmit diwi gadi wezais ĥurpneĥs Ĥahnis Dĥenis.

Moĥajis apĥuhdĥibas rakĥtu, presidents waiĥâ apĥuhdĥetam, waj winĥĥ atĥihstotees par wainigu, ĥa mantĥah-

ribas noluhkā ar ſlintes ſchahweenu nahwigi eewainojis Peteri Brammaniti, kurſch no ſcha eewainojuma daſchas ſtundas wehlaſ nomiris. Dabujis atbildi, ka ne, presidents pajino, ka ſtahfees pee leezineeku noſlauſchinaschanas.

Geſauza leelaku ſkaitu leezineeku, kurus mahzitajs noſwehrinaja, pehz kam priſtaws eeraidija tos atpakaſ leezineeku iſtaba.

Ka paſchu pirmo no leezineekeem aizinaja preeſchā Zihrulenes ahreſtu Odinu, kas bijis iſſauſts ſneegt eewainotam palihdſibu. Tas leezinaja, ka eewainoto atradis gan wehl dſihwu, bet runat wairs neſpehjis — tahdu un tahdu organu bojaſchanas dehl. Wiſpahri eewainolais bijis no aſinu nopluhſchanas jau ſoti mahjſch. Pehz wina pahrleezibas tas warejis peetiſt wehl kahdas peežas — ſeſchas ſtundas pehz tam, kad winſch to apſkatijis, kas notizis pulſten ſeptinos wakarā, un ſchahds wina domu ſlehdsjeens pateeſi ari peepildijees — ap puſnakti eewainotais nomiris. Uſ profurora waizajumu, waj apſuhdſetais, kas bijis aiſſuhitits wiaam pakaf, brauzis ahtri, waj lehni, dakteris Odins atbildeja, ka brauzis ſoti ahtri, — gandrihſ weenos aulekſchos. Uſ aiſſtahwu waizajumu tas wehl leezinaja, ka ari turpu, azim redſot, bijis brauzis tikpat ahtri, jo ſirgi raduſchees jau ſlapji un garojuſchi un elſojuſchi, kad winſch iſgahjis no ſawas mahjas ſehſt ratos.

To paſchu leezinaja ari otrs leezineeks — ſeldſcheris Gerke, kas dakterim Odinam bijis ſchā brauzeenā lihdsja.

Pehz tam klauschinaja Madagaiſu mahju laudis. Puiſis Zahnis Straids neko ſewiſchu neſinaja leezinat, paſtahſtija tikai, kahdā ſtahwoſli eewainoto atradis ſirgaploka, pats pirmais turp noſfreedams: tas gulejis augſchpehdu, mehginadams atbalſtitees uſ weenu elſoni un peezeltees

pussēhdus, bet to pašpēhjis tikai ar šā palihdšibu; runat newarejis, elpojis gruhti krahdams un šplahwis afinis. Nemeens zilweks nekur nebijis redšams, biše gulejuši nomesta turpat tuwumā.

Radagaišu peedsihwotajs, wafineeks Pēteris Pēkuns, atfahrtoja to pašču, ko jau bija teizis ismeklēšanas teefnefim: ka wiašč nelaiķi šaimneeku reiš redsejis isšweešdam šahdas šeewešču kurpes pa logu ahrā; wehlať Dsenis winaam šahstijis, ka tās kurpes wiašč dahwinajis šaimneezei, par ko šaimneeks ešot uš wiau grihns. Wairat neko šewišķu winam negadijees nowehrot šaimneeka atteezibās ar Dseni, jo tiklihdš šaimneekam isdewees šadabut diwi puišchus, tad wiašč kà wafineeks beeschi gahjis pekās un tã tad maš bijis mahjās.

Lotees jo plašchi nahzās isrunatees wina šewai Šerštai, kura neween allasch atradušees mahjās, bet bijuši ari, kà pati teiza, šaimneezes palihdse un weetneeze. Profurors līka winai zaur tulkū jautajumu preeščā, waj Radagaiši ešot wišpahr pašihštami par bagatām mahjam un šahdā šia šchis mahjas buhtu pahrafas par zitām Ēskumiščas pagasta mahjam.

— Kà nu ne bagatas? Kà nu ne pahrafas par zitām? . . . Pēterene uššahča, peeedama pahris šoku tuwať tulkū pultei, nekà lihds šchim bija šahwejuši. — Kà nu ne bagatas! Šuť turiba, bagatiba wišās malās redšama. Parowi wehl lihds pamašarim šchaudejas gan miškētee widukki, gan preeščplešči, gan kruktaščas, gan ziti gabali. Galas zauru gadu netruhšt, juť zuhčas lopu tura šuitumis, un pirmos pussikūs jau no Šekauenes leef gahrdā uš barokli. Bet kad nokauj, tad ari ir mantas: neween tauku tikdaudš, ka dašu ir kausējam, ir šagruščam kuku-

liſchos un iſſchaujam blafus parowim duhmu preeſſchinâ, bet gaſa ari tahda ween, ka kad ehdiſi, tauſi gar pirkſteem pilès. Peeleekamâ kambari — kaſdi tur peeni: ruhguſchi ſulinati, kupinati. Stahweni pilni lihſja malam un no-
 freenejuſchees, juſ neguhſt wiſus iſehſt. Un ſalda peena — na! No tur teikt? Bet kad ar kehrnu ſtrahdajam, tad ſwee-
 ſtu mihzam kâ mahluſ ſkrihni. Geeſſit laidarâ — pawereet tiſ durwis, redſeſit gowis gul kâ kulſmâ, ſalmu peeteef pa-
 kaiſeem apaku gadu, wehl atleef. Un gowis wiſas brihnum peenidſes — pa puſſlauzenes ſlauzeenâ no katras. Râ tad, kâ tad — pahrtiziba, pilniba wiſâs malâs; pat ſchurſas tahdas noganijuſchâs, kaſhdas kalpu, waj nabagu ſaimneeku mahjâs nekad neredſeſit: kâ mezeſki, kâ lomewi, walſtas ween pa gowu ehſſham un barokku gahrdoſ pa filem, un pagani tiſ droſſchâs, ka daudſ neko negrib behgt un ſtatas zilwe-
 kam azis . . .

Te tulks Petereni pahtrauza Radagaiſu bagatibas tehloſchanâ un liſa winai preeſſchâ jaunu prokurora wai-
 zajumu, waj Dſenim ari pilnâ mehrâ bijuſi paſiſtama Radagaiſu bagatiba un kaſhdâs atteezibâs winſch atradees ar nelaiſi nahkoſcho ſaimneeku: waj winſch to neapſkau-
 diſ un waj naw pee wina bijuſchi manami pret to kaſdi ſauni noluhſi.

— Bija paſiſtama Radagaiſu bagatiba, bija. Râ nu nel . . . Peterene turpinaja, paſperdama ſoli wehl tumaf tulſkam un paſeminadama halſi, tâ ka apſuhdſetais lai ne-
 waretu winas wahrduſ ſadſirdet. — Waj ſchim nu ne-
 bija azu peerê, ka wiſa nebuhtu redſejis? Ziſ reiſ pati redſeju, peena kambari waj nu kehrnu greeſdama, waj peen-
 nus freedama, ſchis pawer durwis, pabahſch galwu eefſchâ un wiſu tâ apſtata, apſtata: ziſ peena, ziſ kreima, ziſ ſwee-

sta. Wiſu, wiſu redſeja, wiſu ſinaja. Un waj nu tur, zeen. augſta teeſa, bija beſ ſkauſchanas? (Te Peterene paleeza galwu tuwat uſ tultka puſi un halſi wehl wairaf paſeminaja, runadama jau tihri tſchuſtoſchâs ſkaas). Zuf, wiſam tahds ſkaudigs ſkats, kad ſkatas uſ zita mantu. Man bail ween bija, ka tiſ neapſkauſch manu labumu un tadehl, ſawu Rai-baku iſſlaukuſi, ſlauzeniti katrreiſ tuhlin apſedſu: ſawas gows peenu ſweſcham, neſinamam zilweſam neſad nerahdu. Kaſ war ſinat, tahds karam ſkats — Iabs, waj kauns? Daſchs pahrgudrineeks gan ſaka, apſkauſt nemaſ newarot. Dai man nemelſch neekus! Katrs gan newar, — tas teeſa, bet noſkauſt war tee, kam ſkaudigs ſkats, un tahds ſkats ir katram, kam mahte pehz atſchkirſchanas no kruhts wehl dewuſi ſihſt. Daſchas mahtes, teiz, tiſſchi tà darot, Iai behrni pehz war noſkauſt zita labumu. Es ſaweem behrneem neweenam neekmu tà darijuſi — nei Mahdſchei, nei Sn-dſchim, juſ . . .

Te tults Petereni atkal pahrttrauza, ſchoreiſ liſdams tai klufet ſtahtſiſchanâ un ihſi atbildet uſ preekſchâ liſteem jautajumeem, un tad darit to newis tſchuſtoſchâ halſi, bet tà, ka wiſi war djirdet.

Dai gan Madagaiſene Petereni jau ziffahrt eepreeſch bija mahzijuſi, neſa neleezinat Dſenim par kaunu, bet gan zif ween eeſpehjams greeſt wiſas leetas wiſam par labu, tomehr, redſedama ſche tahdus ſpoſchus fungus un no wi-nai preekſchâ zelteem jautajumeem nopraſdama, ka tee meh-las dabut par Dſeni kautko kaunu ſinat, wina zitadi newa-reja, ka tiſkai zenſtees teem iſtapt, kadehl ari teiza un ru-naja Dſenim tiſkai par kaunu un buhtu wehl wairaf tei-kuſi, ja ween buhtu ko ſinajuſi. Redſedama publika ſehdam ari Madagaiſeni, wina it tà ſahka baſchitees, waj tiſ tai ne-

graſas uſbrukt ſahdas nepatiſkšanas, un tadehſt eeſtatija par wajaſſigu, kur un kà ween eeſpehjamſ, aiſſtahwet ſawu ſaimneezi kà wiſai labu un miſlu zilweku, it kà kad ta at-raſtoſ uſ aſpjuhdſeto ſola, bet Deſnim kà jau ſaunam, ne-kreetnam zilwekam krahma wirſà, ziſt ween waredama un kò ween ſinadama. Tà kad prokurors liſa winai preekſchà jautajumu, waj eſot taiſniba, ka Deſnis dahwinajis ſaim-neezei jaunaaſ ſkaiſtas kurpeſ, wina tihri ſaſchutuſi eeſauzàſ:

— Ko ſchis plikadihda wareja winai dahwinat! Kas ta par dahwinaſchanu? Suſt par winaaſ paſchaaſ naudu pirktaaſ ahdaſ, — ſchis tiſ uſtaiſijis. Skaiſti jau bija gan uſjirtis, — taſ taiſniba. Nebiju tahdaſ kurpeſ redſejuſi. Bet wiſt tiſpat no winaaſ kabataſ ween nahziſ — ari ſpo-ſchàſ ſprahdſites un ſkaiſtee ſihda puſchēi. Un tad nu ſchis leelſ dahwinatajſ! Kreetnam zilwekam buhtu ſaunſ, otram to dahwinat, kò patſ no ta nehmiſ. Wina, miſhà baltà, dahrgà ſelta, gan winam daudſ kò dahwinajuſi. Krefluſ ween trihſ, waj ſchetruſ — wiſuſ no ſlehſchu audekla un aprotſchi plati kà kungu krefleem un aprihdſeti trihſkahrto rihdſem ar ſarkaneem deegeem, un pati ween ſchuwa, miſhà baltà, dahrgà ſelta. Noaudam ari diwuuſ ſmalkuſ nahтна audekluuſ: welki no tihru linu, ataudi — no ſmalko pakulu dſijam; weenam audeklam bija ſkujaini, otram miſlaini rakſti. Nr ſaimneekam, ir Deſnim uſſchuhdinaja pa wee-nam goda biſſem no katra audekla. Wina pati — miſhà, baltà, dahrgà ſelta, teiza, lai jau wiſt buhtu abeem wee-nadi un lai weenam nebuhtu uſ otru nekahda ſkaidiba. Saimneekſ ſawas goda biſſaaſ pahteja, uſwilldamaſ tiſai kad bija eetamaſ kur uſ ahru, waj ſwehtdeenam pa mahjam, bet ſchis nekaja deena kaſ deena, zauru waſaru ſtaigaja ne-

wis kà nabaga wafineefa atraitnes dehls, bet kà fungu behrns
 fmalftàm baltàm bitfam, juft . . .

Atkal uf presidenta aijrahdijumlah tulkam nahzàs lee-
 zineezi pahtrauft. Uf profurora waizajumu, waj winai
 finams, ka apfuhdsetais tihkojis fluht Madagaišos par fain-
 neeku, Peterene teiza:

— Kà tad! Waj nu beš tihkoššanas? Tihkot jau
 tihkoja, ja tif ūchi winu buhtu gribejuši. Bet winai, miš-
 kai baltai, dahrgai ūelta, weens jau bija, ko eefahks ar otu?
 Kur lišs diwus? . . .

Madagaišu otrs puišis, Anšs Waitšhs, nodewa ūwa-
 rigu leezibu. Rahdà brihdi, kad ištabà wairaf neweens ne-
 atradees pee eewainotà, kà tiftai winšch weens pats, winšch
 tam waizajis, kà notifuši nelaimē, — waj zaur wina pa-
 ūcha neufmanibu, uf kam eewainotais pagrošijis galwu; tad
 waizajis, waj zits ūahds ūchahwis, un eewainotais palozijis
 galwu un pamiršchkinajis ar azim; tad atkal waiza-
 jis, waj ūchahwejs bijis ūahds ūwešch, nepaūištams zilweks,
 uf kam eewainotais pagrošijis galwu, bet kad jautajis, waj
 ūchahwejs bijis Dšenis, tad par atbildi wairakreif palozijis
 galwu un miršchkinajis ar azim.

Ešo leezineeku nehmas ūihki un plaūchi pahrbaudit ir
 profurors, ir jo ūewiūchi abi aiūūahwi, praūidami ūarp zitu,
 waj winšch teeūcham ūkaidri pahrlēezinats, ka eewainotais
 peeteekoūchi dūirdejis un pareiūi ūapratis winam preeūchà
 zeltos waizajumus, un waj tas, buhdams gruhti eewainots,
 ūpehjis galwu tif ūipri pagroūit, waj palozit, ka no tam
 leezineeks buhtu warejis ūkaidri nojehgt, ko eewainotais
 gribejis teift — ja, waj nē. Leezineeks zeefchi un droūchi
 paūtahweja uf tam, ka wiūu ūkaidri ūapratis tà, kà to lee-
 zinajis, — par eewainotà atbildes weetà dotàm ūihmem wi-

nam nebijis ne maſako ſchaubu. Aifſtahwji winu tahtaſ tin-
zinaja, kalab ar ſchahdeem jautajumeem greesees pee eewai-
notà taiſni tad, kad zitu mahjas lauſchu naw bijis iſtabâ
un ja jau tà wehlejees ſinat pateefibu par miſſlaino noti-
kumu, kalab tad eewainotajam nepaſneedjis ſihmekli ar pa-
pira drumsſu, jo rakſtit winſch tatſchu mahzejis, un tad buh-
tu dabujis ſkaidru un droſchu atbildi, furpretim tahda greuh-
ti eewainotà, jau nahwes zihnâ mulſtoſcha zilweka nemariga
ſihmju doſchana tatſchu neſpehjuſi ſneegt nekahdu droſchu un
ſkaidru atbildi uſ preekſchâ zelteem waizajumeem. Leezi-
neeks uſ tam atbildeja, ka ar waizajumu, kas ſchahwis, pee
eewainotà greesees taiſni tahdâ brihdî, kad zitu naw bijis
eekſchâ, aiſ ta weenfahſchâ eemeſla, lai tas jo droſchaki
waretu dot ſawu atbildi: winſch ſinajis, ka ſaimneeks tam
uſtizas wairak nekâ ziteem; tà pehdejâ laikâ winſch tam
pahra reiſ iſteizees, ka Dſenis winam nemaſ wairs nepatih-
ſot, jo tas neeſot labs zilweks.

Atkal abi aiſſtahwji nehmas leezineeku tirdit, kad un
kahdos apſtahkkoſ nelaiſis tà iſteizees par Dſeni un aiſ kah-
da eemeſla to darijis. Noſlauſchinamais dewa tomehr tiſ
noteikti ſkaidras, gaiſchas atbildes, ka nekahdi nebija eeſpeh-
jams to ſamulſinat, waj wina leezinajumus padarit par
apſchaubameem.

Geſauza Kadagaiſu kalponi Madi Glumauſi. Ta pa-
ſtiprinaja to paſchu, ko jau bija teikufi iſmekleſchanas teef-
neſim: ſaimneeze reiſ winai ſtaſtijufi, ka Dſenis winu
miſlot un uſdahwinajis winai kurpes, kuras pats uſzirtis
un kuras eſot loti ſkaiſtas. Brauzot ar Dſeni uſ Seepaju
ar ſweeſtu un ſeereem, wina tàs panehmufi lihdiſa ko pil-
ſehtâ iſrahditees, un winſch tad, turp brauzot, taiſni Kaſu
birſê tàs pirmo reiſ uſawis winai kahjâs.

Mahkofchâ leezineeze bija agratâ Radagaišu kalpone Maija Nagiseed, kura lihds Martineem šabijuši Radagaišos, bet tad ar otru meitu šakildojušees un aīsgahjuši projam. Ta īsteiza, ka wašaru dahrsâ reis pa wateju logu redsejuši kambari, kad wiši bijušchi pee darba, šaimneezi ar Dzeni apkampjamees un butšojamees. Taišni winus pašhus gan neredsejuši, jo wini stahwejušchi no loga šahnis, pee gultas, tomehr wišs notikums winai škaidri bijis redšams leelajâ špoguli, kas atrodotees eepretim logam pee šeenas . . .

— Tam špogulim newar tizet! Tam ir greišns stīfls un rahda ahriģu ģihmi! . . . Raišligi eēšauzâš starpâ Radagaišene no šawas šehdweetas.

— Dai tas rahda kahdu ģihmi rahdidams, bet es špoguli škaidri redseju, ka juhs bijat apkampusees Dzenim ap faklu . . . Leezineeze šazija, pagreesdamâš pret publikas puši. — Ķums wehl bija mugurâ melns ar baltu ruhtainâ jaka ar barkstainâm peedurknem; škaidri redseju ari ģums pirštâ plato selta gređsenu ar šako sīhli, ko juhs katru decnu nešajat.

Mištahwi publejâš leezineezi šamulšinat ar daščadeem sīhšeem jautajumeem, ko tai weenu peħz otra ģuķu ģuķam un ģlušchi negaidot zehla preekščâ. Tomehr šamulšinat winu neišbewâš. Tâ uš jautajumu, ko ta weena pati darijuši mahjâš, kad wiša pahrejâ šaime atradušees uš lauka pee darba, meita atteiza, ka strahdajuši dahrsâ, ramedama šluħģi un zitas nešahles no dohem ahri; đjirdejuši durwiš weram, paškatijušees logâ un tur tad špoguli redsejuši mineto škatu.

Uš proţurora waizajumu, waj redsejuši, kas tahlaš notizis un waj šaimneeze ar Dzeni bijušchi ari ģulta, leezi-

neeze atteiza, ka to neredsejufi, jo dahrſâ winaſ ſtateem bijufi peeſneedſama tiſ ſpoguſa augſchejâ daſa; kaſ notizis jemaf, nebijis ſaredſamſ. Wina ari ilgaf wairſ neſka-tiſuſees, baiddamâſ, ka ſaimneeze nepamana winau gluhnam.

Nâ nahſoſcho leezineeku eeſauza Lanſkaſ muifchaſ mahj-ſkolotaju Zefabu Jaunſemi. Eaſ paſtaſtija, ka notikuma deenâ gahjiſ no Lanſkaſ muifchaſ uſ Zihruſeni apzeemot ſawuſ wezakuſ. Bijis jau labi pret wafaru, un winafch pa malſkaſ zeku patlaban gahjiſ gar Madagaiſu ſirgaploku zauri Ekumuiſchaſ meſcham, kad norihbejiſ ſchahweenſ. Winafch atradeeſ kalnâ, no kureeneſ zaur rehno meſchu ee-raudſjiſ lejâ ſirgaploſâ kaſdu zilweku ar flinti roſâ ſtah-wam, kuſch tuhlin flinti nometiſ un patſ aiſſkrehiſ aiſ eglitem, wina ſkatam paſuſdamſ. Winafch notikumam ne-kaſdu taſlaſu wehribu nepeegreeſiſ, domadamſ, ka ſchah-wejſ warbuht noſchahwiſ ſaſi un dodas to ſawahſt. Ir uſ proſurora, ir aiſſtaſhwju waizajumu, waj naw dſirdejiſ kaſdu ſauzeenu, taſ atteiza, ka beſ ſchahweena wairaf neko neeſot dſirdejiſ, kaſ warbuht eſot iſſkaidrojamaſ ar to, ka winafch gahjiſ pa nobiruſchâm lapam, un tâſ ſtipri ſchabe-juſchaſ. Uſ proſurora jautajumu, waj ſchahwejſ pehz iſ-ſkata warejiſ buht Dſeniſ, leezineekſ atteiza, ka newarot to apgalwot, jo atradeeſ no notikuma weetaſ kreetni patahlu un pee tam kalnâ, bet ſchahwejſ bijis lejâ, beſ tam redſejiſ to tiſai daſchuſ azumirkkuſ; tomehr tiſ daudſ gan atzero-teeſ, ka garu augumu taſ nelizeeſ buht.

Kad Zefabſ pehz leezibaſ nodofchanaſ hija noſehdeeſ publiſâ, winafch eewehroja, ka taiſni winam blaſuſ ſehdeja Madagaiſene.

— Rabdeen, Zefab! . . . Wina pawifaſ kuſi ſchuk-ſteja, pagreeſuſeeſ uſ wina puſi, ſatwehruſi wina roſu un

to speesdama. — Labi, ka juhs fastopu. Juhs kà jau ffolots zilweks, kas saprot walodas, warefit man pateift, to es nesapratiſchu.

— Waj tas ir Stihpneeka dehls? . . . Zekabs dſirdeja tſchuſtam kahdu damu lepnà kaſchokà, kura ſehdeja tuhlin aiſ Radagaiſenes.

— Ja. Ure, eepaſihſtatees . . . Tſchuſteja atkal Radagaiſene, paemdama Zekaba roku ſawà, ſteepdama to ſew pahr klehpi pahri un ſneegdama to ſew blafus ſehdoſchaj lepnajai damai un tſchuſtedama:

— Keterlina kundſe, Saunſemja kungs . . .

Patlaban eeſauza jaunu leezineezi. Ta bija groſpina ſeewa Eda Schegotaja no Radagaiſu kaimiſu mahjam. Ta ſtahſtija, ka notikumà laiſà Radagaiſu ſirgaploka tuwumà plehſuſi meſchà ſafnes ſloſſnem groſu piſchanaſi. Dſirdejuſi ſchahweenu un tuhlin pehz tam diwreiſ ſauzam: „Dſeni! Dſeni!“ Wairak nekà neſinot, tadeht ka koti bijuſi nobijusees, domadama, ka ſchahwejs ir meſchfargs. Talab atſtahdama ſaplehtàs ſafnes un noraudama ſew galwas drahneli, lai meſchfargs, ja dſenas paſak un grib noſihlat, newaretu noſert, laiduſees tiſ behgt uſ ſawu mahju puſi.

Pa to ſtarpu, kamehr groſpines leezinajumu peerakſta un eeſauz jaunu leezineeku, Keterlina kundſe, peeſpeesdamàs Radagaiſenei zeeſchaki klahſt un paleekdamàs Zekabam tumak, tſchuſt:

— Sakait, luhdsu, Saunſemja jaunſkungs, waj juhs teeſneſchus paſihſtat?

— Tikai weenu.

— Kuru?

— To, kas no preſidenta pa labi.

— Tas ſkaiſtais, braſchais grefnajà uniformà, kas tas

tahds ir? Mušfu draudzene, are, te Sihles kundse pašihit gandrihš wišus teešas lungus, ari šhos dimus teešnešhus, bet to weenu, to jauno, brašho nepašihst. Kas tas ir?

— Tas ir Saulgošes barons, maršhals Nurmhušens, goda meerteešnešis. Wiašh jau pagahjušhâ wafarâ eezelts pošos par gubernatoru; nesinu waj wiašh wehl naw aifbrauzis uš tureeni, jeb waj pahrbrauzis jau atpašaf.

— Ak tas ir bagatais šaulgošneeks! . . . Un pawilkuši Sihles kundsi šew tuwaš, Deterlina kundse tšhušteja:

— Tas Iepnais, brašhais, šo mehš neweena nepašnam, ir Saulgošes maršhals, wežâ Zihrulneeka snots un gubernators . . .

Patlaban šahšâs jaunâs Ieezineezes nopratinašhana. Ta bija šahda kalpone no Radagaišu kaimiņu mahjam, wahrdâ Darte Nemar. Par pašhu notikumumu Radagaišos wina neko nesinaja teikt, bet gan to Ieezinaja, ša Dsenis netizot Deewam. Tâ divi gadi atpašaf, šad wina ar to dšihwojuši šopâ Ruhmâs un šad wafaru ušnahzis dikti graušds laiks, un wini atradušhees plawâs un abi divi eebehgušhi šeena puhni, šur wina škaitijuši tehwmuhs un it pee špehreena metuši krusu, Dsenis šmehjees un teizis, wiašh Deewam netizot un no tehmaina winam nešot bail, — lai rahjotees, žif gribot.

Šhai Ieežibai leelu wehribu peegreesa profurors, gan Ieezineezi šihki iswazadams par mineto notikumumu, gan wišu peešihmedams šew preešhâ uš galda gulošhâ papira lapâ un heidšot lihri preežigi šmaididams pahrwilka pahra reiš ar plaukstu pahr šaweem šahmwššahwšheem mateem, ar to israhdidams, ša wiašh ar šhâs Ieezineezes Ieežibu ir pilnâ mehrâ apmeerinats, it šâ šad winam peerahdijumu

fopsumâ buhtu kautkahds majumiaſch wehl fur truhzis un
fa nu winam iſdeweess ſcho truhkumu aiſpildit.

Apjuhdsjetais te nehma wahrdu un iſſkaidroja, fa winſch
tizot gan Deewam un no pehrfona winam bail ari eſot.
Loreiſ tur plawâ winſch tiſ tâpat padiſchojees Dartes preek-
ſchâ, jo ta winam patifuſi, winſch to turejees it fâ par ſawu
nahſoſcho un talab gribejis iſrahditees tai par leelu dro-
ſchineeku. Tomehr kad wina atgreesuſees uſ otru puſi, winſch
ari metis fruſtu, daſchreiſ pat diwus un trihs no weetas,
ja pee eepreeſſchejeem ſpehreeneem bijis daſchus fruſtus pa-
lizis parahdâ. Bet kad wina paſtahwigi ſkatijuſees uſ ſcho
puſi, tad winſch, lai nepaliftu ar fruſtu meſchanu eepataſ,
eebahjis rofu ſew kabatâ, un tiſlihdj tehmainis eeruhzees
un ſpehris, winſch kabatâ metis fruſtus, — lai wina nere-
dſetu, fa tam bail. Ja wina buhtu ſtahwejuſi tumaf un
zeefſchaf eefkatijuſees tam gihmi, gan tad ari pati buhtu
redſejuſi, fa ſmeekli winam nebuhtin nenahſuſchi no firds,
bet bijuſchi peepreeſti un ar bailem jaukti.

Prokurors par tahdu paſkaidrojumu tiſkai gudri pa-
wiſpſnâ un, it fâ patihſkamu juhtu pahraemts, preezigi ar
plauſtu atkal ſabrauſka ſew matus.

— Kad juhs atbrauzât? . . . Iſchukſtedama waizâ
Madagaiſene ſekabam.

— Nupat ſchoriht.

— Waj Marutianu ari eſat jau ſagahjuſchees?

— Nè . . . Un ſekabs mana, fa winam ſarkſt waigi,
un ſiſt auſis.

— Juhs tatſchu atnahſſit pee winas. Wina dſihwo,
rau, te pee ſchâs Peterlina fundſes, muhju tahlas radi-
neezes. Winai buhs leels pahrfteigums un preeſs. Ni,
juhs diwi apſkauſchamee! Ubi tahdi jaunini, braſchi un

weens otu mihiat. Kas jums nefait? Wiši preefi, wiša laine jums mehl preefšhâ . . . Kadagaišene tšhufst, šatwehrufi Sefabam rofu, to glahštidama un ar firšnigu, glai-mu pilnu štatu raudsidamàs winam azis.

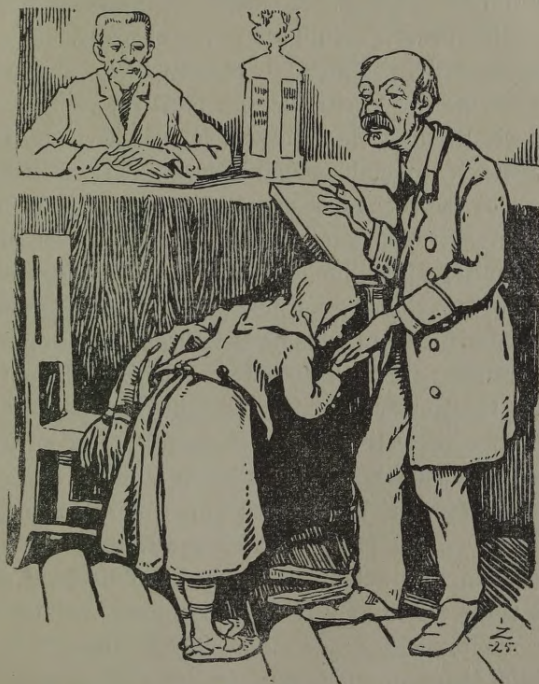
Nahfošhâ leezineeze, Kadagaišu ganu meita Mahdšaje Beful, pušaugu škuše, lehneem, nedrošcheem šokeem eenahš no leezineešu istabas teefas šahlê, nefinašhanâ bailigi wiš-aptahrt luhšodamàs un it šâ puhledamàs šlehptees šawâ willainê, šas tai pahršegta pahr galwu un kameešcheem un šuras štuhri šafeeti uš muguras mešglâ. Teefas prištawa pabihdita uš preefšhu un eedrošchinata, lai ejot tumaf gal-dam, meitene beidsot ari šanem duhšhu, eet tulkam, šâ wištumaf štahwošham no wišeem ziteem, šahšt un leezas tam pee rofas, šuru tas, pahršteigts un it šâ ištbišees, šarauj uš augšhu, nefaudams to meitenei nobutšhot, šâ ša ta, šamufahrt ištbrihnijušees, atkal paleef štahwot, nefinadama šo darit tahšaf.

Šahlê dširdami apšlehpti šmeekli, pat teefnešhu šingri meerigajâš šejâš uš brihdi parahdas šmaidi, bet prokurors tiško war atturetees no šmeekleem un, luhpas šošhšadams, atkal pahra reiš no weetas šabrauša ar plauštu šawus ih-šiniššos, šâ šarus uš augšhu štahwoššos matus, pee tam šmaididams wišai jautri un laimigi — waj nu preezadamees par neparašti jožigo štarpgadijumu, waj ari par šaweem ššaištajeem mateem.

Weitene wiraš nešo nefinaja leezinat, šâ tišai to, ša reiš dširdejuši šaimneeku pee rijas šuni šauzam par Dšeni — drihši pehž tam, šad Dšenis šuni šauzis par šaimneeku.

Ša to štarpu Sefabs ar Kadagaišeni bija šawas weetas pahrmainijušhi, jo Šeterlina kundše bija wehlejušees,

Iai viņš ķēdētu tai tūvaļ, tā ka ari Sīkles kundse varetu ar viņu šarunāties.

— Teefas šastahws naw labs . . . Paleefdamās gar Deterlina kundsi garam, Sīkles kundse tšukšteja Šekabam. — Prezidents pats ir wežs muļķis; tas polis, kas viņam ķēd pa kreīši, ari pehž amateem un godeem ween tik dšenotees. Sirds viņeem tik weenam kā otram naw. Ar tahdeem naw nedš kahda pašihšanās, nedš draudšehanās. Un ja juhs šafat, ka tas trešchais teefnešis ir barons, tad jateiz, ka teefas šastahws ir teesham šlihts:

baroneem jau ihsti neſa newar peekluht, jo tee ir bagati un lepni. Un ſahds wehl profurors! Tihrais ſwehrs. Ap-
ſuhdſeto laikam noteefàs. Es baidos par nabaga Madagai-
ſeni — wina pahraf uſtraufſees un nobehdaſees.

Teeſas priſtams ſinoja, ſa eeraduſchees diwi noſame-
juſchees leezineeki. Preſidents liſa ſaukt toſ eefſchâ. Dur-
wis pamehràs, un ſahlé eenahza uradniks Metenis, un aiſ
wina, uſ kruſa un nuhjas halſtidamees, eelehza ap tſhetr-
deſmit, waj wairaf gadu wezs wihreetis ar ſoſa ſahju,
dſelteneem, eefirmeem mateem, tahdàm pat garàm uhſam,
gehrbees wezàs, ſtipri nolahpitàs drehbès un garàm tar-
ham pahr kameeſcheem, no kam bija redſams, ſa tas ir
ubags. Wiaſch eelehza ſahlé ar leelu brahſmu un ihſtu ſawa
amata bramuru un rutinu — ſoſa ſahjai, ſenkai un nuh-
jai diſti klauſot, paſſham ſmagi, tihri duſuligi ſahſejot
un ar galwu tiſ leeliſki eidajotees no weenas uſ otu puſi,
ſa to redſot radàs tihri brihnumſ, ſa zilweſs tà ſo war.
Publikâ dſirdeja ari weenu otu gan it ſa apbrihnoſchanâ
noſunkſtamees, gan ſahpigi eewaidamees. Deelaſa un la-
baſa eefpaيدا dehl winam, tiſſo bija eenahzis ſahlé, iſſli-
deja no roſas un ar leelu trokſni nogahſàs uſ grihdas wina
milſigâ nuhja ar reſno hoſi galâ. Moleekdamees pehz nuh-
jas, wiaſch teeſas un wiſas publikas preeſſchâ neween prata
wiſai redſami iſrahdit ſawu gluſchi liſſo, ſoſa ſtaſlé eefprau-
ſto ſahju, bet ari wina ſejâ un wiſos waibſtos gaiſchi no-
jauſchami atſpulgojàs tàs ſahpeſ, zeeſchanas un moſas, ſah-
das winam neſamas un zeeſchamas. Palehzis pahris ſoku
teeſas galdam tuwaf un noſtahjees apſinigam ubagam pee-
mehroti zeenigâ poſiturâ, wiaſch teeſai dewa labdeenu, dſiti
dobjà baſki teikdamſ:

— Slawets lai ir Jeſus Kriſtus!

Nedabujis ne no weena nefahdas atbildes, wiaſch druſku pamihdijās uſ preeſſchu, pee kam ſoka ſahja un ziti wina ſliboſchanas aparati atfal ſtipri noſlaudſeja, un tad to paſchu ſweizeenu atfahrtoja pa poliſki, uſ ſo tas teeſneſis, ſas ſehdeja no preſidenta pa kreiſi, winam paſluſam ſautko atbildeja, pehz kam ſlibais tad palita meerigi ſtahwot.

Uſ teeſas preeſſchſehdetaja waizajumeem atbildot noſkaidrojās, ka ſlibā wahrds ir ſonis Burba, ka wiaſch eſot 43 gadi wezs, katotizigs, peederigs pee Raunas gubernas Teſſchu aprinā ſchidiku pagasta, bet dſihwes meeta eſot Gruſchu meestā, ſchauku aprinā. Uſ waizajumu, ſahda wina nodarboſchanās, tas, apſinigā paſchzeenibā aplaiſdams ſkatu wiſapſahrt, noteiza, ka wina amats eſot ubagoſchana, tadehl ka ſlibās ſahjas dehl, ſura paſtahwigi ſahpot, nefahdu darbu ſtrahdat neſpehjat. Sawu noſameſchanos tas iſkaidroja ar to, ka ſahjam newarejis tiſ tahlu atnahkt, un uradniſ uſnehees minu atweſt ar ſawu ſirgu, bet uradniſkam zekā iſnahktuſi ſahda amata dariſchana, un tā abi eeraduſchees tiſtai tagad.

Tā ka nedſ weenas, nedſ otras tizibas garidsneeka teeſā nebija, tad abu ſcho noſawejuſchos leezineeku noſwehrinaſchānu iſdarija preeſſchſehdetajs pats, laſidams teem ſwehresta formulū preeſſchā kreemu walodā, jo abi tee iſrahdijās walſts walodu peeteekoſchi ſaprotam. Uradniſku pehz noſwehrinaſchanas iſraidija atpaſat leezineeku iſtabā un pirmo nehma pahrlauſſchinaſchānā ubagu, kā jau kroplu, newarigu zilweku, lai tas jo drihſi tiſtu pee meera.

Uſpuhhdſetais pret ſcho leezineeku zehla eerunu, aiſrahdidams, ka tas eſot wiſpahſ paſihſtams par ſchaubigu zilweku, daudſi pat runajot, ka tas eſot pilnigi weſels un tiſtai tihſchu prahtu iſleekotees par ſlibu, tahdu wajadſetu pa-

preekſch paſchu nemt iſmekleſchanâ un pahrlleezinatees, waj winſch teeſcham ir ubags, jeb waj tikai weifls blehdis.

Tahdus wahrduſ dſirredams, ubags paſkatijâs uſ ap-
ſuhdſeto ar haltâm azim un, tihri uſ weetas ſtahwedams,
ſahka tik ſtipri klibot un ar galwu un wiſu augumu tâ
ſwahſtitees no weenas puſes uſ otru, ka par wina klibuma
pateſibu neweens newareja ſchaubitees, un teeſas preſidents
pat lika priſtawam padot krehſlu, fur klibajam apſehſtees,
fo taſ ari iſdarija, ſmagi nowaidedamees, gihmi ſawilkdams
ſtipri ſahpigos waibſtos un ap klibo ſahju riſkodamees ar
leelu uſmanibu un ſoti wahrigi.

Pret wimu zeltoſ eebildumus teeſa kâ uſ leetu neattee-
ziguſ atſtahja weenkahrſchi neewehrotuſ, un winſch nodewa
ſamu leezibu meerigi un ar winam peemihtoſchu paſchzee-
nibu. Winſch ſahſtija, ka to ſwehtdeenas wafaru pirms
ſlepſawibas notikuma winſch Elkumuiſchâs Akmenu krogâ,
fur bijis apmetees pa nahti, leelâs iſtabas ſaktâ uſ laga-
ſcham tunſâ guledams, dſirdejis Kadagaiſu ſaimneeku ar
Dſeni, kuruſ abuſ labi paſinis, ilgaku laiſu teelejamees:
Dſenis praſijis naudu, Kadagaiſs nedemiſ. Weidſot Dſe-
niſ ſaſkaitees un eeſauſdamees „tu mani peemineſi“, aiſ-
gahjis projam, ſtrauji aiſ ſewis aiſgirdams durmiſ. Par
fo naudu praſijis un ziſ, to winſch nenodſirdejis.

Behz leezibas nodoſchanas un paſazijuma, ka nu winſch
war eet, klibais luhdſja teeſu, lai winam peepreeſtu dee-
nas maſſu, jo ar nahſchianu uſ teeſu winam diwi deenas
wajadſejis noſawet ubagoſchianu, un tâ winſch nu eſot glu-
ſchi beſ maiſes kumoſa. Teeſneſchi, kâ ari prokurorſ, pa-
ſneedſa winam ſatrſ pa gabalinam ſudraba naudas, par
fo winſch teem ſchehligi paſchzeenigâ balſi pateizâs, ar pa-
zelstu roſu toſ it kâ ſwehtidams, un tad kliboja publiſai

zauri pa durwim ahrâ, atkal attihstidams wişu şawu fli-
boşchanas praşçu un şazeldams ar şawu koka şahju, kentu
un boşi leelu troşni.

Uradnişam Metenim bija janodod leeziba par to, kâ
apşuhđsetais isturejees apzeetinaşchanas brihđi un kas pee ta
wispaşri bijis nowehrojams.

Winaş tad ari leezinaja, ka Ősenis neween pee ap-
zeetinaşchanas bijis uştraukts, bet ari jau eepreeşş iştu-
rejees neparasti şawadi. Tâ behrês tas bijis pret
wina paşraf uşmanigs, paşraf apşalpigs, kâ agraf to no
wina nekad nepeedşihwojis, lai gan paşihstami eşot jau ag-
raf un wehl pagahjuşchos şatumos Žihru lenê kopa eedşeh-
ruşđi, bet tur Ősenis neişrahđijis ne puşi tās uşmanibas
un işpatişchanas teekşmes, kâ nelaiķa behrês. No şchahdas
iştureschanas winam tad ari tuhlin raduşđhās domas, ka Őse-
ni moza bailes, waj şirdsapşinas moķas un ka laiķam tikai
winaş paşrahđajis noşeeġumu . . .

Şchai brihđi apşuhđsetais, şazito wahrdu şaturu şa-
praşdams, paştrauza leezineeku, latwişķi eesauķdamees:

— Luhtu zeen. augsta teşa, waj tahds war buht par
uradnişu, kas danzo ar plikām ūemeetem, kâ Metenis to
darija nelaiķa Őetera behrês? Un kas wehl notiķa, kad no-
dşiķa ugunis, — waj to ari şahds ūin? Lai wakas žilweķi
daras kâ daridamees, krona žilweķam un kas wehl polizijas
deenestâ, taişçu jaşfatas uş godu un tikumibu, bet taişni
uradniķs bija tas wisleelakais danzotajs un pat wehl ar
diwâm reiķâ.

Kad tulkš ūchos wahrduş bija atştahştijis kreemişķi,
preeşşchēdetajš apşuhđsetam paşķaidroja, ka tas, ko winaş
teizis, nekâ neatteezotees uş wina leetu; ja winam par urad-
nişu bijis kas ūuhđjams, tad warejis to darit ūinamu şch

pahri tif gaischa samana, ka warejis pareiji saprast swarigakâ leezineeka Ansa Waitſcha tam preeſſchâ zeltos jautajumus.

Tagad no leezineeku istabas eesauza nelaiſa wezafus. Tehws, tahds pat nerunatajs kâ dehls, behdu ſagrauſts, neka nemahzeja teift, bet mahte, jebſchu firdſſahppju nomahkta un wahrga, tomehr noſtahjâs taiſni un, pret teeſu pagreeſufees, ſazija ſkaidrâ balſi:

— Nè, augſta teeſa, to es luhdsu un waru leezinat: mans dehls naw pats ſew roſu peelizis. To winſch nekadais nebuhtu darijis, jo winſch bijâs Deewu. No maſâm deenam eſmu winam Deewa wahrdus ſirdi dehſtijufi, un ſauna ſehkla tur newareja dihg. Winſch wareja ſahdu ſoliti nomalditees no taiſna zekâ, dſihwodams bej mahzitaja atwehles kopâ ar nelaulatu ſeewu, bet wehlaſ winſch buhtu to prezejis. Tomehr nemt ſew dſihwibu, to winſch neſpehja darit. Tahdas domas newar no mana behrna domat, — to es ſkaidri ſinu, to man ſaka mana firds. Winſch kritis no ſaunas rofas. Es neweenu neapſuhdsu. Bet lai taſ buhtu ſas buhdams, ari taſ ir no mahtes dſimis. Deews lai peedod grehzineekam grehkus, waj ſoda pehz ſawas ſchehlaſtibas un lai palihdſ mums, nabaga nelaimigajâm mahtem, neſt tâs ſahpes, kuras nekad nemiteſees!

Profurors pret nelaiſa wezakeem iſrahdiſa leelu lihdsjuhtibu: toſ eeraudſijis, ſkuwa uſreiſ dſiki nopeetns un mahtei runajot wairakſahrt behdigi palozija galwu, it kâ rahdidams, ka winſch neween pilnigi ſaprot wiru nelaimes leelumu, bet ka taſ ari eet winam koti tuwu pee firds; pahri reiſ pat dſirdami nopuhtâs, tâ redſami demonſtredams kâ walſts un ſabeedribas intereſchu aiſſtahwis ofizialo lihdsjuhtibu ſchai behdigi noſchehlojamâ gadijumâ.

Weidſot eesauza toſ apſuhdſetâ tumineekus, ſas noſlau-

ſchinami beſ ſwehreſta. Dee bija wina brahliſ un mahte. Dees presidentſ teem paſſaidroja, ka tee nam ſpeeſti leezibu dot, un ja newehlaſ, war no katraſ leezinaſchanaſ atſagiteeſ. Brahliſ, Matieſ Dſeniſ, wihrſ puſmuhſcha gadoſ, ar weenteefiga, godiga zilweka droſchu, atklahtu ſkatu, atteiza, ka winſch no leezinaſchanaſ neatſakoteeſ, tikai neſinot ko leezinat; bet winſch labpraht atbildetſhot uſ preeſſchâ zelteem jautajumeem. Presidentſ wina tad uſaizinaja, lai iſſakot ſawas domaſ par brahli wiſpaſr.

Moſlauſchinamaieſ paraſtija plezuſ.

— Tur gruhti ko teikt . . . Winſch, neilgi padomajieſ, eeſahka. — Aiſween winſch man bijieſ labaſ brahliſ, ari par mahti gahdajieſ. Tikai no ta laika, kamehr iſmahzijaſ par ſurpneeku un atrada no ihſta darba, wina dſihwe man labi wairſ nepatika, tadehſ ka winſch mehginaja ſchad un tad ar daſchadâm blaſuſ peſnam darboteeſ, it ka ar ahdu uſpirſſchamu, hodeſ uſnemſchamu un zitâm taſhdâm leetam, ſurâm pehz manâm domam nebija neſahda ihſta pamata. Par wina dſihwi pehdeja gadâ, kamehr aiſgahja paſrnowadâ, maſ ko ſinu, jo tikai paſtra reiſ un uſ ihſu brihdi ſatikameeſ. Ka brahliſ buhtu ſaunſ zilwekſ un ſpehtu iſdarit kaſdu noſeegumu, to eeſ neſad nebuhtu warejieſ eedomateeſ un ari tagad taſ man pawieſam gruhti tizamſ.

Mahte, jau ſtipri ſalikhuſi wezite, willaini paſr galwu paſrſehjuſeeſ un uſ nuhjaſ atſpeeduſeeſ, ſtahweja ka ſemi ſabrukuſi un neka neſpehja runat, tulka wahrduſ, ja wehlo-teeſ, lai paſtahſtot ko ſinot, waj nu neſapraſdama, waj nepeegreeſdama teem wehribaa. Weidſot wezite ſanehmâſ, apſſatijaſ wiſapſahrt un, dehlu eeraudſijuſi, pagreeſâſ uſ apſuhdſeto ſola puſi, noſtahjaſ taiſnaki un, nuhju pazehluſi uſ augſchu un rahdidama uſ dehlu, teiza trihzoſchâ, bet ſtipra

balši, tã ka minas wahrdi bija šķaidri dširdami pa wifu šahli:

— Šahni, Šahni, kas man ar tēvi jāpeedšihwo! Kalab tēvi peemešlē teeša, kalab tu eši šche? Es ešmu muhšchu nodšihwojuši, širma un lihka tapuši, bet ne ar weenu zilweku neešmu gahjuši teešã. Kalab tu eši teešas preekšhã? Kalab tēvi turejušchi zētumã? Waj es tēw neteizu: ej basnizã, Klausēes Deewa wahrdu un turees pee ta. Tu mani neklau-fiji, šķhitees buhšt par mani gudrats: es ešot weglaitu zilwešs, nešaprotot jauno pašauli un minas gudribas. Redsi, kur

tu ar ſchahdu gudribu noffuwis. Nè, nè! Bafnizu nedrihft atftah, bafniza ir Deewa ſulaine un debefu wahrti, bef bafnizas neweens debefis nenahfs. Dehls, dehls, ja efi kaunu darijis, neleedſees, ſafi taiſnibu un luhds no kungeem un Deewa ſchehlaſtibu, arig tas kungu kungs, kas paſihft muhfu firdis un domas, gribès tewi ſchehlot un peſtit. Deems, Deems, efi mums grehzineekeem ſchehligs! . .

Wairaf wezite neſpehja runat. Teefas priſtawa pabalſtita, ta eefſchahpoja klaufitaju telpâ, kur dehls to noſehdinaja ſew blafus.

Preſidents greeſàs pee apfuhdſetâ ar daſcheem jautajumeem, uſ kureem ſanehmis gan ihſakas atbildes, gan plaſchafus paſſaidrojumuſ, paſludinaja pahtraufumu lihds pulkſten aſtoneem wafarâ, kad ſahſſchotees profurora apfuhdſiba un aiſſtahwju runas.

Seftā nodata.

Wilkam rada.

Kalab Sihkles kundse dehvē teefas presidentu par wezu mulki. — Stahsts par breefmigo notikumumu starp wihra mahti un wedeklu. — Sihkles kundses domas par teefu un waldischanu. — Stahsts par jauno profuroru. — Sihkles kundse pilnā mehrā eestahjas par godu un peeclahjibu. — Behdigais Radagaišu liktenis jenatnē un tagadnē. — Jekabs fajuhšminas par profurora wareno runu. — Dumšča-Dimšča jinatniests isskaidrojums par to, ka latweefcheem fajukufchi jehdseeni starp paganištām deewibam un kristigo Deewu. — Sihkles kundse waižā Jekabam: „Kā stahw ar godu un peeclahjibu?“ — Jekabs iskriht no mahkoneem.

Bija jau stipri pehzpusdeenā, kad Radagaišene ar Deterlina un Sihkles kundsem isnahza no apgabala teefas uš eelu un atdaližās no pahrejā kauschu bara, kas fastahweja gan no leezineefceem, gan klaufitajeem, kuru pa sehdes laifu bija šaradees labi daudj.

Lai gan šaule jau kopš dāschām nedelam atradās atwahrščās, tomehr deena bija wehl wišai ihša, un jau pehz pulksten tšchetreem šaule bija pašuduši kautkur aij pilšehtas nameem, tikai basnizu torņu galos redseja wehl winas pehdejo staru špihdumu. Sašaluščais šneegs tšcharksteja gahjejeem sem kahjam, un šalta wehšma kehrišs pee waigeem un aušim, tā ka dāsch, kuru gehrbeem nebija augstas apšalles, eedami brauzija šew ar rošam aušis.

— Schonakti stipri šals, jau tagad kreetni kneebj aušis... Jekabs uššahka walodu, redsedams, ka Radagaišene ar šawām parwadonem ušnahk uš trotuara taišni winam blakus.

— Ja, šalst no teefas . . . Šhi atteiza Deterlina kundse.

— Bet waj ſinat ko? Juhs nahſſit mums lihdsja pusdeenâ. Marutai buhs leels pahrſteigums un preeſs: wina neſin, ka juhs eſat ari leezineekſ un atrodatees pilſehtâ. Wina tagad no ſkolas pahrnahkuſi un buhs mahjâs.

Sefabs manija, ka winam wiſâ aukſtajâ wehſmâ auſis deg, un waigi kaiſt. Tomehr winſch neiſrahdija ſawu apmulſumu un puſlihdsj meerigâ baſſi un lehnâm, it kâ ko pahrdomadams, pateizâs par uſaizinajunuu, aiſbildinadamees, ka ſchodeen newarot eet lihdsja, jo eſot brahſlis jaapmeklê un wakarâ gribot laikus buht teeſâ, lai dabutu dſirdet profurora un adwokatu runas; rihtu winſch peeeſſhot, ja kundsem neſas nebuhſſhot preti.

— Bet tad atnahzeet. Mehs winai pateiſſim, un wina juhs gaidis . . . Nâ peekodinadama, teiza Deterlina kundſe.

— No Deema puſes atnahzeet. Ak, kâ wina juhs mihl un zil wina jums uſtiziga . . . Sefabam azis ſkatidamâs un ſihmigi ſmihnedama, paſluſâ baſſi, gandrihſ ſchukſtedama, teiza Sihſles kundſe, eedama winam lihdsjâs. — Es winu daſchreis paneekoju, ſolos peegahdat zitu bruhtgamu. Ak, wina ne dſirdet! Muſis ſpeesch ſew zeeti un behg no manis projam. Es ſafu, ta jums ir uſtiziga kâ ſelts.

Atwadijeſ, Sefabs eegreeſjâs nahkoſchâ ſchkehrseelâ.

Mahjâs pahrnahkuſchâs, Deterlina kundſe un Sihſles kundſe, kaſ Nadagaiſeni bija ſagahjuſchâs tikai teeſas ſehdê, tâ ka nebija dabujuſchâs ar winu wehl nezil iſrunatees, ſtahſtija nu, ka winas wehſtuli gan ſanehmufchâs un abas puhlejuſchâs darit wiſu ko ſpehdamas Dſena labâ, tomehr panahkumu nebijiſ nekahdu. Das tamdehl, ka profurors no atwakinajuma nemaſ neatgreeſees uſ ſchejeeni, jo pahrzeltſ uſ galwas pilſehtu, uſ kureeni ari teeſchi aiſbrauzis, tâ ka profurorene newarejuſi wairſ ſawu eeſpaidu iſleetot. Sadoma-

juſčas nopirkt teeſneſchus, bet ari tas iſrahdijees par ne-
 eeſpehjamu, tadehł ka it ka par nelaimi ſagadijees ſhini ſehde
 pawiſam nelabwehligs teeſas ſaſtahwš: pats presidents eſot
 wezs mułkis, ka kufukus nenemot (ta Sihkles kundſe teiza)
 un dſihwojot pawiſam weentahrſchi, ka jau daſchs wiſai pee-
 tizigs wezpuiſis; otrs teeſneſis, par kuru bijis ſinams, ka
 tas peedalijeos ſhini ſehde, pats eſot pahrtizis un tadehł
 ari kufukus nenemot; agraf wiſam waretš peekfuht ar ſee-
 weeten, bet kamehr pats apprezejis jaunu, ſkaiſtu ſeewu, ari
 ſchi peeeſchanas eeſpehja beiguſees — gan ne tadehł, ka
 wiſam gitaſ ſeeweetes wairš nepatiſtu, bet leeta ta, ka
 jaunà ſeewa wiſu zeeti turot groſchàs. Wehl bijuſchas
 zeribaš uſ treſcho teeſneſi — kaſdu jaunu weiklu zilweku,
 kureſch Sihkles kundſei eſot labš paſina un kureſch laiſkam
 buhtu pratis ari presidenta prahtu daudš, waj maſ ložit
 uſ ſawu puſi, bet ka par nelaimi taš nemaſ nedabuſis teeſa
 peedaliteos, tadehł ka wiſa weeta presidents paſchà pehdejà
 brihdi par treſcho teeſas lozełli uſaižinajis kaſdu goda
 meerteſneſi, kureſch, ka tagad iſrahdijees, eſot lepnaiš, baga-
 taiš Saulgoſes baronš Nurmhuſenš, kam ir ne domat ne-
 warot tuwoteos pa lihkeem zekeem. Ta tad uſ teeſas loži-
 ſchani deemſchehl neeſot nekahdaš iſredſes, lai gan Sihkles
 kundſe teizaš wakar wehl runajuſi ſchaj leeta ar ſawu paſinau
 no teeſas aprindam, kuraſ Heterlina kundſe eedemuſi ari
 prahwaku ſumu naudaš, luhgdama to neſchełot, jo dabuſchot
 wehl, ja ween waretu kur ko darit.

— Ziſ nelaimiga apſtaħku ſagadiſchanàš!.. Nada-
 gaiſene ſmagi nopuhtàš, iſklaufijuſees pilſehtaš draudſemu
 behdigajà ſtaħſtijumà. — Neſà newar lihđſet! Un taſſchu
 ir bijuſchas reiſaš, kur waretš weenam — otram lihđſet?

— Nu protamš, ka bijuſchas... Atteiza Sihkles

kundje. — Rau, pehrngad pat, prahwâ par Atwares pagasta
Pihpaku mahju wezfaimneezi. Waj neefot dſirdejuſi?

— Nâ.

— Ak, tehtit! Awifes raſtija par to nedſirdeti breeſ-
migo notikumu ſtarp wedeklu un wihra mahti, un pehz wiſi
runaja un brihnijàs par teeſas ſpreedumu ſchai leetâ. Pih-
paku mahju ſaimneezei, rau, ſahdu naſti paſuhd peezu meh-
neſchu wezs behrns no ſchuhpuſa, paſchai turpat gultâ gulot
blakus. Meſlè, praſchnâ, neweens neſa neſin. Newar ſa-
praſt fur behrns palizis, fur ne. Swefchs zilweſ neweens
mahjà nebuhtu warejis eekluht, — ahra durwis bijuſchas
no eekſchpuſes aiſgrihſetas. Meſlè wiſàs malâs, lihds beidsot
atrod behrnu — aſas dibenâ. Raſ behrnu noſlihžinajis un
kadehſ, neweens newar eedomatees. Mahju ſaime naw leela.
Domas friht it kâ uſ ſaimneeka pamahiti, kura ar jauno
ſaimneezi newarejuſi ſadſihwot, tomehr peerahdijumu naw
neſahdu. Baet tahdâ neſinaſchanâ daſchas nedekas. Te uſ
weenreiſ ſahſ parahditees ſawadas ſihmes: rihteem atrod aſâ
eemeſtas daſchadas leetas: gan darba riſkus, gan drehbju
gabaluſ, ſewiſchki ſaimneezeſ drehbeſ, it kâ par peerahdijumu
un beedinajumu, ka ſaundaris dſihwo tepat paſchu mahjâs.
Tahdas parahdibas turpinas ſahdu nedeku. Neweenam neſa
neſazidams, ſaimneekſ nemas naſtim ſawu ſehtu uſmanit un
ſahdâ naſti peeſer ganu mergeli leetas metam aſâ, trihſpadſ-
mit — tiſchetrpadiſmit gadus wezu ſkuſi. To nu nem klawſchi-
nat, un wina paſtaſta, ka darijuſi to uſ wezâs ſaimneezeſ
eerunaſchanu; beidsot atſihſtas ari, ka abas kopâ noſlihžina-
juſchas behrnu: wina ap puſnaſti kluſu eegahjuſi ſambari,
iſnehmuſi behrnu no ſchuhpuſa, iſneſuſi to ſaimes iſtabâ un
eederuſi wezajai ſaimneezei, kura ar behrnu iſgahjuſi ahra
un eemetuſi to aſâ. Abas apzeetinaja un eewetoja aprinſa

zeetumâ; tomehr pehz daschâm nedekam meiteni atšwabinaja, tadehł ka ahršti un ismekleşchanas teefnefis to atšinušchi par garigi maš attihštitu. Wezšaimneezi šatureja zeetumâ lihđi teefas deenai, kur tad teefa to — attaišnoja — peerahđijumu truhkuma dehł! Laikam teefa bija tanis domâs, ka peežu mehnešchu behrns, pats pa nafti štaigadams, peegahjis pee akas un tani eekritis, jeb waj warbuht mahte pati winau tur eemetuši! Šakait, mihtâ Amola kundse, waj tahds špreedums nahza beš kufuku? Wišem war peeškuht — waj nu ar naudu, waj škaištâm šeweetem, bet šakeet, ko lai eefahł ar wežu muški, kas naudas wehrtibu neatšihšt un kam šeweetes jau pilnigi weenalđsigas? Tahda pat nelaimē ar bagateem: ari tahdeem gruhti peeškuht, tadehł ka teem pašcheem wiša ka deefgan. Es šaku: naw nekahda šwehtiba, ka par teefnešcheem un ziteem amata wišreem zel augštas šahrtas zilwekus un bagatneekus: kâ tahdeem peeškuhi, kâ tahdus loziši uš šawu puši? Tur nelihđi nedš nauda, nedš kas. Tik krušts un behdas ar tahdeem, kâ mehš to paščas dabunam tagad peedšihwot. Šo weenkahršchaks un nabadšigaks zilwezinsch amatâ, jo weeglaka pee wina peeešchana un labaka ar winau šatikšchana: tahdu wari ar naudu lozit šâ gribi. Tahdas ir manas domas par teefu un walđišchanu.

— Un taišni šchodeen wjadšēja šagaditees tahdeem teefnešcheem, kas nekâ naw peeeetami!.. Šehhlojâs atkal Madagaišene.

— Wehl jau meena išeja buhtu bijuši, ja profurors buhtu prahtigs zilweks... Turpinaja atkal Šihkles kundse. — Domajâm, ja newar peeškuht teefnešcheem, raudšišchu ar šawu pašinu palihđijibu lozit profuroru, lai waj nu apšuhđijibu, kâ mani pašinas domaja, pahrzeltu uš šahdu weeglafu pantu, jeb waj lai ari pašchâ leetas isteešchana rihłotos ap-

ſuhdſetam par labu. Bet kà par nelaimi apſuhdſibu uſturet ſchai prahwà uſnehmees jaunais profurors pats, kas eezelts aifejoſchà profurora weetà, pahra nedefas atpakaſ ſche eera-dees un eſot pawifam ſauns un neleetojams zilweks. Re, ko par winau ſtahſta! Bijis par iſmeſleſchanas teeſneſi aprinſka pilſehta, nepaſiſhtams, neewehrojams zilwezinsch, ſihks eerehdnitis; bet re, ko iſdarijis! Sebſchu jau prezets wihrs un behrnu tehws, tomehr nehmis un peeſweedees ſahdai ſkol-neezei. Wedis meiteni gan teatri, konditorejās, gan ſlepeni ſatikuſchees, apſampuſchees, butſchojuſchees — nu, wiſu darijuſchi, ko jau tahdās reiſās dara. Meitene, muſkite, laiſkam ſuhdama pahraſ eedomiga, ka winai jau iſdewees prezetai ſewai atkaut wihru un ka tas winau mihl tàpat kà wina to, nehmuſi un iſtahſtijuſi tam, ka wina neeſot wis ſautſahda iſdeeniſchka gimnaſiſte, bet apſiniga ſozialiſte, ſurai eſot ſakari ar daſcheem ſozialdemokratu darbineeſeem; tàpat uſtizejuſi ſawam miſkafajam, ka pee winas glabajotees proklamazijas, ſuras ta iſdewigos brihſchos ar ſawàm paſinam iſmehtajot. Bet ko ſchis? . . Sino tuhlin ſchandarmerijai, un ta meiteni lihds ar paſinam apzeetina. Sehđ wehl ſchodeen, un waj un ſad tiſs waſam, nemaſ newarot ſinat. Saſarà ar ſcho notikumumu ari muhſu pilſehta daſchi ſkoloni apzeetinati. Gauſchi meſlejuſchi ari ſtudentu ſekateli, bet tas noſudis kà uhdeni eekritis — laiſkam aiſbrauzis uſ Geiſch-Kreewiju. Skolotaja palihgs Behrnprahts ari apzeetinats, bet labprahtigi uſrah-dijis ſawus beedrus, un tad pats drihſi tizis waſam. Tagad neweens negrib wairs ar winau ſatiktrees. Apmuſkoto ſkol-neezi wiſi noſchehlo, ka nabadsite kirituſi tahdam netahrpim par upuri. Bet ſchis par tahdu ſawu iſdariſchanos tiſ preezigs, ka uſſkata to par leelu panahkumu un Iepodamees pats ſtahſtot to ziteem. Dee par tahdu negehlibu gan ſaſchuht,

un daschi pat nesneedj winam wairs roku; bet winšch par to maš behdà: ašbrauz uš Peterburgu un atgreesčas no tureenē atpašak kà profurors! Neeveens winu te neeceedj, daudsi winu bištotees; ari prezidentam winšch neešot pa prahtam. Bet ko dariši? Augšchà winšch atsihts par derigu špehku un ar winu jarehkinas. Winam pat apšolitas wehl šwarigakas weetas nahkotnē. Wiši šaka, ka tas ešot nahkotnes zilweks un lihds ar Trusewitschu eeshot drihši uš preešchu. Rukulus nenemot; bet wiša wina zenschanās ešot tahda pat, kà profurora beedram — politiško leetu ismekleschanas waditajam Trusewitscham, — istapšhana preešchneezibai un usdeenešhana. Tà kahds mans pašina man par wiku stahstija. — Redseet, mihlā Amola kundse, pat nabaga školneezi winšch upurejis kareras elkam. Tà eegruhst meiteni nelaimē! Waj ta ir leeta? Šakeet, kur paleeš gods, kur peešlahjiba? Šinams, — žif nepawed šuku! Par to nebuhtu nedj ko teitt, nedj brihnitees. Preešch kam gan tahdas škaištas, dailas un wehligas meitenes ihsti ir, ja ne wihreescheem pawešchanai? Sewišchi tās brangās, wešeligās lauzineeku meitenes, ko wežaki šuhta pilšehtā školā. Kas no tahdām žits lai isnahktu? Dauku darba strahdneežes winas tà ka tà wairs nekahdas nebuhš: kas jau reiš no dšimtas semes israutas, tās wehlaš tur wairs neeedehštifi, ja ari deeškà gribefi, un pilšehtā daudšām tām buhš japagrimst, — tur neko newar darit. Kad wežaki to neeeškata un pašchi nesin, — kahdam dšihwes noluhkam ihsti šawas meitenes grib audšināt, — lai tad ari winas pawed. Šikai tam wišam tad janoteeš ar godu un peešlahjibu un meiteni labi isturot: waj nu to pazeenajot, waj tai ko usdahwinot, waj kà žitadi israhdot tai šawu pateizibu; bet pašcha paweštu meiteni guruhst wehl zeetumā — tas ir pawišam kas nedsirdets. Nē, nē! Tà

nexar. Sai kaſ un kà, bet par godu un peeklahjibu es weenumehr eestahjos pilnà mehrà. Beſ tam nexar buht! Bet tahds nekeelis, kà jaunais profurors, — tahds jau nemaf nam no zilweku zilts — tahds ir wilkam rada! No ta nefa laba neweens nexar gaidit.

— Zif behdigi! Wiſas zeribas uf Dſena glahbſchanu wehjã! . . . Smagi dweſdama, nopuhtàs Kadagaiſene.

— Nexar wehl teikt . . . Kà draudſeni meerinadama, paſahwigà baſi teiza Keterlina kundſe. — Nexaredamas nefa peekluht nedj teeſneſcheem, nedj profuroram, mehſ, mihlo Marit, par to peenehmam atkal labus aiſſtahwjuſ — ſwehrinatu adwofatu Kalmani un wina palihgu Tumſchu-Timſchu. Kalmanis patſ gan no dſimuma ſchihds, bet kaſ tam par muti! Wiſi teiz, ka tahda runataja otra neeſot muhſu pilſehta. Eſ ari eſmu dſirdejuſi wina runajam. Satu tew, preekſ klaufiteeſ, — wahrdi pluhtſ kà uhdens ſtraume. Sau pati pirmit redſeji un dſirdeji, zif winſch weikli rihtojàs leezineekuſ nopratinot, gan lidams teem wahrduſ mutê apſuhdſetajam par labu, gan toſ, kuri leezinaja apſuhdſetajam par kaunu, ſamulſinadams un jaukdams teem walodu. Kaſ winam par teizamo, to pilnà mehrà dſirdeſi tiſ wakarà. Tumſchſ-Timſchſ ir latweetiſ, augſchgaletis, ſaku tew, tam ir ari galwina! Sau daſchu labu wini par abeem aſchwabinajuſchi no ſoda, waj ari maſinajuſchi ſoda mehru; ari ſchoreiſ wini daris, ko wares; eſ domaju, beſ panahkuma wina puhliwi nebuſſ.

— Sai Deewſ dod, kad tà buhtu . . . Weeglafi uſelpodama, noteiza Kadagaiſene.

Ufgabala teeſas adwofatu iſtabà, kur ap apſuhdſetà aiſſtahweem wakarà bij ſapulzejuſcheeſ wairaf ziti adwofati un wina palihgi, ſarunadameeſ par ſchàs deenas prah-

wu un ſagaidamo ſpreedumu, eenahza ari barons Nurmhuſens. Pehz rindas ar wiſeem apſweizinajees, wiſch paſkaidroja, ka eenahzis atwaditees no ſaweem paſinam teeſu reſorâ, jo nu galigi aiſejot par gubernatoru Polijâ — pehz tam, kad daſchus mehneſchus ſabijis par gubernatora weetas iſpilditaju un tagad apſtiprinats par gubernatoru. Pahrbrauzis noſahrtot dariſchanas djimtenê un pehdejo reiſ tagad iſpildot teeſneſcha amatu, bet te wiſam par noſchehloſchanu nu eſot japeedalas tik behdigâ prahwâ, kur jaſpreeſchjods par zilweka dſihwibas laupiſchanu.

— Seekas tomehr, ka ne wiſi uſ ſcho prahwu ſkatas kâ uſ behdigu notikumumu; taiſni otradi, — daſchs leekas wiſu uſſkatom par preezigi laimigu gadijumu, kuru brangi warêſ iſleetot kareras labâ . . . Geminejâs, ſobgaligi ſmaididams, Dumſchs-Dimſchs, ſkrulledams ſtarp pirkſteem ſawu ruhſgano uhſu galuſ.

Wiſi ſaprata, ka ſchee wahrdi ir mehrkêti pret prokuroru. Ari Nurmhuſens to tâ ſaprata, jebſchu wiſch pehdejâ laiſkâ weetejai teeſu dſihwei bija ſtahwejis tahſu; tomehr par iſmeſleſchanas teeſneſcha warona darbu un wiſa ſpehjam, eet deeneſta gaitâ neparasiti ahtri uſ preeſſchu, wiſch bija dabujis jau ſinat.

Uſ ſchahdu wahrigu punktu, kur runa groſas ap augſtakâs preeſſchneezibas wiſai eeredſetu, jebſchu ari ſtarp darba beedreem nemihku, pat nizinatu eerehdni, barons Nurmhuſens, pats buhdams tagad augſtâ eerehdnis, neatteiza neka, tikai gudri paſmihneja.

— No juhs domajat darit, barona kungs, — noteeſaſit, waj attaiſnoſit apſuhdſeto? . . . Waizaja Nurmhuſenam kahds jauns nawiſ adwokatiſch.

— Ne, dsirdefim, fo teiks profurors un aifstahwi, kà tee apstahffus apgaismos un motiwès tuwat . . . Nurmhusens, gudri fmaididams, atteiza jautatajam.

— Latweefchu tautas raksturà leefas eenemam siipru weetu — fkaudiba, kà tas ari weedejams no fchàs deenas prahwà ifteefajamà gadijuma . . . Sauzàs farunà kahds jauns zilweks, kandidats uf teeſu amateem, kurfch pehz studiju beigſchanas bija atſuhhtits no Gekſch-Reewijas uf ſchejeeni un fchàs deenas prahwà iſpildija ſekretara weetu. — Ne, patš tas kurlpneeks! Dſihwojis tatſchu deefgan labos apſtahffos, nefas winam tanis mahjàs naw truhzis: ſtrahdà fainneekam, waj neſtrahdà, pee fainneeka galda bijis pahdis. Par wezo mahiti ari naw bijis paſcham jaruhpejas: par ſawu pakufteſchanos ſehtas fainneezibà wina ari pamitufi pee ſaimes galda. Sa, itin nefas winam naw truhzis, pat fainneezes mihleſtibas. Ne, un ſchahdos apſtahffos ſchis, kurlpneeks nem un noſchauj ſawu fainneeku!

— Schinis Madagaiſu mahjàs fainneekam allafch bijis behdigš liktenis . . . Teiza kahds adwokats, kurfch fchàs deenas prahwà bija atradees ſtarp Klauſitajeem. — Bezais, bagatais Madagaiſs nodſihwojis wiſu muhſchu weentulibà un fkopibà, gimenes jaukumus un pehznahzeju laimi nepaſihdams un wiſu ſawu eedſihwi un krahjumu atſtahdams tahlai radineezei; wina pehznahzejs jau pehz laba puſgada fainneekoſchanas dabun mihklainà kahrtà galu (tagad: ja prahwa laifam eenefis ſchai leetà fkaidribu), un tas, kas domajees kluht par ſchi nelainigà lainigu pehznahzeju, ſehd nu uf apſuhdſeto ſola, apwainots par ſlepawibas iſdariſchanu. Sakait, waj te naw weſela rinda no weetas ween tragifku notifumu?

— Netikai ſcho triju, ari Madagaiſu liktenis wiſpahri

tahds tragiķs . . . Runaja atkal barons Nurmhusens, ķchoreis jo ķewiķķi laipni ķmihnedams, it ķa gatavodamees stahstit ķahdu sikhmigu anekdoti. — Ke, ari tas mehsturiķķais Kadagaiķs, ķas — paga ķurā, — laikam 406. gadā peķķ Kristus — wesdams no tagadeķās Vahzijas pahr Alpu ķalneem ķwewus, alanus, wandakus, burgundus un gotus, eebrukā Italijas liķdsenumos, nokkuwa ķawā uswaras gahjee-nā liķds Florenzei, apķehda to un gatawojās ķagraul jau wiķu Romas walsti, ari tas dabuja tragiķķu galu: romneeku ķara wadonis Stiliķo wiķu ķakawa, eelenza tad ķalnoss, iķmehrdēja wiķa ķarotaju leelako daku badā, zitus ķaguhstija un pahrdewa par wergeem, ari paķķu Kadagaiķu ķaguhstija un nozirta tam galwu. Sķis mehsturiķķais Kadagaiķs, ķas nehmis tik iķzilus dalibu ķawa laika wiķleelakos pasaulēs notikumos, ar ķawu tihri latwiķķo wahrdu tad ari ķahdu latweeķķu ķinatneeku wedis, uķ domam, ķa starp ķweweem, go-teem, wandakeem un zitam toreiseķam mesķonigajam Klejotaju tautam, ķas grahwuķķas Romas walstibu, biķuķķi ari latweeķķi. Latweeķķu rakstneeka wahrdu, ķas minetās domas iķteizis un mehgina tās ķinatniķķi iķķlaidrot, azumirķķi newaru eezeretees, bet juķķ, Dumķķķ-Dimķķa ķungs, ķa latweetis, gan laikam ķinaķit ķķa, ja warbuht ari ne eeweh-rojamā, tad ķatrā ķinā originelā ķawas tautas rakstneeka un ķinatneeka wahrdu . . . Teiza barons Nurmhusens, greeķdamees pee ķalmana palihga.

Tas brikdi padomajis, paķratija dķikdomigi galwu, — par sikhmi, ķa nefinot.

— Liķdsķķim biķu domajis, ķa latweeķķi pee ķaweem leelakeem mehsturiķķeem zilweķķeem ķķaita tik Bironu un ķei-sareni Katriķu Birno, bet, rau, iķrahdas, ķa ari Romas walstibas pahrdroķķo, bet nelaimigo gahķķu wiķi — un

laikam ne gluſchi beſ eemeſla — peefkaita pee ſawejeem . . .
Tà atkal Murbuſens.

— Un Kadagaiſu mahju noſaufums leezina, ka leelà pagahnes warona wahrds uſglabajees tautâ wehl ſcho baltu deenu . . . Peebilda Lumſchs-Limſchs.

— Tomehr tagadnes Kadagaiſi droſchi ween nemehginâs eet pa paſauli walſtis gahſdami . . . ſofoja teeſu amatu kandidats.

— Na, newar wis ſinat, kaſ buhs nahkoſchais Kadagaiſu mahju ſaimneeks un kaſ tam eenahks prahtâ: warbuht ſadomâ neko wairak ne maſak, ka ſagahſt tagadejo free-wu walſti . . . Smehjâs adwofats Kalmanis. — Un buhtu warbuht labi, ja juhs ſawas tehwijas labâ paturetu nahkotnê Kadagaiſus zeeſchi azis . . . Wiſch turpinaja, greeſdamees pee teeſleetu amata kandidata. — Tagadejâ ſozialistu meſleſchana un karſtiſchana pee mums pilſehtâs un uſlaukeem leekas leezinam, ka daſchas eeſtahdes ſahkuſchas uſſkatit gandrih wiſus iſglihtotoſ latweeſchus par walſts gahſejeem. ſa waldibas eeſtahdes dabutu wehl ſinat, ka kaſhds no winu ſentehweem wadijis Romas walſts gahſchanas darbus, tad nabaga latweeſcheem klahtos laikam pawifam plahni. ſums, jaunais zilweks, kâ kareras uſſahzejam un labam patriotam, deretu netikai peegreeſt paſchu ſtingraſo wehribu wiſeem ſcho laiku Kadagaiſeem, bet darit ari atteezigâs eeſtahdes uſmanigas uſ tam, ka latweeſchi leelo ſenatnes walſts gahſeju un grahweju peefkaita pee ſawejeem.

— To lai dara taſ, kaſ ſchahdâ zelâ jau ſaſneedſis ſpihdofchus panahkumus: taſ tahdâs leetâs jau labi eewin-grinajees . . . Ar nepatiſchanu atteiza kandidats, it kâ ſewi duſmodamees par adwofata neſaunigo ſobgalibu. Wiſi

šaprata, ka kandidata wahrdi bija mehrkēti uš jauno profuroru.

Barons Nurmhusens, iſwilzis no kabatas ſelta etwiju, iſnehma papiroſu, aiſpihpoja to un ſahka ſawadi ſmiſhnet, laiſtam gribeja ko ſewiſchku teitt, kad eenahza teeſas priſtawš un luhdſa winu tuhlin pee preſidenta.

Kad Œefabs bija eeradees teeſas ſahlē un noſehdees ſahdā no pehdejeem ſoleem, winam tuhlin blaſuſ nowee-tojās Radagaiſene, un aiſ ſchās atkal Œeterlina un Œihtles kundſeš.

— Mehš jau tureſimees jums tuwumā, lai juhš mums daudj maš ko pateiktu no gaidamām runam, mehš freewiſki neſaprotam . . . Radagaiſene noſehšdamās ſchukſteja Œefabam.

Atkal atſkaneja priſtawa ſauzeens:

— Luhdſu peezeltees, teeſa nahſ.

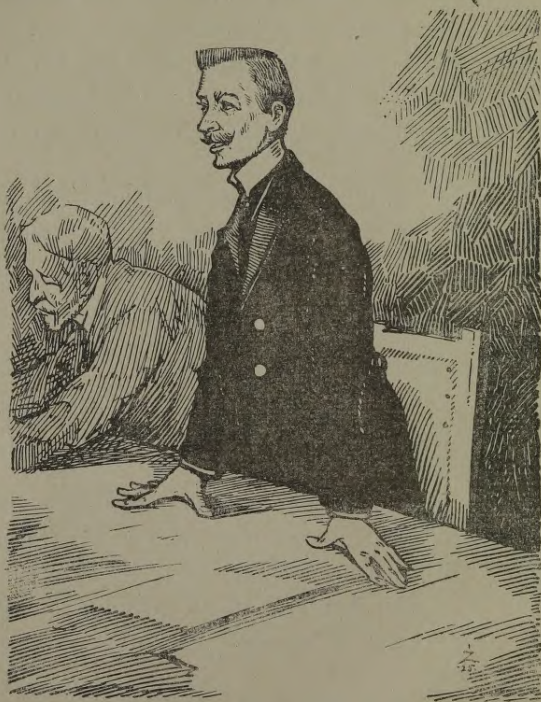
Teeſa eenahza un noſehdās agrakā ſahrtibā. Preſidents paſludinaja ſehdi par atſlahtu, tuhlin dodams wahrdu profuroram.

Profurors peezehlās, ſatwehra preeſchā ſtahwoſcho glahji uhdenš, eewilka pahri kulzeenus, pahrwilka ar plauſtu pahra reiſ ſew pahr mateem, pahihdija ar otu roſu ſawas jau uš augſchu ſagreeſtās uhſas wehl augſtaſ, eekahſejās un tad eeſahka rumu ar paraſto teizeenu:

— Teeſneſchu kungi!

Winſch runaja ahtri, bet weikli un ſkaidri. Wahrdi bija ſaprotami, teikumi ſakarigi, un wiſa runa ſkaidri pluhſtoſcha. Wina ſkaka, ſpehziga balſš atſkaneja wiſā ſpehſtā un dſidrumā lihdi pehdejeem ſahles ſtuhreem. Œo tahlaſ, jo ſkaidraſ kluwa redſams, ka runatajš ir eewehrojams ſpehſš, kam neween labas runas dahwanas, bet ari apſkau-

ſchams organs ſawu domu un juhtu peenahzigai iſteikſmei. Metruhka wiam ari wajadſigà temperamenta atteezigàs weetàs eekaiſt, ſaſchust un kkuht bargam. Runa bija labi uſbuhweta, un winaſ preekſchâ zelſchanas weids leezinaja,

Ķa runatajam ir neween wiſas wajadſigàs dahwanas, bet winaſch ari pilnigi apſinas ſawas ſpehjas, prot tās iſleetot un ir lepns uſ tām. Winaſch kkuwa juhtigi ſilts un ſirſnigs, runadams par nelaiĶa — ſcha labà, treetnà zilweſa nelaini-gajeem wezakeem; Ķà ſchehſirdiga ſamareeſcha roĶa wina

balſs glaudijās ap behdu noſpeesto tehwu, ap ſirdsſahpēs ſagrauſto mahti, bet kà pehrfona graudeeni fritā wina wahrdi un teizeeni, wehrſchotees pret apſuhdſeto, kurſch, buhdams wideju, bet druiftu, ſpehzigu augumu un weſeligu iſſkātu, pa wiſu prahwas laifu bija iſturejees deefgan meerigi un paſchapsinigi, bet tagad ſem ſcho wahrdu un teizeenu treezeeneem ſtahweja pawijam bahls un peleſs, ar abām roſam turredamees pee apſuhdſeto telpas aiſſchogojuma margas, pee tam roſas tam likās trihjam. Kreemu walodu pahrwaldidams nabadſigi, winſch laitam tikai pa dakai ſaprata, to profurors teiza ſawâ gan ſkafi augtâ, gan bargi dobjâ balſi, dehwedams wixu par Zihrulenes un Elkū muiſchas Don-Schuanu un ſleptawu, kuram nepeetizis ar to ween, ka pawedis pa dakai nelaimigu, pa dakai juhtigi weeglprahrtigu ſeeweeti, kura wairaf padodamās meefigai eegribai, nekâ prahta ſlehdseneem un, zensdamās iſmantot ſeeweetes pehdejâ iſdſihwes laikmetâ noſawetos, nebauditos jaunibas preekus, winam labprahrt atdewuſees, — nē, neapmeerinadamees ar to ween, winſch gahjis wehl tahlaf, ſerdamees paweſtās ſeewas likumigi iſredſetajam wihram un ſawam ſaimneekam pee dſihwibas; pee tam winſch rihſojees ſaunaki nekâ paweſtās ſeewas ſlepfawa bibelē: tas Uriju ſuhtijis tikai nifnakajâ kaujas weetâ, lai tur dabutu galu, bet Zihrulenes un Elkūmuiſchas Don-Schuana rihziba bijuſi daudſ rupjaka: pats ar ſawu roku winſch noſlepfawojis paweſtās Batſebas iſredſeto wihru, ſcho noſchelojamo labſirdigo Uriju, kurſch wixu uſnehmis ſchinis mahjās, eerihſojis tam ſche eedſihwi, mitinajis pee ſawa galda, turejis par ſawu draugu, atklahwis tam pat draudſibu ar ſawu ſeemu, — ſcho labſirdigo Uriju winſch noſlepfawojis, lai tad lihds ar paſchu Batſebu mantotu ari wiſu winas plaſcho, eemehrojamo ihpaſchumu.

Uppuhdjetais runas galweno kodolu ſaprata un to no-
 jauſa ſkaidri, ka profurors uſſkata winu par wainigu ſlep-
 kamibas idariſchanâ, puhlaſ ari teeſneſchus ſchaî ſinâ pah-
 leezinat un winu paſjudinat.

Seſabs Klauſijâs elpu aiſturedams, — tà winu ſchi runa
 aiſgrahba. Pirmo reiſ winam tagad radâs domas, ka hdaſ
 lihdsſchim nekad nebija nahkuſchas prahtâ: ſtudet teeſleetu
 ſinatneſ, lai tad kkuhtu par admoſatu, waj profuroru, waj
 ari ſtudet teologiju un kkuht par mahzitaju, kâ to tehws un
 mahte tiſ labpraht wehlejâs, lai tad ar wahrda waru waldji-
 natu un ſaiſtitu ap ſewi ſaudis, labotu tos un aiſrautu uſ
 wiſu augſtu un zehlu. Winſch mehginaja eedomat ſewi par
 mahzitaju kanzelê, waj profuroru pee teeſas galda, waj atkal
 admoſatu, kuzſch runâ ka hdam newainigi apwainotam par
 labu. Profurora ſkata, ſpehzigâ balſs winam ſchſita kâ wina
 paſcha balſs, un winſch tanî Klauſijâs ar peemeegtâm azim,
 lai labat waretu ſewi eedomat par ſchâs balſs ihpaſchneeku
 un dſirdeto wahrdu runataju.

Nâ nepatihkams trauzejums ſchinis domâs winam liſâs
 tagad Madagaiſenes un Deterlina kundſes beſſchee rauſtijumi
 pee mehſeta peedurkneſ, waj peebikſtiſchana pee ſahneem,
 kuras wehlejâs ſinat runas ſaturu.

Tri ziti apbrihnoja wareno runataju. Seſabs dſirdeja
 weenkahrſchus ſemneekus, kuri no runas ſatura laiſkam maſ ko
 ſaprata, ſawâ ſtarpâ ſatſchuſtamees:

— Waſi, tam ir nags!

— Na, tam ir gan teizamais!

Profurors tuwojâs ſawâ runâ beigam. Meſdams ſkату
 uſ pahrrunajamo preeſchmetu atpaſat, winſch nahza pee ſleh-
 dſeena, ka apwainotais idarijis ſlepſkawibu mantkahribas
 noluhkâ, gribedams kkuht par Madagaiſu ſaimneeku. Wal-

tijas gubernâs labas semneefu mahjas ihpaſchneefs eſot ap-
 mehram tas pats, kas Geſch-Reewijâ muiſchas ihpaſch-
 neefs, — tahda turiba un labſlahjiba ſche waldot semneefu
 ſtarpâ. Bet tahdu semneefu, kam ſaws semes ihpaſchums,
 ſche neefot daudj, leelumleelâ dafa semneefu eſot bej semes,
 kadehſ ari ſcho pehdejo ſtarpâ paſtahwot fluſs wiſpahrejs
 naidſ un ſkandiba pret semes ihpaſchneefem — tiſ muiſchnee-
 feem, kâ ſaimneefem. Mij ſkandibas un eedſihwoſchanâs
 noluhkos ari apſuhdſetais iſdarijis noſeegumu, un tee eſot
 ſemi dſenuki, kas ar wiſu ſatni iſrawejami, zitadi turpmaſ
 daſchs labs beſsemneefs nemſchotees tahdâ kaſrtâ, tas ir pat-
 warigi noſaſrtot warbuht nepareiji atriſinato agrarjautaju-
 nu Baltijâ, un tad te neweens semes ihpaſchneefs nebuſh-
 ſchot wairs droſchs par ſawu dſihwibu. Ugraſ Baltijâ bi-
 juſchi tiſ gadijumi, fur noſlepkawoti weens — otrs
 muiſchas ihpaſchneefs, tagad jau ſerotees ſaimneefem
 pee dſihwibas. Bargeem ſodu lihdeſkeem ſchahda pa-
 rahdiba apſarojama. Wiſch neatrodot wiſâ ſchaſ lee-
 tâ neweena apſtahſka, kas ſchâ waj tâ waretu mainu
 miſhtinat, kadehſ luhdſ teefu, peefpreeft apſuhdſetam wiſ-
 bargako ſodu, peemehrojot tahdu un tahdu pantu.

Runu beidjis, prokurors noſehſchas, atkal ar plauſtu
 pahrwilkdams ſew pah mateem un apmeerinatâ paſchapiſinâ
 aplaiſdamſ ſkatu ap ſahli.

— M, kâ tas runaja! Dſeni gan laikam noteefâs...
 Radagaiſene tſchuſteja, peefpeefdamâs ſekabam tuwat.

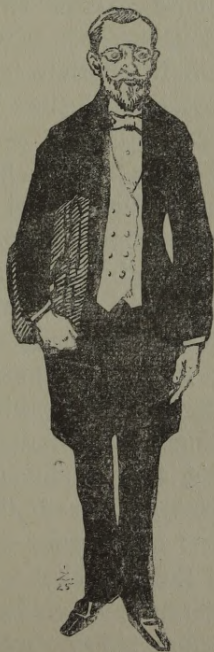
— Wehl newar teift... Wiſch tſchuſt, pagreeſis
 galwu uſ Radagaiſenes puſi. — Tas ir prokurora uſde-
 wums, wiſu kraſſot pahraſ tumſchâs kraſſâs un apſuhdſeto
 padarit tiſ melnu, zit ween eeſpehjams. Par to atkal aiſ-
 ſtahwoju uſdewums — apſuhdſeto nomafgat baltu. Dſirdeſim,

fo wini teifs. Nau, Kalmanis tuhlin runàs.

— War jau buht, ka adwokati ar fmalku apfchribu un gudram runam fo isdara, un pats winfch ari wifadi manigs . . . Radagaijene fhufst, preezigi fmaididama, jo no Sefaba wahrdeem wina dabujufi it ka jaunu zeribu. Tomehr fhis winas fhufstfchana wairs neflaufas, jo aifstahwis fhzis jau runat, un winfch wifu wehribu peegreesch ta runai.

Adwokats Kalmanis, pamafu augumu, parefns wihrelis, ap trihsdesmit peezi gadi wezs, runa ahtri un dikti, bet bef femifchka eefpada. Winfch ufmer, ka apfuhdfibai naw reala pamata, naw neweena teefcha peerahdijuma par apfuhdfeta mainu; wifa ta dibinata weenigi uf indizijam. Pee tam mahfkligi uf buhweta peerahdijumu fopfumâ palizis leels tufchs robs, fufch ne ar fo naw aifpildams: truhfjtot motiwu, fadefh apfuhdfetais buhtu paftrahdajis tahdu fmagu nofeegumu. Profurora iffkaidrojums ar eedfihwofchanàs fhari neifturot kritikas, jo wifa ijmelefchanas materialâ neefot nefur ne wifmafakâ peetura punkta par apfuhdfeta domatu prezeftanos ar Radagaifu fainneezi. Ari atraftâs mihlefstibas wehftulês un peefihmês neefot par to neweens wahrdinfch ftopams; tâpat neweens no wifem leezineefem nefinajis neka ftahstit, ka apfuhdfetais buhtu reis kam fo teizis par faweem prezibu nodomeem ar Radagaijeni. Dai ifdaritu tahdu fmagu nofeegumu, fhda ir fhpfawiba, tad tafchu wajadsetu buht tur fhdeem fwarigeem zehlonem, bet fche winfch neredfot neweena tahda. Teefa, aifdomas efot uf Dfeni — galwenâ fhrtâ dfirdeta fauzeena defh. Tomehr uf aifdomu pamata ween neweenu newarot noteesat. Ari fauzeens koti weegli warbuht bijis domats ari zitadâ nofihmê, nekâ uf Dfeni, par to fhkaf runafshot wina beedrs. Was

atteežas uš Waitšča leezinajumu, ka wiašch no mireja ar galwas palozijumu šanehmis atbildi uš waizajumu, kas wiau šašchahwis, tad šchis leezinajums pawišam apšchaubams: newarot tatšchu uš nahwes agonijā waizata zilweka dotu šihmju pamata, kuras war dašchadi tulkot, kašdu noteefat. Wiašch tadehš šawu runu beids, greešdamees pee teefas ar luhgumu, attaišnot apšuhšeto.

Otrs aistahwis Lumschs-Limšchs galwenā kahtā neh-
mās noskaidrot grospina šewas Edas Šhegotajas leezibu,
kura dširdejusi eewainoto šauzam: „Dšeni, Dšeni!“ Loti
warot buht, ka ar šcheem šauzeeneem hijis domats newis

kurpneekſ Djenis, bet nelaiſis, kà jau mahjas ſaimneekſ, warbuht puzinajis ſuni, lai dſen ſirguſ aplokà un tadehſ ſunim uſſauzis: „Dſen, dſen!“ Ganos tatſchu beefchi eſot paraſts, ka ſuni parihda uſ ſirgeem, gowim, waj ziteem lopeem. Waretu ari buht, ka ſaimneekſ ſauzis ſuni Dſena wahrdâ, kà jau ganu meita reiſ to dſirdejuſi pee rijas. Dtr-reiſ pahrwaijazot, leezineeze Schegotaja ari newarejuſi no-teikti paſagiz, waj mineto ſauzeenu dſirdejuſi preeſchi, waj pehz ſchahweena. Bet ja tas naw zeeſchi konſtatejams, tad newarot ari apgalwot, ka minetais ſauzeens ſihmejees uſ apſuhdſeto, tadehſ ka tad atleef zitas, wairaf tizamas no-ſihmes.

Na apſuhdſetais buhtu netizigs un tà tad tahds zilwekſ, no kura wiſſ kaſ ſagaidams, eſot tuſſchſ, weentahſchi aij pahrratumas zehlees apgalwojumſ, uſ kura profurors welti mehginajis tiſ duhſchigi atſpertees. Seeta ta, ka maſaf iſgſihtotâs lauku eedſihwotaju dasas domâs neapſinigi dſihwojot un darbojotees wehl ſcho baſtu deenu ſenſenee deewi no paganu laikeem. Tâ kad pehrkõns ruhſ, laudis wehl tagad ſafot, ka tehmainis rahjas, deewinſch rahjas, waj tam lihdsigi, ko apſtiprinajuſi ari leezineeze Darte Newar. Schis patſ ſentſchu deewinſch pehz tautas dſeefmam un teikam hijis gudrs, labſirdigs wezis, uſ mata lihdsigs wezam labam latweeſchu ſaimneekam: ari winſch — tàpat kà ſaimneekſ dſimtbuhſchanas, waj klaufchu laikos — zekas ap puſnaffi un rihta tumſâ jau atbrauz zeemâ, tà ka uſtraufuſchees mahjneeki weens otu ſkubina: „Eſheet uguni, puhteet guni, laideet deewu iſtabâ: deewinſch ſtahw pee wahrteem noſwihduſchu kumeliau.“ Dſihrâs deewinſch daſchreiſ eerodas ſlepeni un klaufas aij durwim, arig wiau peeminêſ; zitu reiſ atkal wer durwis, eet taiſni dſihru iſtabâ un waizâ, kureſch

ir pats jaimneeks; daschreis deewinſch ari kreetni eefwiſo un tad danzo tà, ka ſeme riſh. Deewinſch miſl eet ari medibâs, wina medibu ſuni — pahris labu wilku; ſwehtdeenam deewinſch brauz ari baſnizâ, un tad wina medibu ſuni eet ſawâ wakâ pa meſcheem. Miteneeki mij ar deewinu ſirgus un praſa no wina preidas jeb peedewas — newis tapeh3, ka deewam buhtu ſliſtafs kumelinſch, bet weenſahrſchi tapeh3, ka — winam ir wairaf naudas. — Ja nu kahds ſaka, ka winſch ſchahdam deewam netiz un nebaidas no ſchahda, waj lih-dſiga deewina, ſaukta tehmaina, rahſchanâs, waj tad to tapeh3 lai uſdrihſtamees dehwet par netizigu, kâ to eedomajusees ſchi neiſglihtotâ, mahutizigâ maleenas lauzineeze, kura pehrtona ruhſchanu uſſkata par ſentſchu deewina jeb tehmaina rahſchanos. Ja tautas mahnu eeraſchâs uſauguſcheem maleenas eedſihwotajeem neapſinigi daschreis ari ſajuhf jehdſeeni ſtarp paganiſkâ laiſmeta deewekli un kriſtigo Deewu — ſewiſchki wehl tapeh3, ka pirmejà wahrds pahrneſts ari uſ pehdejo, tad teeſa nekahdâ ſinâ nedrihſt ſchahdus jehdſeenus ſajaukt un paganiſku laiſu atleeku — tehmaina, pehrtona, waj zita kahda deewina nebaidiſchanos un nezeeniſchanu uſſkatit par netizibu un beſdeewibu. — Ari ſchis runatajs beidſa ſawu runu ar to, ka apſuhdſetais attaiſnojams.

Uſ aiſſtahwju runam ko atbildet profurors netureja par wajadſigu, tà ka nekahda tahlaka replika neiſnah3a.

Preſidents dewa wehl pehdejo wahrdu apſuhdſetam, kurfch atfahrtoja to paſchu, ko bija teizis jau prahwas ſahkumâ, — ka neatſiſhtot ſewi par mainigu un luhdſa, lai winu attaiſnojot.

Teeſa formuleja atteezigos jautajumus un tad iſgahja taiſit ſpreedumu. Peh3 apmehram puſtundas teeſa eenah3a atpaſak, un preſidents, ſahlê waldot pilnigam kluſumam,

paſludinaja, ka teeſa atſinuſi apſuhdſeto par wainigu ſlep-
tamibas iſdarifchanâ ar eepreeſſcheju noluhku un noteefajuſi
to uſ trihſpadſmit gadu pee ſpaidu darbeem.

Noteefatais, kaſ lihka bahlumâ bija klaufijees ſpree-
duma nolafifchanâ, dreboſchâ balſi ſazija, ka winſch eefneeg-
ſchot pahrfuhdſibu, uſ kam presidents atteiza, ka to darit
tam eſot teeſiba. Tad teeſa atſtahja ſahli, un ari publika,
kuras wakara ſehdê bija ſaradees ſtipri daudſ, druhſmejâs
pa durwim ahra.

ſſnahſot uſ eelu, Zetabs, redſedams Madagaiſenes no-
ſpreeſto gara ſtahwoſli, mehginaja pirmais uſſahſt walodu.

— Profurors ir beſ ſchaubam ſoti apdahwinats zil-
weſs. Schâs deenas aiſſtahwjus winſch kura katra brihdi
abus aiſbahſch ſew aiſ joſtas. Tikai weena leeta man pee
ſchi waren ſpehjigâ zilweka ihſti nepatika. La bija wina
pahraſ ſkaâ, pahraſ leeliſkâ uſſtahſchanâs: winſch runaia
ar tahdu ſwarigumu, ar tahdu aiſrauſchanos, it kâ no ſchâs
prahwas gala iſnahkuma atkaratos waj wiſas paſaules liſ-
tenis. Eſ wina weetâ, ſewiſchki wehl apſinotees tahdas eef-
ſchſigas ſpehjas, kahdas ir ſchim ari ahrigi wiſai iſneſigajam
zilwekam, buhtu uſſtahjees ar maſaku braſchumu, un gala
iſnahkums tomehr buhtu bijis tatſchu tas patſ. Vet wiſs tas
ir warbuht tikai garſchas leeta. Runa katra ſinâ pati par
ſewi bija warena un nodod neapſchaubamu leezibu par ſchi
jaunâ zilweka ſpoſchajâm gara dahwanami. Kaſ beſ ſchau-
bam iſdaris dſihwê leelas leetas.

— Vet kâ ſtahw ar godu un peeſlahjibu? . . . Tihri
kaiſligâ balſi eefauzâs Sihſles kundſe, ſolodama Zetabam
lihſjâs un weſdama Madagaiſeni ſem rokaſ. — Paweſt na-
baga gimnaſiſteni un tad eefehdinat to zeeumâ! Waj tas
ſaeetas ar godiga zilweka dabu! . . . Un wina iſſtahſtija

Seſabam par profurora dſihmi un iſdariſchanos ar ſkolas meiteni.

Seſabs noſrita kà no maſkoneem. Wina zeeniba un apbrihnoſhana pret wareno runataju iſgaiſa, un winſch tihri noſpeestà balſi peefihmeja tikai:

— Tas ir behdigi. Kad zilwekam naw tikumiſka ſatura un goda prahta, tad ari wiſas gara dahwanas ſaude ſawu iſto noſihmi.

— Kà tad! To es ari ſaku. Zilweks, kam naw goda un peeklahjibas, neder nekur! . . . Sihkles kundſe ſtingrà balſi noteiza diſchi un lepmi.

Schkirotees Keterlina kundſe mehkreiſ atgahdinaja Seſabam, lai rihtu nahkot pee winas pusdeenà. Wina Marutai jau pateiſuſi, ka winſch eebrauzis, un ta nu winu koti gaidot. Jau ſchowakar gribejuſi nahkt lihdsja uſ teeſu, bet wina nerekmuſi: labat lai iſmahzotees rihtdeenas uſdewumus, tad rihtu buhſchot wairat watas zeemotees ar weeſu.

— Ja, Keterlina kundſe meitenes tura koti ſtingri . . . Nehmàs tagad Sihkles kundſe Seſabam eegalwot. — Kà groſchàs wina tàs tura zeeti. Weenas nekur zitur nelaiſch, kà tikai haſnizà. Kad eetams uſ ſkolas iſrihkojumeem, waj zitur kur, weenmehr eet lihdsja waj nu pati, waj es, waj mehſ abas: es winai palihdsu meitenes uſraudſit, audſinat un wadit pa goda un peeklahjibas zeku. Tur ir ari weena tahda jo jautrafa ſkuſe, ſaukta Traire. — Utwares Kruhtainu meita. Ak, kà wina to tura zeeti! Kà ſprungàs! Tikai pee manis drihſt atnahkt, — zitur nekur. Un tiklihds maſu druſzia negrib klaufit, — tuhlin ſola ſinot uſ mahjam wezakeem. Ja, ja, mana draudſene winai uſtizetàs mei-

tenes tura ſoti, ſoti ſtingri un zeeti . . . Un iſwilkuſi rofu no uſmamaſ un ſawu maſo duhriti purinadama, Siħles kundſe publejās Seſabam ar uſſkatamibas paliħdſibu dot pareiſo ſajeħgu par to, ſahda warena ſtingriba ir pee winaſ draudſeneſ.

Septitā nodata.

Sehrnā.

Garlaizīgās kašjas. — Marutas wiltiģs nodoms, ko Elša un Selma ušķata par laimigu eedafču. — Negaiditi weefi Stihpneefos. — Wiřinařchanās Swiķu kaļnā. — Apriřhana wiřinotees nořihmē lahibas kriřchanu welbrē. — Maruta un Ķefabs Swaiģřchnu gravā. — Marutas domas par dřihwi pilķeřtā un uř jemem. — Marutas naids ar Elšu. — Seetiņř lihgo launaga laiķā.

Swehtdeenā pirms aiģgawena Ģliħdās dņehra kaļpo nei kašjas, Ķura prezejās ar Ģerneeķa nomatās Ķrona muiřheles wagari. Riħlodami kašjas řaweem gaħjejeem, ari pařķi řaimneeki nehma tanis dalibu, un tā Ģerneeķi, lai gan nebija ar Ģliħdam nekahda rada, bija řabrauķuřķi ar wiķu řawu řaimi Ģliħdās, ķā ari dařķus řawus peederiģus řaaiģinajuřķi.

Řirmdeen peħpūsdeenā, ķad weģee — un pa daķai ari jaunee wiħreeřķi — řehleķa ķartis, jaunawas, pretiřtabā řagahjuřķas un řpoguķa preeķřķā matus ķahrtođamas, puķojās, ķa řķiniķis kašjās neeřot nekahdu ķreetnu deķotaju, tā ķa no gara laiķa neřinot ķo eeřķķt.

— Waķadřetu eet ar raguģinam laiřtees no kaļna. Ķaģad břiħnum laba wiřinařchanās . . . Ģeminejās Maruta. — Sneegam tiķ řiķra ķehřņa, ķa wiřur pa wiřu ween eet.

— Muħř mahjās naw neweena kaļna . . . Pařķaidroķa Ģliħdu weģaķā meita Elša. — Ķe nekur newar ar raguģinam laiřtees.

— Bet no Stihpneeku Swiķu kaļna, tur ir gan warena laiřchanās . . . Ģerunajās winas jaunakā mahřa Selma. —

Behrnseem tur divi švehtdeenu wafarus bijam ar muhju puišcheem wišinatees. Šnahza ari Šndrišis ar wiau puiši, un tad abas reišas nodšihwojām lihds wehlai naktij.

Uš šarunas šchahdu wirseenu Maruta bija tiš gaidijuši.

— Ašeesim ari tagad! . . . Wina wedinaja. — Tahlu naw: rau, tepat pa logu war redset juhšu laukeem pahri Štihpneeku mahju juntu, ašas šwihri un ahbeku galotnes.

To teikdama, wina paštatijās ir Elšai, ir Selmai firšnigi azis, it kà gribedama winas eejšldit šchahda nodoma peenemšchanai.

— Ta tew, Marut, Iaimiga eedašcha. Nudeen aišeesim! Ko mehs te mahjās šadarišim beš dejotajeem? Laitš ari tiš jauks . . . Peeweenojās Elša Marutas domam.

— Es ari šafu, ta ir Marutai Iaimiga eedašcha. Kà mums agrak tas neweenai nebija eenahžis prahtà? . . . Kà šajuhšminadamās brihnižās Selma. — Šekabs ir tagad mahjās, un widejais brahliš Gewalds ari pahrbrauzis no Šeepajas; es abus redseju wakar bašnizà.

— Šai paleek runats — darits! . . . Uššauza nu Maruta. — Ušraufimees tiš mehtekus un pa mašajām durwim ahra un zauri dahrsam — teesšam pa lauku projam! Šekš tagad naw jameklè, — wišur eet šneegam pa wiršu, kà pa aiššalušchu ešeru.

— Nè, glušchi weenas paščas neeesim. Pašauššim škrihwera jaunkungu ari, lai mums kaut jel weens wišreetis lihdsja . . . Šeiza Elša. — Šas tà peekšahjigaki ištatišees. Un tu, Šelmin, paņem klehtšpreekšchà wišà flušumà mašas ragutinas un brauz mums pašak. Šà mehs aišeesim neweena nepamaniti, un pehž lai žiti kaššineeki tad brihnas, kur mehs wišas pašišuščas. Škai maštei fluši pateišchu, kurp aišejam.

*

— Nudeen, tikdaudj weesu weenâ reisâ muhju mahjâs naw nekad redsets . . . Stihpneeze, deewpalihgu atnemdama, pawardâ pahrsteigta issauzâs, redsedama preekschnamâ sabrahshamees tikdaudj šwešchu zilweku. — Un pats škrihwela leelškungs preeksčagalâ! Tee jau waj naw Glihsdu kashsineeki? Rau, Ešsa ar Selmu ari pulkâ!

— Nâ tad. Es, rau, wedu wešelu karogu paklihdušchu kashsineeku šeltenišču, kuras meklê šew danzotajus . . . Utrunajâs pagasta rakstwedis Sanšons.

— Mehš, Stihpneeku maht, ešam warenâ Klismâ: mums kashšas peetruhkta darba . . . Šmehjâs Ešsa, ar Stihpneezi šweizinadamâs.

— Man atkal darba naw truhkums: wišâm waru tuhlin dot darbu: zitas pee pašulu wehrpšchanas, un kuras neprot wehrpt, tâs uš kuhšaugšču pee kratena kratišchanas!

— Nê, tahdu darbu mehš newehlamees. Darbs mums finams pašchâm, — mehš tikai gribejam luhgt, waj juhs mums, Stihpneeku maht, newaretu uš kahdu laizimu patapinat šawus deklus un pahri ragawas: mehš ešim juhsu kalnus lihšinat . . . Lâ Maruta, noškuhpstijušî lihšî ar zitâm atnahzejâm Stihpneezei roku, nipri runaja, preezigâ uštraukumâ štipri peesarkdama. — Bet waj muhs ari wišus pašihštât? Waj sineet, kas es tahda ešmu?

— Nâ nu tahdu runigu drošchineezi lai nepasihšt? Ša ari no šejas newaretu šihmet, tad jau no walodas un nešchandâs ween pateiktu, ša man preekschâ stahw iaunâs Ešerneezeš meita: tahda pat walodiga, tahda pat isnešiga. Bet ari šeja rahda, ša ir uš mata mahtes atweidâ.

— Bet, rau, ta mašâ rešnâ ar tuklo, apašo gišmitti ir mana mahša, lai gan ta naw lihšigiga, nedj tehwmam, nedj

maſtei. Un ſcho garo ſlaifo ar baſlo ſeju, to tatſchu ari paſiſtat?

— Rà nu to nepaſis? Za jau dahrsneeka puſe. Wu-ſchas laudis wiſus paſiſtam.

— Nu re, nu. Tad jau wiſi eſam paſiſtami zil-wefi, un tadehſ droſchi warat mums tapinat ir ſawus puiſchus, ir ragawas. Neds puiſchus ſadauſiſim, neds raga-was ſalauſiſim, — wiſus atdoſim ſweikus weſelus atpa-kaſ. Mahjàs tatſchu wiſi buhs? . . . Tà Maruta turpinaja jokodamàs.

— Ejeet iſtabà apſilditees. Wiſi ir pee mahju. In-driſis ar puiſi laidarà kapà ſkujas paſaiſeem, Gewalds ar Zefabu uſ kuhſtaugſchu greeſch ſalmus . . .

— Un es greeſchu paſulas kaſſchos . . . Pahrtreaiza ſainneezi Stihpneeks, durwis atwehrdams un iſnahkdams no iſtabas preeſchnamà ar wijameem kaſſcheem rokà. — Djirdu runajam, bet no baſſs newaru paſiht. Domaju, jaeet ſtatitees, kaſ tur ſanahkuſchi . . . Winſch runaja tah-lak, eeraudſidams ſfrehmeri un ar to ſweiznadamees.

Drihji ſaradàs wiſi mahjneeſi iſtabà. Ramehr Ze-fabs un Gewalds ſarunajàs ar weeſeem, Indriſis ar puiſi un gana ſehnu ſarihloja ragawas un, atwillkuſchi tàs nama preeſchà, aizinaja weeſus dotees Swiku kalnà. Snahkot weeſeem preeſchnamà, Stihpneeze teiza kalponei:

— Waj tu, Dna, neeſi ziteem jaunajeem lihdsà? Mehſ ar tehwu iſtiſim pa mahjam weeni.

— Man naw laika pa darba deenu wiſinatees ar ragutinam . . . Kalpone dſedri atteiza, ar linu gurſti rokà puſriſchus ſfreedama no flehſts iſtabà un durwis ſtrauji zirſdama.

Šaule juda aiſ meſchu galeem, kad Stihpneeze nama

preeſchâ ſtahwedama, noſkatijàs, fur jaunee ſehtâ rihto-
jàs uſ eejchanu. Lahſteſas, ſas pa deenu ſaulê bija druſku
kuſuſchàs, tagad wairs nepileja un karajàs ſauſas no iſtabas
paſchobeles lejuſ. Uſa wehſma ſitàs Stihpneezei giſmi.

— Schonakt ſals atkal ka tinfſchêes ween . . . Wina
eeminejàs.

— Ja. Nu jau kopſch wairat deenam paſtahw ihſtais
ſprehgona laiks. Naſtim ſalſt tà, ka junti ſprehgà . . .
Utrunajàs Eſa. — Redſes, kad ſahſs atlaiſtees. Uſ redſe-
ſchanos, maht!

— Uſ redſeſchanos! Un nu tiſ wiſi labi iſwiſi-
natees!

Pa ſneega wirſu ſolojot, daſchi gahjeji preezajàs, ka
ſneega garoſa tiſ beeſa un ſtipra, ka nefur neluht eefſchâ.

— Kur te wairs luſſis eefſchâ, kad pehz pagahjuſchàs
nedelas atkuſchua, ſas wiſas ſneega kupenas tiſ leeliſki ſa-
plazinaja, uſnahza tahds ſals, ka wiſi klajumi tagad iſſka-
tas kà weena weeniga gahle . . . Noteiza Stihpneeku puiſis.

Nonahkot Swiku kalnâ, Maruta ſehdàs uſ maſajâm
ragutinam, kuras pati bija atwilkuſi no Stihpneekem. Ze-
kabs, ragutinas gabalu pagruhdis, uſmetàs ari patſ tur
wirſu, un wini ſtrauji nolaidàs no kalna lejâ un eefkrehja
plawâ, kura bija ar ledu pahrlahta, tà ka ragutinas ar-
ween ſkrehja tahtaſ.

— Nau, nogahja lihdi pat wezajam oſolam meſchmalâ.
Tas bija ſlaidſ laideens! . . . Preezajàs Janſons. — Bet
kà mums ziteem? Waj wiſi wareſim weenàs ragûs ſaſeſht?

— Wareſim . . . Atteiza puiſis. — Es jau talab mah-
jàs noraiſiju no ſeena wedamâm koka ragum keſi un uſ-
ſehju uſ ſchim ragum, lai wiſi waram ſaſeſht. Luhdſu tiſ
ſeſhtees eefſchâ, es tad oreſchu walâ.

Zefabs ar Marutu, meſchmalâ nolaiduſchees, nenahza tuhlin atpakaļ, bet palika gaidot, lihds nolaidiſees ziti.

— Tu manu wehstuli laiķâ ſanehmi? . . . Maruta waizaja Zefabam, weenâ rokâ turedama ragutinu ſaiti, ar otru ſatverdama wina elkoni.

— Râ redſi. Zitadi jau es nebuhtu tagad te. Beeftdeen ſanehmu un ſeſideen laidos ſchurp. Par to, ka tu tâ gudri eerihkoji ſcho ſatikſchanos, es temi, gudrineeze, ſchupſtiſchu nu trihs reis no weetas . . . Zefabs teiza, ſatverdams meitenei roku un ſajuhſminats luhkodamees winai azis.

— Tagad nê! . . . Râ iſbijuſees Maruta iſſauzâs, wairidamâs ſahnis. — Wini tur kaļnâ war redſet; wehlaſ, kad paliks tumſchaks, tad warbuht. Rahds man preeks, ka mans nodoms tâ iſdewees! Tiklihds dabuju ſinat, ka jabrauz uſ Glihſdam kaſſâs, man tuhlin eeſchahwâs prahtâ, ka nu buhtu laba reisa, ar temi ſatiktees, ja tiſ tu buhtu mahjâ. Domaju, kad tur tiſ tuwu zeeminos, tad jau mehſ, meitenes, waram aiſeet paluhkotees, kâ Stihpneekos iſſkatas. Laļab ari wakar un ſchodeen biju tahda mihla un draudſiga ar Elſu un Selmu, lai winas buhtu man paļlauſigas un nahktu uſ Stihpneekem lihds. Zitadi winas man pawiſam weenaldisigas. Bet winam paſchâm, kâ rahdas, ari ſtipri prahts neſas uſ ſcho puſi: tiklihds eeminejos, winas bija tuhlin gatawas nahzejas.

Atſaneja ſeeweeſchu kleegſchana un wihreeſchu uhkſchoſchana: leelâs ragawas milſigâ ahtrumâ drahſâs patlaban no kaļna ſtahwakâs frants lejup un tad ledum plihſtot un ſkanot, ſfrehja pa plawu uſ meſcha puſi.

— Nau, paſchas pehdejâs laiſchas ſlga ar Lubſianu uſ Glihſdu maſajâm ragutinam . . . Noſauzâs Maiga, lihds ar ziteem ſehſdama meſchmalâ no leelajâm ragawam ſemê.

Norunaja, ka nahkoſchâ brauzeenâ laidijees wiſas ragawas reiſâ, lai redſetu, kuras ſkreen ahtrati. Laidâs nu gan wiſi reiſâ, pee kam par wiſahtraſſkrehjejam iſrahbijâs leelâs ragawas, gan ari zitas pafaſ zitâm. Leelâs ragawas bija katram ſawu reiſ jagruhſch. Kad ragawas bija jau eeſkrehjuſchâs, tad gruhdejs uſmetâs uſ keſcha ſtuhri, ar roſam turedamees pee ziteem. Elſai, ſawu reiſu uſnemotees gruhdejas lomu, eeluhſa kaſhjas ſneegâ, tâ ka wina nepaguwa ragawâs wairs eeklupt, un tâs noſkrehja lejâ beſ winas. Siġa ar Lubſiau, kuras patlaban ari atradâs kaſnâ, par kaſdu Elſas neiſdewibu preezadamâs, ſkaki plaukſchġinaja plaukſtas un pilnâ kaſlâ ſmehjâs, bet Maruta, riſkodamâs gruhjt ſawas ragutinas, uſ kurâm Zekabâs bija jau uſſehdees, ſmeedamâs peemetinaja:

— Are! Keſnâ Elſa eeluhſa ſehrġnâ kâ breeſchu mah-tite ejerâ!

No Elſas nekahdas atbildes nedſirredama, Maruta ſaprata, ka wina to aiſkaitinajuſi, un gribedama nodarito pahreſtibu iſlabot, aizinaja:

— Elſa, nahġ brauz ar mums! Mehſ winaus panahſġin.

— Brauz pati weſela . . . Skaneja Elſas atbilde.

Geſkreedinajuſi ragutinas un uſmetuſees uſ tâm, Maruta, aptampuſees Zekabam ap kaſlu, hġchukſteja:

— La palika nejauka, ka to noſauzu par reſnu . . . Pee tam winas ſeja peeſpeedâs Zekabam tik tuwu pee waiga, ka winſch, pagreeſees ſahnis, wairâſ reiſ Marutu noſkuhſtġija.

— Re, tâ mehſ waram butſchotees ari wiſahtraſâ wiſinaſchanâs gaitâ, nemaſ nenogaididami tumſu eeſtahja-

mees . . . Jefabs preezajās, turedams Marutas rokas ſamās un ſpeesdamš ſamū waigu wikai pee ſejaš.

— Bet tad, miſſaiš, nebrauž ar ziteem reiſā, lai tee nepamana ſo mehš darām.

Nu wini ſamuš braužeenuš eerihkoja paſtarpē, kaš weenas ragawaš bija jau ſahkuſhaš ſkreet, bet otras wilka wehl

kalnâ. Diklîhdsj wiiau ragutinas bija pretim nahzejeem pafrehjuschas garam, Sekabs atleeza few preekščâ fehdoščai Marutai galwiau atpakaf un wairaf reis wiiau nosfuhpstija.

Mehnesz firpe peldeja tumščsilajâ debežu aplokâ, gabalu wirs mescha galotnem, apgaismodama ņcho apwahrščna malu, kâ ari semê kalnus un klajumus ar ņlahbu gaisnu, kamehr otrâ pušê seme un debezs bija jau dsikâ ņakrehņli un pee apwahrščna redseja jau ņwaigņnes ņposchi mirdsam. Sekabs un Maruta gahja weeni paņchi atpakaf kalnâ, wilkdami ragutinas few lihdsj. Pretim wineem nelaidâs neweenas ragawas. Wiņi atradâs kalnâ, laikam gaididami winus. Gedami wini brihscheem apstahjâs un klauņijâs. Wiņâ dabâ waldbija dsikšč klusums. Wiņs likâs ņastindsis ņalâ, ledû, tumščâ. Nekur nekahdas dsihwibas ņihmes. Ari kalnâ ņtahwetajus nedņirdeja ņchalojam, nedņ zitadi klaufstamees. Laikam ari wini tur klusi klauņidamees apbrihnoja ņcho ņawadi ņkaiņto ņemas naņti ar winas mehmi ņastinguņcho, nahwei un nihzibai lihdsigo ņemefu krahņhmumu. Weenigais, kas ņcho dsiko ņemas ņastingumu un naņts klusumu trauzeja, bija kahda ņkaka, tahli aiņņlihdoņcha ņkana, it kâ peesiteens pee leela, ņkaniga ņwana. Ta nahza tur lejâ no rudenî pahrpluhduņchâs un tagad ar ledu pahrklatâs pņawas: leelajâ ņalâ uhdenim iņņuhdot, pats no ņewis tur plihja gahles klajums, ņkanedams un tinņchedams un it kâ dodams ņiau, ka ari ņemas ņastingumâ un pamirumâ daba tomehr darbojas ņawâ paraņtâ gaitâ tahlaf. Pahra reis dsirdeja ari meņchâ i: kâ 3^lwefu eeuhņchamees.

— Alau, tur kahda nokamejuņees ņaku ņaime wed wehl reestu: tehwinņch uhņņch mahtites kopâ . . . Wini tagad dsirdeja kalnâ eerunajamees Andruli.

Ushahkot kalngalâ, ziti teizâs winus gaidijushçi: faru-
najuşçi laistees atkal wişi reişâ, tadehî ka tad esot jautrafi.

— Urra! Kurai nokritis leelhaişçîs? Es pazehlu.
Nu man buhs labas pazehlibas . . . Preezigi uşauroja An-
drulis, augstu pazehlis un wisapfahrt rahdidams kahdu platu
preewitu.

— Maruta, waj ta naw tawa pakila? . . . Dubhina
uşşauza mahşai.

— Ta naw pakila, ta jau gotenes şaite . . . Nâ kai-
tinadama un şobodama, şfaki şmehjâs Elşa.

— Mana ta naw, man naw nokrituşi . . . Atteiza
Maruta, rişkodamâs ap ragutinam un nelikdamâs Elşas
şoboşchanos đşirdam.

Zaida nu wairaf panehmeenus wişi reişâ, waj wişmaf
pareiřu. Raşdâ laideenâ gadijâs, ka leelâs ragawas pa-
kalnê apwehrtâs apfahrt, un wişş wefums eekşçâ şehdetaju
iřwehlâs ahrâ, řagahşdamees zits zitam wirşî.

— Weşelas diwu mahju şaimes weldrê řakrituşças! Nu
buhş gan řhowaşar Şwiķu kalnâ labiba weenâs weldrês:
apřriřhana wiřinotees nořihmê labibas řriřçhanu weldrê . . .
Rořas plauřşçkinadama, uřgawileja Maiga, řura pirnâ bija
patapuři uřřçautees řahmus.

— Ak tâ, mařâ wahrpina, tu jau eři atkal řahmus,
bet mehş wiři wehl leelâ řakritumâ. Nê! Lew ari wehl
jakiřiřt weldrê . . . Şauza Selma, řehđus peezehluşees, bet
řahmus newaredama zeltees, jo ziti winai wehl guleja uř
kahjam. Un, řakampuři Maigu pee rořas, wina to norahwa
řew lihđřâs gulus.

Megaiditais apřriteens bija wiřeem patihřkams pahřtrau-
řums jau ilgatu laiku turpinatâ wiřinařçhanâs gaitâ, kadehř
uřzelřçhanâs notika nesteidřigi, ar wiřpahreju řřçalu, jořeem,

šmeekleem un šawitarpeju šasauššanos un atšauššanos, kur
fursch atrodotees un waj un kur šafitees.

Pati pehdeja peezehlās Elsa, jo wina bija atradušees
paščā apafščā. Par mainineeku pee kriteena wina noteiza
Gewaldu, jo redsejusi, ka tas, preeščā šehdedams, šahbaka
papehdi gruhdis šehršnā un tā ragawas apkritinajis. To
wina tam nepeedošot un gan jau šawa reisa gadiščotees,
kur tam labi atmaššahot. Tomehr wina negaidija nekahdu
zitu reisu un, drehbes šew šahahrtojuši un šneegu no tām
nopurinajuši, metās tam wiršū, eesaušdamās:

— Tas leepajneeks ir wainigs, ka mehš wisi tā šakri-
tam, kā rudšu lauks pehz leetus gahseena. Par to wina
pašču wajaga pagahst un kreetni šneegā šamurjit. Selma,
nahz palihgā!

Wina to norahwa gulus, bet ari pati pačrita lihds;
winašch to apšampa, un šahwajā pašalnē abi šahka ritet le-
jup, Elšai wairakreis eekleedsfotees.

— Kad ešat lejā, tad euhščatees, lai šinam, ka ešat
šaimigi noritejušchi . . . Maiga nošauza teem pašaf.

— Bet, Šndriki, tu ari eši wainigs: kalab ragawas ne-
šatureji, kad Gewalds šweeda tās apšahrt? Par to tew ari
wajaga dabut šawu mašfu. Tewi es weenu pašchu noriti-
našču lejā! . . . Tā šaušdama, Selma metās Šndrikim
šlaht. Tiklihds ta pee wina peekrehja, winašch to apšehra,
abi nočrita gar šemi un riteja lejup. Selmas lihšmā no-
šleegščanās leezinaja, ka winaš nodoms bija labi išdewees
un ka šchi wafara preeks bija pilnigs.

— Tā, weens rituls eet atkal lejā . . . Preezajās
Maiga nošafidamās pašaf ritetajeem, kuri kalna eegorē
tumšā pašuda, jo mehness firpe pašlaban aišlihdeja aiš me-
šcha galotnem, un eesejas pašršlahjās ar tumšū.

— Kad tik tumſâ neuſſkreen uſ kaſdu aſmeni. War galwu pahriſſkelt, waj ſobus iſſiſt . . . Geminejâs Janſons.

— Nè. Šhi puſe kalna pawifam lihdfena. Žif te aſminu bija, tee wiſi ſen jau iſlauſti un nowahkti projam. Wezais Štihpneekſ aramâ ſemè aſmenus nezeekſch . . . Andruſis paſſaidroja.

Uſnahkot Elſai ar Gewaldu atpaſaſ, atgreesâs no ſawa brauzeena ari Luſſina ar Ilgu un Jefabs ar Marutu.

— Bet ſkrihwera jaunſungu ari wajaga noritinat, wiſmas weenreik, — zitadi nemaſ labi neatmineſeekſ, waj kaſdreik bijis Šwiku kalnâ, waj nè . . . Elſa ſaduhſchojâs un dewâs Janſonom klaht.

— Tad ſhe kaſdſ patureet manu pulkſteni: man pulkſtenis beſ kapſeles, — kaſd neſaſpeekſch ſtiklu . . . Janſons teiza, iſkabinadams no weſtes pulkſteni un paſneegdamſ to Andruſim.

— Še, he, he, he! Ar Elſas jaunſundſi ritinateekſ naw jokſ . . . Pulkſteni ſaemdamſ, gahrđi eeſmechjâs puiſis. — Tur ir ſtahwſ to redſet! Kad taſda modere welâs wirſâ, tad neween pulkſtenim ſtikſ beigtſ, bet ari zeijarus war ſaſſkſeebt lihkuſ, waj pawifam ſalauf.

— Paſgaidi tik tu, garais zeijar! Naſkojchâ reiſâ buhſ tawa rinda, un tad tewi iſmodereſchu tâ, ka tu man otrreik wairſ nebalanutekſch . . . Atteiza meita, jautri ſmeedamâs un zeſdamâs buht laſſirdiga jokotaja.

— Lai Deewa rokâ! Šs ar tewi niſzam nelaiſchoſ, ſaut tu man ſolitu jaunu tabakâſ maſu! . . . Atjokoja ſaroukaſhrt puiſis, peedodamſ baſſij iſtruhzinaſchanaſ peekſam un atkaſhdameekſ pahriſ ſolu atpaſaſ.

— Nè, Andruſi, nè! Ar Elſu neelaideekſ. Tewi,

tahdu garu jahrgu, wina war jalaujit trihs gabalos . . .
Sobodamees peebalfoja Gewalds.

Elsa ar Janjonu riteja jau lejut.

— Bet ar mani tu ritinatos? . . . Waizaja Selma,
nojtahdamàs Andrulim preekschâ.

— Bes ne teikta wahrda! Sche patureet tif kahds
pihpu un ftrihwera pulksteni! . . . Wiasch attrauza un,
atdewis pihpu un pulksteni ganam, steepa rofas Selmai
preti. Schi, ap puiſi apfehruſees un ar wiltigu ſmaidu luh-
kodamàs gan Jndrikim, gan Gewaldam: azis, wehligâ balſi
dainoja:

Mehs rofas fopâ ſalikam

Un divi par weemu palikam . . .

Tad ſweedàs ari garenifki un riteja no kalna lejâ.

Uſnahkuſchas atpakaſ, Elsa ar Selmu uſwedinaja ſlgu
un Duhſinu, waj winas negribot ar Stihpneeku puiſcheem
paritinatees.

— Nè, mehs paſchas . . . Atteiza ſlga, un meitenes
ſakehruschàs metàs gulus un fleegdamas un ſpeegdamas
riteja lejut.

Maruta jau eepreeksch bija paſteiguſees Selmai pa-
teikt, fa wina ritinaſchanos un greeſchanos nepaneſot, jo
winai ahtri reibſtot galwa. Tomehr tahda aiſbildinaſcha-
nàs neſa nelihdſeja, jo Selma winai paſkaidroja, fa pariht
ir Metenis, un tà fa tad wini te wairs neſanahſſhot, tad
tagad wajagot wiſeem wiſinatees un ritinatees, — zitadi
Stihpneekem nebuſſhot laba raſcha. Ziti tam peebalfoia,
un tà ari Marutai bija jaritinas. To wina iſdarija ar Ze-
ſabu. Elsa eedomajàs, fa tà neeſot neſas, kad ſatrs patſ
iſmeklejas, ar fo fopâ ritinatees. Wajagot lemt, kam kuru
reiſ ar kuru jabuht pahrâ. To norunaja iſdarit tahdâ

fahrtâ, řa wiři řaees řopâ un atmuguriřki řatrs iřteeps weenu rořu: řuri weens otra rořu řakers, tee buřs pahřineeki. Ĺai wiřreeřĉi, waj meiteeřĉi neiřnahřtu řawâ řtarpâ pahřineeki, tad noteiřa, řa wiřreeřĉeem ĵabuřt ĵimds rořâ, bet řeeweetem nê un řa řakertees drihřřt tiřai ĵimdaina rořa ar neĵimdainu.

Seřabam eekřita řitinatees weenreiř ar řlgu, otrreiř ar řlřu, bet Marutai ar řndriřki un řanřonu.

Řehř diwreieřeřas wiřpahřeřas noritinařĉhanâs turpinaja atřal wiřinařĉhanâs. Řahđâ atřakalbrauzeenâ, řad Maruta wiřka řagutinas, řanřons ĵribeřa wiřai tâs uřwiřłt řalnâ, bet wiřa nelaida řagutiâu řaiti řew no rořas ahrâ, ĵautři atřahrtodama no weřâřmahtes đřirdeto đřeeřmini:

Neweenami eš nedořĉu
 Brauřat řawas řamaninas;
 Řas ĵriř mani pařĉu řemt,
 Ĺai brauř manas řamaninas.

Řahřořĉâ reiřâ ĵatawoĵotees atřal uř brauzeenu, řueâ Marutai nahřâs buřt pař brauřeřu, wiřa řawas řagutinas řaĵruħđa newiř wairš uř plawas puři, řa liħđřřĉim, bet řahřniř — pawiřam ĵitâ wiřreenâ, řur tâs leelâ ahřtrumâ đrahřâs leĵuř, ĵo atřalne řĉe ĵiřa đauđř řahřwaka.

— Waj tu, řtrauřâ brauřeřa, ari mani, řur tawas řagus eet! . . . Seřabs uřtrauřłt eřauřâs, řehđedams wiřai preeřřĉâ uř řagutiâam. — řĉai řalna puři ir leeli ařmeni, mehř waram uřřreet teem wiřřâ.

— Ĺo eš neřina . . . Maruta nedabuřa teiřeenu pa-beiřt, řad řagutinas, ar trolřni un tahđu řparu atřitâs ařmeni, řa uĵunš nořĉliħđa, řpeħĵi apĵiřđamâs apřahrt un wiřu pařĉu aiřřweeřĉot đařĉuř řořus ar tahđu treezeenu pprojam, řa wiřa pa řtahwo atřalni řiteřa arween tahłâř le-

juv. Zefabs, kas bija labāki nošēdēes un zeešāfi ture-
jees, palīka ragutinām taiņni apaššā. Nometis tās projām
un ušžēlees, viņš šakrešlā eeraudšija Marutu patlaban
eekeramees kahda kruma šaros un paleekam uš weetas.
Reesteidsees viņš to apkampa un ušžēla šēdus, baschigi
waižadamees, waj neesot šasitusees. Par atbildi viņa šakā
šmeetees un šmejhās kà kutinata — preezigi un firšnigi.

— Kad tu buhtu redsejis, kà es riteju lejup — kà
gumijas balle, beš apstahjas un nekà newaredama noture-
tees, lihds beidsot isdewās nofertees šai krumā. Bet kur
mehs tagad esam? . . . Wina waižaja, ušžēlusees un
nopurinadama šaušo šneegu no drehbem un tās šakahr-
todama.

— Grawā starp Šwiku kalnu un širgapolu, gandrihš
pašchā grawas dibenā. Nebuhtu tew isdewees nofertees pee
kruma, tad tu buhtu eeritejuši awoteena štrautā, kas ne-
mehds aissalt.

— U, tad mani šchā wakara wišinaschanās preefi gan
buhtu šawadi beigušchees, un tagad es šlapja un šasalusi
škreetu mahjās. U! Bet ta ir waren stahwa un dšika
grawa: nekā te wairs zita newaram redset, ka tīkai pašchi
šewi te lejā un debesi tur augšchā. Bet paškat, Zefab, kahda
debess! Wiš kà weens weenigs šwaigsneens! Nekad ne-
esmu redsejuši tīk šwaigschnotu debesi. Kur mehs esam no-
khuwušchi? Man tā ween leekas, ka atrodamees kaut kur
tahlu nost no wišas pašales, no muhsu šemes un pazelti
pahri mahkonam debesu dšidrumos eekšchā, pašchos
šwaigschnu aplokos. Pateesi, no šchis grawas štatotees, de-
bess šchēet tuwak nekà zitur: šwaigsnes wišas tīk leelas,
tīk šposchi šwehroschas, tīk břišnischki škastas!

Wina teizās nepasihstam wairak šwaigschnu, ka tīkai

wafareem reetefli, rihteem auſefli un bej tam wehl ſeetiau un greiſos ratus ar winu garo, lihfo treili. Zefabam bija nu winai japaſaka noſaukumi ziteem ſwaigſchuu pudureem un ſchubureem, kà ari daſchàm atſewiſchàm ſwaigſnem. Seemefu ſwaigſne ſpihdeja wineem gandrihſ taiſni wirs galwas. No greiſajeem rateem bija redſami tikai abi pakalejee riteni. Seetiaſch bija redſams paſchâ grawas malâ.

Zefabs ſolijàs winai zitreiſ parahdit wareno Arkturu, furſch leeliſki degot taiſni eepretim greiſo ratu treika galam, het ſche grawâ neefot ſaredſams.

— Naſts, aſ naſts, tu Deewa naſts! Kahds nere-
 dsſets kraſſchnumms, kahds neiſprotams brihnumms, kahds ne-
 aptwerams, nenojaufchams plaſchums tur augſcham, muhſchi-
 go ſwaigſchuu beſgalibâ! Un tà winas tur mirdſ, ſwehro
 un laiſtas bej miteſchandàs no muhſchibas muhſchibâ. Kad
 un fur tam wiſam ſahſtums, fur beigas? . . . Maruta,
 turedama Zefaba rofu ſawâ, tikfo dſirdami dweſa, it kà ſar-
 gadaniàs trauzet dſilo ſwinigo kluſumu, kahds tagad liſàs
 waldam wiſâ paſaules telpâ. — Un, Zefab, no ka un kam-
 dehſ tas wiſs tà? Un to tas lihds, ka mums ir dota ſpehja,
 to redſet un par to domat, kad mums naw jaudas, lidot
 no weenas ſwaigſnes uſ otru un redſet un ſinat, kas tur
 noteeſ: waj tur ari kahdas dſihwas buhtnes, waj tur tahdi
 pat radijumi, kà mehſ, jeb zitadi, jeb nekahdi, jeb waj tur
 paradife, jeb elle, jeb nefas? Un naw mums pat ne jauſ-
 mas par to, kas tur ir — aiſ ſwaigſchuu beſgalibas, un waj
 beſgalibai wiſpahri ir fur kahds ſahſtums, waj beigas?

— Wiſs ſchis neiſprotamais brihnumms, wiſs ſchis neat-
 minamais noſlehpums eetwertis weenâ wahrda, it kà aiſ at-
 ſlehgas aiſſlehgts, un weenigi ar to mehſ waram wiſu ſcho
 neatminamo noſlehpumu atſlehgt un ſcho neiſprotamo brih-

numu tiklab par ņewi paņcheem, kà ari par paņaules wiņu-
ma beņgalibu un muņņchibu ņapraņt un iņņkaidrot . . .
— ņchis wahrds ir Deews?

ņekabs kuņsedams palozija galwu.

— Ja . . . Winņch pehņ brihņcha teiza. — Tà mums
tizibas mahzibas ņtundà ņkolotajs reis par ņcho jautajumu
teiza, un ziņ daudņ es beņmeega naktis un zitàs weentulàs
ņtundàs ari eņmu par ņcho jautajumu domajis, neņa laba-
ka neeņmu wareņis eedomatees. Ir un paleeņ taiņniba, ka

muhſchibas un beſgalibas jautajumos ari wiſleelatee ſinat-
nes wiſri un wiſdſikatee paſaules domataji ir ſpeeſti atgree-
ſtees atpaſaſ pee Deewa, no kura daſchſ wiſſiniſ ſawas peht-
neeziſbas gaitas ſahſumâ bijis atſahpees. Naw un neſad
nebuſs zilwezei zita — labaka paſaules uſſkata par to, kâ
iſſſkaidrot wiſu to, ko ar ſawu prahtu neſpehjam ſapraſt.

— Eſ par wiſu to dſikati tâ neſad nebiju lihds ſchim
pahrdomajuſi . . . Maruta kluſu teiza. — Wet jo wairaf
eedomajos, jo ſawadati man top ap ſirdi: zik mehſ tatſchu
eſam neezigi! Weens puteſlitis beſgalibâ, — ne wairaf.
Un muhſu dſihwe? ſhſ mirklitis muhſchibâ. Wet tomehr
lihdsâs ar temi eſ juhtos pazilata, it kâ milſta augſchup —
tur tuwaſ teem muhſchigajeem debeſu ſpihdeſkeem. Waj tu
ari tâ juhtees?

Wiſſch kluſedams ſpeeda tai rofu.

— Waj ſini ko? Piſſehtneekem naw neſahda ihſta
dſihwe . . . Wina peh3 brihtina atſal uſſahka.

— Râ tâ?

— Nu ſaki pats, kas ta par dſihwi! Wini tur ſchah-
das naſtis nepaſihſt, ſchahduſ ſkatus nedabun redſet. Waj
eſi ſahdreij redſejis piſſehtneekus kur luhſojamees ſwaigſnês,
gremdejamees ar ſaweem ſkateem un domam beſgalibâ? ſa
daudſ, tad mehneſnizaſ naſtis pamet azis uſ torna pulſ-
ſteni, lai ſinatu, zik wehlu, waj agri. Zitadi tee augſtaſ
par ehſu hſchufureem deenâ un laternu ugunim wakarâ ne-
ſkatas. Paſtahwigi ſautfur ſteigdamees ſawâs gaitâs un
paſchi zits gar zitu trihdamees, piſſehtneeki neredſ nedſ da-
bas jaukumus, nedſ Deewa brihnumus. Wineem dſihwe
tuſſchaka, ſailaſa, paſaule maſaka, neſâ laužineekem. Pati
atzeros, tekatnes gados, meitam ejot rudens, waj ſeemas
wakaros laidarâ lopuſ raudſit, daudſreij ar wezo-mahſti

igahjâm fehtë, fkatijamees swaigines. Bilfehtë to nefad neefmu darijuſi, nedſ ari ziti tur to dara. Tomehr nefad nebiju wehl redſejuſi tiſ brihniſchki kraſichau swaigſchau debefi, kâ tagad. Waj tas tamdehl, ka ſchini ſala naſti debefſ tiſ dſidri fkaidra, jeb waj ſchini dſilajâ, tumſhajâ gramâ swaigſchau ſpoſchums labaki redſams, to nemahku pateift. Warbuht tas ari tapehz, ka ſchowakar ſkatos ar tewi kopâ, un talab tad wiſu redſu otrtiſ ſpoſchu un jauku. Sini ko? Schim wafaram par peemianu noſauſſim ſcho gramu par Swaigſchau gramu . . . Na? . . .

Kalnâ dſirdeja uſſicham.

— Gefim! Muhs meſſè . . . Wina wedinaja.

Œefabs ar weenu roku ſatwehra Marutu aiſ elkona, otrâ panehma ragutianu ſaiti, un mini, weens pee otra tu-redamees, kaſpa pa ſtahwo peegahſi atpaſak kalnâ. Kaſjas pa zeeto, gludeno ſehrſnu ſchuka un ſlihdeja, un Œefabam weetweetam nahzâs ar ſahbaka papehdi ezirſt ſneega garoſâ rantas, lai waretu ir pats noturetees un kaſpſchanu turpinat, ir meiteni wilkt ſew lihdsja.

Maruta wairakreiſ noleezâs un darbojâs ap ſaweem apaweem. Weidsot wina eeminejâs:

— Waj tew naw ſautkaſhds ſeenamais? Man weenai kaſjai paſtahwigi muhſ ſeke uſ leju, — eſnu paſaudejuſi paſehju. Tas bija mans, ko Andrulis atrada, bet kad Eſſa ſahka ſobotees, ka man tiſ praſti preewiti, tad eſ to negribeju eerahdit un teizu, ka tas naw mans.

— Zita neka man naw klaht, ka kabatas laſats . . . Œefabs teiza, meſledams ſew pa kabatam.

— Tad dod to paſchu. Behlaſ atdoſchu. Manu laſatinu panehma Duſſina.

— Eſ apſeeſchu.

— Seen. Bet ja tu liiši auštū rožu pee plīfās mee-
šās, es kleeģišu.

— Man rokās wišu laiku bija zimdi, un tās tiļ šiltas,
kā nupat buhtu iswilktas no krašns poda.

Wina uslika kašju uš ragutinu uskalu, un winšch nolē-
zees šataustija minas zeli un sem ta apachma un apsehja
šamu šabatas lafatinu ap minas beesā, šiltā šekē eeauto leelu.

— Nav par zeeti?

— Nē.

Wini atkal turpinaja kašpšchamu, eedami newis taišni
augšchup, bet eesčšihbi pa grawas franti.

— Tu šchowakar glušchi negaidot šanahzi ragos ar Ešū.
Wina leekās nopeetni uš tewi šapihkušī . . . Zekabs ee-
minejās.

— Un beš nekahda eemesla to isdariju, ne ari šo šaunu
domadama, weenigi tiļ pati muti palaišdama. Kam man
wajadseja minas rešnumu peeminet? Bet nu nešo newar
lihdset. Kas darits, padarits.

— Waj tew nu nebuhs Glihdās preti, šinot Ešū uš
tewi dušmigu?

Maruta paraustija plezus.

— Žitā reisā es par šchahdu notikumū buhtu wišai ne-
laimiga, waj wišmas justos nepatihkamā šahwošli. Bet ta-
gad, kur tu man eši tiļ tuws draugs un mehš tiļ firšnigi
šateekam, man zitu zilweku draudsiba, waj naidš isleekās
nešwarigi, tiļ neezigi, ka es par wišu to nemas nedomaju. Tu
nešini, žiļ leelā mehrā wihreescha draudsiba un mihlestiba
špehļ meiteni pahrwehrst. Šo juhtu tagad pati pee šewis:
par Ešās dušmam neka nebehdaju. Ša patihl, esmu ga-
tawa wiau firšnigi noluhgtees un buht winaī laba; ja ne,

Iai wina pihkštas žif grib! Ja wjadšigs, es waru ar wiau pat dumpetees, — ja tif tu man esi labš.

Kalnâ dsirdeja ņauzam.

— Geņim ahtrafi! Wini muhš meklē . . . Štati atuhkšhejušees, Maruta wedinaja Šefabu.

— Kas tur aploka gramâ uhkšch? Waj tur ari ņaki reestojas? ņaet ņtatitees, kas tur ir . . . Dsirdeja tagad ņalnâ Andruli dikti runajam un zitus ņmejamees.

— Nē, newajaga trauzet: tur Maruta ar Šefabu ņakrituņi weldrē. Talab wina arween rahwās ņawrup . . . Elņa sobojās, tif stipri runadama, ņa ari gramâ wareja ņkaidri dsirdet.

— Pati buhtu gatawa weldrē kriteja katrâ laiņā, ja tif buhtu kaħšs gaħšejs un lihdsi kritejs. Nobreeduņi jau ir paħrpilnam; talab nu tif weena waloda ween ir mutē. Pa-gajuņchu nakti kaħdu ņtundu dabujam ņwabadu gultu un noņritam abas pagulet. Man tā naħ meegš, ņa azis pa-ņčas no ņewis kriht zeeti un gandrihš neņa nedširdu, bet ņchi tif par bruhtganeem un miħleņchanos ween grib runat. Uņtizeja tad ari man ņawu noņlehpumu, ņa trihš winai patih-ņot labaki par wiņeem ziteem: juħņu ņndriņis, jaunais Sil-arajs un ņkriħweris. Weenu no teem wina gribetu dabut. Wižu ari jau dsirdejuņi, ņa ņliħsbene ņuhtijuņi ar Petereni ņiau mezejai Silarajenei. Tomeħr tas wiņš, leekas, naw neņa lihdsjejs. Labaki ņchi reņnā braikņna buhtu domajuņi pati par ņewi neņā sobojuņees par muħņu kriņchanu weldrē. Ja tif ņchahdai gribetajai negadas taħšs brammanis, kas weldrē gan nogahņch, bet patš tad ņwilpodams aiņeet pro- jam, aņstahjot weenu ņā ņeekņtu gulot . . . Tā Maruta klusu puņojās, kaħpdama Šefabam lihdsi iņ gramas aħrā.

— Kur juhs divi tik ilgi paleekat? Nahkat, laiks eet mahjās! Laiņi lihds pat launagam ešam šavijinajušchees,
— ņetinšch lihgo launaga laikā . . . Maiga ņauņa, at-
ņfreedama wineem preti un Marutu apšampdama.

Astotà nodafa.

Stihpneefos.

Kalab Zetabam tumšhà mahju istaba šhēet gaischa un jautā. — Kalab Maruta falihdsina fēwi ar usstihgotu fokli. — So Maruta stahsta par audsinaschanu pilsehtā. — Rute, furai jameklē šaws Boafs. — Maruta klismā. — Kalab Maruta nobutšho Dau.

— Stihpneefu tehv, mehš juhšu Šwiķu kalnu tà norullejām, ka tas nu buhs stipri lesnaks un lihdsenaks. Ari pulku reis kritam weldrē. Lai Deems dod tur nahkošchu wafar' tà juhšu rudsu laukam wiķnot un weldret, kà mehš tur weldrejamees! . . . Tà Elsa, namā eenahkdama, brašcha un preeziga bildinaja wezo Stihpneefu, kursch jautri atteiza:

— Baldees meit, par labu nowehlejumu. Bet nahkošchu wafar' mums Šwiķu kalnā papuwe, un tà tad nekahda weldre tur neisnahks. Ša dauds, tad kahdu daku apsehšim ar ležam, waj mištru lopbaribai.

Stihpneeze, pawarda durwis pawehruši, aizinaja pahnahzejus tur apšilditees: leelā maišes zepamā krahsns patlaban kurejās, bet krahsns preekšhā zepa ar wišu mišu eebehrti rahzeni.

— Maht, waj buhs nahtslounags? Mehš ešam štrahdajušchi juhšu tihrumā lihds pat launaga laifam un tà tad launagu ešam pelnijušchi . . . Elsa usrunaja Stihpneezi.

— Buhs wišēem nahtslounags, buhs. Mehš jau ar Onu, redsedamas maiši usruhgušchu, šarunajām zept jau šchowašar; eefuhram tad krahsni un eebehram ari rakandu

rahzenu ar leelu kopu — buhs wiſeem pilna naſtſlaunaga teeſa. Uri gaſu jau iſzepàm.

— Mi, neſas naw gahrdaſs par zepteem rahzeneem ar ſchẽhliti gaſas ſlaht! . . . Uj ſolina pretim krahſnij no-
ſchẽſdamàs, preezajàs Maruta. — Tif ſen neeſmu ehduſi
zeptus rahzenus. Un drihſi buhs gatawi, — daſchi jau
pihpo. Tikai par weenu leetu baidos: waj es tepat, ſur
apſchẽduſees, ari neeemeegu. Bagahjuſchu naſti nemaſ ne-
eſam gulejuſchàs — wiſeem nepeetika guſas weetu. Un
tagad wehl — pehz tif ilgas wiſinaſchanàs un neſkaitamu
reiſu ſahpſchanas Swiku kalnà — eſmu tif noguruſi, ſa
drihſi buhs meegs kà nepeeluhſjams warmahka ſlaht.

Uga un Luſſina leezinaja to paſchu, peebilſdamàs,
ſa winàm azis jau werotees zeeti, un ſchonakt ari buhſchot
jaiſteef negulejuſchàm; labi, ja warbuht kautkur ſchẽdus wa-
reſchot paſnauſt, — guſtas lai tif peeteefot wezateem wee-
feem, ſur pahrmakus weenu — otu ſtundu pahrgulet.

Stihpneeze nu uſaizinjaja, lai wiſas trihs meitenes pa-
leefot pee wineem pa naſti. Weenàs mahjàs wiſus dſihru
weeſus pa naſti noweetot neefot eeſpehjams, kadehſ wiſur
eſot paraſts, ſa pa wafareem daſa weeſu aiſeet kaiminos
naſti pahrgulet. Schẽhl, ſa meitenes jau wafarwafarà ne-
atnahkuſchàs. Wehl otu naſti iſtikt beſ guleſchanas, taſ
tahdeem jauneem behrneem eſot pawifam neeeſpehjams. El-
ſai un Selmai wina peebilda, ſa weeſchnas pahreeſchot otrà
rihtà. Paſchàm winàm tad ari mahjàs weeglafi nahſchotees
noweetot zitus weeſus.

Tàs, atraſdamàs to wiſu pilnigi ſaprotannu, nemaſ ne-
nogaididamas rahzenus iſzepam, wehleja labwafaru un
dewàs lihſ ar Janſonu projam. Durwis Elſa wehl at-

greesàs atpafak un, ufmesdama Marutai ffaudigi greiffir-
digu fkatu, fauni labwehligâ balfi pakufu noteiza:

— Labu apetiti!

Uf meitemu bafchu pilno eewaizajumos, waj winas
Stihpneeku mahtei un ziteem mahjineekeem nebuhschot par
apgruhtinafchanu, ta winas pilnigi nomeerinaja, fa nefah-
du apgruhtinafchanu winas neweenam nedarot. Pretiftabâ
ftahmot ufstafita gulta, fur neweens negulot. Mufits tur
gan efot. Bet tagad, fur maifes zeplis eefurinats — un
tas fildot pretiftabas weenu feenu — gulet fem beeseem ap-
fegeem warefchot, fewifchki, ja wehl gultu peezelefchot pee
filtàs feenas. Dimas warefchot tani fagulet; treschai buh-
fchot jagul kambari pee Maigas.

Uf fcho weetu tuhlin peeteizàs Maruta, Maigu ap-
kampdama un waizadama:

— Maidfit, tu mani peenemfi?

Kambari, fas atradàs lihdsjâs difchajai iftabai, fteep-
damees wifâ garumâ gar tàs widus feenu, fadehl to ari
fauza par fahnkambari, bija trihs gultas: pafcherem faim-
neekeem, Setabam un Maigai. Wifî ziti guleja difchajâ
faimes iftabâ.

Setabs bija jau apgulees, kad meitenes eenahza eefchâ
un fahfa gehrbtees femê.

Ar fawadi tihkamâm, lihdsj fchim wehl nepafihâm juh-
tam winfch bija noluhfkojees Marutâ, redfot to fchowafar pir-
mo reis ftaigajam pa winu pawahrdu un iftabu, pee kam
tai fahpjot pahr augftajeem, melnajeem fleefchneem pa-
fibeja winas baltâ apafchgehrba fterbeles, fas Setabam
lifàs kâ fawadas preeku pilnas gaismas atfpihdums, no
kura tam wifâ winu ar tumfchu fakraehflu pilditâ, nebalfi-
natâ iftaba fchfita Kufhtam gaischa, jauka un patihkama.

Tagad nu Maruta wiſâ tumumâ — tikai daſchus ſolus no wina gultas — gehrbâs ſemê. Winſch redſeja to nowellam tumſcho wirſejo uſwalku, tad nolaiſcham ſilto apakſchgehrbu — aditu brunzi ar tam klatht peeſchuhtu neeburiau un nu wina ſtahweja ſneegbaltâ jazinâ un tahdâ pat apakſchſwahrzinâ ar megſchgainu peeroti tam gar apakſchu. Tahdu ſtatu Zekabs nekad nebija redſejis; tas winam ſchkitâ kâ preezigs brihnumſ winau praſtâs mahjâs, wina weentfahrſchâ dſihwê. Winſch neſpehja tizet, neſpehja pat eedomatees, ka ſchis daiſais debefſchigais tehls kahdreif ſche waretu paſtahwigi dſihwot, waj ari zitur fur buht winam allaſch tumu, waj pat winam peederet.

Wina noawa ſawas melnâs ſekês un augitâs kurlpês eeautâs kahjas, un Zekabam kluwa redſami minas baltee leeli un baſâs kahjinâs. Sa, ſchis kahjinâs, ſchis kahjinâs! Zif dailas, mihtas un tihtamas tâs ir jau paſchas par ſemi, bet zif ſkaiſtuma, zif jaukuma tâs nes — wiſu wina juhtu un ilgu gala mehrki, wiſu wina ſchâs ſemes augſtaſto preeku un laimibu. Stipraſi un gaiſchaki nekâ jebkad winſch tagad juht un redſ, ka ſchi meitene winam ir wiſas ſewiſchſchibas, jaunibas un ſkaiſtuma dſihws, ſpilgts eetehts.

Tagad wina atlaiſch ſawus warenos matus wakam, tad ſanem, ſaritina un ſaprauſch tos galwas wirſu augſtâ zekulâ. Bagreeſuſees uſ wezaſu un Zekaba gultas puſi, wina palozidamâs wehlê teem labu naſti un tad leekas blaſus Wai-gai. Zekabs, ar roku paſazejees, apſpeeſch uſ galda malas luf-turiti degoſchâs ſwezes degli, un ſambari eeſtahjas dſika tumſa.

Nad Zekabs otrâ rihtâ pamodâs, bija jau leela deena; gar loga malu, ſas bija ahrpuſê aiſſegts ar ſalmu reſch-

geem, ſpeedàs ſchaura gaiſmas ſtrehmele eefſchâ, un Zefabs ſakrehſla gaiſmâ redſeja Marutu peezekeamees.

Apawuſees kahjas, wina nahza uſ durwju puſi, bet wina gultas tumumâ palifa ſtahwot, tſchukſtoſchâ halſi wai-
zadama:

— Tu ari nomodâ?

Zefabs iſſteepa rokas, un wina noleekuſees apkampa winam galwu, peeglaudàs ar ſawu ſeju winam pee wai-
ga un klufi ſpeeda ſawu muti winam uſ luhpam.

— Mehſ weeni paſchi palifuſchi tif ilgi gulot, wiſi, leekas, uſzehluſchees . . . Wina tſchukſteja, peeſehſdamàs uſ gulteles malu.

— Wiſi pa ahru, kopj Iopus. Mahte laikam pa-wahrdâ.

— Râ tu guleji? . . . Winſch tai fluſi waizaja.

— Râ tu?

— Râ wehl nefad. Pehz wafarejâs iſtrafoſchanâs meegs bija klaht kâ paſaukts, bet tas bija wairaf nomoda meegs, pilns preezigi laimiga uſtraufuma, nekâ pateefa gu-leſchana: ari aiſmidſis katru brihdi jutu un ſinaju, ka tu eſi man turumâ.

— Gluſchi tâpat bija ar mani. Par waru watar nahza meegs. Gribēju ko parunatees ar Maigu, bet azis tuhlin zeeti. Domehr tas bija pawifam ſawads meegs: zauru naſti es biju kâ uſſtihgota kofle — Iaimibâ trihzoſcha un dre-boſcha un katru brihdi ſpehjiga uſmoſtees. Meegâ man bija tahda ſajuhta, kâ patlaban buhtu ſeedonis un wiſjaukafâs maija deenas rihts, kad auſtoſchâ gaiſmâ roſaini un ſeltaini mahſoniſchi peld pa dſidro ſilo debefu telpu; man bija tiſ neiffakami jauſi, tiſ tihtami. Bet kâ tu tagad juhtees pehz wafarejâs ritinaſchanâs ar reſno Elſu? Man jau bija tihri bail, ka wina neeſpeeſch tew ſahnus, waj neiſmeſchgi elkonus.

— Man nefas, es pats eſmu leels. Bet kâ tew, tahdai pupai, ſweedâs ar tiſ diſchu puiſi, kahds ir Sanſons?

— Mehſ, mihtlais, laidamees wairaf uſ Druwineeku puſi, un tur atkalne bija tiſ ſtahwa, un ritejam tiſ ſtrauji, ka nemas nejuhti, waj eſi wirſâ, waj apaſchâ, tikai mana, ka paſtahwigi ſweeſchas weens otram pahri, un kad noritejam Iejâ un apſtahjamees, tad es atrados winam wirſâ. Bet lai nu paleeſ ritinaſchanâs ar Sanſonu un ziteem fur bijuſi, — es jau nemas negribeju, wiſi tikai uſſpeeda. Sabaf pa-ſtahtſti man, kâ tu eſi meerâ ar mahjſkolotaja weetu un waj

drihji buhji tikdaudj naudas eekrahjis, ka wareši atkal eet gimnafijâ.

— Ur ſawu weetu eſmu meerâ, kâ jau tew wiareſi rakſitiju. Bet kâ tew tagad klahjas pa ſkolu un kâ dſihwo pee jaunâs ſaimneezeſ?

— Ur ſkolâs darbeem eet pa wezam, bet pee jaunâs ſaimneezeſ ir pawiſam ſawada dſihwe. Sini, mehſ tagad teekam loti ſtingri audſinatas un mums tur mahza wiſadu peeſlahjjigu un ſmalſu uſweſchanos: kâ jaiſrahdas ſauni-gâm un newainigâm, kâ janolaiſch azis uſ ſemi, waj jano-wehrſchas ſahnis, kad dſird ko nepeeſlahjjigu runajam. Ne-drihjtam ari wairſ kâ paſchas ſawâ wakâ ſtaigat pa pil-ſehtu, waj waſaru eet juhrâ peldeeteſ, kad un kur paſchas gribam, kâ pagahjuſchâ gadâ. Tagad ſaimneeze ſtingri muhſ uſtrauga un ahrpuſ mahjas wiſur pawada waj nu pati, waj kaſda winâs draudſene. Bet kâ paſchas dſihwo un kâ wehl daſchu ſkuſi nowed nezeſâ, — na, to nemaſ newar uſ ahru ſtahjtit. Kad jau mums wiſam buhtu negodſ. Warbuht kaſdreſ wehlaſ tew paſtahſtiſchu.

— Kamdehl tad tur ſtahwat?

— Tamdehl, ka muhſ tur nodewa. Neba to kaſdſ ſinaja, kâ tur buhſ. Negribu ari wezateem neko teikt, lai neſanahjtû ar pilſehtâſ radineezi atkal naidâ, ar kuru pehſ tikdaudj gadeem nuſe tiſ ſalabuſchi. Beſ tam man tur ne-kaſ ſaums nedraud. Ugraſ warbuht gan, kad mana dſihwe bija tikpat wehl kâ beſ noteikta mehrka, — kad man wehl nebija ſawa idealeſa. Bet kamehr eſmu tawa draudſene un ſinu, ka tu, taſdſ kreetnſ un godigſ, mani miſli, man wiſſ, kaſ nekreetnſ un negodigſ, reebjaſ un uſ palaidnigâm beedrenem noſſſatoſ tikai ar noſſchehloſchanu un ihgnumu. Igi ari tur kâ ka kâ nebuhſchu, jo man dſihwe pilſehtâ un tu-

reenes ſkolas nepatihf un talab laifam jau nahfoſchu gadu palikſchu mahjâs. Ratrà ſinâ tew par mani naw ko baiditees: es eſmu prahtiga, es ſawu meeſu waru waldit.

Jefabs pee ſcheem pehdejeem wahrdeem eefmejhâs.

— Par ko tu ſmejees?

— Par taweem prahtigeem wahrdeem. Nur tu tahdu wezu ſauſchu gudru walodu mahzijufees?

— No ka zita, ka no ſawas mahtes un wezâs-mahtes. Kâ winaſ runâ, tâ es ari. Bet talab tew naw mani janoſmej, tu mihlais, labais! . . . Un wina, apkampuſi to, purinaja un murſija.

— Tu eſi mihta, laba meitene . . . Winaſch teiza, ſatwerdams winaſ rofaſ. — Mahtei un wezai-mahtei par tahdu mihtu lutekliti, protams, leels preeks, un tâs abas ir lepnas uſ ſawu Marutu.

— Mahjâs mani ſauz weenfahrſchi par Ruti, un ſchi Rute ſawu auſchulibu deht daſchreiſ dabun ari rahjeena.

— Nu es tewi ari tâ ſauſchu. Kaſ par mihtu wahrdu! Rute! Rute! Ta ir ta wahrpu laſitaja Rute.

— Wahrpu laſitajas wahrds man gan ir, bet deefin ſahdâ tihrumâ man nahſjees wahrpas laſit. Man wehl ſaws Boaſſ jameklè.

— Waj tew Stihpneekos patiftu?

— Man te pardaudſ patihf. Bet kâ es te tapſchu? Tew te nekahdi tihrumi nepeederès, un ſchejeenes nahfoſchais Boaſſ deefin waj maſ mani eewehro.

— Tew Jndrikis patihf?

— Winaſch ir labs un kreetns zilweks, un ja tu mani nexem, tad jau man labaki eet pee wina, nekâ pee zita ſahda. Mahte man teiz, lai es wairaf wehribas peegreeſhot Jndrikim, nekâ tew: winaſch warot buht nehmejs, bet

tu aiseefshot pašaulê, un lihdi tew wajadsefshot, tad jau es warot palift wega.

— Waj tu mani ari wehl mihletu, ja Zndrikis tewi apprezetu?

Wina paraustija kameefchus.

— No es waru finat, kà tad buhtu. Wet kà mehš tad tewi gaiditum pahrbrauzam un katrreis mihki usnemtum šawu mahzito brahli un deeweril . . .

Paflaban atnehma šalmu aifflahju no loga. Wiš kambaris peepuluhda ar špošču gaismu, un pa loga pušaišfaluščam ruhtem šlihi špihdeja eefščà uslehzofchàs seemas šaules šahrtšeltainee štari.

Maruta usščahwàs no gulteles malas, uš kuras bija sehdejusi, atkahpdamàs pahris šoku uš durwju puši. Šekabs išpleta rofas, šchufstedams:

— Nahz, wehl nošchupštifimees un tad ej.

— Nè . . . Wina šchufšteja, paleefdamàs uš gultas puši un galwu purinadama. — Pa logu war kahds eeraudšit. Wet Maiga man wakar wakarà teiza, jums ešot pahršrehjušči jauni lopini; pehzat mehš eefim tos škatitees. Nahz tu ari lihdi, atraidifim Maigu atpašak un tad warefim tur butščotees labaki, nekà wakar šalà un šneegà. Tagad eefchu pawahrđà mašgatees.

Maruta šchorišt bija pahrgalwigi preeziga. Nomasgajusees, iškufajusees un šapinušees matus un apgehrbušees, wina liša Šekabam atnemt šalmu aifšegu no pretištabas loga un tad, attaišijusi durwis wakam, uššauza meitenem:

— No juhs diwas ween wehl gulat? Wiši jau šen augščam. Waj palagus šchahwejat, jeb waj gaidišt, lihdi šaulite eefpihdès šaujinas widà? . . . Un, peegahjuši pee gultas, norahwa tam apšegus, šaufdama:

— Are Zefab, nahz ſkatees, fur diwas neſaunas gul: abas hef apgehrba un apſegeem.

Weitenes, weena pee otras ſlehpdamàs, ſpeedſa, bet tad Stihpneeze tàs par jaunu apſedſa, teikdama, lai meitenes wehl fahdu brihdi pawinkkojot un pawalojotees: pehz weſelas neguletas nahts un tif wehlaſ gulet eeſchanas wafar-wafarâ, tahdeem wafas behrneem meegs wehl nahkot, — tad Ruhſina, iſbahſufi galwinu no apſegeem, nehmas uf Marutu rahtees, ſolija gauſt mahtei un teiza wehl kautſahduſ graſchigus wahrduſ, ari ſlga peefolija Marutai labas atdewas, bet ſchi, neſlauſidamàs wairs mahſas un draudſenes graſchâs, aizinjaja Maigu:

— Du man, Maidſit, ſoliji rahdit juhſu maſos jehri-nus. Gefim paſſatitees! Zefab, tu ari nahkfi lihdsja?

Noejot laidarâ un taiſot kuhſs durwis walam, Maruta fâ iſtruhkuſees eeſauzâs:

— Wai! Mana ſudraba ſaktite paſudufil Maidſit, mahſin, ſkrej ſkatees, waj naw fur noſrituſi kambari, waj pawahrâ. Kad neiſſlauka gruſchos, waj ar ſkaidam ne-eeber ugunt.

Zefabam nahkot ar Marutu no laidara, ſehtâ wiſam puifis uſſauza:

— Zefab, nahz palihgâ diſcho kumeku ſawahkt. ſl-laidam paſſkraiditees, un nu eet fâ gairis pa dahrſeem un friteneem. Kad neiſſlauſch ſahjas! Mehſ ar ſndriki newaram weeni dabut rokâ.

Marutai eejot iſtabâ, ziti jau radàs ehdam brokajt. Nobaſchijjuſchos Maigu, kura ſaktinu nebija warejuſi atrast, wiſa paſteidsâs apmeerinat, paſtahtidama, fâ ſaktina wiſai raduſees ſabatâ.

— Na, waj apskatijat labi muhsu jaunus lopinus? Kā patīka? . . . Ģewaizajās Stihpneeze.

— Ja . . . Pāsteidsjās Maruta atbildet. — Ģofniņu redsejām un jehriņus ari. Tif šķaisti! Sewišķi tas baltais.

— Baltais? Mums nam neweena balta aitas lopa — nedsj wezeņu, nedsj jehriņu . . . Tā Dņa.

— At, wai, ko es šamuldejos! Melnu gribeju teikt un isteizu baltu. Tif šķaisti melns, tā kā mās melns pinzītis.

Nu Dņa eesmehjās pilnā kaflā, un ari Stihpneeze newareja atturetees nesmehjusees.

Maruta šamulša.

— Nu ja melns . . . Wina nedrosķi teiza. — Tas weens bija melns. To otru labi neapskatijos.

Atkal šmeekli, šchoreis wehl jautrāki, nekā pirmit.

— Peleki, peleki! Teiz peleki! Wbi diwi ir peleki . . . Maiga šauza, šķreedama no šambara ahrā, kur šarunu bija dširdejusi, un dodamās pee Marutas, lai eetu winaš klismā palihgā. Bet Maruta neteiza wairs nekā. Pilnigi šaju-kušī un nošarkuši kā brušklene, wina šehdeja klušu, semu noleekusees pahy šawu šahpostu šķehwi.

— Nu kas tur par brihnumu, ka redsets melns jehriņš . . . Labširdigā laipnībā runadams, nahza tagad Marutai palihgā Stihpneekš. — Ap šcho laiku gaidamas wairak aitas, un warbuht ka šchoriht dašķi jehriņi eelehkušķi no jauna.

— Waretu jau gan tā buht, tīkai nam tā notizis. Ģs nupat, pehž wina atnahšchanas, nosšrehju laidarā aishahst kuhtij lodšinu, kuru šchoriht attaišiju, lai kuhti iswehdinatu, bet neweena jauna lopina wairak neredseju . . . Noteiza Dņa.

— Warbuht labi neapfkatiyees . . . Medroſchi, kà ſe-
wi, eeminejàs Maruta.

— Labaf turi muti! Ar ſawu leelu runaſchanoſ eſi
jau deefgan nagus dubloſ eezirtuſi . . . Gribi wehl wai-
raf eekriſt? . . . Blafus ſehdedama, pafluſi uſ mahju rah-
jàs Luſſina.

— Tahds jehrinſch, par ſahdu tu te ſtahſti, muhju kuh-
ti gan naw, un naw par to neſahda waina . . . No galda
uſzehluſees un wahfdama ſemê tuſſchoſ traukuſ, Marutai
teiza Dna. — Eſi preeziga, ka ſche nebija klahſt diſchais ſob-
galis Andrulis: af, kà tas tewi tagad wilktu zaur ſobeem!
Kahda tad buhtu iſwaiſe un iſpraſchna: waj tam jehrinam
aziſ ari bija un deefin kà wehl nè.

No Dnas runibas un wiſpahr no winas jauſtràs, lab-
wehligàs iſtureſchanàs ſchodeen Maruta wehroja, ka tai pret
wiau naw tàs nelabwehlibas, kà wakar pret Eſu un Selmu,
ar kurem ta nemaſ negribeja runat. No tam wina ſpree-
da, ka ſchahdas neſatizibas zehlonis laiſkam ir Zndrikis. Nu
winai liſàs ari ſaprotama Dnas droſchà iſtureſchanàs un
rihziſa mahju ſaimneeziſa. „Tà tad laiſkam ſchi leiſchu mei-
ta buhſ nahkoſchà Stihpneeku ſaimneeze!“ Maruta ſe-
wi nodomaja un tadehſ, atwadidamàs no Stihpneezeſ, no-
butſchoja ari Dnu, buhdama tani tizibà, ka winas nahkotnè
buhſ ſwaines, jeb kà wezà-mahſte ſazitu, winas buhſ Stihp-
neeku eetaſas.

Wezais Stihpneekſ, meitenem atwadotees, newareja iſ-
teikt meen ſawu preeku, ziſ winam hijiſ patihkami redſet
ſchahdas paſeltitas zeelawinas ſtaigajam pa wiau mahjam
un lehſtajam pa wiau iſtabu fleekſchneem; winſch preezatoſ,
ja ſchahdas jauſas weeſchneſ daſchreiſ atnahktu. Maruta
to labpraht apoſolija, bet ar to norunu, ka Stihpneeku jaunee
atfal ees pee winam zeemoſ.

Devitā nodāsa.

Ēee loga šaulitē.

Rā ūroderis Spruķsts darbojas pilšehtā. — Labat lai ruhs ma-
šhina, nešā tautas attihstiba un iģlihtiba! — Rā Ēenkulene ee-
dšihwojas pilšehtā. — Rā Ēreetele palihds tehvam pelnilees. —
Ro Ēreetele šafa par dšihwi pilšehtā un pilšehtas eerasham. —
Ēeeš no dšimtenes. — Ēaddabibu, šas tifa pehž nahwes kluhst
šinama. — Utpataš uš dšimteni!

Nešatizibas deht ar muishu Ēenkulis pa pagahjušheem
Surgeem bija atstahjis šalpa meetu Ēihrušenē un ar šawu
ģimēni aiģahjis Ēeepajā. Wina aiseešhanai no ilggade-
jās lauku dšihwes taišni uš pilšehtu par zehloni bija isredse
uš weeglaku dšihwi. Šihku augumu un nešahds štiprais ne-
buhdams, pee tam jau kreetni gados, wiņšh gruhtakus dar-
bus nejaudaja wairš walat. Ušnemt kašdas mahjas lei-
šhos, waj zitur kur, šā to bija darijis Rnehwela Didschis
un dašhi ziti padšihtee darba beedri, kuri wiši bija kreetni
špehta wihri, Ēenkulis neeškatija par prahtigu: šo eesahšs
mahjās, šad pašhu ģimēnē naw neweena laba wihreešhu
darba špehta? Šeema un meitas gan šrahdigas un šawa
darba walatajas, bet eet pašak arklam tihrumā, waj rota-
tees ar iškapti drumā un plawā, šā to redš leišhu mergas
daram, to kuru meitas naw eeradušhas. Šnots, šā jau
ūroderis, šas no šemes darba pilnigi atradis, ari naw un
nebuhs šahhda darba šrahdneeks. Wan ari pilšehtas darbi
naw weegli, bet Ēenkulis bija nahzis uš domam, palikt par
weeglo jeb tā šaukto šasu ormani. Šhini noluhšā wiņšh
šawu širdšinu patureja, par pahrdotām ģowim nopiršās or-

mana ratus, un ormanis bija gatavs. Rā pats mehdsja teikt, tad nu tix ņehdi uŝ buŝas, kustiini groŝčas, wiŝini fun-gus un pelni ņihku naudu. Paŝam naw wairs jaŝtrahdā, — lai ŝtrahdā un pelna tas, kam ņihetras ŝahjas.

Drihŝi pehŝ Penkula gimenes aiŝeŝchanas pilŝehtā bija turp dewees ari wira ŝnots Spruŝts ar Anliŝi. Wiŝch bija nahzis uŝ domam, ka ari wiram pilŝehtā buhŝhot labaki, nekā uŝ ŝemem, jo tur katru ŝwehtdeen wareŝhot eet teatri, waj konzertos, kā ari pats warbuht wareŝhot pezdalitees beedribu dŝihwē un wairak weizinat attihŝtibu un iŝglihtibu, nekā tas eeŝpehjamŝ iŝklihduŝchajā lauzineeku ŝadŝihwē. No pirmā gala wiŝch bija iŝmehginajeŝ Labdaribas beedribā, bet nekahdu redŝamu weetu nebija warejis ŝhe eememt, pat dŝeedataju kori nebija ŝanemts wiŝai miŝki: kā wiŝch weh-roja, taiŝni ŝawas ŝkaiŝtās, warenās balŝs deht; jo ziti dŝee-dataji wimu par to ŝkauŝhot un neeređŝot. Tad wiŝch, kā pats ŝazija, bija ŝweedeŝs uŝ otru puŝi un eeŝtahjeŝ Palih-dŝibas beedribā, un ta, dŝirdedama nahkam wimu no Lab-daribas beedribas un to neezinam un pekam, bija uŝneh-muŝi wimu walejām rokam, jo ŝtarp abejām paŝtahweja ŝtipra konkurenze, kura laikeem iŝwehrtās tihri atklatā naidā. Ŝhe ŝkroderis Spruŝts bija nu wihrs ŝawā weetā: ŝhe wiŝch bija neween eeređŝets dŝeedatajŝ, bet dirigenta iŝtruhŝchanas gadijumos dabuja iŝpildit ari ta weetu. Ŝhe wiŝch wareja darbigi peedalitees ari teatra iŝrahdēs, un jau ar paŝchu pir-mo uŝŝtahŝchanos joŝu lugā „Z i g s M o ŝ e s“, kur wi-ram bija tehlojama tituŝa loma, wiŝch guwa leelus panah-kumus: ŝkatitaji ŝmehjās beŝ gala, un beedribas wihri lee-zinaja, ka tahds ŝchihds Labdaribas beedribā nekad wehl ne-eŝot ređŝets. Ari Penkulim ar Penkuleni bija jaeet ŝkati-tees, un ari tee newareja noŝmeetees un pehŝak ilgi wehl

mahjās nobrihnitees par ūtrodera leelo islikšānās mahšflu — ūhids kas ūhids! Bet kad wini dširdeja, ka ūtroderis par to dabunot diwi rubuki no israhdes un pee tam israhdes deenā wehl wafarinās par brihwu, tad ari wini bija tihri apmeerinati ar ūnota panahkumeem pilsehtas dšihwē. Tomehr kad wini nahkōšhā reišā redseja Sprukstu „Aurlā Arijhus“ lomā, kur tam nahjās islittees par kurlu, tad wini teatri wairā negahja, atrašdami to par apgrehžibu, ka wešels zilweks isleekas par gaudenu. Beednadami wini ūtingri noteiza, ka tiš ilgam tā mehgināšhotees, lihds tā kas notikšhot: nedrihštot tihšhi Deewam kert ažiš.

Turpretim ūtroderis jo tahlaš, jo wairā eedšihwojās beedribas dšihwē. Pats wināš mehdsja par ūewi teikt, ka jaunajos uhdenos wināš peldus ween peldot. Semišhki leelus panahkumus wināš bija guwis pa Annas tirgus laiku, jo Palihdšibas beedribas telpas atradās glušhi blakus tirgum, un jahle abās israhdes pa tirgus laiku bija ispahrdota. Ar kahdu ūajuhšmu wināš tad bija uštahjees ūziga Mošes lomā un tā wināš bija publiku ūmihdinajis ar ūawām kuplejam, apdšeedadams Labdaribas beedribu par kurbu beedribu, tā ari winas preekšhgala wihrus dašhadi aiškerdams, lai gan ūinaja, ka otras beedribas darbineeūi un labwehki wina beedribu atkal godē par ūantšhu beedribu un wimu pašhu paguwušhi jau eesaukt par ūdatu ūanzi. Bet tad wināš ari, tā pats lepni mehdsja teikt, ar ūawas ūobgalibas adatam tos nešehligi hadija.

Ūri ūnlifi un Greeteli wināš steepa ūew lihdsi beedribā un tām bija jadseed kori. Labpraht wināš huhtu Greeteli peerunajis, ari peedalitees kahdās masafās lomās wee-

nat pa prahtam, dabuja atkaju turet pahris wistu, jo wini dšihwoja pilšehtas nomalê, kur uš šehtas tihribu neweens neraudšijàs un kur daschi tureja neween wistas, bet ari pa fušim. Wiau namâ teešibu uš wistu tureschanu beš pašcheem šaimneekeem baudija tifai wehl weena eedšihwneeze, wahrđâ Dabrele. Tai bija klis wihrs, tas gahja par nahtšargu ektas fabrikâ, bet pati bija behrnu šanehmeja, gan nekahda mahzita — tif tâpat eepratušeš, bet ar lunčanu mehli apdahwinata un, kâ pati šazija, ar weiklu roku buhdama, wina bija kluwufi plašchi pašihstama neween wišâ šhini nomalê, bet ari wehl daschâ tahlafâ eelâ, un winas darbibas lauks isplatijàs arween plaščak neween pa Šaun-Deepaju, kur wina dšihwoja, bet nereti wiau mahka ari jau uš Wez-Deepaju. ŠewiŃhi uš aploku apwidu ešermalê, kur dšihwoja weenfahrišhee rokpeki, šihkee namelneeki un ziti masi laudis, kuru šewas baidijàs un wairijàs no mahžitam behrnu šanehmežam, tadehš ka tàs beeschi aizinot palihgâ ahrstu, no ka weenfahrišcham šeweetem bija gan bail, gan ari kauns. Turpretim Dabrele riškojàs weena pati ar šawu gudribu un uš šawu roku, un tas patifa wišam šewam. Ja jau kahdai mirštams, tad nomirst klušu, meerigi un godigi. Ko tur wehl aizinat ahrstu un kautes darit ir kaunu, ir mokas? Šaimneezei Dabrele bija labi eetapufi, eeteikdama un leelidama wišeem winas meitas — gan šaimneezei pašchai dšir-dot, gan ari tahdu šaimiau preekšchâ to darot, par kureem wareja buht drošcha, ka tee to atštahstis mahtei, waj meitam.

Šenkulene, dabujufi atkaju wistu tureschanai, baroja šawas wistas ar Greeteles pahrneesteem graudeem nemis šchuhnift, kâ to darija šaimneeze un Dabrele, kur zitu wistas lai neteef klah, bet šehtâ, kur wišas wistas bija kopâ.

Penfulene ari newaifaja ſaimneezeſ un Dabreleſ wiſtas no pa-
 behrteem graudeem noſt, nebaiddamàs, ka tàs winas wiſtam
 atehdiſ baribu, jo wina graudus nobehra tikdaudſ, ka peeti-
 ka wiſàm. Redſedama, ka mahte ar wiſtu ehdiſanaſhanu ku-
 wuſi pee ſaimneezeſ un Dabreleſ tahdà eeredſè un diſirdeda-
 ma ſemi ſlawejam par kreetnu meitu, Greetele neſa graudus
 arween wairaf mahjàs, neween ar ſawàm paleelaſjàm paſta-
 lam, pirms mahjàs nahſſchanaſ tiſſchi labi pabradadama
 pa labibaſ tſchupam, bet peebehrdama ari ſew ſwahrka ka-
 batu. Wehlaſ wina eemanijaſ peeſeet ſew ſem bruntſcheem
 wehl ihpaſchu kabatu, kuru pirms mahjàs nahſſchanaſ pee-
 grahba pilnu ar graudeem. Gan wina tà nedarija, kà zitaſ,
 kuras weſelaſ leelaſ kuleſ bija paſehjuſchàs ſem drehbem
 un tad, pilnaſ tàs peeagrahbuſchàs, gaſja wafareem mahjup
 reſnaſ kà baſkaſ un ſalihtuſchàs un iſplehtuſchàs, kà pee-
 ehduſchàs kleſſchahju gowiſ. Par daſchàm ſewam bija ſi-
 namaſ, ka tàs ar pahrneſteem graudeem nobaro weenu otu
 ſuſi, un newiſ ſawu paſchu teeſu ween, bet daſchu barokli
 ari pahrdod meeſneekam un ſanem brangu naudiaw. Daſcha
 ſewa, ilgaſuſ gaduſ eedama ſpihkeròſ ſtrahdat, tà eedſih-
 wojàſ, ka ja ari wihrſ pakreetni pelnija, eepirkàſ aplofoſ
 ſemeſ gabaliaw un uſzehla namaſi. Greetele nekahdaſ ku-
 leſ ar labibu neneſa mahjàſ, tikai to pahriſ kabatu — ap-
 mehram ſtopa teeſu, jo wina domaja, ka winai kà jaunai
 meitai un neſenejai eenahzejai japrot wairaf kaunſ un godſ,
 nekà prezetàm ſewam, waj zitàm wezaſàm ſtrahdneezem;
 beſ tam winai ari wairaf graudu nebija wajadſigſ, jo zuh-
 kaſ winu namà newareja turet, un wiſtam ar winas pahr-
 neſumu peetika, pat ſwirbuſi ehda nepaehſdami lihdſàſ wi-
 ſtam. Wairaf par ſawu wajadſibu neneſa neweena, — tà
 ari Greetele. Waiditeeſ gan nebija ne par ko, jo wiſaſ — ari

refnā spihķera ģaimneeze jeb preekšštrahdneeze — darija tāpat. Bet usraugs nelifās tikpat kā neša redsot. Par to viņas bija pret viņu laipnas un wehligas un labpraht ķahwa viņam ķahdu waku, ķahdu ziteem neķauj. Greetele re-

dseja, ka ta viņam glušķi parasta leeta, peķert jebķurai no viņām pee fruchtim, waj ari zitadi ap weenu, otru paķnāstitees. Nebija nebuht ari nepatihķami ar viņu ķnāstitees un laķstitees, jo viņšķ bija brašķs ķaķoķņis puisis ar itin glihtu išķķatu. Ar meitam viņšķ gan maķaķ eelaidās, — wairāķ tik ar prezetām. Tās ari pret viņu bija drošķas: ķad viņšķ daķķreis ķahdu paķaitinaja, ta, paķampuķi ķlotu,

waj leefſchkeri, gribeja winam fiſt, winſch tad behga, ta ſkrehja ſmeedamàs winam pakal, lihdsj abi noſuda kahdâ at-tahlâ tumſchâ faktâ, waj blaſus telpâ, fur tad palifa ilgafu laifu. Zitas tad tif pamirſchkinaja weena otrai ar azim, waj uſrahwa kahdu jautru dſeeſmimu. Daſcha tahdâs rei-fâs noteiza: „Tur naw neko brihnitees, nedj ko behdat — tas eet uj wihra rehkina“. Greetele no pirmâ gala newareja par wiſu to nobrihnitees un nofaunetees ween un ſewi nodomaja: „Zâ eet tanis laudis, fur naw ſtingras waldibas. Za muhſu wezais barons dabutu tâ ko ſinat par ſaweem laudim, tad tahdsj wagaris un tahdas ſewas uj pehdam buhtu projam, nenogaidot nekahdus Surgus“.

Zomehr ziſ leelâ mehrâ ſpihkeru ſewas bija iſlaidigas un nekauigas pa deenu, tifpat ſtingri tifumigas un nepeeeetamas winas bija wafareem — drihji pirms mahjâs eefchanas. Wiſas tad bija tani mehrâ atturigas un kaunigas, ka neweena nekahwàs uſraugam neween apſpaiditees, bet pat ne roſu nelaida peeſert, ſewiſchki pee bruntſcheem, un tiflihdj winſch kahdai mehginaja peelift roſu klahſt, tad tahda kleeſchana, ka jadomâ, tur noteef tihree waras darbi. Winſch tad ari wafareem liſa tâs gluſchi meerâ. Greetele daſchreisj dſirdeja ſewas ejot no darba ſawâ ſtarpâ runajam: „Winſch naw muſkis, — winſch jau, zilweſs, ari wiſu ſaprot, paſihdams wezu kauſchu gudro parunu, ka „Neeweenam naw fruſitis, katram kahſitis“.

Zâ Greetele eerada pilſehtas darbâ un dſihwê ar wiſam tam ſawadibam, kahdas uj ſemem nebija paſinuſi. Ropâ ar tehmu wini uſturu nopelnija peeteekofchi, mahſte atkal darbojâs ar wiſtu kopſchânu, dehdinaſchânu un olu pahrdofchânu. Zâ tihri brangi waretu dſihwot ari pilſehtâ, bet no rudens ſahſot wineem uſnahza gruhſs peemeſlejumis:

Znts šafirga tà, ka newareja eet wairs školà, ahršts noteiza, ka sehnam ejot dilonis, kas tam laikam jau agraki peemitis, bet nu šahzis ahtri attihstitees, pahrnemdams wišu weenu plaušchu puši; tihrà laušu gaišà, wešeligà dšihwè šlimiba warbuht nebuhtu nemaš parahdijušees, katrà šinà nebuhtu peenehmufi tif ašu weidu; bet pilšehtas dšihwè un kur šlimiba bija nonahkufi jau tahdà pafahpè, ejot jabihstas par winaš tahlašo gaitu.

Ahršta paregojums peepildijàs wislaunakà weidà: sehns škuwa wahjaks ar katru deenu, un beidsot nezehlās wairs no gultas augšcham. Tuwojotees šeemas beigam, ahršts kahdu deenu wišà šlušumà pašazija Šenkulenei, ka uš išwešelošchanos neejot wairs nekahdas zeribas: wislabakà gadijumà sehns dšihwošchot wehl divi-trihš nedekas, ne ilgaki; turpretim sehnu wišch eepreezinaja ar jaunu jaušu pašahstijumu, ka šlimiba ejot uš labo puši, bištamais šahwošlis ejot laimigi garam, un jau pehž dahchàm deenam wišch wareschot zeltees no gultas un sehdet pee loga šaulite, bet kad atnahkšchot pamafaris, un putnini dšeedašchot un wišš buhšchot šakšch, tad wišch wareschot eet jau ahrà un pa wafaru škuhšchot pawišam wešels.

Un pušens šoti eepreezajàs par šcho jaušo zeribu un, tàš šajušhminats, škuwa teešcham dahchas deenas it kà šchirgtašš un ar nepazeetibu gaidija šauli atšpihdam, lai mehginatu zeltees no gultinas augšcham un waretu sehdet pee loga. Wet gadità šaulite nešpihdeja, tihri kà par behdam pašahwigi bija šadufis, miglains, mitrs laišš, un kad beidsot laišš noškaidrojàs, un šaule parahdijàs, tad wiku istabinas logà ta nešpihdeja, jo preešchà bija kahds leelakšš nams, — šauli redšeja špihdam tifai uš dahchu attahlašo ehku

jumteem. Deenu no deenas Jnts, řawâ gultinâ guledams un pa logu luhkodamees uř apřahrtejo ehfu jumteem, gehwekeem un řřchufureem, wehroja, par zif řaule patezejufi augřtaf un řad ta buřs pahri tur tam leelajam namam, řas wineem řauli řlehpi. Dařřřahrt tagad řehns eeminejâs mah-tei, řa Drumneefos řaule wineem řatru deenu řřpihdejufi logâ, bet te jau řopřř Martineem neefot řawâ iřtabâ mairs řauli redřejufi, un tagad winřř tâ gribetu řehdet řaulitê pee loga. Winřř pats juhtot, řa tad winam řřuhtu labafi.

Mahte, ařaras řawalbidama un iřrahbidamâs tif mee-riga un preeziga, zif ween eefřehjams, meerinaja un pree-zinaja dehlu, řa mahzedama. Bet řaule wiřai lehni řahpa uř augřřu gar leelo namu, řatru deenu tifai pa labam řřrih-dim, un Jnts, řauli řawâ logâ neřagaidijis, řahdu preeřř-puřdeen nomira.

Řaule, leelâ nama řřchufuru gan wehl neřařneegdama, pa řahdu řtarpu řřâ nama eefřihpâ jumta galâ taiřni nu řřhodeen eefřihdeja ari Bentufu iřtabelê. Bentulene pawilka Jnta gultinu preti logam, un pawařara řaules řeltainee řtari apřřihdeja un řildija nu Jnta auřřto, bahlo řeju.

Řatlabaň dřirdeja pee řufnes durwim peeřlauwejam. Wina atwehra durwis, un řufnê řanařza peřz rindas ween Maruta, Daila, Niga ar Luřřinu un řahds řlairs garřř řehns gairřu řeju, weřeligu iřřkatu, řilâm azim un tumřcheem pařprogaineem mateem.

— Rabdeen, Brařla řundře. Wař juřřu iřtabinâ wa-reřim wiři řatilpt, zif mehř ře řanařřam? . . . Sweizi-nadama uřaehma walodu runigâ Maruta. — Are, mehř jau te atwedam jumř weefu no dřimtenes puřeř.

— Ak tas jau Didřa Peteris! Pa gada laifu, řa-

mehr nebiju redsejusi, tā isskrehjis garumā, ka gandrihs wairš nepasīnu . . . Runaja Pentulene.

— Labdeen, Jnta maht, pilskhtneeze! . . . Pentulenei roku noskūpstījis, dsihwi un duhschigi teiza Peteris. — Redseet, to dara laba maiše. Jau no rudens esmu Eserneekos par trescho. Atwedam ar discho puiši schihdam pahrdoto labibu, eewedam ari meitam prowijantu un, domaju, kamehr sirgi pabarojas, janahk apzeemot wezu beedru. Patš jau nebuhtu sinajis atnahkt, — winas mani atweda, winam

ſchodeen krona ſmehtdeena, ſkolâ naw jaeet. Râ tad Sntam klahjas? Djirdu, ka jau ilgi eſot ſlims.

— Sntam klahjas labi, wiņſch ir pee loga ſaulitê . . . Atteiza Benkulene ſmoſoſchâ balſi, bet ar tahdu ſawadu meeru, ka ir Peteris, ir meitenes iſtruſkâs, wiāu jautri uſſahktâ ſaruna pahtrauzâs, un wiſi kluſu un kâ nobijuſchees eegahja iſtabâ. Tur guleja Snts ſawâ gultinâ, iſtabas widû, preti logam, ar baltu palagu pahrfлахts un uſ kruhtim ſakruſtotâm roſam.

— Romiris! . . . Puſbalſi iſſauzâs Peteris.

Benkulene paſuſtinaja galwu. Peteris un meitenes ſalifa roſas un kluſu ſkaitija tehws-muhſ.

— Kad? . . . Peteris peh3 brihſcha atkal puſbalſi waizaja.

— Rūpat, ſtundu atpaſaſ.

— Zif ſkaiſts! . . . Maruta tſchuſteja. — Peere tiſ balta un ſeja pamſam bahla, bet tiſ meeriga, un wiſi gihmja panti un azis gluſchi tâ, kâ kad dus ſaldâ meegâ, un ſaulites ſtari tiſ koſchi rotâ wiāam galwu, it kâ ſazenſdamees ſkaiſtumâ ar wiāa ſeltdſeltenajeem mateem.

— Ja, nu wiāam ſaulites ſeltainees ſtari ſpihd taiſni wirſi, bet wiāa ſlehgtâs azis tos wairs neredſ . . . Zeiza nelainigâ mahte un nu wiāa ſtahſtija par nelaiķa wahjnezibas pehdejo gaitu: kâ wiņſch-gaidijis pawaſari, kâ ilgojees ſehdet pee loga ſaulitê un kâ zerejis iſweſekotees, eet atkal pa ahru un ziteem lihdsja ſkolâ.

— Un ſchoriht, kad ſaulite eeſpihdeja logâ, kâ wiņſch palifa preezigs, kad nu wareſchot zeltees augſcham, noeet pee loga un ſehdet tur, bet tiſlihdſ mehginaja zeltees un bi-

ja jau pussehodus, kad ischlahzās afins strahwa no mutes, un dabuja tikai wehl eesauktees: maht, maht! Kad es peefrehju klah, wiņsch wehl, nabadjiaſch, kà glahbinu pee manis mehledams, apkampās ar abām rozinam man ap kaflu un, ſeju peespeedis man pee waiga, klusi un meerigi iſdſifa . . .

Nelaimigā mahte, kas lihdschim bija turejuſees it kà wiſai meeriga, tagad peepeschi ſahka ſtipri ſchauſtet. Ari Maruta newareja noturetees un klusi raudaja. Sſtabā uſ brihdi eestahjās kluſums, jo neweenam neradās nefa ko teikt. Bet tad kluſumu trauzeja Peteris, eewaizadamees:

— Zuhš, Snta maht, weena pati eſat mahjās? Kur tad juhſu tehws un Greetele?

— Tu, dehlin, mani godē wehl par Snta mahti? Nu jau mani tā wairs neſauks . . . Runaja Penkulene, ſchauſteſchanā apwaldidamās, meerigakā balſi. — Nu jau mani ſauks atkal tāpat, kà agrak, kad Snta wehl nebija, — par Greeteles mahti, bet ari tikai dsimtenē tā parasts, tehwu, mahti godinat behrnu wahrda, te pilſehtā tas tā naw: te wiſus ſauz tikai pehz uſwahrda, waj pehz amata. Šchāi namā, kur mehš eedsihwojam, muhſ'tehwu wiſi ſauz par fuhrmani, mani — par fuhrmaneni. Ja, dehls, mahjās eſmu weena pati. Greetele ſchoriht aiſneſa tirgū wiſtas pahrdot: bija nobarojuſchās pahraſ treknaš, nemaš wairs nedehja, japehrſ zitas — wahjakaš. Unliſe naw wehl ſchoriht atnahkusi. Tehwu iſraidiju dsimtenē nopirkt ſirgam auſas un pazeemotees pee radeem. Lihſchi to dariju, lai wiņsch labak naw klah pehdejā brihdi; domaju: ſawā miſkſtā firdi wiņsch nepahrzeetis redſot dehlu mirſtam. Sabak lai wiņsch pahrbrauž, kad jau wiš notizis. Winam, tāpat ka paſcham

wahņneekam, neka nebildu par to, ko man ahrsts bija teizis, tīkai meitenem pašaziju. NemaĢ nesinu, kà wiaĢĢ patĢ pahŗzeetis weenigà deĢla nahwi. Ģnts jau wiam bija par-
daudĢ mihĢĢĢ. Apdomajeet, mums jau no pirmà gala mer-
geles ween bija, triĢs nomira, diwas palika dĢihwotajas. Bet wiaĢĢ tà gribeja mantineeku un beidsot Ţagaidija ari,
un bija tīk labs behrns, ŢlauĢigs un tīk ŢĢĢkli mahĢijàs
un nu! . . .

— WiaĢĢ Ţawas moĢas iĢzeetis. Ģai Deems tīk palihĢĢ
nu Ģums, wezakeem un ziteem ihsteneekeem paneĢt ŢĢo Ţi-
teemu . . . Ģew aĢaras Ţlauzidama un puhledamàs nelai-
migo mahĢi meerinat, Ţazija Maruta.

— WiaĢĢ Ţawas moĢas iĢzeetis, un nahwe wiam nah-
ĢuĢi nesinot, negaidot, un peĢdeĢais moĢu briĢdis biĢis
ihĢs . . . Peebilda ari Ģlga.

— Ģa jau man ta weenigà apmeerinaĢĢana ŢĢinīs
leelajàs behdàs, ka wiaĢĢ par nahwi nedomaja, to negai-
dija un ar behĢigàm domam nemoĢijàs, bet wiĢu laiĢu —
ari peĢdeĢàs deenàs — zereĢa un tizeĢa uĢ driĢĢu iĢweĢeko-
ĢĢanos lihĢĢ ar pamaĢara atnahĢĢĢanu, kà to ahrsts bija
teizis . . . Nà nomeerinadamàs, runaja mahĢe.

— WeĢl graĢmataĢ ari laĢijis. Nau, pagalwi wee-
nu paĢpraudees . . . Ģeteris teiza, panemdams no Ţpil-
wena apaĢĢĢas graĢmatu, atwahĢdamĢ to waĢam un pa-
ĢĢĢirĢtidams tai lapas.

— Ģa, wiaĢĢ jau Ţatru deemu laĢija un mahĢijàs.
Nad roĢas peekuĢa graĢmatu turot, tad nolikàs to Ţew bla-
Ģus, waj Ţem pagalwja un pa briĢdim atĢal nehma roĢà.
WeĢl waĢar redĢeĢu laĢam.

Ģeterim graĢmatu ŢlaĢtot, iĢkrita no tàs papira

ſchſautne. Bazehlis to un tanî eefkatidamees wiſch teiza:

— Are, te, jau wiſch jums ſautko rakſtijis, tihri it kà wehſtuli.

Wiſi palifa flufu, un Peteris laſija: „Mihlee tehws, mahte un ziti peederigi! Es ſinu un ſaprotu, ka man jamirſt, — to noredſu no ahrſta ſejas, to juhtu ari patſ, jo labaki neteef. Ka ahrſts mani preegina, to wiſch dara aiſ lihdsjeetibas, zita neka labaka neſinadams ko teift. Paldeews wixam ari par to. Latſchu Jums naw jau eepreeſch jazeefch. Man gan weena alga, ko wiſch teiz, jo man jamirſt. Pawaſari ſagaidit es wehl gan gribetu, ſoti gribetu redjet jauku laiku un paſehdet wehl kahdreis ſiltâ ſaulitê, ſaut ari tikai iſtabâ pee loga. Bet ſaulite nenahk un kad parahdas, tad tai preeſchâ tas leelais nams, un muhſu logâ ta neſpihd un neſpihd. Kad nomirſchu, tad, ja ween eefpehjamſ, aiſwedeet mani dſimtenê, guldineet mani tureenes kapos. Pilſehtâ man ne puſi tâ nepatihk, kâ uſ ſemem. Te mehſ dſihwojam wiſi tâ, kâ muzâ ſaſlodſiti, ari kapſehtâ te kâps pee kâpa, kâ keegeli muhri ſakrauti. Man weenmehr peetruhka elpas, paſkatotees uſ ſchejeenes kapeem. Ari juhſ paſchi ejeet labak atpaſak uſ dſimteni! Tur pawiſam zita dſihwe — drumâs, pſawâs, meſchos un wiſâ jauſajâ Deewa dabâ. Dſimtenes kâpos, kur plaſchi un ſwabadi no wiſam puſem ſpihd jaukâ ſaulite, kur zihruki dſeed gaiſâ, kur dſegufeſ kuſo un meſchu gali ſtabulê, ari man, ſchkeet, buhſ daudſ patihkamâni un weeglaki duſet, nekâ ſche, ſtarp ſpihkeru grehdam un fabriku ſkurſteneem eefpeeſtos kâpos un eeflo-dſitam weenam ſtarp gluſchi ſweſcheem zilwekeem! Aiſwedeet mani dſimtenê un ejeet ari paſchi uſ tureeni atpaſak

— ta mana pehdejâ wehleſchanâs. Warbuht es ari nemaſ nebuhtu ſaſlimis un ilgi buhtu wehl dſihwojis, ja buhtu palikuſchi miſlajâ, jaukajâ dſimtenê. Raſtjijis Suhdſamâ deenâ Znts.“

Beterim beidsot laſit, Penkulene ſahka pilnâ balſi raudat un, galwu ſew ar abâm roſam ſaſehrufi, waimanaja ſa-treekta un pagalam nelaimiga:

— Nabadſinſch, nabadſinſch! Mans ſelta puiſeninſch! Winſch wiſu noredſejis, wiſu ſapratis, wiſu ſewi ween pa-zeetis, lai tiſai muhs ſchehlotu. Un tiſ meerigi gaidijis ſawu miru, kâ daſchdeen wezs zilweſs. Bet pawaſari neſa-gaidija, nedabuja ne brihtinu paſehdet ſaulitê pee Ioga. Mans ſelta behrninſch, mans dehlinſch! Ro nu eeſahſs tawſ tehws beſ mantineeſa, beſ ſawa wahrda neſeja? . . . Un, noſrituſi zekos pee gultinas, nelaimigâ mahte apſampa mironi, glaſhtija tam matus un ſkuhpſtija wina bahlo peeri un ſeju.

— Rozinas un galwina auſſtas, bet ſem plezeem wehl ſilts . . . Wina ſchnuſtedama teiza.

— Znts bija weenmehr labdabigs ſehns . . . Paſluſâ balſi un wehrigi firſnigi, it kâ nelaiſi apbrihnodams, runaja Beteris. — Un neſad winſch nezentâs ſawu labo dabu tâpat tiſai iſrahdit, waj par to runat: ta arween parahdijâs tiſai wina darbâ. Tâ ari tagad, tiſai pehz wina nahwes, iſrahdas, ka winſch par ſawu mirſchanu ſinajis, bet ſlehpis to un wiſu panefis fluſi ſewi; lai tiſ wezakeem nedaritu ſahpes.

Maruta ari diſti ſchnuſteja.

— Ak, kaut buhtu ſahds tahds wahrds, ar ko war beh-das maſinat un ſalauſtas ſirdis djeedet un eepreezinat: to

es jums tagad labprāht teiktu; bet tahdu wahrdu es ne-
finu un pati zita nefa nemahku eefahht, ka ari tīfai dot wa-
ku ašaram un pilnā balši himbat . . . Wina runaja, šah-
wedama blakus nelainigajai mahtei un gribedama tai kaut-
jel kā lihdsē.

— Pašaulē zits wišs buhtu labi, kad tīfai nebuhtu tīf
jauneem jamiršt. Tas ir pardauds behdigi, par daudš
šehhl . . . Štumjā balši lehni šazija domigā Šlga, ture-
dama roku Duššīnai aplīktu ap widu.

— Šuhs, meitenes, tīfai runajat par behdam un firds-
šahpem, bet kas tas ihsti ir, to wehl neweena nesinat. Es
gan ešmu wišu to pati pee šewis išbaudijusi; es finu, kā
tas šahp, kā tas šatreez firdi lihds ahrprāhtam, kad dabun
sinat, ka šahds no wismihlāteem ihsteneefeem miris un ka
to muhšham wairs neredšēs. Ak, Brašlenez kundše, es ša-
protu wišlabaki juhšu behdas, juhšu firdššahpes; tīfai laišs
tās warēs masinat un dšeedet, bet pilnigi neišdšeedēs ne-
kad . . . Gudri apšahrt luhšodamās, šwarīgi noteiza Dai-
la, it kā gribedama ari Penkulenei rahdit, ka wina ir jau
peedšihwojis zilwešs un šahai šinā pahrafa par šawām
beedrenem.

— Bet nu mums buhs atkal jāeet . . . Geminejās
Peteris. — Šntu ešam nu apmeklejušchi. Es wina arween
peeminešchu. Bija man labs beedrs, un tā bijam šaradušchi
kopā augdami un ganos dšihdami, kā ari pawāšareem
jahdami audšēni širgus peegukā.

— Ar Deemu, dehlin, ar Deemul . . . Runaja Pen-
kulene ušzeldamās. — Un tehvam, mahtei labas deenas, kad
šaejees. Wezus darba beedrus jau newar aišmiršt, lai ari
tagad ešam išklihdušchi katrs uš šawu puši. Ar tawu mahši

daschreiß gan farahjamees un brihdi bijam weena pret otu
 janihkufshas, bet ikreiß atkal falabâm un meerigi dshwojâm
 tahlaf. Tâ daudj gadiau kopâ pawaditi dshintenê. Deesin,
 kad un fur nu fatiffimees? Un jums, jaunfundjes, ari pul-
 fa paldees par apmeklejumu.

Meitenes folijâs atnahkt wehl uf wafaru un atnest pu-
 kes, kâ ari uf behrem wainagu.

Dejmità nodata.

Schaubiga mahja.

Gatawojchanàs uš ſwehtkeem. — Marutas bailes no tſchetreem bildinatajeem, furus ta neweenu newehlas, un ruhpes par peektō, to ta mihlè, bet kas to newar nemt. — Maruta ſihlè. — Sihlejuma nelaimiga noſihme. — Ziſ jauki ſwehtki Leeldeenàs!

Šogad Leeldeenàs bija wehlu. Bet laits aišween bija turejees auſtšs, kadehlari no pawafara wehl maš kas bija manams. Likai ſhodeen, taišni Leeldeenu feštdeenà, laiks bija labojees: mehjiſh eegreeſees deenwidoš, reiſà ar to pahrmehridamees par ſtipru wehtru, kura leeza, lozija un ſchuhpoja fokus, ehda un kauſeja pehdejo ſneegu noſt un dſihſchus dſina noſebojuſchos ſeemu projam, atwehrdama mahrtus jaukajam pawafarin.

Šerneeku Maruta, nama preekſchà uš leemenitem ſehdedama, preezajàs par pirmo jauko deenu ſchai pawafari — par ſpoſcho ſauli, kas ſpihdeja augu deenu, un par ſiltajeem wehjeem, kas wiſu it kà apdwefa ar jaunu dſihwu dwaſchu. Štatidamàs uš dahrju, wina newareja nobrihnitees par garo, ſlaiko behrſinu tur dahrſa faktà: kà tas wehtrà leežàs un lozijàs te uš weenu, te uš otru puſi, brihſcheem atkal pureja un drebeja uš meetas. „Tas jau tihri kà peedſehris dejotajš: brihſcheem lofas uš weenu un otru puſi waj lihđſ ſemei, bet brihſcheem atkal minas, lež un dej uš meetas.“ Wina ſtatidamàs, ſemi dudinaja. Šoneem, wehtrai norimſtot, wina dſirdeja lejà, aiš dahrſa, ſawadu ſtipru troſni: tinſchkedams un ſkanedams, tur eſerà plihſa,

lujša un ņaldijās ledus, wehtras ļausīts, gruhīts, ņrauts
ņrawās un tad ņweests un ņmaidīts, treests un djihts pahri
eņeram otrā galā.

Wina ņehdeja ļabu brijdi, ņahkdama nogrimt domās.
Wina bija ņĥe glusĥi weena pati. Tikai pahri pagalmam
redĥeja dahrsā wezo-tehmu un brahli riĥkojamees ar ļahp-

ftam rofås: wini usrafnaaja femi gar ogu krukmeem un fem ahbelem. Gandrihf wifju preefchpusdeenu wina bija ftrahdajuji pa fufni, palihdjedama mahte, kura ar puifcha feemu tur darbojås ar karafchu, rauifchu un pihragu zepifchanu, gafas wahriifchanu, fweefta kulfchanu un zitu ehdeenu gatawofchanu fwehtfu deenam. Kalpones winam maf war lihdsjet, jo tås darbojas ar iftabas pufchfofchanu, fajarina-damas gar greefteem dafchadus pakarus, fo pa wafareem un wafas brihfcheem pagatawojuifchas, it få: olas fchாமalå eebahfshot trihs papira fchfautnes, no kurdam diwas iffkatas få fpahrnini un treschais få afitte; pee greefteem deegå pafarinata, tahda tuffcha ola, lehni uf weetas greefdamås, iffkatas lihdsiga lidoifcham putnam; pee pufchfeem peeder ari rahzeni, kuros fapraufch rogas, peefabina tos tåpat pee greefteem un ari uffkata par kautfahdeem fantaftifkeem gaira lidoneem, bet wismahfelligakais gresnumis ir uf deegeem fawehrte needru fteebriini, kuras fajtata un mahfligi faleef dafchadås ftuhrainås figurås un ari deegå pafar pee greefteem. Schahda weida pufchfus fawz par luftureem un tos eeffata par fewifchfu gresnumu. Eferneefu kalpones ifcho pufchfu pagatawojuifchas labu teefu, jo needras fche weegli dabunamas — tepat aif dahrsa efermalå, un faines iftabu uf fwehtfeem ifpufchfot zif ween eefpehjamis gresni, to katra kreetna meita uffkata par famu goda peznahfumu, labi finadama, fa kaiminu puifchi, pa fwehtfeem fchurpu atnahfdami, no iftabas pufchfofchanas wehro meitu tifumu un ifchafumu. Maruta faprot, fa talab ari mahte fchodeen kalponem neleef gandrihf zita neka darit, — tifai finamås reisås japafoji lopi un tad tås ir fwabadas, jo pee fufnes darbeem fchodeen nemta talkå puifcha feewa.

Saimneefu iftabas un kambara pufchfofchanai wezå-

mahte ar jaunāko mahšiu jau kašdu štundu atpakaļ aigahjuščas meščā — pahrnest ešča zīšas, ko šawis garās wihtnēs un tad apwilks ap durwim un logeem, tāpat ari ap leewenišču stabeem. Pēe greestem pašču ištabās un kamberi nešahdus puščķus nefar, tur greesti ir tihri, balti un šķaišti un newis tahdi nošuhpejušči un nošuhpejušči, kā šaimes ištabā, kadehš tur tad ari puščķi wajadšigi, lai jel pa šwehttu laiku ištātitos godigaki.

Geščana uš mešču pēhš ešča zīšam, lai ar šakumeem appuščķotu leewenes un pašču ištabas un kamberu durwis un logus, patlaban štīpri nodarbina Marutas domas. Šihš šķim tas uš šwehtkeem gandrihš nešad tā nebija darits. Bet rihšu šolijees atbraukt jaunais mahžitajs. Winam par godu tad nu noteek tahda šewiščķa gatawoščanās. Beš tam wina — protams, ar mahtes šiu un atkauju — eeluhguši uš rihšdeenu ari Žekabu. Lai no mahtes buhtu weeglaki išdabut atkauju, ka ari lai ziti nešahķtu ko manit un runat par winas draudšibu ar Žekabu, tad wina tam rakštijusi, lai winščķ panem lihšsa ari šawu wezačo brahli Šndriķi. Waj winai pateesi atnahķs, ko wina drošči nesin, jo atbildi no Žekaba naw šanehmuši un newareja ari šanemt, tadehš ka tikai no šķolas pahrbraukusi mahjās un ar mahti aprunajušees, aišrakštija winam eeluhgumu uš wina darba weetu šankas muiščā. Wina ari wehl nesin, waj winščķ jau mahjās, jeb pahrbrauks tik pa šwehtkeem.

Šakarā ar wišu to wina štīpri uštraukta. Wina tagad atrodas ir leelās gaidās, ir baigā nesinaščanā. Domajot par Žekaba atnahķšanu, winai leels preeks, bet ko war lihšset tahds preeks, kam naw zeribas uš nahķotni? Šo Žekabs ir tikai wehl gimnašists, bet winu jau rudenī eefwehtis, un tad winai, kā jau bagata tehwa meitai un šķaištai šķu-

fei (par tahdu winau wiſi dehwe), laikam drihti ſahls raſtees bildinataji. Nà tad liktees? Paſchai winai patihf ſekabs, ar furu winai ari nodibinajuſees jau ſawa ſinama ſatikſme, bet mahte winai teikufi, ka ſekaba wezakais brahliſ Indriſis eſot kreetns zilweſs, to wina wehletos par ſawu ſnotu un taſ ari katrâ laikâ buhſ nehmejs, tiklihdiſ wezais Stihpneeks norakſta tam mahjas, un par wina tureſchanos ar Dau pateefibâ nefas naw dſirdams. Deſſchneneeks, ar furu pehrwafar eepafinuſees iſbrauzot uſ Ruzawas meſcheem, bija tulin ſahziz ar winau ſarakſtitees un jau otrâ wehſtulê atklahjis tikpat kâ mihleſtibu, un kad wina, ſadraudſejuſees ar ſekabu, bija atbildejuſi, ka, buhdama ſkolneeze un wehl neeſwehtita meitene, newar par tahdam leetam neſo teikt un talab newehlas ar winau tahlak ſarakſtitees, tad winſch bija tai ihsos wahrdos paſinojis, ka ſchimbrihſcham likſchot winau meerâ un mairak neraſtiſchot, bet tiklihdiſ wina buhſchot eefwehtita, tad atkal rakſtiſchot un greeſiſchotees ari pee winaſ wezakeem. Tâ tad Deſſchneneeks winâ eemihlejees, newar winau wairſ aiſmirſt un laikam wiſâ nopeetnibâ taiſas winau bildinat. Zehws atkal ſtahſtijis, ka jaunais Silarajs, kamehr pagasta bagatafâ meita, Rimgrauſchu Anete, apprezejuſees ar zitu, ſweeſchotees winam par draugu un jau pahra reiſ eſot winam dſirdot eeminejees, ka Eſerneekos eſot kreetnas un glihtas meitenes, — azimredſot, winſch mehrkejojot uſ Marutu. „Bet mahtes mahja Urſula man atkal paſtahwigi — labi neiſprotu, waj pa joſam, waj no teeſas — daudſina ſawu kaiminu un paſinu, leelo leiſchu mahſſlineeku Patraukli, ar furu jau diwi gadi atpakak eepafinos,“ Maruta ſewi runâ. „Nupat wina atkal, wehl aiſwafar atbraukufi, ſwanija weenu ſwanifchanu, ka taſ atkal pahrzelojis no Romas, palikſchot kahdu laiku djintene un gribot mani glesnot. Tâ tad lai-

fam tšetri gabali mani bildinās, bet es negribu neweenu no teem, un kuru es gribu, tas ir tahds, kas mani newar nent!”

Uj mahšlineeku Patraukli, kas jau wezs wihrs, firmgalwis, winai wismasaš stahw prahts, bet wina taišni pagahjušā nakti redsejuši to šapni, un šapnis bijis tahds, no kura jadamā, ka šhis firmgalwis wiau apprecēs.

Tas, ka ari rihdeen gaidamā redsešchandās ar Žekabu, wiau šawadi uštrauz un nodarbina winas domas un prahtus.

„Nē, es nebraukšhu pee krustmahtes Uršes ne tagad, pa Deeldeenū brihwlaiķu, ne ari pa wašaras brihwdeenam.” Wina šewi nolemj. „Es tur nebraukšhu un tam wezim nerahdišhos, kaut wiņš ari leels un šlawens un wehlas mani glešnot. Wiņš mani redset wairs nedabūs, un tā mans šapnis paliks tikai šapnis, un wairaš nekās tur neišnāks! Šapehž krustmahte Uršula mihl mani allašh tā neētot, šwanidama man pilnās aušis par šlaweno Patraukli un lidama manit, ka man wajadsešhot ar to prezetees? Šapehž man tas jadara? Waj tapehž, ka wiņš manu mahti reiš gribejis un naw warejis dabut, tadehļ ka tad wiņš wehl nekās leels naw bijis? Waj man gan nahkas nolihšinat mahtes parahdus, waj išlabot kašhu winas pahrškatišānos? Ak, jau aišpehrn, kad pirmo reiš ar šho šlaweno mahšlineeku eepašinos, un kad wiņš mani, kà masu meiteni, nehma šlehpī un aukleja, man bija tik šawadi, jo es nesinaju, kà lai pret wiau išturos: waj kà behrns pret wezu zilweku, waj kà jaunkundse pret šawu peeluhšēju un kawaleeri. Un nu man buhtu wehl šawadafi, wehl neomuligafi, jo nu par behrnu wiņš mani nekahdā šinā newarēs wairs uškatit.”

Winas domu pawedeenu pahštrauza štrasdu pahris, atlaišdamees šchurp un atkal nomešdamees dahršā tani ah-

belê, furâ eelifts jauns buhritis. Kamehr wina sehð durwju preefchâ, fchis strasdu pahris jau trescho reis atlaischas fchâi ahbelê, pawilpo, peefrej uf ihju brihdi ari pee jaunâ buhrifchâ, apffata to preezigi, finlahrigi, pehz kam atfal aiflaischas, bet eefchâ naw eelihdufchi wehl neweens no abeem — laifam baididamees no wezâ-tehwa un brahfa, furi turpat apafschâ strahdâ. Ari tagad, leefas, wini aiflaidifees atfal projam, jaunâs mahjas eefchupufi nemañ neapffatijufchi.

Ʋabrihnijupees par strasdu apdomigi ufmanigo ifturefchanos, Maruta, atgreesdamâs pee fawâm agrafâm domam, fpreefch fawi tahlaf:

„Un tad tas pans Wadaifewitfchs, pee fura flawenais mahfflineefs fawâ djintene mehðs ufturetees, gan laifam ari naw nefahðs goda wihrs, jo foti daschadi par wiau runâ faudis. Wispahw wina muiſcha man ifleefas fchaubiga mahja, glufchi tâpat, fâ fcheem ftrasdeem tur tas jaunais buhritis. Bet ftrasdini te welti tif baiſojas, jo tafschu neweens nedomâ wiaus fert, waj zitadi fo darit teem fauna. Waj es pati ari warbuht tâ muſfigi un weltigi nebaiſojos, fâ fchee ftrasdini? Warbuht. Bet lai! Kas man gar to wezo mahfflineefu dasas? Zetobs man patihf, un par to waru domat, uf to waru zeret, kamehr manas zeriſbas naw ijjuſchas. Bet pagahjuſchâs nafts fawadais ſihmigais ſapnis, furſch man it fâ ar pirkſtu rahda, fa es noeefchu pee flawenâ leiſchu mahfflineefa? Af, fmeefliga eedoma manâ ſafarjuſchâ galwâ — wairaf nefas.“

Ʋapnim ween negribedama tizet, wina tagad ſihlès ſawu nahfotni. Patlaban wina eeraudſijuſi pa gatumi nahfam mahjup mezo-mahiti un maſo mahfu ar ſaplufchteem meſcha ſalumeem: ja lihðs tam brihdim, kamehr winas atnahfs pee leewenem, neweens ftrasðs neeleen buhriti, tad wina ne-

noeš pee wežà mahššlineeēka, bet ja eeliħdīs, tad liktenis buħš leħmīs, ka winaš ņapnim japeepildas.

Seħd nu wina un luħkojas ir uš ņrašdeem, ir uš nahzejām. Leekas, ņrašdi tuhlin laidišees projam. Weens jau ņčuħpojas un ņwilpj paņĉà aħbeles galotnē, lunkana ņara galinā. Ja tas zelas ņpahrnos, tad otrš, kas parņĉĶinadams un kraņĉĶinadams leħĶà ap buħriti, beš ņĉaubam ari tuhlin laidišees tam paĶaĶ. Bet nē, — tas ņrašds, kas atrodas buħriņĉa tumumā, atņweedis galwinu atpaĶaĶ un ņpahrinus pledinadams, kraņĉĶina tiĶ aħtri, tiĶ aišraudamees, it Ķà labinadams, luħgdams un drošĉinadams galotnē ņeħdošĉo beedri, nebaiditees un nelaištees projam, ka ņĉis pateesi ņaħĶ no galotnes leħĶat pa ņareem lejup. Uzimredšot, tas ņemaĶ ņeħdošĉais ir teħwinašĉ un winašĉ, drošĉaĶais buħdams, puħlas ari maħtiti eedrošĉinat, nemt ņĉe maħjas weetu, wismaĶ jeĶ aĶņatit jauno maħju tumāĶ, pahrlēezina-

tees warbuht ari par winas eefſchpuſi. Ta ari laiſchas beidſot peelabinatees, peelehfdama paſcham droſchinatajam itiu tuwu. Sehđ nu tee brihtinu abi gandrihſ weens otram blaſus — tehwinſch mihligi parſchſchinadams, it kã kautko jauku ſtahtidams, mahtite — galwu groſidama, ſtatidamãs, wehrodama, domadama. Tad wina peeleez buhritim klaht, uſmetas uſ buhriti eedſihto pulkiti un, galwu eebahjuſi zaurumã, paluhkojas weenreij — otrreij eefſchã. Maruta, to redſedama, ſtipri eefahſejas, zeredama tã aiſbaidit ſtraſdus no buhriſcha noſt, het tee, wehtraſi ſchnahzot pa koku ſareem, to laiſkam nemas nedſird, un tã winas eefahſeſchanãs tai neka nelihđſ, — ſtraſdene eeleen buhriti, un Maruta nobijuſees tikai nopuſſchas: Wai!

Straſdu mahtite drihſ atfal iſlihda no buhriſcha un tad, preezigi eefwilpdamees, abi aiſlaidãs projam.

Maruta uſelpoja weeglaſ. Sawã uſtrauſtã meitenes prahtã wina to eedomajãs par ſihmi, ka, ja ari buhtu lemtſ ſaunajam ſapnim peepilditees un winai pateeſi buhtu ja aifeet pee pona Patrauſla, — tad wina ilgi pee ta tomehr nepaliſ . . .

— Redſi, Rutia, ziſ daudſ mehſ ſaguwam eſcha ziſu un bruhſleau un wiſteau mahtaru! Nu wareſim wiſas durwis un logus nopuſſchot ſakumu wihtnem! . . . Sauz ſehtã eenahfdama Luſſina ar prahtu groſu ſakumu uſ rofaſ. Gabaliu eepakaſ tai nahſ wezã-mahte ar taſdu pat groſu.

Maruta ſaihguſi un gandrihſ duſmiga paſkatas uſ abãm: kalab winas newareja paſteigtees ahtraſ pahrnahſt — eekam ſtraſdſ nebija wehl eelihđis buhriti!

— Un ſini, Rutia, ko mehſ meſchã ſatikam? Preeziga un ſakarſuſcheem waigeem waizã Luſſina.

— Sateekat ko gribat! Man tas weena alga . . . Sa-
ihgusi atruhz Maruta.

— At tu mulkes meitenes ehrams! . . . Ššauzās Lub-
fina. — Tu negribi sinat, ko mehš šatīfam? Tas tew esot
weena alga? At tu nelga! Kad tu to šinatu, tu newa-
retu wis tīf meerigi nošehdet un neluhkotos nebuht tahda
šabofufees. Mehš šatīfam Štīhpneeka Jekabu. Bija isnah-
zis wiau pšawmalā eelaišt behršā šulas, un tur, pluhšdamas
mahtarās, wiau šagahjamees. Labu brihdi ar mums paru-
najās. Dīfa tewi pašweizinat, šolijās ari rihtu atnahft, war-
buht jau no bafnizas nahftšot abi ar Šndriki mums lihšja.

Marutai uš reis wišš šaihgums kà sustin ištudiz no še-
jas. Preezigi šmaididama un špulgojošām azim wina šta-
tas tagad uš mahšu. Labpraht wina nemtos to tuhlin ših-
kafi ištwaizat par wišu, ko Jekabs wehl teizis, tomehr wezās-
mahtes klahtbuhtnē šaunas to darit, bet mašā mahša ščhalo
jautra un preeziga tahlat:

— Un muhš' puišči meščmalā taiša ščuhšpuli, jau drihš
buhš gatawš. Šchoreiš štarp diweem leeleem behršeem to
uštahrušči. Štu warēs laištees tīf augstu, kà wehl nekād.
Ai, zīf jauki šwehtfi Deeldeenas! Deenas jau teef šiltāšas,
eščas un pšawmalas šakas, štrašdi un ziti putnini pahrnahft
un šwilpj un ščhiwina ahbelēs un pa ziteem šokeem, un jaukā
laišā šas par ščuhšpoščhanos wafareem meščmalā! Ša,
Deeldeenas ir wisjaukakee šwehtfi!

Maruta klawšas mahšas preezīgā ščhaloščanā, un wi-
nas juhšmas klušumā wišao lihšja mahšas preešu gawilem.
Rihtu atnahfts Jekabs. Waj tur naw deesgan ko preezatees?
Šo wina ščimbrihššam lai wehl wairak wehšlas? Šā nah-
šotnē buhš, šas to war šinat?

Un lai buhtu turpmaš kà buhdams, rihtu winai štašw

preeziga deena preeſſhâ. Šhis buhs jauſakâs Seeldeenas, ſahdas wina lihds ſchim peedſihwojuſi. Un ari laiſs, leeſas, rihtu buhs labs: mežâ-mahſe ſaka, ja wehtra pret waſaru miteſchotees, tad rihtu buhſhot jauſa, ſilta deena.

Maruta aiſmirſuſi wiſas ſawas eedomatâs ruhpes un behdas. Gezerotees wehl jaukoſ preeſus, ſahduſ baudijuſi Meteni, laiſdamâs gan uſ ragutinam, gan tâpat ritinadamâs ar Seſabu no ſalna lejâ, winai rihtdeenas ſchuhpoſchânâs ar Seſabu tur leelajâ, jaunajâ ſchuhpuli leeſas dimſahrt wilinoſcha. Rudeen, ſilto Seeldeenu iſpreeza daudz jauſaka par auſſtajeem Metena preeſeem. Winai eenahſ prahtâ ſahda dſeeſmina, ſurâ teiſts:

Šwehſti nahza ſwehſtitees,

Seeladeena leelitees.

Un tagad wina war no wiſas ſirds gawilet un leelitees ziteem preezigajeem un laimigajeem lihdsja:

— Šit jauſi ſwehſti Seeldeenas!

Šet domas par ſchaubigo mahju, par ſawu nelaimigo paregojumu un wiſu, ſas ar to ſakarâ, wina tagad pawiſam aiſmirſuſi.

Weenpadšmità nodāta.

Veeldeenu preefi.

Jauts švehtu rihts. — Wezà-mahte jokojas ar Marutu par Veeldeenu sintem un sawatam. — Pawafaris nahf no jemez dšikumeem un debešs augstumeem. — Kalab Luhsina leedšas luhgt Deewu par ziteem. — Nezereta šagadiščanàs basnižà. — Maruta domà par laimi un muhschibu. — Saruna starp mahtem pee basnižas. — Kopejs gahjeens uš mahjam. — Wezais Ešer-neeks šahšta par školàs buhschanu agrakoš laikos un leela Marutu. — Šefabs eerauga divas Marutas. — Šuhšpoščanàs ar meitu un mahti. — Wadiščanàs un škušpstiščanàs. — Šefabs un Maruta šolas buht prahtigi.

Maruta pamodàs, šad ištabà bija manama jau bahli peleša rihta gaišminā. „Reiš nu aušt Veeldeenu rihts!“ Wina preežiga šewi runaja un tuhlin šchahwàs no gultas augšcham, lai neeemigtu par jaunū, bet jau no agra rihta nedotos šchàs deenas gaidamo peedšihwojumu un preeku jaušmam. Šeegahjuši pee loga un ar elkoneem ušmetušešs uš behgeli, wina blenda pa logu ahrà. Bija wehl redšamas šwaigšnes špulgojam, bet wairš tikai bahlganà špihdumà, jo rihta blahšma bija pa dašai jau pahrnehmusi debešu apjomu. Loga augšchējà ruhte bija pušwiru, un pa to wina dširdeja — aiš dahrša, wirš druwas — jau zih-rukus tilinam. Nejaušchi winai eeschahwàs prahtà šahdas dšeesminās wahrdi, šo reiš bija šauffur lašijuši un šas tai bija palikušchi atminà:

Alau, zihrulits!

Šauns švehtu rihts

Pa manu logu škatas;

Šau šwaigšnes dšeesst,

Un deena reest

Pe debešs jomas platās.

Šigli wina ņakša gēhrbtees, lai dotos ahrā — baudit ņchās preezigo ņwehtku deenas agro rihta zehleenu ņpirgtā, ņwabadā gaiņā pee mostošchās dabas pirmajeem agrineem jaukumeem.

Kluņi eetņchihņņtejās ņahnkambara durwis. Atņtatidamās atpaņaņ, wina ņakrehņlā eeraudņija wezo-mahti eenahņam, jau apgehrbuņchos.

— Tu, Rutin, jau augņcham? . . . La ņchukņtoņchā balņi waizaja.

— Eš gribu eet paņtaigatees pa dahrņu un laufu, pa preezatees par jauko ņwehtku rihtu un redņet ņauli uņlezam . . . Maruta ņchukņņteja, peegahjuņi wezai-mahtei tuwaņ. — Zeefas, laiks buhņ ņchodeen jaukņ. — Bet juhņ ari tiņ agri uņzehluņees un jau apgehrbuņees.

— Eš, meitin, biju dahrņā ņkatitees balinamos audefluņ. Waņar waņarā eefņchā neeneņņam; eeruhpejās, waj pa naņti neuņnahņ ņahds ņauns zilweņs. Bet ir gan wehl wiņi gabali ņā bijuņchi. Laiņs ir labņ. Pa naņti ņalis, bet ne daudņ: gruweschu ņehtā naw nekahdu, — dubki tiņai tā druņku apwihtuņchi, un tagad laiņs ņilts. Dņirdedama tewi ņtaigajam, eenahzu pateikt, ņa mahte waņar wehlu iņpleteja abām ar mahņinu jaunās apaņņchinās un nolika uņ ņumodi, ņai zeldamās ņchoriht marat uņgehrbt. Atņche, ņur buhņ.

— Rā tad, wezā-maht, ņchodeen biņņas jagehrbi; auņņtuma deņņ gan nebuhņtu wajadņigs, bet pawaņarē buhņ leela ņchuhpoņchanās. Tagad uņrauņchos tāņ paņchas neņajamās drehbeņ, bet pehzaf maņgaņchos un tad gēhrbņchos no teeņaņ.

— Tad nu kà bitite no tropa jau tif agri steigfees flajà paluhkot, islenkt, fur pa deenu labafi laistees feedos. Ja kahds wezs, mahntizigs zilweks redsetu temi taişni şhai rihtà tif agri ar walejeem mateem şfraidam pa ahru, do-matu temi raganu gaitàs şfrejam: şenafus laikus dasşas feewas, waj meitas, kurdam bija şawa şina, Şalàs Şeturt-deenas, Deelàs Peektas, waj Deeldeenu rihtà, nesdamas uf kruzjelem liff şawatas, şfrehjuşşas tà ar wakà islaisteem mateem un paşşas pawişam kailas nogehrbuşşas, — lai tas, fo wehşas, pateefi un jo ahtri notiftu. Deefin, deefin, fo muşşu Rute gribès noşawet, waj peeburt, Deeldeenu rihtà tif agri şfreedama pa ahru, — beş kahdu şawatu neşşanas un lişşanas tas jau nebuşş . . . Şokoja wezà-mahte.

— Gribès kahdu puifi şew peefawet. Wina jau tà mihl şpreest un prahtot par prezeşşanos . . . Şamoduşees un Klauşidamàs mahşas şarunà ar wezo-mahţi, eerunajàs Şuşşina, kuras paradums arween bija, wezako mahşu pa-kaitinat.

— Daitam ees noliff kahdas şawatas teem paşşeeem Ştihpneeka dehleem, kas şolijuşşees şşodeen atnahkt, lai toş wadatu pa şawàm peşdam un peefawetu pee şewis . . . Şabşirdigi şmeşşjàs atfal wezà-mahte, it kà palihşsedama meitenei preezatees.

— Ja, mişkà, şaldà wezà-mahţi, taişni to es gribetu, un ja jums ir kahdas şinas un şintes, kà puişşus war peefawet, tad jel pamahşzet mani... Wezo-mahţi apşampdama, glaudidama un şkuhpştidama, atşokoja preezigà, laimigà Maruta.

Şakar wakarà bijuşi pirti, fur ari galwu maşgajuşi, wina şawus warenos matus bija atşahjuşi wakam, lai pa

nafti iſſchuhthu; tomehr pilnigi ſauſi tee wehl nebija, fa-
dehl ari tagad aſtahja toſ nepihtus, eekahpa paſtalinâs,
apſedjâs ar willaini un dewâs ahrâ.

Ugrâ, jaukâ pamaſaras rihta ſwinigais fluſums at-
ſtahja uſ laimigi preezigo ſkuſi tahdu eefpaidu, fa wina
palika durwju preeſſchâ ſtahwam, kâ noreibuſi peeferda-
mâs pee leeweniſchu ſtaba.

Auſtrumos debeſs bija jau ſtipri gaiſcha, bet zitur wehl
tumſchi ſili peleka. Weeglas, rehnaſ mahkonu ſtrehmeles,
kâ iſſwaiditas pluſzinatas wilnaſ lehſſchas, waj kâ milſu
putneem iſrautas un kâ puſchkoſchanai peeſprauſtas ſpal-
was, liſâs debeſu iſplatijumâ ſtahwam uſ weetas. Ap-
wahriſchna auſtrumu puſe ſchis retâs, neleelâs mahkonu ſtreh-
meles metâs jau ſeltroſaini eefahrtâ plaukâ. „Pehz nepil-
naſ puſſtundas lehſs ſaule, un wiſs leekas leezinam, fa
ſchodeen buhſ pateeſi jauka deena,“ Maruta ſewi domaja,
peeecedama pee ſawa puſu dahrjina, kureſch atradâs turpat
nama preeſſchâ, blaſus leewenem. Nonehmufi no puſu do-
bem ſalmu pahrklahjus un nolikuſi pee malas, (jo ſchoriht
par ſalnu nebija wairſ ko bihtees), wina gahja pa pagalmu
uſ ahbeldahriſa puſi. Winai preti metâs ſehtas funs, pree-
zigi ſmilſſtedams, lozidamees, peeguldamees pee ſemes un
tad ſchaudamees augſcham un atkal meſdamees tai klahſt.
Noglaudidama ſunim galwu, wina puſballſi runaja:

— Nabaga Pihtus, kâ tas pagarejees, wiſu nafti buh-
dams weens patſ. Bet taſſchu tew ſchonakti nebija jagul
buhdâ, wareji ſkraidit apfahrt un ſarge^t audekſus. Labi,
Labi, fa eſi bijis tahds modrs ſargs. Bet nu paleez meerâ
un nekriht wairſ man wirſâ. Za nerimſees, nemſchu wizi
un dſiſſchu buhdâ. Paga, paga, kur wize! Zuhlin buhdâ
un ſaitê! . . .

Suns nu norimās ſavos preekos un gahja winai meerigi lihdsās. Wini eegahja dahrsā. Gar weenu ſhogmali, kur wisilgat bija turejees ſneegs, bija iſwilkti balinamee audekli gan zits zitam blakus, gan zits zitam galā. Bet nu ſneegs jau kopſch daschām deenam bija pilnigi iſfuſis, un audekli atradās pelekajā pehrnajā ſahlē, kurā ſchur tur bija redſami jau daschi ſaki aſni. Nupjataee audekli bija aptaiſiti pelneem, lai tā wairaf weizinatu winu balſchānu.

Maruta ſtaigaja pa weenu audekla ſleju turp, pa otru atpakaļ. „Tihri kā pilſehtā pa grihdas paſlahjeem.“ Wina ſewi preezajās. „ſtabā mums paſlahju gan naw, bet par to atkal ir dahrsā. Pateefibā ir mums tāpat it wiſs, kā pilſehtneekem, tīfai pee mums wiſs ſawadi un pilſehtneekem atkal ſawadi. Deterlina tante teiz, ka galu galā warot par to wehl ſtrihdetees, kur dſihwe jaukafa — pilſehtā, waj uſ ſemem. Bet es domaju, ka tur naw neſa ko ſtrihdetees, jo jaukuma ſinā pilſehtas dſihwe neſad newar lihdsinatees lauku dſihwei; wajaga tīfai mahzet lauku dſihwes jaukumus redſet, tos ſapraft un zeenit.“

Wina peegahja pee biſchu ſtropeem, peebungaja ar rofu pa juntuinu weenam, otram, treſcham un, paleekuſees un peelikuſi auſi, klauſijās. Wiſos tuhlin dſirdeja atſauzamees. „Ja, wiſas pahrſeemojuſchas labi, un wiſos ſtropos ir ſpehzigas ſaimes, — tas dſirdams no dobrās duhſchānas. Laikam jau ſchodeen ſaulē buhs laba iſſkreja puhpolos un pumpuros. Wakar gan ari bija filts un ſaulains laiks, bet leela wehtra. Laiſni tad nu ar Deeldeenam laikam ſahſees bitem ſcha gada jaunā dſihwe, un warbuht ari man ſchi deena eesihmēs jaunū robeschafmeni manā dſihwē . . .“ Wina ſewi preezigi mehroja.

Pa ahbeku pašarem un krumu starpam ūtaigadama tahlaſ, wina iſnahza dahrſa lejaſ galâ, klajâ, ſemâ ſmalzîtê. Sche wina eeraudſija jaunu krumju zehlummu. „Pirmaiſ krumja rakumſ, ſo ſchini pawafari eeraugu!“ Wina ſewi iſſauzâſ. „Meſinu, ſo taſ noſihmê — labu, waj ſaunu; bet weena leeta ir droſcha: kad krumiſ war jau raft, tad ſeme ir wafam, un pawafariſ ir tuwu, tuwu, tuwu. Warbuht jau wafarâ kurſ eſermalê pirmâſ wardes. Sa, pawafariſ naht, naht no ſemes dſikumeem ahra un laiſchaſ no debeſu augſtumeem lejâ, un driht, driht taſ atnahkſ, un ſhogad taſ buht tiſ jaukſ, kâ wehl nekad: taſ buht muhſu pawafariſ, — manſ un ſetaba!

Peegahjuſi pee apafajeem wihtoleem grahmala, wina atrada tur pawifaam leeluſ puhpoluſ, tiſ leeluſ, kahtduſ ſhogad wehl nebija redſejuſi. Wina ſalauſâſ no teem weſelu kuplu ſajuu. Rahtinuſ roka turedama, wina ar puhpoleem plikſchinaja ſew gan pa otraſ rokaſ dilbu, gan pa weenu un otu waigu. „Zik mihtſti un maigi, tihri kâ ſaules ſuniſchi, waj Deewa goſninaſ.“ Wina ſewi runaja.

Tahlaſ eedama, wina nonahza pee ſhoga leelzela mala un apſtahjâſ netahl no ſinamâ ſtaba. Lihkamâſ atminâſ winaſ ſcha rihta juhtu ſtahwoſli darija wehl jaukaſu. Wina aiſſpeeda ſew aſiſ ar rokam, lai jo dſihwaki gara wehlreiſ iſhauditu ta rihta peedſihwojumuſ un lai gara aſim redſetu wiſu wehl tâpat, kâ toreij redſeja.

Gan atminâſ kawejuſeeſ, gan mehginajuſi iſtehlot ſew tuwaſ zereto jauko nahkotni, wina lehni gahja pa dahrſa otu malu atpaſaſ kalnup uſ mahju puſi. Peepeſchi ahbelê, gabalimu winai preekſchâ, ſtrauji atkaneja ſtraſda ſpehzig i preezigâ ſwilpſchana. Wina paſſatijâſ augſchup. Roku galotnêſ, kâ ari iſtabaſ un klehtſ kſchukuroſ bija redſamſ

feltains fposchums: faule patlaban bija uflehtufi, un lihdi ar winas pirmajeem stareem strafds preezigi fwilpa fawu fcha rihta pirmo fwilpeenu.

„Swilp, strafdin, fwilp!“ . . . Maruta femi runaja. — Es mahku neween tawas dseefmas meldiju, bet sinu ari winas mahrdus, — man wezà-mahte tos eemahzija. Tu dseedi:

Trihſchu zirwi, braufſchu meſchâ,
Zirtiſchu malku, kureſchu pirti,
Metiſchu garu, kahpſchu uf lahwas,
Nemſchu ſlotu, pehrſchu pliku, failu meeſu —
Mi wai, fâ fuhſt!

— Nu, mana bitit, mana wabolite, kur tad nu tahlu iſlidojees, kur iſrotajees? Ko dabujuſi? Puhpolinuis ween! Zita neſa wehl naw. Bet nu nahz eefſchâ. Wiſi jau ſa-pulzejuſchees ſaimes iſtabâ, un tehms tuhlin ſahſ pahtarus. Nahz, noſkalo aztinas, es jau uhdentinu eeneſu, un eeſin abas, — pee pahtareem nedrihſt truht.

Tâ wezà-mahte, panahkuſees dahrſâ gabalim no wahrteem, ſauza Marutu, un ſteigſchus dewàs abas eefſchâ.

Baſnizâ eedamas, Maruta ar Lufſim eegreesàs muiſchâ pee ſlgaſ, kur labu brihdi aiſtawejàs, jo ſlgu neatrada wehl gluſchi ſagehrbuſchos, bej tam ſchi dſihràs uſnemt winas ar ſaſiju un pihrageem. Kad wiſas trihs iſnahza ahrâ, neween leelzeſch bija jau baſnizenu pilns, kuri gan braufſchus, gan kahjam dewàs uf baſnizas puſi, bet ari pa wiſeem ſehtu zekeem un takeem redſeja laudis ejam uf baſnizu.

— Schodeen buhs waren pilna baſniza, ja tik wairſ tiſſim eefſchâ . . . Wehroja ſlga, iſnahſdama ar draudſenem ahrpus muiſchas uf leelzela, kurſch gahja pa ſlaju uſfalnu, no kureenes wiſ apgabals bija tahlu pahrredsams.

— Schodeen, fâ jau pirmâ ſwehtku deenâ, eet un brauz

basnizâ pat tahdi, kas zitâm ſwehtdeenam tîfai reti to dara; bej tam deena jauka. Naw tad ari brihnums, ka wiſi zeki un taſi pilni baſnizkaufchu . . . Draudsenei blaſus eedama, atrunajâs Luſſina. — Ari zekſch jau ſauſs. Muſſu gatuwê un lejakâs weetâs gar eſermali wahjais ſcha rihta paſalums, ſaulei ſildot, bija atkuſis, un zekmalas atglitejuſchas; bet, re, nu nemaſ wairs naw glitas, ſaulei allaſch ſtipraſ ſildot, tâs jau pilnigi noſchuwuſchas, un pats zekſch kalnainakâs weetâs jau put.

— Ja, mana firſnia, laiks pateeſi ſchodeen waren jauks un ſilts. Ja lauſos un plawâs nebuhtu wehl tiſ maſ ſaluma, tad waretu domat, ka tagad ir newis Seeldeenâs, bet Waſarſwehtki. Talab ari daſchas redſ jau gaiſchâs drehbês. Ari kalna Minne un wekas maſgataja, dſirdeju, buhſchot gaiſchos uſwalkos . . . Tâ Niga, ſatwerdama Luſſinu pee roſas un ſemdamâ to ſem elſona.

— Neweeni ſwehtki man tâ nepatihk, kâ Seeldeenâs . . . Preezigi ſajuhſminadamâs, runaja Maruta. — Sewiſchki, ja laiks ir jauks, kâ ſchodeen. Pa Seeldeenam wiſs paleek kâ jauns: ſaule ſpihd tiſ tiſkami, tiſ preezigi, ſahlite ſahk ſelt un ſalot. Un tad pa Seeldeenam ta baſnizâ eeſchana, — kâ man ta patihk! Wairak par wiſu. Wiſi ſkaiſti gehrbuſchees, wiſi tiſ preezigi, laipnigi un laimigi. Sateekotees wiſi ſweizinas, runajas, waj tâpat klufa labprahtibâ weens uſ otu noſkatas un it kâ par ſewi un ziteem nopreezajas. Waj nu pateeſi wiſi tiſ preezigi un laimigi, kâ iſſkatas, tas gan naw domajams; tomehr ſchodeen katrs lihds ar darbdeenâs ſkrandainâm drehbem prot nolikt pee malas ari wiſas liſtu un ruhpu ſkrandas, un tâ wiſur redſ tîfai preezigas, laimigas ſejas. Talab man ari labak patihk eet ſahjam, nekâ braukt brauk-

ŝchus basnizâ: tad wairaf war noŝfatitees un nopreezatees un ari pati juhtos tif preeziga, tif laimiga zitu tahdu preezigu gahjeju barâ. Af, ta man buhtu wisleelafâ nelaine, ja es jaukâ laikâ pa Deeldeenam newaretu eet basnizâ un redŝet ŝchos preezigi laimigos zilwekus. Zif behdigi wajaga buht tahdeem ap firdi, kas gul neweŝeli un ŝhodeen newar nekur iŝkustet uŝ ahru, waj kas jau miruŝchi un kam jagul tumŝhajâ kapâ!

— Dabi, ka no muŝŝu tuwineeŝeem naw neweens miris. Man tahda buhtu pateŝi loti ŝchehl, eedomajotees, zif ŝche, wirs ŝemes, ŝhodeen wiŝs tif jauks un wiŝi tif preezigi, bet tur, apakŝch ŝemes, wiŝs tumŝchs, aukŝts, kluŝs, mehms . . . Tâ Lubŝina, peeweenodamâs mahŝas domam.

— No muŝŝu radeem taiŝni gan neweens naw miris, bet waj Penkufa Znts mums nebija tuwineeŝs? Paŝaŝta ŝkolâ ŝagahjam diwi ŝemas kopâ un ari Deepajâ ŝhad tad ŝatifikamees. Redŝejam wiaw ari kâ patlaban nomiruŝchu. Wija allakŝ tif godigs, patihkams puiŝens un tif labi eŝot mahzijeŝs, bet, re, nu wiakŝ nefa neredŝ no ŝchis jaukâs deenias, no ŝcheem preezigeem ŝwehtkeem: wiakam jagul weenam paŝcham ŝem pelekâm welenam. Naw pat neweena, kas wiaw pa ŝwehtkeem apmekletu: wiaw gan pahrweda un apglabaja dŝimtenes kapos, bet Penkuli paŝchi dŝihwo wehl Deepajâ . . . Tâ Maruta, kluhdama nopeetna un dŝiki nopuŝŝdamâs.

— Dabi, ka tu atzerejeŝs par Zntu . . . Nâ uŝtraukdamâs attapâs Ilga. — Pahri deenu preekŝch muŝŝu braukŝchanas mahjâs ŝastapos ar Penkuleni, un wiaw man taiŝni luhdŝa: „Zŝit, eŝi tif laba, peeej pee mana Znta kapina un nones no manis labus wakarus. Neŝinu, kad pati wa-

refchu nobrautt." Un tuhlin, nabadsite, sahka raudat. Ap-
meklesim schriht pat wina kapu.

— Meh ar Nuti sawus puhpolus ari eespraudisim
wina kapâ, to nahkdamas panehmamees tâpat turet rokâ.
Nam mums tee wjadfigi? Ja, Nute? . . . Tâ Lushina,
greefdamâs pee mahfas.

— Un es atkal sawu fuffiju farinu un zitus seediaus,
to no loga pukem nolausu un panehmu lihdsja turet rokâ . . .
Draudseu domam peeweenodamâs, runaja Slga. — Pehz
fwehtkeem warefim pateikt Penkulenei, ka appuschlojam ar
sawâm pukitem winas Jnta kapu, — buhs winai behdâs un
asarâs tatschu kahds preezinsch.

— Ja, noliksim wiſas trihs sawas pukes un puhpolus
uj Jnta kapu. Nam mums, meitenem, turet pukes rokâ?
Neba uj mums kahds skatas . . . Peebilda Maruta.

— Nu tu, Nute, gan leekulo! Tu pati loti labi sini,
ka Stihpneeka Zekabs uj tewi skatas, un wiſs taws besga-
ligais preeks un laime schodeen tatschu ta, ka tu winu zere
fastapt pee basnizas, un warbuht winsch ees tew lihdsja mah-
jâs. Redsi, Lushin, kâ wina nosarkst, abi waigi kâ nopli-
keti, tiklihds eeminas par Zekabu . . . Tâ Slga, puzbalki
runadama, tihtija Marutai.

— Kas uj to sihmejas, tad jau es neka neleedsos un
neleekuloju. Winsch, ja tik buhs te, skatisees uj mani ari
bes nekahdam pukem. Es tik domaju, ka tee ziti uj mums
neskatisees. Bet par manu farkshanu un twihkshanu tew
newajadsetu wis man neko tihtit, neko meht preekschâ. Tu
nesini, kâ tad ir, kad kahds sehns wareni patihk un kad waj
nu zitus dsird no ta runajam, waj kad pati to eerauga. Pa-
gaidi, kad tu reis kahdu eemihlesi, tad tu pati wiſu to ij-

baudifi pee ſewis . . . Noteiza draudſenei Maruta, wiſa laimigi ſmaididama.

Nonahſot pee baſnizas un ejot kapſehta uſmeklet Snta kapu, Suhſina atſchſihrās no beedrenem: wina pamanija, ka weenai kurpei atriſuſchi ſaſeenamee; wina tadeht pagreeſās ſahnis ſaſeet toſ par jaunu. Kad wina, to padarijuſi, gribeja eet tahlaſ, pee winaſ peenahza Dirmgrauſchu Anete, ar kuru brihtiau parunajās un tad ſteidsās pakal mahſai un draudſenei. Wina atrada tās pee Snta kapa; abas ſtahweja ſalittām roſam, galwu noleekuſchas un ſehri raudſidamās uſ neapſopto kapu, kurā redſeja tikai nupat eeſprauſto puhpolu ſainiti un ſeedoſchas fuſſijas ſarinu, bet uſ koka kruſta bij uſlikti pahriſ wara naudaſ gabalini ubageem. Diwi ubagi tad ari katrs no puſeſ jau daſchus ſoſuſ atſtatu ſtahweja un gluhneja, gaididami, lihſj meitenes atees noſt, lai dotos pee kruſta, noſkattitu tehwmuhſ un tad ſteigſchus ſawahſtu naudu, ſamehr nepeſteidsaſ wehl kahds ubagaſ. Tahds bija paradumſ. Ari Suhſina iſnehma ſew no kabataſ wara peezneeku un nolika uſ kruſta ſchkehrſtoſu lihſjās mahſaſ un draudſeneſ naudaſ gabalineem, kà ari eeſprauda ſawuſ puhpoluſ kapa welenā.

— Nu, noſkatti ſawu tehwmuhſ un tad ſteigſtimeeſ baſnizā: zitadi netapſim wairſ eekſchā . . . Mahſu pamahzidama, ſkubinaja Maruta.

— Nèl Kalab eſ eekſchu pati to darit, ko man par naudu zits war padarit? . . . Atteiza Suhſina nipri. — Kad eſ weſelaſ peezi kapeikaſ leeku uſ kruſta, tad ubagaſ tur war diwi un trihſ reiſ tehwmuhſ ſkattit. Are, tur jau diwi tahdi wakaſ wihri ſtahw, katru brihdi gatawi uſ pahtaru ſkattichanu. Bet mehſ labal eeſim un neka-weſimeeſ.

— Nu noškaiti gan, firšnia, noškaiti. Lai ubagi kur ubagi, par aigahjušcho dwehselem jaluhdš wišem, lai Deems tàm peedod grehtus . . . Tà Źlga pubhejās peerunat šamu draudšeniti.

— Nè! Es neešmu nedš ubadse, nedš šwehtule, ka eetu par ziteem Deemu luhgt. Un kahdi gan tahdam puišhelim waretu buht grehti? Ko tahds knaukis waretu buht šauna nodarijis? Deesin, waj kahdai meitenei mas ir peelizis rošu klast? . . . Atteiza Duhšina, jautri eesmedamàs un pee tam tif besbehdigi, nebehdnigi un aušhigi apfišdamàs apfahrt, ka pušihšais šwahrks atškrehja wišà šawà platumà nošt no štilbam, tà ka pašhibeja baltas biššinas un kkuwa redšami šakofšnigee parešnee leeli melnos puššahbašos un tumšchàs šekès ar šarkaneem pašehjeem.

— Un waj tas jau kahds grehts, kad meiteni kà aišteek? . . . Nà no domam uštrauškdamàs, eeminejās Maruta, bet Źlga šteidšàs pakal Duhšinai, kura gahja uš banizàs puši, panahšufi, nehma to šem elfona un lihšmoja:

— Ak tu, mans preezišch, žif tu šchodeen duhšhiga un žif tu pee tam iškatees škaišta! Ša te nebuhtu tif daudš žilwefu apfahrt, es tewi tuhlin apšamptu un buhtshotu.

Šedamas tahlak, meitenes pee kahda šapa redšeja diwi ubadšes weenu pret otru naidigi noštahjušchàs, ar nušjam grešojamees un paklušu, bet nišni rahjamees.

— Tu man atdod peeži šapeikas, es tew šaku! . . . Šauza weena, tagad labi padikti, it kà gribedama, lai meitenes džird, kahda winai notikufi netaišniba. — Ko tu domà, šchi weena pati paturès wišas dešmit šapeikas? Ūbas reišà peenahžàm pee šapa, reišà nometamees žetos, reišà noškaitijàm šwehtu luhgšchanu, šatrai nahšas puše. Atdod, es

teu ſaku, jeb es gaidiſchu, lihds atbrauks Silarajs, waj zits ſahds teeſneſis un eeſchu un luhgſchu, lai iſnes taiſnibu. To es teu tã nepalaidiſchu, Goda mahte! Es teu ſaku, atdod!

— Ko tu, trakã mindscha, man ſwehtã meetã uſplijeſ wirſũ? Te naw ſekaupeſes tirgus, te ir kapſehta un baſnizas pagalms, un baſnizas pagalms ir debefu preeſſchnams, bet debefu preeſſchnamã un pee Deewa aif durwim nedomã zelt dumpi! Te buhs wihri, kas tewi ſawaldis, ja pati newareſi waldbitees. ſwedis ari no kapeem ahrã. Ne paost tu nedabuſi no tãm deſmit kapeikam! Es pirmã noſkaitiju tehweirſu, man tas naudas gabaliſch peenahkas un beigts! Kad tu pahtarus nemahki un newari man lihdsã iſſkaitit, tad ta naw mana waina . . . Tã otra rahjãſ pafluſã balſi.

— Kas ta par ſkaitiſchanu, kã tu ſkaiti? . . . Sauza pirmã, ſchoreiſ wehl ſtipraſ nekã pirmit. — Daſchus wahrduſ tu pawiſam iſlaidi, kã toſ par neeweſchanu ſahrdinaſchanã, un to naudu tu pakampi, kad wehl nemaſ nebiji noteikufi amen.

— Neſa! Amen es noteizu gan, bet fluſi, pati ſewi. Un iſlaiſt es neweena wahrda neiſlaidu. Bet ko tu tur pumpinaji, to neweens welns newareja ſapraſt. Laiſkam ſkaitiji tehwmuhſ no otra gala, kã jau wiſaſ raganas un burweſ dara, kad grib kam peeburt ſahdu nelaimi. Tewi teeſcham nedſirdeju beigãſ amen ſakam, — ta ir ſihme, kã tu ſkaitijuſi no otra gala. Ak tu ragana, ak tu burwe! Tu gribeji mani, waj ſahdu zitu labu zilweku noburt.

— Klau, klau, kã wina mani gahna! Suhs, ſelta meitinas, juhs godigu wezaku behrnus, es peeſauzu par tapreneezem, kã wina mani gahna par raganu un burweni. Ak tu, welna jahjamã kehwe, nu tu dabuſi pee augiſtas tee-

ƒas peerahdit, ƒahda es tew ragana un burwe, un tas ƒu-
draba deſmittapeifu gabals wiſs taps peeſpreeſts man weenai
paŒchai, ƒo tu tagad negribeji mainit un nedewi man puſi.
Paƒaidi tu, nu tiſ tu redſeji, ƒas notifſ: augſtas teeſas nems
to leetu iſmeklet!

Meitenes, ƒas daŒchus ƒofus no ubadſem bija peeſtah-
juŒchås, pee ƒam Œlga un LuŒſina ƒlauſijås wezenu raŒŒcha-
nos, bet Maruta blenda apƒahrt, waj naw ƒur Œefabs ee-
raugams, tagad iſbijuŒchås dewås no wezenem projam.

Patlaban ƒahƒa ſwanit. Ta hij ſihme, ƒa nupat ƒahƒ-
ſees deewƒalpoŒhana. Laudis bareem ween dewås baſnizå
eeŒchå. Maruta, eegahjuſi baſnizå, redſeja wiſus ſehdeŒtus
jau eewentus. Wina par to nebrihrijås un ſehdweetas ne-
mekleja, labi ſinadama, ƒa leelajås ſwehtku deenås ƒreŒſlu
labi ja peeteef wezeem zilweſeem un ziteem peeauguŒcheem,
ƒas agrati eegahjuŒchi baſnizå, bet pahrejeem jaſtahw ƒah-
jås. Wina mehginaja pa widus telpu ſtarp abejåm ƒreŒſlu
rindam noŒkuht pehƒ eeſpehjas tahlaſ, jo tuwat altarim un
ƒanzelei. Tomehr tahlu netifa, lai gan Œlga ar LuŒſinu,
ſpeesdamås winai paƒaſ, biŒtiija wiau eet tahlaſ. Kad wai-
raſ uſ preeŒchu paſprausteſ nebija eeſpehjams, wina lihds
ar ziteem nupat eenahƒuŒcheem nometås zetos. Atƒal uſ-
zehluſees, wina paŒtatijås ƒur bija iſlikti dſeeſmu numuri,
un uſŒchihra pirmo ſihmeto dſeeſmu, tad aiſlaida grahmatu
atƒal zeeti, paturedama uſŒchirtå meetå weenu pirkſtu. Tikai
tagad, druŒku pawehrdamås pa ƒreifi, wina eerauga, ƒa tas
wiŒreetis pelefås drehbês, ƒuram wina noŒtahjuŒees zeeŒchi
blafus, ir Œefabs. Preezigå pahrſteigumå par ƒahadu ne-
zeretu ſagadiŒchanos wina pagalam uſtrauzas. Wina neſin
ƒå iſturetees: neliktees wiau nemaſ redſam, jeb ƒå zitadi?
Lihƒamas trihſas pahrſtreen pa wiſeem lozefkeem. Patla-

han ſahſ duhſt ehrgeles. Wina uſtrauzàs wehl wairaf. Winai ſchkeet, ka warenàs ſkanas winau zeltu no ſemes uſ augſchu. Tàs winau ſchauſmina un zilina kà ar neiſprotamu ſpehku, kà wehl nefad. Winau pati juht ſewi wiſu drebam kà apſes lapiau. Sawadas bailes winai rodas: waj wina nefahſ lidot lihdfi ſchim baſumu un ſtabufu ſkanam pa baſnizas tuſſcho augſchejo telpu — tur gar altari, gar greeſteem. Raut jel buhtu mahſa, waj draudſene blaſus, kurai waretu peeſertees pee elfona un turetees. Vet tàs winai aiſ muguras. Wina meena pati. Vet winſch? Waj winſch winau ari eeraudſijis, jeb wehl nefa neredſ un nejuht? Sabajà rofà wina tura grahmatu. Kreiſo roku, kaſ gluſchi dihkà gar ſahneem nolaiſta uſ leju, wina ſawell duhrè, it kà zenſdamàs atguht ſawus dwehſeles ſpehſus, ſawu eefſchſigo meeru, ſawu prahta un gara lihdfſwaru. 'Te wina juht, ſcho winaſ roku panem winſch ſawà un lehni ſpeeſch, it kà ſweizinoſtees; wina atlaiſch pirkſtus wafam un druſku paſſpeeſch wina roku pretim. Nu winſch ſanem winaſ pirkſtus zeeſchaf un tura ſew ſaujâ, un wina ari nemehgina wilkt toſ ahrâ. Lauſchu harâ wina ſaſſpeeſti zeeſchi kopâ, un wineem aiſ muguras ari ſtahw zilwekſ pee zilweka zeeſchi klahſt. Wina tà tad labi ſin, ka neweens newar redſet ſtahwam winus ſaſehruſchos roku rofà.

Ehrgeles uſ brihtiau it kà apfluſt, tad par jaunu ſahſ ſpehziggi ſkanet, un wiſa draudſe ka weenâ baſſi uſnem un dſeed preezigo Deeldeenu dſeeſmu.

Sefabs audſis un garigi un religioſi attihſtijeſ galwenâ kahrtâ pee dſeeſmu grahmatas. Maſeenâ winſch tanî bija mahzijeſ laſit, ari wehlaſ to beeſchi laſija, jo nedſ zitu kadhdu grahmatu bija, nedſ ari wezafi, deewbijigi zilweſi buhdami, zeeta tà ſaukto neeku grahmatu laſiſchanu. Tà tad

behrneem ſwehtdeenam un zitos wakas brihſchos bija jalafa tit dſeeſmu grahmata. Wina gimenê bija paradums, netikai ſwehtdeenam, bet ari nedekas deenâs, ja ween laiks at- ſahwa, turet rihta un wakara pahtarus, nodseedot pahris dſeeſmu un noſkaitot kahdas luhgſchanas. Wiſejot pilſehtâ ſkolâ, ſekabs kahdu laiku it kâ atſweſchinajâs no dſeeſmu grahmatas. Bet kad wiſch wehlaſos gados bija ſahzis la- ſit par ſawas tautas dſihwi agrakos gadu ſimtenos, par wi- nas garigâs attihſtibas ſahfumeem, par Manzeli un Adol- fiju, par Gliku un Stenderu, bet ſewiſchki par pirmo leelo latweeſchu dſeeſmineeku Firekeru, tad wina par jaunu ra- dâs mihleſtiba uſ dſeeſmu grahmatu: wiſch laſija, pehtija un ſalihdſinaja latweeſchu un wahzu dſeeſmas un ſew par preeku un pahriſteigumu atrada, ka Firekera tulkotâs dſeeſ- mas ſpehzigas un jaukas iſteikſmes ſinâ ne retumis ſtipri pahriſpehji pat Lutera originalus. Tâ ſekaba atminâ at- dſihwojâs wiſas aiſmirſtâs dſeeſmas, un jaukakâs un eeze- nitakâs no tâm wiſch war ari wehl tagad ſkaitit no galwas. Ari nupat dſeedamo wiſch prot galwâ, tâ ka wina grah- mata nemaſ naw wajadſiga. Bet kad Maruta atwahſch ſawu grahmatu, wiſch ar ſwabado roku panem un tura grah- matu aiſ otra wahka. Tâ wini nu dſeed abi no weenas grahmatas. Pateſibâ tikai ſkatas grahmatâ, ne dſeed, jo Maruta baidas dſeedat: wina pati ſkaidri juht, ka balſs wi- nai tagad trihžes. Wina tadehſ labâ ſtahw fluſu; ari ſekabs neſin tadehſ nedſeed. Te wini mana dimi ſeweeſes ar leelu ſparu ſpeeschamees labajâ puſê uſ preeſchu. Wini tâs paſihſt: leelakâ ir Druwineeku Ewartene, maſakâ — winas Paipala. Ahtri tâs ſameklê dſeeſmu, Ewartene pa- leekuſees papraſa Marutai, kurâ weetâ patlaban dſeed, tad ir mahte, ir meitene, atwihtijujchas ſew laſatus wairâf no mu-

tes noſt, ſahſ abas pilnàs baſſis dſeedat. Nu ari Marutai baſſs kà raiſit atraiſas, jo winas dſeed tiſ ſkaidri ſkanigi, tiſ patihſkami, ka wina weegli war tàm peeſkanot ari ſawu baſſi, un ta netrihž nemaſ.

Dſeed pilnàm baſſim preezigo augſham zeliſhanàs dſeefmu wiſa draudſe. Marutai leekas, ka ſhàs dſeefmas mel-dijai ir ſewiſchi ſwehtſwinigi lihſſmas, gamilejoſchas ſkanas, furàs war ſpehžigi iſpausteſ winas lihſſmibà un laimibà pahri pluhſtoſchàs firds preeka un pateizibas juhtas. Wina tagad teeſham tiſ laimiga, kà wehl nekad naw bijuſi, pat tad nè, kad ar Zefabu ſkuhſtijuſees: tee bij tahdi notikumi, kahdi daſchdeen meitenem gadas ar ſehneem, waj puifcheem. Bet tagad wina leelà ſwehtku deenà ſtahw tam blaſus deewnamà, ſtahw roku rokà ar winu ſakehrufeſ un dſeed no weenas grahmataſ, it kà ſeewa ar wihru, waj kà ſaderinats pahriſ. Tas ir nopeetnaſs, dſilakſ, ſwehtakſ preeſs, augſtaka laimiba, nekà tikai ſkuhſtiſchanàs, waj mihlinaſchanàs. Kas un kà notiks pehžak, kad un kà winas preeku zeribas peepildiſees un galigi iſweidoſees, to, protams, newar ſinat un par to wina tagad daudſ ari nedomà, bet kà puſaugu ſkuſe, kà neeſwehtita meitene wina nudeen wairak newar wehleteeſ par to, kaſ tagad ir. Schimbriſham wina ir laimiga, tiſ laimiga. Ari Zefabs tagad ſahžis dſeedat, un wina nu pirmo reiſ dſird, ka winam ir ſpehžigi wihriſchta baſſs. Abeem kopà labi ſaſkan. Za wineem reiſ buhſ ſawa ſaime, tad wini ſwehtrihteem tàpat labi warès turet mahju deewkaſpoſchanu, kà ſawà laiſkà wezais-tehws ar wezo-mahſti teizàs darijuſchi un kà tagad to dara tehws ar mahſti. Tas winai ir weens eemeſſs wairak, buht laimigai, un winas dſeedaſchana ir winas laimes juhtu ah-rejà iſteikſme. Bet tee ziti — wiſa draudſe, kaſ tàpat

preezigi firfnigi un fkali fpehzigi djeed, pahrspehdami gandrigh ehrgeku fkanas? Waj teem ari katram faws femishchs preeks, kahda femishcha laime? Zeb tas tikai wispahrejs augtâs fwehtku deenas preeks, kura eekritusi tik jaukâ laitâ, un wisi nu juhtas ihtâ fwehtku nofkanojumâ? Zeb tas ir fapulzejujchos draudses lozekku preeks, fa peedsihwojujchi fchos fwehtkus fpirgti, wefeli un ir nu atkal wisi fche kopâ? Dai fchâ, waj tâ, bet Maruta newar eedomatees, fa starp wifseem fche waretu wehl kahds buht tik preezigs, tik laimigs, fâ wina — warbuht tikai wehl Zefabs. Winai tâ ween leefas, fa fchee fwehtfi pateefibâ ir tikai winas un wina fwehtfi, un fa wifs, fas fchodeen noteek, noteek tikai winu dehl, — fa wini ir tas widus punktis, ap fo wifa pafaule, wifa dsihwâ un nedsihwâ radiba kufstas fawâ gaitâ. Tas ir tas gara fahwoflis, kad dsikjuhtiga meitene pirmo reis pateefi eemihlejufees un mihl laimigi, atrasdamâ fawâ isredsetâ pilnu pretmihlestibu. Un fa winas isredsetais mihl winu tâpat, fâ wina to, winai naw ne mafako fchaubu. Wifu laifu, fâ pirmit panehmis, winjch wehl tagad tura winas rofu fawâ. Ta ir sihme, zif wina tam mihfa. Bet winai eefchaujas mafa wiltibina prahtâ. Dseedot dseefmu preefch fpredika wina iswelf famu rofu tam no plauktas, lai few it fâ pee mateem fo fahahrtotu. To padarijufi, wina nolaisch rofu atkal uf leju: redses, fo winjch daris, — nems to atkal fawâ, waj nè? Un wina mana, winjch tuhlin maigi un mihligi panem to atkal fawâ, winas pirkstinus fâ wihtin fawihdams ar faweem, un wina laisch un faju, lai winjch dara ar winas pirkstineem fâ patihf, neweens pirkstinjch neisrahda ne mafako pretoschanoš. „Bet nu winjch reds, fa es pilnigi efmu winam padewiga un atdewiga, fa es winam wifu fajuju, fa winjch war ar mani darit fo tik grib un fâ tik grib. Bet lai

wiašč to sin: wiašč to drihšt sinat, winam tas jasin!" Wina šewi domà un juht par jaunu šew waigus twihštam. Žai žiti lihdsās stahwetaji nešahštu to eewehrot, wina, galwiau paleekuši šahnis, zeešči luhšojas uš kanzeles puši, šur mahžitajs šahš šprediki, žensdamàs rahdit, ša wina wišai wehriži klawšas mahžitaja wahrdoš. Un wina teeščam eeklawšas mahžitaja runà un šahš ušmanigi šetot wina pamahžibai par šchodeen peeminamà leelà notikuma nošihmi, par to leelo brihnumu, šas muhšu prahtam naw aptwerams, het šo žilweti ar tizigàm firdim redšejušči, ušrakšijjušči un paudušči tahlak pa gadu tuhštostšhem lihds pat muhšu deenam un tà tas turpinašees lihds pašaules galam, un paliks wiau tizibas štiprakais pamats un wiau zeribas neščšobigà klints wišoš laikos . . . Tà mahžitajs stahsta, un wina pirmo reiš tagad šahš dšikafi pahrdomat par tahdàm leetam, par šahdàm lihds šchim nopeetni nekad nebija domajuši — par nahwi un nihžibu, par Deemu un muhščibu, par dmehšeles nemirštibu, par Žesus ušstahditeem augšteem idealeem šewis pašchaišleegščanà un tuwašo mihleščanà, un wišpahš par šrištigàs tizibas šwaru un šwehtibu žilwezes dšihwè, ša mahžitajs to tagad iščšaidro.

Šaunais mahžitajs winai aišween bija labi patizis, šewiščči liturgiju dšeedot, jo winam škaišta halšs. Domehr dširdet wiau runajam winai bija maš bijis išdewibas, jo špredikus arween mehšja šazit wezais mahžitajs pats. Het šchodeen, šur wezo mahžitaju dšird nopeetnafi šaširgušču, pašliha mahžitajs wada wišu deewšalpoščanu, un tà wina nu dabun to dširdet ari špredižojam, un wina klawšas to ar šewiščču širšnibu, apšinotees, ša šchis runatajs ir winas Žekaba labwehlis un draugs, ar šuru tas šateekas un šaraktas. (Domàs wina Žekabu šauž tagad par š a w u.)

Kad pehz ðpredika mahzitajs ðdarijis daschadus aisluhgumus, tà ari ussawzis jaunós pahrus (pa kuru laifu ari wiði muhschigee fahsetaji un degunu schaukataji paleef pilnigi kluðu), un kad wiða draudse nometas zelós ðkaitit ðwehtu luhgŝhanu, Zekabs Marutas roku wehl neatŝwabina; wina tadehl, lai pa luhgŝhanas laifu neturetu rofas nesakrustotas, usŝpeesch ŝawu labo roku us Zekaba roku, kura atrodas winas freiða rofa, tà ka trihs rofas nu ŝaweenojas weenfop. Schahda ŝaweenoschanàs ŝhai weeta un ŝchahda laimigà brihdi ŝcheet winai ŝewiŝchi ŝihmiga un wina juhtas ŝawadi pazilata un aisgrahhta. Wina pahrlëezinata, ka tas, ko wina ŝhini brihdi luhgs, pateesi tiks paklausits un peepildisees. No wiŝas firðs wina ŝewi ŝkaita ðwehto luhgŝhanu, bet wina newar to iŝkaitit, winai juhf weens wahrðs ar otu, — tà wina ustraufusees. Wina tadehl neŝkaita labaf wairs nemaŝ un klawas tik mahzitaja ŝkaitiŝchanà, ŝewi domadama tik weenu domu: kaut wini tà us wiðu muhschu tiktu ŝaweenoti un ŝaiŝtiti kopà, tà tagad wina rofas ŝaweenojuschàs!

Pehez ðpredika un aisluhgŝchanam daudsi jaunakee basnizeni dodas ahrà, deewkalposchanas beigás waj nu nemaŝ wairs nenogaididami, waj atkal eenahkot paŝchàs beigàs atpakaŝ, lai buhtu klast pee mahzitaja ðwehtiŝchanas wahrdeem. Tahðs weetejais paradums. Ari Zekabs, dseedot draudsei dseefmu pehz ðpredika, palaiŝch Marutas roku walam un eet ahrà. Pa brihdim ari wina greeŝchas apkahrt, pawelf mahfu un draudŝeni pee drehbem, un wiŝas trihs ŝprauschas pa kaudim us durwju puŝi. Snahkot ahrà, Siga ŝchukŝt Marutai:

— Es jau domaju, ka tu ilgi neiŝtureŝi un tuhlin ŝchluhŝi winam pakaf.

— Zuhş divas jau ari tuhlin nahzat . . . Preeĉa un Iaimė ņarĉdama, mehĝina Maruta atrunatees.

— Bet tu muhş weđinaji.

— Nā gan ņeewa neees wihram pakaf! . . . Maĥņu ņadi-nadama, peeбіlņt Luhņina. — Wiņu laiĉu jau ņtahweĝa ĉa ņeewa wihram pee ņahneem ween, abi weenā graĥmatā wiņ ņĉatijās.

Maruta wairs nemehĝina neđņ leegtees, neđņ zitadi ĉo atrunatees, bet zenņĉas greest walodu uņ zitu puņi, ee-minedamās par ņahdām paņihņtamām, waj radineezem, ar ĉurām weĥlotees ņatikees. ņlĝa gan eerauga ņahdu no ņawām radineezem, pee ĉuras ari tuhlin abas ar Luhņinu aiņ-eet, tā ĉa Maruta paleeņ weena.

Tagad, maĥņas un draudņenes netrauzeta, wina mee-rigi war apņĉatitees, waj neeraudņis ĉur Setabu, ar ĉuru runajuņi ņĉodeen naw weĥl ne wahrda, bet ņndriĉi naw ne-maņ redņejuņi un neņin, waj winņĉ maņ ir baņnizā un waj wini buhş lihđņa nahzeĝi jau tuhlin no baņnizas, jeĝ waj domā nahĉt weĥlaĉ no maĥĝam. Tomeĥr eeraudņit toņ ne-war neđņ weenu, neđņ otru.

Drihņ ņahĉa pluĥņt ĉaudis aĥrā no baņnizas, — deew-ĉalpoņĉana bija beiguņees. Tomeĥr tiĉai weena daĉa nahza aĥrā; ziti, ņewiņĉĉi ņeeweetes, pałiĉa weĥl baņnizā noņĉati-tees ĉriņtibneekus un ĉahņineekus, jo bija ņinams, ĉa ņĉodeen ĉriņtami daņĉi beĥrni un laulajami diwi paĥri. Ari aĥrā iņnahĉuņĉee negahĝa neĉurp projam, bet pałiĉa turpat baņ-nizas paĝalmā ņtahwam, waj paņtaigajās pa ĉapĉeĉtu, ĝai-didami ĉahņineekus. Drihņi toņ redņ ari no ĉroga pa tazinu nahĉam auĝņĉup ĉalninā un pa paĝalmu dodamees baņnizā eekņĉā — pa preeĉĉ maņaĉa rinda, tiĉai daņĉi paĥri, ĉahđi ĉalpu ĉaudis, bet tad nahĉ leela ĝara rinda, — ņaimneeku

ķahrtas ķahsineeki, wiņi lepni, braņķi un preezigi; daņķus jauneņķus redņ tīķ ņmejam ween.

Ķahsineekeem ņaejot baņnizā, Maruta eerauga ņawu mahti un wezo-mahti ņtahwam netahļ no baņnizas ņahndurwim ķapņehťā un ņarunajamees ar Stihpneezi. Nupat wiņas wiņas trihs ņaulē noņehņķas uņ ķahdas wezas, noņuhnojuņķas un ar ņahli noauguņķas ķapu ķopinas malas. Maruta dodas turp. No otras puņes, gandrihņ reiņā ar wiņu, peenahņis ari ņekabs un jau ņweizinas ar wiņas mahti un wezo-mahti.

— Nu, waj redņejat ķahsineekus? Mehņ pa diņķajām durwim negahjam un nemaņ neredņejam. Ķad nahķs ahrā, paeņim turp un tad noņķatīņimees. Bet ķā tad juņķ diwi: wiņu deewķalpoņķanu noņķahwejat ķopā un nu nahķat ķatrs no ņawas puņes? . . . Ķerneeze ņaka, ņmihnoņķi ņķatidamās gan uņ ņekabu, gan Marutu.

— Mehņ no baņnizas reiņā nenahzam ahrā . . . Maruta atņaka, weegli noņķarķdama.

— Ķā jau wiņi gudrineeki, ķad grib wehrņt no ņewis ķauņķu eewehribu . . . Meiteni neekodama, peebilst mahte.

— Waj ņinat, behrni, ķa juņķ jau pa otrreiņ eņat tā ķopā baņnizā. To pirmo reiņ gan nebijat taiņni baņnizā eekņķā, bet tīķ pee durwim. Waj atzeratees wehl? . . . Tā wezā-mahte eewaizajās, ar patīņķanu noņķatidamās uņ abeem jauneņķeem ņew preeņķā. — Toreiņ Nute bija wehl maņa pinka, laiķam tīķ ķķetri gadi weza, ņekabs ari bija tīķ tahds teķatnitis, bet, re, ķas nu par braņķu puīņi, un Nute ari gandrihņ to paņķu augumu, ķā mahte.

— ņekabs bija toreiņ septiņu, waj aņtonu gadu. Tas bija taiņni to ņwehtdeen pirms leelās Ķruņķa deenas. Mehņ ar jumņ, wezo-maht, ņehdejam pirms tur, pee zerinem, bet

pehzaſ eegahjam ehna, pee haſnizaſ durwim; behrni tur ar aſmentineem dſihwojaſ, un mehſ noſehdejam gandrihſ wiſu ſpredika laiku. Eſhi maſa, rau, ne par ko negribeja atlaiſtees no puifaſ: lihdiſ gribam eet, lihdiſ ſahſ dumpetees . . . Paſagahjuſchuſ laikuſ atzeredamaſ, eeminaſ Stihpneeze.

— Af taſ hij toreij, kaſd man pirkſta auga apkaht-teziſ . . . Attopaſ Eſerneeze. — Neſinadama tur ſahpèſ dingteeſ, noſſrehju frogu turet pirkſtu uhdeni, mahte ar meiteni paſiſka pee haſnizaſ. Tu, Rute, to wairſ neat-zereeſ?

Maruta papurinaja galwu.

— Zeſab, tu wehl atmineeſ to maſo reſno meiteni ar tuſleem waigeem un kuſplam ziſſkam, kaſhda wina te toreij wahr-tijaſ? . . . Smejaſ weza-mahte.

— Ja, tiſhri ka maſſ engelitiſ iſſſkatiſjaſ: ſahrteem apaſleem waidſineem, leeleem dſelteneem mateem un baſta kruſulainâ ſwahrzina . . . Runâ Stihpneeze ſtarpâ. — Eſ wehl ka ſchodeen redſu wina durwju preeſſchâ watakojameeſ un krawajam aſmentiauſ!

— Maſeenâ wina bija taſhda pat ſema, tuſſla, apaſa, ka tagad Luſhina. Tiſkai ar deſmito gadu iſraijijaſ ka no-meſgla, iſtezedama wairaſ garumâ . . . Peebilſt Eſerneeze.

— Un ziſ Zeſabſ winaſi bija brangſ wahſeijſ! Tiſhri preeſſ bija noſſſatiteeſ . . . Ta atkal weza-mahte. — Mehſ ar Stihpneeſu mahti, rau, ſehſſcham uſ ſleekſchana, un paſhriſ ſoku taſkaſ behrni tur dſihwojaſ. Lihdiſ ſchi watakodamaſ noſſpaſhrdaſ, ſchiſ tiſ atkal nowell ſwahrzina ſterbeleſ uſ leju un apſedſ. Un ſchi ta uſ reiſ pee wina peerada, ka pee paſchu maſhju behrna: tiſſko winaſch grib eet projam, ſchi blauij un ſauz, lai taſ puifitiſ ſtahwot pee winaſ. Un ta Stihpneeſu

mahte wiſu laifu dabuja noſehdet pee manis, lihds muhſ' jaunà atnahza atpaſaſ.

— Ar behrneem ir ſawadi . . . Ēerunajas atkal Stihpneeze. — Ziti brihnum ahtri ſaron un labi ſateef, ziti atkal baidas weens no otra, waj naidoņas un dumpejas. Zefabs ar ziteem behrneem man weenmehr labi ſatika. Ari muhſu Maidſei wiņſch man bija tas labafais auflis un mahķejs.

— To es jau to weenu reiſ nowehroju ar muhſu Ruti. Dabafu mahķeju es puiſcheli nebuhstu warejuſi eedomatees . . . Kà nopreezadamàs noſaka wezà-mahste.

— Waj tu, Zefab, tagad ari gribetu buht Rutei par mahķeju? Wina man tahda mahķama meitene ir, un tahdam labam mahķejam, kahds tu eſi, es winau uſtizetu. Waj tu gribetu? . . . Ēerneeze waizà jautri wiltigi ſmiħnedama.

— Uſ wiſu muhſchu! . . . Zefabs ſajuhſminats atſaka puſbalſi, lai nedſirdetu ziti.

Marutai ir tiſ jauki, tiſ weegli ap duhſchu, ka wina pateizibà kriſtu ir ſawàm abàm mahstem, ir Stihpneeku mahte pee roſam un preekà meſtos Zefabam kaſlâ, bet ſche wiſapſahrt gan ſtahw, gan ſtaigà tiſ daudj zilweku. Wina tadehķ Zefabam, kaſ ſtahw winai blaſus, ſatwer tiſ roku un ſpeesch to zeeſchi ſew plaukſtâ un, uſ Stihpneezi luhķodamàs un preezigi notwiħkdama, fluſâ balſi, kà waizadama, eeminaſ:

— Bet deefin, ko Zefaba mahte uſ to ſaka?

De atſkan ſauzeeni:

— Kaħjineeki, kaħjineeki! . . . Un wiſi ſteidſas uſ leelo durwju puſi.

Kad Ēerneeku meiteneſ gaħja no baſnizas mahjup,

brauzeji wiſi jau bija nobraukuſchi, un ari leelum leelà daſa ſahjneeku aiſſteiguſchees projam. Gahja tiſ wehl ſchahdi tahdi weziſchi un nedaudſi ziti, ſas, pee baſnizas ar radeem, waj paſiſtameem ſarunadamees, bija ilgaki aiſkawejuſchees. Maruta tihschi bija noſkawejuſi eeſchanu, lai baſnizenu dau-
dsuns neredsetu, ſa Zelabs ar Zndriki eet winàm lihdsja. Kad bija iſgahjuſchi zauri muiſchai un gahjeju palika arween maſak, Maruta ar Zelabu ſahka eet lehnak, laudami Zndrikim ar Ngu un Luhſinu eet daſchus ſokus papreeſch. Pehz ilgas neſatifikhanàs un pehz ſchis deenas notifumeem wineem ta-
gad tiſ daudſi ſchita pahrrunajams, waizajams, atbildams, ſas wiſlabak bija iſdarams tiſ diwatà. Nonahſot pee birſes, Maruta uſſauza mahſai, lai neejot wairs pa leelzeku, bet pa birſi: taſ buhſchot jau noſchuwis un tà iſnahſchot tuwak, nekà apſahrt pa diſchzeku.

Eſermalè wini nonahza reiſà ar diweem ziteem baſni-
zeneem — ſahdu ſeewu un wihru, ſas pa birſi bija lehni gahjuſchi wineem gabalu eepreeſch. Seeweete ar dſeemmu grahamtu rokà noſehdàs uſ ſahda frituſcha behrſa, bet wihrs, garos ſahbakoſ, eebrida needreenà, atraifija un wilka malà no weengabala ſoka iſzirſtu teewu, garu laiwiku — tahdu, kà prahwu ſili, kurai abàs puſès kà ſpahrni peefiſti pa wee-
nam dehlim.

— Waj nebuhs par agru laiſtees ar pehliti eſerà? Waj ledus gabali nepeld zekà? . . . Gewaijazàs Maruta.

— Mehſ jau ſchoriht ari pehliti pahrzehlamees. Tà iſnahſ ſawu werſti tuwak, nekà ejot apſahrt gar eſera galu . . . Dehnà baſi atrunajàs ſeeweete, laipni paſmaididama un ar laſpatifu noſſatidamàs uſ Marutu un winas lihdsigahjeju, it kà liſdamàs ſaprotam, ſo noſihmè tahda kopà eeſhana. Bet wihrs, peewilzis laiwu malà, teiza:

— Efers pilnigi raitis no ledus. Zit wehl atlizees, to wafardeenas wehjsch wiſu ſadſinis otrâ galâ.

Tad, panehmis ſewu uſ rofas, iſneſa to ſlapjumam zauri, eezehla laiwinâ, ſahpa patſ tur eekſhâ un ſahſa airetees noſt no malaſ.

— Tas ir muhſu prezetais puiſis Girts ar ſawu Edu... Egot tahlaſ, Maruta ſtahſtija ſekabam. — Winai, nabadſitei, naw weegli ſtaigat: jau nahſoſhâs deenâs gaidams ſas jauns, bet pirms dſihruſees wehl noeet baſnižâ. Rudeni bija ſahſas, un nu pirmâs gaidibas. Man apſolita pahde, ja buhs meitene. Mehſ ar mahti jau ſchujam maſus freklius un zepurites, un wezâ-mahte ada maſas, maſas ſekites.

To teikuſi, Maruta ſahnis paſtatijâs uſ ſekabu, gan laiſam wehledamâs noredſet, ſas wina ſejâ tagad laſams, jo wina pati nebija par ſewi ſkaidribâ, waj gudri, waj muſſigi darijuſi, ſahſdama ar wiau runat par tahdâm leetam, par ſahdâm peeklahjigas meitenes ar ſehneem nerunâ. Bet wina juta ſewi it kâ wajadſibu, runat ar ſekabu par tahdâm leetam, par ſahdâm nebija runajuſi ne ar weenu zitu wihtreeti, teikt winam ſautto ſewiſchtu, ſo ziteem neteiz — wahrdu ſaſot, buht pret wiau tik atklahta, tuwa un firſniga, ſahdas warbuht tikai ſewas ir pret ſaweem wihtreem.

No neſinamâ ſahwoſka wiau ſekabs drihſi atſwabinaja, laiſni un jautri runadamſ:

— Wehlu tad tew jo drihſi peedſihwot ſchos jaunos preekuſ un goduſ! Bet ja ſchoreiſ buhtu puiſchelis, tad lai juhſu Girts ar ſawu Edu ari turpmaſ naw laiſki, tâ ſa tu warbuht uſ Seemaſwehtkeem waretu peedſihwot kruſtmahſtes preekuſ. Taweem preekeem preezaſchos ari eſ lihſa.

— Ja tew maſ wahrds patihſ, tad preezajees. Buhs weena tahda mihla, laba Rutele wairaf, jo wiſpahri tâ meh-

djot buht, ka kruftmahthes atfdodotees famâs kruftmahthês... Sf-
 fauzâs Maruta, apfampdamâs Zekabam ap faklu un ar wiinu
 fkuhpfidamâs.

Esera galâ wini panahza pahrejos gahjejus, un wisi
 peezi reisâ eegahja fehtâ.

Bezajam Eserneekam bija fchodeen warena ifrunafcha-
 nâs ar weeseem. Pee pusdeenâs galda wiufch, Zndriki if-
 maizadamâs par dafchadeem pawafara darbeem, ifrunajâs ar
 to par wifadâm fainneezibas leetam un wispahri par fehtu
 dſihwi, bet kad uf palaunaga laiku Eserneekos eebrauza mah-
 zitaja palihgs Namtehws, kuru jaunais Eserneeks, hafnizas
 wihrs buhdams, bija aizinajis, apzeemot kahdreif Esernee-
 kus, bet kurſch tikai fchodeen paſpehja to pirmo reifi ifdarit,
 pahrbraufdamâs atpafak no kahda newefela, pee kura bija pehz
 deemfalpojuma aifwefts, — tad mezais Eserneeks ſaprata, ka
 runat par fehtas un fainneezibas leetam, waj ſtahſtit peegu-
 las ſtahſtus par fehmeem un ziteem tahdeem brihnumeem ne-
 buhtu ihſti meetâ. Wiufch tadehl gandrihſ jau gribeja ſahkt
 fo praſit, waj ſtahſtit par hafnizas leetam, tomehr pehdejâ
 brihdi eedomajâs pahreet labaf uf ifrunafchanoſ par ſkolu,
 lai ſafarâ ar to waretu teift Zekabam fo patihſkamu, kâ ari
 paſchu meitenes minet lihdsi.

— Juhs, jaunais mahzitaja kungs, fchini augitâ ſweht-
 ku deenâ eſat padarijuſchi diwus ſwehtus darbus: nupat no-
 weduſchi un paſneeguſchi mirejam Deewa augſtibu, un
 preefchpusdeenâ noturejuſchi deemfalpoſchanu, teifdami tif
 jauku ſprediki . . . Tâ wiufch eeſahka, noſehſdamees pee
 galda mahzitajam tuwumâ. — Es pats gan juhſu ſprediki
 fchodeen nedſirdeju, — man jau bija japaleef par mahjneeku.
 Bet es katru reis, kad pats neefmu hafnizâ, leeku muhſu jau-
 najam, waj jaunajai, waj atfal meitenem paſtahſtit, par fo

mahzitajs runajis; ſewiſchki winaï paſchai laba galwa, wiſu war brihnum paturet. Wina man ari iſſtaſtija juhſu ſchàs deenas ſprediki. Zauki wahrdi, jauka mahziba! Tad ir wehrts, kad eet augſtu ſkolu zauri. Tur ir gods paſcham, preeks wezakeem un ziteem peederigeem un ſwehtiba wiſai draudſei, fur tahds mahzitajs. Mehſ jau ar wezo Stihpneeku daſchreiſ ſatikuſchees pahrrunajam, ka ari wina jaunafajam wajaſſetu mahzitees par haſniſzfungu. Winaam ari galwa eſus waren weegla. Rà jauns waronis, kaſ tezeſchana nà wiſus pahrspehj, winſch ſchetri gados kà ſkreeſchus iſſkrehja gimnaſijai zauri, tagad liſſchus beigu eſſameni un rudeni eeſchus uſ augſtu ſkolu Terbatâ.

Œekabs pee ſcheem wahrdeem noduhra galwu uſ Ieju un tà ſaleezees ſahka dſert ſawu taſi kaſijas, bet mahzitajs teiza:

— Eſ jau ari mehginu wina peerunat, lai ſtude deewahrdu ſinatnes, bet winaam prahts wairak neſotees uſ maſchinam un fabrikam.

— Winſch, mahzitaja kungs, buhs katra darbâ kreetus daritajs un wadonis, jo winſch ir wiſpahz tizis jauneklis. Bet patihkami un gods gan buhtu wiſam pagaſtam, ka pirmais, kaſ no ſchejeeneeſcheem eet uſ augſtu ſkolu, iſnahktu par mahzitaju. Ne tiſai no muhſu pagaſta, bet ari no wiſas apſahrtnes, redſait, neweens pats wehl neeet augſtâ ſkolâ, un muhſu jaunee un dahrsneeks ir weenigee, kaſ meitas raida ſkolâ pilſehtâ. Bet kaut ari pilſehtu ſkolâs muhſu apgabals behrnus wehl neſuhtha, tomehr nu jau ſen wiſos pagaſtos eerihkotas ſkolas, un wiſur ir ſkolotaji, no kureem, lai tee ari kahdi, war tatſchu ko mahzitees, wiſmaſ rakſtiſchanu un rehſinaſchanu. Bet kà tos laikus ſche ſtahweja ar ſkolam, kad eſ wehl biju mahzibas gados, to juhſ, tagadejee ſkolâs

gahjeji, nemaſ newarat eedomatees, un par to jums pahri notikumus paſtahtuſchu. Muſſu pagastâ agraf nemaſ wehl nebijis ſkolas. Zif wezaki paſchi behrnus mahjâs grahmata eemahzijuſchi un zif mahzitajs, pahra reis pa gadu apfahret braukdams, toſ pahrlauſchinaja, tif bijis. Zhtâ mahziba bijuſi tâs diwi nedekas, kad gahja mahzitaja muiſchâ uſ eefwehtifchanu, tur tad mahzitajs abi ar ſawu zeenmahti darbajuſchees ar mahziſchanu. Tâ bijis mana tehwa laifos un tâ ari winſch eefwehtits. Skola muſſu nowadâ radâs tifai tad, kad es biju puiſena gados, un taſ notifa pawifam ſawadâ kahrtâ. Rahds muiſchas kalps, ſeemu zertot meſchâ kofus, zaur zitu newehribu, waj paſcha pahrgalwibu ſalauſa kahju paſchâ ſkreemeli, tâ ka palizis muſſcham krop-lis. Nur tahdu liſt? Par ſkrodeli mahzit neweens meifstars diſchu zilweſu wairs nepeenemus, beſ tam ari patſ pajihitamſ par dſehreju un leelu kildineeku, — neweens tahdu negrib. Liſt ar ſeemu un peezi behrneem eet pa nedekam apfahret pee ſaimneefeem, ari newar, — kureſch ſaimneekſ nemſees tifdaudſ wehderu mitinat? Muiſchai weſelu ſaimi barot ari naw patikſchanas. Sarunajis tad kungs ar mahzitaju un eelikufchi ſcho kalpa wihreli tuſſchajâ laufſarga nameli (jo laufſargs jau tad wairs neturets), lai mahza tur behrnus un lai pagastſ par to dod tam maiſi. Tâ zihrulneeki tifufchi pee ſawas pirmâs ſkolas, un tur ari es dabuju ſaeet weenu ſeemu. Mahzijamees ir laſit dſeeſmu grahmata, ir ar frihtu rakſtit ziparus un hurtus uſ iſtabas durwim, jo zitadu rakſtamo leetu toreis nebija. Tâ ka ſchim kalpelim Deems bija demis labu balſi, tad winſch ari bija eezeltſ par dſeedataju baſnizâ, par ko kâ atlihdiſibu dabuja trihſ otros upurus pa wiſeem trim laifmeteem. Weens otrs rubliſ jau wihrelim no tam peeſehza, bet ſchis amatſ winam

nebija par ſwehtibu. Rahdu ſwehtdeenu wehlu rudenî ſabrauz un ſanaht baſnizlaudis. Zr taiſni mahzitaja ſwehtdeena un tadeht ari daudſ agrejo. Athrauz ari pats mahzitajs ar ehrgelneeku — wina dahrsneeks tolait bija ehrgelneeks, bet baſniza nedſ atſlehgta, nedſ eeswanita, — dſeedatajs nedſ pats atnahzis, nedſ atſuhtijis atſlehgas. Pirms wiſi domâ, ka, gaudens buhdams, dſeedatajs zekâ aiſkawejees, kâ tas jau daudſreis notizis, lai gan nekad tiſ wehlu, kâ ſchoreiſ. Tahlu gan naw eetams, — ſawas nepilnas pahri werſtis. Skatas, wiſi gaida, nekur neredſ klibojam. Newaredams nefa ſagaidit, heidsot brauz mahzitajs ar ehrgelneeku raudſit, kas dſeedatajam notizis. Bet ko ſchis? Samainijis deenas, eedomadamees ſwehtdeenu par feſtdeenu un leeliſki ſarihkojees uſ zuhku behrem. Uri pati un behrni — wiſi kâ apmaukti: feſtdeena un feſtdeena! Migla to riht ari beesa, tâ ka ſchee ſawâ meſchmalê nemas neredſ laudis brauzam un ejam pa leelzetu baſnizâ.

Mahzitajs ar ehrgelneeku nobraufuſchi atrod meſchmalê kuramees jau milſigu ugunsſahrtu ar wiſu eerihkojumu zuhku ſwilinaſchanaï, bet ſehtâ eebraufdami redſ: dſeedatajs ar uſložitâm peedurknem un dunzi ſobos uſmetees leelaſajam pahriſchim apſchergus mugurâ un ſagrahbis to pee auſim, eet kâ nelabais pa ſehtu — wizu wizumis, lihſumu lihſumis, ſewa ar behrneem atkal ſer, guhſta un rauj gan aiſ auſim, gan pee ſahjam un aſtes otu ſuki, kurſch grib iſbehgt, un wiſâ dſeedataja ſehtâ ſkan tahda zuhku dſeeſma, ka mahzitajam firgi ſabaidas, ſahſ trafot un gandrihſ noteek nelaima. No tâs reifaſ gaudenajam atnehma ir baſnizas atſlehgas, ir dſeedataja amatu. Par ſkolotaju gan wehl daſchus gadus atſahja, lihds Zihrleni nopirka tagadejs barons, — tas tad uſzehla ihpaſchu ſkolas-namu un peenehma ihſtu ſkolotaju,

bet agrako laukfarga nameli iſbuſweja par nabagu mahju, un kà pirmais ubags tad tur palifa iſbijuſchais ſkolotajs. Eſ pee wina wairaf nedabuju eet ſkolà, ka to weenu ſeemu: otrà ſeemà mani ſuhtija kaiminu Saulgoſes pagasta ſkolà. Bet waj domajat, ka tur bija labaks Deems? Paſtahſtiſchu, kà pirmo reiſ eepaſinos ar ſcho ſkolu. Mums toreis bija puifis no ſaulgoſneekem. Pawaſari, kahdu ſwehtdeen pehz pusdeenas, tehws ſaka, winſch braukſchus uſ Saulgoſi aiſmaſſat par puifi galwas naudū, — waj es negribus braukt lihdsja. Miſbrauzam abi. Par pagasta ſkrihweli un ſkolotaju tur toreis bija kahds kurbneeks, jo tà ka tas bija prezejis wagara meitu, un wagareem tos laikus bija leela teiſſchana pee kungeem, tad Saulgoſenes wagaris bija pratis paruhpetees, ka wina ſnots, palaidneeks un dſehrejs buhdams, kas darbu ſtrahdat newihſcho, paaugſtinats par ſkolotaju un ſkrihweli. Par teeſas un ſkolas namu pagastam bija eerahdita kahda weza kalpu kaſarme muifſchas gatuwes galà. Nobrauzam, eejam preekſchnamà, wiſs tukſchs, klufs, neweenas dmehſeles. Paweram kahdas durwis pa labi. Zeela iſtaba, bet atkal tukſcha, tik muſchas dej gar logu ruh-tim un iſtabas weenà kaktà redſ weſelu kaudſi maſu ſiliſchu, apmehram tahdas, kahdàs kalpu ſeemas eh-dina ſiwenus. Skatamees, brihnamees, eekahſejamees, eekhnaufajamees, Klauſamees, — nekur nekas ne tſhibu, ne tſchabu. Neſka neſa-gaidijuſchi, ejam nu tai iſtabà pa kreifi. Sa, tur weenà kaktà pee krahſns gul ziſainà gultà kahds wihreetis, bet pawifam dſiki eerauſees ziſàs un wezu drehbju patalos, tikai leela, dſelteni ſarkana bahrsda rehgojas uſ augſchu. Padodam ar tehwu labdeenu, bet guletajs nemaſ neſchkeetas muſs manus: nedſ atnem labdeenu, nedſ ari zitadi ko ſaka un rahda tif, ka eſus aiſmidſis, lai gan eeedami labi redſejam

uſ mums paſſatamees. Bet te no otra fakta, kuzam preeſ-
ſchâ ſchirmis, iſnahk kahda ſeeweete ar iſpuhruſcheem mateem,
nemaſgajuſees un tahda nei apgehrbuſees, nei neapgehrbu-
ſees: kautſas gan uſwilktis tahds kâ ſwahrks, tikai ſaplihiſis,
bet plezi un fruhtis gandrihs pliki. Pahr teem nupat pahr-

ſedſas kahdu drahnu, bet atkal ſaplihiſuſchu, tâ ka ſtehrſtes
meen karajas. Tehws nu godina to par gaſpaſchu un abi
butſchojam roku. Galwas naudu ſamaſjajis, tehws luhds
kahdu parahdiſchanu. Gaſpaſcha ari iſrakſta to, bet nu ne-
war dabut ſeegeli, ko uſſpeest wirſâ. Mekle pa wiſam ma-

Iam — naw nefur. Gaſpaſcha gan galmo, pee wineem blehdibas nei noteekus, nei ari notikſchotees; warot buht droſchi ari beſ ſeegefa, bet tehms tomehr luhds peelikt kahdu uſſpeeſchamo. Ir ari kahdi trihs — tſchetri ſeegeki. Pati ſaka, tee eſus apſahrtejo Utwares, Rankas, Muſudruwas un Eſku muiſchas pagasta ſeegeki, fur winas wihrs ir ari par ſkrihweli; tiſ paſchas Saulgoſes ſeegeki newar atraſt. Weidsot eenahſ kahda puſaugu mergele, ari tahda pat iſpuhrufi, neapkopuſees un nodriſkajuſi, kà mahte. Tai leef, lai paſauzot Sahni, waj tam neeſus kabatâ. Meitene atſaka, Sahnis aiſgahjis gluhnet, fur muiſchas lopu meitas aiſ laidara ſaulê blufenejotees. Weidsot meitene tomehr ſkrej un ſauz Sahni, un tas atnahſ—jauns, ſlaiks, garſch zilweks, pagodigi apgehrbees un apkopees, tiſ kahjâs, jebſchu ſpihdigas, tomehr zauras kurpes. Tas meklê ir pa jauno, ir wezo ſwahrfu, biſſu un weſtes kabatam, bet naw nefur; tad uſſauz ſkuſei, lai meklejot labaf ſehtâ gruſchos, waj iſtabu ſlauzidama pati naw iſſlauzijuſi ſeegeki ahrâ. Un teeſcham ſeegekiſ rodas groſchos. Kad tas uſſpeeſts un wiſa galwas naudas leeta noſahrtota, tehms ſahſ aprunatees par ſkolu: muhſu pagasta ar dſeedataja mahzibu nefas neeſus, tadehſ ka pats tiſpat kà nefa nemahſus; winſch tadehſ domajus raidit mani pee winecm ſkolâ. Zik wajadſeſchus, maſſaſchus.

D ja, ſaka gaſpaſcha, lai tiſ rudeni wedus mani droſchi turp, ar preeku ſaimneka dehlu peenemſchus un par mahzibu lai nebehdajus: wina pati ar wezako dehlu Sahni ſkolu wadot un ſinot, kas un kà jamahza, — paſcham laika nepee-teefot, tadehſ ka peezos pagastoſ par ſkrihweli. Ar winas mahzibu wiſi eſus meerâ. — Tehwam gan wiſa ta buhſchana tur iſlikâs tahda ſawada, bet labakas ſkolas tuwumâ nefur nebija; tadehſ nahſoſchu rudeni mani ſahſa tur ſuhtit, un tà

es tur ſagahju ari weenu ſeemu. Ta tad ari bija wiſa mana ſkola. Bet kà tur gahja un ko tur peedſihwoju, par to kahdu zitu reiſ ſtahtſiſchu, kad gadifees ſaeetees ar jums, mahzitaja kungs un ar tewi, ſefab. Tad juhs, augtàs ſkolàs gahjeji, dabuſit wehl ko laba dſirdet, kahdas ſenakus laikus bijuſchas ſkolas. Jums tagadnes jaunajeem, to pat gruhti eedomatees. Tomehr ſhoreiſ wairaf juhs ar ſameem ſtahtſteem negribu kawet, jo ziti grib ari par ko zitu parunatees.

Œhee wahrdi bija par ihſtu firds atweegloſchanu ſewiſchki Marutai, kura weztehwa ſtahtſtus jau daſchreiſ bija dſirdejuſi un kura wiſu laiku bija tos klaufjuſees ar nepazeetibu, wehledamàs ſarunatees ar ſefabu, parahdit tam ſawu iſtabu, paſtaigatees pa dahrſu, eet ſchuhpotees, waj zitadi kà pawadit ar to ſcho jauko pehzpusdeenu kopà.

Jaur mahzitaja pawehlu aiſbrauſchanu un wezd-tehwa ilgaku iſrunaſchanos ar weſeem iſnahza tà, ka pirms wakarinaam neatlika laika noeet pee ſchuhpuka. Tadehl ſarunaja ehſt wakarinas laikat, pehz kam tad ſndrikim ar ſefabu ejot mahjàs ziti wiaus pawadis un tad warès paſchuhpotees.

Wezais Œerneeks, kas wiſpahri bija runigs zilweks un pret ſchàs deenas weſeem iſturejàs ſewiſchki labwehligi, ſefabam un ſndrikim atwadotees, teiza:

— Jeru, ka ſtarp Œtihpneekeem un Œerneekeem ari turpmaſ nebuhs zekà aiſkrituſchas ſeekſtas un ka pa laime-teem arween ſatikſimees. Mehſ jau eſam wezumwezi radi, jebſchu gan attahlini. Ar Œtihpneeka tehmu mehſ, kad ſaejamees, iſrunajamees kà rads ar radu. Mums jau jardojas weenam ar otreem, lai radu draudſe iſnahktu leelaka, jo muhſu gimenes naw leelas: muhſu jaunajeem naw wairaf, ka tiſ tas weens ofols un tàs divi ahbeles. Atnahſat warbuht pa Waſarſwehtkeem, waj ſahneem, buhs atkal meitenes

no ſkolas mahjâ; wareſit apſtaigat laufus, apſtatitees wiſu ſaimneeziſu. Rute iſrahdis laidaru. Winau jau paſſai ſawâ laimé aug gowis, ſirgi un ziti lopi; ari ſhogad pahrs teklu atſchirti winas laimé. Wina mums warena ſaimneeze. Tem, Zndriki, wajadſetu redſet, kâ wina raujas ar darbeem: tad no ſkolas, bajnizas, waj zeemeem mahjâ, tad jaunâs drehbes noſt, uſraujas wezu lindrukeli un prom uſ laidaru: ſlauz gowis, dſirda tekus un kumetu, baro zuhkas. Ta otra, ta ir gan wehl tahda nogachina; bet Rute breen laidarâ lihdsu wiſam. Ari no nekahda zita darba nebaidas: lai drumâ auſas, waj meeſchi ritinami: wina rinkſt ſawu ſpaili lihdsu.

Tâ wezais Eſerneeks uſleelija Zndrikim Ruti, buhdams zeefchâ pahrléeziſu, ka wiſa ſchi weefoſchanâs un jaunâ radoſchanâs noteek tika wiſu diwu dehł, jo par Marutas draudſiſu ar Sefabu winam nebija ne jauſmas. Winſch ari nebuhtu tizejis, ka no ſkolâs gahjeja jaunekka un ſkolas meitenes waretu iſnahkt pahris; turpretim, ka nahkoſchais Stihpneeku ſaimneeks apnem Ruti, tas winam iſlikâs ſaprotams un weegli eefpehjamâs.

Iſrahdiâs, ka lihdsu gahjeju pee ſchuhpuſa nebija wairaf, ka tika meitenes un Rubis, jo puiſchi, meitas un gans ſinaja, ka pimos ſwehtkus Eſerneeki — tik wezee, kâ jaunee — uſſkata par dahrgu ſwehtdeenu, kur nekahdas iſpreezas naw atlautas; wini tadehl ſchuhpoſchanos atlika uſ otu un treſchu ſwehtdeenu, labi ſapraſdâmi, ka ſhodeen ſchuhpoſchanâs preeki naw leegti tika patihkamajeem weefem un wiau dehł ari paſchu behrneem.

Eſerneeze gahjejus pa gatuwi pawadija. Zndrikis ar Rubi, Zuhſiu un Igu gahja papreeſch, gabalinu eepafaf wineem ſekoja Eſerneeze ar Marutu un Sefabu. Kad pee

rijas gribeja ſchfirtees, Zefabs aizinaja Eferneezi, nahſt lihdſa un ari paſchuhpotees.

— Mi nê! Tagad es newaru . . . Wina dſihwi atſauzâs. — Zuhlin ſkaitis wafara pahtarus. Pee mums tahds paradums, ka rihteem pahtarus ſkaita ſaimneefs, bet wafara pahtarus, kur ſpredikis naw laſams un gaiſchu azu naw wajadſigs, pahtaru ſkaitiſchanu wada wezais-tehws, un tad wiſeem jabuht klaht, ſewiſchki leelos ſwehtkos. Naw jau labi, ka meitenes un Rubis nebuhs ſchowakar pahtaros, bet es nefahdâ ſinâ nedrihſtu truht: kas winam pirmâ nobuſchhos rofu pehz pahtareem, ja es nebuhschu klaht? Un tad jau weſelu nedeku dabuſchu dſirdet, ka dſihwoju beſ Deema un eſmu palaidne.

— Tad juhſu wezais-tehws ir waren ſtingrs . . . Zefabs eeminejâs.

— Muhju wezais-tehws ir zitadi labs zilweſs, bet winſch peeder pee teem wihra-tehweem, kuri wedeklas uſſkata, ja ari taiſni ne par paſchâm welna pameitam, tad wiſmaſ par tahdâm nekeelem un nedahrem, kas paſtahwigi turamas groſchâs. Uri ſprediku klauiſchjanâs baſnizâ un ſtahtſiſchana mahjâs man uſdota newis ta miſlâ deewwahrda deht, bet tikai, lai mani pahrbauditu, waj eſmu uſmangi klauiſjuſees un lai es neſkatitos apſahrt uſ wihreeſcheem. To ſkaidri no-protu no tam, ka man ſprediki jaatſahſta ari tad, kad winſch bijis baſnizâ un patſ wiſu dſirdejis. Manai ſwainei Semrihbenei tahdi nagi naw ar winu turami, kâ man, dſihwojot ar winu weenâs mahjâs; bet kad winſch tur ſahdreij aiſbrauz, tad ari tai ir ſo iſturet. Sewiſchki no pehrnâ gada, kamehr paſcha meita atſtahja Dirmgraufi, wina eeſkati par ſeeweetem kumuwſchi wehl ſaunaki, un wiſus toſ rahjeenus un pahrmelumus, kas warbuht domati paſcha meitai, nu nahſas ſanemt

mums, wina wedeklam. Ko lai dara? Daſham zilwekam ir ſawi grihſuki, ſawas peegasčas. Saunu war wehl mahzit, wezu wairs neiſmahzīs. Es jau ari daſchreis noſirſtos, daſchreis ſewi noſmejos par wiſām tām pawehlem un to bargu uſraudſibu, tomehr neſo neſaku un wiſu, ziſ waru, iſpildu. Domaju: tas man tā labaki peederas, nekā rahtees un zelt mahjā nemeeru.

Beiguſi ſtahtijumu par wezo-tehmu, Eſerneeze peebilda, ſa wina warbuht pehz wakara pahtareem noeſſhot paſal Rutei un tad ari paſchuhpoſchotees un abas reiſā pahrnahſſhot; Luhsina eſot ſarunajuſi eet lihdsā Nigai.

Nonahlot Eſerneezei meſchmalā, metās jau krehſla;

ŝuhpojâs patlaban Rubis ar kaimiau ŝaimneeka dehleuu. Ziti, jau gana iŝŝuhpojufŝees, paŝtaigajâs pa meŝch-mali, bet Maruta ar Zekabu nahza pa taziau winai preti.

— Kas nu? Ko redŝu? Te jau nahŝ otra Maruta! Waj ir diwas Marutas? . . . Zekabs brihnijsâs ŝtatidamees uŝ atnahŝufŝo Ťŝerneezi.

— Ak tu, Zekab, ari atrod muhs weenu otrai lihŝŝigas? . . . Smeedamâs eewaizajâs Ťŝerneeze.

— Ne tiki lihŝŝigas, bet pilnigi weenadas.

— Ės nokehrbu ŝawas baŝnizas drehbes un uŝwilkos Rutes neŝajamo ŝolas uŝwalku: tas tahŝs paihŝs, paeweĝls un pee eeŝhanas waren patihŝams, ŝahja pilnigi ŝwabada. Kad kur ahtri gribu paeet, labpraht uŝkehrbju Rutes drehbes.

— Un nu ir diwas uŝ mata weenadas ŝolneezes! Ka juhs no ŝejas iŝŝatatees abas weenadi, to wiŝi runâ, un to ari es ŝaku, bet ŝa juhs ari wiŝâ augumâ abas weena otrai tik lihŝŝigas, to tik nu redŝu, kad abâm weenadas drehbes. Uri ŝahjas un ŝoki abâm pilnigi weenadi . . . Zekabs preezajâs, laudams mahtei ar meitu eet daŝŝus ŝokus papreeŝŝu, lai ŝalihŝŝinatu winu gahjeenu un apbrihnotu winas ari ŝai ŝinâ.

— Tâ nu, Zekab, tew laba reiŝa, apŝtatit muhs netikai tahdas, ŝahdas mehs tagad kura eŝam, bet ari redŝet katru no mums diwas muhŝu muhŝŝa laiŝmetos: no Rutes tu redŝi, ŝahda es iŝŝatijos, kad biju ŝeŝpadiŝmit gadu weza, un no manis tu redŝi, kâ Rute iŝŝatifees, kad winai buhs trihsdeŝmitpeezi gadi . . . Smeedamâs joŝoja Ťŝerneeze, un tahlaŝ wina tam ŝahŝtija ŝa, ari katru ŝawadâs drehbês gehrbuŝŝos, daŝŝi, ŝas winas nepaŝiŝtot, uŝŝatot tâs newis par

mahti un meitu, bet par divām mahſam. Tahdus gadījumus minas peedſihwojuſchās pehr̄n Zekauptenes tirgū un nupat uſ Seeldeenam brauzot pa dſelſſzoku mahjās no Seepajas, uſ kureeni wina aisbraukūſi meitam paſaſ.

— Kad nu ir divi tahdas weena otrai pilnigi lihdsi-
gas Rutes, tad iſſchkiribas dehl wiſmas jaſauz katra ſawadā
wahrdā: zitadi daſchreis neſinās, par kuru runā. Eſ do-
maju, lihdsſchinejo Marutu wajadsēs ſaukt tikai par Ruti,
bet juhs atkal par Marutu . . . Zekabs teiza, preezigi lai-
migi ſmeedamees.

— Nē, man jau paſchai wehl ſaws meitenes un ſkolnee-
zes wahrdēs . . . Atteiza mahte. — Mani ſauz Bertu, bet
maſu mani eesaukuſchi par Burſi, tā mani ſauza ari wehlaſ,
kad gahju ſkolā un kad biju jau leela. Ar ſchahdu wahrdū
atnahzu ari uſ ſchejeeni: mans wihrs un wihra wezaki paſchu
ſtarpā ari mani zitadi neſauz, kā par Burſi. Tāpat Rute
kā maſa dſirdejuſi zitus mani ſauzam, tā eesahkuſi mani ſaukt
par Burſi un tā burſe mani wehl tagad. No ſweſcheem gan
ſaunaſ. Tā ari tu tagad nedſirdi winau mani tā ſauzam,
bet kad buhs ar tewi wairak ſaraduſi, tad ari ſawā klah-
buhtnē winau droſchi ween ees Burſe pa wezam tahlaſ.

— Tad jau jauki, ka abām weenadām ſkolneezem wiſ-
maſ katrai ſaws wahrdēs. Burſe un Rute — kaſ par di-
weem miſkeem wahrdēem! . . . Zekabs preezajās.

Nu ſahkās ſchuhpoſchanās par jaunu, jo Eſerneeze gri-
beja pati wiſus redſet pehz kahrtas ſchuhpojamees. Weidsot
Maruta ar Luſſimu uſſtahja, ka ari winau jakahpj ſchuhpuli,
un Zekabs peedahwajās buht par minas otrineeku un winau
labi iſſchuhpot.

Schuhpulis atradās gabaliu no meſcha, pſawas ſalwā
ſtarp diweem leeleem behrſeem.

Wisi drihji leezinaja, ka ſchowafar neweens pahris ne-
eſot wehl tiſ wareni ſchuhpojees, kà tagad ſetabs tur ar
ſcho gimnaſiſti (tâ tagad meitenes un ari ſndrikis dehweja
Eſerneezi.) Tiſlab Luſſina un ſlga, kà ari Maruta, bija
ſchuhpuli tiſkai turejuſchàs, laudamàs, lai winu katreiſejs
otrineeks ſchuhpo. Weena gruhſts un rauts, ſchuhpulis tad
ari nebija ſkrehjis nedſ deesjik ahtri, nedſ tiſ waren augſti,
kà tagad, kur ir ſchuhpotajs, ir pati ſchuhpojama pahrai-
nus kà rakſtâ peh3 fahrtas ween gruhda un rahwa ſchuh-
puli wiſâ ſpehkâ katrs no ſawas puſes. So tahtlaſ, jo ſchuh-
pulis ſkrehja augſtaſ.

— Nu jau ſahjas eet augſtaſ nekâ galwas! . . . Plauſ-
ſtas plauſſchkinadama, preezajàs Luſſina.

— ſetab, kreetni iſſchuhpo to lihſſmo, auſchigo ſkol-
neezi! Laid lai eet lihds mehneſim, daudſ jau wairs ne-
truhſt . . . Muſinaja Maruta.

— Kad tiſ neaiſſeras mehneſim aiſ rageem un neſa-
lauſch ſchuhpuli, waj neſaplehſch tai wehligai ſkolneezei
ſwahrfu . . . Smehjàs atkal Luſſina.

— Waj ſchuhpuſa ſaites un gredſeni ſtipri? . . . Ge-
ſauzàs Eſerneeze, wiſâ ſpehkâ gruhſdama no meſcha puſes
ſchuhpuli lejup, kurſch jau nahkoſchâ azumirkli ſchahſdams
ſkrehja uſ klajuma puſi gaiſâ. Augſchpehdu ſtarp ſchuh-
puſa maiſnem turedamàs, wina tagad redſeja, ka winu ſah-
jas, jehſchu atraſdamàs augſtaſ nekâ galwas, tomehr wehl
neſneedſa mehneſcha augſtumu, — truhſta wehl daſchi
ſprijſchi.

— Schuhpulis iſtureds, warat buht pilnigi tiſeni . . .
Atſſaneja ſchâi brihdi ſtubja atbilde. — Mehſ wafar ar diſcho
puſi gredſenus ſagreesam no ſtipram, reſnâm wizem, tâs
netruhſs, un ari maiſnes neluhſis.

— Tu tad, Žekab, met lai eet uš manu pušī pahri me-
 ūhā galeem, tad nahkošhā reišā tamā pušē ušstreefim lihdi
 mehnefim . . . Sauza tagad Eserneeze, atlaišdamās isšteptās

rofās atpaķaļ, šaleķdamās un raudama šuhpuli ar jo lee-
 lafu šparu uš leju, kamehr Žekabs atkaļ, pirms atwehsejees
 ari atpaķaļ, ūehjās tagad wišā ūpeķā uš preeķhu, gruhš-

dams ſchuhpuli lejup un lihds ar to treekdams to otrâ puſê augſchup. ſekabs, tagad atraſdamees apaſchâ, redſeja, ka ſchoreiſ wineem kahjas teeſcham uſſkrehja augſtaf par filâ wafara gaiſâ rehgojoſchos tumſchſafo, kuplo eglu galotnem. Tomehr otrâ puſê ſchuhpuka kahjgalis wehl neſneedsa mehneſi, lai gan Eſerneeeze bija duhſchigi gruhduſi, un ſekabs ne maſaf duhſchigi rahwis ſchuhpuli lejup. Ari nahſoſchâ reiſâ tas wehl nenotika, bet kad wini pehz tam lauka puſê uſſkrehja gaiſâ, Eſerneeeze, no apkaſchas augſchup luhkodamâs, redſeja ſawas un ſekaba kahjas weenâ liniâ ar mehneſs firpi. Tuhlin ari atſkaneja lejâ ſtahwoſcho plauſchſinaſchana un ſauzeeni:

— Nu ir, nu ir lihdsja mehneſim! Bet nu augſtaf ſchuhpuli wairs netreezeet, ka nemetatees pahri pahrgalwu.

Kad ſchuhpoſchanâs beidsâs un ſekabs ar Eſerneezi iſkahpa no ſchuhpuka, wina, ſaſarkuſi un azim redſot tihkami uſbudinata, preezigi teiza:

— Ke, tâ wajaga ſchuhpotees! Tad paleef weegla firds un jautrs prahts. Bet tâ man mati! Wiſi tikuſchi walam un pilnigi iſjuſuſchi, tihri tâ weefuli ſkrehjejai.

Uſ Jndrika eewaizajumos, waj nereibuſi galwa, wina beſbehdigi atteiza:

— Man galwa nefad nereibſt un ſchuhpuli wehl jo maſaf. Es dauds eſmu ſchuhpojuſees: ſkufes gados ar ſawu mahſu laidamees katru gad' pa ſeeldeenam ſchuhpuli tâ weegles pa gaiſu.

Pa to ſtarpu bija jau gandrihs ſatumſis. Weeſi gahja nu projam, un mahjineeki tos pawadidami, gahja teem gar meſchmali lihds leelſekam lihdsja. Bija jauſs un filts pa-

wafara wafars. Efermales leeknâ teefcham dsirdeja pirmâs wardes furzam, un gahjejeem nahzâs dsenat few nost no fejas jau knauschus.

— Ari pamašara wehstnefchi! . . . Pukožâs Rubis, wizinadams few zepuri ap galwu.

Wefchâ, ka ari wišâ apkahrtnê, waldija dsifsch klufums. Tifai fchad un tad dsirdeja eefschabamees fahdu faufu lapu, eebrikschamees fahdu fariau, furfch waj nu, nofaltis un iſdehdejis, pats no fewis noluhfa un krita femê, waj ari fahds putniſch, uſ ta uſmetees nafti pahrgulet, bija iſrahdijees tam par ſmagu un tas leezâs, brikschkeja, luhfa un krita. Dafchreis ari gahjejeem ſem fahjam ſaluhfa fahds ſafahrnis, waj fauſs ſchagars. Tas bija wiſs. Bet kad apſtahjâs uſ weetas un eeklauſijâs, tad wisapkahrt few tuwumâ wareja dsirdet femê it fâ fo flufi, flufi, lehni, lehni fchabam un ſchlaſtam.

— Klau, aug jaunâ ſahlite! Pirmee aſniini leed no ſemes . . . Gefauzâs Lubſina.

— Seme ruhgt . . . Winaſ domas pahrlabodams, pahrafuma un paſchzeenibas apſinâ gudri un nopeetni no teiza Rubis.

Eferneeze ar Marutu un Zefabu, ſarunadamees par nahtoſcho ſkolâs dsihwi, bija palifufchi ziteem eepakaf. Zefabs teizâs drihſi pehz ſwehtkeem dotees no Zankas muiſchas uſ Zeepaju un palift tur tif ilgam, lihds noliks ekſameni. Maruta par to kluwa waren preeziga, bet mahtei radâs it fâ ſinamas ruhpes. Wina nolehma liſt tâs ari paſcheem janneefcheem pee firds.

— Pilſehtâ redſefitees warbuht it deenas, bet it deenas redſedamees neſahkat ari it deenas ſatifttees un fchâ fâ kawet laifu ar ſtaigat eefchânu, wadiſchânos, waj zitadi fâ . . .

Wina teiza fluſâ, mihligâ, bet tomehr nopeetnâ balſi, peegreſdamâs tuwaſ Zekabam, kaſ winaſi gahja labâ puſe, panehmis tagad meiteni ſem rokaſ. — Gewehrojeet, ka abeem nopeetns darbs preeſſchâ, Zekabam pat leeli, gruhti ekſameſi. Ja jau juhſ tâ weens otram tihtatees un mihlatees, wareet turetees, — warbuht deenâs iſnahſ no jums pahriſ; bet wehl juhſu zefa gaſ taflu, un neweens tagad newar pateift, waj wareſit ſagaidit weens otru.

— Eſ gaidiſchu, lihdiſ Zekabſ iſtudèſ un warèſ mani nemt . . . Maruta eeſauzâs apnehmigâ balſi.

— Ja pa tikdaudiſ gadeem nepaliſſi winam par wezu, un winaſch tad tewi wehl gribèſ.

— Eſ aumakam ſteigiſchu mahzitees, lai ahtri waretu beigt ſtudijaſ un lai tad eſ wiau dabutu, ja juhſ wiau man doſit . . . Sajuhſminatſ runaja ſtarpâ Zekabſ.

— Talab tagad wajaga abeem darit ſawuſ darbuſ un tikufiſchi pildit ſawuſ peenahkumuſ, bet newiſ domat tik uſ ſatiffchanoſ un butſchoſchanoſ, tam wehl laika deefgan.

— Maht, mehſ nemaj neeſam tik ſahri uſ butſchoſchanoſ, kâ tu domâ . . . Mehginaja mahtei eegalwot Maruta.

— Kad jau butſchojatees pat augſtam laſtu ſhogam pahri pakahpdamees, tad war eedomatees, ſahda jums ſahre, waj nefahre.

— Wai, Burſel! . . . Eeſauzâs Maruta nelaimigâ balſi un pagalam apjukdama. — Taſ tew nebija jaſaka, — to nebiju tew mehlejufi.

Bet mahthe, nedſ liſdamâs meitenes apjukumu manam, nedſ uſ winaſ wahrdeem ko atbildeama, runaja taſlaſ:

— No mihleſchanàs preeſſchlaifus wajaga labaki attu-
retees, — tas ir droſchafais un pareiſafais zekſh. Zitadi
war weegli iſeet, kà jau daſchaj iſgahjis, kad kriſtibas uſnahſ
ahtrafi, nekà war prezetees.

Zekabam pee tahdeem mahtes wahrdeem neradàs nekà
ko teitt, bet Maruta dſihwi eefauzàs:

— Tai ſinà, maht, par mani nebehdà! Tu neſini, zif
es waru buht kreetna. Rahdreif tew paſtahſtiſchu.

— Ak tad tahdas leetas jums ari jau notikuſchas, par
furàm man naw waretſ ſtahſtit? Kad gan tas bijis?

— Nè, maht, nekàs man ar Zekabu naw notizis; es
tiſ domaju tà wiſpahr par pilſehtu ſkolneezem, ko dſird un
ſtahſta, kà tàs dſihwo un uſwedaſ.

— Maht, Rute ir laba, godiga ſeltenite, un es wiwu
mihlu kà ſawu dwehſeli . . . Peebilda Zekabs, aplifdams
meitenei roku apfahrt un ſpeesdams to ſew klaht.

— Baba gan un godiga ari, bet miſſſſirdite, lehtdabite:
wiſa ka winai drihji ſchehl, ahtri ſajuhſminas, aiſraujas.
Zaunam uſ wiwu eeſpaida nebuhs, par to eſmu droſcha, bet
ar labu pee winas war wiſu. Eſi jau, Zekab, tu tas kreet-
nais, uſ tewi man wairak pakauſchanàs. Tew wihreeſcha
daba un tewi wiſi paſihjt par godigu wezaſu godigu, prah-
tigu dehlu. Nà tu wiwu jau puiſena gados reiſ tiſ koſchi
mahſis un uſraudſijis, kad wina wehl bija maſa muſkite,
tàpat eſi ari tagad godigs un peeſlahjigs, ja ſchi reeweſe
kadhreif aiſraujas un aiſmirſtas, lai nepaleek par palaidni
un beſſaunu. Eſ no winas tà ka tà pehzak dabunu wiſu
ſinat; tadehl uſwedatees tà, ka arween droſchi warat man abi
ſſatitees azis . . .

— No tawas mutes muſſu auſis un ſirdis! Mehſ to
arween wareſim . . . Paſteidsàs Maruta mahti apmeerinat.

Setabs paflusu, it kà šewi, weegli eefmehjās.

— Winšā šmejas par mums. Bet par kuru, par tewi, Rute, waj par mani? . . . Mahte, kas šarunas pehdejā pušē bija likušeis it kà wišai nopeetna, jautri tagad eewaizajās, pati ari, pašmeedamās.

— Nešmejos ne par katru no abām. Bet man naht tiš šmeekli dširdot ziš weena školneeze otru školneezi un školneeku gudri mahza; newaru eedomatees, kà tad pašaulē iškatitos, ja wišas školneezes buhtu tiš gudras un prahtigas, kà te muhšu šchi wakara gimnajište.

— Tad mana apgehrba deht bijušchi tee šmeekli! Gruhti gan ari laikam šaprašt, ka ta pati školneeze, kas pirmit kà weegle weesuli škrehja pa gaišu, tagad runā tiš gudri un prahtigi . . . Jautri noteiza Šferneeze, pati par šewi šmeedamās. — Bet tu, Rute negrees wehribu uš wina šmeekleem un runā un turees tišpat prahtigi, kà ta školneeze, kura tewi mahza. Tad buhs wišmas diwi tahdas gudras un prahtigas školas meitenes.

— Kad es buhšchu aštonpadšmit gadu dšihwojuši šopā ar wihru un man buhs trihdešmit peezi, waj šešchi gadi, warbuht tad ari tišpat gudri mahzišchu šamūs behrnus un zitus školneekus . . . Zeiza Maruta.

Atškanēja uhšcheens. Ziti gahjeji bija jau uš leelzeta un šauza, kur šchee paleetot tiš ilgi. Nu bija jaatwadaš.

Setabs apšahwa un škuhštija Marutu pirmo reis mahtes šlahtbuhtnē. Ari wina apkampās tam ar abām rošam ap kaflu.

— Re, ka šchi masā nibra mahš jau ar wihreescheem butšchotees: uš pirštū galeem pašazedamās un ar abi roši

apkampdamàs . . . Rà brihnidamàs un preezadamàs, ſmeh-
jàs mahte.

Tas wiſs meitenei tà patifa, ka wina juhſmodama
eeſauzàs:

— Zefab, nobutſcho to otu ſkolneezi ari! — Burſe
mihlè tewi tàpat, kà mani un kà es tewi. Tu pee winaſ
ſtahwi pat leelakà eeredſè nekà es. Dod winaſ ari kaſdu
labu ſaldu muſchinu!

— Ruſch, Rute, waldees un ſakaunees! — Ko tu winaſ
muſini uſ neekeem un blehnam? Zefabs ir gudrs un prah-
tigs ſehns. Winſch ſin labaf par tewi, kas klahjas, kas
neklahjas.

Un winſch teeſcham ſinaja: winſch apkampa un nobu-
tiſchoja ari mahti wairakreiſ un wiſai firſnigi, tad, zepuri no-
nehmiſ, noſkuhpſtija tai abas rokaſ.

— Dehliu, ej nu weſels, ej! . . . Lihri preezigi ku-
ſtinatà balſi teiza mahte, ar roku noglaudidama Zefabam
waigu, kà ari ſaglauſdama kahtibà wina uſ weenu puſi pah-
ſchirtos, druſku ſajukuſchos paihſos matus. — Rudeni jaleef
ſchì muſekle eeſwehtit: dabùs laudis ſinat, ka neeeſwehtita
meitene jau turas un mihlejas, nebuhs nekahds gods. Es
winaſ tew taupifchu, zitam neweenam, un ja Deems buhs weh-
lejis, kkuhſin wiſi weena radu gimene.

Wehlreiſ no mahtes un meitas atwadijees, Zefabs
ſchigli demàs projam, jo Sndrikis jau ſauza pa otrreiſ, un
Slga un Luſſina atkal uhkſheja.

Rubis bija jau pahrgahjis weens pats mahjàs. Mahte
ar meitu diwatà eegreeſàs gatuwè.

— Deeſin waj un kur ſchodeen wehl kas noſwinejis
tiſ jauku un laimigu Zeeldeenu, kà es . . . Laimigi pree-

zigâ balli tšhufšteja Maruta, peekerdamâs mahtei pee-
elkona.

— Waj tu, behrnš, efi pateefi tif laimiga?

— Ja, un wehl ſewiſchki tadehl, ka ari tu ifrunajees ar
winu tif wakſirdigi, un winſch nu ſin, ka es tew neko ne-
ſlehpju. Zif tas patihkami, kad mahte wiſu ſin, wiſu tai
drihſt iſteikt, un ta wiſu kauj. Eš newaru eedomatees, zif
ſawadeem, ſauſeem, nepilnigeem un ſakropłoteem wajaga buht
to ſkuſu mihleſtibas preekeem, kuras nedrihſt ſawâm mah-
tem neko iſteikt un ar ſaweem draugeem ſateekas un mihlejas
ſlepeni.

— Tu tahdas paſihſti? Kas tad tàs tahdas ir?

— Atwares Aruhtainu meitene un zitas. Kadhreis
iſſtahſtiſchu.

— Slepen mahtes nekad neka newajaga meitenem da-
rit. Gudras un godigas meitenes to ari nedara. Eš zeru,
ka tu man weenmehr buhſi wakſirdiga, un tad tew arween
buhš labi, — nekahdas ſlepenas behdas un raiſes tew ſirdi
negraufis: kad es wiſu ſinaſchu, par abâm kopâ katrà leetâ
ahtraſ raſees kahds padoms, nekâ tew weenai paſchai . . .
Runaja mahte, peewilkdama meiteni ſew klaht, glahſtidama
tai matuš un waigus un to noſkuhpſtidama. — Lai zitâm kâ,
tew naw nekahda wajadſiba kautko ſlehpt no ſawas mahtes.
Ar mani tu wari ifrunatees par wiſu tikpat droſchi, kâ ar
ſawu mihtako draudſeni.

— To es, Burſit, daru un talab ari eſmu tif ſaldi lai-
miga, ſewiſchki ſchodeen. La bija pati preezigatâ ſwehtku
deena manâ muhſchâ. Laiks ari bija tif jauks un filts.
Zikâš, preezigâ pawafara ſaule ſpihdeja netikai ſejâ, bet taiſni
man ſirdi eekſchâ . . . Suſſmodama tšhufšteja Ma-
ruta.

— Schodeen laifs bija gan jauks, bet nu taisas uš leetu: fnaufchi fihz un dej, un no wafareem fawelfas mahfonas. Kau, weens padebeſs aiſpeld jau mehneſim preeſchâ. Pa nakti waj uš rihta puſi ſahſs liht. Gefim dahrſâ, ſaritinâſim un eenefiſim audeklus eekſchâ. Pehz aiſwafarejâ ſalaiſtijuma ar ſahrmu tee tagad hrangi iſſchuwuſchi. Za ſahf warbuht ſchuhtrat wairaf deenu no weetâs, tad audekleem ilgi japaleek ahrâ, un pa naktim tſhigani war noſagt. Zekmalâs mahjâs arweenu jabuht uſmanigeem no wiſadeem neluhgteem weeſeem . . . Teiza mahte, wehrſdama meitenes domâs no ſwehttu deenam un mihleſtibâs preekeem pee iſdeenas darba un pēenahfuma, un abâs mudigeem ſoleem dewâs dahrſâ.

Diwpadfmità nodafa.

Rursemes Bismarks.

Grūhts ufdewums, kuru Zefabs isnemas ispildit. — Schtaufena kundses domas par to, kà schejeenes wahzi pa daudz gadu simteneem warejuschi usturet jawu tautibu. — Schtaufena kundses brihnischanàs par to, zif schejeenes wahzi un latweeschi weeni otreem swejschi. — Zefabam rodas siveschà malà jauns draugs. — Negaidits peedahmajums, ko Zefabs nepar peenemt. — Ween-kahrjchs skopulis, jeb waj teescham kahds sawa aroda Bismarks?

— Waj sinat ko, Saunsemja kungs, man pee jums leels luhgums . . .

Tà kahdu jautu pehzpusdeen agrà pawasara usrunaja fon Schtaufena kundse jawu behrnu skolotaju, isnahkusi us leewenem un noschdamàs tam pretim pee galda, kur wiasch, stundu pabeidsis, lasija awisi, ko muischas pastinisch bija pahrmedis no stazijas un nupat tam pašneedsis.

— Un tas buhtu . . . Waizaja Zefabs, nolikdams awisi.

— Man buhtu wjadfiga juhju ispalihdjiba kahdà leetà, kurà weena neteeftu galà. Tikai nesinu, waj ar to juhs koti neapgruhtinaschu, un waj jums patifsees to darit, to es grihetu jums luhgt.

— Ak luhdsu, zeenigà kundse! Naktis widu esmu gatams steigtees jums palihgà un darit wiju, ko juhs wehlesit, ja ween tas buhs manos spehtos.

Kundse iautri eefmehjās.

— Naktis widu taišni tas nu laifam nebuhs wjadfigs, lai gan, otru wahrdu šakot, gruhti nosakams, kad schis ufdewums wissefmigati weizams, — warbuht ari

naſts laikâ. Deeta, redſeet, ſchahda: man nahſas no mana wihra brahta un manu behrnu aiſbildna, Maſ-Elku muiſchâs Sçhtaufena, ſeſchi ſimts peeſpadſmit rubku par labibu, to tas ſeemâ pahrdewa no manas muiſchâs, bet newaru ſcho naudu no ta eefajet: diwi reiſ eſmu pati tur hijuſi, pahra mehſtules eſmu rakſtijufi, weenreiſ wagaris bijis pakaf, bet neſad neſas naw dabuts. Naudas man loti wajadſigs tiſlab pati, kâ ari behrni, eſam pawifam beſ drehbem; juhs ari drihſi eefit pro- jam, alga jums eefrahjuſees par wairaf mehneſcheem, bet man kaſe pawifam tuſſcha. Eſmu pahrdewuſi diwi teki, pah- ris tihtaru, podu ſweeſta un daſchus ſeerus un olas, bet zif tur naudas eenahzis, ta iſeet ſaimneezibas wajadſibam — zufura, kaſijas, ſeepju un zitu tahdu leetu nopirſſchanai. Pee Sçhtaufena kunga jau wairaf mehneſchu ſtahw nauda, bet to newar dabut! Zuhſu uſdewums nu buhtu, ja juhs gri- betu paſlauſit manu luhgumu, dotees pee barona Sçhtaufena un mehginat mineto ſumu no wina eefajet, jeb pareiſafi ſakot, ſpeeſchus iſſpeeſt, waj rauſchus iſraut, jo ar labu Deewu naudu no wina newar dabut neſad.

— Bet warbuhſt winam naw.

— Nâ ſchim naw! Tahdam bagatneekam naudas nebuhs. Nelaipe tif ta, ka winſch ir breeſnigs krahjeis. Winſch ſawu ſaimneezibu tâ pratis noſtahdit, ka nauda nahſ no wiſam puſem, neko winſch nelaiſch neekâ; pat kaulus wahſ, ſamaſ un ſehj uſ lauſeem, kadehſ winam ari aug warena labiba. Si- wis winſch audſina wairaf dihkos un pahrdod par dahrgu naudu. Reti kahda muiſcha dod tahdus eenahſumus, kâ Maſâ-Elku muiſcha, bet manam ſwainim tahds ſawads pa- radums — tiſkai naudu eenemt, bet ſargatees no iſdoſchanas. Winſch paſtahwigi mihl krahſt, un kamehr eefahſtâ tuhkſtoſcha krahſchana naw pabeigta, tamehr lai neweens nemehgina no

wina fo dabut; tomehr tiklihdj weens tuhstotis pilns, tad sahkas attal otra tuhstoscha krahschana, un ta gandrihs nefad newar islenkt tahdu brihdi, kad no wina waretu dabut naudas. Agrat man bija kahds pasihstams schihds, jau mana nelaika wihra palihgs un ustizibas wihrs tirdsneeziba, kusch ari pehz wihra nahwes ispildija sawus eerasjos faktora peenahkumus Lantkas muischa. Wajadsibas gadijuma suhtiju to ari pee swaina eefaset naudu, un tas scho sawu usdemumu prata weikt sekniigi: nebrauza no Mas-Elku muischas projam, lihds dabuja naudu. Bet kamehr schis gudrais, energiskais schihds miris, es koti sajuhtu wina truhkumu. Smehginajās Kringeļu Strichis pildit wina weetu; bet tam nabagam neweizās nemas: divi reis gan brauzis pehz naudas, bet abas reisas atgreesees tuksha. Man peetruhkst padoma, fo darit: naw man neweena zilweka, kas waretu schai leeta lihds. Cedomajos par jums: juhs man leekatees tahds noteikts, energisks, zeets un nelokams, — warbuht juhs waretu tur fo idarit, lai gan pati labi saprotu, ka tas nebuhtin naw juhsu peenahkums un nesinu, waj jums patifsees to darit.

— Beeniga kundse, katra juhsu wehleschanās ir man pawehle! Ar preeku gribu dotees pee barona Schtaufena kunga un darischu wisu, fo mahzeschu un kas ween stahwēs manos spehtos, lai eefasetu naudu.

— Loti, koti jums pateizos, Jaunsemja kungs, par juhsu laipnibu. Tikai baidos, waj tas pareisi, ka juhs ta apgruhtinu ar tahdam jums pawisam swescham leetam. Taisnibu sakot, es sajuhtu pati pret sewi pahrmetumu.

— Guhdsu, zeeniga kundse, juhs warat droshi man tizet, ka scho usdemumu usnemos ar ihstu preeku, jo wairak wehl tadehl, ka man pascham patihkami dabut reis redset Elku muischas Schtaufenu un sanahkt pat teeschās darischanās

ar šho daudsinato Kuršemes Bišmarķu. Ēsmu jau tik daudz par wīnu dširdejis, bet nekad naw gadijees wīnu redset. Mās reišas, kad wīnšch te atbrauzis, manis nebija mahjās.

— At, šawads ir muhju Kuršemes Bišmarķs. Gruhti pateikt, waj šchis nošaukums wīnam peelikts par godu, waj par joku. Warbuht wīnšch leelā walstšwihra nošaukumu dabujis tadehļ, ka wīnšch ir zaurināuri praktiķs zilweks — reals domatajs, reals runatajs un reals daritajs, un wīš wīnam praktiķā dšihwē weizas tikpat labi, kā Bišmarķam politikā. Wīna muišcha naw wīšai leela, kadehļ ari to par atšchiribu no kronim peederigās leelās Ēķu muišchas šauz par Maš-Ēķu muišchu. Behž tehwa nahwes, kad wīnšch, kā wezakašis dehļs, mantoja Šchtaufenu zilstšmuischju Maš-Ēķus (mans wihrs Dankas muišchu bija nopirzis par tehwa atšchto naudū), wīnšch puhlejees ismainit to kronim pret leelo Ēķu muišchu, gribedams tā eeguht wairak šemes platibas; bet kad tas ar wīšu labo šakarū palihdšibu tomehr neišdeweēs, tad lizeēs ar wīšu špeķu pee šawas pašcha muišcheles ušlabošchanas un paplašchinaschanas, peepiršdams kļah no Atwares ihpašchneeka Dawišes muišcheli. Tagad wīnšch neween šho pirkumu šen jau nomakšajis, bet, purwajus nošūšinadams, atmataš un nederigas šemes pahrwehršdams augligos tihrumos, mešchus iškopdams un ismantodams sistematiski un leetderigi, kā ari eerihkodams šiwju dihķus un attihštīdams putnškopibu un zitas laukšaimneezibas nošares, padarijis šawu muišchu par weenu no eenešigakajām wīšā plāšchā apšahrtnē, tā ka wīši wīna šaimneezibu nem šew par paraugu.

— Tad wīnšch šawā šinā pateēši eewehrojams zilweks, lai gan ar šlaweno walstšwihru, leekās, wīnam nešas naw lihšigs, un atleek tikai pabrihniteēs, kadehļ wīnam eedots

taifni ſchi walſtswihra wahrds kà eefauka... Peebilda
 Zefabs.

— Warbuht wiſch pee ſchahda goda eefaufuma tizis
 ari aif ta eemeſla, ka jauneſta gados, kad Biſmarck reis bijis
 Kurſemê uf medibam, wiſch ari ſchinis medibâs peedalijees,
 ſkuwis ar to paſiſtams, un wehlaſ beechi mehdsis daudſinat
 Biſmarcku, weetâ un neweetâ to peeminedams un pahra reis
 ari brauzis pee ta weefos. Wiſpahri ſchis ſawadneekſ mehds
 ſewi uſſtatit it kà par Biſmarcku gimenes draugu, waj paſiau.
 Tâ daſchus gadus atpakaſ, kad leelâ kanzlera wezakaſ deſls,
 firſts Herberts, eeradâs Kurſemê prezibu noluhkos, wezais
 eſkmuiſchneekſ peedalijâs tiſlab pee wina ſagaidiſchanas Kaſ-
 dangâ, kà ari pee wina zeemoſchanâs Ružê un Zeligawâ. Cedo-
 majatees tiſ: ſchis wezais ſawadneekſ, kaſ muhſchigi apragees
 ſawâ ſaimneezibâ, reti kad iſkufſtas kur tahlaſ par ſawa pa-
 gaſta robescham un paraſti ſtaigâ tahdâs drehbês, kà ween-
 ſahrſchſ ſehtu zilwekſ, — ſchis ſawadneekſ nehmdâs nepa-
 raſtâs puhles, pahrwehrſtees par ſmalcku fungu, lai waretu
 ſatitkees ar jauno Biſmarcku!

— Ut Biſmarcku deſls bijis Kurſemê luhkotees? Bet no
 tam tatſchu nekâs neiſnahza: wiſch apprezeja, ja nemaldos,
 ſahdu Auſtrijas grafeni.

— Tâ ir. Wiſch bijis nodomajis ſaradotees ar ſahdu
 ſchejeenes gimeni, ari no grafu ſahrtas, un tadehſ ſche at-
 brauzis, bet nodoms iſjuzis, kà jau daſchreis prezibu leetâs
 tâ neiſnahſ, kà zere.

— Nebiju domajis, ka ſchejeenes wahzu ſabeedribai ir
 tahdi ſafari ar leelo Wahziju.

— Zuhs nedrihſteet aiſmirſt, ka ſchejeenes wahzeetiba
 ir leelâs wahzu tautas ſars, un kà tahda ta weenmehr atra-
 duſees zeeſchâs atteezibâs ar ſawu mahtes ſemi, ſewiſchki

kulturelâ ſinâ, mahſſlas un gara darbos. Tâ Gētes draugi Herders un Hamans (pehdejais ir „Sturm un Drangperiode“ iſtāis tehws), kam abeem tiſ nenoleedsams eespaids uſ leelo dſejneeku, kaĥdu laiku darbojuſhees Baltijâ; ſlawenais komponiſts Richards Wagners jaunos gados bijis pee Rigaſ operas par dirigentu, leelais praĥtneeks Rants ſamūs pirmos darbus lizis eespeest Rīgâ, pee Hartknocha. Tagadejais ſlawenafais kirurgs Wahzija — Bergmans ir dſimis balteetis; Baltijas wahzu rakſtneeks Teodors Germanis Pantenius ir weens no wiſwairak laſiteem tagadnes autoreem Wahzija, un Auſtrijas eewehrojamafais kara wadonis netikai Marijas Tereses laikmetâ, bet wiſpahr Auſtrijas pehdejo gadu ſinteku wehſturē un Fridricha leelâ wiſbiſtamafais pretineeks kara mahſſlâ un kara laukâ — barons Gideons Laudons ir ari Baltijas wahzeetis, zehlees no Laudonas muiſĥas Wiſſemē. Es domaju, ka Baltijas wahzeem, ka neleelai, jebſchu ſozialâ ſinâ eewehrojamai grupai, tikai tapehz pa tiſdaudſ gadu ſinteneem bijis eespehjamſ ſche uſturet ſawu tautibu, ka mini atraduſhees garigo wehrtibu paſtahwigâ apmainâ ar ahrſemes wahzeem, ſanemdami no teem wiſus wiņu gara dſihwes eeguwumus. Duters un Gēte, Schillers un Rants ari ſchejeenes wahzeem bijuſĥi un ir wiņu leelakee nazionalee un tikumiſkee audſinatāji.

— Waj Baltijas wahzeem ir ari paſcheem kaĥda rakſtneeziba? Par to neſo neſmu dſirdejis . . . Seņabs nedroſĥi eeminejās.

— Ak, miſĥlais ſaunſemja kungs, zik mehſ, weetejee wahzi un latweeſĥi, eſam weeni otreem ſweſĥi! . . . ſſfaudzās ſĥtaufena kundſe. — Es neka neſinu par latweeſĥu rakſtneezibu, un juhs atkal man waizajat, waj ſchejeenes wahzeem eſot ari kaĥda rakſtneeziba. Atſihjtos, ſamâ laikâ ari es tā

waizaju şawam wişram, faut gan tagad man paşchai naht şmeekli par şchahdu naitwu waizajumu, jo nu es dauds maş pahrsinu şawas jaunàs djimtenes gara un kulturàs dşihwi. Pantenius wahrdu jau mineju. Waj par Karli fon Firkşu neka neefat dşirdejuşchi? Tas diwfahrt noşcheşlojami, jo weenfahrt, wişi, kaş wina dşejas laşijuşchi, dehwe wina par dşejneeku no Deewa şcheşlastibas, un otrfahrt, winiç djimis, audşis, dşihwojis un miriş tepat muşşu kaiminos — Wentas kraştos leişchmalè. Waga, rihtu pat pameleşchu un doşchu jums laşit wina dşēju krahjumu, un juhs mani atkal eepaşihştinaişit ar latweeşchu rakştneeşibas redşamakeem tehleem. Es eşmu ahrşemneeze, tika kopiç druşku wairak par deşmit gadeem pahrnaktuşi uş şchejeeni, man juhs tadehl newarat dauds nemt kaunà, ka neeşmu paşpehjuşi eepaşihştees ar latweeşchu rakştneeşibu. Buhtu es latweeşchu walodu pratuşi jau no behrna deenam, tad man gan ari wimu literatura nebuhtu wairs şweşcha.

— Man leelş preeşş, zeenigà kundşe, ka juhs tà beş aişşpreedumeem şkatatees uş latweeşcheem. Şa juhs mehleşitees, labpraht mehşinaşchu juhs turpmaş eepaşihştinat ar muşşu rakştneeşibas galwenakàm parahdibam, tika neko eemehrojamu nezereet tur dauds atraşt, jo muşşu originalrakştneeşiba wehl jaunina un şihşina. Wet tagad man galwenàs ruhpeş, ka tişt galà ar Elkumuişchas Bişmarķu naudas leetàs. Kad man buhtu tur jadodas? Laiķam jo driiřak, jo labak. Waj waru to jau şchodeen darit?

— Buhtu jums koti pateiziga, ja juhs to daritu jau şchodeen.

— Wehlu wehl nebuhs?

— Laiņni pee wafara warat wimu wişdroşchaki zeret atraşt mahjàs. Şa deemu winiç heeşchi mehđi buht ahrpus

muiſchas — waj nu uf lauka pee ſtrahdneefceem, waj apjah-
didams ſawus meſchus. Pa deenu winſch no nepatihkameem
apmekletajeem ari mehds iſwairitees, aiſbildinadamees ar ne-
waku. Wakarâ winſch to newarès. Za jums duhſcha ir,
uſnemeet jau tuhlin ſcho nepatihkamo zekojumu. Es likſchu
apſedlot ſawu jahjamo ſirgu. Tam ir ahtras ſahjas un nes
weegli, — ſtundas laikâ buhſit tur.

— Zabi, zeenigâ kundſe. Kas naw atleekams, to wis-
gudrak darit tuhlin. Bet zit tablu ir lihds Maſ-Elku mui-
ſchai un pa kuru zeku man jajahj?

— Pa to paſchu, kur brauz uf krona Elku muiſchu.
Waj juhs uf ſchejeeni nebrauzât pa ſcho zeku?

— Nè, es brauzu gar Muſudrumu un Utwari.

— Abas Elku muiſchas gul pakopus. Zihds Maſ-Elku
muiſchai ir nepilnas diwdeſmit werſtis. Daſchas werſtis tah-
laſ, tuhlin aiſ meſcha, ir krona Elkumuiſcha.

— Tad jaeet ſagehrbtees un tuhlin jadodas zekâ.

— Zekſch buhs tagad ſtipri dublains. Zuhſ uſaumeet
atkal mana nelaika garos medibu ſahbakus, — zitadi nejauki
noſchlaſtiſitees ar dubkeem. Es tuhlin likſchu apſedlot
ſirgu...

Un, paſwanijuſi ſulaini, kundſe tam teiza:

— Sahni, leež kufſcheerim Bazaru apſedlot kungu ſedlos,
— jaunſkungs iſjahs.

Bajars bija ſkaiſts ſili ahbolains ſirgs. Zetabs jau
daſchreiſ Vankas muiſchâ bija jahjis kopâ ar ſaweem audſek-
neem, tad tee ſchad tad mahzijàs uf poniſjeem jaht, bet winam
tad aiſween tifa apſedlots ſahds no labakeem darba ſirgeem.
Tagad winam bija nowehlets paſchas zeenigàs jahjamais
ſirgs, pats ſkaiſtakais kumelinſch wiſâ muiſchâ. Seemâ un
pa pawafara ſchihdona laiku tas pawifam maſ bija leetots

un, tà ilgu laiku nostahwejees kuhti, tagad bija neparasti tramigs, gan wišà warà raudamees uš preešču un gribedams aukos ween šfreet, gan atkal lehdams uš weetas, tà ka no pirmà gala Šefabam nahžàs zeešči to turet un waldit šprungu eemaufkos.

Deena bija jauka. Saule špihdeja, maigi fildas wehšmas rahmajà gaišà pluhda no deenwideem, zihruki dšeedaja un, atjahjot tahlaš no muiščas, apšahrtejàs pusplaukuščàs biršēs bija dširdama dšezuseš kufoššana. Seelzeļa grahwmales un lauku eščas redseja metamees jau šaldas, tiki lejakàs weetas, kur nupat tik kà bija nokušis šneegs, tàs ištatižàs wehl pelekas; laukos strahdaja gan araji, gan ezetaji; pee dasčam semneeku mahjam redseja šhur tur jau aitas ganamees plawàs.

Šahdà jaukà laikà un šehdedams štaltà, augštà širgà, Šefabs šajutàs patihšamà gara šahwoški, preezigi laimigs luhšodamees šew wisapšahrt mostoščàs dabas ainàs. Noraugotees uš arajeem tihrumà un ganikeem plawàs un redšot tos šhurpu štatamees un it kà wina širgu, waj wina pašču, waj warbuht abus šopà apbrihnojām, wina pahrnehma šinamas lepnuma juhtas. Tomehr wišč puhlejàs tàs nošlahpet, eezeredamees šawa tehwa wahrduš, ka zilwešam nekad' newajaga buht lepnam, bet šewišči nekšahjas lepotees ar zita labumu, un štaltais škaištis Bajars tatsču nebija wina, tàpat garee špošče jahtneeka šahbaki ar šudraba peššhem, gresnà jahjamà paštaga un ahdas zimdi — wišš bija zita. Sawas leeka lepnuma juhtas šlahpedams, wišč aitganei, kas žekam tuwumà šahweja ar adikli rokà, uššauza laipni jautrà balši:

- Še, meit, waj jau tik agrà pamašari ganos?
- Ja. Širmo deenu šhogad.

— Tad temi wařarâ lees.

— To jau es ari domaju. Bej tam gan wařam ne-
tiřřu... Utrunajâš řkuŕe pařmeedamâš.

Uřahjiš kalnâ, řur žekř řagreeřâš řahnis, Setabs
redšeja, řa řkuŕe wehl řkatijâš winam pařat.

Pařlaban wina řahřa dšeedat. Wehřma řanas neřa
uř řřo puři, un winřř, řolos řahřams, řkaidri wareja řa-
dřirdet dšeeřmas wařřdus:

No semites iřřeedeja

Rořřs řarřans ařhđłtiňř;

No firjniaas eemihleju

Neredsetu tehwa dehlu.

No kureenes tu atnahzi

Tif raschens tehwa dehs?

Man pahtruhka kahjam auflas,

Uj tewim fkatotees.

Zeksch kalnâ radâs noschuwis pilnigi fâuſs, weetam pat puteja. Zekabs palaida ſche pawadas waſigati, un Bajars wiſâ ſparâ drahsâs uſ preeſſchu. Noauleſſchojis daiſchas werſtis, firgs ſahka riſſhot, lihdſ pee nahſoſchâ meſſha, kur radâs atkal dubli, Zekabs to notureja, lihdams tam eet ſoſos.

Mefſham beidsotees, Zekabs redſeja apmehram puſwerſti ſew preeſſchâ nahſam pa leelzeku meſelu baru jau-neeſchu — ſehnu un meitenu. Krutzelês tee nogreeſâs waj nu pa labo roku leju, waj pa kreifo kalnup, bet weena ſtuke un trihs puikas nahza winam preti, ſtuke gabalimu eepreeſſch. Wina nahza laipodamâs un lipinadamâs pa dauds maſ nobreeduſcho zekmali, jo zekſch ſche, meſſha tumumâ, bija koti dublains. Nahſot tuwaſ Zekabs redſeja, ka ta bija ſkaiſta, braſſcha ſeltenite gaiſcheem mateem, ſahrteem waigeem un glihtâ apgehrbâ. Galwu palozidama, wina laipni dewa labdeenu. Zekabs fehra pee zepures un tikpat laipni atſweizimaja. Palaidis ari ſehnus ſew garam, winſch, it kâ gribe-dams wehl azis pameelot pee ſkaiſtâs ſtukes, atgreeſa galwu atpakat un redſeja, ka ari wina patlaban atſkatijâs, winu ſkati faſtapâs, bet tuhlin ta atkal nowehrſâs un gahja tahlaſ. Soſos jahdams, Zekabs dſirdeja kahdu ſehnu teizam:

— Ne, ar mums ſchi lepnâ puhze nemas neeelaiſchas, negrib pat nedſ mums blaſus eet, nedſ ar mums runatees, bet eeraudſijufi ſkaiſtu jahtneeku ar trefainu zepuriti galwâ,

jau pa gabalu pati dod tam labdeenu un nu atpaķaķ ween ķkatas, ķa firgķ auķu gribedams. Wehletos laikam ķkreet tam lihķķķ; bet tas temi ķawā firgā nezels.

Setabs noprata, ķa tee bija eeķwehtamee jauneeķķi no ķahķas ķaimiu mahķitaja muiķķas un, mahķibas ķchodeen heigufķi, demāķ nu mahķāķ, — ķatram redķeķa pa weenai, waj pahris graķmatam rokā.

Ēķu muiķķā Setabs nokķuwa jau labi pret waķaru. Nowehrojis ķur firģu ķuķtis, miņķķ jahķa turp. Raķķķ jauns zilweķķ patlaban iķķtuhma iķ ķuķķķ pilnu ķerru mehķķu, iķģahķa toķ turpat leelā bedrē un tad, apģahķis paķchobelē ķerru uķ azim, eegahķa atpaķaķ ķuķķi. Peeķahķis pee ķuķķķ un noķehķis no firģa, Setabs redķeķa jauno zilweķķu ar ķuķam rokā ķtrahķajam pee firģu tihriķķanas. Ēķoteles meetā tas bija aiķķehķees ķew preeķķķā weķu maiķu.

— Ē, ķuķķķeer, luhķķu nowetoķeet manu firģu. Ēķ eķmu no Vanķas muiķķas un man dariķķhana pee juķķu barona... Setabs teiķa jaunajam zilweķķam, turedams Baķaru pawadāķ.

— Waj ehķķelis?.. Waiķaja jaunais zilweķķķ un dabujis dķirdet, ķa tā ir, noteiķa:

— Tad jawed otrā ķuķķi. Ēķini ir maiķķas ķehķes, un te tahķķķ brammanis nebuķķ waldams.

— Ko juķķ waķarā firģuķķ ķuķķajāt?.. Setabs eewaiķķajāķ.

— Buķķķ riķķu maķaķ darba... Utteiķa jaunais zilweķķķ, nemdams Baķaru ķawā ķiā.

Ēģahķis ķuķķē un liķis ķewi peeteiķķ, Setabs dabuja wairāķ nekā ķtundu gaidit, ķo barons neeķot wehķ pahrnahķis no ķudmalam, ķur aiķģahķis apluhķot ķoku ķahģeķķanu. Raķ wiuu heidķot eelaida ķabinetā, miņķķķ redķeķa pee galķa

fehšam garu kašnu zilveku ar leelam eefirmam ušam, tahdeem pat mateem un pa dakai jau šalihušchu augumu, bet zeeteem, energiškeem gihmja panteem un pelefam azim, furas raudšijās stingri, it kà zaururbjošchi. Gehrbees wišch bija tumšchi rušlā, jau stipri nešatā pušmehteliti ar balšeenu uš muguras un tahdas pat kraššas biššās, kuru leeli bija eelaišti garos uhdens šahbašos. No preešchā stahdišchandš dabujis dširdet, kas Šekabs tahds ir, wišch šneedsa tam roku, peedahwaja kreššlu un eewaizajās, kà pušeneem weizo-tees ar mahžibam un dabujis dširdet, ka labi, wišch peebilda:

— Nu, Grižis manu kruštdehlu laiškam noweiz.

— Nē, barona kungs, ari Kurtam ir laba galwa un mahžas kreetni.

— Un kà Trudelei eet?

— Lai pee manis maš stundu. Šikai matematiku un wehšturi winai pašneedsu, zitu wišu wina mahžas pee šawas guvernantes. Winai eet wišas mahžibas labi.

Sarunajotees barons Šhtaufens bija atplehšis pašneegto wehštuli un eefkatijees winaš šaturā. Wina augštā peere šakrunšojās, kuplee ušatšchi pirms druhmi nošahrās uš leju, tad šazehlās uš augšchu, un wišch, galwu papurina- nadams, noteiza flušā, šaušā balši:

— Melabā brihdi juhs ešat pee manis eeradušchees: mana šwaine grib atkal naudās, un naudās man naw nemas, ne pawišam.

— Bet juhšu šwaines kundsei nauda loti, loti wjadšiga, un wina man noteiza, barona kungs, beš naudās mahjās nerahditees.

— O hol! Tad jums nahšees ilgi gaidit.

— Žif ilgi, luhdšu, barona kungs. Tas man jasin,

lai waru sijot fon Schtaufena kundjei, furu deenu buhſchu mahjās.

— Baj juhs teeſham domajūt palift te un wiſu laiſu gaidit?.. Sſſauzās barons, ſawus kuploſ uſatſchus pazel-dams uſ augſchu un ſtipri iſbrihnijees.

— Tà man pawehlets, barona kungs.

— Nà juhs ſche atkluwat? Rahjam?

— Zahſchus, barona kungs.

— Baj bariba ſirgam jums ir lihdsja?

— Neſa nam.

— Un juhs gribat te palift ar wiſu ſirgu un gaidit? Man ſcho pamafari paſcha lopeem gandrihſ truhtſt ehdamà, — pehrnwafar bija pawifam plahna ſeena raſcha.

— Bet auſas juhſu muifchâ bijuſchas warenaſ, un Bajars jau tà ſa tà teeſ wairaf uſturets ar auſam un ahbolimu, neſà ar ſeenu.

— Un mana ſwaine eedomajuſees, eſ winas ſirgu mitinaſchu ar ſawàm auſam! Bet juhs, jaunais zilweſs, ſtah-wat pee winas gan laiſam ſewiſchâ eeredſê, kad jau jahjat taiſni winas paſchas ſirgu, bet newis ſahdu darba fleperi.

— Tas, barona kungs, newis ſahdas eeredſes deht, bet weenigi tapehz, ſa ſchoreiſ bija ſoti jaſteidsas, un Bajars ir ſchigls ſirgs. Zeenigà kundſe mehlejās, lai eſ jau ſcho-wafar buhtu atpaſat.

— To juhs pateeſi ſoti labi warat iſdarit: ſehſchatees tiſ tuhlin ſirgà, un pirms gulet ejamà laiſa buhſit jau mahjās.

— Beſ naudas nedrihtſtu to, barona kungs, darit un nedariſchu... Noteiza Sefabs zeeti. — Man jaiſpilda muhju zeenigàs pawehle.

— Wina laiſam domà, eſ naidu kaſu, man te ir

naudas kaltuve!.. Izkauzās barons Šhtaufens stipri šahguščā balst un nelaiņu šēju, redsedams šāvu pretineeku (par tahdu viņš Zefabu tagad ušķatija) ne par šo nepadodamees. — Man te ir gan šāvu kaltuve, nēvis naudas kaltuve. Ša viņa grib, es viņai varu dot šādus māius šāvu miltu, bet naudas man nav. Un šam viņai pēpēšči tikdaudš naudas vajadzigs? Vaj viņa nedomā prezētes?.. Barons eewaizajās, mehginadams jōkot, kad redseja, ša viņa viņa stingrā, noraidošā isturešchā neatstāhja uš Zefabu nekāhdu eēšpaidu.

— Nēšinu, barona kungs... Atteiza Zefabs pavīšam nopeetni, nelikdamees barona jōku nēmaj šaprotam.

Viņu šaruna beidšās ar to, ša barons lika Zefabam eēēēt katori un ušgaidit, bet viņš pa to starpu mehgināšot naudu kur aišnētees, ja muiščā nauda kāhdam buhšot — viņam pašam nēēšot nēša.

Gēgahjis katori, Zefabs tur atrada to pašu jauno zilvēku, šo atjāhdams bija atradis strahdajam širgu kusti ar mehslu ahra štunščānu un širgu tihriščānu. Tagad tas šehdeja pē rakštama galda, eerakštidams leelā grahmatā dashadus rehšinus, kas tam guleja uš galda preekščā. Zefabs, ne masumu pahrsteigts, gahja tam klast un stāhdijās preekščā.

— Mans wahrds Šellmanis... Tas atteiza, špēšdams Zefabam roku un brihdi palikdams viņam preekščā stāhwam, it ša šāwufahrt buhdams pahrsteigts. — At juhs ēšat tas pats Šaunšems, par kuru mans brāhlis Wolfgangs pagahjuščā wašarā stāhštija, ša juhs šolijušhees viņu apmeklet pē muhšu wezāšēem Dumjares šudmalās; tomehr wahrdu nēēšat wehl lihdi šim turejušči.

— Man ſoti jaatwainoĵas, Šellmana kungs, par manu iſtureſchanos juhſu preeſſchâ: es pirmit uſrunaju juhs par kuſſcheeri . . . Sefabs teiĵa, ſtipri ſamulſis.

Uſ to jaunais zilweſs, laiĵni ſmaididams, atbildeja, tur neeſot neſa ſo atwainotees: winſch te eſot par ſaimneeziabas mahzeſki un ſawu reiſu winam eſot jaiſpilda ari ſirgu puiſcha weeta. Pawiſam wini te eſot trihs mahzeſki, un pahrmaiĵus ſawu nedeku pahriſinot weens ſirgu kuhti, otrs — gowju laidaru un treſchais — zuht- un putnkoĵibu un grahmatwedibu, un katrs ſawâ noſarê ſtrahdajot ari wiſus praſtos darbus, lai wiſu pamatigi praſtu un lai peeraſtu pee katra darba. Otri diwi pa ſwehtkeem aiſbraukuſchi pee wezakeem, un tâ winſch tagad raujotees weens pats.

— Waj juhs agrak negahjat ari gimnaſijâ? Deeſas, it tâ atzeretos juhs tur redſejis . . . Kunaja Sefabs.

— Ja, laiſam eſam redſejuſchees gimnaſijâ. Es gimnaſiju nobeidſu jau diwi gadi atpaſak.

— Un ſtudet negahjat?

— Bija gan nodoms, bet iſjuka. Mums toreij notiĵa leela nelaime. Mums bija nomâ Wardawas ſudmalas, tâs nodega un mums ſadega wiſa mantiba, ari dſihwais un nedſihwais inwentars, pat eekrahtâ nauda, ſas bija iſnemta no bankas, jo patlaban bija ſarumats pirkt leiſchos ſahdu muiſcheli. Mums palika tiĵ, ziĵ bija katram mugurâ, un maſ bija ta paſcha, jo uguns iſzehlâs wehtras nakti un iſplatiĵâs tiĵ ſtrauji, ſa dabujâm iſglahtees gandrihs tiĵai ar pliku dſihwibu. Bet apdroſchinats nebija neſas. Tâ mani wezati weenâ nakti no ſtipri pahrtikuſcheem zilweſeem kluwa gluſchi nabagi. Tehws, ſas jau tahlu gados un ſirgſt ar ſirdſkatti, bija pawiſam ſatreekts un neſinaja neſa wairs ſo darit, ſo buht. Tad, mahtes uſſkubinati, ſanehmamees mehſ jaanee

un nolehnam peelikt wišus ūpehtus, lai ispostito eedsihwi atkal nodibinatu un gahdatu par wezakeem. Wispirmā kahrtā bija jaruhpejas par ūdmalu ušāemšānu, jo tehws no behrna deenam ūdmalās eeradis, un ja nedšird ūhšāšas ūhāhāzam, dširnas ruhāzam un grihdu trihāzam, tad wiāšā nēwar nedš ehst, nedš gulet un nihšt nost. Muhsu wezātais brahliš leišāšos nomā muišāheli (to pašā, kuru bijam nodomajušā eepirkt par djimtu) un wezāhā mahā prezejūšees ar Pawentes masās muišāšas arendatoru. Šhee diwi behrni bija wezakeem leelāšais atšpāids šāhā gruhā peemešlejuma laiā. Ar wiāu palihdšibu un weetejā barona pretim nahšāhānu ušāehma Dumšāres ūdmalās. Mehš ziti neš nēwarejam wehl lihdsēt. Šai neguletu wezakeem un peederigeem uš fakla, eš atmetu studiju noluhšēem ar rošu un atnahžu šāhē mahzitees šaimneezibu, un te nu noteē manas studijas pa kuhli un laidaru, pa druwu, plāwu un mešā. Šāpat brahliš Rudolfs, kās bija nobeidšis reālškolu un domaja dotees uš Witweidu studēt mehaniku, atmeta šāhādeem nodomeem ar rošu, palika mahjās un štrahdā tagad ūdmalās kā wišu darbu waditāšs, jo tehws mas wāirs kō war. Šikai Wolfgangs, kās bija weenu gadu jau studejis, un Roberts, kās bija jau eestāhjees Wiānas junkuru školā, turpināja ušāhktō gaitu, lai nepaliku pušžekā. Roberts nu jau ir ofizeeris un išteē pats ar šewi, bet par Wolfgangu apnehmās gahdat wezāhā mahā ar šwaini, lihds wiāšā studijas nobeigs, un laiām pehž gada jau beigs.

— Šad juhs ešat peezi brahli un weena mahā.

— Nē. Mehš ešam pawišam šēšā brahli un tšhetras mahšas...

— Deewa šwehtita familija!... Noteiza Šefābs, bet Šellmanis stāhšija tablak:

— Weens brahliſis, wahrda Frizis, kas jau agrat bija ſche ſahzis mahzitees ſaimneeziibu, pehrn mahziibu nobeidſa un aiſgahja Strunda par muiſchfungu. Wezaka mahſa, ka jau teizu, prezejuſees; otra mahſa iſmahzijās Ehdolē ſaimneeziibu un nupat ſchinis deenās peenehma weetu Zihrulenes muiſchā ſaimneezei par palihgu; abas jaunakās mahſas ir pee wezakeem klah̄t un palihds mahtei ſaimneeziibā.

Par ſawu dſihwi Sellmanis ſtahſtija, ka wiſam weens gads eſot wehl jamahzas, — wiſs mahziibas laiks te eſot trihs gadi. Kas pee barona Schtaufena mahzijujuſchees ſemkopibu, tee wehl labaki warot dabut weetas, nekā Wez-Saktu ſemkopibas ſkolas audſekni, tadehl ka barons Schtaufens wiſā Kurſā eſot paſihſtams par preekſchſihmigu ſemkopi un jaunibā ſemkopibu Wahzijā un Danijā mahziiees. Wiſch tadehl ziteem muiſchu ihpaſchneekem noſolijees, paſtahwigi turet ſawā muiſchā ne maſak par diwi — trihs mahzeekem, lai tahdā kahrtā weizinatu laukſaimneeziifu ſinatnu iſplatiſchanu muhſu dſimtenē. To wiſch tad ari darot, lai gan maſak warbuht kahdu ſinatnu iſplatiſchanas noluhkos, bet wairak laiſam aiſ ta weenkahrſchā eemeſla, ka mahzekki wiſam ſaimneeziibā wiſai noderigi, un katrs apaki trihs gadi noſtrahdajot gandrihſ weenigi par wehderu, jo tika pehdejā gadā tee ſakemot neezigu atlihdsiibu, bet abus pirmos gadus neka. Tomehr lai zehlowi kahdi buhdami, laukſaimneeziifu ſinibu iſplatiſchanu wiſch ar ſawu darbibu pateſi wezinot.

— Wiſai ſawads laiſam ir gan ſchis Kurſemes Biſmarks . . . Gerunajās Zekabs. — Muhſu zeenigā man ſawu ſwaini iſtehloja par tahdu leelu ſkopeneeku, ka liſa ſataiſit un eedot man pat ſweeſtmaiſes lihdsja, jo te ſweſcheem zilwekeem ehſt nedodot . . . Un Zekabs iſſtahſtija ari, kahdās dariſchanās wiſch ſcheit ſuhhits, apwaizadamees Sellmanim,

waj barons Schtaufens tagad teefcham waretu buht glufchi bef naudas.

— Wehl pagahjuſchâ nedekâ ſanehmam par puhreem un ahbolina fehklam tuwu pee tuhſtjots rublu, kas naw nedf kur ifdoti, nedf ari wehl aifweſti pilſehtâ bankâ. Winaam tif netihſt laift naudu no roſam ahrâ, jo wiaſch ir eeradis naudu tifai eenemt un kraht, bet newis ifdot. Wina mahſa, Annas jaunkundſe, kas pahrsin kufnes ſaimneezibu, ir tahda pat krahjeja. Schai ſinâ abi weens otram uf mata lihdsigi.

Sſejot kufnê pee wafarinam, kur Zekabu aizinaja lihds ar Sſellmani, wiaſch eewehroja, ka ſchini muifchâ naw nemaf tâ, kâ zitâs: tur aifween parafſts redſet leelu ſaimi, ſewiſchki dauds jaunu ſeeweeſchu, kuras, kad eeronas kahds jaunaks ſweſchneefs, ſkraidu un dodas no weenas puſes uf otru, tâ ka baltâs ſkoteles ween ſib, joko, ſmejas, waj zitadi zenſchas wehrſt uf ſewi uſmanibu. Te turpretim Zekabs redſeja, ka wina eeraſchanâs ſaimes kauſchu telpâs neſajehla meiteeſchu ſtarpâ nekahdu kuſtibu, nekahdu ſawiknojumu, — ween- kahrſchi tapehz, ka ſche nekahdu meiteeſchu nebija. Redſeja pa kufni kuſtamees tifai diwas deefgan netihras wezigas ſeeweetes, kuras wiau nepawiſam neewehroja.

Patlaban wini bija wafarinas kâ paturejuſchi, kad eenaſza kahda dauds maſ labaki gehrbuſees ſeeweete pagaru kaſnu augumu, pahri puſmuſſcha gadeem, bet jau it kâ ſalihkuſi un ar weenu pahrfheetu waigu.

Sſellmanis tuhlin paſteidſâs ar preekſchâ ſtahdiſchamu:

— Baroneſe fon Schtaufena jaunkundſe un Elkumuiſchas mahſkolotajs Saunſemja kungs.

Paprahſchajufi Zekabam par wina ſkolenu mahzibas gaitu un ſwaines weſelibu, wina eewaizajâs:

— Waj juſhu baronene wehl arweenu tura Trudelei

gubernanti?.. Un dabujusi atbildi, ka tā ir, wina, rokas šānehmufi, kā brieņidamās un kā šāehlodamās teiza:

— Kalab wina nelaišā to projam? Waj Trudele nēwar mahžitees pee jums un winaš pašāšas? Turet weenai pašāšai meitenei gubernanti un mašpat pee wiša brieħwa diwdefmit rubku mehneši! Kas to šāinis gruħtos laikos war eespeht? Tad jau war išputet no muišāšas. Teizeet, ka es šāku, lai wina laišā gubernanti reiš jel nu projam.

Šifusi šwaineni un beħrnus šweizinat, wina išgahja atkal tahda, kahda bija eenahkufi: šāliħkufi, šāihgufi, noruħpejušees, nelaimiga.

— To zitadi neredš, ka waj nu ar pahršeeetu waigu, waj wates klumšāki auši: muħšāģigi winai šāhp šobi, waj dur auši. Pee tam wina pašāšwigi nobašāģijūšees par gruħteem laikeem, par zilweku iššāħehrdibu un netaupibu un wišpahreju naudas truħkumu. Pehz winaš domam naudas wišpahre esot pašaulē pulka par maš, lai waretu tā dšihwot, kā tagad wiši dšihwojot... Winai pašāš noskati-damees, klusā balši teiza Šellmanis.

Ģjot atpašāš kantori, wineem koridorā nahza ģretim barons Šhtaufens. Peeštahģees winaš teiza Šetabam:

— Waj sineet šo, jaunais zilwek, jums buhs jajahģ mahģās tāpat tuššā atpašāš, — es naudas nekur nēwaru dabut...

Patlaban tur gahja garam baroneše Šhtaufena jaunģundse, un winaš tai teiza:

— Nedši, Anna, kahda lišģta: šwainei atkal wajagot naudas, un wina atšūhtijusi pašāš, bet man naw nēweena rubka. Deesin, waj tew naw? Waj tu nēwari man aišdot?

— Kur es nēmšāhu!.. Ušrunatā iššāuzās kā išbijūšees,

un, pahrsjeeto waigu šakehrusi ar roku, pusriščjus aisseidsšas projam.

— Nu juhs redsat pašči, ka naudas nekur newar dabut . . . Barons teiza atkal Zekabam.

— Lai kà, bet bes naudas newaru jaht mahjās . . . Atteiza Zekabs šausà balši ihši un zeeschi un šekoja Šellmanim kantori. Kad Šellmanis darbus bija beidsis, wini eegahja šcha istabà. Lai gan bija šatitufšees tifat pirmo reis, tomehr drihji abi tà eerunajās un eedraudsejās, ka it nemanot peenahza pusnaktš. Mišgahjušchi kuhiti un apšopušchi Bajarū, jaunee draugi nahza atkal eefšchà un šahka apškatitees, kà un kur abeeim weenà istabà noweetotees uš gušu, kad dširdeja pee durwim peešlaudšfinam.

— Kas tur ir?.. Waizaja Šellmanis, patlaban maušdamš šew šahbašus šemē.

— Šakeet, Šellmani, waj Šankas muiščas školotajs ir nu reis projam? . . . Dširdeja aiš durwim baronu waižajam it kà atweeglotà balši.

— Nē, barona kungs, es wehl ešmu tepat un gaidu, lihds juhs mani atlaidišit . . . Atšauzàs tuhlin Zekabs.

— Ak! Juhs wehl ešat tel . . . Dširdeja baronu ištšauzamees šaihgušchà, nelaimigà balši. — Es juhs jau šen ešmu atlaidis. Ko juhs wehl šche gribat šagaidit?

— Šegribu darit, barona kungs, pret zeenigàs kundšes pawehli.

Uš brihdi pahrttrauzàs šchi šawadà šaruna, kuras dalibneeki atradàs katrs šampus durwim.

Šehz brihtina klufesčhanas barons teiza:

— Šenahzeet pee manis šabinetà.

Zekabs, kas ari bija jau noawees, mauza šahbašus atpašat šahjās un dewàs atkal šabinetà, domadams, ka nu

laikam dabūs naudu. Bet barons, uzaizinajis wiam nošē-
stees šew pretim otrpus galda, teiza ruhgti šmaididams:

— Redsu, ka ešmu nelaimē eekritis, bet es gribu no
šawas nelaimes išpirktees. Es jums došchu diwdesmit rubki,

tee lai paleek jums par to jahjeenu, bet šakeet Šhtausena
kundsēi, ka es ešmu šlims, ka juhs mani nemas nedabujat
redset un ka naudas man tagad naw.

Par tahdu preešchlikumu Jefabs pagalam išbrihnijs

un šahka jau domat, ka buhs labaf jajahj tuklin mahjās, jo nu winam katra zeriba uš naudas dabušchanu likās išgaitam. Winšch tikai attapās wehl eesauktees:

— Nē, barona kungs, to es nekad nedarišchu. Netaišnā noluhkā newaru peenemt ne kapeikas un uš šawas zeenigās kundšes rehkina negribu eedsihwotees.

Brihdi wini šehdeja klusi weens otram preti un luhkodamees weens otram azis.

Tad barons peezeldamees teiza:

— Na, es redšu, juhs ešat godigs zilweks, kas uš lihkeem zeteem naw pawedinams. Pirmā gadijumā pašahstišchu par šcho notikumumu ari šawai šwainei, lai wina šin, ka juhs ešat godigs un katrā leetā uštizams. Bet ja juhs manu peedahwajumu buhtu peenehmušchi un jahjušchi projam beš naudas, tad ari to buhtu winai pawehstijis, lai šin, ar šahdu putnu darišchana. Nenemeet man to šaunā, mihkais draugs (par šahdu es juhs tagad uškatu!), bet jaunus, nepašihstamus zilwekus der pahrbaudit, — šahda ir mana dšihwes gudriba. Naudas nu es jums ari došchu, tikai ne tikdaudš, zik taišni mana šwaine grib, bet tšchetri šimts peezdesmit rublu, — tad winai peetikš; tos diwi šimti dabuš wehlaš.

To teizis, winšch peegahja pee dšelšs škapja, išnehma nauđu, noškaitija to Šekabam preešchā, lika tam parafštit šihmiti par minetās šumas šanemšchanu un tad eedewa nauđu.

Pateizees un atwadijees, Šekabs demās preezigs pee Šellmana, pateiza tam, zik dabujis naudas, bet wairaf nefa nestahstija. Ubi aigahja kuhiti, apšedloja Bazaru, un Šekabs, firšnigi pakratijis jaunajam draugam rošu, jahja projam. Galwa winam bija pilna dašchadu donnu par barona

Šhtaufena istureschanos. „Waj te darišhana ar weentähr-
šhu škopuli, kam wišadi panehmeeni parasti šawu noluhku
weizinašchanai un šawas pateešàs dabas šegšchanai, jeb waj
šhis zilweks teešham ir šawa areda Bišmarks?“ Sefabs
šew jautaja, klušâ nakti jahdams pa weentulo leelžeku mahjup.

Trihspadšmità nodaka.

Vankas muišchâ.

Kluhmiga naudas skaitišchana. — Baltà lahtšcha pakalpojums. — Râ weentule egle tihrumâ. — Dsena wehstule. — Štaistàs Margaretes ahrprahtigas eedomas. — Varona Šalka domas par liberalu teesu. — Pringeku Tršcha un Potiwara fuhšjibas.

Mehnešs špihdeja, laišs bija rahms un meerigs, un Šetabs jahja wišu zetu leelako daku šolos, preezadamees par jauko nakti, luškodamees šwaigsnēs un jusdamees apmeerinats, ka wina jahjeens nebija bijis glušchi weltigs. Uš rihta puši mehnešs noreeteja tuwejâ mešchâ aiš leelo kuplo egļu garajâm galotnem. Gejahjot muišchâ, bija wehl tumšchs un wišs klušu, jo gaismina nupat tikko šahka šwihst: pee awahršchana debešu pušê bija redsama rihta blahsma kâ gara šchaura pagaišcha strehmele.

Ušmodinajis sirgu puši un nodewis tam Bajarû, winšch dewàs eekšchâ. Klušeem šokeem usgahjis uš leewenem un lehini peeschindinajis, winšch drihji dsirdeja weram istabas durwis un nahkam laišt winu eekšchâ. Wina isbrihnišchands nebija masa, kad ahrdurwim pawerotees eeraudšija, ka eekšchâ laideja ir pati šon Šchtaufena kundse. Ur wakâ islaidsteem mateem un garâ plaschâ tumšchijarkanâ naktsšwahrkâ ar dšiku defoltê, wina šmaididama stahweja tam preekšchâ, tu-redama weenâ rokâ lukturi ar degošchu šwezi. Pahr plezeem un kruhtim bija pahrmešta weegla balta šagšcha, bet ta bija nošlihdejusi pawišam uš kameešchu galeem un elkoneem, tâ ka kruhtis bija redsamas.

— Es istabeni un šulaini ašraidiju gulet: netika wi-

nus wahrſinat zauru nakti, jo domaju, ka juhs tik drihji nebuhsſit mahjâs. Man meegs nenahza, paliku pati juhs gaidit . . . Wina tſchuffſteja, Señabam peeslehdſot durwis un nogehrbjot preeſſchnamâ wirsdrehbes.

— Nomauzeet tepat ari dublainos ſahbatuſ. Geeefit eefſchâ tâpat ar ſekem, fluſu, fluſu, lai neuſmodina weefu . . .

— Waj ſahds weefs atbrauzis? . . . Señabs tſchuffſtedams waizaja.

— Ja. Jums atbrauza weefs, ſtudents ſellmanis no Terbatas. Winſch gul juhsu iſtabâ, jums gula uſtaifita rakſtamâ kabinetâ.

— Ai ja! Winſch man rakſtija, ka braukdamſ uſ mahjam mani apmekleſchot, un man buhſchot jabrauſ winam lihdsja. Schodeen waj rihtu es nu zeloſchu winam lihdsja un tad tahlak uſ ſawâm mahjam. Labi, ka dabuju naidu. Nu jums buhs ko iſmakſat man algu.

— Ak dabujat gan?

Señabs paſazija, zif dabujis.

— Ari taſ ir leeliſki . . . Wina teiza, ſneegdama Señabam roku, ko taſ noſtkuhpſtija.

Tad wini gahja eefſchâ, bet eefam wehrt durwis, wina appuhta ſwezi, teifdama darot to tapehſ, lai behrni, waj weefs, guledami blaſuſiſtabâs, neredſetu ſpihdam uguni un neſahktu uſmoſtees. Salonâ Señabs iſnehma naidu no kabataſ un gribeja winai atdot.

— Nè . . . Wina tſchuffſteja, pagreeſdamâs uſ logu puſi. — Te ir pawiſam tumſchſ, neſa newar redſet, — Iogeem preeſſchâ leelee reſnee ſofi. Geeefim manâ gulamâ iſtabâ; ta ir auſtrummu puſe, tur buhs jau gaiſchakſ.

— Waj mehſ neiſtrauzefim Trudeleſ jaunkundſi?

— Wina wafar wafarâ eegahja Dizeles istabâ gulet.
Es esmu weena pati.

— Ja! . . . Sefabs atminedamees dotos fweizeenus,
eetschufstejâs. — Barons un baroneſe Schtaufeni leef juhs,
zeenigâ kundſe, un behrnus fweizinat, bet loti noruhpeju-

ſchees par to, ſa juhs Dizelſchwaba jaunkundſi wehl arweenu
nelaiſhot projam. Trudeles jaunkundſi juhs warot pa-
ſchi mahzit.

— Ko tee ſkopeneeki divi ſaſa, to es tifai reti kad waru

ispilbit . . . Wina tſchukſteja, un lai Setabs tumſâ kur nepeedausitos, wina, panehmuſi to pee roſas, kluſu weda ſawâ iſtabâ eefſchâ. Dogâ te teeſſham ſpibheja jau rihta blaſhma, tomehr iſtabâ gandrihſ nefas wehl nebija ſare-dſams, daudſ maſ iſſchſkirt wareja tikai leelakus preeſſchme-tus. Peeweduſi Setabu pee loga, wina teiza:

— Are, te wareſim ſkaitit . . . Pagreeſuſees atpaſaſ, peeſtuhma krehſlu pee loga un aizinaja Setabu:

— Sehdeet te . . . Winſch pateizâs, bet neſehheja, pee-dahwadams ſawukahrt krehſlu winai un wilka ſew no ka-batas ahrâ un liſa uſ loga behgeli gan papira naudu, gan ſatihſtus ſudraba ſihſnaudas rullikhus.

— Sumſ jaſehd! Nâ juhſ ſtahweſit tâ ſalihzis? . . . Wina tſchukſteja un, uſlikuſi roſas uſ kameeſſcheem, noſpeeda to uſ krehſlu, teikdama:

— Un lai juhſ newaretu wairſ pretotees, eſ juhſ tu-reſchu . . . Un wina uſmetâs ar ſawu elkoni winam uſ kameeſi un ſpeesdamâs winam klahſt tſchukſteja:

— Nu ſkaitiſim . . .

Peleſajâ rihta krehſlâ zipari uſ papira naudas ſih-mem bija pawiſam gruhti ſareſſami, uſ wezakajâm ſih-mem pat nemaſ nebija iſſchſkirmi, tâ ka ſkaitiſhana notika wairaf tik no galwas un uſ labu laimi, kadehl ari ſkaiti-ſchanu beidsot, paſchi nebija ſkaidribâ, waj naudas ir par daudſ, waj par maſ, bet pareiſais ſkaiſ neiſnahza.

— Skaitiſim wehlreiſ. Warbuht nu wareſim labaki redſet, — leeſas, nu ir druſku gaiſchafſ . . . Wina teiza, noleekdamâs ſemaſ un ſpeesdamâs winam klahſtaſ, tâ ka wi-nas mati glauidâs winam pee waiga, bet winas zelis pee-duhrâs winam pee zela, un winſch kâ elektriſſas diſſſteles juta ſkreenam ſew pa wiſeem lozeſſeem. Tik tuwu winam

wehl nekad nebija bijuši neweena ņeeete. Weidsot wina, laikam nogurdama ņalihkuņi ņahwot (tā ņekabs domaja), noņehdās winam uņ zeli. Bija ar otrreifeju ņkaitiņĶanu jau drihji galā, kad ar winas nejaufĶi neweiklu roņas ņatusteņĶanos ņahda daka naudas nobrahņās no loga, un ņihĶos ņudraba gabalinus dņirdeja noņĶindam un ritam pa grihdu.

— Wai, ziĶ es eņmu neweikla! Atwainojeet, luhdsu! Nu mums jalasa augņĶam . . . Wina ņĶĶufsteja un no- metās ņĶetrrahpus uņ grihdas. ņekabs darija tāpat. Lum- ņā pa grihdu rahpodami, wini grahbņtijās uņ wiņam puņem, bet ņagrahbņtija un ņakehra gandrihņ weenigi tiĶ weens otra roņu; naudas gabalinus tiĶ retu ņahdu atrada. Tee bija neņin kurb aiņritejuņĶi. Atkal wiau roņam ņataustotees, wina teiza:

— DasĶreis es eņmu ņitufi jums pa pirkņteem, kad juhs darijat ņo neweikli, tā aiņwakar, kad ņehjat to ņainiti zecti, ņo ņuhrijam uņ paņtu un kad man nahzās juhs pamahjit; bet nu jums teefiba ņiņt man pa roņam. ņĶe mani pirkņti, ņas ņawā neweiklibā un nerahtnibā nogahņa naudu! . . . Un wina iņsteepa tam ņawu roņu preti.

ņekabs ņatwehra to un ņluhptija winas daiĶos ņmalĶos pirkņtinus, gan wiņus ņopā, gan ņatru atņewiņĶĶi, dasĶu eenemdams mutē un graņidamees pat apehņt.

— Uhja neņwehrs! . . . Wina klufi ņnehjās un atraĶ- wa roņu noņt, bet tuhlin ņneedsa otru, teiĶdama:

— ņĶi ir tahda pat nerahtna . . . Un winĶĶ darija ar to tāpat. Bet wina preeziga klufu ņnehjās:

— At, juhs eņat par daudņ ņwehriĶņ. Man bail, es labāĶ behĶņĶu . . . Un preehluņees wina demās no loga noņt, bet tiĶko bija pahris ņoku ņpehruņi uņ preeĶņĶu, kad

šaklupa un nošwehlās wišā garumā uš miljigās baltās lahtšch-ahdas, kas bij išklahta taišni blafus gultai.

— Man aiškehrās kašja aiš lahtšcha breešmigeem na-geem . . . Wina šchufšteja.

— Tā eet: no wilka behg, uš lahzi friht . . . Šchufšteja Žefabs, noleekdamees un taujadams, waj šafitusees.

— Ja. Stipri šafitos un newaru wairs ušzeltees, — želis šahp.

— Ak, un es ešmu tas wainigais . . . Melaimigā bal-ši šchufšteja Žefabs, šatwehriš winaš rošu un to šchupstidams. — Tuhštošchahrt luhdšos peedošchanas!

— Nu, wainigais, nu! Tad palihdseet jel ušzeltees . . . Wina teiza, šatwerdama wina rošu.

Šai palihdsetu ušzeltees, winašch šanehma to ap kruhtim, wina pagreesās, aplikdama tam weenu rošu ap šaklu, tad ari otu, winaš šeja peespeedās tam pee waiga, winašch juta winaš dwašchu šew šejā, tad winaš luhpas uš šawqm, un nu winaš nebija wairs nekahdu šchaubu par winaš ištureschanos, winašch to apšampa zeeschaki un šchupstija aumakigi; wina atbildeja ar tikpat šaišleem šchupsteem.

— Ak, nu mehš reiš tatšchu ešam šapratuschees un weens otu atradušchi — nu tikai, pehž dešmit gareem meh-nescheem un, kad juhš šchodeen taišatees jau braukt pro-žam! Kur juhš bijat lihds šchim? . . . Wina šchufšteja laimē, aišgrahbtibā un it kā šchehlabās. — Waj pa wišu šcho laiku nemas uš mani nedomajāt?

— Gandrihš katru deen' domaju.

— Un tomehr nefa nedarijat!

— Neusdrihšštejos.

— Es tatšchu pati špehru pirmos šokus, šhad un tad jums eesidama pa pirkšteem.

— No tam, ka juhs ūhad un tad peeduhratees man pee rofam, tikdaudi gan nopratu, ka reebigs es warbuht jums neefmu, bet es, tahds weenfahrschs un prasts. wairaf tomehr nefa nedrihūsteju eedomatees.

— No manām azim nefa nelasijat?

— Nedseju gan, ka juhs beeschi uū mani ūkatatees un luhkojatees man azis, bet neū ūewiūūtu pee tam nedo-
maju.

— Af zif wehl nepeedsihwojis! Saūat, waj jums jau bijuūi ūahda mihūatā?

— Nē. Neevena.

— To jau domaju, ka wehl newainigs. Bet paldeews Deewam, ka nu reis eūam tik tahlu! Atsihstos, garā un domās eūmu jums jau deūmitām reisu atdewuūees un kā ūa-
wu peūtiūūhanu gaidiju to brihdi, ūad tas reis notiks patee-
ūibā. Kad waūar eeradās juhsu draugs un ūahūtiija, ka juhs
jau ūhodeen brauūūit projam, tad tas mani tā uūtrauza, ka
newareju wairs nefur atraūt meeru, nesinaju ko eeūahūt
un gaidiju tik juhs mahjās. Warbuht ari tagad mehū ne-
buhtu wehl ūapratuūchees, ja ūhīs Iedus nahzīs nebuhtu nah-
zīs mums palihgā, ar ūawām ūhaunam, waj ūetnu ūakerdams
man ūahju un noūweeūdams mani ūche juhsu preeūūhā uū ūa-
was mihūūtās muguras, ūur nu abi rihta ūrehūlā gulam weens
otram rofās.

— Sa, tas mums iūdariija ūawu lahtūcha paūalpojumu
ihūtā brihdi, bet tikai labā noūihmē — ne tā, kā ziti lahtūchi,
ūem ūuru paūalpojumeem ūaprot tikai ko ūaunu... Winūū
ūūhukūsteja glahūtidams winai matus un ūaiūligi ūūuhpūtidams
winaas ūarūtās walganās luhvas.

— Balts ir newainibas un wiūa laba ūrahja. Talab
ari baltee lahtūchi ūalpo tikai labā noūihmē, newis tā, kā

melnee. Bet nu leezeet mani gulet. Zau tit ſen wairs naw mani wihreeſcha rofaſ guldijuſchaſ . . . Wina dweſa tam pee auſſ, un kad winſch, peezehlis to ſtahmuſ ſahta darboteeſ ap winaſ drehbem, wina, eeſiſdama tam pa pirkſteem un preezigi eeſmeedamaſ teiza:

— Utka! winſch ar ſawam leelam, neweillam rofam neka neprot! Kau, te taiſa waſam un paraiſa un pawell ſchis lentites, tad ſchuhk wiſſ uſ leju.

Wolfgangſ Sellmanis jau pa ottru lahgu iſſtaigajaſ fruſtam ſchkehrſam pa parku, newaredamaſ ſagaidit draugu uſzelameeſ. Zaiſſ bija jaukſ un ſiltſ, un taſi un zelini, ka ari leelzeka malaſ bija jau ſauſaſ, ka ka labi wareja paſtaigateeſ, un winam bija patihkami, apſkatit Zankas muiſchaſ apfahrtni, kur tagad atradaſ pirmo reiſ. Kad dſirdeja muiſchâ kaudis klabinam puſdeenâ, un ari wina pulkſtenis rahdija jau dimpadſmit, winſch dewaſ mahjup. Uſ leewenem kalpone riſkojaſ ap kaſijaſ galdu, un patlaban iſnahza ari fon Schtaufena kundſe — tumſchſarkana rihta ſwahrkâ, ar waſa mateem un ſkaſta un laipna ka ſeedona deena. Behz apſweizinaſchanaſ wina aizinaja Sellmani ſehſteeſ; ari wina draugs laikam drihſi iſnahkſchot, jo dſirdejuſi to jau ſtaigajam, un tad wiſi trihſ dſerſchot kaſiju. Behrni un guwernante rihteem ka zekoteeſ dſerot peenu un patlaban ſtrahdajot wiſi pa dahrſu, lihdsedami dahrſneekam dehſtit puſeſ un jaunus kozinuſ.

Zefabſ iſnahza ar wehſtuli roka. Draugs tam pahmeta, ka lehti newarejiſ to ſagaidit uſzelameeſ: tagad warejuſchi buht jau zekâ.

— Zauſemja kungſ ſchoriht gribejiſ labi atduſetceſ

no wafardeenas un pagahjušchās naktis garā jahjeena. Lai gan winam bija labs jahjams firgs, tomehr nojaht tikpat tā weenā panehmeenā dimdesmit werstis turp un atkal atpakaļ, tas naw gluschi neefs . . . Geminejās preezigi šmaidošchā fon Šhtaufena kundse, paskatidamās us Žefabu. Bet tas bija atplehšis kuweru un jau lašija wehstuli. Ne masumu winšch bija pahrsteigts, redsedams, ka ta ir no noteesatā Dšena, lai gan adrese bija brahļa Gewalda rofās rakstita. Wehstulē eeliktā sihmite dema tam paskaidrojumu: tani Gewalds sija, ka wehstuli Dšenis tam šlepeni peesuhthijis ar kahdu peekufukotu zeeetuma šargu, luhgdams to nodot Žefabam.

Nu winšch lašija šcho wehstuli. Noti atwainodamees, Dšenis luhdja winu, nenemt šaunā, ka teesibas šaudejis zilwešs eedomajees apgruhtinat winu ar šawu wehstuli. Bet zitadi newarejis, jo atrodotees pamšam behdigā stahwofli un nesinot, šo eesahkt un šam prašit padomu. Tadehš greešchotees pee wina, tā pee školotā zilweša šawā pagastā, jo nesinot, waj šaweem adwofateem waretu pilnigi ustizetees un šazit wišu taišnibu, waj nē. Seeta esot ta, ka winšch nepareiji noteesats: profurors zehlis pret winu apšuhdšibu, it tā winšch Radagaišu nošchahwis tani noluhškā, lai pats apprezetu Radagaišeni, un teesa winu par to ari noteesajusi. Tomehr tas esot pilnigi nepareiji: nekad winšch neesot domajis Radagaišenes dehš nošchaut Radagaišu, bet padarijis to weenigi ahtrās dušmās un aij atreebšchanās, tadehš ka Radagaišs nodarijis tam leelu netaišnibu: winšch šaimneekam apnehmees nodedšinat tukšcho nameli mešchmalā, kas bijis apdrošchinats par dewiadesmit rublu. Šo ari šakumu šwehtku nakti isdarijis, un wišs labi isdewees, ari naudu no ašeturanzes šaimneeks šanehmis, bet winam šolito hšchetr-

dešmit rubļu veetā eedewis tīf peežpadšmit. Kad uš wairaf-fahrteju prašijumu šaimneeks tam wairaf nedewis, tad beidsot tur aplokā šakampis biši un ahtrās dušmās uš to iššahwis. Tahds ešot leetas pateesais štahwoklis. Bet winšch to nedrihštejis teikt. Domehr tagad, kad winšch tīf šmagi noteešats, gribetu šinat, waj winam neišnahktu šods weeglašs, ja prahwu išteesajot teesu palatā šazitu wišu taišnibu. Lai Jekabs raudšitu išdibinat waj nu pee kahda adwokata, waj zita kahda likumu prateja, kahds šods winam buhtu gai-dams, ja winšch teesai pateiktu wišu pateesibu.

Jekabs pašahštija par wehštules šaturu Šellmanim un Šhtaufena kundsei, un wiši trihs nahza pee šlehšseena, ka labafais buhtu — parunat par šcho leetu ar baronu Šchalku, kuršch neween kahdreiš jurisprudenzi študejis, bet kam ari beeschi un daschadās leetās ešot darišchanas ar teešam. Žitu nefahdu padoma deweju wiani šche uš semem newareja eedomatees, bet leeta bija šteidsama, jo wehštule bija rakštita jau daschas nedelas atpakaš, un Dšena pahršuhdšiba warbuht jau drihšumā wareja nahkt išteesahšanā. Wiani uš Jekaba preekšhlikumu tadehš norunaja brauzot uš Dumsjares šudmalam zekā mešt lihšumu un eegreestees Auşudruwas muišchā. Šchodeen tas wairs nebija išdarams, jo tad wiani nonahktu Auşudruwā taišni wakarā, ko pašchi newehlejšs. Tapehž nolehma šchodeen palikt wehl te un rihtu jau no pašcha rihta dotees zekā.

Pehž pusdeenas, kad Šellmanim, paštaigajotees piš preekšchā ar Jekaba audšekneem, bija teem jastahšta par študentu dšihwi Terbatā, uš kureeni ari tee preezajās deenās aiškuht, bet Jekabs eegahja eekšchā šawahkt šawas leetas un šakraut šomā, tur eenahza ari fon Šhtaufena kundse. Winšch

patlaban řehdeja pee galda. Wiřbilbinajuřees waj netrau-
zejot un atřpeeduřees ar elřoni winam uř kameeři, ta teiža:

— Ľas ir labi, řa tu ar řawu draugu nolehmi řehodeen
wehl nedotees zela: ta mehs řawus iřřos laimibas briřřķus
waram tatřķu pagarinat, wiřmař par dařķam řtundam. Wet
man ir wehl řas labakř prahta: nebrauzeit rihtu brauřķķus,
bet ejeet řahjam, — tad tew labř eemeřřs, nařķt no Dumřares
wehl řķe atpařakř, řawahřķt řawas leetas, řuras paleeř te, un
ta wareři palikř te wehl weenu otru nedefu. Ľas tatřķu tew
weenalga, řur uř eřřameni gatawojees — řķe, waj Ľeepaja.
Mehs tiř ilgi un gruihti eřam zeeťuřķi un ziņnijuřķees ar
řawam juhtam un beigās godigi křituřķi, Ľlupdami pařr
balto ledus lahzi. Weeglprahtibu nedř weens, nedř otrs
newaram řew pařrmest, driřřakř pařrakř ilgu řawaldiřķanos,
pařrakř leelu atturibu. Pař řawam deřmit mehneřķu ilgām
zeeřķanam lai mums wehlets tatřķu wiřmař řahdas deřmit
deeninas baidit řawu preeřu un laimibu, řo weens pee otra
eřam atraduřķi. Peřķ tam tewi ar wiřam tawam leetam
aiřřuhtiřķu Ľeepaja, waj ari paři warbuht aiřbrauřķķu
liħđřa.

Ľkuhřřtidams winai gan roķas, gan řeju, Ľekabř ar
řajuħřřmu peeweenojās winas domam, lai gan barona Ľķalka
apmeřķeřķana tad řķoreiř biķ jaatleeř, jo Muřudruwa atradās
kreetni taħlu.

— Wet řas ta taħda Rute, řas tew rakřta atķlahtu
karti un tani uřrundā tewi wahrđā un řauz par tu? Ure,
te ir ta karte; eř to piřmit řaņeħmu un iřřařiju — domaju:
atķlahtā kartē neķad nořķeħpumus neraķřta, un beř tam eř
eřmu ari řinķaħřiga par tewi un tawu dřiħwi, jo par to
neķo neřinu.

Seſabs winai paſtaſtija, kaſ Maruta taħda ir un par ſawu ſaſaru ar to.

— Eſ biju domajuſi, ka ta ir kaħda ſchihdeete . . .
Wina eeſmeħjās, bet tad waizaja taħlaſ:

— Ziſ winai gadu?

— Laiſam ſeſchpadſmit.

— Tu winu nopeetni miħli?

— Nopeetni, un manſ nodomſ ir winu prezet, tiſliħdſ
dſihwē taſ buħſ eeſpeħjamſ.

— Tew ar winu jau kaħdſ tuwaſſ ſaſarſ?

— Tiſai ſkuħpſtijuſcheeſ eſam.

— Eſtaeeſ man ažiſ! . . .

— Lawaſ ažiſ runā taiſnibu. Eſ tižu tew, tu godigaiſ
ſeħn . . . Wina teiza, glaudidama Seſabam galwu un
peeri un ſkuħpſtidama winam ažiſ. — Taſ ir godigi un praħ-
tigi no tewiſ: ſkolneezei naw weħl miħleſtiba jamahza; taħda
meiteneeſ ſuſchke war ſuħkaſ ſawu pirſtiniu un mahziteeſ
ſkolaaſ uſdemumuſ, — taſ winai labai peederaaſ nekā miħle-
teeſ. Waj tew winaaſ bilde ari ir?

— Nē.

— Negribu ari redſet. Bet nē! ſa wari, dabun
un kaħdreiſ man parahdi: gribetu tomeħr redſet, kā ta iſſta-
taſ, kura buħſ mana peħznahzeja augſtajā miħleſtibaaſ
amatā. Bet tagad tu peederi man, un par to eſmu preeziga
un laimiga. Apdomā, wiſuſ ſchaaſ gaduſ eſmu te bijuſi
weena pati. Nebija neweena, kaſm pee kruħtſ waretu peeleeft
ſawu galwu, iſſuħdſet ſawaſ ſeħraſ un ſkumjaſ, atweeglot
ſawu firdi. Nebija neweenaſ miħlaſ dweħſeeleſ wiſā apſaħrt-
nē, ar ko waretu no firdſ iſrunateeeſ un kaſ mani ſapraſtu.
Mani deħli weħl maſi, mana meita ari naw weħl iſauguſi
no beħrna kurlpem. Un ſchī pati ſizelſchwaba jaunkundſe

ari ir tifai tahda Dizele un stahw man pateefibâ pawijam tahlu. Nemeenas, nemeenas tuwas dwehseles man nebija, es biju kâ weentule egle tihrumâ. Tu wari tapeh3 eedomatees manu preefu un laimibu, kad man tagad ir kahds mihkch zilweks, kam waru nodotees ar meefu un dwehfeli. Bet deefin, waj es tew ari efmu tif mihka un dahrga, kâ tu man. Sati atflahiti un hef glaimeem, kas tew schkeet tagad tawa mihkafâ, dahrgafâ buhtne pašaulê.

— Trihs dwehseles, lai gan katra šawadâ kahrtâ, manai firdij weenadi mihkas un dahrgas. Tâs ir: mana mahte, ta pati Rute un fkaiftâ, debeschfigâ Margarete . . . Winſch teiza, aplikdams rofu ap winas flaido augumu un nowilfdams to ſew uſ zeli.

— Tas ir labs dehls, kas ſawu mahti tura mihku un dahrgu, un kas ir labs dehls, tas buhs ari kreetns zilweks dſihwê un mihkch wihrs ſawai ſewai. Man leels preeks, ka tu stahdi mani blakus ſawai mahtei un ſawam iſredſetajam nahſotnes idealam. Bet hef mums trijâm kahdas tew wehl ir mihkas un dahrgas?

— Mana mahſa, Rutes mahte un mahſina un Trudeles jaunkundſe . . . Winſch padomajis atteiza.

— Ak tew patihſ mana meita ari un ir tew mihka? Waj ſini, ka tu winai ari patihzi? Tu neefi warbuht eewehrojis, ar kahdu firſnigu ſkatu wina daſchreis tewi noluhkojas.

— Neefmu to pamanijis, bet wina ir mihka, fkaifta meitene un kas winai par daiſu auguminaul!

— Tu atron wina fkaiftu un daiſu? Sai gan tifai ſſchetpadſmit gadu, wina teefham jau labi attihſtijusees. ſa tu wehl redſetu, kad wina nogehrbuſees — kas par fkaiftu, maigu meefu un kahda ſimetrija wiſos lozekos! Ar laiſu warbuht iſnahks ihſta fkaiftule. Ak, mans dahrgais,

ja mehſ waretum dſihwot taſlâ ſweſchumâ, fur muhſ ne-
weens nepaſihſt, eſ wimu iſaudſinatu un iſprezinatu tew:
tad mehſ waretum weenmehr netrauzeti ſatifiktees un buhtum
paſtahwigi ſaiſtiti kopâ. Tad tu eeguhthu reto Iaimibu —
mahtes un meitas mihleſtibu weenâ reiſâ un uſ wiſu muhſchu.
Tagad mums paliks weenigi tik atminas no muhſu ihſajeem
ſaldajeem Iaimibas mirkſeem; bet tad muhſu Iaimiba turpi-
natos beſ miteſchanâs deenu no deenas, gadu gadâ, — mehſ
dſihwotum kâ puſdeemi ſemeſ wirſâ! Bet taſ ir neprahts,
taſ ir ahrprahts, fo eſ fantaſeju. Peedod, dahrgais, pee-
dod! . . . Un ſawadi eeſmeedamâs, wina iſſkrehja no
iſtabas.

Uſ palaunaga Iaiſu atbrauza barons Schalks. Winſch
teizâs pahrbrauzot no aprinſka pilſehtas un atpaſakelâ eedo-
majees eegreestees uſ brihdi Lanſas muſſchâ apzeemot radus.

Par ſcho atbrauzeenu ſewiſſchi preezigs bija Sefabs,
jo nu winſch wareja uſ weetas dabut dſirdet jurista do-
mas Dſena leetâ un wareja lihdi ar brahlim jau norakſtito
wehſtuli aiſſuhſtit ari wajadſigo paſſaidrojumu Dſenim.
Winſch tadehſ pehz kaſijas, kad wiſpahrejâs ſarunas it kâ
apſika un barons Schalks aiſdedſinaja zigari, paſtahſtija tam
par Dſena prahwas iſnahkumu un paſchas ſlepkawibas patee-
ſeem eemeſleem un luhdſa wina domas ſchaſ leetâ.

— Sm! Slepkawiba paleeſ ſlepkawiba, weenalga waj
ta paſtrahdata atreeeibibas pehz, waj mantkahribas noluhkâ . . .
Teiza barons Schalks. — Un ja ſlepkawa zeltu wehl gaiſmâ,
ka winſch nodedſinajis ehthu, tad wimu ſagaida ſods ari par
ſcho noſeegumu. Ur ſpreedumu winſch tâ tad war buht
meerigs, un wina paſcha Iaimie, ka dedſinaſchanas noſeegums
palizis teeſu eeſtahdem neſinams. Tâ, mihko ſaunſemi,
ſtahw ar Dſena leetu pehz wiſpahrejeem juridikas un logikas

liffumeem. Bet kahdu gala isnahkumu šchi leeta waretu nent tagadejās freemu teešās, to nenemos apgalwot. Jo Aleksandra Otrā Kreemijā eewestās teešu reformas ir faila kopija no muhščam revoluzionarās Franzijas teešam, kurām pamatā ir Rušo dsejijās humanitates, Boltēra revoluzionarās un welns šin kahdas wehl idejas. Waj kulturai šweščais, glehwais, kuhtrais, pret wišu weenaldisigais, mahatizigais freemu semneeks nostahdams pilnigi blafus muhščam ne-meerigajam, netizigajam, strauji kaišligajam, revoluzionarajam franzusim, par to freemu liberati, kuri šchis teešas Kreemijai ižihnija un ar leelu trofni eeweda, leefas ne-weens neša naw domajušchi, un tas ari pilnigi šaprotams, jo tee šawas idejas un šinaščanas eeguwošchi no frantšču humanitates, revoluzijas un modes gara pilditām uniwertatēm un grahmatam, bet pašchai dšihwei tee stahwejušchi un stahw tahlu, — ne tee pašihst šawu tautu, ne winas waja-dšibas, apluhšodami to weenigi ar ahrsemneeku brillem. Tautai, kas nemahš wehl ne grahmatu, ne kautkahdu kulturelu darbu štrahdat un wispahri nemihl darbu, pušlinu un ušnehmibu, — tahdai tautai ar humanitates pašludinaščanu, ar revoluzionarām idejam un liberalām ahrsemju modes teešam naw nešas lihšjams. Ša nu pee mums, eewešdami šchis jaunās teešas, teešneščus nenem no weete-jeem eedšihmotajeem, kuri prot šchejeenes walodas un pašihst apstahškus, bet atšuhsta pawišam šweščus zilwefus, kureem jaštrahdā tikai ar tulkū palihdšibu un kuri pašchi, kā ari winu tulkū, beeschi peekufukojami, tad warat eedomatees, šo mums šchahdas liberalas freemu teešas dos. Es pats esmu leels liberališma zeenitajs un dšihwē riškojos wišur tikai liberali. Tā kad es šawu flehtneeku un wina draugu Kringeku Šršchi pehrn peekehru pee labibas šahdšibas, es

wiaus nenodemu wis Ńhim kreemu teesam, kur tad buhtu isnahkusi mehnesĉeem ilga ismesleĉhana, braufasĉhana, teesasĉhanas un laika kaweĉhana un tehreĉhanas ir man, ir wineem, bet lifu teem pasĉeem weenam otu nopehrt, ta ka tee dasĉas minutēs bija no katras tahlakas keesas walam. Ne, to es Ńauzu par liberalu teesu! Bet tagad nu, ka dsirdu, wini gribot par to juhdset mani, lai gan es wiaus nebuht neesmu pehris, bet wini pasĉi to padarija weens pee otra. Leetas ihstais Ńaturs tas, ka es Potiwaram atnehmu klehts atŃlehgas un nodemu tas wagarim, ta ka wiam labibas Ńahdsiba naw wairs eespehjana, un tas wineem abeem ar Ńrĉi nu Ńahp. Naw tomehr brihnumis, ka Ńho Ńkaidro, weenfahrsĉo un Ńen us weetas jau nokahrtoto leetu „liberalas“ kreemu teesas nesahk usŃildit par jaunu, nesauz mani pee atbildibas un galu galā no tihra neeka istaisa warbuht wehl leelu buhĉhanu. Tahdas liberalas teesas lai welns parautu, ar Ńahdam par nelaimi nu ari muhsu dsintene aplaimota!... Barons Schalks issauzas, nobeigdamis Ńawu isskaidrojumu.

Misbraukdamis winsĉ usaizinaja Gellmani un Jefabu pee gadijuma wiau apzeemot.

Tschetrapadsmità nodaka.

Pukite zekmalâ.

Muhfu dsimtenes feja. — Nâ Zekabs domâ isdarit sawu kashu zek-
fojumu. — Rejauscha fastapschanâs. — Muittineeks un wina upuris.
— Blondâ tschiganeete pee fulu behrja. — No strafs swilpa. — Ze-
kabs top pasihstams ar teikmaino Sneegebaltiti. — Tee, kam peeder
nahkotne. — Dikhsigi ar lihdsigeem. — Zekabs uf diwrata. — Teh-
wam aif muguras, mahtei redjot. — Katsr uf sawu pufi.

Otrâ rihâtâ abi draugi tuhlin pehz brofasts dewâs zekâ.
Gahja kashjam, jo nefams nefas nebija. Sellmana zeka fomu
Dankas muishas wagaris bija folijees nahkoshâs deenâs
aishuhtit uf Duwjares sudmalam.

Get wareja weenigi pa leelzeku; malu zeki pa plawam
un mescheem, fur gahjeens buhtu isnahzis labu daku ihfaks,
bija wehl leelâ mehrâ flapji, bes tam upitem un strauteem
pluhdu laikâ aifnestee tiltini un laipas drofchi ween par jaunu
nebija wehl eerihkoti.

Pa dischzeku eeshana bija laba. Laiks, pehdejâs deenâs
buhdams jauks un wehjains, bija paspehjis zekmalas jau
nosufinat. Sasteidsas nebija, tadeht gahja, kâ paschi fazija,
tikai tâ fewi, weetam apstahdamees, paklausidamees dsiguses
kufoshanâ, waj zihruku tilinaschanâ un preezadamees par
patihkamo eeshanu. Gais, kas no rihâ bija samahzees,
wehlat nofkaidrojâs, un saule spihdeja sposcha un filta. Tih-
rumos redseja darbâ laudis un sirgus, gan noezejot pehrnâ
rudens arumus, gan eearot, waj eeezejot fehflu. Bitur stah-
dija rahzeus, waj atkal weda mehflus pawasara sehjumeem
pawuwês — lehzam un mistram. Plawâs ganijâs aitas.
Ganini puhta un stabuleja — laikam pagahjuschâ swehtdeenâ

no Surgu tirgus pahrwestos auniaus, pihlites un zitus
puhſchamos, jo kahrſleem miſa wehl nelehza, un paſchi iſ-
maukt ſtabulites newareja. Ganites dſeedaja paraſtās ganu
dſeefmas, allaſch ſchā, waj tā ſadinadamas zefagahjejus, it kà:

Ganiaſch gana zekmalē,
Deempalihgu gaididams,
waj atkal paſchas zita zitu apdſeedaja:
Diſcha, leela ganu meita
Bej darbina ganos gahja;
Es meitina maſa, maſa,
Trihs darbini lihdsi nehmu:
Abilſiti, rakſiſliti,
Preewitinus dakſchinās.

Wiſur kuhſot kuhſoja darba ſpars, dihwes preeks, pa-
maſara ſajuhſma.

Zekabs gahja ſcho zeku pirmo reiſ. Winam allaſch bija
patifa un preeks eet, waj braukt pa nepaſiſtamu apgabalu,
pa neredſetām malam un tad luhſtoteles uſ wiſām puſem un
wiſu apſſatit un nowehrot. Zekſch gahja leelaſo teeſu pa
apdſihwoteem widutſcheem, kur redſeja mahjas un dahrſus,
laukus un plawas ar birſtaſam, egleeneem, waj preedeeneem
pa ſtarpam.

Kahdā augſtā uſkalnē, kapſehtas wahrte preekſchā, no
fureenes bija pahrkſtatams plaſchs apjoms, wini peestahjās
un luhſojās wiſapfahrt. Plaſchajā klajumā bija ſaredſamas
diwi muiſchas ar daſchām malu muiſchelem, wairak kalpu
un ſaimneeku mahjas, blakus zelam pahris frogu, klajā
atmatā keegeku zeplis, tahlumā kahdā augſtakā weetā redſeja
wehjenes greeſchamees, weenas muiſchas tumumā ſaulē bal-
toja baſnizas tornis ar ſarkanu juntu, un weentukā meſch-
malē, fluſā jaukā weetā, pakalnina ſtahweja ſtalta muhra

ehka ari ar farfanu juntu — azim redsot, ffolas namš; tahlu, tahlu, pee apwahrschna malas, kà augšchup pazehlušchees, kà padebešcheem lihdsi gaišà ņchušpodamees, ehnojās leeli ņili mešchi, lihdsigi tahlām augštām kalnu grehdam, bet tepat lejā ņpihdeja dširnawu ešers.

— Luht, muhšu dšimtenes rašturigā ņeja! Sveizinu tewi, dahrgā dšimtene, uš wišām pušem! Dai taweem behrneem nešad netruhtu dšihwes preeša un darba tšchafluma — tad žits wišs rasees! . . . ņekabs iņšauzās, zepuri nonehmees un ņajušhminats luhtodamees tahlumā un turumā. — Žit noškanoti jauka muhšu dšimtene! Katra ņehta, katra nuušcha, katrs nowads, par ņewi nemti, gan ir ņawadi un it kà rahda ņawu atšewiškū ņeju, bet wišumā muhšu dšimtenes iņņkats, kà leela mahšlineeša darbs, wišzauri ņtingri išturetš weenadās konturās. Ja, jauka ir muhšu dšimtene, tomehr wehl jaukaka ta iņņkatitos, wehl leelaka dšihwiba un raščigo darbiba tanī walditu, ja plaščajās ahrēs starp nuuščam un mešcheem, kur neredš neweenas ņehtas, — tikai tihrumus, klajumus un atkal klajumus un dšedšeedas, — pazeltos ari ehkas, kuhpetu ņkuršteni, un laukos nudsetu darbigi laudis: daudši te waretu dšihwot uš weetas un ņekmigi darbotees, kas tagad ņpeesti nihkukot, klejojot iņ pawafari no weenas weetas uš otru, klištot uš pilšehtam, waj pat dodotees uš tahlo Sibiriju un Ameriku, kur tee dšimtenei un ņawai tautai agrak, wai wehlaš eet pašušchanā.

— Ja ņetem taišniba, ka ņkaištums ir — weeniba daščadibā, tad muhšu dšimtene teeščam ņauzama par jauku: katrs apwidus, katra atšewiškā weeta wina gan ņawadi un daščadi, bet winas wišumā ņchat daščadibā ir patešē noškanota weeniba . . . Noteiza Wolfgangs, nepeegreesdams wehribas dšimtenes ņozialajam ņtahwoflim, bet interešedamees

wairaf par winaſ dabifko jaukumu un gribedams laifam paſkaidrot drauga domas ſchaj jautajumâ tuwaſ.

— Eſ newaru ſapraſt, kâ daſcheem muhſu dſintenes cedſihmotajeem war raſtees patika, zelot uſ ahrſemem, lai apbrihnotu tureenes dabas ſkaiſtumus, kad muhſu paſchu dſintenê ir tif daudj jaukuma: ej, waj brauz pa kuru zeku gribi, — wiſur kaſ jaunſ un jaukſ . . . Turpinaja uſſahkto ſarunu Zefabs. — Eſ domaju, ka neweenam newajadſetu ahtraſi zelot uſ ahrſemem, eeſam taſ naw apzelojſ muhſu dſimteni un eepasinees ir ar winaſ iſmantojamâm bagatibam, ir ar winaſ dabas jaukumeem. Sewiſchki wiſi tâ ſauktee kaſſu zelojumi uſ ahrſemem man ſchkeet pilnigi leeki, pat kaitigi: tahdi ſamihlejuſchees, Iaimigi jauni kautini jo drihſaf neſâ daſchi ziti atraſtu un ſapraſtu muhſu dſintenes jaukumus un redſetu wiku daſchadibâ dſejifki noſkanotu weenibu. Bet toſ nabadſikus labwehligee wezaki un aiſbildni ſawâ neſapraſchanâ ſuhſta uſ ahrſemem, uſ kureeni tee aiſwed neween prahwas ſumas naudas, bet — ari ſawu dſintenes mihleſtibu, jo tahdi ahrſemju zelojumi jaunâſ, Iaimigâſ deenâſ padara zelotaju firdiſ un prahtuſ pret dſimteni weenaldſigus uſ wiſu muhſchu. Bagatneeſeem, kâ jau wiſur, tâ ari ſchaj ſinâ zenſchas darit paſaf maſaf turigee, un tâ wiſeem teem, kaſ wiſweeglaſ un wiſwairaf waretu ko darit dſintenes labſlahjibas labâ, prahſ neſaſ tif uſ ahrſemem. Un ta ir leela aplamiba. Waj ſini, draugſ, kaſdas domas man ſtahw prahſtâ: kad buhſchu prezejees, tad uſſeetees ſomiku uſ muguraſ, nemt muhju weenâ, ſawu meiteni ſem otras roſaſ un maigâſ ſeedona un jaukâſ waſaraſ deenâſ apſtaigat muhſu dahrgo dſimteni no weena gala lihdiſ otram, abeem kopigi haudot winaſ jaukumus un ſawuſ mihleſtibas preekuſ un wiſu ſaſkanojot dwehſeku harmonijâ un firſchu Iaimibâ.

Cepasihdamees ar şawu djimteni, waretum daudş wairaf ko deriga mahžitees, nekâ şahpaşajot pa Mpu kalneem, waj ştaigajot pa Stalijas bilşchu galerijam . . . Tahdu es domaju şawu şahşu zekojumu. Zekojumi pa ahrşemem lai paleef weenigi şinatnu papildinaşchanaş, waj zitos tahdoş leetderigos noluhşos, kaş paşchu şemê naw şaşneedşami.

— Şaukaş un originelaş domaş . . . Şeeşihmeja Şellmanis. — Bet waj tew ir jau şahda noluhşota, kad runâ par şawu meiteni un prezeşchanoş?

— Ziş şawadi taş ari işflauşaş, ka tahdi, kaş dşihwê wehl naw nekaş, jau şamihlaş, tad tomehr ar mani taş tâ notizis, — man şawa meitene jau noşkatita . . . Un Şekabş paştaşştija draugam par şaweem şafareem ar Marutu.

— Bet tad nu şati, Wolfgang, kâ ir ar temi? Waj tu ari eşi jau şamihlejees? Waşşirdiba no manaş puşes şagaida ari waşşirdibu no temiş, un tew, draudşia, runat par şamihleşchanoş un prezibu leetam tatşchu daudş wairaf teefibaş nekâ man, jo tu jau pehş gada buhşi doktors.

— Draugş, ar mani leeta tahda, ka eemihlejees eşmu, bet neeşmu wehl noşkatijeş, jo neşinu, kaş ta tahda ir un kur ta dşihwo, kura eşmu eemihlejees. Pağahjuşchâ şeamâ, braukdamş uş Terbatu, apmeşleju Nigâ teatri, un tur publika redşeju şahdu jaunawu, kura man patika ar pirmo azu uşmeteenu un kura, jo wairaf tanî noşkatijoş, jo wairaf mani şaiştija. Uri es uş winu atştaşju laikam ştipru eeşpaidu, jo nowehroju, ka ari winai bija aziş tikai preeşşch manis. Mbi likamees beş gala laimigi un preezigi, ka eşam weenş otru atraduşchi. Bet eeşpaşhteş mumş neişdewâş, nedş ari es dabuju şinat, kaş ta tahda ir. Wina bija kopâ ar daşcham zitam damam, un tam lihđja wina aişgabja, pahra reiş wehl atşkatidamâş atpaşaf ar tik dşiki firşnigu, bet reişâ

ari fchehlu ftatu, it kà buhdama nelaimiga par muhfu fchfir-
fchano's pirms eepasihfchanàs un jehfahdas fasinafchanàs.
Kopfch ta laika neefmu wairs fcho jelteniti redsejis, bet aif-
mirft to nefpehju, un ja ari wairaf to nefafafpfdhu, tad ta
tomehr palifs wifu muhfdhu man kà brihnifchka parahdiba
atminâ.

Wini nonahza fahdâ laukâ mefchmalâ, fluifâ aifwehja
meetâ. Sche wini nofehhdàs un eetureja pabrofasti, ufefhdami
lihdfi eedotàs fweeftmaiſes. Paſalnê dſirdeja awotiau
burbulejam. Cedomajàs eet tur nodfertees, — newajadſe-
fchot dſert lejâ no ſtrauta. Bet ejot pee awotina, eeraudſija
turpat mefchmalas ſaulgoſni ſulas: reſna, ſakofkniga behrſa
preefchâ bija nolifti diwi ſpaani, kuros no behrſâ eurbtâm
truhbinam leeleem gaiſcheem pileeneem ahtri pileja ſulas.
Spanni bija pilni lihdfja malam un pluhda jau pahri. Wini
noſtauba katrs pee traufa, padſehrâs un gahja tad tahta.
Sokoja zepures nonehmufchees un laifu pa laifam wehzi-
nadami ar tâm ſew wehjummu flahf, jo deena bija ſtipri filta.
Duwſares ſudmalâs nonahza pehz puſdeenas.

— Mahjneefi leefas wiſi ſtrahdajam pa dahrfu, waj
nu rahzenus, waj ſihfſas ſafnes dehftidami . . . Zeiza
ſellmanis, ejot pa kruhmeem apaugufcho zeku lejup un luhfo-
damees kruhmeem pahri dahrfâ. — Wini muhs naw wehl
eeraudſijufchi, — wiſi nogrimufchi darbâ. — Gefim tuhlin
dahrfâ, redſefim fo fchee tur dara.

Cedami gar rikû ſchogu, wini redſeja dahrfâ rihfoja-
mees fahdu wihreeti ar ſirgu un arflu, bet otrs wihreetis un
diwi ſeeweetes mudigi ſtrahdaja, meſdamas rahzenus wagâs.
Utdarot wahrtus, tee eefchihfſtejâs, tuwakâ mehtataja at-
greesâs atpafaf un, turedama plauſtu azim preefchâ pret
ſauli, luhfojâs uf wahrtu puſi.

— Wolfia . . . Wina tagad preezigi eefleedsjās, rofā tureto grosu nometa semē un ffreefchus dewās pee wahrteem. Zefabs, atrafdamees wehl otrpus wahrtu, redseja, ka ta bija

jauna meitene gaischeem mateem, basām lahjam un darba uswalkā. Preefrehjuši Wolfgangam flahst, wina, preeziga un laimiga un it kà lihksmodama teiza:

— Mihlais brahliti, selta Wolfia, tu jau mahjās! Bet es newaru tevi aptampt, man abas rofas netihras . . . Un nolaiduši rofas uj leju, un steepdama tās atpakaļ, it kà fargadamās, ar tām brahli aifahrt, wina fneedsja tam muti un ar to fkuhpstijās. Wolfgangš stahweja pawehrto wahrtu preefshā. Tagad aif wina parahdijās Zefabs un, zepuri pazeldams fweizimaja fluki, kuru few par preeku un pahrsteigumu pašina par to pašhu brafcho selteniti, ko aifwakar bija fatizis zekā un ko puikas bija sobojuschi par winaš fkatifchanos atpakaļ. Geraudsijusi fwefchu jaunekli few preefshā, fluke fatruhās, famulša un azim redsot nejinaja

to darit, to buht. Stahdamais rahzenis, kas tai bija palizis rokā, nokrita pašāi pee šahjam.

— Nebaidees, mahšīn, tas ir mans draugs, Danks muišas mahškolotajs Žekabs Jaunsemis, pamīšam lahga šehns . . . Wolfgangs teiza šmeedamees un, pret Žekabu pagreesees, peebilda:

— Mana mahša Paula.

— Ja nemaldos, mehš jau ešam redsejušchees: aišwafar žekā . . . Ģerunajās Žekabs, žepuri par jaunu pazeldams un preekā luhlodamees uš škaišto, šamulšušcho meiteni, kura šawā šamulšumā winam lišās wehl škaištata un peewilzigaka, nekā aišwafar šateekotees.

— Domaju gan, ešam redsejušchees . . . Wina atteiza tagad šanendamās un tuhlin attapdamās jokot:

— Ja buhtu laika, tad jau nu wajadsetu šaunetees, škreet projam, šlehptees, pašrgehrbtees un tad tikai našt un rahditees, bet tagad man japaleek tepat uš weetas un jaturpina darbs. Mehš ešam tik trihs mehtataji — es, mahša un brahlis, bet puifis išdsen wagas, ka ari peemehtatās wagas apar tik drihši, ka mums jastrahda pušriškšus, jo lihdsi ar rahzeneem ari mehšli jamet pašcheem wagā.

To teikusi, škuše nehma atkal grošu rokā un šteidša aiškaweto darbu. Grosš bija pašri pušē peekrauts ar mehšleem un teem wiršū rahzeni: iš eemetusi wagā rahzeni, iš šanehma šaujā un ušweeda tam wešelu pižku mehšlu wiršū. Žekabs peedahwajās winai par grosa turetaju, bet wina to nepeelaida, ka winšch un Wolfgangs ar šposcheem šahbakeem lai bradatu pa arumeem. Ur rahzenu dehštīšchanu drihši buhšchot galā, pehž tam taišīšchot dobes un stahdišchot šihtas šatnes, — tur wini warešchot našt palihgā; tagad lai ejot eekšchā atpuhštees un pašst pušdeemu.

Gepasihstinajis Zefabu ar otru mahsu un brahli Rudolfu, Wolfgang's weda to eefſchâ, fur mahte, pahrnahzejus pamanijusi, nahza jau ſehtâ teem preti. Nama durwis radàs ari tehws. Zefabam ſchis ſudmaks pahris lifàs buht taiſni tahds, fahdus wiſſch labas lauzineeku pilſomu gimenes wezafus pa laifam bija domajees: wina — neleela, pareſna madama eefirmeem mateem, bet wehl pilnigi ſchirgta, wiſai dſihwa, runiga, ſmaidoſcha un preeziga; tehws — plezigs firmgalwis, pagaru augumu, labſirdigi laipnu ſeju, meerigs un rahms wiſâ gaitâ, waraf fluſetajs un domatajs neſâ rumatajs.

Uf ahtru rofu mahte paraudſija pahrnahzejem pusdeenu, apflahja galdu un aizinaja tos baudit. Ehdot un ſarunajotees Zefabs dabuja ſinat, ka pariht ſchâi gimene leels ſwinigs notikums preeſchâ — eefwehtiſhot jaunako meitu Paulu. Wiſi tad brauſſchot uf Saulgoſi baſnijâ. Apfahrtejâs draudſês — un ziteem gadeem ari te — eefwehtiſchana paraſti notika Buhpolu ſwehtdeenâ, bet wezâ mahzitaja Sontaga ilgas ſirgſchanas deht zefwehtiſchana Saulgoſe ſchogad wareja notikt tikai otrâ ſwehtdeenâ pehz Deeldeenam. Mahzitaja neweſelibas deht ari mahzibas nedetas latweeſchu un wahzu behrneem ſchogad bijuſchas ſopejas un nobeigtas aiſwafar. Par preeſchâ ſtahwoſcheem godeem ſawâ gimene Wolfgang's nebija draugam eepreeſch neſo minejis, baididamees, ka tas waretu ſahkt aiſbildinatees ar noderigu goda drehbju truhfumu un negribetu nahkt lihds. Tâ Zefabs wiſâ ſawâ weenkahrſchajâ uſwalkâ gluſchi negaidot atradàs ſcho ſwinibu preeſchâ, furâs tam neatwairami bija nu janem daliba. Bet wiſſch par to ari nebuht neuſtrauzâs, redſedams to leelo weenkahrſchibu, weenteeſibu un wiſpahr tos weſeligos eefkatus, fahdi walbija ſchâi gimene.

- Geſoduschi puſdeenâs teeſu un nodſehrufchees peena, abi draugi noawâs ſahjas, uſlozijas biſſu leelus un dewâs ari dahrsâ palihdſet ziteem darbâ, jo ſchai dahrſa dakâ dobjû taiſiſchamu un ſtahdiſchamu ſchodeen gribeja beigt, lai rihtu nebuhthu wairs jaſtrahdâ pa dahrſu un waretu ſagatawotees uſ ſwehtdeenâs godeem. Puiſis un Rudolfs ſtrahdaja ar lahpfam, dobes uſmeſdami un wagas rakdami, bet abas mahſas ar dſelſs grahbekleem ſmalzinaja un lihdsinaja dobês ſemi. Tagad Seſabs panehma no Paulas, brahliſ attal no otras mahſas grahbekli un darija ſcho darbu, bet winas pluhza no lezeſleem ſahpoſtu un ſahſu ſtahdus un neſa un dehſtija toſ dobês.

No waſchâs darba gaitas tâ eegadijâs, ka Paulai nahzâs dehſtit tai dobê, kur Seſabs patlaban weiza ſemâs ſagatawoſchamu. Tâ wina gandrihſ paſtahwigi atradâs tam azu preeſſchâ, un winſch wiſâ tuwumâ wareja apbrihtot winas ſkaiſto, weſeligi ſpirgto, ſahrto ſeju ar ſilajâm azim, tâ ari kuploſ, gaiſchdſeltenoſ matus, ſas, buhdami beſ jebſahdas ſegas un wakigi ſaſprauſti galwas wirſû, peedewa ſejai jo peemilzigu iſſkatu. Tâ ka rahzenus un mehſlus metot bija jabradâ pa nupat tâ uſartu ſemi, bet ſtahdus dehſtot daſchreif nahzâs nomettees zekos, waj rahpot pat rahpus, tad abas mahſas azim redſot tamdehſt bija uſgehrbuſchâs pawiſam wezas neſajamas drehbes. Paula, tâ Seſabam liſâs, bija eelihduſi laikam ſahdâ mahtes wezâ waligâ rihta ſwahrfâ; bet ari ſchahdâ plunzi wina bija ſkaiſta un peemilziga. „Azim redſot, ſchi ſeltenite peeder pee tâm brihniſchigajâm ſeewetem, kuras iſſatrâ gehrbâ iſſkatas labi, un kaut tas paſtahmetu ari no weenâm ſkrandam.“ Seſabs ſewi ſpreeda, noluhſodamees uſ ſkaiſto, daiſo gaiſchmati ſew preeſſchâ, jo winai kuſtotees, groſotees un loſnajotees, winſch ari ſchahdâ

wezâ plaschufâ wareja labi nojauſt winaſ braſchi daiſo, ſpeh-
zigo augumu.

Noleezotees ſemaſ, un plaschajam gehrbam noſlihdot
pee kaſla wairaf uſ leju, ſhad tad paſibeja winaſ kruh-
tiſ, kâ diwaſ weena otrai tuwumâ ſaguluſchas baltas duh-
jaſ. Ahtri wina tâs katreis noſlehpâ, waj nu ſaraudama
waſigo gehrbu atkal atpaſaſ, augſtaſ pee kaſla, waj ari pati
peezeſdamâſ. Bet ſchali ſtrahdajot un darbâ aiſraujotees,
wina daſchreiſ it kâ aiſmirſâſ un, wagâ ſaſnaubuſi un paſa-
zejuſeeſ dobeſ widu, dehſtija tur ſtahdiu, ar weenu roſu to
peeturedama, ar otu ſpaiddama tam irdeno ſemi apſahrt,
tâ ka newareja ſew peegreeſt neſahdu wehribu, un tâ ſekabſ
ſawaſ pehſ ſkaſtuma ſlahpſtoſchâſ azis un juhtas paguwa uſ
daſcheem mirſteem atkal un atkal meelot pee winaſ ſlepenâ
ſkaſtuma — pee winaſ patlaban uſplauſtoſchâſ ſewiſch-
ſibaſ.

ſekabam patika tagad ſtrahdot, kâ wehl neſad. Schis
gan nebija winaſ neſahdſ nopeetnſ darbſ: kapat ar dſelſſ
grahbeſli ſemi, — taſ winaſ, wiſadâ darbâ eeraduſcham,
tihrà rotakſchanaſ. Tomehr lai ari darbſ buhtu deſſſit
gruhtſ un zeetſ, tagad winaſch weiktu to ſmeedameeſ. „ſa,
ir taiſniba, ka dſihweſ uſdewumſ naw weegſ, taſ neſchſirami
weenotſ ar nopeetnu zenſchanoſ, ar neatſcaidigu darbu; bet
augſtaſâ wara ſtahdijuſi mumſ ſeeweeti blaſam, un ta pa-
dara katru darbu weeglu un tihſamu un dod neiſſihſtoſchu
preeku uſ dſihwi un dſihwibu; un ja mehſ wiſhreeſchi ſpehjam
dot ari winaſ tahdu pat preeku, tad jau dſihwei jabuht tee-
ſcham tiſ jauſai, ka jauſaku neſo newar eedomateeſ . . .“
Tâ ſekabſ ſemi ſpreeda, noluhſtodameeſ uſ Paulu, kura ar
ſawu braſcho lauzineeſes augumu, ar ſawu darbâ notwiſku-
ſcho ſkaſto ſeju, ar ſawam ſilajam azim un ſaweem jautreem,

wefeligeem fmeekleem fchfita winam kà wifa dſihwes preeka redſams eetehts. „Laimigs buhs tas wihreetis, kas ſcho ſelteniti atradis, eeguhs par ſawu un pratis to zeenit! Man jau ir ſawa Rute, bet ja es Ruti nebuhtu paſinis un ar to eedraudſejees, tad ſchi debefchfigà meitene buhtu manu zenteenu mehrkis. Tagad waru tifai wehletees, lai to eeguhtu kahds no maneem draugeem. Bet kurfch?“ Winſch domàs pahrfkaitija wiſus ſawus draugus un paſinas, bet neatrada ſtarp teem neweena, kas pehz wina pahrleezibas buhtu Paulas pilnigi zeenigs. Seb waj warbuht jaunais mahzitajs?

Apfahkto darbu pabeidſa, kad ſaule wehl bija gabalà. Abas mahſas dewàs pee upes, maſgaja tur kahjas un roſas un tad ſteidsàs eefchâ. Kad Zefabs ar Wolfgangu, apſtaigajuſchi dahrsu un laukus un apſkatiujuſchi ſaimneezibu, pahrgahja mahjàs, mahſas bija apkopuſchàs un pahргеhrbuſchàs, lihdsjeja mahtei gatawot wakarinas. un Klahja galdu, baſàm bahtàm kahjam ſkraididamas pa dſeltenàm ſmiltim noſaifito iſtabu grihdu, ka ſchwirkſteja ween. Paula eeminejàs, ka winai pirms wakarinaam wehl ſulas pahrneſamas, — kas eefchot lihdsfa?

— Brihnum maſà! Newarès weena pahrneſt ſpanni ſulu! . . . Mahte wiru ſarahja.

Neweens nebija lainigaks par Zefabu, ka bija dſirdejis Paulu meklejam lihdsi gahjeju. Beſ zepures un ari baſàm kahjam winſch iſkrehja tai pakal un, pahnehmis no winas ſpanni, ſoloja tai blaſus. Bija jaeet pa grawas atkalni, kur preeſchâ radàs ſtrautiniſch, kas ſtrauji tſchalodams dewàs Iejup uſ ſudmalu upi. Pahri tam laipas weetà bija pahrmestas diwi kahrtis. Zefabs pahrfkrehja pa tàm pirmais un, nolizis ſpanni un ar iſpleſtàm roſam noſtahjees laipu galà, teiza:

— Bes muitas pahri laiſhana nebuhs! Tiltam tilta teeſa.

— Man naw naudas, ſo maſſat mitu . . . Wina ſmeedamàs teiza un neapſtahdamàs demàs uſ preeſſchu, bet ſetabſ ſaſuſtinaja laipas, un wina eekrita ſtrautâ. Uri wiſſch eelehza, un abi ſakehruſchees rokàs un weens uſ otu ſſatidamees, preezigi un dikti ſmehjàs, paſchi lihſſmodamees par ſawu tihri behrniſſcho aplamibu un buhdami laimigi, ſa war turet weens otra roſas ſawàs.

— Ne, tà eet, kad grib nemt netaiſnu mitu: ir pats munitineeſs, ir wina upuris mirkſt nu aukſtâ uhdeni . . . Wina ſmehjàs. — Nur juhs tahds nu eeſit, tiſ ſlapſch?

— Juhs eſat tiſpat ſlapja.

— Man maſa behda: mahjàs uſwillſſchos zitu ſwahrku. Bet juhs!

— Man atkal biſſas lihds puſleelam uſlozitas.

— Un uhdeni ſtahwat pahri zekeem. Daba apmeerinaſchanàs! Bet nu eeſim ahrâ, ſa neſaaukſtejamees.

Malâ wiſſch panehma weenâ rokâ ſpanni, ar otu ſa-twehra winaſ elſoni, un wini, ſmeedamees un jautri un preezigi treekdami par ſawu peedſihwojumu, gaſja pa taſu tahlaſ.

Nonahkuſſchi pee behrſa, wini peepildiſa ſpanni ar ſulam, nolika trauku atpaſat ſawâ weetâ, un wina noſnubufi peerihkoja truhbinaſ tà, ſa ſulas, wehjam eepuſſchotees, lai nepiletu ſahniſ ſemê, bet gar teewu ſtibinu tezetu taiſni traukâ eekſchâ. Winaſ ſſaiſtoſ matuſ wiſſch tagad redſeja wiſâ wina diſſchenumâ ſew preeſſchâ. Nâ leela ſſaiſtu gaiſchdſeltenu linu kodaka iſſſatijàs winaſ galwa, un tihri pret paſcha gribu wiſſch ar abâm rokam weegli ſakehra wiſu ſcho ſſaiſto kodaku,

un wina laimigee pirkfti tinàs un wijàs un pafuda winaàs
difehenajos matos.

— Af, nerahntnais muiteneef, neispuhrinat pawifam ma-
nu zefulu . . . Wina luhdsjàs, darbodamàs ap truhbinam un
ftibinam. — Man jau winfch tà fhodeen fluwis wafigs un
ifjuzis, fà tihri iffkatos fà weza fhigane.

— Af fkaiftà blondà fhiganeete, faut es tewi ifdeenas
redsetu tahdu! . . . Zefabs preezadamees iffauzàs.

Behrfa faros, wineem wirs galwas, patlaban fahfa
fwilpt un krafchkinat ftrasds.

— Waj dsirdat, zif ftrasdinfch preezigi fwilpj un
dfeed? . . . Wina teiza, peezeledamàs un luhfodamàs aug-
fhup.

— Bet waj faprotat ari, fo winfch fwilpj un dfeed? . . .
Waizaja Zefabs, kam bija eefchahwees prahtà fahds pan-
tinfch. — Alau, winfch fwilpj fhà:

Kad nofufis ledus un fneegs,
Kad judis feemas meegs,
Kad semei nahf feedona preeks,
Kas mums tad fkuhpfstitees leegs?
Kas leegs, fas leegs?
Kahds preeks, fahds preeks!

Un ar weenu rofu apfampdamas Paulu ap widu un ar
otru fatwerdams leelo fkaifto fodaku, winfch atleeza winaàs
feju atpaafal un fkuhpfstija wairaffahrt winaàs pilnàs fahrtàs
luhpas; pa ftarpam fhuhfstedams:

— Kas leegs, fas leegs?
Kahds preeks, fahds preeks! . . .

— Fuhf efat neween warens muiteneeks, bet ari wehl
leelaks grehzineeks — bihstams zekmalas laupitajs, fas ne-
fautrejas pat famus lihdszefineekus aplaupit . . . Smeeda-

màs preezigi pufojàs Paula, kad winšch to bija palaidis walam.

— Ja ņkaištà tšhiganeete domà, ka winai kas nolauptis, lai wina nem to atkal atpakaļ — ar preefu es winai wišu atdošchu.

— Tšhiganeete ir wehl masa meitene, un masas meitenes nedrihst pašas neds ko dot, neds nemt.

— Bet šhij masajai meitenitei buhs drošchi ween jau šawu septinpadšmit gadu.

— Nè, miškais muiteņeeka kungs, tšhiganeetei ir jau pilnu astonpadšmit; bet ta naw wehl eeswehtita, un neeswehtita meitene ir wehl behrna šahrtà, un kaut ta buhtu ari tšhiganeete.

— Bet pariht šho maso meiteniti eeswehtis. Waj tad wina nemtu pati to atpakaļ, kas tagad tai nolauptis?

— Nemeen nemtu, bet prašitu wehl augstus prozentus. Tšhiganes, kas dšhwo tikai no mangošchanàs, neweenam neka neašdod par walti, un tahdam muiteņeekam un laupitajam jau ne pawijam nè . . . Wina teiza wiša šejà ņmaididama un preezigi luhkodamàs tam azis.

— Ak tu nekawna tšhiganeete! Uš weetas tew atdošchu ir kapitalu, ir wišus tawus augstos prozentus. Neka no tahdas guhbikes — gahbikes negribu paturet uš rudens mašku... Winšch juhšmoja, to apšampdams un atkal škuhštidadams. Wina tagad atbildeja uš wina škuhšteem ar tahdu pat šajušmu un firšnibu, kamehr pirmo reis bija tikai šawušeš škuhštitees.

Ējot mahjup, Šekabš eewaizajàs, waj wini šulas eeraudšejot wafarai. Uš tam te gan esot laba isdewiba, jo grawas atkalnè redšama wešela rinda leelu behrsu.

— Nè . . . Wina atteiza. — Kopšch leelà ugunsgrēhša

neefam wehl eedſihwojuſchees raudſeſchanai wajadſigos trau-
koſ. Talab ari ſhogad eeraudſeta tik weena wehrpele. Bet
mehs tàpat iſſeetojam daudſ ſulu: mehſ ar mahſu maſgajam
tanis matus. Uri ſchowakar buhs tahda maſgaſhana. Muhsu
mahte teiz, ka ſulàs maſgati mati augot gari, kà behrſu jari,
un leef talab mums maſgat tanis matus if pawafara.

— Bet jums jau ir waren leeli mati.

— Kad wafam palaiſchu, gandrihs lihds zekeem. Bet
mahte jalklauſa.

Behz wafarinam, galdu nowahkuſchas, Paula ar Mari
ſehdàs pahrmains pee klameerem un kautko uſſpehleja. Speh-
leja ari ſchetrozigi un beidsot pat dſeedaja, gan eepreekſch
aiſbildinadamàs ar aiſſmakumu, tomehr ſkaneja it labi, ſe-
wiſchti Paulas balſs Zekabam waren patifa. Dſeedaja ari
Wolfgangſ ar Rudolfſu, un beidsot bija jadſeed ari Zekabam.
Winiſch iſwehlejàs tautas dſeeſmu „Krauklits ſehd oſolà“, un
Paula uſnehmàs to pawadit. Schi dſeeſma bija labi paſih-
ſtama, un tà patifa, ka wiſi to dſeedaja lihdsja.

Pa to ſtarpu bija kkuwis jau ſtipri wehls. Wolfgangu
un wina draugu, kà ſchodeen tahlu iſſtaigajuſchos, raidija pir-
mos pee meera, bet abas mahſas dewàs kurnè maſgatees.

Zekabs dſirdēja Wolfgangu drihſi eemiguſchu. Bet pa-
ſcham winam, neſkatotees uſ ſtipro nogurumu, meegs wehl
nemahzàs wirſi. Wini guſas atradàs kahdà maſà iſtabinà
dahreſa puſè. Pa wateju Ioga ruhſti bija patahlu dſirdama
uhdens ſchnahſchana, kaſ pa ſluhſcham gahſdamees un brahſ-
damees greeſa ſudmalu leelo ratu un tad putodams pluhda
un ſuda lejup — dſelmès un beſdibenos, bet tepat, Iogam
wiſà tuwu:mà, kautkur puſplautuſchas behrſos un ſeedos pat-
laban uſreetejuſchàs eewàs, pogaja un trikoja laſſtigalu pah-
riſ. Schahdu muſitu Zekabam gulot nekad nebija gadijees

djirdet, un tanī klausīdamees wiņšch turejās nomodā. Tomehr wairaf nekā uhdens šchahhchana un laštigalu pogošchana wīnu tureja nomodā un nodarbinaja wīna domas šchi nezeretā fastapšchanās un ahtrā eedraudšeschānās ar Paulu, šcho debešchīgo lauķu puki, kura šawā wešelīgā weenfahrschibā, darba kreetnumā un dabīškā škaištumā wīna dšihwē ir atkal kas jauns, — wišs tas tā nodarbina wīna domas un prah-tus, ka wiņšch newar eemigt. Tagad wiņšch ari eezeras šcho selteniti reiš jau redsejis behrna deenās. Rahdā wehlā, šausā rudenī, kad Zihrulenes un apfahrtnes šudmalās bija aptruh-zis uhdens, tehws brauza uš kaimīnu šudmalam, kur uhdens netruhka. Wīnu, kā masu puifenu, kas grib wišu ko redset, tehws bija panehmis lihdsā. Ugrā rihtā, wehl pilnīgā tumšā, wīni bija jau šudmalās, lai ziti malditaji nešabrauktu preef-šchā. Zekā wiņšch bija štipri noaukštejees. Tehws wīnu ta-lab eeweda šudmalu kufnes ištabā šašilditees. Tumšchā faktā štahwedams, wiņšch tur redseja, ka deenestmeita rihkojās ap plihiti, wahridama brokastī, un kad ehdeens bija gataws, lika to traufos, un šudmalu meitenes — trihs pušaugu šķukes ar bašām šahjam — nehma un neša to eekšchā, bet zeturtā, tahda it masa tekatnīte ar gaišču išpuhruschu galwīnu, bašām šahjelem un kreklinā ween škraidīja wīnām lihdsā, krita un gandrihš ušlija ehdeens wiršū; tad išnahza šudmalene, šapehra maso tekatniti pa plikeem gurniņeem un eedsīna eekšchā. Toreisejā tekatnīte Zekabam katrā šinā šchkeet buht tagadejā Paula: wīna tatšču ir pati jaunakā no wišām, un ari mati pawīšam gaiščī. Rahda no toreisejās masās tekatnītes nu išwirtuši braščha, škaišta meita!

Tā wišas domas wīnam tagad nodarbinatas ar Paulu. Uš wīnas nobahl neween škaištās Margaretes tehls, bet ari Kute leefas it kā aispeldam, aišwīkņojam kautkur tahlafi.

Protams, tas tik tā leefas. Pateesibā tas nemas nepar buht. Winaš tatfchu Ruti mihl — weenigi wina. Tā ir wišs wina nahkotnes ideāls. Paula ir tikai pušite wina dšihwes zeimālā. Tahdas pušites tatfchu dašchreis gadas fastapt. Waj wišas tās war eewehrot, nopluhkt, waj pahrdehstit šawā dahrsinā? Kad jau weena noštatita, tad ar zitām nefas nopeetns nepar wairs isnahkt. Domehr ari Paula winam waren patihkt, lai gan šawejadi, nekā Rute. Paula ir tik laba, tik mihlā un toti winaš wehletos, kaut winam aišween buhtu eespehjamš Paulu redset un buht tai tuwumā. Kaut wina buhtu Rutes draudšene, kaut winas arween labi šatiktū, un kad wina ar Ruti buhs prezejušchees, kaut Paula tad ari atraštos wineem fur tuwu zeeminos, tā ša allasch waretu to šaetees. Ša, tad buhtu jauki. Bet kā to eerihkot, un waj tas buhtu labi? Nekahdu padomu neišdomajis, winaš eemiga.

Kad abi draugi otrā rihkā ušzehlās, Zefabs atrada šawas biškas išchahwetās, išgludinatas un glihti noliktās uš frehšla atšweltnes. Romasgajees, apgehrbees un išgahjis otrā ištabā, fur abas mahšas darbojās ar galda klahšchanu, Zefabs, ar tām apšweizinajees, išteiza šawu išbrihnišchanos par hojatās garderobes šaweschanu tahdā špihdošchā šahrtibā.

— Šaikam šahdi ruhkišchi buhs to darijušchi . . . Šmehjās Mare, uš jaunako mahšu paštatidamās.

— Nebuhtu brihnums, ja tik romantiškās šudmalās, furām apšahrt tahdas burwigas gramās un atšalnes un fur laštigala zauru nakti dšeed logā, buhtu ruhkišchi eemitinajušchees, un fur ruhkišchi, tur mehds buht ari šahda ruhkite, waj zita šahda teiššmaina buhtne, warbuht pat šahda blonda Šneegbaltite . . . Tā Zefabs, bet Paula preezigi šmeedamās teiza:

— Kad blondà Sneegbaltite ar švezi rokà eegahja pee muhšu zekineekem, pakehma un isneša drehbes un wehlaš eenesa un nolika atpašaš, tad tee tà bija eemigušchi, ka ari toš pašchus buhtu waretš isnešt ahrà.

Otra mahja iſſkrehja kufnē. Jefabs ſcho briedi iſleetoja, pateikdamees Sneegbaltitei tik firſnigi, zif ween prata.

Œhodeen Paulai bija wafas deena, — wina wareja gatavotees un ſataiſitees uſ rihtdeenas godeem. Pa ſaimnezibu rihſojās mahte ar otru mahſu weenas. Winai tad ari atlika laika, eet ar Wolfgangu un Jefabu paſtaigatees, un tā wini trijatā apſtaigaja wiſas jauſās gramas un atkalnes, apſkatidamees wiſu apkahrtni. Jo ilgaki, jo wairak Jefabam eepatifās neween Paula, bet ari wiſa ſchi ſudmalu gimene. „Kas par kreetneem, ſtrahdigeem zilweſeem!“ Winſch ſewi nopreezajās. „Un wiſi tahdi — ir wezee, ir jaunee, neweens no darba neſaunas un newairas. Tahdeem peeder nahſotne, — tee ir nahſotnes zilweſi.“

Behzpusdeenā winam wezais Œellmanis iſrahdija ari ſudmalas ar wiſām wina iſlabotām eetaiſem.

— Nau, tee ir mani ſirgi, mani maiſes pelnitaji . . . Winſch teiza, ſkatidamees uſ ſkrejoſcheem dſirnakmeweem un ſewi preezadamees. — Bahros ween tee ſkrej, kà pee puſkareetees ſajuhgti riſſchotaji, un jo ilgaki ſkrej, jo wairak nopelna. Brangi tagad ſkrej — ir deenam, ir naktim, darba netruhſt pat puſtufſchajā pawafara laikā, bet kad peenahſ bagatais rudens, tad atwize tahda, ka pat ſwehtdeenās jafauj ſcheem aſminsſirgeem ſkreet.

Otrā rihtā ſabrauza Œellmanu radi un draugi un tad wiſi wairak ratos, orēs un pat ekipaſchās laida uſ Saulgoſi baſnizā, jo wineem bija plaſcha paſihſchandās, un pehdejās meitas eſſwehtiba bija leela goda deena. Uſ wezās ſudmalenes mehleſchanos wiſi behrni bija ſolijufchees ſchodeen buht ſopā. Un teeſcham, pee baſnizas radās atbrauzis prezetais dehls no leiſcheem, un winam lihdsja ari Roberts, kufſch bija ofizeeris Paunas garnizonā, Frizis un prezetā meita ar ſawu

wihru, braufdami gar Mas-Elfu muischu, bija pauehmuischi few lihdsa Ganfu, bet neprezetâ mahja no Zihrulenes bija atbraufusi kopâ ar mahzitaja palihgu Namtehmu, kuru wezais Sontaga mahzitajs, pats buhdams wehl stipri newarigs, bija aizinajis us scho deenu few palihgâ. Tâ nu pee Saulgojes hasnizas faradâs wiſi Gellmanu desmit behrni, un Zekabs dabuja te eepasihtees ar wiſu scho plascho gimeni un wiinu peederigeem, kâ ari pasihstameem. Sche bija ſudmaki, arendatori, krodſneeki, koku tirgotaji un ziti, kas waj nu kâ turigu wezaku pehznahzeji, waj ari ar paschu usnehmibu, apkehribu, zentibu un taupibu bija pazehluſchees dsihwê augstak — wahrdu ſakot, wiſa ta lauku ſabeedriba, kura atradâs widû starp ſemneekeem un muischneekeem. Tâ ka ſchi widus ſchkira jutâs nostahdita atſewiſchkâ stahwokli, jo ar weenkahrſcheem, neisglihtoteem ſemneekeem ſatikees tai nebija patihkami, bet muischneeki to ſawâ pulkâ neusnehma, tad ari ſche lihdsigs mekleja lihdsigu, un tâ ka pee ſchis ſchkiras peederigu gimenu nebija dauds, tad katrai ſawâ aptuweenâ nebija tikpat kâ nekahdas ſatikſmes, kadehl ari tâs paſinâs, radojâs un ſatikâs pa plaschakeem apwideem. Tâ ari ſchodeen us Gellmanu paſtarites eeswehtichanu ſchi widus ſchkira bija ſabraufusi gandrihs no pus aprinka. Radi un tumakee pasihstani bija luhgti, un teem pehz eeswehtichanas bija jabrauz lihdsa mahjâs, neluhgtee bija peeklahjibas dehl atbraufuschi tik hasnizâ, labi ſinadami, ka lihdsigâs reisâs ziti atkal wiinus tâ eewehros. Tâ ka eeswehtibu godus mehdsa noslehgt ar balli, tad starp luhgteem weeseem redſeja ari wiſwairak jauneeschus, galwenâ kahrtâ dejas kahrâs jaunawas. Tomehr starp wiſâm scho labako lauku aprindu meitiâam Zekabam neweena tâ nepatika, kâ Paula.

Sawadas domas wiinu mozija Paulas dehl jau kopsch

wafardeenas. Zehfchu famu fakaru ar fkaisto Margareti winfch pafchu par fewi neufftatija par fo faunu, tomehr atteezibâ uf Marutu tas winam jau no pafcha pirmâ brihfcha bija lizees it fâ winas nezeeniſchana, peefrahpfchana, waj zits fas fems un nelabs. Tagad winu ſchahds pahrmētums mozija ari atteezibâ uf Paulu, kura pret winu ir tafſchu tif weenteeſigi pateefiga, tif wakfirdiga. Wiſâ ſawâ laimê winfch jutâs diwfahrt nelaimigs. Wiſu pagahjuſchu nakti winfch bija kawees ar ſmagâm domam, paſtahwigi atraſdamees uf diwrata: atgreetees wehl uf pahris nedekam Zankas muifchâ, waj braukt tuhlin projam? Tagad nu adjunktſ Namtehms bija winam pee hafnizas paſazijis, fa wina tehws pehdejâs deenâs nopeetni ſawahrdſis un gulot uf gulas — laifam ar plauſchu karſoni. Schi wehſts iſſchihra Zekaba ſchaubigâs domas: nu winam bija labs eemeſls ſinot Schtaufena kundſei, fa tehwa ſlimibas dehl winfch ſpeeſts tuhlin ſteigtees pee wezakeem. Un tâ winfch nolehma jau ſchodeen braukt adjunktam Namtehwm lihdsi uf dſimteni, bet Schtaufena kundſei rihtu pat norakſtis wehſtuli un luhgs, lai leef wina leetas aiſſuhſtit Deepajâ. Schi gudrâ, peedſihwojuſê hafchante nedrihſt winu waldfinat nedſ pati ar famu fkaiftumu, nedſ ari ar famu firenes dſeeſmu par Trudeli un deefkahdeem nedſirdeti romantifkeem dſihwes jaukumeem — weenalga, waj tas teifts nopeetni, waj pa jofam. Winam firds un galwa pilnas ar domam par Nuti, kurai tagad it fâ blakus noſtahjuſees Paula. Zitâm tur weetas naw un nedrihſt buht!

Wafnizenu ſchodeen, fâ jau eefwehtamâ deenâ un jaukâ laifâ, bija milſums. Deewkalpoſchana tad ari aiſgahja wairaf par ſtundu ilgaf, nekâ zitâm ſwehtdeenam, lai gan ar deewgal dneefkeem rihkojâs diwi mahzitaji.

Bēhž latweešču deewkalpoššanas tuhlin šahkās wahžu. Tā ka uš šcho deewkalpojumu bija šabraukšči neween pašču, bet ari apfahrtejo draudšču lozekki — to starpā ari apfahrtnes muischneeki — tad ari tas bija neparasti labi apmeklets. Bet eeswehtijamo te bija tik trihs: Paula, wehl weena škuše un kahds sehns.

Bēhž eeswehtiššanas wiša radu gimene šapulzejās froguš weefu istabā, kur eedsehra pa glahsei wišna, tā ari uskoda lihđsi panemtus šaldos zepumus, bet wišreešči dsehra un tehreja ari žitadi ko wairak, lai dotu krodšineekam ko nopelnit.

Šauno mahžitaju luhđša braukt lihđša mahjās; bet tas, aišbildinadamees ar newafu — šchodeen esot brauzams pašču draudšē wehl pee dascheem mahjneekem mahjās — nosolijās Šellmanus apmeklet kahdu zitu reiš.

Šekabs no wišeem atwadijees, stahweja weefistabā šawrup pee loga, štatidamees un gaididams, kad peebrauks jaunā mahžitaja širguš, lai tam lihđsi brauktu mahjās. Pee wina peenahža Paula, ari šagehrbušeš jau uš mahjās braukššanu.

— Ko juhs weens pats stahwat tahds šadruhmis, šabosees, tihri dušmigi štatidamees? . . . Wina waizaja.

— Tadehš ka newaru jums nowehlet laimes uš eeswehtiššanu . . . Wišč tikko đširdami atteiza.

— Žuhs jau nowehlejat.

— Kas ta par nowehleššanu! Wiši juhšu brahki, mahšos, šwaines, šwaini un žiti radi juhs apšampj un škuhšta, bet man japeeteek ar rošas šweizeenu ween! . . . Wišč teiza jokaini behdigā, it tā dušmigā balši un ar pašrmetuma pilnu šlatu wimu ušluhkodams.

— Ak mans nabaga muitineeks! Šalab wišč tahds šaihđsis un nelaimigs un stahw weens pats tā atštumts grehžineeks . . . Wina pašlušā balši iššauzās preežiga un lai-

miga. — Bet te jau newar, wiſas malas pilnas zilweſu. Brauzeet mums lihds! Nu es doſchu muitu — nu es neeſmu wairs maſa meitene . . . Wina ſmejās, puhledamās wīnu peerunat uſ lihdsa braukſchānu, jo wiſch tai neween labi patifa, bet buhtu bijis ari ſoti pa prahtam, ka ſchās deenas dejas preekos wīnai buhtu paſchai ſaws ſawa-leeris un wehl tahds eemihlejees, ſahds wīnai ſchita Zefabs. Sabako aprindu gimenēs bija eezeenita paraſcha, ja eefwehtamā deenā jaunawu wareja ari jau ſaderinat, kà tas bija notizis ari ar wīnas wezačo mahſu. Wīnai ſchahda laime nebija ſmaidijufi. Bet it kà jinams gandarijums par to wīnai leekas, ja ſchodeen wīnai buhtu paſchai jel ſaws peeluhdſejs. Buhdams braſchs, ſtalts ſehns un kà nahkoſchais ſtudents, Zefabs wīnai ſchita tahds otrineeks, ar kuru droſchi wareja rahditees wīſu ſawu leelo, Iepno radu pulkâ. Daſcha radene wīnu beſ ſchaubam apſkauſtu par ſchahdu peeluhdſeju.

Bet Zefabs nebija peerunajams: wiſch bija apneehmees atpakał nebraukt, lai nebuhdu wairs jarahdas Bankas muiſchâ. Redſedama Zefabu pretojamees, wina gribeja ſaukt brahli Wolſimu ſchurp, lai lihds peerunat, bet Zefabs luhds to nedarit, tadehł ka tehwa neweſelibas dehł wīnam eſot jaſteidsas mahjās.

— Nu tad neko newar darit . . . Wina beidsot teiza. — Un tad mums ſchoreis zits nekās neatleekas, ka atwaditees. Cecjeet tepat blaſus krodſineeku paſchu iſtabâ. Es drihł eeeſchu pakał.

Cegahjis krodſineeka iſtabâ, Zefabs tur atrada wezos ſudmakus: kopâ ſalihduſchi, tee kluſi ſkaitija un dalija ſihku naudū, ko dot ubageem, jo ubagi, redſedami ſchodeen tahdu diſchtehwa meitu eefwehtam, neapmeerinajās ar tām dahwanam ween, ko bija ſanehmufchi jau pee baſnizas, bet bija ari

frogus durwju preeſſchâ noſtahjuſchees diwâs rindâs ar Durbas Joni un trafo Adamu preeſſchgalâ, gaididami eefwehtibu weefus iſnahkam, lai tad, apbehrdami tos ar diſcheem pahtareem, pa otrreis ſanemtu dahwanas.

Paula drihſi eenahza frodſineeka iſtabâ un peegahja pee ſekaba, kaſ pee ſeenas apluhkoja kaſdu bildi. Tehws ſtahweja ar muguru uſ ſcho puſi. Paula paleezâs ſekabam tuwaſ, paſteepa ſawu ſeju tam preti, un winſch klufu tai uſſpeeda ſkubpſtu uſ luhpam. Tehws neka nemanija, mahte redſeja, bet no mahles meita nekawajâs.

— Sr jau labi. Nahz, eeſim! . . . Mahte ſkubinaja tagad tehwu, panehmufi to pee rokaſ un weſdama ſew lihda ahra. Bet uſ ſleekſchna, pirms taiſit durwis zeeti, wina, pagreeſdama galwu atpaſaſ, wehl noteiza:

— Un tu, Paula, nahz ari drihſi! Tuhlin brauſſim.

Tagad Paula apſampâs ſekabam abâm rokam ap kaflu, preezigâ uſtraufumâ ſchukſtedama:

— Mans nelaimigais muitineekſ! Wehlè nu man laimes un eſi ari pats laimigs!

Tad wini ſchihraſ.

— Tuhs mani neaiſmirſiſit? Tuhs man rakſtiſit? . . . Wina klufi waizaja, ſneegdama tam wehl abas rokaſ.

— Nekad un nekur tewi neaiſmirſiſchu, tu debekſchigâ ſchiganeete!

Drihſ wini ſehdeja weens weenoſ, otrs otros ratos un aiſbrauza fatrs uſ ſawu puſi.

Beezpadfmità nodala.

Mironi zelas augšam.

Uka mehstule. — Ilga pahrstahj Uli un attaisno wina zitreisejo ne-
kaunigo isturešchanos. — Daila dušmojas uš Numali un šola tam
atreebtees. — Divi no mironeem uszehlušchees fatiksees.

Rahdâ jaukā, fildâ pehzpusdeenâ, kad Daila šawâ ista-
binâ pee wateja loga mahzijās, pehššchi pee minas eedrah-
šās Maruta un tai pakaf eesteidsās Ilga ar Lubšinu.

— Na, firšnia, nu tew ir preeks, kahdu tu šawâ muh-
šhâ neesi peedšihwojuši. Mironi zelas augšam! Gawilē
nu! . . . Dihšma ar preekâ starojošhâm azim Maruta me-
tās pee draudsenes un šajuhšminata aplampa to un škuhštija,
bet Ilga ar Lubšinu weena pehz otras ari preezigas pee-
balšoja:

— Mironi zelas augšam, mironi zelas augšam!

— Rahds preeks? Kas man par preeku? . . . Brih-
nijās Daila, plati luhšodamās draudsenem azis. — Ko juhs
mani nekojat? Man nemas naw prahts uš neekeem un
blehnam.

— Tu netizi, netizigâ Tomene? Bet es nebuht nebleh-
nojos un temi neneekoju. Tew teešham leels preeks un lai-
me, — tu esi laimigakâ no mums wišâm.

— Ej, aplame, ej! Ko tu te aušchojees? Rahda man
war buht laime? . . . Kâ dšihdinadamās note'za Daila.

— Nē, naw wiš šchoreiš nefahda aušchoschanās . . . Ga-
wileja Maruta.

— Deemwahrds, tas wišs taišniba, šo tew šaka: temi
gaida leeli preeki . . . Deewojās ari Ilga, bet Lubšina,
plauštās šisdama šopam, šauza atkal:

— Mironi zelaš augšcham, mironi zelaš augšcham!
Wiašč ušzehlees tewim, tu winam.

— Kas jums wišam notizis? Ko juhs melščatees?...
Waizaja tagad Daila, netizigi luhtodamàs drihš uš weenu,
drihš uš otu.

— Nu tad klaušees: tee, ko mehš wišu laiķu domajām
par bojā gahjušcheem, par nošlihķuščheem, naw wis nošlih-
ķuščhi, jo winu fugis naw nemaš gahjis bojā, un wini wiši
ir dšihwi un wešeli. Eš dabuju nupat no Puķka Ula weh-
stuli . . . Zeiza Šlga, gruhsdama roķu ņew kabatā.

— Tad jau tew tas preeķš, ne man . . . Kā nešina-
ščanā, kaš ihsti notizis un ko teikt, ko buht, eerunajās Daila.

— Un tew naw preeķa? Ko tu runā? Waj tu eši ņa-
juķuši? Par Numali nepreezajees, ka wiašč lihds ar ziteem
ir dšihws un wešels.

— Kas? Ko tu teiz? Ko tu mulštees? . . . Uštrauzās
tagad Daila, uščhaudamàs kaķjās.

— Dširdi tad wehlreis un klaušees, miķlā, ar abām au-
šim . . . Zeiza tagad Maruta, ņanehmuši draudšenes galwu
abās roķās un luhtodamàs tai azis:

— Neds winu fugis gahjis bojā, neds wini nošlihķuščhi:
wiši wini ir ņweiki, wešeli, — ari Numalis, un wiašč leef
muhš wišas ņweizinat, tikai, protams, tewi nē.

— Mani nē? Ko juhs te melščatees, muldatees un
blehnojatees? Kas jums notizis? Taišit tahdus aplamus
joķus par mirušču zilweķu un mani ķirzinat! Waj jums ir
prahts? Ko eš jums ešmu darijuši? Kaunatees paščas par
tahdeem joķeem! . . . Šķauzās Daila, gruhsdama draudšenes
roķas nošt un ņahķdama ņchauķstet.

— Nu, protams, ka tewi nē, jo kā lai Numalis buhtu

warejis list tewi fweizinat, kad winſch domà tewi miruſchu . . .

— Mani miruſchu? Mani? No tu melſees? . . .
Wehl wairaf pahſteigta, brihniàs Daila.

— Nu kà tad. Winſch tatſchu pagahjuſchâ waſarâ atbrauzis Deepajâ apzeemot tewi un ſawus wezakus, bet eerauſſijis ſahrku magafinas logâ uſnehmumu, fur tu guli ſahrkâ un miruſchas gehrbâ, domajis tewi par miruſchu un tadeht behdâs un iſmiſumâ dewees tuhlin atpakaf uf juhru, neapmeſledams nedſ muhs zitas, nedſ wairs aiſbraufdams pee wezakeem. Wehl tagad winſch tiz tewi miruſchu. Sabaf ſteidſees nu wixam ſixot, ka tu neefi wis miruſi, bet tif tihſchu par miruſchu pahrgehrbufees, ſahrkâ eeguluſees un nofoto-grafejuſees tifai tapeh3, lai tawam radineekam buhtu ſkaiſta reklamas bilde, fo list ſawas jaunàs ſahrku magafinas logâ.

— Sa netizi, fo tew ſtahſtam, ſkatees tatſchu, fo Wis rakſta.

Un ſlga, ſew no ſabatâs iſwilkuſi, parahdija tai wehſtuli.

Nu Dailas preekeem nebija gala. Gawiledama wina apſampa drihſ weenu, drihſ otru draudſeni, ſmehjâs un raudaja — wiſu weenâ reiſâ.

— Tâ tad winſch ir pateefi djihts, mans dahrgais draugs, mans mihlais, labais wihrinſch! Un ta telegrama, fo wina wezaki pehrnwaſar ſanehna, ka wina fugis neefot gahjis bojâ un winſch pats eſot ſweiks un weſels, ir bijuſi pateefiga un wina paſcha ſuhtita. Bet ir wina wezaki, ir mehſ, newarot pa wiſu ſcho laifu neweenas ſinas no wina ſagaidit, jau ſen netizejam wairs ſchai telegramai un domajam fo par wiltotu — no ſahdeem wina draugeem ſuhtitu wezakeem weenigi par apmeerinaſchanu. — Rahds ſawads tragikſ notifumis ar tif labwehligu gala iſnahkumu! Ak es neprahle!

Kamdehł man wjadseja mirones drehbės gultees jahrkā un fotografetees! Nebuhtu es šcho aplamibu isdarijuši, tad wi-
 šas šchis breešmigās behdas man un winam nebuhtu usbru-
 kuščas.

— Es jau to weenadween teizu, ka ar šawu nebehdnibu,
 aplamibu un nesawaldišchanos tu šahdreis isdariši leelu ne-
 laimi waj nu pati šew, waj ziteem. Un tā nu ari notizis:
 gandrihš wešelu gadu tu eši mirkufi weenās behdās, isfrauda-
 dama gandrihš šew azis no peeres, bet taws Numalis wehl
 tagad škumst un šehro, tizedams tewi mirušču un šen jau
 šapā truhdošču. Tu par šawām behdam newari neweenam
 gauštees, jo pati ween pee šawas nelaimes eši wainiga, bet
 nepeedodami ir, ka tu otram zilwešam — un pee tam wehl
 tahdam labam, šahds ir Numalis — usleez glušči wolti tah-
 du breešmigu zeeščanu. Par to tu, meitene, teesčam Deewam
 neatbildeši! . . . Tā Ņga draudšeni nopeetni norahja.

— Bet šapehž tad wini, dšihwi wešeli buhdami, neweens
 newareja ahtraki mums rakštit? Tad Numalis jau šen si-
 natu wišu pateesibu . . . Tā Daila.

— Kas tad tas rakštitajs lai buhtu bijis? . . . Runaja
 Maruta šarpā. — Deščheneeks man wairs nerakšta, tadehł,
 ka es, šamehr šadraudsejos ar Žekabu, uš wina garajām fir-
 nigajām wehštulem atbildeju šikai ar daščām rindinam. Šabi,
 ka beidsot kreetnais Ņlis šanehmees un atrakštijis Ņgai. Ši-
 tadi mehš wehl tagad neka nesinatam par Numala pateeso
 šikteni.

Daila nu uš pehdam gribēja Numalim telegrafet, ka wi-
 na ir dšihwa un wešela un ka notizis breešmigs pahrpratums,
 bet Maruta winai paškaidroja:

— Tas weegli teikt: telegrafet. Bet uš kureeni telegra-
 fesi? Paškatees pirms, kur wehštule rakštita, un islaši wišu,

kas tur teiktis un tale tik runā par telegrafesĥanu. Redsi, wehstule rakstīta Marſelā, tas ir Deenwidus-Franzjā (mehs mahjās jau uſ kartes uſmeklejām) un weſelas diwi nedekas atpakaļ. No tureenēs wini dſihruſchees braukt uſ Deenwidus-Ameriku un tīkai no Amerikas uſ Šulli — Anglijā, kur nonahſſhot laifam julijā, un kur Uis ari uſdewis adreſi kaĥdā tureenēs kugneezibas kantori. Tā tad tīkai peĥz kaĥdeem diwi mehneſcheem wareſi telegrafet. Geſam ſuĥtit telegramu, tad jau labaĥ lehnā garā wari norakſtit garu garo wehſtuli, wiĥu ſiĥi iſſtaĥſtit, kā tas breeſnigais paĥrpratums notizis un luhgtees no ſawa wiĥrina peedoſĥanu par tām leelajām behdam, kaĥdas tu ar ſawu weeglpraĥtibu tam uſlikiuſi, un kuras tam weĥl weſeli diwi mehneſĥi buĥs janes.

Nu Daila atkal kĥuwa behdiga un nelaimiga, baſĥidamās, waj tīk Numalis pa teem diwi mehneſĥi no behdam neſaſirgſt un nenomirſt.

— Kaut Uis buĥtu jel uſdewis kaĥdu adreſi, kur wi-neem rakſtit uſ Ameriku, tad waretu tuhlin telegrafet . . . Wina paĥrmetumu pilnā baſi ruhgti ſcheĥlojās. — Sweſĥām meitenem, ko pirmo reiſ ſaſtop uſ eelas, teikt beſkauni-bas, — to winſĥ prot, bet wehſtuli rakſtot uſdot adreſi, to winſĥ neſajehdſ. Œĥſti tīk taĥds weenkahreſĥs, praſts ma-troſi! Wairak neſas . . . Wina duſmigi noteiza.

— Nu paſkat tīk! Wina weĥl nemas uſ Uli duſmotees un raĥtees, kur tai wajaĥſetu no wiſas ſirds tam tenzinat. Aplamneeze! Œa winſĥ nebuĥtu man rakſtijis, tu weĥl ta-gad neſinatu pateſibu par Numala likteni un pa wezam mirktu ſawās behdās. Uis, lai ari toriht uſ eelas biĥa ne-kaunigs ar muti, tomeĥr weĥlaĥ iſrahdiĥs par kreetnu un godigu zilweſu, ko ari Numalis ar Deſĥĥneneeku apleezinaja. No daſĥi wiĥreeſĥi ſawā mutes palaiſĥanā kaĥdreis neiſteiz

uſ meitenem, — ƿas to wiſu war ſawahſt, un waj par to lai eĵam ſaunotees? Ɖasĉs weenteeſigs kuhla, ſam ſĉahdas, waj tahdas meitenes patihĉ un ƿas neſà labi neprot wiuu mehribu uſ ſewi greeſt, waj winas peeſlahjigi uſrunat, domajas to wiſlabaki iſdarit, eeſahĉdams ar neſaunigu runaſĉanos. Muuſĉas ſaimes un ſalpu un gaĉjeju ſauſĉu ſtarpà to daſĉu labu reiſ eſmu warejuſi noweĉrot. Un tahds ſawadneeks un kuhla leeſas buht ari Uliſ, jo drihſ ween taſĉu iſrahdiàs, ſa mehſ winam taiſni waren patihĉam. Ɖà tad winſĉ muhſ ar muti aiſtizis newis nizinadams, het gan ta-
pehĉ, ſa mehſ winam tiſ labi patihĉam. Ulim ari wiſſ ƿas peeĉodams to breeſmigo moſu deĉt, ſo winam nahzees iſzeest, eĵot fugim boĵà . . . Ɖà ſlga gudri un ſirjigi nehmas Uli aiſtahwet.

Ɖawos negaiditos leelos preeĉos daudſ maſ apwalĉiju-
ſees, ſa ari apradinajuſees ar domam, ſa pahris mehneſĉu wajaĉſes pazeestees, lihĉſ warès ar Numali ſaſinatees, Ɖaila nu panehma Ula wehſtuli roĉà un laſija to meerigà garà lihĉſ beigam, un leels bija winas pahſteigums, dabunot ſinat, ſa uſ Numala fuga ir ari Muſĉa un ſa winſĉ ƿas to tur aiſ-
wediſ.

— Na, nu ir gan jauſi! Ɖa traĉà ruzawneeze, ſura jau tur toreiſ Ruzawà newareĵa walĉitees un pati ſĉrehja winam ƿaſaſ, leĉza laiwà eeſĉĉà un ſarinajàs winam ſaſlà, ſa ne redſet netiſa, — taĵad ƿaſtahwigi atrodas pee wina, deenas un naſtis ir winam tuwumà, het eſ atrodos ſimtàm juĉĉſĉu no wina un neſanemu no wina ƿat ne wehſtulites, ne rakſtu galina! . . . Wina iſſauzàs, wehſtuli duſmigi nomeſdama uſ galbu. — Ɖalab winſĉ, lai ari mani domadams miruſĉu, neraĉſta neĉſ ſaweem wezaſeem, neĉſ jumſ, negri-
bedams ƿar mani neſa wairſ tuwaſ ſinat, ſa winam ſaſwa

preezinataja ir pastašwigi kļah. War redset gan, žif wiņšch par mani behdajas! Wini mani peeķrahpj! Nušcha ir wina miħlakā! Žitadi nemas newar buht. Wina pati tam lihp kļah un metas kākā, un wiņšch nebuht naw weenaldfigs pret ķeweešchu ķaištumu, to es labi šinu . . .

Un par jaunu ustraufušees un dušmodamās, wina šahļa atkal tiķ šipri šķauštet, ka wišs winaš augumiņšch rauštijās un lozijās.

— Pati tu winu pee tam eši peeradinajuši jau no meitenes deenam . . . Šlga eemeta starpā, bet Daila, winaš wahrDOS nemas neklausidamās un raudadama un dušmodamās rahiās tahlat:

— Ša tiķ es šķaidri dabušču šinat, ka wini mani pee-

krabpušči, es wineem to nepeedošču! Deems šodi, es wineem atmakšajču, un Rušču es muššam negribu wairs šawās azis redšet!

— Ej, aušča, ej! Apdomā, ko tu runā! . . . Aprahja draudseni Maruta. — Lew wjadsetu preezatees, lihšmotees un pateiktees Deewam, ka taws par nosliškufšču domatais draugs un wihrišč ir dšihws un wešels, bet tu jau runā par nepeedoščanu, par atreebščanos un deesin ko wehl ne. Brihnum laba šeevina šawam draugam! Ša man buhtu kas lihšfigs gadijees, un es Stihpneeka Žekabu buhtu domajuši sudušču, waj mirušču, un wiašč buhtu atkal radees dšihws un wešels, es preekā un laimē wiaam wišu, it wišu peedotu, lai wiašč ari man buhtu deesin ko darijis, deesin kā mani peekrahpiš, bet tu runā par atreebščanos! Apškaunees tā darit! Apdomā jel, ka wiašč tikpat kā no miroņeem ušzehlees, un tāpat tu wiaam ari šchkitiši tahda, kad wiašč dabūs finat tewi ešam dšihwu. Abi juhs žetatees tikpat kā no miroņeem augščam, bet tahdā reišā wajaga preezatees, lihšmot, gawilet, — newis šawus preekus šaruhgtinat ar daschadām šaunām aišdomam un atreebščanās noluhškeem.

Beidšot Daila ari norimās, pašlaušidama draudšenu peerunaščanai: nerahjās uš Uli, ka tas agrak naw rakstijis, nedušmojās ari wairs uš Numali, ka tas Rušču peenehmis uš šawa fuga par aptekšni, tikai noņendamās jau pirmajā weštulē luhgt un prašit, lai wiašč Rušču tuhlin atlaištu un šuhtitu prom uš mahjam.

Tā nomeerinajušees, wina nolehma šchāi preeku deenai par godu wairs nemahzitees un eet labaki draudšenem lihšja gar juhrmalu paštaigatees, jo šchimbriščam wina atradās tahdā gara šahwoški, ka mahzitees wairs nebija eespehjamš.

Nomasgajuši šegu un matus šakahrtojuši, wina lišdama

platmali galwâ un ar preekâ ĶpulgoĶoĶâm azim Ŷatidamâs
uĶ draudŶenem, noteiĶa:

— Bet Ŷas tas buĶs par neredŶetu, pahrdaĶiĶu preeku,
Ķad divi no miruĶeem uĶĶehluĶees atĶal ŶatĶĶees Ķâ lai-
mĶs miĶleŶtĶbas pahrĶs!

Sesšpadsmitā nodaka.

Zauka deena.

Nekur nav tik jauki, kā mušņu dsimtenē. — Mišlestība un politika. — Wiši apakšā ta pašā platā debēsu jumta. — Saruna par greišu sozīālu politiku. — Urādņiks un meščfargs nofer spēku. — Amata wihrs, kas prot šamūs deenēsta peenāhtumus. — Meščfargs teef wašam no mahtizības aišdomam, un no wiša Zihrulenes pagasta teef nonemts mahtizības šauna traips. — Terese apšolas weižinat uradņika deenēsta gaitu.

— Waj redsi, kas tur eet? Šati mušņu zeenigā, un lihdša tai atkal ta neleelā gaiššmate, šo jau pehrnwašar te šahdus laikus redšeja.

— Ta ir grafene Liša. Man namikis teiza, ša wiņa aišwašar te atbraukusi šopā ar šamu mahti, kas ešot mušņu zeenigās mašša.

— Bet pašat, ziš mušņu zeenigā šupla! Šai gan pašregešees leelu paššuku, tomehr jau pa gabalu war redset, kas šhiš šait. Šlgi ta nu gan wairs neštaigās: šagruhs šahdu deen šā iškaltusi muza, šad štišpas nokriht.

— Šalab jau pašrwahššees nu mašjās, un šalab ari mašša atbraukusi, bet no Šelgawas atwešta wezmāhte jau pagahjušhu nedek, — man namikis teiza. Ša nu te šehd un ehđ un neša nedara, lai tik šatru brihđi buhtu šlaht. Maššošchedek atbraukšshot ari paščas mahte, wežā zihrulneeze. Šā tad naššošchedek ta šagruššhana laikam gaidama.

Šā Šaulgošes muiššā šahdu preeššpusdeen šarunajās diššmalē diwi šalpi, šwešodami muiščas wajaššibam šiwis un noluhšodamees uš diwām gašhejām, kas dišša otrā galā

Iehni ſoloja pa maſu zelimu uſ grawas puſi, iſpleſtos ſaules ſargus turedamas ſew wirs galwas. Lai gan wini ſhita ſarunajamees tikai it kà ſawâ ſtarpâ, tas ir, newiſai dikti, tomehr kluſjais, tihrais rihta gaiſs neſa balſs ſkanas pa rahmo uhdens lihmeni tik labi tahtaf, ka ari paſchas ſtaigatajas buhtu warejuſchas ſkaidri ſadſirdet, ko par winâm runâ, ja winas tikai brihtiau buhtu peeſtahjuſchâs un klaufijjuſchâs, bet winas to nedarija, jo ſtarp winâm paſchâm noriſinajâs patlaban juſhmiga ſaruna.

— Kas par debefchigi jauſu deenu! Tur augſchâ, wiſâ apatajâ apjomâ, kamehr ween ſneedſ ſkats, neweena mahſu-liſcha, tikai preezigi ſilâs debefis! Un te apakſchâ — wiſs ſako, ſeed un ſmarſcho. Wiſa ſeme kà paradifeſ dahriſ! . . . Sajuhſminata iſſauzâs Liſa.

— Ja, ſeedoniſ tagad pilnâ gaitâ eet pahr muſhu dſim-tenes ſemi, eetehrpdams to wiſjaukafâ ſakumu un ſeedu rotâ. Paſtatees, rau, uſ ſtrauta grawu, blaſus dahſjam. Wiſa atkalne kupot kupo weenâs ſakumu un ſeedu kaudſes. Seemu, kad kofi un kruhmi kaili, tos, ſchkeet, gandrihſ waretu iſſkai-tit, bet tagad tee aplikuſchees tahdu ſaku kuplumu, ka paſchi pagrimſt un paſuhd ſawâ kuplumâ . . . Teiza Terefe, ap-ſtahdamâs un luhkodamâs pahri lauka ſtuhrim uſ grawas atkalni.

— Un jaunâ kaſtaniju aleja, kas eerihkota ſtarp leelzeku un ſtrautu, ari wiſai brihniſchigi iſſkatas . . . Preezajâs at-kal Liſa. — Schis jaunâs, neleelâs kaſtanijas, wiſas no apak-ſchas kuplas, bet ar ſmailâm galotnem un nupat kà iſplau-kuſchas, ſchkeet tihri kà iſpuſchkotas Seemasſwehtku eglites ar deaofchâm ſwezitem. Geſim pa ſcho ſeedoſcho kaſtaniju ga-tumi. kur katrâ puſe deg weſela rinda ſeedona ſwehtku egli-ſchu baltâm un ſarkanâm leefminam. Kam tagad muſhu

Kursemi gaditos redset pirmo reis, tam listos, ka mušņu djimtene ir lihdsīga kahdai deenwidus semei, un ne domat tas newaretu eedomatees, ka šchi ir stiprā mehrā seemefu seme, kuru prahwu gada laiku apflahj šneegs un ledus. Nūdeen, mušņu djimtene ir diwkaht fkaistaka par zitām semem: wašaru ta šneedj mums deenwidus, seemu — seemefu semes jaukumus. Gezerees tif, zif jauki te ari seemu, kad wišs pahrklahts baltu šneega kahtu, un dihki, upes, ešeri un strauti kaldinati ledū, un kad škreenam šlidas, laišhamees ar ragutinam no kalna, waj wišinamees kamanās pa mihktu, gurkstošchu šneegu, širgi škreen, šwahrgulišchi škan, brauzejeem aušis aukstā wehšmā šwilst ween, waigi šarkst, un tagad — — mehš te staigajam kà sem Italijas debesim! Šaki pati, kur wehl ir otra tif jauka seme, kà mušņu djimtene? Nekur! Nekur!

— No wišām semem man wislabaki patihk mušņu djimtene, un no wišeem gada laikeem — seedonis. Nbus šchos jaukumus redset weenā weetā un weenā reisā, tas man wisleelakais preeks . . . Deezinaja Tereše.

— Labi tadehk, ka taišni pawašari pahrbrauzi mahjās. Nu tu wari baudit šchos šawus wisleelakos preekus un justees pilnā mehrā laimiga.

Tereše nopuhtās.

— Tu nejuhtees djimtenē wairs laimiga? . . . Riša, pa dašai pahrsteingta, ruhpiigi pehtija.

— No tew lai šaku? Djimtene ir jauka un mihta, kà arweenu. Bet . . .

— Bet tu nejuhtees te wairs laimiga?

— Es ešmu weena.

— Gan jau taws Tesis pahrbrauks. Pati teizi, wiašd šolijees wašaru buht ari mahjās.

Tereſe atkal nopuhtàs.

— Winſch temi wairs nemihl?

— Nè. To newaru teift. Bet winſch pawifam zitads zilweks, nekà biju domajuſi: winam leekas wairaf ruhþ deenests un politika, nekà ſeewa. Gimene winam tif kà kahda blaſus leeta. Ja nu tagad ſagaidiſchu mantineeku, warbuht tad winam raſees wairaf firfnibas pret ſawu mahju un gimeni. Tadehl ari koti wehlos, kaut buhtu dehls.

— To tu, mihlà Reſi, pehz manàm domam wari droſchi zeret: kad jau pirmo reis bija puisens, tad peenemams, ka ari ſchoreis buhs. Zihrulenes Minne, ar kuru mehſ par wiſu ko iſrunajamees, man ſtahtija, ka tad eſot gaidams puischelis, kad eepreeſch ſtipri ſeedot waigi. Un tew pagahjuſchu pawafar gandrihþ weenadween bija ſahrti waigi, un — pahrnahza dehls, tikai deemſchehl nedſihws; tagad nu tu atkal eſi paſtahwigi tahda pat ſahrtwaidſe, un tà tad buhs laikam atkal dehls.

— Warbuht Deſis buhtu pret mani firfnigaks, un es waretu buht preezigaka un laimigaka ſeewa un mahte, ja ar pirmo behrnu nebuhtu notikuſi nelaipe: waj nu pati nebiju deefgan ſargajuſees, waj tas ta leelà uſtraufuma dehl ſakarà ar dueka breeſmam, — muhſu zeretais mantineeks peedſima nedſihws. Dalab nu es ſchoreis ſargos un ſaudſos tif ruhþigi, zif ween eeprehjams. Wiſa mana zeriba ſaiſtita ar gaidamo mantineeku: tad, domaju, man iſdoſees Deſi ſaiſtit atkal pee ſewis, — bet zitadi winſch pilnigi nogrimſ politika un no manis atſweſchinaſees arween wairaf. Pat tas, ko agraf biju pee wina domajuſees par wiſai leelu ſmalſjuhtibu pret manu ſeewiſchfibas kaunibu, tagad man iſrahdas par weenaldſibu. Apdomà, kahdà firfniga briedi preekſch kahſam es pati gribeju winam atſihtees ſawàs meitenes muſkibas un

jaunavas peedsihvojumos, kahdi jau tee mums, lauzineezem, war buht, domadama, ar to rahdit winam ſawu pateefibas mihleſtibu, ſawu ſirdsgodigumu; bet winſch aiſſpeeda man muti, nelaudams neka ſtahtit. Loreiſ domaju, pehz kahſam, kad man nebuhs no wina wairs kauna, winſch katra ſina ſteigs man wiſu iſpraſit, bet wehl lihds ſchai deenai winſch naw to darijis. Azimredſot, pehz tam, kad eſmu kkuwuſi wina ſewa, un winam pirmas kaiſlibu ſkurbulis pahrgahjis, mana pagahne winam nedara nedſ preeku, nedſ behdas, un — ta ir weenaldfiba pret mani. Es wiau wairs newaldſinu.

— Winam ir zitas? Winſch tura ſew kahdu mihlako?

— Nè. To nedomaju. Winſch naw aplam kaiſligs, naw ſeewetem palakſkrehjejs. Tikai muhſchigi aiſnemts ar deenestu, ar augſto politiku. Ari galwas pilſehtâ ſahkuſchi wiau eeſkatit par leelu politiki un gudru administratoru. Winſch eezeſts ari kahdâ komiſijâ pee eeſchleetu ministrijas, kurai jaiſſtrahdâ ſwarigi liſumu projekti, un nahkoſchâs nedelâs winam nahſees uſturetees atkal Peterburgâ.

— Ak, mihlâ Reſi, tahdi ir wihreeſchi! Uj wiau mihleſtibu un uſtizibu newar palaiſtees. Waj tu domâ, ka ſtudents Dſols kautziſ labaks? Uj manâm wehſtulem winſch atbildeja tiſ reti un tiſ prahtigi un tahdâ pamahzibas pilnâ toni, it kâ kad wiſu to buhtu rakſtijis kahds wezs mahzitaſs, bet newis ſtudents. Tagad mehſ wairs nemaſ neſaraktamees.

Winas pahrtrauza ſawu ſarunu, jo patlaban no grawas iſnahza un pa taſu winâm tumojâs magariſ, jau kreetni padſihwojis wihrs, garu, kaſnu augumu un eefirmu waigu bahrsdu.

— Râ, mihko magari, ſhogad mihſt ar darbeem? . . . Uj ſweizinajumu atbildejuſi, waizaja Terese. — Zums ſcho-

deen mehſlu weſchana. Bet waj tas labi, ka juhs leekat ari ar weſumeem braukt riſſchis? Es redſu wiapus ſoſu dihkā pa zeku un papumi wiſur tiſ riſſchis ween brauzam, atpaſat laiſch pat auleſſchis. Waj tas naw ſirgeem par gruhti un waj ari zilwefus pahraſ nepeepuhlè? Kapeh3 tahda leeliſka ſteigſchanàs? Waj darbi ſchogad noſawejuſchees?

— Ar darbeem, leelmaht, wiſſt labi. Rà iſ gadus, tà ari ſchogad diſchà muuſcha ir wiſàm maſajàm muuſcham preeſſchà. Tee brauzeji tur naw muuſchas ſaudis: tur ſaimneekem ſchodeen ſuhdu kaſſas, — wini apwed katrs ſawu reeſi. Darbineekem tadehl ſchodeen uſdewu zitu darbu, lai nemaſ nejauzas pa laidaru, — tee wed no bruſſcha dihkā dumbļu uſ otru papuwes laufu. Dihkīs jau kopsch pahris nedekam nolaiſts, dumbļa labi noſuſejuſi, un nu wedam to Maſlu kaſnā. Za Deews dos, tur buhs nahkoſchgad wareni puhri: dumbļa3a puhreem tiht wehl labaki augt, nekā ſuhdajā.

— Bet kapeh3 ſaimneeki tà aplam ſteidſas un ari ar weſumeem gandrih3 riſſchis ween brauz, tihri kà pee ugungrehka? Waj wineem tiſ maſ laiſa? Zihruſenè ſaimneeki, reeſchus apweſdami, tiſ traſiſki neſteidſās.

— Apaſch ta paſcha plata debefu juinta wiſi eſam, bet eeraſchas katrā puſè ſawadas. Te wineem, leelmaht, tahds paradums, ka katrs ſawu reeſi grib jo ahtri apgahſt, — ja ween eeſpehjam3, pirmais tiſt ar darbeem galā. To te eeſkata par leelu godu. Tadehl jau preeſſch ſaules lehkſchanas ſahk darbu, un tà eet beſ apſtahjas, lihds to pabeidſi. Daſcheem wajaga buht jau drih3 zauri. Klau! Patlaban ſauz urra un ſahk gawilet. Weeni jau beiguſchi. Ta wajaga buht Perwekku draudſe. Perwekkeem ſchoreiſ wiſleelaſais ſirgu un wihru ſkait3. Otri buhs laiſam Tilti, waj Wandeneeki.

Teem ari leelas faines pašceem un tad wehl nemti palihgi. Daschi šahhdās reišās šarihko ihstas dšihras, jeb kà wini pašchi šafa, šuhdu šahjas, aizinadami talkà kalpus un wafineekus ar sirgeem un laudim, ja ween šahdus kur war šadabut. Tà Dšehrweneem šhodeen talkà eet ari Kringeku Šrišha firgs; ir pats wišch buhtu nahzis braufatajos, ja rihtu nebuhtu festdeena un šhodeen nebuhtu jau laikus jasteidsas meestà uš šahabam. Migaini atkal ataizinajušchi palihgà divus leišchu buhdneekus, katru ar sirgu, un diwas leišchu meitas ir wi-neem ahrditajās. Zums, leelmaht, wajadsetu ar frehleri ari atnahkt tur uš lauša paštatitees, kà mušhu šaimneeku meitas šahhdās reišās mehdi ušzirštees: wišas šwehtdeenas drehbēs un ar baltàm šekem un kurpem šahjās, — nemaš kà mehšlu ahrditajas, drihšat kà bašnižà, waj godos gahjejas. Šaimneeku dehli un ziti brašchakee puišchi atkal šahbakos, jaunās zepurēs, un šwehtdeenas pišpas tà eebahstas šabatās, ka garee zibuki lihdi ar tabakas maka pušchkeem rehgojas ahrà. Lei-tenem atkal ruhtaini lindruki un raibas škoteles preešchà. Ša, lai gan apakšch ta pašcha plata debesu jumta wiši dšihwojam, bet gehrbtees gehrbjas katrà pušē šawadi, un leišchu jaunee ir atkal zitadi, nekà kuršu puišchi un kuršu meitas.

— Waj wiši šaimneeki turas wehl pee muišchas? . . .

Tereše eewaizajās.

— Mušhu nowadà, leelmaht, wiši. Daschos šaimniku pagastos weens otrs šaimneeks gan šahkufšchi no šawàm muišcham atkrišt. Tee ir tahdi, šam peemehrits pee mahjam pa gabalinam mešcha, waj šahdas plašchakas ganibas, tà ka war ištikt beš muišchas. Mušhu pagastà šaimneeki newar beš muišchas ištikt. Bezais Šaulgošneeka nelaišis, leels gudreneeks un škopeneeks buhdams, pahrdodot šaimneekem mahjas, naw laidis pee tam peemehrit neweena šuhrišcha mešcha. Šuru

mahju robeschâs dſitaki eegahjis kahds gabalinſch meſcha, ſo pee muiſchas meſcha newarets peeweenot, waj kur kahdi ſoki bijuſchi mahju tuwumâ, — wiſus tos wezais barons lizis nozirſt, lai ſaimneeki neweens neeedomatos iſtikt bej muiſchas un lai wiſeem janahſ muiſchas flauſchâs. Bet ir tà teem nefas nefait, — war dſihwot tihri brangi. Kas tàs par flauſcham? Noſleech ſawu reeſi papuwes ar mehſleem, nopſaun un nowahſ ſawu reeſi plawas, — tas ir wiſs. Par to tad zauru waſar gana lopus muiſchas meſchos, dabun par welti zelmus un ſchagarus, — paſchi tif lai wiſſcho ſalauſt un ſawahſt. Ari malku dabun pirkt par lehtu naudu. Un kamehr jaunais barona leelſkungs usnehma waldiſchanu, nu jau ſaimneekem pawiſam labi: ik gada katrs dabun dahwinatu aſi malkas, tifai paſcheem jaiſzert.

— Mihſto wagari, tà nowads ir meerâ ar jauno baronu? Wo dſird laudis runajam par wiſu un mani? . . . Terese prahſchnaja.

— Tifai labu ween wiſi runâ ir par jums, leelmaht, ir par zeenigo barona leelſkungu, lai gan maſ juhs te wehl paſihjt, tadehſ ka reti uſturatees muhſu muiſchâ . . . Wagariſ aipnâ padewibâ paſteidſâs atbildet. — Bet juhſu un barona leelſkunga wehſeto ſchehlaſtibu dabun wiſi zaur muiſchſkungu, — atnahſ tif un paluhdi. Kopſch muhſu barons par gubernatoru, wiſi wiſu wehl wairak zeeni, un kad kahdreif brauſks mahjâs, tad zelfim diwejus goda wahrtus — weenus no pagaſta waldes, otrus no muiſchas ſaimes puſes. To jau ar muiſchſkungu un pagaſta wezaſo eſam tà norunajuſchi. Wiſi apakſch ta paſcha plata debefu jumta dſihwojam, bet muiſchas palihdſiba wiſeem wajadſiga. Tadehſ ari wiſi barona leelſkungu tura zeenâ, godâ un ir wiſu, ir juhs pateeſi miſle. Bet Anabenes muiſchâ gan neet wairs labi. Râ jau buhſit

djirdejuſchi, pagahjuſchu pawafari Snabenes fungs ſaweem kalpeem atæhma ſemi, nolifdams tos uf deputatu un kalpu ſemi peeweenodams pee muiſchas laukeem. Kalpu ganiflas muiſcha uſplehſa un apſehja ar auſam. Zſauga warenas auſas, bet rudeni, tiklihdſ bija ſaweſtas ſchkuhni, jau pirmâ naſti ſchkuhnis nodega, un auſas neapdroſchinatas aiſgahja bojâ. Schinis deenâs nu muiſchâ atraſta nomeſta wehſtule uf barona wahrdu, kura peedraudets, lai winſch ſawâ muiſchâ ar labibas pſauſchanu un nowahſchanu ſchowafar labaf nemaf nedarbojotees, tadehf ka uf rijas un ſchkuhnu jumteem rudeni dſeedaſchot ſarſanais gailis. No tam ſkaidri noprotams, ka tur raduſchees ſahdi atreebigi poſtgaki, ſas barona mantu grih wiſadi poſtit. Djird ari, ka kalpi wedot atæmtâs ſemes dehf pret muiſchu prahwu, un riſchmete aiſbrauzis ar gudreem un ſtipreem rakſteem uf Peterburgu pee ſwehriinateem teeſneſcheem. Meklejuſchi pa wiſam malam riſchmeti, gribedami dabut rokâ, bet par wehlu, — riſchmete bijis jau projam. Winam radineekſ deenot Peterburgâ keiſara paſcha ſaldatos, un kalpi zerot, ka riſchmetim ar radineekâ palihdſibu iſdoſees peetiſt pee keiſara. Bet Snabenes fungs, teiz, nefur nedrihfſtot wairs weens pats nedſ braukt, nedſ jaht, — wiſur nemot waj nu uradniſu, waj dahriſneeku un ſunu puiſi lihdiſa, kureem katram ſchaujamais rokâ. Ja, apaſch ta paſcha plata debeſu jumta wiſi diſihwojam, bet daſchadi tur noteek, — zitam preeki, zitam behdas.

— Nu ardeewu, mihfõ wagari. Zums jaeet atkal ſawâ dariſchanâ . . . Tereſe teiza.

— Na tad, leelmaht, tuhlin jaſteidiſas papures laukâ redſet, waj wiſi pareiſi nogahſch ſawu reeſi. Kad neſtatas pakaf, daſchs gudrineekſ eedomajas mahnitees: uſklidina plahnu, plahnu fahrtinu, lai tiſ ahtraſi tiſtu galâ. Bet

mehſlu ir pa pilnam, war nogahſt wiſu lauſu beefumbeefo fahrtu.

Kad wagaris bija aiſgahjis, Diſa teiza:

— Waj tas bijis pareiſi, kad tã rihkojuſchees: pahrdo-dot ſemneekēem mahjas, pee tãm nemaſ nepeemehrits meſcha. Eſ neſinu, waj mans papiuſch muhſu nowadã ari tã rihkojees, bet par labu iſhtai ſatizibai ſtarp muiſchu un pagafstu tahda rihziba newar nahſt. Man leekas, ka muhſu dſimtenē jo ſewiſchi buhtu jaruhpejas par to, lai ſtarp pagafsta laudim un muiſchu tiſtu uſturetas labas atteezibas. Nedrihſſtam tatſchu aiſmirſt, ka pee mums muiſchneeziba ir weenas, ſemneeki at-tal zitas tautibas. Sche naw tã, kã Bahzija, Franzija, waj Kreewija, kur wiſi ir weena tauta.

— Ari man, miſkã, ſchkeet gluſchi nepareiſi, ka ſaimneeku mahjas pee mums atſtahtas pawiſam beſ meſcha, tãpat kã atlaiſhot ſemneekus no dſimtbuhſchanas, tee atſtahti beſ ſemes. Reiſ par to mineju ari muhſu grandpapam, bet wiuſch, noglaudidams man galwu un papliſſchkinadams pa maneem waigeem, tiſ noteiza: „No tu, meitia, no tam ſini?“ Ari ar Teſi par to runaju un teizu, waj newaretu tagad wehl peemehrit ſaimneekēem pa gabalam meſcha un nodarito kluhdu tã iſlabot, bet wiuſch atteiza, ka zeretãſ labãſ ſatizibas weetã tas raditu taiſni tiſ nemeeru un naidu ſaimneeku ſtarpã, tadehſ ka tad wiſos pagafstos ſaimneeki wehleſchotees dabut meſchus, un kur teem nedoſhot, tur naidſ un atreeſchanãſ buhſſhot kahjãſ. Labpraht wiuſch ſaweem ſaimneekēem nowehletu pa gabalinam meſcha, bet to daridams wiuſch it kã aldalitõs no pahrejãſ muiſchneezibas, un tas nedrihſſtot notikt — muiſchneekēem wiſeem eſot jabuht ſawã ſtarpã ſolidareem: tad wimu ſtahwoſkis buhſſhot neſatrizinams uſ wiſeem laikeem. Daſchi muiſchneeki gan likuſchi peemehrit ſaweem ſaimneekēem

pa gabalinam mešča jau mahjas pahrđodot, bet tas nebijiš gudri darits, jo ar to wiini pahrejo muišchneeku stahwofli padarijušči nepatihkamu. Tã man Tesis passaidroja; tomehr man šhfeet, ka katrã sinã kautkas buhtu jadara notikušchãš kühdas islabošchanai, lai tahdejadi stiprinatu draudšigãš atteezibas starp muišchu un pagastu. Čekam muišchu ihpašchneeki solidarisejas us mešchu nedošchanu, labaki lai wiini wiši weenojas, peeshchirt šaweem šaimneekem pa gabalam mešča, — tad ne par kahdu škaudibu, nemeeribu, waj atreebibu nebuhs šo bihteš. Dširdot tahdas breešmas, par kahdãm wagaris stahstija, ari wisjaukatã deenã man teek šamaitata wiša labã šajuhãta. Tik tahlu nekur newajãdsetu kaut leetam nokluht. Klitšchmana kunga istureschanoš es usškatu pawišam par negudru un pahraf tuwredšigu . . .

No gramãš pa leelžeku usnahza diwi wišreešči, kuri, wiinaš eeraudšijušči, eegreesãš kaštaniju gatuwẽ un šteidšigeem šokeem nahza šchurp. Šeenahkot klastak, Tereše weenu no teem pašina par Bihrulenes mešchšargu Klinskawu; otrs, kã no apgehrba wareja redset, bija uradnikš.

— Mehš, žeenigã gubernatora leelmaht, ešam šchoriht šo laba nošehrušči . . . Mešchšargs labdeenu padewis un abãm damam peeleezees pee elkona, dšihwi eesauzãš, preezigi šwehrošchãm azim luhkodamees apfahrãt, šamehr uradnikš, peelizis labo roku šew pee žepures un waren štalti isšleedamees, palika daščus azumirklus tã nekustedamees stahwam kã štabs.

— No tad juhs, miško mešchšarg, tã šehrušči? . . . Waizaja Tereše.

— Žeenigã leelmaht, tas špoks nu reis ir rokã, kas leelmahtes kreklã rahđijãš un kura deht man wiinu wasar bija ja-

peedsihwo tahdas nepatifikhanas . . . Meschfargš stahstija staidisigi, kâ neatguhdamees, bet uradniks eemeta starpâ:

— Nu reij ta leeta ir skaidribâ: krekla danzotaja ir no-kerta!

— Kas tad ta tahda ir? . . . Paflušî waizaja Terefe, wisleelakâ mehrâ pahrssteigta un stipri apjukusi, azumirkli eedomadamâs, ka tee teešam dabujušchi kur sinat pateesibu un nahkušchi to nu winai pašchai pawehštit. Bet uradniks jau pasteidsjâs us winas waizajumu atbildet.

— Schidene, kahda wahjprahtiga schidene . . .

— Ja, leelmaht, schidene . . . Meschfargš alâm damam dišchi skatidamees azis, preezigi laimigâ balši apstiprinaja. — Ringelu Trišcha seewas mahša. Winu atstahjis bruhdgans, aishbegdams ar winas puhra naudû us Ameriku, un no tam wina saudejusi prahtu: maldas neapgehrbusees ap-fahrt, mekle šawu bruhdganu un praša wišem zeku us Ameriku.

— Ak, nelaimigâ! . . . No ustraukuma attapdamâs, behdigi scheligâ balši nopuhtâs Terefe. — Kur tad ta nahdšite tagad ir?

— Wasnizas frogâ . . . Pasteidsjâs meschfargš atbildet.

— Abi ar uradniku Meteni eeslehdšam winu frogus kalpones istabelê, krodšineeks šolijâs usfraudšit un pašchi dewamees šhurp, jinot muišchungam, jo wina apzeetinata Saulgošes muišchas meschâ. Tikai šchoriht winu dabujâm rokâ.

— Us pehdam winai biju jau kopšch trihs deenam . . . Steidsigi runadams meschfargam starpâ, stahstija uradniks.

— Dabuju šširdet, ka dišhajâ meschâ, netahlu no Zeenmahtes krekla, atkal špokojojtees: gani redsejušchi seeweeti ar wate-jeem melneem mateem krekla ween staigajam. Pahrbijušchees treekušchi lopus mahjâs, — nedrihštedami wairs me-

ſchâ ganit. Diwi deenas iſmeſlejos pa meſchu, no ſpofa ne pehdas. Naſti pahrgulejis pee meſchſarga Klinſlawa, ſchoriſt jau agri dewos atkal uſ meſleſchanu, un meſchſargs man lihdsja. Ubi diwi nu ſtaigajâm, ſtaigajâm, meſlejâm, meſlejâm, neko neatradam. Te ap brokaſtlaiku eeraugam netahlu no Wanagu meſcha nahſt pa maſtas zehu mums preti kreflâ ween ſahda ſeeweete ar gareem, melneem mateem. No wiſa iſſkata redſam, ta ir ſchihdene. Peenahkuſi klahſt, waizâ mums, waj ſchis zekſch ejot uſ Ameriku. Es tuhlin ſaku: ja, taiſni uſ Ameriku, nahz tiſ lihdsja. Un tâ atwedem to Baſnizas frogû.

— Un es winu, leelmaht, tuhlin paſinu par Kringeſu Trîſcha ſeewas mahſu. Biju jau agrat dſirdejis, ſa ta bruhtgana dehl ſaudejufi prahtu un maldotees apfahrt; nebiju tiſ ſinajis, ſa wina mulſt ari lihds ſchejeenes meſcheem . . . Wehſtija meſchſargs.

— Waj ehſt winai ko dewat? . . . Waizaja Tereſe. — Meſchâ wina, nabadſite, tatſchu nefa newareja dabut; un wiau wajaga nu apgehrbt, — es eedoſchu ſahdus drehbju gabaluſ.

— Ehduſi laiſam naw wairat deenu nefa, iſſkatas ſoti nowahrguſi . . . Wehſtija atkal meſchſargs. — Krodſineekſ eedewa maiſi, ſilki un putru, — to wiſu ar leelu ſahri ap-ehda. Dabujâm un liſam uſwilkt ari krodſineezes wezu brunzi, bet ilgi wina drehbes netur ſew wirſû, ſweeſch atkal noſt un grib ſtaigat tiſai kreflâ, jo Kazkelis tai teizis, ſa tâ wina wiſlabat tam patihſot.

— Kas tas Kazkelis tahds? . . . Waizaja Tereſe.

— Winas aiſbehguſchais bruhtgans.

— Negehlis! . . . Liſa, ſas meſchſarga un uradaiſa ſtahſtiſchanâ klufi ar ſchauſmam bija klauſijufeſ, iſſauzâs ta-

gad latwiſſi, laifam gribedama, lai ari tee ſapraſtu winaſ ſaſchutummu, duſmigi pee tam ſarauſdama peeri.

— Do juhs ar wina tagad darifit? . . . Waizaja at-
fal Dereſe, bet uradniſ diſchi un ſwarigi atbildeja:

— Eſ faſtahdiſchu protokolū un ſuhtišchu apzeetinato lihdſ ar protokolū daſchu wihru pawadibâ pa etapu uſ Pa-
plaſu pee aprinſa preeſſchneeka jaunatâ paliĥga, taſ wina ſuhtis uſ Grobiu pee aprinſa preeſſchneeka wezaſâ paliĥga,
un taſ tad uſ Miſputi pee paſcha aprinſa preeſſchneeka. Tur
wina palis apzeetinajumâ, bet ſaraſtiſchanâs ſchâi leetâ
lihdſ ar mana protokola kopiju ees uſ Zelgamu pee guber-
natora, no tureenes tahlaſ uſ eekſchleetu miniſtriju Peter-
burgâ, no eekſchleetu miniſtrijas uſ Wilau pee generalgu-
bernatora, no tureenes pee Raunaſ gubernatora, no Rau-
naſ gubernatora pee Delſchu iſprawniſa, no iſprawniſa pee
Delſchu priſtawa, no ta pee Skodâs priſtawa, no ſchâi pri-
ſtawa pee Schidifu uradniſa, no ta pee meeſta polizijas deſ-
mitneeka Tſchapuſa, ſuram buhs uſdots, paſinot Kringeku
Tſeſchim un meeſta waldei, lai brauz uſ Miſputi ſawahſt
wahjprahtigo. Bet eſ faſtahdiſchu warbuht wehl otu pro-
tokolū ſchâi leetâ un luhgſchu ſawu preeſſchneezibu, ſaukt
meeſta waldi pee atbildibaſ par wahjprahtigas perſonaſ ne-
uſfraudiſchanu un praſiſchu atlihdſibaſ ſamaſſu par ſaude-
jumeem, kaſ eedſihwotaſeem no tam zehluſchees. Raſhda
ganu meitene, pahrebihdamâs no failâs ſchihdenes (todeen ta
pat beſ kreſla ſtaigajuſi pa meſchu), dabujuſi kaĥjâ roſi, un
newar wehl ſinat, ziſ ilgi buhs darba neſpeĥjiga. Gan jau
raſees ari wehl kaĥdi ziti, kaſ buhs no nobihlem ſaſirguſchi.
Ratrâ ſinâ eſ protokolū faſtahdiſchu un iſmekleſchanu ſchâi
leetâ eewadiſchu. Eſ ſawuſ amata peenahſumuſ protu:
peĥz noſalpoteem fara deeneſta gadeem eſmu biſiſ kaſzlejâ

par norakštitaju un šinu, kā protokoli šastahdami un kā kat-
rai leetai dodams likumigs wirseens.

— Kad mahjprahtigā warēs tad tikt atpakaļ pee ša-
wejeem? . . . Tereše waizaja.

— Beenijamā gubernatora leekundse, tas naw tif
weegli nošakams . . . Gudri un domigi atteiza uradniks,
kameešchus paraustidams. — Laikam ne agrak par gadu.
Bet prahwa par šaudejumu, domaju, warēs šahktees tif pehz
pahris gadu, jo tur eewadama eepreekšheja ismeklešchana
— pirms zaur mani, tad zaur ismeklešchanas teešnesi, un
lihdj ismeklešchanas protokoli isstaigās wišas instanžes un
lihdj tos apstiprinās Wilnas teešu palata, kurai nahkšees
ari lemt waj nu par leetas isbeigšchānu, waj wainigo nodo-
šchānu teešai, tikmehr paees drošchi šawi diwi gadi. Pati
prahwa ari war wilktees weenu otru gadu.

— Bet waj tad juhs, uradnik, pašchi newarat Kringehu
Šrišchim pateikt waj pašinot, lai wišch brauz šawahkt šawu
nelaimigo šeevas mahju? Lihdj meestam tīkai daschas wer-
stis, to jau war tikpat kā ar roku šašneegt, un tad nelai-
migā jau šchodeen, waj rihtu buhtu atkal pee šawejeem.

Uradniks stalti isšleedamees un labo roku peelizis šew
pee zepures, pašchapsinigi atteiza walšts walodā:

— Ваше превосходительство-сь, по закону-сь не
полагается-сь . . . Uzim redsot, koti lepodamees ar to, ka
wišch šin, kas pehz likuma nenahkas.

— Bet redseet, šchehligā leelmaht, kašdas man bija
japeedšihwo behdas šchis trafās šchihdenes deht . . . Mešch-
šargš šazija palehnā balši un peeedams abām damam šoli
tuwaš. — Mahneem nešad neešmu tizejis un šinu koti
labi, ka muhju laikos špoki wairs nerahdas. Bet šo pats
ar šawām azim redsu, tam man jatiz, lai tas buhtu kas

buhdams. Un kad minu waſar Zeenmahtes kreflâ redſeju ſcho wahjprahtigo ſchihdeni kâ trafu kreflâ ween lezam un greeſchamees mutuli, un kad to paſtahtitiju ziteem, tad wiſi mani notureja par mahutizigu, kaſ wehl ſchinis iſtiſtibas un atglijhtibas laikos un gaiſchâ deenâ redſot ſpoſuſ. Daſchi domaja mani par prahtâ nepilnigu, no zeenigâ barona leel-ſunga dabuju bargu rahjeenu, no dſeedaſchanas beedribas mani iſſlehdſa, un daudſi wehl tagad mani uſſkata par mahutizigu. Dabi, kâ nu reiſ pateſſiba nahluſi gaiſmâ! Scho deenu eſ nekad neaiſmirſiſchu. Ta ir laimigatâ deena manâ muhſchâ. Pahrgahjis mahjâs, tuhlin ſedloſchu kehwi un jahſchu uſ muſſchu paſtahtit zeenigam barona leelſungam, kâ wiſſ taſ ir dſihwa pateſſiba, ko eſnu redſejis.

— Waj juhs, mihlo meſchſarg, teeſcham eſat tiſeni, kâ ſchi nelainigâ ſchihdene ir ta pati, ko minu waſar redſejat Zeenmahtes kreflâ danzoram? . . . Waizaja Tereſe, tiſſo manami ſmihnedama.

— Deewahrds ta pati! To waru leezinat, kaut mani uſ ſwehroſchâm oglem ſwehrinatu! . . . Ziſſauzâs meſchſargſ dedſigi. — Uſ mata iſſkatijâs tahda pat kâ ſchi. Un diwas tahdas trafâs ſchihdenes tatſchu nam.

— Un eſ, zeenigâ gubernatora leelmaht, biju taſ, kaſ ſchihdenei nahza uſ pehdam un wiſu ſcho tumſcho, mihklaino leetu zehla gaiſmâ. Nemeen meſchſargſ nu atſwabinatſ no mahutizibas aiſdomam, bet ari no wiſa Zihruleneſ nowada nowemts kauna traips, kâ te ſaudis tiſot wehl kehmeem . . . Runaja atkal uradnikſ. — Eſ juhs koti luhgtu, zeenigâ gubernatora leelmaht, par maneem panahſtumeem ſpoſa guhſtiſchânâ ſinot gubernatora leelſungam: warbuht winam eewajagis tur Polijâ kahda laba zentiga polizifta, un tad winſch warbuht man nowehletu to meetu, warbuht par priſta-

ma palihgu. To es gaušham luhgtu. Ešmu deenejis gwardijas jahtneefoš par unterofizeeri, un kas sīhmejas uš manu ūreetnibu, tad jau tagadejs notifikums ween dod par mani peeteefošchu leezibu: kad es ko nemu ismeklešchanâ, tad agrak, waj wehlaš rofâ ir — weenalga, waj tas buhtu zilwešs, waj špoks. Sadsiht pat špokam pehdas, to katrs polizišts wis neprot . . . Un par šawa pašča ašprahtigo joku wiņšch godbijigi atturigâ peeklahjibâ un nedittâ balši preezigi eešmehjâs.

Ari Terese širšnigi pašmehjâs.

— Šuhs, miško uradniš, teesham ešat warens polizišts, to es nu šinu . . . Wina labwehligi teiza. — Par jušhu ūreetnibu rakštišchu šawam wišram un labpraht eelišchu šawu wahrdu par jums, lai wiņšch tur pokoš dod jums kašda prištawa palihga weetu. Bet tagad ejeet abi ar mešchšargu tušnê un teizeet šaimneezei, ka es leeku dot jums brokasti un katram ari šchnabi un pudeli alus. Ari papirošus lai isnes jums ušpišpot. Nelaimigai šchihdenei es lišchu aiššuhtit drehbes un ehdeenu.

Širšnigi pateikušchees, mešchšargs ar uradnišu aišgahja preezigi lepnâ gaitâ. Ari Terese ar Dišu lešneem šokeem dewâs mahjup, lai par šcho jozigo notikumumu tuhlin rakštitu šawam wišram, jo tas dšihwi un patiškami atgahdinaja tai winaš mihleštibas pirmo, laimigo laifmetu.

Septinpadšmità nodafa.

Rà apburtà pili.

Ratschai sola tetera kaspustus. — Emma ar Ratschu dabun leelas aisdomas pret Durbas Joni. — Weenigà zeriba — Višas lafatinsch. — Emma ar Ratschu tumšchas mišklas preešchâ. — Emma griš attal buht uštiziga šavam išredsetam. — Vilšhu galerija mešča pili. — Emmas šastapšchanàs ar baronu Šalku. — Jahjeens uš dšihwibu un nahwi. — Eš, kas par romantiku, kas par romantiku!

Rati špehji apštahjàs, weenmuligà rihbešhana, kas Emmai wišu laiku bija dunejuši aušis, norima, un wina uš reiš nahza attal pee škaidras šamanas. Wina išešdinaja no ra-teem, panehma pee rošas un weda. Pašlaušigi wina kluši un meerigi gahja wedejam lihdsà. Wisapšahrt walbija klušums. Wina širdeja tiš kautkur šteidšigus šokus un daščas ščukštosčhas balšis šew tumumâ, bet par šo ščukšteja, to wina newareja šadsirdet. Pašlaban bija jašahpj pahr šleefšni un tad pa trepem augšchup. Tàs bija katrà šinâ ašmena, jo šahpjot nemaš nerihbeja. Bija laišam wehš laišs, war-buht pahri pušnaktij, zauri galwas pahršlahjam wina redšeja šew preešchâ uguni špihdam, kura kuštejàs allasch uš preešchju. Tà tad winas wedejam kahds rahdija uguni. Drišš wedejs apštahjàs, kautkurp šchigli aišgahja, un wina pališa weena. Brihdi uš weetas šahwejuši, wina beidšot bailigi pa-zehla šew galwas pahršegu druškju uš augšchju un eeraudšija, ka atrodas leelâ, gandrišš pilnigi tuškchâ ištabâ, kuru wahji apgaišmoja netahli uš galda degošča šweze, bet galda tu-wumâ šahweja Ratscha. Uri ta pašlaban nonehma šew pahršegu no galwas.

Schigli winaas dewàs weena otrait flacht un apfampàs: tagadejâ stahwofli abâm schkita it fâ preeks, redsot otru few tuwumâ, jo pa wişu ſcho laiku nebija weena no otras neka jutufchas. Lai fâ, tomehr nebija ſchirtas, un fahds liktenis nu buhs, to neſis abas kopigi.

Wehl winaas nebija dabujuſchas labi apſkatitees ap ſewi, tad durwis atwehràs un iſtabâ eenahza fahda diſcha gara ſeewa, jau paweziga, bet ſpehzigeem lozeffeem un wihrifchligu iſſkatu.

— Sakait, fas muhs te atweda, fur mehs atrodamees un fo ar mums grib darit? . . . Schahdeem wahrdeem pee eenahzejas tuhdaſ greefàs uſtrauktâ balſi Emma un Raſſcha gandrihs abas reiſâ.

Brihtiau uſ waizatajam paluhkojuſees, ſeewa gluſchi weenaldfigâ balſi atteiza:

— Naw nei mana, nei juhsu dariſhana. Bet lai juhs neſahktu domat uſ behgſchamu, tad tagad nogehrbſitees un wiſas drehbes atdoſit man, tif kreſlu warat paturet mugurâ. Iſtabâ auſſts naw, un zitur jumts nekur naw ejams.

— Nè! To mehs nedariſim nekad un ne par fahdu zenu! . . . Raſſcha attrauza ſirdigi. — Laiſheet muhs tuhdaſ walam! Un lai nedomâ mums fo darit! Ja mums fahds ferjees flacht, mehs fleegſim tâ, fa ehſai jumts zelſees ſemè!

Seewa iſwillka few no paduſes ſuplu ſauju behrſa rihtſchu un ar to Raſſchai greſodama un ſauni wiſpſnadama, teiza:

— Waj tu, nedahre, paſihsſti tetera fahpoſtus? Kad tos dabuſi baudit pa ſluinam un gurnizu, tad trihs deenas newareſi ſehdet. Paſauſſchu wihrus, tee temi noſteeps gareniſki un, ſchabrafus pazehluſi, nodoſchu tew fahdu zenu,

ka grihda uſ weetas palifs ſlapja. Eſ tahdu plehrgu protu turet groſchâs! Neefat juhs dimas man ſche nei pirmâs, nei pehdejâs. Tuhlin melzeet drehbes noſt!

Robijuſchâs abas ſchigli ſahka gehrtees un autees ſemê, tikai kluſu nopuhsdamâs un iſmiſumâ weena uſ otru mehmi ſtatidamâs.

Paſehmufi winu drehbes un apawus un iſneſuſi toſ ahrâ, garâ ſeewa drihſi eenahza atpakaf, ſchoreiſ neſdama uſ pabkodes kruhju peena ar divi riki maiſes.

— Te jums buhs wafarinâs . . . Wina weenaldfigi teiza, nolikdama pabkodi uſ galda un, pawehrufi tuwakâs durwiſ, turpinaja:

— Te ir gukâs weeta . . . Tad aiſgahja atfal pa tâm durwin, pa furâm bija eenahkuſi.

Paſſatidamâs rahditâ iſtabâ ar ſwezi, winas redſeja tur gultu ar galdiau un pahriſ krehſleem. Neſinadamas ko eefahft, winas noſehdâs uſ gultas malu un, ſwezi nodſehjuſchâs un weena otru apkampuſchâs, ſahka ſchnuſtet.

— Deefin ko mums daris? . . . Gewaizajâs Katſcha, kad abas ilgafu laiſu bija raudajuſchâs. — Sa tiſ muhs nedomâ noſaut . . .

— Eſ neekuſ, ej! Kaſ teem atleſs no muhſu noſauſchanas? Drihſaf jadomâ, waj negribes paſtrahdat pee mums waras darbus. Ka zita dehl gan buhtu bijuſi kahdam wajadſiba muhs laupit? . . . Schnuſteja Emma.

— Lai daritu ko daridami, kad tikai drihſ laiſtu wafam! Sameem bruhtganeem neteiktum neſa, un wiſs buhtu atfal labi . . . Wehroja Katſcha.

— Ak, kaſ par nelaimi, kaſ par nelaimi! . . . Robaſchijuſees domigi runaja Emma. — Man bail, waj tiſ neefam frituſchâs breeſmigu noſeedſneekuſ rotâs . . . Un

wina ſtabſtija Katſchai, ko laſijufi, waj dſirdejuſi runajam par tirgoſchanos ar dſihwu prezi: ka jaunas ſeewas un ſtu-kes aiſmitot, waj ar waru aiſwedot Wilnâ, Warſchawâ, waj zitâs pilſehtâs, kur tâs eeweetojot tureenēs iſpreezas namos, bet wehlaſ aiſſuhtot tahdos pat namos Konſtantinopolê, waj pat Argentinâ un zitâs tahdâs ſemês, no kureenēs tad nekad wairs neteef atpakaſ un kur wahrda pilnâ ſinâ japaleef par werdſenem naudaſkahrigu iſmantotaju rofâs. Wina teizâs ari dſirdejuſi, ka kaħds generalis, kam leiſchos eſot leelas muiſchas, kaħdâ no tàm eſot eerihkojis haremu jeh ſeewu namu peħz turku parauga, kurâ ari turot leelaſu ſkaitu jaunū ſeeweeſchu un dailu ſkuſu. Warbuht winas tagad atrodotees ſcha generala warâ.

Katſcha no wiſa dſirdetâ pagalam ſabijâs, un winai lihdfa ari Emma pati. Œlgi winas ſehdeja, weena pee otras peeſpeeduſchâs, raudadamas, klufu waimanadamas un paſchas uſ ſewi duſmodamâs ſawas nepeedodamâs weeglprahribas deht. Sa, paſchas ween pee wiſas nelaimes wainigas! . . . Tahdas bija wiku abu domas. Dtrreiſ winas nudeen tâ wairs nedaritu! Bet nu bija par wehlu.

Winas ſahka wehrot un waizat, kaſ gan winâm ſchos braſchos laiwineekus uſſuhtijis, kuri tâs tâ pratuſchi nomakſcheret — gluſchi tâpat, ka tâs diwi lihdaſas, ko bija redſejuſchas laiwis dibenâ eeſweeſtas. Katſcha eeminejâs, ka taſ tehwinſch, kaſ wiku uſ taſa ſagrahbis un ar kuru wina zihuijuſees, eeſofdama tam pirſſâ un plehſdama auſi un waigu, lizees buht lihdfigs tam klibajam ubagam, kurſch pahri deenas atpakaſ eeradees pee darwdega un tiſ wehrigi uſ winâm noſſatijeēs; tiſai tam tehwinam nebijis tofa kaħjas, ari gehrbees bijis labafi par redſeto ubagu.

Nu ari Emmal radâs kaunas domas uſ Burbas Œoni,

un kad wina istahstija Katschai sawu fastapshanos ar Zoni meshâ, kur to ari redsejusi pawisam bes toka kahjas, tad abas nahza pee shehdsena, ka Zonis ir blehdis un tika tihshchi ehmojas ar kliboshanu.

— Schehl, ka tam pamehklim ausi pawisam neatrahwu! . . . Sirdidamâs noteiza Katscha.

Tshukstot un schukstot, nopuhshotees pascham par sawu aplamo weegsprachtibu un dusmojotees us Zona blehdibam, pagahja nakts, isausa gaisma un uslehza saule. Pa shehgu spraugam spihdeja eeshchâ saules stari. Logos skatidamâs, Katscha teiza:

— Kas te par sawadu kahrtibu! Mehsh tatschu laikam esam otrâ shahwâ, bet logi no ahrpuses aishlehgeti. Laikam tas ar sawu jinu tâ eetaisits. Sabas leetas tad te gan laikam noteek!

Upstaigajusi ir leelo istabu, ir wiskas zitas malas, kas ween nebija aishlehgtas, wina eenahkusi atpakal pee Emmas gulamâ istabâ, wehstija:

— Kâ leefas, mehsh atrodamees leela mesha widû, laikam kahdâ wezâ, weentuligâ pili: masajâ kambariti pakahpjotees, pa apato lodsiu war redset wisâ tumumâ kuplu egku un ofolu galotnes rehgojamees gaisâ. Nefur nedjird nei brauzam, nei ejam, nei zilwefus runajam, nei gaili dseedam, waj sirgus sweedjam un gowis maujam. Laikam te ir kahds laupitaju miteklis, waj apburta teiku pils djika mesha widû.

Beegahjusi leelajâ istabâ pee galda, wina teiza:

— Sai kâ buhdams, ehst jaehd! Newar finat, ko mums nahksee pahrzecst un ar kahdeem tehwineem wehl buhs jaturas, — Iai tad netruhkt spehka!

Emma atteiza, wina negribot nedj ehst, nedj dsert, un

Katſcha nehmas weena ap galdu. Pehz brihſja eenahkuſi at-pakal pee Emmaſ, wina teiza:

— Es ſazirtu abus rifus maiſes ſew ribas un iſplempu wiſu kruhſu peena. Nu man ir atkal duka. Wiſs buhtu labi, kad tiſ waretum tapt projam, waj kad wiſmaj ſinatam, kur atrodamees un ko ar mums grib darit.

Scho to wehl parunajuſees, Katſcha likas gultā un drihſi eemiga. Uſ azim nokrituſi un galwu eegrubduſi ſpilenā, wina ſchnahza tiſ weenadi meerigi un tiſ ſtipri un weſeligi, ka Emma wina apſkanda.

Genahza atkal leelā ſeewa, eeneſdama ehdeenu. Emma druſku uſehda, un kad pehz kahda laika uſmodas Katſcha, tad parahdija tai ehdeenu, bet pati likas gultā. Winaſ norunaja gulet pahrmains, weenai paleekot kahjeenai, lai winam newaretu uſbrukt kaſ negaidits meegā.

Wiſu naſti negulejuſi, Emma ahtri eeſnaudās, tomehr drihſi atkal pamodās un uſtraufuſees ſtahſtija, ka meegā redſejuſi Adamu.

— Ai wai! Deeſin ko muhſu iſredſete tagad dara? Waj teem maſ ir kahda jutene par to likſtu, kahdā eſam eeſtiguſchaſ? . . . Nopuhſdamās gaudoja Katſcha. Ari wina teizās redſejuſi pirit meegā ſawu ſaderinato.

Kad wakarā garā ſeewa eeneſa wakarinaſ, winaſ atkal abas diwaſ — ſchoreiſ padewigā laipnibā un ſirſnigi luhgdamās — mehginaja no tās iſdabut, kahdā noluhkā winaſ iſhti ſche atweſtaſ un kad winaſ laidiſhot walam. Bet atkal ta gluſchi weenalſigi nodudinaja:

— Naw ta nei mana, nei juhſu dariſhana . . . Un, to teiſuſi, leeleem weenalſigeem ſokeem iſgahja ahra.

Wakarā ſaguluſchaſ, winaſ ilgi behdajās un prahtoja, ko darit, ko buht. Tomehr tai tumſhajai miſllai, kurāſ

preetiſhâ minas tagad atradâs, nekahdu uſminejumu newareja atraſt: kamdehl minas ſhe atweſtas, kaſ wianu nolau-pitaji tahdi ihſti waretu buht un kad waretu zeret tapt waſam?

— Schinis laifos laupit zilwekus, aiſweſt neſin kuru un turet kâ werdſenes, — kur taſ ir dſirdets? . . . Saſchutuſi firdijâs Katſcha.

— Ta ir beſkauniga pahrdroſchiba! . . . Noteiza Emma. — Buhtu man jel jauſma bijuſi, ka mums iſlikti tahdi ſlaſdi, nekad es nebuhtu ar laiwineekeem eelaiduſees, — wiani wareja aizinat un luhgtees ziſ gribedami! Bet re, kâ daſchreiſ iſeet: es biju tiſ nobehdajuſees un nelaimiga, kad traſais Schalks mani ar tſchiganeem aiſweda frogû un kad neſinaju, waj un kur wareſchu atkal ſanchht kopâ ar ſawu Adamu. Tad es ſewi zeeſchi nonehmoſ labotees un buht winam weenmehr uſtiziga; bet nu atkal jau eſmu keſâ un tiſ breeſmigâ, kâ wehl nekad, un ſawas paſchas weegſprah-tibas dehl ween. Ak, ja mehſ tagad dabunam no tâs leelâs ſeewas riſkſtes, waj ja mums noteef zita kaſhda pahre-ſtiba, tad man par ſewi jaſaka, ka es to wiſu pateeſi eſmu pilnigi pelnijuſi.

— Un es ne maſaſ! . . . Szizja Katſcha. — Budſena Mitſchis ir godigs zilweks; — lai ari nekahds braſchais, to-mehr kreetns ſwejs. Waj es newareju jau trihs — tſchetras deenas atpaſaſ godigi wahktees mahjâs pee ſawa Mitſcha? Kamdehl man wajadſeja palikt pee radeem tiſ ilgi un ſkreet paſaſ ſweſcheem zilwekeem — laupitajeem! — Bet deeſin, kaſ buhtu notizis, ja — tâpat kâ pee baſnizas — buhtu gar upmali kopâ ar mums paſtaigajuſees un eekahpuſi laiwâ ari graſene Liſa? Waj to wiani ari buhtu uſdrihkſtejuſchees nolau-pit?

— Waj fini, man eeschaujas labs padoms prahtâ! . . .
 Râ atdsihwodamâs, pehz brihscha ustrauzâs Emma un flusu,
 flusu tšchufstedama teiza Ratschai:

— Es usdošchos laupitaju wirsneefam par grafeni Difu
 Medemu. Mehš ešam abas paweemu augumu, wahzifki ru-
 nat es mahku, un manu drehbju kabatâ ir winas kabatas
 lafatinšch ar winas pilna wahrda eerakstu un wišeem eeschuh-
 teem grafu ziltš kromeem. Lafatinšch bija palizis manâs
 drehbês, kad wina tâs mehginaja, un es winai aismiršu to
 atdot. Tas nu buhs labs peerahdijums manam isdomaju-
 mam un warbuht laupitaji tizès maneem wahrdeem un lai-
 dis tad muhs wašam, eedomadamees šawâ nedarbâ pahrfka-
 tijušchees. Tewi es teifšchu šawu apkalspotaju un leegšchos
 no temis šahfirtees, rasi tâ teefam abas wašam. Difas lafa-
 tinšch tagad muhsu weenigâ zeriba.

— Râ tad! No Deewa pušes neatstahj mani warmah-
 ku rofâs, ja tewi laišch wašam. Tu fini, mihtâ Maiga, es
 ešmu tawš, tu mans draugs!

Otrâ rihtâ, tiklihdš garâ šewa winâm eeneša brofasti,
 Emma steidsjâs tai klahšt, luhgdama, waj newaretu dabut pa-
 piri un rakstamos, — wina gribot šakot tâs fungam jeb
 wirsneefam šo šwarigu.

— Naw te nei kahda funga, nei wirsneeka . . . Ta
 weenaldsigi atteiza un gahja pa durwim ahrâ.

Nu Emmâi, kas wišu nakti bija atradušees tahdâs jau-
 kâs, zeribu pilnâs domâs, ka gandrihš nemas nebija eemigufi,
 nošlihka rofas newarigi uš leju, un wina, wiša šahchufufi
 un šewi šabrukufi, šahka ismišumâ šchakstet. Bet Ratscha
 firdijâs:

— Šupis lai parautu tahdu nejauzibas reižu, kahdâ
 mehš ešam eeklumuščas! Rahds nedeews tos treeza muhs

nolaupit, un ſche atweſt, kad mehſ te neweenam neeſam wadjadſigas? Ja jau gribeja mums ko darit, lai tad ari daritu, kad tiſ laiſtu projam. Bet nu ne ſchà, ne tà, — neleekas neweens neka gar mums ſinus. Wiſpahri ſche leekas it kà iſmiruſchà paſaulé pehz mehra laikeem. Eſ nupat, atkal pakahpuſees pee maſà lodſina, ilgatu brihdi luhkojos ahrâ un klaufijos, bet nefur nedj ko dſird, nedj redj, — tiſ putnini kofos tſchiwina, un kautfur dſenis kſiſſchâkina. Tihri kà apburtâ pili! Leekas, weenigà dſihwa dmehjele ſche ir tikai muhſu weenaldſigà ehtneſeja, un ta pati tahda, ka netihk ne paſſatitees: gara kà nelaimé un neſchehliga kà nahwe. Ja buhtu drehbes, waretum mehginat behgt: kad wiaa, zeneſdama ehdeenu, peenahk pee galda un atſlehga paleek durwis, waretum ſchigli iſſkreet ahrâ, peeſlehgt no ahrpuſes durwis un ſpollet tiſ projam un meſchâ eekſchâ! Bet kur krekla ween lai ſkreenam? Un ar wari ſcho diſcho garo braiſſnu waſat: nogahſt gar ſemi, aiſbahſt muti, ſaſeet kahjas un rokaſ, lai tad waretum uſmeklet ſawas drehbes un behgt projam — tiſdaudj mums nebuhs tahrpas ari par abàm kopâ.

Emma, kuſi raudadama, weenaldſigi klaufijàs Katſchas prahtojumos par behgſchanas nodomeem, uſſkatidama toſ par tuſſchàm tahrmaſam, kuràm naw nekahda pamata. Winai tikai ruhpeja, ko nu teiſs Adams, atnahzis pee darmdega un wiau tur neatraſdams, un ja wiaa atkal ar to ſatitſees, ko tad lai tam ſaka par ſawu ilgo prombuſſchamu? Al, nu wiaa bija atkal tahdâ pat launâ liſtâ, kà pirms kahſam un kahſu deenâ! Kaut jel labais, gudrais kuprainitis to ſinatu! Warbuht taſ waretu atkal kà winai lihdſet.

Schodeen notifa pahrmaina wiau weentuhgajâ ap-

fahrtne: pawafarê bija ahrâ dsirdama ratu rihbona, jemes dimdona, ſirgu ſweegſhana, ſuu reeſhana un ſauſſhana un zilweku balſis — tſhaloſhana un ſmeekli. Liſas, ka ſahds medneeku bars buhtu eeradees ſehtâ. Wehlaſ ari eh-
faſ otrâ galâ bija dsirdama tſhaloſhana, dſeedaſhana un it kâ lihſma dſihroſhana.

Wafarâ garâ ſewa weenaldſigi pawehſtija, ka kungs nu eſot mahjâs, un ja gribot, warot tam rakſtit. To teif-
dama, ta nolifa uſ galda lihdsjâs ehdeea traufteem loſſni papira ar ſihmulu.

Emma tuhlin nehmas rakſtit, paſinodama, wina eſot grafene Liſa Medem no Saulgoſes muiſſas, iſgahjuſi ſah-
nu deenas wafarâ ar ſawu iſtabeni meſhâ gar upmali pa-
ſtaigatees, nepaſihſtami wiſreeſchi winâm uſbrufuſchi un ar waru atweduſchi ſche; wina luhdsot un praſot, lai tuhlin winas atſwabina; zitadi wiau aiſwedejus un turetajus ne-
brihwibâ peemekleſhot bargs ſods, jo winas onkulis eſot ag-
raſais aprinka marſhals, tagadejs Warſchawas gubernators, barons Nurmhuſens. Rakſtu wina eedewa ehſtneſejai, luhgdama to tuhlin nodot ſchâs mahjas kungam.

Wehl winas nebija wafarinaſ paehduſſas, kad garâ ehſtneſeja atkal eenahza un weenaldſigi paſinoja, ka ſwaba-
das winas tiſſhot, bet eeſam laiſt projam, winâm wajadſe-
ſhot iſpildit to, kamdehſ winas ſcheitan atweſtas.

Nu bija behdu un preeka uſtraufums weenâ tiſâ.

— Eſ jau biju rehkojuſi, ka laba nebuhs un beſ neſo muhs waſam nelaidis . . . Noteiza Rakſcha. — Bet lai!
Ko war darit? Kad tiſ zitadi teeſam ſweikſas waſam. Kaſ
dubloſ kritis, ſauſs neuſzelſees, — mahza wezu ſauſchu pa-
runa, un taſ taiſniba.

— Ai wai! Kā tīf nekļahjas pašaulē! . . . Šķautstēdama gaudās Emma.

— Nēka kauna mehš nedomājām, bet ai wai, zīf traki īsnah! Deesin, kas tahds ir, kas muhs īfredsejis par šawu medijumu: kahds wezs beškaunigs tšhapris, waj kahds jauns mentšchigs burka, jeb tas īstihšuschais, īsbahlejušchais duhmu odejs? Bet lai tas kahds buhdams, kad tīf taptum projam un drihši waretum dotees pee šaweem bruhganeem, ka tee nedabun ko jušt par muhšu pašuschānu . . . Tā atkal Katscha.

Otrā rihstā garajai ehstnešejai lihdsja eenahza kahda otra šeeeweete. Ta wareja buht ap diwdešmit peezi lihdsj trihsdešmit gadu, plezigi druifnu augumu, melneem mateem un, zīf krehlainā īstabas gaišnā wareja šaredšet, īfās buht škaištu šēju un burwigi mihligām azim.

Noštahjušees Emmai preešchā, wina to apšlatija drošchu, gandrihš nēkaunigu šlatu. Šehrhušees bija wakīgā rihsta šwahrkā, kurā winas pilnās formas tomehr labi bija nojaušchamas.

— Ak tad grafene . . . Wina šawadi wihpšnadama noteiza. — Bet lai kas buhdama, kurās šche eeklumuschas, wīšām jabuht weenā rindā ar mums.

Šeegahjuši Katschai klahst, kura šehdeja uš gultas malu, wina, uškehruši tai rofu uš kruhtim, eesmeedamās īššauzās:

— O, kas par šaldpeena ahbokeem! Te ir gan peekehreens . . . Wina peelika rofu ari wiršpus zekeem, teikdama:

— Šaaprauga, waj tad šchij brangulei, maigulei lempas un šluinas ari tīf wāren brašchas un kuplas . . .

Katscha dušmigi atgruhda šeeeweetes rofu nošt.

— Man tahda drauga newajaga!

— Nu, nu, kuplā puhze! Ne tīf grihni! Kad tawi

nepanem pee tšhegas un neispluhz wišu tamu zefulu! Tu neefi nekahda grafene, tewi war wijadi isdšihwot . . .

To teifufi, šwešhà apšitàs apšahrt un, kahdu jautri aušhigu dšeesniiku uštrallinadama, aišškrehja projam, bet garà šeewa aizinaja winas eet wannas istabà nomasgatees un matuš šakopt. Masgadamaš winas kluši šarunajàs, preezadamàs, ka Emmaš rakštam notizejušchi un ka nu klušš šwabadaš.

Kad Emma no wannas iškahpuši, nošlauzijufees un šapinušees, gribeja ušgehrbt kreflu, wika to newareja wairs atrašt.

— Ire, krefli man šhe ir rokà . . . Weenalššigi paškaidroja garà šeewa. — Tee tagad naw wajadšigi: tagad jaeet katrai mahtes dotà grešnibà ween. Behzat šawus krefluš dabušt.

Ja, Emma redšeja šawu un Katšhas kreflu šeewai uš rokaš. Pašaidijufi, kamehr ari Katšha šakopjaš un šarotà galwu, ta aizinaja abas eet winai lihđša.

Emma išnišufi paškatišàs Katšchai ažiš. Šchi, parauššidama kameešchus kà šuhrodamaš, bet reišà ari kà ar šawu lišteni apmeerinadamaš, klušu teiza:

— No lai dara? Mums jaškauša un japadodas šawam lištenim, ja gribam tišt wakam. Tas wišš par muššu weeglprahtibaš grehku. Bet lai! Ahdu tatšchu mums nenowiškš, ažiš neišbadiš un šaulu laišam ari nelaušiš.

Weena otrai pee rokaš peekehruišhàs, winas, garàs šeewas raiditaš un bihđitaš, iškahja no istabas un šoloja pa šokridoru — tahdu pat krehšlaini tumšchu, kahda bija winu istaba ar wišàm blašus telšam. Šeewa atwehra kahdaš durwiš, un winàm preti pluhda tiš špošča gaišma, ka ažiš apškilba, un winas, turedamas roku aiš azim, pašrakšpa pašr

īleefni. Wīnas atradās kahdā glihtā preefšnamā, fur ar paklahju ņegtas trepes weda augšchup. Wiša trepju telpa bija no ņaules ņtareem peelijuņi netikai pilna gaiņchuma, bet ari ņiltuma. Te bija tiņ jauki, tiņ patihkami, ka wīnas gandrihņ aiņmirņa ņawu ņtahwofli un lehni un kà ņawedamās kahpa augšchup; baņās kahjas miņņstajā paklahjā kaudēja tiņ tiņkami un modināja ņawadas, pa wiņu meeņu ņkrejoņchas fairinoņchas trihņas. Utrodotees diwi deenas dņiti krehņlainā iņtabā, Gmmai tã ņhilba azis, ka tãš meta mirgas, un wina newareja iņņņirt, waj trepju paklahjs ir ņili ņati, waj mehli ņati ņarņanraibs. Wīnai bija tagad tiņ patihkami weegla ņajuhta, un wiņs wīnai ņņņita kà kahds jauņs ņapnis. Wina eezerejās gan ari ņawu tagadejo pateeņo ņtahwofli, bet tas wīnai nelikās wairs nebuhņ tiņ behdigs un bihņtams, kahds tas bija lizees tikai wehl ihju brihdi atpakaņ: wīnai tã ween ņņņita, ka wiņs buhs labi un ka wiņpahr neņas ņauns wīnam nedraud. Wīnai pat likās, ka tikai taiņni tã wajaga wiņam buht, kà tagad ir un kà ar wīnam noteef.

Trepju lihņumā atradās augņts logs. Tam bija krahņainas ruhtis, tã ka tikai pa daņchām neleelām ņņņautnitem, kuras bija no nekrahņota ņtikla eesprauņtas ņtarp krahņainajām ruhtim, wareja ņkatitees ahrã. Pa tãm bija redņamas ņaules apņpihdetas eglu galotnes neleelã tahlumã un tãm pahri ņilais gaiņs un ņiltã jaukã waņaras deena.

Loga augņchejã daņa bija waņam, un pa to pluhda eefņchã gaiņchums, ņiltums un waņaras jaukums un miņligums. Netahlu no loga, blakus trepem, bija ņeenã leels ņpogulis. Tani ņewi eeraudņidamas, wīnas jutās pahrņteigtas, pirmã azu mirkli domadamas redņam zitas kahdas kailas ņkaiņtules, jo tahdas, kà tagad, wīnas nedņ weena nedņ otra neņad ne-bija ņewi redņejuņchas ņpoguli un paņchas ņewi uņ reiņ nepaņina.

Tikai zeeſchaf ſpoguli eefſtatidamàs, winas atjehdſàs un ſemi paſina. Preezigi eefmeedamàs, winas ſmaidofſhas un beſbehdigas kà maſas meitenes, kahpa pa trepem augſchub, turedamas weena otras roku ſaujà eetwertu.

— Zeeſcham wiſs te kà apburtâ pili teifu meſchâ! . . .
Eetſchukſtejàs Emma.

Trepju galâ garâ ſeewa, paſazejuſees tâm garam, atgruhda durwis waſam un eelaida winas leelâ gaiſchâ iſtabâ, furâ nebija neweena zilweka; redſeja tikai gabaliau weenu ne otra noſtahditus weſelu rindu ſtikle ſkapju, — zif ihſti, newareja uſ azu uſmeteena pahrfkatit, bet laikam bija to, kà Emmai likàs, kahds duzis, waj wairaf. Gar ſeenam redſeja tahdas pat glesnas, kahdas bija redſejuſſhas jau, kahpdamas pa trepem, uſglesnotas uſ ſeenam: braſchus bruaineefus laſſtojam ap ſkaiſtâm, wehligâm ſeeweetem, waj atkal ſatiras un reebigi nejaukus, brauligi nirdſoſchus ſaunus ar rageem un aunu kahjam guhſtam un guwjam failas nahras un dailas puſkailas, waj ari gluſchi failas ſkuſes.

Slgi winas nedabuja ſkatitees bildès un brihnitees par ſawadajeem ſkapjeem, jo garâ weenaldſigâ ſeewa paſlaban atwehra rindas galâ ſtahwoſcho ſkapi waſam un lika Emmai eet tur eefſchâ, un kad ſchi, baididamàs un brihnidamàs kawejàs to darit, wina to ſtumſchus eestuhma eefſchâ un durwis aif winas aifſlehdsja. Nahkſchâ ſkapi wina eeraidija un eefſlehdsja Katschu.

— Uhja! Mehſ jau noſlahpſim! . . . Nobijuſees tſchukſteja Katscha.

— Menoſlahpſit wis: are, augſcha ſkapjeem waſam. Nefas jums nefaitès ari zitadi. Stahweet tik meerigi, rokas nolaiduſſhas uſ leju un ari azis nemirſſchfineet. Kad buhſit klaufigas, drihſi tikſit waſam; ja nè, tad nè . . .
Noteiza weenaldſigi garâ ſeewa, eedama ahrâ.

Emma ar Ratschu nedabuja weena otrai iſteikt ſawu iſ-
 Brihneſchanos par wiſu redſeto, kad ſahles otrâ galâ durwis
 patwehrâs un pa tàm eenahza weſels bars jaunu, tahdu pat
 gluſchi failu ſeeweeſchu un ſkuſu. Wiſas tâs, zita par zitu
 tſchalodamas un ſmeedamâs, ſtahjâs katra weenâ ſkapi, un
 durwis aiſ tàm aiſtaiſija tà pati ſkaiſtà, braſchâ melnmate,
 furu Emma ar Ratschu jau pirmit bija redſejuſchas un kura,
 kâ likâs, bija pahr wiſâm pawehletaja un riſkotaja, jo ta
 peenahza ari winâm ſlaht, apſkatija winas no wiſâm puſem
 un ſawukahrt peefodinaja iſturetees meerigi un ſtahwet it kâ
 nedſihwâm.

Roſkatidamâs uſ ſahles otu galu aiſejoſchai melnmatei
 pakaf, Emma redſeja, ka tuhlin aiſ Ratschas ſtahwoſchâ ſee-
 weete nebija gluſchi faila, het atradâs garâ baltâ kreflâ,
 furu ta tomehr no muguras puſes bija uſzehluſi lihdi ple-
 zeem, un, galwu pagreeſuſi ſahnis, luhkojâs ſew pahr ka-
 meeſi atpakaf.

Sahles otrâ galâ pawehrufi durwis un ſaplaukſchſina-
 juſi plaukſtâs, braſchâ melnmate atſteidjâs atpakaf un eeſtah-
 jâs peeſtjâ ſkapi no ſchi gala.

Drihji bija dſirdami koridorâ ſoki klaudſam, wihreeſchu
 balſis tſhaloſjam un ſmejamees un tad pa gala durwim ſa-
 nahza ſahlê dewini kungi. Râ Emma wehroja, tee wiſi bija
 peedſehrufchi, wiſmaf kreetnâ duhſchâ, jo gandrihſ wiſeem
 fejas bija ſaſarkuſchas, un daſchs runaja ar ſtipri paſtih-
 wu mehli.

— Wihlee weeſi, luhgtu nu apſſatit manu bilſchu gale-
 riju . . . Emma dſirdeja weenu no eenahzejeem ſakam,
 kureſch tà tad bija ſchâs pils ihpaſchneeks. — Rau, ſchis trihs
 (wina dſirdeja to paſchu wihreeti runajam tahlaf) ir ſla-

wenàs sengreeku heteras: Trine, Aspasija un Lais; bet te šchis diwas ir romneku keisariškàs kurtišanes — Agripina un Mesalina, un ta wefeligà, plezigà šakofšne — wahzu keisarene Barbara, kas špehjuši aštondešmit trihs wihreeschus no weetas noweift. Šchi atkal ir weena no Tiziana mihligajàm škaištulem, bet šchi Rafaeka madonna . . .

Emma, šahnis pablensdama, redseja tagad štatitajus

peenahkam pee peeťtā ſkapja no ſcha gala, kur ſtahweja braſchā melnmate, bet wadonis atkal turpinaja:

— Āre, ſchi ir ſlawenā ſengreeku dſejneeze Safo no Leľbos ſalas un tās diwas maigules, kas winaĳ ſtahw katrā puſē, ir winaſ ſkolneezeſ dſejas un miľleſtibas maľķlā . . .

— Ā! Āha! . . . Dſirdeja kaľdu ſkatitaju eefme-
jamees.

Āreenahťot pee tās, kura ſtahweja tuhlin aiſ Āatſchas, Emma dſirdeja waditaju teizam:

— Šchi ar ſawu paľr kameeſi atpaľak wehrſtu ſkatu ir Wenus calliypgos — daiľgurne Wenera, nemirſtigſ gree-
ku klaſiſķlās ſķulpturas darbs.

Emma redſeja, ka ſtaſķtitajſ bija wezſ kungs ar gan-
drihĳ pilnigi baľtu galwu; ari ziti bija pa leelakai daľai ſirmgalwji, waj pliſgalwji; tiľai diwi iſķķatijās paľaunakĳ, un weens no teem Emmai ſķķita buľt liħdſigſ duľmu ode-
jam, bet waj tas pateeſi bija tas pats, wina nebija tiľena, jo ſchis bija geľrbees pilnigi zitaďās dreħbēs nekā tas tur meſchā, un labi wina nedriħķſteja uſ to ſķķittees.

Āagad tee wiſi druľſmejās ap to ſķķapi aiſ Āatſchas, ap-
ľriħnodami tanĳ ſtahwoſcho ſķķaiſtuli no wiſām ſķķetram puſem.

— Un, rau, ſchis diwas ſaľoſķnigās blondines ar kup-
lajām formam ir Rubenſa holandeetes . . . Āeiza weeſu waditajſ, nahťot pee Āatſchas un Emmas ſķķapjeem. Nu tiľ Emma ar iſbailem eeraudſija weeſu ſtarpā ari baronu Šchal-
ķu. Wina waj ſķķtinga no paľrbaiľem, aiſmirſďama ľaunu un wiſas zitas juľtas un ſtahweja ķā marmora tehľs, roľas uſ ľeju nolaiduſi, azis noduľruſi, neweenu plaľſteenu ne-
pamirſķķinadama. Winaĳ tā ween ſķķita, ķā barons ľuľ-
ķojās taiſni winaĳ giľmi.

— Zif peewilziga feja! . . . Wina dſirdeja ſew præf-
ſchâ kahdu brihnamees, bet wina nepazehla azis uſ augſchu
un ſtahweja kâ ſaſaluſi, kâ pamirufi.

Atjehdſjâs wina no leelajâm pahrbailen tifai tad, kad
fungi bija jau aiſgahjuſchi un kad ſeeweetes, tſchalodamas
un ſneedamâs nahza no ſkapjeem ah râ un dewâs pa tân
paſchâm durwin atpakal, pa kurâm bija eenahkuſchas. Garâ
weenaldſigâ atſlehſja Ratſchas un Emmas ſkapjus un weda
tâs lejâ wina iſtabâ. Tagad ta atdewa winaâm wiſas dreh-
bes atpakal, teikdama:

— Nu juhs ſawu uſdewunu eſat iſpildijuſchas.

— Un tas bija wiſs? Wairaf nefas? . . . Ratſcha
iſſauzâs iſbrihnijuſees.

— No tad tu wehl gribeji? . . . Atwaizaja weenal-
dſigâ, ſchoreiſ it kâ ſawadi pawihpſnodama.

Ratſcha ſamulſa, bet Emma, ſteigdamâs tai palihgâ.
waizaja ſawufahrt:

— Waj nu laidis muhs walam?

— Laikam, laikam . . . Zjeedama pa durwin, atteiza
weenaldſigâ weenaldſigi.

— Bet kâ wini te leiſchos wiſi labi prot latwiſki! Ari
tâs ſeeweetes un ſkuſes, likâs, gandrihſ latwiſki ween ru-
naja . . . Tſchukſteja Ratſcha, ſawa ſalozitâ un ſalausitâ
ſihku wainaga friju puhledamâs iſgobit atkal pareiſâ
apakumâ.

— Tifai fungi runaja ir freewiſki, ir wahziſki.

— Runaja ari poliſki un franziſki. Bet kâ tu ſini, ka
mehs eſam leiſchos? . . . Attſchukſteja Emma.

— Muhs tatſchu pahrzehla pahr upi leiſchu puſê un
tad ilgi weda arween tahlaf. Mums tagad wajaga buht
dſiki leiſchos eekſchâ.

— Neſa newaram ſinat, ſur atrodamees — Kurſā waj leiſchos: warbuht muhs neweda wis tahlaſ leiſchos eefſchā, bēt greeſa tuhlin atpaſaſ. Diwi reiſ dſirdejam tiltuſ rihbam. Waj mehſ ſinam, kaſ tee bija par tilteem, kaſ par upem?

Genahza atfal garā weenaldfigā un praſija, waj eſot gatamaſ: tuhlin winaſ medifſhot projam.

— Uſ kureeni? Waj turpat, ſur muhs nolau . . . ſur muhs panehma? . . . Uſtrauzāſ Katſcha.

— Naw nei mana, nei tawa dariſchana . . . Weenaldfigi atteiza weenaldfigā, pahrwilfdama abām pahr galwu winu baltāſ auſtenes.

Tuhlin winaſ dſirdeja wairaf zilweſu ſokuſ ſew tuwumā, juta ſewi ſatweram pee roſam, iſwedam pa durwim un ſahpinam pa trepem lejup; tad gahja pa ſehtu un wehl ſahdu gabalu tahlaſ un tad winaſ eefahpinaja ratoſ, rati ſahka rihbet un nu gahja ſtraujā gaitā uſ preeſſchu. Winaſ atradāſ tagad blaſuſ un ſehdeja peefpeeduſchāſ weena otrai zeeſchi ſlaht.

* * *

Tani pat laiſkā pila ſaimneekſ ſehdāſ ar ſaweem weeſeem pee galda.

— Na, ſo juhſ ſaſat par manu paſchreiſejo ſkulpturaſ darbu krahhumu? . . . Taſ preezigā lepnumā greeſāſ pee ſaweem weeſeem. — Aſtonpadſmitā gadu ſintena beigāſ un dewiapadſmitā gadu ſintena ſahſumā eſot paſtahwejuſi paruna, ka tee muifchneeki, kaſ neeſot dſihwojuſchi pirms lee-lāſ frantſchu rewoluzijaſ, tiſpat kā nemaſ neeſot dſihwojuſchi, jo tee nepaſihſitot toſ preekuſ un jauſummuſ, ſahduſ bau-dijuſchāſ augſtāſ ſahrtāſ pirms rewoluzijaſ. Bēt eſ eſmu

pahrleezinats, ka ari tagadejos laikos ihsts muischneeks war dshiwot glufchi jauki un pilna mehrâ isbaudit wifas tās isprezas, ko ņhās semes wirņu zilwekam wehlets baudit, — wajaga tikai praņt dshiwot! Domaju, pee tahdas atņinas ari juhs, mihee weefi, buhsit ņhodeen nahkufchi, apņkatidami manu hilschu gāleriju ar wiņeem teem dshweem mahņņlas darbeem, kurus eņmu ņpehjis ņakopot ņawâ krahtuwē un kurus darinajis patš leelafais dailneeku meistars wiņâ radoņchâ mahņņlâ — patš Deems.

— Sa, ha, ha! Tew ir teesņham laba un wispuņiga garņņha ņmalku mahņņņas darbu atraņchanâ un iswehlē. Tik daudņ ņkaiņtuma nudeen neatzeros redņejis weenâ weetâ. Uņ to tewi, mihto Kaņimir, gratuleju ņkaidigâ preekâ . . . Sa-juhsminats atteiza ņahds weefš.

— Bet tad nu tew, mihto Kaņimir, jaņarihko ņhodeen leeliņka orgija. Ar ņchahdām islaņitām, daschdaschadām ņkaiņtulem war, nudeen, isdarit leelas leetaņ! . . . Gauza ņahds zits.

— Nu wajaga isnahkt tahdai pat paradisiņkai ballei, tã toreis pee mana drauga pana Wadaitewiņņha, kad aņtonpadņmit Kurņas un leiņchu ņaimneezes un ņaimneeku meitas dejoja mums preekņchâ Gewas koņtimâ! . . . Kleedņa barons Schalfš.

— Man waren patifa tās, kuras tu, Kaņimir, dehweji par Rubenņa holandeetem, ņewiņņki ta, ņas ņahweja paņchâ rindas galâ. Ta otra bija warbuht pardaudņ ņemneeziņka, robuņta.

— Sa, ta teewakâ, maigakâ, bija gan peewilzigi fairinoņņha . . . Peebalņoja ņahds zits.

— Na, mihtee, waj sineet, ta nebija wis kautkahda meſchu odſina: ta bija ihſta dahrju oga, nemta no wiſlabakâ lêzeſla: ta bija augſtdſimuſi perſonina, — konteſe . . . Swarigi paſſaidroja mahjaſtehmſ ſaweem weeſeem.

— Tu joko, Raſimir, waj runâ pateeſibu? . . . Uſtrauzâs kaħds žitſ.

— Nemaf nejokoju! Konteſe, konteſe. Kaħda graſene Medema.

— Waj welna! Kâ tu pee ſchaħda ſwehrina tiki? Kâ tu to drihſteji darit? Waj taſ wiſpahr ir jel eeſpehjamſ? . . . Skaneja wairaf bałſis žita par žitu.

— Ko? Konteſe? Kaħda konteſe? Kaſ par jauno graſeni? . . . Sauza ſtarpâ barons Schałſ.

— Ta, kaſ atradâs rindaſ peħdejâ galâ: maſâ, maigi ſafołnigâ blondinite, furu eſ dehweju par weenu no Rubenſa holandeetem.

— Raſimir, miħko Raſimir, waj tu tiħiħi laid mums miglu ažiſ, jeb tu runâ dſehrumâ? . . . Tâ atkal Schałſ.

— Meħaħdu miglu, miħko Wiłtor, nelaiſchu ažiſ, ne ari runaju dſehrumâ: ta bija pateeſi konteſe Liſa Medem no Saulgoſeſ. Par taħdu wina pati uſdewâs, un ari kabatas lafatinâ bija winas wahrds laſamſ.

— Raſimir, tad eſ neſaprotu, par kaħdu graſeni tu runâ un kaſ ta taħda tew par Liſu Medem. Saulgoſeſ konteſi — Liſu Medem eſ paſiħſtu ſoti labi, — ta nebuħt naw lihđſiga ſħitai, ko nupat te redſejâm. Uri ſħo ſeemeeti eſ paſiħſtu, jo tikaſ daſħaſ deenas atpaſaf atradu winu tſħiganu pulkâ un paħrgeħrbuſħoſ par tſħiganeeti. Wina pat noſaga man ſirgu deenas laiſâ, manu ažu preeſħhâ aiſ-

jahdama to projam. Lewi wina smalki peeschmaufusi, eeteif-damàs par grafeni, gan laikam gribedama tà paaugstinat famu zenu. O, ta ir pirmà numura blehde! Eç romantika, romantika!

Un barons Schalks pastahstija par jaweem peedsihwojumeem ar balto un melno tshiganeeti: fà tàs aishjahjuşhas winaam un wina draugam sirguş, fa wina sirgş wehlaş pahr-fkrehjis gan mahjàs (laikam balta tshigane nemahzejuşi labi jaht un wiaşch to noşweedis), bet wina drauga sirgş, furu aishjahjuşi melnà tshigane, nebijis nefur wairs atrodams. Sawu stahstijumu wiaşch nobeidja ar preezigu işşauzeenu:

— Bet labi, fa nu ta krahpneeze rokà! Reiş nu wina man şamafjàs par wişam reişem! O, ta buhş işdshwe ar tahdu nekawnigu krahpneezi un wiltuş grafeni! Oç, oç, fas par romantiku! Es domaju, tahdu romantikfu notikumumu ari şehi romantikfà pils şawà gadu şintenus garajà gaità nebuş wehl peedsihwojuşi.

— Wiktor, tawi preeki şhoreiş weltigi: wiltuş kontefe jau projam, jo domadams to par pateefu grafeni, lifu to tuhlin pehş bilşchu iştahdes weş projam.

— Tad dshitees pakaf! Notwert! Atwest! . . . Aleedja barons Schalks uştrauzees un uşbudinajees. Un işfkrehjis fehtà un paşauzis sirgu puişhus, wiaşch, işrahwis few no fabatas mafu un augstu işzeltà rokà to rahdidams uşkleedja:

— Dsenatees tam diwi şeewetem pakaf, fas pirmit aişweştas, un atweedeet tàs şchurp! Dabuşit fatrş şints rubku! Nemeet manus sirguş un netaupeet!

— Zeenigs barona leelşkungs, tas buhş jahjeens uş dshiwibu un nahwi! . . . Atteiza puişchi paşlanidamees.

Ēh! pahrīs minutem divi jahtneeki drahsās pilnos
aukos pa wahrteem ahrâ, bet barons Šhalks kaĥpa pa tre-
pēm atpakaļ pils augšchejâ stahwâ, preezigi ţmaididams un
fluţi ţewi runadams:

— Ēĥ! Kas par romantiku, kas par romantiku!

Astonpadimità nodata.

Pehznahzeju jautajums.

Ķefabs nepar deenas laikā ceraudsit ūvaigſnes un negrib wairs ūtudet. — Ķdile rudſu lautmālē. — Ko Maruta ar mahti runajuſchas. — Par ko meitenes dauds domā. — Paſaule beſ manis! — Ķif behrnu Maruta wehletos. — Wiſbreeſmigatais noſeegums. — Ķefaba domas par aemirſtibu. — Wehs buhſim laimigi!

Ķtihpneeku Ķefabs, pliku galwu, kreklos iſſweedees, baſām ſahjam un uſlozitam biſſam, guleja plehſumā, rudſu tihruma malā, ſeedoſchas laukahbeles ehna un, rokas ſakruſtojis ſem galwas, luhkojās gaiſā, ka bija dſidri ſils, tiſ weetam ſkrehja, wehtras treektas, baltu, ſarauſtitu mahkonu drumſtalas. Wiſch luhkojās un brihnijs, ka tiſ dſidri tih-rā gaiſā — pehz pagahjuſchās naſts ſtiprā, jowainā pehrfona leetus — nepar ceraudsit ūvaigſnes. Agraf, ſehna gados, wiſch tahdās reiſās bija deenas laikā un ſaulei ſpihdot warejis daſchas ūvaigſnes ſaſkatit. Tagad neweenas paſchas. Waj winam azis jau maitajuſchās? Ķihdſ ſchim wiſch to nebija wehl ſinajis. Nu wiſch pirmo reiſ nogeed, ka winam azis naw wairs tiſ labas, kà agraf. „Tā eet,” wiſch domā. pawirſidamees wairaf ſem ahbeles ſareem, jo ſaule ir jau paſchā puſdeenā un ſpihd taiſni wirs galwas, kamdehſ ari ah-bele ehnu nemet wairs tahlaf, kà tiſai ſem ſaweem ſareem. „Ja, tā eet: gara azis no grahmatam kkuhſt gaiſchakas un redſ tahlaf un wiſu ſkaidraf, bet par to atkal meeſigās azis teef mahjakas, tuwredſigakas. Naw tad ari brihnums, ka mahzitee wihri, muhſchigi eegrimuſchi grahmatās, kkuhſt neween meeſigi tuwredſigi, bet beeſchi ari atſweſchinas arween

wairaf no ihftàs, pateefàs dšihwes un neredš in neisprot
winas gaitas, wirſeenus un pateefàs wajadšibas.“

Šahdas domas domajot, wiņš ſahť patš par ſameem
nodomeem ſchaubitees: waj maš jel buhs pareiſi, ka wiņš
wehl dašchus gadus ees pa ſkolam, paſchai dšihwei it kà at-
greesdams muguru? Domehr ko zitu lai ihſti eeſahť? Šin-
naſiju nu nobeidšis, diploms ſabatà, bet ko ar to darit?
Šaet ſtudet. Zitur ſchahds diploms neder. Ša buhtu gah-
jis zauri ſahdu aroda ſkolu, waretu nu ſtahtees tuhlin dar-
bà, eenent dšihwè ſchahdu waj tahdu weetu. Bet tagad?
Šits nefas neatleef, kà ſtudet. Peezi, ſeſchi, waj wairaf gadu
apraftees grahmatàs, pilnigi atrautees no teeſchàs darba
dšihwes, tas winam, jau no behrna deenam pee darba pee-
raduſcham, tà ſakot, ar darbu ſaaguſcham kopà, neleefas
tagad nemaš wairš patihkami — tagad, fur wiņš eegu-
wis teeſibu eet uš augſtškolu. Ugraf winam ſchàs teeſibas
liktàs tik wilinoſchas: tagad, kad winam tàs rokà, tàs winu
wairš newilina. „Pateefibà man tagad wajadſeja buht jau
pahriš gadu ſtudejuſcham, bet nule tik ſahť un noſehdet wehl
peezi — ſeſchi gadi uš ſkolas ſola, paleefot paſchai darba dših-
wei pawiſam nomafus, tas, nudeen, naw patihkami. Bet ar
gimnaſiſta gudribu ween dšihwè newar neko dauš eeſahť!“
Zefabs gandrihš dširdami nopuſchas, azis aiſlaidams zeeti
un gaiſà wairš neſkatidamees, jo no ilgàs, weltigàs luhfo-
ſchanàs tàs jau tihri noguruſchas.

Peepeſchi wiņš juht ſew luhpas weegli aiſkaram.
Wiņš domà ſahdu ſeedu lapianu uſfrihtam ſew uš luhpam.
Tadehl, pahrwilzis ar plaukſtu pahre muti, azis nemaš neat-
dara un gulès tahlaf, jo meegš patlaban ſahť uſmahťtees.
Bet atkal wiņš juht kaut ko peeduramees ſew pee waiga

un luhpam un schoreis jau stipraf. Wiasch pawer azis un eerauga few pee galwas stahwam Marutu ar rudsu pufi rokâ.

— Guli ween tahlaſ, eſ eefchu ſawu zefu, — lai paleef wiſs par ſapni. Tà eſ tewi arween ſapni apzeemoſchu. Eſ buhſchu tawa ſapnu meitene . . . Laimigi ſmeedamàs, ſaka ſkuſe, noleekdamàs, Zefabu apkampdama un ar to ſkuhpſtidamàs.

— Redſi, mans dahrgais, kà tewi pahſteidſu! . . . Wina ſmejas preeziga un laimiga, no ſkuhpſteem atguhdamàs un noſehſdamàs Zefabam lihdsfàs.

— Weegli tas tew bija iſdarams, jo wehtra tà auro, un meſchs tà ſchmahz, ka ne uſ trihs ſoki newar nahzeju dſirdet.

— Sa, wehtra tahda, ka meſchâ tihri bail eet eefchâ, ka neuſgahſchas kahds toks wirſâ. Bet kahds tu iſſkatees! Nahtna biſfàs un tàs paſchas uſlozitas pahri pus leelam. Gluſchi kà leelais darba ſtrahdneeks. Eſ jau nemaſ nebuhtu paſinuſi un nebuhtu nahkuſi klahſt, ja nebuhtu eerau-dſijuſi kupatſchas galâ uſſprauſtu gimnaſiſta zepuriti. Redſu: ſirgi meſchmalâ zelmeenâ ganas, un gans gul rudſu malâ. Sche meſcha tuwumâ un rudſu lauka aiſwehni ir ihſta lutſcha ſchahdâ wehtras laikâ. Bet kahdi tew zimdi gul blaſam! Tahdi prahwi un tà nolahpiti, ka no katra ir ihſts zehleens.

— Tee tehwa ſkuju kapajamee zimdi . . . Paſſkaidro Zefabs, meitenei zimdu atneemdams, kuru ta patlaban tura rofâ, aiſweeſdams tahlu projam un ſatwerdams winas rofu.

— Tagad tee man wajadſigi . . . Winſch ſtahſta tahlaſ. — Wedam mehſluſ, bet man rofas, redſi, jau iſlutuſchas, atraduſchas no gruhſtibam, un zeetâ darbâ metas tuſſnas plauſtâs. Mauzu talab ſchos nolahpitos kulaimus rofâs.

— Kahdu darbu tu ſtrahdâ, mehſluſ wedot?

— Vihds pusdeenai abi ar puiſi bijam metejos, Zndri-

Kis gahja wefumus uf lauka, pehz pusdeenas es gahsifchu. Tà pehz rindas wifì trihs mainamees, lai darba gruhtums isnahktu wifseem weenads. Tehws ar ganu Simani ir brau-
kataji.

— Tad tew gan ir fo išturet. Mehslu meschana laidarà ir gruhts darbs. Redju, kà muhsu puišchi fwihst, — mehs ari tagad wedam mehslus.

— Ur atkaru fauleem tur newar strahdat, tas teesja. Domehr šawâ reisâ waren patihkams tahds darbs, fur wa-
jadjigs peelift wifus špehtus. Rà ehdeena laikâ tad ehdeens eet pee firds un zif wafarâ šalds meegs! Bet Nute, Nute, fur un kà tu šche radees?

Wina nu tam pastahsta, ka ejot uf Sirmgrauscheem: Anetei pahrnahktušchi jauni dehli, šwehtdeen buhschot krišti-
bas, gribot darit alu, un wina nefot raugu. Sirmgrausis jau aifwafar atbrauzis, eeluhdsis wifus kristibàs un gribe-
jis dabut raugu, bet newarejušchi dot, jo muza nebijušì no-
laišta. Nu, mehslus wedot, muzu išdšehrufchi, tà tiftdami pee rauga; mahte peelchjušì un eedewušì winai lihdsja we-
šelu pudeli . . .

Ša, turpat eschmalê, ehnâ noliftu, Šefabs redseja pu-
deli, lihdsjàs tai bija nomešts šchkeets. Nute paškaidro'a, ka tas esot no Sirmgrauscheem patapinats un wina nefot to atdot. Tahlak wina štahstija, ka tihšchi negahjušì apkahrt pa zeku, bet nahktušì teescham pa laušu starpam un šehtu zeli-
neem, lai tift isnahktu eeschana zaur Stihpneekem. Aplo-
kâ pee pirts eeraudsijušì Maigu telus dširdam, ta winai pa-
teifufì, ka brahliš^o meschmalâ aif Šwiku kalna pee sirgeem, un tà wina šche to atradušì. Beidsot wina atzerejàs wehlet tam Iames uf eškamena nolifschanu un eeminejàs ari par wina gaidamo braufschanu uf Terbatu.

— Brauſſchu jau nu gan, bet neſinu, zif ilgi wareschu tur palift . . . Winſch atteiza. — Druſku naudas, buhdams par mahjſkolotaju, eſmu eekrahjis. Weenam — otram ſemeſtrim warbuht warès dot ari no mahjam, bet tahlaſeem ſemeſtreem buhs atkal paſcham jagahdà. Tà tad nahſſees ſtudijas pahtraukt un eet kahdus lahguſ atkal par ſkolotaju.

— Sini ſo, Seſab! . . . Œuſe, brihtinu klusejuſi, Iehni, domigi eeſahſa. — Waj tew par katru zenu wajadsigs ſtudet? Kaujotees ar naudas truhkumu un ſtudijas pahtrauzot pa weſeleem zehleeneem, taſ teeſcham pahraf gruhts uſdewums un praſa daudſ gadu. Updomà, wiſa tama labakà jauniba paees weenà gruhtà zihnà — un tifaſ tapehſ, lai tu buhtu ſtudetſ! Waj ſtudeti ween war dſihwè buht derigi zilweſi? Lai ſtudè tee, ſam taſ weeglaſ eeſpehjamſ, un kaſ jau eeſahkuſchi, waj atkal tahdi, kaſ beſ augſtſkolas iſglihtibaſ newaretu eenemt dſihwè nekahdu weetu. Ar ſawu ſapraſchamu, ar ſawu darba mihleſtibu un kreetnibu tu wiſur buhſi weetà un tew wiſur klahſees labi. Sa muhſu wezafi warejuſchi eenemt dſihwè ſawu ſtahwoſli, buhdami gandrihſ beſ jebkahdas ſkolas, ſo tad tew bihtees iſglihtibaſ dehl, kaſ tu tatſchu weſelu galwu ſtahwi augſtaſ par wiſu muhſu apſahrtni. Tew jau tihri dabijſki peeſkritiſ pirmà loma muhſu nowadà, kà ari plaſchafàſ apſahrtneſ dſihwè. Manſ tehws arween mehdiſ ſazit, ka pati dſihwe eſot wiſlabakà ſkola. Un jo jaunakſ tu ſtahſees teeſchi paſchà dſihwè, jo tahlaſ tiſſi.

— Meitene, tu eſi domu laſitaja! . . . Seſabs iſſauzàſ it iſbrihnijeeſ. — Gandrihſ tàpat eſ te nule, pirmſ tawaſ atnahſchanaſ, biju jau domajiſ. Ar ſtudijam man, nudeen, neeſ weegli, lihdiſeku truhkuma dehl. Wet ſaſi

pati, waj es tagad wairs waru mest studiju domas pee ma-
las, kad wezafi par mani tik daudj jau istehrejušchees un
kad tehwa wišs lepnums, wišas zeribas ir tās, ka winaam
buhš studets dehls? Tehws darijis wišu, ko es wehlejees,
un man, domaju, nu ir peenahkums, darit šawufahrt to, ko
winašch wehlas.

— Bet kad tew tāpat dšihwê labi klahjas, labaki nekā
dašcham študetam, tad tehws warēs buht uš tewi ne masaf
lepnš, kà kad tu buhtu študejis.

— Tahdas isredses drihšumā naw domajamas. Ratra
ihšta labklahjiba ir wiraš gadu puhliu auglis.

— Par tahdām gudrām leetam nemahku ar tewi tee-
letees. Bet teikšchu tew ihši un škaidri, ko mehš ar mahti
ešam runajušchas. Redsi, tu winai tāpat eši pr prahtam,
kà man, un wina tewi un tawu brahli Šndriki ušškata abus
par kreetneem sehneem. Labpraht wina mani laistu waj pee
weena, waj otra. Bet Šndrikiš prezetees laikam wehl netai-
šas, naw man ari nekahda šakara ar winau, un par tewi wina
šchaubas, waj pehž wiraš gadeem, kad buhši istudejis, tu
mani wairs gribeši: beešchi gadotees, ka ta, kas škukes ga-
dos waren patihš, wehlaš, kà ušauguši jaunawa, wairs
nepatihš.

— Dahrgà Rutin, tu man patihši weenumehr, ari pehž
dešmit un wiraš gadeem! . . . Šekabs dšihwi runaja star-
pā, aplikdams škukei rošu apšahrt.

— Tā es ari tagad domaju; bet kà buhš pehž šešchi
— šeptini gadi, to mehš neweens nesinam. Mahtei šchai
leetā ir pašchai šawas domas, un tā ka wina ari wehlas,
lai muhju laime neišjuktu, tad wina ir ar meeru, ka mehš
prezamees drihši, warbuht jau nahšošchu pawafari. Wina
domā, ka tās wišpaher ešot tās laimigafās laulibas, šur

abi jauni prezejuſchees. Wina pati ar manu tehwu ari jauni ſapahrojuſchees.

— Rà mehſ tif ahtri waram prezetees? Eſ tatſchu wehl nefas neefmu. Rà un fur lai nodibinam ſawu eedſihwi?

— Taiſni talab waram tif jauni prezetees, ſa mums par eedſihwi naw ſo behdat, — ta jau ir gatawa. Mehſ ar mahſti eſam jau wiſu iſprahſtojuſchas un pahrrunajuſchas. Tehwam gruhti weenam paſcham pahrfinat diwi ſaimnee-zibas — nomato krona muiſcheli un paſchu mahjas. Jau daſchreij wiſch eeminejees, ſa muiſchelè wajaſjetu eelift kah-du tumu uſtizamu peederigu, bet tahda mums naw. Rubis pat jaunaks par mani. Bet tu jau drihſ buhſi pilngadigs un wiſpahri eſi tahds kreetns. Mahte talab domà, ſa mehſ diwi waretu nahſoſchu pawafari prezetees un eet muiſchelè ſaimneefot. Nu, ſo tu uſ tam ſafi?

— Tu, mana brihniſchfigà meitene! Tu jau runà tif gudri un prahſtigi un ar tahdu ſtatu luhſojees dſihwè, kà kad tu buhtu otrtik weza, nekà eſi pateſfibà. Das lai-ſam tapehſ, ſa tu par wiſu iſrunajees ſopà ar ſawu mahſti . . . Sefabs, ſatwehriſ ſtufes rofas ſawàs un luhſodamees tai azis, ſazija ſtipri pahrfteigtſ.

— Das teeſa. Mahte ir mana labafà draudſene. Mehſ iſrunajamees par wiſu. Domas par muhſu prezeſchanos un eefchanu puſmuiſchà par pahrwaldneefeeem zehluſchàs gan no manis, bet es tàs mahte iſteizu, un wina tàm pilnam peeweenojàs.

— Tehws tatſchu wehl neſo neſin par juhſu runam?

— Protams, ſa nè. Rà mehſ winam lai to teizam, kad wehl ar tewi nebijam runajuſchas. Tomehr par tehwu nebehda, — wiſch nebuhs preti, kad mahte to wehſeſees.

Bitadi gan wişâs leetâs tehms ir tas noteizejës, bet fur mahte wişâ nopeetnibâ fo eegribas, to wina ari işdara. Tahdâs reişâs wina tehmu prot arween uşwat . . . Maruta no- teiza droşchâ pakahwibâ, zeeşchi un firşnigi luhkodamâs Se- fabam azis, it kâ gribedama eefkatitees tam firşdsşikumos, lai işşinatu, kahdu atbalşi tanî modinajuşchi winas wahrdi.

Şefabs brihdi klufeja. Tad lehni un domigi, it kâ wahr- dus şew no firşdsşikumeem pa weenam zeldams ahrâ, runaja:

— Nekad nebiju domajis eefehstees pee ziteem zilwe- keem gatawâ ligdâ, lai tad tur kâ dşegufes behrns mitina- tos no zitu şagahdata labuma. Mans dşihwes ideals bijis zitads: es aişween biju domajis nodibinat şawu eedşihwi ar paşcha şpehkeem. Şif par prezeşchanos eşmu domajis, to eşmu domajis weenigi ar tewi, — ne ar weenu zitu, bet tifai paşcha dibinatâ eedşihwê. Eşmu weşels, şpehşigs zilweks. Redşi, kaş man par leelâm warenâm roşam — tâs taişni darbam kâ raditas. Lai tâs ştrahdâs ar leelajeem nolahpi- teem zimdeem rupjos şmagos darbus, waj beş teem kahdus zitadus darbus, bet tâs war un grib ştrahdat. Şafi pati, waj zilweks ar şchahdâm darba şpehjam drihşft şanemt un baudit gatamu labumu, pee kura pats nekâ naw puhlejees?

Şkuşe jautri eefmeşjâs. Tad, druşku padomajuşi, teiza:

— Tad tu, mans dahrgais, eefkati to par şchkehrşli muh- ū laimeî zekâ, ka es eşmu turigu wezakû behrns un ka man jau gatawa eedşihwe şagahdata? Tu laişam gribetu, lai es buhtu nabadşe. Tad es warbuht buhtu tew wairak pa prahtam. Bet tahda es deemşchehl neeşmu. Par tawâm darba şpehjam un labeem nodomeem neweens neşchahbas. Bet mahteî tatşchu buhs taişniba, ka pa teem gadeem, ka- mehr işştudeşi, dabuşi weetu, eepelnişi naudu un nodibinaşi şawu eedşihwi, es buhşchu jau kreetni uşauguşi meita, noşee-

dejuſi ſkaiſtule, un waj es tew tad wairs patifſĴu? Waj tew neraſees zitas, — jaunakas, ſkaiſtakas? Ĵawas darba ſpeĴjas tu wari peelift, wairodamſ to labumu, ſo man dos lih-dſa, un kaſ tad mums abeem peederes. Mahte teiz: ja ſaw-ſtarpeja patifſĴanàs ir, un dſihwes apſtahĴki prezetees atĴauj, un ja tad to nedara, tad ta neeſot neĴahda gudriba. Wina ſaka, prezeteem zilweſeem eſot weſeligaka dſihwe, nekà ne-prezeteem, un kaſ jauni prezotees, tee warot ari behrnus labaki uſaudſinat un apĴahdat, nekà wehlu prezejuſĴees.

Brihdi abi klufeja. Seľabs wehl arween atradàs ſem Marutas atĴlahjuma eeſpaida, bet wina likàs ſewi ſaut ſo pahrdomajam, waj meklejam wahrbus ſawàm domam.

— Kad jau nu par tahdàm leetam eſam eerunajuſĴees, tad gribeju tew ſo waizat . . . Wina atĴal eeſahĴa. — Sini, meitenes ir ſinĴahrigas, ſewiſĴki tahdas wiſſines, kaĴda es eſmu. Tikai neſmejees par mani un nenoturi mani par neſaumu. Par tahdàm leetam pat ne ar weenu draudſeni neeſmu runajuſi. Pret tewi gribu buĴt tikpat wakſirdiga, kà pret ſawu mahti. TadeĴt ari gribeju ar tewi runat par to, ſo neeſmu wehl ne ar weenu zitu runajuſi. Tik apſolees, ka tu neſmeeſees par mani un nenemſi man to ſaunà.

— NeĴad un neſo nenemſĴu tew ſaunà, nedſ ari par tewi ſmeeſĴos. Tu wari ar mani runat par wiſu kà pati ar ſawu diwehſeli . . . Seľabs paſteidsàs atbildet un, meiteni droſĴhinadams un labinadams, wiſĴĴ glahſtija tai wai-gus un ſluĴpſtija matus.

— Eſ gribeju ſinat, kà tu domà par behrneem: waj tu gribeſi, kad buĴſim prezejuſĴees, lai mums ir daudſ, waj maſ peĴznahzeju? . . . Wina puſbalkſi waizaja, aiſĴlahjuſi ſew azis ar roſam.

— Par to neĴad nebiju wehl domajis . . .

— Bet es loti daudsi! . . . Wina dšihwi eesauzās. — Meitenes peeaug ahtraki, nekā sehni, jau agreenā domā par šamū nahkošcho dšihwi un škatas tahlak, nekā juhs, wihreešchi, warat eedomatees. Par to sehns nekā nedomā, waj ari it weenfahrišchi pašmejās, par to meitene daščreis jau ir daudsi un wišadi išdomajusees . . .

Atnehmusi šew roku no šejas, wina neiššakami firšnigi luhkojās Šefabam azis.

— Zif tu tagad eši škaišta! Tem ir allasch wišai maiga daba un loti mišligas azis. Bet tif maigu, firšnigu škatu, kā tagad, nebiju tew nekad redšejis. Ar lakatina galwā redsu temi pirmo reis, un tas tew wareni peestahw: tagad tu wairak kā jebkad lihdsinees šawai škaištajai, gudrajai maštei . . . Tā Šefabs preezajās meitenes galwu šarehmis šew rokās un luhkodamees tai šejā un azis.

— Newis lakatina dešļ ween, es iškatos maštei tif lihdsiga un tew tā patihku, bet wairak gan laikam tapehš, ka šewiškšiba manī runā, un juhs, wihreešchi, tatschu pašchi mehdsat šazit, ka jo šewiškšigaka šahda šeweete ešot, jo patihkamaku eespaaidu ta atštahjot . . . Wina pašmaididama noteiza.

Brihtiau wina fluseja, bet tad atkal špehji eewaizajās:

— Šaki, kā tad buhtu, ja manis nebuhtu?

— Kur nebuhtu?

— Nu, ja pašaulē manis nebuhtu: ja es nemas nebuhtu peedšimusi. Šaki, kas tad šche tagad guletu tew šlehpī, galwu peespeedusi tew pee širds?

Wišch nesapraščanā luhkojās meitenes azis, bet tad kā nobijees, išpleta rokas, par jaunu to apšampa un kā šargadamš un glabadamš špeeda to jo zeešchaki šew klahšt, teiškdamš:

— Râ tad buhtu, to newaru eedomatees un negribu par to domat. Bet tu efi ſche un efi un buhſi mana lihds muhſu muhſcha pehdejam brihdim!

— Bet tomehr, mihlais, wareja notift ari tâ, ka manis nemaſ nebuhtu paſaulê. Nedſi, kad mana mahte apprezejuſees, wina gribejuſi wehl arweemu buht jauna un ſkaiſta, eet ballês un preezatees; domadama, ka radibu raiſes wina padariſ neſkaiſtu, wina pehſ kaſjam leetojuſi wiſadus lihdsfekkus, ka hdus ween ſinajuſi, lai nebuhtu behrnu. Tomehr wiſs neſa nelihdſejis, dſihwibas raſchanâs nebijuſi aiſka-wejama, pirmais behrns peedſimis, un — es ta bijuſi. Tagad es eſmu ſaweem wezakeem wiſmihlakais behrns, un kad aiſpehrn karſtuma guſâ biju pee mirſchanas, un ahrſtis domaja, ka es wairs nezelſchos, tad mahte behdâs un iſmiſumâ man teiza, ja es mirſchot, tad tas buhſchot wina i ſods par winaſ grehku pret mani, tadehſ ka jau pirms manas dſimſchanas gribejuſi fluht par manu ſlepawu . . . Uſ plikeem zekeem pee manas gultinas ſemê guledama, ruhgti raudadama un manas rozinas ſkuhſtidama, wina luhdſa tad man peedoſchanu. Ak, Seſab, kad eedomajoſ, ka es nekad nebuhtu ſaules gaiſmu redſejuſi, nedſ ko ſinatu no ſchâs jauſâs paſaules, nedſ no tewis, nedſ no ſawas mahtes, un ziteem miſkeem, bet muhſchigi buhtu palikuſi tumſchajâ nebuhtibâ, — ak, dahrgais, es newaru iſteift, un tu newareſi eedomatees, kâ man tad teef ap ſirdi, ka hdas ſchauſmas man tad uſnahſ. Paſaule beſ manis! Beſ tawas Rutes! . . . Iſſatrs neezigakais kuſainitis war ſawu brihtinu baudit dſihwibas preeku, pat nedſihwais puteklitis bauda ſaules gaiſmu, bet man tas nebuhtu wehlets, jo manis nebuhtu nemaſ un nekahdâ weidâ. Ak, man ſahſ juſt domas, es waretu fluht ahrprahtiga, eedomajotees dſi-

kaſ tani muhſhigajâ, neiſprotamajâ nebuhtibas tumſâ un naſti . . . Un wina dſikâ nopeetnibâ un ar aſarainu ſtatu luhſhojâs Œefabam aqis.

— Bet tu eſi ſhai jauſajâ paſaulê, un ari eſ te eſmu. No nedſihwâs dabas mehſ pahrwehrſti par dſihwâm buhtnem — un paſchâm augſtafâm buhtnem: mehſ eſam zilweſi, mums ir prahts, gars, nemirſtiga dwehjele, un mehſ dſihwojam weenâ laiſkâ un weenâ weetâ, eſam weens otu atra-duſchi, eemihlejuſchi. No wairak waram wehſtees? Mehſ eſam laimigi! . . . Œefabs runaja, meiteni glauidamâs, mihlinadamâs, meerinadamâs, preezinadamâs.

Brihtimu klufejuſi, wina, no domam uſtraufdamâs, atkaſ eeſahſa:

— Sini ko, mans dahrgais! Lai nu mehſ prezeſimees jau nahſoſchgad, waj wehlaſ, bet nelifſim ſawâ laulibas dſihwê nekahdus ſchkehrſchtus zekâ muhſu djimuma wai-roſchandâs gaitai, kauſim dabai brihwi darbotees: lai behrnu ir tiſ, ziſ Deems wehlejis un ziſ daba dod! Tu fini, mihſais, man ir juhtigi ſchehliga ſirds. Nekad eſ neſpehju darit kam ko ſaunu. Un lai nu eſ leegtu tiſt pee dſihwibas muhſu pehznahzejeem, waj nahwetu tos noſt! . . . Ak, tad eſ buhtu wiſbreeſmigakâ negehle, wiſſemakâs paſahpes iſwirtule! . . . Schos pehdejos wahrduſ Maruta runaja ſtingrâ baſi un it kâ ar ſaſchutummu. Wina noſehdâs tagad taiſni, roſas ſakruſtodama, kâ uſ Deema luhgſchanu, waj kâ gatawodamâs uſ kaſhdu augſtu, ſwehtu apnemſchanos. Domâs nogrimuſi un dſikâ nopeetnibâ luhſkodamâs debefu tahlê, wina it kâ pati ar ſewi runadama, atkaſ teiza:

— Schis nedſimuhſchâs dſihwibas, ſchis neredſetâs buhtnes, ſchee braſchee, kreetnee puiſchi, ſchis mihtâs, ſkaiſtâs jaunawas, ſchee zehlee nahſotnes zilweſi, aſiniſ no muhſu aſi-

nim, gars no muhju gara, — tee droſchi ween buhs labafi, gudrafi, godigafi un zitadi pahrafi par mums. Rahda teefiba mums nemt teem eefpehju, nahſt no nebuhtibas buhtiba: fluht dſihweem, dſimt un dſihwot, preezatees lihdsi mums par jauko Deewa paſauli, haudit ſchàs brihniſchkàs, neiſprotamàs paſaules preefus un behdas? Nè, nè! Mums naw uſ tam ne maſakàs teefibas. Un to darit, tas ir wiſbreeſmigakais noſeegums! — Apdomà, nemeens zits dſihwoneeks to nedara, bet zilweks to lai daritu? Tad jau zilweki breeſmigaki par wiſeem ſwehreem. Ja es to daritu, manai dwehſelei nebuhtu meera nedſ deenu, nedſ nafti: wiſur un weenumehr es juſtu ſew tumumà ſawus nedſimufchos behrus, redſetu weenatné wiaw ſejas un nafts tumſà un fluſumà dſirdetu wiaw nemandigàs balſtinàs luhdſamees: „Laideet muhs no tumſchàs nebuhtibas gaiſchajà buhtibà! Mehſ tatſchu ari ſahdu brihtiau gribam paluhkotees muhſchigàs dſihwibas gaiſmà, paelpot ſilto dſihwibas dwaſchu lihdsi ziteem. Mehſ eſam dſihwas, nemirſtigas dwehſeles, bet mums naw mirſtigu meeſu, furàs waretum rahditees zitu zilweſu ſtarpà. Dodeet mums ſchàs meeſas, atdareet mums mirſtigàs paſaules durwis! Mehſ ari gribam peedſimt, dſihwot, preezatees, behdatees un mirt! . . . Aſ, Deews, to es neiſtoretu, wati ſewi apſinadama par wiaw ſlepawu. Es fluhtu ahrprahtiga . . . Un, azis ar plauſtam aiſflahdama, wina ſahka ſchauſtet.

— Kute, tu mana debelſchfigà meitene! Mana roſchu dwehſelite! . . . Sehabs iſſauzàs, Marutu abàm rokam apſampdams un wilkdams atkal ſew klahſt. — Eſmu pilnigi weenis prahtis ar tawàm domam, ar tawu nopeetno ſkату uſ dſihwes panahkumeem. Wafas deenàs un beſmeega naftis ari es daudſ eſmu domajis par nahwi un nihzibu,

par dsihwibu un muhschibu. Esmu lasijis ari daschu gudru wihru isteizeenus par scheem jautajumeem. Tumschs un neisprotams ir nahwes jautajums. Bet pati dsihwiba ir mihta un dsihwe gaischa, to wajaga dsihwot jauki un labi un baudit ar preeku un sachtu. Tomehr ihis ir zilweka muhschs. Dsihwes preekus un behdas nedabunam ilgi baudit — tifai daschus gadu desmitus. Tapehz augstaka dsihwes gudriba ir — zenstees dsihwot ta, ka lai ari wehl pehz nahwes muhs jo ilgi daudfina. Tas war notift diwejadâ fahrtâ: ar paleefameem darbeem, fahdus geniali zilweki spehji radit mahfklas un sinatnes laukos, waj walsts dsihwes gudribâs, un, otrfahrt, gahdajot few pehznahzejus, kuros muhsu wahrds, ka ari mehs paschi dsihwojam tahlat pehz sawas nahwes. Ta ir pehz mandam domam muhsu nemirstiba schini pasaulê. Katram wefelam zilweku pahrim ir eespehjams gahdat few pehznahzejus, un jo to buhs wairaf, jo ilgak pastahwes wina djimums, wina nemirstiba. Esmu bes gala preezigs, ka ari tew par dsihwes usdewumeem ir tahdas augstas, nopeetnas domas.

— Sekab, mehs esam weens otram raditi . . . Maruta dsihwi un preezigi issauzas, fahverdama Sekaba roku un speesdama to few pee firds. — Tagad es esmu zeeschi pahrlleezinata, ka mehs labi fadsihwofim un ka mums ari zitadi dsihwê klahsees labi, — mehs buhsim Iaimigi! Un lai tas jo drihs waretu notift, tad prezesimees jauni un dsihwofim tepat us semem — sawâ djintene, waj djintenes tumumâ. Neesim pilsehtâ, meklet tureenenes labumus un jaukumus, nebraukfim ari us sweescham semem, ka to daudji isglichtotee un pahrtikuschee dara, domadami tur guht deefahdus labumus un eedami tur sawai djintenei, sawai tau-tai pasuschana. Dsihwe us semem man patihf neissakami la-

bat par pilſehtas dſihwi. Ze mehs katru zilweku redſam un dſirdam tahdu, kahds tas pateefibâ ir; pilſehtâ man tâ ween leekas, ka tur wiſi zilweki gandrihſ tifpat kâ weenadi — gluſchi kâ ſtudres puhſni: tifai ſkrej un tſchum, — wairaf neſo tur neredſi. Pat runat wiſi runâ gluſchi weenadi.

— Uri ſchini ſinâ tu eſi manas domas, waj pareiſafi ſakot, manas juhtas uſminejuſi. Dſihwe uſ ſemem ari man patihſ labaf par wiſeem pilſehtu dſihwes nodarboſchanâs wei-deem. Dai gan es, ſlahpdams pehz mahzibam un ſinatnem, atrahwoſ no ſchâs wiſjaukafâs un wiſnoderigafâs dſihwes kahrtas, tomehr pilnigi no tâs ſchirtees neeſmu domajis nefad, jo ta man wehl weenumehr patihſ . . .

— Zo redſu ari tagad . . . Meitene eemeta ſtarpâ.

— Un ja es ari iſtudeſchu un buhſchu inſcheneeris, es nahſſchu atpaſaf dſimtenê un gribu ſche dſihwot un darbo-tees. Neeenam par to neeſmu wehl neka minejis, bet tew, mana dahrgâ roſchu dwehſelite, gribu uſtizet ſawus nah-ſotnes nodomus. Redſi, tur gul nuhju preeſſchâ ſtahwais Swiku kalns. Tas arweenu dod wahju raſchu un greuhti apſtrahdajams. Uri ſchogad tur buhſ tifai paplahna kahr-tina lehzu . . .

— Dai gan mehs tur Meteni tifdaudſ weldres krittina-jâm . . . Maruta eeminejâs, preezigi paſmeedamâs.

— Nu ja. Bet tur ir waren ſmalſa glihſda . . . Nefabs turpinaja. — Slapjâ laikâ ta tif lipiga un wal-kana kâ no ſmalkeem puhru milteem ſamihzita mihkna, bet ſauſâ laikâ zeeta kâ pleens. Domaju, no ſchahdas glihſdas wajadſetu iſnahſt labeem kraſſns podeem, ka ari daſchadeem traufeem. Tadehſ, kad pratiſchu riſkotees ar maſchinam un aparateem, domaju te eerihſot maſu fabriku, un ja iſdodas wehl peepirkt kahdu gabalu ſemes ſlaht no muſſchâs zel-

meena, kur zelmus war izelt un semi usplehst, tad lihds ar
fabrikas pahršinašhanu labpraht eerihkotu te ari kahdu ma-
šafu laukšaimneezibu, kaut ir tīfai tahdu, ko pašchi ween
waram apstrahdat. Bet man wehl kas prahtâ. Naž, pa-
rahdišdu.

Dewinpadfmità nodafa.

Seedona wehtrâ.

Marutas jofi par fokû laulibam. — Nefauinigais weefulis. — Jefaba nodomi fentfchu pilfkalnâ. — Râ diwi juhreas fehniu behrni. — Nina, fo neweens mahfflineefs newar attehlot. — Jefabs ker ftirnu ar mihligam azim. — Vahfchu fuhnâ weldrê. — Seedona un mihlestitas fwehfti. — Maruta pasaudê fhheetu un rauga pudeli. — Saruna ftarp mahfi un meitu.

Wini peezehlâs, weens panehma rauga pudeli, otrs fhheetu un, rofu rokâ fâkehruſchees, gahja pahri plawas ftuhrim un zelmeenam meſhâ eefſhâ, fahpdami pret ftahwu kalnu, fas bija apaudfis lagſdam, gobam un ziteem kofeem. No pagahjuſhâs nafts ſtraujâ leetus, ka ari no tagad trafojoſhâs wehtras dascheem kofeem bija nolauſti fari, aplauſiti fariai, waj notreektas lapas ſemê. Ghnainafâs weetâs ſeme bija wehl ſlapja, fuhna mitra. Schur tur kalna eegorês un eedobês ſpilhedeja wehl uhdens paltites, pa leetus ſtraumes iſrautam reewam redſeja wehl daschu fhurfhliti fuhzamees lejup. Gaiſs, kâ jau pehz pehrkona leetus, bija tihrs, tihkams un weegli elpojams, un wiſa apfahrtne tif ſpilgti ſaka, tif ſpirgta un it kâ pilna jaunu dihwibas ſpehku.

Jefabs, buhdams baſam kahjam, gahja wiſur teefcham un droſchi; Maruta, kuraſi bija paſtalaſ kahjâs, pirms kahpa fhurfhlitem un tekonom pahri, kâ ari zentâs paltem laizitees apfahrt, bet wehlaſ, kad kahjas bija jau eeflapuſchas, ari nekawajâs no ſlapjuma un gahja Jefabam blaſus ween wiſur teefcham.

— Tu efi fabridusi few gluschi flapjas kahjas! . . .
 Baschijàs Zefabs.

— Tas neso nefait. Daisk filts, gan atkal drihs is-
 fchuhš . . . Wina atteiza un gahja tahlat, fchalodama un
 preezadamàs par fkaisteem, waj famadeem koteem.

— Ne, tee kofi, kas aug pa pahreem, ir prezejufchees . . .
 Wina teiza. — Tee, kas pa weenam, ir wehl puiši un
 meitâ.

— Bet tee, kas faaugufchi pa trim kopâ?

— Tee laulibu flehguſchi laifam trijatâ . . . Wina
 atteiza fmeedamàs. — Nau, te tas alkfnis, kas eespraudees
 widû ſtarp ſcho leepu un apfi, dſihwo ar diwâm ſeewam,
 bet ſche, fur diwi flaiſi behrſi katrs no puſes apkampuſchi
 weenu egli, diwi wihri mihlè weenu ſeewu.

— Un tas tai leekas diſchi labi patihkam: ſkat, zif ta
 warenti aug, — tahda kupla un braſcha!

— Gluſchi kâ Elkumuiſchas Majorene ar diwi wih-
 reem. Ta jau ari dſihwojot ir ar paſchas ſaimneeku, ir
 ar ſawas mahſas wihru, kuru tai atnehmuſi. Laudis ſtah-
 ſta, ka wiſi trihs labi ſadſihwojot: pat weenâ gultâ wiſi
 trihs gulot kopâ.

— Are, tew aukla wakam, tuhlin paſtalina nomuſs . . .
 Szazija Zefabs noleekdamees. Winſch nomauza tai paſta-
 liau, winas kahju uſliſdams few uſ zeli, iſpurinaja un iſ-
 dauſija paſtaliau, tad uſmauza to atpakal kahjâ un ſaſehja
 auklas par jaunu.

— Kreiſâ kahja apriſuſi! Ta ir noſihme, ka mani fur ap-
 runâ. Ne, kâ eet: es aprunaju Elkumuiſchas Majoreni,
 ziti atkal aprunâ mani . . . Zokojàs Maruta, turedamàs
 Zefabam pee kameeſcha, kamehr winſch tai uſawa pa-
 ſtaliau.

Wini nonahza paſchâ kalngalâ. Tur bija paprahms lihdsens flajums ar ſtrauju nogahſi otrâ puſê un ſtrautu grawas dibenâ.

— Ai, kahds te kalngalâ weefulis! Nâ neſuntulis rauj, plehſch un gruhſch, — gandrihſ gahſch zilweku apfahrt. Tas ir tas ſinkahrigais neſaunigais weefulis, kas meitenem ſkreen apaſch bruntſcheem un wiſu zek un ſweeſch uſ augſchu . . . Maruta ſnehjâs, ſatehruſi ſew ſwahrtu ap zekeem un turedama zeeti.

— Skatees, Nute! . . . Zefabs teiza, weenu roku ap-lizis winai ap widu un ar otru rahdidams uſ apfahртеjo flajumu. — Skatees, te, kâ wezi laudis ſtahſta, kahdreif bijuſi latweeſchu pils. Ta jau tiſ ſen, ſen iſpoſtita, kâ pat winas wahrdu neweens wairs neſin. Mans nodoms ir — atpirkt deenâs iſcho pilſkalnu ar wina tuwako apfahrtni no muſſchâs, uſzelt ſche jaumlaiſu pili un tad ar tewi, mana dahrgâ, tanî dihwot. Senos brihwos laikos te ſtahwejuſi latweeſchu pils, karu un zihau laikos ta gahjuſi bojâ; bet nu ir atkal brihwibas laiki, un tai buhs zeltees no femes apaſſchâs un meſcha beejokneem augſcham! Ar ſaweem darba un puhliu augkeem gribu to uſzelt. Redſi, te ir tiſ jauſs ſtats uſ wiſâm puſem: meſcha galotnem pahri war redſet Swiſku kalnu — manu nahkoſcho darba un puhliu weetu, un tam blafus muſſu Swaigſchmu grawu, pa kuru tek tas-pats ſtrauts, kas rau, te lejâ loſas gar kalna nogahſi.

Maruta apſtahma Zefabu abâm rokam un ſkuhpſtija to firſnigi.

— Zik tu eſi miſſch un labs! . . . Wina teiza. — Te buhs muſſu ziltſpils, te mehſ zelfim ſawu un ſawu pehz-nahzeju nahkotni. Bet to wareſim darit tikai tad, kad buhſim tikuſchi pee wajadſigâs turibas. Tapeh3 prezefimees

drihji, şawa eedşihwe mums pagaidam şinama. Tur wareşim ahtraş un labaki eekrahteş, nekâ tur zitur. Naşkoşch pawaşari man buhs septinpadşmit gadu. Şa tif tu buhşi nehmejš, eş buhşchu gahjeja, un tehms, mahte buhs laideji. Par to eşnu droşcha. Natrâ şinâ rudeni mani liş eefwehtit, — to jau ar Bursi eşam norunajuşchas.

Maruta runajâş eet nu projam, un Şekabs gahja wiaw pawadit, şolidamees wiaw teeşcham pa meşchu işlaişt uş Şirmgrauşchu zeku.

Noşahpuşchi no pilşkalna lejâ, wiwi pahrgahja pahr ştrantun un gramu, şoloja tahlaş zauri kaşdam plaşcham işzirtumam un tad eekuwâ Dişchajâ meşchâ. Şche bija pawişam zitadi, nekâ pilşkalnâ, waj zitur Klajakâ meşchâ: dşikaki meşchâ eeejot, nekâ newareja apakşchâ manit no weştras; mafajâm eglitem un ziteem şihkeem kokeem pat ne galotnes netuštejâş. Wişş bija tâpat Kluiş un meerigi, kâ gluişchi rahmâ laikâ. Bet par to pahri şawâm galwam, augştu gaişâ, wiwi dşirdeja şawadu doşju duşkonu un braşonu: tur şlaido preeşchu un garo, şuplo eglu galotnêş ploşijâş weştra, tâş gruişdama, raudama, purinadama un loşidama.

— Şif şche tagad şawadi! . . . Maruta brihnişâş. — Muşşcham tahda duşkora, ka şadomâ, tur kraşkdama braşchas bangojoşcha juhra pahri, bet apakşchâ tif rahms un Kluişş, kâ iştabâ; leelajâm wezajâm eglem platâş karajoşchâş şuhnu lehşşchas un garâş kaşu bahrdâş ne kuştetees nepakuştas un war dşirdet pat şihliti şişinam.

— Şa! Redji, Rute, kaşduş brihnumuş daşchreiş war peedşihwot muşşu jauşajâ djintenes dabâ. Mehşş tagad şauşâm kaşjam ştaigajam kâ diwi juhraş kehninu behrni pa ōkacana dibenu, meerigi şarunadamees, bet pahri muşşu galwam ploşaş weştras un weeşuki un traşo bangojoşchâ juhra.

Meiten, meiten, waj tu wari eedomatees jauľaku, warenaku ſkату un diſchanaku muſiku, kà to, ko mehſ te ſhodeen redſam un dſirdam? . . . Seľabs iſſauzàs ſajuſhminats un abàm roľam apľampa Marutu, gribedams to ſkuhpſtit, bet winai bija ſchkeets rokà, kadehľ wina to apľampa tikai ar weenu roľu.

— Ko tu ar to ſchkeeta mangali te dauſees! . . . Winſch iſſauzàs un, panehmis tai ſchkeetu no roľas, kà ari iſrahwis ſew pudeli no ľabatas, eeſweeda toſ abus tuwafajà egljchu puduri.

— Uhja, kà manas mantinas eetreeza kuiteni! Labi, ka pudele wehl neatſitàs uſ ľahdu aľmeni, waj koľu, — tad bija lupàs . . . Maruta ſmeedamàs ſchhlojàs, bet nedabuja wairaf iſteikt, jo Seľabs winu apľampa un ſkuhpſtija.

Tad wini roľu roľàs gahja atľal taľľak. Seľabs teiza, wini warot wehl paſtaigatees tãpat un labi apľkatitees Diſcho meſchu. Warbuht dabuſchot ľahdu breedi, waj alni redſet. Peľzaf panehſchot ſchkeetu un pudeli un pa ľaku iſeeſchot uſ zeku.

— Bet es tewi aiſľaweju no deenaswidus un laifam ari no darba, tiľ ilgi pee tewis paljľdama . . . Geminejàs Maruta.

— Neľa tu man neaiſľawè. Mehſ rihteem zelamees agri. Schoriht ľaulei lezot, jau pirmeewefumi bija iſbrauľti no laidara. Tapehž mums ſhodeen garſch deenaswidus.

Cedami wini weetweetam àpbira ar weľelu mahľoni ſweľaini ſmarſchojoľchu puteľku.

— Schee birſtoſchee baltee un dſeltenee miltini ſmarſcho warenaki un patihľkamaki neľa wiľas pirltàs ſmardes . . . Maruta preezajàs, ſmarſchigo gaiľu pilneem malľeem eeľpodama.

— Tee ir egļu un preešņu seedu pumpuru putekli un pahrslinas. Wehtra — dabas sehjeja: sehodeen wina raiša seedu pumpurinas un kaiša un sweesch, sehkeesch un fleesch seedu puteklus pahrpilnibā uš wifam pušem, un malu malās eekrišdami seedu kaušinos un sehuhninās, tee wifur isplata jaunus dšihwibas dihgļus dabas muhschigajā jaunradischanas prozesā . . . Sefabs teiza, mehginadams Marutai isfkaidrot dabas darbibu pamašari un seedona wehtras nošihmi sehāi darbibā.

— Un daba neleek nekahdus sehkehrišklus zelā šawas atihstibas un atjaunošchanās gaitai un talab ta ir muhschigi un muhschigi jauna . . . Ššauzās Maruta, abas rošas plati isplešdama pretim patlaban no gaiša birstošchai seedu putekļu strahwai, it kā griedama wifu to šatwert un šaturet.

— Te wehtras gruhdeens guwis kahdu egli semak, kur šari wehl pilni ispuhrušcho pumpurišchu, kuri tad nu weseleem padebesheem gahšch semē šawus seedu puteklus . . .

Kahdā meetā wini manija šew sem kahjam semi kustum. Apškatidamees redseja, ka bija noštahjušchees tuwumā kahdai garai, kiplai eglei, kura atradās neleelā klajuminā, atšewišchi no ziteem leelajeem kokeem, bet winas galotne šneedšās ziteem kokeem pahri, kadeht ari wehtra to wareja jo šwabadafi eeguht un leeza un lozija ar šewišchu špehku, tā ka netikai winas warenais šahws šwehrās un šwalstijās uš preešņu un atkal atpakal, bet ari šawās šafnēs ta zilajās un sehuhpojās tik stipri, ka wisapšahrt, kamehr ween steepās leelakās šafnes, seme bija manama kustamees.

— Wa šchtulbs, kas par aušu! Wifa seme kustas. Waj šhi milsene newehrtišeš apšahrt? . . . Šazija Maruta, škatidamās uš wareno egli.

— Šaikam nē. Šafnes tai dišhi garas, un ja tik naw

eetrenejuschas, tad to noturès un wehl ta lihgopees un schuh-
popees daschâ wehtrâ un aufâ.

Gedami tahlaf, wini isfluwa kahda prahwaka klajuma
— kahda ploziŝcha malâ.

— Statees tur, klajuma otrâ malâ, tur wehtrai şwabads zesh un tur ta ar wifu şpehku brahşchas şawâ trafajâ gaitâ, — kâ tur fokî loşas, groşas, graşas un kâ dejot dejo!... Szajja Maruta, rahdidama uş eepretejo meşchmali. — Geşta-tees tif, kas tas par şawadu, neredşetu, leelişku şkatu. Drihş wifî leezas uş weenu puşi, it kâ klanidamees un neşin kâ preeşchâ semodamees, tad atkal, wehtras gruhdeenam eekrihtot wiau widû, leezas un şweeşchas katrs uş şawu puşi un ar tahdu şparu, kâ leekas, nupat tee wifî işlehhş no tâs weetas, tur lihđşchim ştahwejuşchi, un şahşş şwabadi lehhş un deet trafişku weeşula deju, dodamees tahlu projam pa gaišem neşin uş kureeni. Tad atkal, şkat, şaleekđamees un şaşwehdamees uş weenu puşi un şawus garos şarus išteepuşchi uş preeşchu, tos purina un drebina, şwaida un wizina, it kâ par katru zenu gribedami aişşneegt şawus zeemiaus un waj nu ar teem şahht nişnu, waronigu zihnu, waj tâpat krişť kopa un apşamptees şeedona preeku reibumâ un mihleştibas kaişlibu ahrprahtâ, het tad atkal atşlihht atpaşat un kâ duşmâs un işmişumâ, krata un lauşa şawas roşas — şawus gari išteeptos şarus.

— Sa, fokî noşoditi ştahwet un palikt wifu şawu muhşchu uş weetas, tee newar atştaht şawu djimtu weetu un tift zits pee zita, tee newar weens ar otru nedş naidotees, nedş mihletees, un kuran reiş şawa weeta jaatştahj, ta muhşchs tad ari heidşees . . . Geminejâs Şekabs.

— Nê, het kas ta par leelişku, aişraujoşchu ainu, kad eeşkatas tahdâ wehtras un weeşuku negaişos dejojofchâ meşchâ, kâ tur, rau, tai otrâ meşchmalâ. Un neweens mahşşlineekş ne ar şahdeem lihđşekkeem newar şchahdu ainu attehlot . . .

Wini ştaigaja şchurpu turpu pa wareno meşchu, apbrih-

nodami ta daşhadàs şamadibas, tika nedş breeşşus, nedş alaus nekur neredşeja.

— Şirggans tu gan leezees buht tam tikram: tee tew meşşmalê wişi bija kopâ un uş weetas paşredşami. Bet meşşşargş, waj meşşşungş tu buhtu laikam wişai keiştş . . . Şadinadama un şokodama eeminejâş Maruta. — Şau şawu labu puşştundu wadâ mani pa meşşu, tomeşş newar man paraşşdit neweena meşşu lopina, pat neweenu ştirnu neşşam weşş eeraudşijuşş.

— Weenu ştirnu eş tomeşş redşu, un tai ir tiş şkaştas un mişşligas azis, ka zitâm neweena . . . Şazija Şekabs, luşşkodamees Marutai şirşnigi azis.

— Bet ta naw şşhi meşşu ştirna, un to tu newari no-medit! . . . Wina eeşşauzâş un laidâş şşreet. Şekabs dewâş tai paşş, domadams to tuhlin şatwert, bet wina şşreşşja tiş şşigli, ka winam bija iştî ko şanemtees, ja gribe'a panahşt, un kad jau bija gandrişş tai klahşt, tad ta tiş weişşli şitâş şahnis uş weenu un oturu puşi, waj şitinaşş ap kaşşdu preedi, waj egli, tâ ka katru reişş, kad winşş domaja, nupat buşş rokâ, ta winam tişşpat kâ işşşihdeja no rokam un dewâş tahlaşt, kur atşşarştojâş tas patş.

— Neşşad nebuhtu domajis, ka tahda maiga meitene ar tiş şaşşokşnigi braşşu augumu şşehş buht tiş weegla un weişşla şşreşşjeja . . . Ne maşşumu işşbrişşnişşees, Şekabs işşşauzâş, şşreedams şşuşşei paşş.

— Tu mani par ştirnu dehweji, şer nu ştirnu, şer! Kad eş buhtu başş, tu mani droşşhi ween nenokertu. Pağaşşta şşolâ mani neweens newareja nokert . . . Wina atşşal gar reşşnu preedi şşraididama, şaitinadama şşmeşşjâş, tâ ka winas bakti mirdeşşoşşee şobi, şahrşi kweşşloşşee waigi un preekâ un şajuşşmâ dşirşştoşşçâş tumşşşrudâş, mişşligâş azis Şekabu tâ

apbuhra, ka wehl nekad. Beidsot, isskrejot kahdâ klajumiâ, fur nebija wairs foku, aif fureem flapstitees, wiash to notwehra un nosweeda gar femi, pats nokrisdams lihdsi.

— Par to leelo fkehjeenu nu tu dabusi ritet no fahî kalna semê, glushî tâpat kâ seemu no Swižu kalna . . . Wiash teiza, abâm rokam meiteni apkampis un ritinadamees ar to lejup.

— Uhja! Le ir fahwa atkalne, un lejâ fokî! Mehs usskreesim teem wirsû! . . . Wina eesauzâs jau ritedama.

— Turees zeeti pee manis, tad nekâs nekaitês, — es tewi nosfargashu.

Wini riteja leelâ ahtrumâ, jo atkalne bija fahwa un gara. Dashedam semâm eglitem, preeditem, paegkeem un wirshu zereem wini, wiâ sparâ greesdamees, pahrsweedâs pahri, tomehr leelajeeem kokeem wirsû neukskehja, kalna apafshâ palikdami kahda purwaina ploziŝcha malâ gulam dŝitâ, mihshtâ fuhnâ.

— Es esmu pawisam apreibusî . . . No aiskufuma un ustraufuma atgudamâs eerunajâs Maruta.

— Nu mana firna rokâ un manâ wakâ . . . Meiteni fkuhpsidams, fazija Zekabs. — Bet nu kauj man reis dŝiki jo dŝiki eeskaititees tawâs mihsligajâs firnas azis.

— Man ŝche ŝpihsch taiŝni ŝaule giymi. Nemas newaru azis atwehrt.

— Nu tad paritinaŝimees ŝoli uf preekshu, tuwak, rau, tur tai eglei: tur buhsim ehnâ.

Un apkehrushchees un apwehluŝchees wehlreis apfahrt, wini palifa sem kupalâs egles fuhnâ gulot.

— Zif ŝche mihshts! Lihri kâ pehlê war wikatees . . . Maruta brihniidâs.

— Scho mihshto fuhnu ŝauz lahtŝcha fuhnu. Starp ŝchim

divàm koplajàm eglem ta pagahjuşchu nafti naw nemaş da-
bujuşi leetu un tadeht ir pawişam şauşa.

— Gluşchi tahda pat mihtşta, kà leelais lahtşchahdas
paflahşs pee Deterlina kundşes gultas. Kad uş to uşmin ar
başàm kaşjam, waj kad mehş meitenes, kaşdreis ploşidamàs,
paşchas şakritam uş ta weldrè, ziş tad tur tişkami! Lâpat
kà tagad te. Bet re, kad işpluhş, ziş gara şchi şuhna! Gluşchi
kà lahtşcha şpalwa, tikai naw ruşşgana, bet koşchi şala.

— Newis tapehş şcho şuhnu şauş lahtşcha wahrđà, ka
ta tahda pat gara un mihtşta, kà lahtşcha şpalwa, bet gan
tapehş, ka lahtşchi pawaşareem, pirmo reiş pehş seemas meega
işlişduşchi no şawàm migam, wişpapreeşch ehđot tikai şcho
şuhnu, lai şawestu kahtibà şawas wişu şeemu nenodarbinatàs
eeşchas. Lâ muşşu weşee tehwi un tehwttehwi, şchee şmalkee
đşimtenes dabas nowehrotaji un paşineji, şinajuşchi ştaştit.

— Zabi, ka tagad muşşu meşchos naw wairs lahtşchu:
tad tee nemtu mums şaunà, ka mehş kà nowahtam wiari
pirmàs ganibas . . . Şmehşàs Maruta. — Bet ai, ja ta-
gad meşşşargş, waj zits kaşds, kam gadaş pa meşchu ştai-
gat, noşkatitos, kà es, neka nebeşdadama par peeşlahşşibu, şche
deenas laikà un meşcha widu gulu ar temi kà weldrè! Tad
mans augumiaşch gan kà podşina şchşindetu pa kauşchu meh-
leş galeem. Bet tu, mans mişkais, dahrgais, ari nebuht
neşfi labakş, kà tur tas neşamigais weşşulis pişşkalnà. Biju
temi arween redşejuşi tiş nopeetnu, gandrişş pardaudş auşştu
un atturigu. Nu redşu, ka tu wari buht ari pawişam zitadş.

— Tagad wişa daba şwin şeedona un mişleştibas şweht-
küş: đşirdi, kaşdu warenu kaşşu muşşiku ta şew şagahđajuş:
weştra aurè un başunè tuşştoşch başşis, meşchu gali đşeed,
şwilpj un ştabulè. Wums kaşşu gulta şche apaşşchà tiş mihtşta,
tiş tişkama; apaşşrt mums wişş tiş rahms un fluşş. Tahdu

Ķahju godibu neweens pašaules waldneeks nešpehĵ ſew ſa-
gahdat, Ķahda mums te ſchodeen wehleta. Mehš nebuhtu ſa-
was laimes zeenigi, ja te wiſai dabai lihdsi nešwinetum ſa-
was mihleſtibas ſeedona ſwehtfus.

— ZiĶ tu jauĶi mahĶi runat! Ar tahdeem wahrdeem
war katru juhtigu ſeeweetes ſirdi ſajuhſminat un aistraut. Bet,
mihĶais, dahrgais, luhdsu, luhdsu, eſi prahtigs. Redſi, Burſe
tew atdod ſawu mihĶako behrnu, wiſu mums ſauj un
ruhpejaſ, lai mehš waretum ſaweenotees un
dſihwot labĶlahjibâ un laimê. Tikai griĶ, lai eſam prahtigi.
Paſts tu reiſ dſirdeji, Ķâ wina tew uſtizas, — wairak neĶâ
man. Eſi tad nu jel tu taſ prahtigais! Tu redſi, nedſ eſ
no tewiſ wairſ ſaunos, nedſ tew ſur eſmu pretim. Tawâſ
roĶâſ iſkuhſtu Ķâ meduſ ſchuhnimu Ķare karſtâ ſaulê. Nemeen
ſawu meeſu, — ja waretu ari ſawu dwehſeli tew atdotu, tu
mihĶais, labais. Bet muhſu ihſtâ preeku un ſeedona deena
naw wehl nahĶuſi. Gaidiſim, lihds ta peenahĶſ. Tew pee-
deru wiſa no galwas lihds Ķahjam, tew ween, zitam newee-
nam. Bet buhſim prahtigi; padſihwoſimees tâpat, pajoko-
fimees, paploſifimees, un eſ eeſchu ſawu zeku.

Wini gahja un Maruta attapâſ, Ķa ilgak wina newarot
wairſ ſawetees, — zitadi netikſchot lihds waĶaram mahjâſ.
ZeĶabſ, ſokuſ iſmeſdamſ, mehrija ehnu un noteiza, Ķa pulk-
ſtens buhſchot diwi. Ja, nu winai bija jaet, un ari winam
nebija wairſ daudſ laiĶa, jo ap trijeem bija gaidami pirmee
weſumi iſbrauzami uſ druwâſ.

Gahja nu atpaĶaĶ uſ to meetu, ſur bija atſtahjuſchi
ſchĶeetu ar pudeli, bet newareja to wairſ atraſt. Daudſ bija
ſihĶu eglifchu puduru tanî apwidû, bet to, ſurâ eeſweeda
ſchĶeetu ar pudeli, wini neĶâ nebija apſihmejuſchi. Nehmâſ
abi ar meĶleſchanu ilgu laiĶu, bet beſ panahĶuma.

— Tas buhtu trafi, ja newaretum atraſt. Ko tad tu aiſneſiſi ſirmgrauſchos? . . . Sefabs uſtrauzàs.

— Tad nemaſ newaru eet. Ko es teiſiſchu tur, nogahjuſi beſchâ? Wineem raugs tiſ ſteigiſchus wjadſigs. Apdomà, ſchodeen zeturtdeena, tiſ diwas deenas laifa alus darichanai un maiſes zepſchanai. Ja wini ſchodeen nedabun raugu, tad lihdi ſwehtdeenai nemaſ newar wairs kriſtibas ſarichtot. Un pee wiſa ta es mainiga! . . . Maruta behdajàs, beſ padoma luſkodamàs Sefabam azis.

— Nè, es tikaſ ween eſmu tas mainigais, tu tur ne druſzin neſi mainiga . . . Winſch dedſigi eeſauzàs.

— Tas weena alga, waj ſakam, ka weens, waj otrè eſam mainigi, waj abi kopâ, bet es eſmu un palikſchu ta iſtâ mainigâ. Wai, kâ wiſi preeki drihſi pahrwehriſchas par behdam! Tâ ari muhſu ſchis deenas preezinam ſeko tuhlin tahdas ruhpes un baſchas! . . .

— Bet tawàm mantinam wajaga atraſtees! Nent tàs tatſchu neweens newaretu buht nehmiſ, beſ mums te neweena dmehſele naw manita. Tikai wehl jameſlè . . . Kâ ſkubina-damees ſazija Sefabs.

Mekleja atkal ilgaku brihdi, bet tâpat beſ panahkuma.

— Kad tiſ kahds neredſeja temi leetas eeſweeſcham kuiteni un naw tàs pehzak panehmiſ? Ja tiſ meſchſargſ naw te ſtaigajis . . . Wehroja Maruta.

— Nè. Meſchſarga wed ſchodeen ari mehſluſ. Tagad winſch katraſ jinâ pats ari mahjàs, un no tàs reiſas, kad Beenmahtes kreſlâ redſejis kehmuſ, winſch pa deenaswiduſ laiku uſ ſcho puſi nefad wairs nenahkot.

Kad kahdu puſtundu welti bija iſmeklejuſcheeſ, Maruta teiza:

— Ilgati mums naw wairs wakas duhſenet: tew buhſ

drihji jaeet pee darba un man jasteidsās mahjās, teitt mahtei, kà man iſgahja. Kà Kirmgrauſchi nu liſſees, to es neſinu, — mahjās wairaf rauga naw. Kad muhſu auſchoſchanàs dehſ wehl neiſjuhſ wiſas Kirmgrauſchu kriſtibas! Deefin, waj juhſ' mahjās naw wehl kur aiſſehruſees kaſhda lahſite rauga?

— Neſinu. Mehſ pehdejo muzu pabeidsām dſert jau kaſhdaſ diwi, trihſ nedekas atpaſaf.

— Warbuht kautkaſhdaſ meeles wehl tomehr atlikuſchaſ. Sai ari wezaſ, nederigaſ, — kad tiſ man buhtu ko noneſt! Waj wiſu aluſ un maiſe ruhgt, waj neruhgt, par to daudſ nebehdaju: Kirmgrauſchi ir bagati, un leela nelaima naw, ja teem paſchu bruhwejamaiſ aluſ ſamaitajeſ un japerſ frogu pudetu aluſ.

Weenojàs, ka Zefabſ pahrees mahjās, un Maruta gra-
was atkaſnè, netahlu no mahjam, pagaidiſ, lihdiſ wiſiſh iſ-
nahſ atpaſaf.

Steigſchuſ abi dewàs nu gar plehſuma auju lautu uſ
grawu, lai pa to, zitu nepamaniti, noſkuhtu lihdiſ mahjam.
Sirgi zelmeena malà meerigi ganijàs. Pa grawu ejot, Ma-
ruta eeminejàs:

— Šhi ir muhſu Šwaigſchuu grawa.

— Tur, rau, ir taſ akmens, uſ kura tew uſſſrehja ra-
gutinaſ . . . Zefabſ atrunajàs.

— Un kuhleſu kuhleneem kuhleſoju lejup lihdiſ ſchim
fruhmam, pee kura tad noturejoſ. Žiſ toreiſ te wiſſ
gaſhja jautri.

Mahju tuwumà Maruta paſiſka atkaſnè gaidot, Zefabſ,
pahrlahziſ pahrlahſa ſchogu, pahrlſteidsjàs ſehtà, bet drihſ
iſnahza atpaſaf ar wehſti, ka naw wiſu mahjās ne lahſiteſ
meehtu, jo nuza jau ſen iſſkalota un atliſka pee malaſ.

— Tad nu man žiſ nekaſ neatleef, ka eet mahjās un

teift wiſu taiſnibu, lai Burſe tad dara ſo ſin. Par ſchkeetu nebuhtu nekada nelaimē: nopirkſ Zekapenes tirgū zitu un atdos. Rībele tiſ ar to raugu.

— Dai nu ruhkiſchi wahſ, tamu raugu, teſina ſew alutiau un dſer mums kaſſas, waj atkaſſas, bet ſchkeetu lai pee-wahſ Meſchamahte un auſch ſawam meitam ſmalkus kref-lus . . . Zekabs ſmehjās, mehginadams meiteni uſjautrinat. Bet wina teiza:

— Tem nu weegli ſmeetees. Man nebuht naw tiſ jautri ap duhſchu. Tomehr ſchehlotees neſchelojos. Kaſ notizis, notizis! Scho deenu — ſewiſchi tos jaukos brihſchus tur bangojoſchas juhras dibenā — es nekad, nekad neaiſmirkiſchu! Eſi, mihtais, ſwehtdeen baſnizā, tad atkal ſaeefimees. Sa-gaidi mani wezajos kaſos.

Un atwadijuſees wina, pa rudſu lauka eſchu aiſſteidſās projam.

Kad Maruta paſtaſtija mahte, kā winai iſgahjis: ka ſaſtapuſi Zekabu, ka tas wiau wadijis, ka paploſijuſchees un ka peh3 tam ſchkeetu un raugu newarejuſchi nekur wairs atraſt, tad mahte ned3 duſmojās, ned3 wiſai brihnižās, tiſai rokaſ iſpleſdama noteiza:

— Uſ tehtit, kad jau tā gahjis, ka raugu un ſchkeetu paſaudejuſi, tad jau tu deeſin ſo eſi paſaudejuſi. Mergel, mergel, agri tu eſi eeſahkuſi. Kad tiſ wiſs iſeet par labu! Bet nu nepinkſti. Eſ jau nerahjos, eſ tiſ ſaku: kamehr wiſch naw nehmejs, eſi uſmaniga un wiſch lai ir prahtigs.

— Tahds wiſch ir.

— Deeſin, waj tā ir. Tu tiſ wiau pahriſtahj.

— Mihtā Burſit, eſ tew ſaku, wiſch ir prahtigs un ſawaldigakſ nekā eſ pati. Bet ſo nu darifim ar raugu?

— No darifim. Luhlīn jaſuhtha ſina Rirmgrauſcheem,

ka mums notikusi liksta, — pudele šapliņa, un raugs islija. Tu jau pati ari, kad tik tahlu biji nogahjuši, wareji noet mahjās un pateikt, ka tew pudelite zekā šapliņa.

— Man tas nemaš neenahza prahtā.

— Tadēš ka tew pašai bija tik šawas domas prahtā. Galva tik karsta. Steigdamās eši šafiluši un tatschu šabaidijees ari, kad raugu newarejat wairs atrast. Sataisees zūtura uhdeni, nodferees un leezees kahdu brihdi nogulees. Es usraštischu pahri rindinas Anetei, ka mums raugs ir wehja, eedofchu kalponei un teikschu, lai ussehščh firgā un aisnes jahščhus: kahjam wina tahdu gabalu beš wafara neisstaigās, bet wafas tagad naw — jasteidsas atpakaļ, jaahrda mehšli. Pagulejuši un paehduši palaunagu, tu ari wareši eet lihdsēt ahrdit . . . Noteiza mahte, aisseigdamās šawā gaitā.

Diwdefmità nodaka.

Þee basnizas.

Maruta eefwehtamâ gehrbâ. — Rehkîns hef fainneeka. — Maruta atwadas. — Kalab Zefabam newajaga fwehtibas. — Dsihwes preeks un Iaimiba nahwes tihrumâ. — Zefaba zenteenu gala mehrkis. — Droscha palahwiba uf nahlotni.

Nahkoſchâ fwehtdeenâ, kad Zefabs pehz ſpredika lihdi ar wairaf ziteem jauneem wihreeſcheem iſnahza no basnizas, wiſch negahja wiſ frogâ, nedj ari aiſ basnizas pagalma wahrteem, kur ziti dewâs uſpihpot, waj patehrſetees, bet palika turpat basnizas tuwumâ, paſtaigadamees pa weza-jeem kapeem, fâ jau zeturtdeen ar Marutu ſchîrdamees bija norunajuſchi.

Wiſch nebija ilgi ſtaigajis, kad eeraudſija pa wahrteem eenahkam diwas wiſzauri balti gehrbuſchâs flukes. Sau pa gabalu wiſch tâs paſina par Nuti un Luhnau. Uri wi-nas bija to jau eeraudſijuſchas un nahza taiſni ſchurp.

— Zik tu eſi ſchodeen ſkaiſta! Nekad tewi nebiju redſejis tahdâ gehrbâ. Nâ tas tew wareni peeſtahw! . . . Zefabs pehz apſweizinaſchanâs, puſbalki runadams, preezigi pahrſteigts un tihri aiſgrahbts brihnijàs, turedams Nutes roku ſawâ, kamehr Luhnina apſweizinajuſees pagahja druſku ſahnis.

— Tew patihk? . . . Waizaja Nute, ſawufahrt buhdama tihkami pahrſteigta un eepreezinata par Zefaba ſajuſminafchanos. — Tas ir jauns, pirmo reiſ ſchodeen uſgehrbu. Þirfts un domats tas bija man par eefwehtamu

gehrbu; bet kad nu bija jaet Nirmgrauschu mantineka kristibâs, un rudeni, kad mani eefwehtis, tu buhji jau Terbatâ, tad farunajâm ar Bursi un abas nehman un pašchuwam jau us ūcho deenu, lai tu ari dabun redset, kâ es isskatischos ūawâ eefwehtischanas deenâ. Labi, ka winūch tew patihf. Bursi buhs ari preeks.

— Gefwehtamais gehrbs tew stahw debeūchigi, bet ari pati tu ūhodeen isskatees wehl ūkaiūtaka, peewilzigaka, nekâ zitâm reūsam biju tewi redsejis: ūeja bahlaka, azis drusku eefrituūchas, it kâ buhtu par maū gulejuūi, daudū ūo domajuūi, waj ūehrojuūees. Tas wiūs tewi padara wehl maigaku, wehl peewilzigaku. Deesin ūo un par ūo til daudū eūi domajuūi, pehū ka ilgojuūees?

— Tu wehl waizâ, ūaunais! Wiūas ūchis deenas par tewi ween eūmu domajuūi un ūatru nakti teekos ar tewi ūapnî.

— Nâ windeen pahrgahji mahjâs.

— Labi.

— Un ūo Bursi teiza?

— To tu wari eedomatees, ūo teiza, kad pastahūtiju, kâ man iūgahja: ūarahja mani un teiza, es par daudū agri eūot eefahkuūi mihletees. Laikam eedomajâs, ka deesin ūas notizis. Bet lai! Labaki kad par neko domâ wairak, nekâ kad pateūi buhtu ūas notizis, un wina neko nedomatu par ūawu behrnu.

— Waj nahkoūchâs nedelâs neeūi wehl ūahdreif ūchahdâs, waj tahdâs dariūchanâs us Nirmgrauscheem? Waretu atkal peenahkt pee mums.

— Newaru ūolit. Bursi negrib, ka es tawus preekus pati neūu tew klahf. Wina ūaka, tas tâ neklahjotees.

Tew wajagot mani meklet, nahkt pee mums. Newis man eet pee tewis.

— Nà lai beſ jebtahda eemeſla eju?

— Dabun juduſcho ſchkeetu. Tad tew buhs Iabs eeganſts atnahkt, un es buhſchu tew loti pateiziga.

— Zau iſmeſlejos tifu tikam, tomehr nefur neatradu. — Bet Rute, Rute, zif tu ſchodeen ſawadi ſkaiſta! Sewiſchi ari taws galwas tehrops ſtahw tew kehniſchfigi. Baltais ſihda plihwuris, kas kà plata lente apnemts ſem ſmakra un galwas wirſu pahr wakejeem mateem ſaſeets leelà lenzè, tawu maigo ſeju eetwer kà ſwehtas madonnas galwu dahrgà eerahmejumà. Ari Luhſinai galwa tàpat rotata, un ari winai wareni peeſtahw. Winas apakà ſeja ar pilnajeem waigeem, no wiſàm puſem tà eetwerta, pilnigi lihdfjiga engeku galwam, fahdas tàs redſ daſchàs ſkaiſtàs altara bildès.

Luhſina, kas pahris ſolu noſtaf pa to ſtarpu bija ka-wejuſees weena, laſidama ſapu uſraſtjus ſkaiſtajos kungu ſapos un nelidamàs wiwu ſarunu dſirdam, tagad paſkatijàs ſchurp un preezigi ſmihnedama teiza:

— Deekas, juhs ſchodeen wiſas atrodət ſkaiſtas. Pat tahdu meiteni, kuru lihdfj ſchim nekad nebijat eewehrojuſchi, tagad daudſinat par engelim lihdfjigu.

Defabs nedabuja nefa atbildet, jo Rute runaja ſtarpà:

— Zif man ſawadi tagad, Defab, iſflauſas, kad dſirdu ſawu mahſu uſrunajam tewi ar juhs. Sini ko, mahſia, ſauz wiwu tàpat kà es — par tu. Wiuſch ir muhſu radineekſ un mans mihltais, un ja liſtens buhs wehlejis, ar laifu buhs taws ſwainis. Un, Defab, ko tu tahdu maſu ſuſchfeniti un wehl manu mahſiau juhſini? Runà ar wiwu ari uſ tu

un tu. Wiaa ir laba meitene un wifu sin par muhju draudsiibu. Mehš weena otrai neko neslehpjam.

— Lai noteek! Buhšim us tu un tu . . . Peenahkufi klast, teiza Buhšina un šadewàs ar Zefabu rofas.

— Tà, tas nu ir padarits. Sabutšhofitees zitreis, kad buhšim fur trijata ween . . . Rà draudsiibu apstiprinadama, noteiza preeziga un laimiga Maruta. Tad, peegreesdamàs Zefabam, waizaja:

— Waj pa šhàm pahris deenam efi ari ko tuwat domajis par šawu studiju jautajumu, jeb neefi wehl warejis noswehrtees nedš us weenu, nedš otru puši?

— Labi, ka eeminejees. Mijmiršju tew teikt, ka mehš, runadami zeturtdeen par neeeshanu studet, bijam taišijušchi rehšinu bes šaimneeka: man tatšchu wehl saldatu gadi preešhà, un es ešmu ejamà šhkirà. Ša neeju studet, mani nohems saldatos, un tad man daschi gadi tikpat kà pilnigi pašudušchi. Tà tad studet jaeet, bet es steigšchu studijas, zif ahtri ween warešchu, lai jo drihši tiftu pee mehrka . . . Zefabs teiza zeešhà apnehmibà.

Brihdi wehl parunajušhàs, meitenes atwadijàs.

— Mums nu jaeet . . . Szija Maruta, šneegdama Zefabam rofu. — Deefin, waj pirms tawas aishraufšhomas wehl tikšimees, waj nè. Muhšju zeki tagad šhkiras, muhju šatikšime beigšees: tu aiseefi šwešhumà, es palikšchu te, bet es tewi gaidišchu — gaidišchu, kad pa brihwdeenam pahbraufki, — gaidišchu, lihds nobeigfi studijas, lai tad waretu peepilditees tas, ko weens otram ešam šolijušchees. Bet ja muhšju zeki šhkirtoš ari us wišem laišem: waj nu es pehž dascheem gadeem tew wairs nepatiftu, un tu apnemtu zitu, waj ja atkal es buhtu špeesta aiseet pee zita, un mehš wairs nesatiktos, — garà mehš palikšim draugi, aismirst tewi

neaimirſiſchu lihdſ ſawai pehdejai ſtundinai. Tee preeka un laimibas mirſki, to uſ ſawas behrnibas un jaunibas ſleekſchaa eſmu ar temi baudijufi, atſwer weſelu muhſchu un palihdſes man panest wiſu, lai nahktu kaſ nahkdams . . .

Waj nu negribedams winu runaſchanâ trauzet, waj ari eekſchigi winas domam pilnigi peeweenodamees, Zefabs neſazija neſa, tikai kluſi ſpeeda winas roſu un ſirjnigi luhfojâs azis, kaſ mirdſeja it kâ aſaru raſâ. Aluſu wina ari iſwilka ſawu roſu tam no zeeſchi ſatwertâs plauſtâs un tad ſteidſâs pakaf mahſai, kaſ bija pagahjuſi jau gabalinu uſ preekſchu, lai dotos frogâ pee ziteem kriſtibneekſeem.

Baſnizâ dſirdeja dſeedam ſwehtiſchanas wahrduſ. Wiſi preekſchlaikufiſ isnahkuſchee dewâs tagad ſteidſigâ gaitâ atpakaf baſnizâ, daſchi pat puſtezimus tezedami, lai nenokawetu ſanemt garidſneeka ſwehtiſchanu.

Ari Zefabs zitâm reiſam bija tâ darijis. Schoreiſ winſch to nedarija: wina dwehſele bija no Nutes mihleſtibas tik pilna ſemes laimibas un debeſu ſwehtibas, ka nekahdu zitu ſwehtibu winſch wairaf newehlejâs. Pagahjis daſchus ſoluf uſ preekſchu un noſehdees kungu kapenês uſ ſola, winſch dſikas laimibas pahreemts, ſewi domaja: zif tatſchu ſawadi! Wiſapfahrt ſche mironu laufſ. Mudschu audſes no wiſa Zihrulenes nowada te nobeigufſchas ſawas daſchadâs gaitas. Sche dus winu zenteeni, domas, ilgas. Un te, ſchai milſigajâ mironu lihrumâ, ſchai weetâ, kur fateekas nahwe ar dſihwiibu, te winſch nupat luhfojees Nutes burwigajâs azis, un wini abi juta un juht tahdu preeku uſ dſihwi un dſihwes baudu. Nahwe un nihziba it kâ atkaphjas un paſuhd eemihlejuſchos azu preekſchâ, pat ari ſchai nahwes tihrumâ. Un kâ lai ari nê! Wiſapfahrt lihſmo jaukais ſeedoniſ. Pkawas mirdſ un ſmarſcho puſu ſeedos, ſakâs drumas wehſmâs

viņo, lejā strauts sīb un laistas šaules staros, pahrī kape-
nem kuplajās leepās putnīnī švilpī un tšhivina tik lihšmi,

tik preezigi; kahds erizkiu pahris leela koka krusta isprau-
lejumā pat šawijis šew ligšdimu, kur mahtite perē, bet teh-
winaš, drebinadams un mirdsinadams šawu šarkanām špal-
wīnam rotato astiti un beš apstahjas ruhpiģi piškšhēdamš,

ſpurds un lehta no ſara uſ ſaru, no kruſta uſ kruſtu, jo Zekabs atrodas perekliſcha tuwumâ. Gaiſâ tilina zihruki. Wiſur, wiſur dſihwiba un dſihwes preefs pahri nahwei un nihzibai. Bet pahr wiſu ſcho preezigo paſauli pluhſt tur augſchâ muhſchigâs ſaules nebeidsamee gaiſmas un ſiltuma pluhdi, un ſche apafſchâ, — ſwehtâ dſeedaſchana no tuwejâs baſnizas. Un wiſu to redſet, ſaprast un iſjuſt Zekabs pilnâ mehrâ ſpehj tifai tagad — pehz tam, kad ſatikſmê ar Ruti winam pirmo reiſ atklahjuſees newainigas, dſiki juhtigas un dſihwes preezigas meitenes augſtâ mihleſtibas miſterija wiſâ ſawâ pirmatnejâ ſpehktâ, dſikumâ un ſwehtumâ. Šchî meitene, ſchî meitene! Ta winam ſchfeet kâ kahda augitaka buhtne no zitaſ, labakas paſaules un zel un nes wina garu ſew lihdsi augſchup. Wina it kâ peefehjuſi wina dwehſelei ſpahrnus, tâ ka ta ſpehj tagad lidot pahri nahwei un nihzibai — pretim muhſchigai dſihwibai. Râ winam ſchî meitene patihſ! Râ winam tihkas par to domat, kahdas ilgâs winam to redſet un ſatikt! Râ neiſteizama laime winam ſchfeetas taſ laikſ, kad reiſ ta buhs paſtahwigi pee wina — deenu no deenaſ. Wakareem lihds ar wina ees pee meera un rihtos reiſâ un kopâ ar wina zelſees un gehrbſees, un abi ſtahſees pee darba — preezigi un laimigi, beſ gala laimigi. Mi, kas ta buhs par dſihwi! Paradife ſemes wirſâ . . . Winſch newar eedomatees, newar ſaprast, kâ daſchi wihreeſchi pehz pirmeem mihleſtibas preekeem ſpehj atſtaht eemihleto ſeeweeti, atſwehr ſawus ſakarus ar to un atſtahj to kaunâ un apſmeeklâ. Winſch, ja waretu, noliktu ſawu dwehſeli Rutei pee kahjam par winaſ uſtizefchanos un nodoſchanos winam. Wina galwenâ zenſchanaſ tagad buhs — eeguht ſcho debeſchſigo meiteni par ſawu muhſcha beedreni un darit tad winai dſihwi tiſ jauku, zif ween eefpehjamſ,

un daudj, daudj wiņšch eespehš, jo tagad wiņam gandrihš
nefās neleefās wairš neespehjamš. Bet kopā ar wiņu wiņi
wiņa darbi un zenteeni nahlotnē buhš gaišchi, labi un zehli
meen, un wiņeem teem wajaga labi isdotees . . .

Patlaban torni šahka šwanit, — deewkalpošchana bija
beigušees, un draudse bareem pluhda no basnizas ahrā, bet
kristibneeki jau nahza pa wahrteem basnizas pagalmā. Se-
fahš, no dšikajām domam uštrauzets, šahka lehni eet uš ba-
nizas durwju puši, lai dotos basnizā un pa kristiščanas laiku
dabutu wehl redset Ruti.

Divdesmit pirmā nodaka.

Simšarimša.

Štaistas, wehligas šķūles listenis. — Simšarimšā pamostas pirmā mihlestiba uš behrnu. — Simšarimšai išjuht prezibu nodomi, pehž tam ta nolemj atstahť gresnibu. — Simšarimša saudē šawu wainagu pašchā altara preekščā. — Simšarimša guhst meeru un laimi gruhťā darbā. — Simšarimša teef godā un šolas pahrwešt Ķirmgrauseni atpašaf.

Ķirmgrauschōs bija otram behrnam kristības. Tās bija rihkotās leelas un kuplas, jo eekrita šwehtku un wafas laikā, un pehž pirmā dehla bija gaidita meita un bija meita ari šagaidita. Tadehť wispahreji gimenes preeki tišlab pašcheem jaunajeem, kā ari wezajam Ķirmgrausim, un šcho preezigo notikumumu tad ari wajašseja peenahzigi šwinet, šaluhđsot kristības wišu plaščho radu draudsi. Bija luhgta ari eegahťna mahte, wezā pleenu lauseja Šimana atraitne, un pee tam wehl par pašchu diščho krusťmahti, jo Ķserneeku Maruta, kuras wahrđā jauno meitu no pirmā gala bija domats kristit, nebija mahjās. Tadehť Ķirmgrauschi nolehma kristit pirmo meitu jaunā šaimneeka mahťes wahrđā, Marutas godinaščhanu atleefot uš zitu reišu.

Šaunā šaimneeka mahte wehl nekad nebija Ķirmgrauschōs bijuši. Winas muhščs bija wišai raibs, behdu, pase-mojumu un zeeschānu pilns un iškēmots un šakropšots ar šaunu, apšmeeklu un pulgojumeem, kadehť wina pati jau šen tihščhi iswairijās rahditees dehlam tuwumā, lai šchā waj tā nebuhtu tam par nepatiščhanu, waj peedausibu. Šo stingri

ſchahdu iſtureſchanos wina peefopa no ta laika, kamehr dehls
bija Kirmgrauſchos eeprezejees eegahinos.

ſaunàs deenàs ta bija bijuſi daira, ſkaiſta ſkuſe, jautri
preezigu prahtu un wehligu dabu. Kà tahdai tai glaimotaju
un gribetaju nebija truhzis jau kopsch ganu un ſkolas gadeem,
kur bija ſagahjuſi pahra ſeemas. Lai gan buhdama nabaga
atraitnes behrns, tomehr ſawa ſkaiſtuma, jautràs dabas un
labprahtibas dehſ bija eeredſeta tiſpat ſtarp gahjeju puischeem,
kà ari ſtarp ſemes kalpu un daſchu ſaimneeku dehleem. Progu
un ſehtu ballès wiſi labakee puischi dalidamees nehàs ap
braſcho ſkuſi, jo wina bija tiſpat weegla un tiſkama dejotaja,
ziſ weifla un tiſuſi darba ſtrahdneeze. Daſcha turiga mah-
tes meita apſkanda ſcho nabaga atraitnes meiteni, kura ballès
gahja puischeem no rokam rokàs, kamehr dauds zitas piſkda-
màs un ihgdamàs ſehdeja kaktà weentules, puischu neeweh-
rotas, nebildinatas, nedanzinatas.

Starp ziteem ſaimneeku dehleem ſewiſchku wehribu liſàs
tai peegreeſcham Biſchu Draweneeka nahkoſchais mantineeks,
tahds pat braſchs un wiſadi weifls jauneklis, kahda wina bija
ſeltenite. Laudis runaja, ka ja tee diwi teeſcham ſaweenotos,
tad buhtu waren ſaweizigs pahris. Preezigà pahrlèezibà, ka
Biſchu Draweneeka Zahnis wina teeſcham grib wiſà nopeet-
nibà, wina, laimes un pahrgalwibas pilna, mehdsja daſchreis
uſdſeedat:

Simſarimſa bite ruhza

Apſahrt manu wainadſinu — ſimſà!

Gribej' mani eeprezeta

Drawineeka dehlinami — ſimſà, rimſà!

Garſobji, dsirdedami tahdu dſeedaſchanu, eeſauſaja wina
par Simſurimſu. Maſ wina par ſchahdu eeſauſu, ka ari par
zitadu kaitinaſchanu, behdaja, buhdama iſlutinata un nodro-

ŝchinata ar ŝaweem panahfumeem jauno wihreeschu ŝarpâ.
Wina pat wehl ar diwfahrŝchu preefu un pahrgalwibu tral-
laja ŝawas trallas, dainoja ŝawas dainas — it kâ zitâm
par ŝpihti.

Bet tad pahr winaš galwu ņawilkās tumšči, ņmagi mah-
 ņoni, tã ņa jautrãš, preezigi wehligãš ņķufes trallas un dainãš
 apķlufa, winaš waigã neredņeja wairš ņmaidus un ņmeeklus,
 un winaš firdi iņņuda jautriba un wehliiba, preeķš un pahr-
 galwiba, dodami tur weetu dņilai nopeetnibai, ehřķņķainãm
 ruhpem un gruhtãm behdam: wina bija ņadņihwojuņi pahrãf
 tuwã draudņibã ar Biņķu Droweneeka ņahni, un tas nu lee-
 dņãš winau nemt, iņwairijãš pat ar winau ņatittees un wiņpahri
 negribeja wairš neķa no tãš ņinat. Wina nogluhņeja to zekã,
 ķur tam bija jaeeť, atgahdinaja tam wina ņolijumus, ņwehře-
 ņtus un peenãķtumus. Wina pat paņemojãš ņemať par ņemu
 — wirať neķã winaš zilweziķã paņķzeeniba peelaida: wina
 noķrita zekõš tam preeķņhã un iņniņumã ņķnuuņtedama luhđņa
 to, neatņtaht winau un neķaut winai peedņihwot negodu un ap-
 ņmeeklu. Un winņķ, laikam tatņķu daudņ maņ ķuņtinats no
 winaš aņaram un raudam, waņķirdigi tad tai paņãzija, ņa
 winņķ to nemtu gan, ja wina peederigi nebuhtu preti: wina
 mahte un mahņãš ne aзу galã to neeeredņot un peerunajuņķãš
 tehwu, mahņãš winam nenoraņņtit, ja winņķ no tãš neatņa-
 ņotees. Luht, talab winņķ to newarot nemt.

Peķz ņķahda paņķaidrojuma winņķ bija a'ņgahņis, ne-
 mahzedams, waj negribedams tai neķa labãķa ņãzit.

Wina tad ari wairš to nemeķleja, labi ņapraņdama, ņa ar
 taħdu ņehpņnu un beņdwehņeli, ņãš iņķatã gan bija taħdš
 braņķš, bet raņņturã tiķ glehwš, neķãš nebuhs iņdaramš. Bet
 wina noķhma to neņķehlot un wilkt liħđņa tanĩ negodã un
 ņaunã, taħdš tai nu ņtaħweja preeķņhã: wina ņauķš to pee-
 atbildibas un ņawa peenãķtuma pildibķanas, tiķliħđņ buhs
 peenãķziš laiķš, un wina ņawu negodu newarẽš wairš ņleķpt.
 PaĆaidam wina par ņawu nelaimi zitam neweenam neķa ne-
 ņãzija un puhlejãš peķz eeņpeķķãš turetees ņpirgta un ņprauna.

Wina mehginaja zitu flahthuhthnê buht ari jautra un preeziga un fchad tad pa wezam trallaja, fimfaja un dainoja, lai laudis tikai nefa nejustu par winas fchawokli un nefahktu par to fo runat. Wet zif fchi mahffligâ isnefchanâs, fchi leekufotâ jautriba winai nahzâs gruhti, to finaja tikai wina pati.

Nebija winai neweena, kam fawu behdu likteni, fawas firdsfahpes waretu ustizet, un ja buhtu, nefpehtu ari nefad wiſâ pateefibâ to wahrdos izeikt. Wina neſa fawu behdu naſtu weena un wiſâ flufibâ, gaididama fawu nahkotni kâ leelu, tumſchu, beefu padebefi, — ſmagu kâ afminſkalnu un melnu kâ Deewa ſemi. Tomehr reiſâ ar wiſu to winai kautfur tahdâ firds faktinâ glabajâs it kâ tahda zeribas dſirkſtelite: warbuht zaur Deewa ſchehlaſtibu (tâ wina ſewi ſpreeda) tomehr fchâ, waj tâ wiſs war iſeet wehl par Iabu: warbuht winai nefas nekaitès! Daſchreis tatſchu dſirdets, ka weena otra prezeta ſeewa, kas ari bijuſi tahdâ reiſâ, kâ wina tagad un taiſni wehlejuſees behrnu, glufchi negaidot fluwuſi pati no ſewis atfal weſela un nefa nefagaidijuſi. Wi wai, ja winai ari Deems tagad wehletu tahdu reiſu peedſihwot! Wina buhtu ar meeru wiſu fawu puſgada algu iſdalit ubageem.

Schâi laikâ wina daudſ luhdſa Deemu, ubageem pee hafnizas, waj ari ſehtâ eenahkot, dewa dahwanas wairaf nekâ bija paraſts un par ziteem zilweſeem nerunaja nefa kauna: wina zentâs wiſadi buht Iaba un godiga, turedama zeribu, ka tad ari Deems winu ſchehlos un ar fawu brihnumu fchâ, waj tâ nowehrſis no winas draudofcho kaunu.

Wet nefahds brihnumis pee winas nenotika, un eefthajuſees pahrgroſiba winas meefâ gahja fawu dabifku gaitu Iehnam, bet neatturami tahlaf.

Rahdu riht, kad wina isneſa ganam meſchmalê brokaſti, tas, uf zelma ſehdedams un redſedams winu pa nopkautu

plawu atnahkam ar putras podiau weenâ un maises rifu otrâ rokâ, teiza:

— Simsarimsa, tew lindruks preefshâ ihfaks nekâ zitur. Marijai tâ newad.

Winaî firds gandrihs fastinga un wisi lozekki nodrebeja, to dsirdot. Bet wina fanehmâs un faturejâs, zil waredama. Nolikufi ehdeenu pee zelma semê, wina flaki eesmeedamâs fafehra puiku pee plezeem, kreetni to fapurinajusi nosweeda no zelma garshlaukus sakajâ sahle un tad, few bruntfcha sterbeles farahwufi us augfchu, laidâs behgt, atftatidamâs atpafak, waj puika nedjenas. Bet tas, uszehlees un peewahkis nokrituscho zepuri, sehda's pee fama putras ftutula, nosaukdams tai pakak:

— Bagaidi tik tu, Simsarimsa! Pakak tew nekreefchu, bet kad fastapfchu temi feena fchkuhni, waj plawâ feenu ahrdot, tad wehrtifchu temi gareniski feenâ eefshâ un kreetni imihzifchu.

Ar puiku aufchodamâs, wina gribeja tam rahdit, fa wina ir jautra un besbehdiga un fa tee wahrdi, fo tas isteizis — weenalga, waj nu fawâ weenteesibâ, waj teefcham warbuht kautko domadams, wina nekâ neaisker. Bet pateesibâ winaî us reis bija radufchâs leelas isbailes un ruhpes. „Tâ tad ir tik tahlu, fa war jau redset, un gehrbs man stahw jau zitadi nekâ otrai meitai. Man jabuht usmanigai! Es nedrihftu wairs tâ staigat ihfâ apafshwahrfâ ween, fâ fchoriht esmu isfrehjufi. Kad tik nebuhtu kahds no peeaugufcheem ari jau fo nokatijeess!“ Wina baschigi fewi runaja un pahrgahjufi mahjâs, eesteidsâs meitu flehti un usgehrbâs zitu lindruku, to tâ eerihkodama, fa nefas nebuhtu noredsams, bet otrâ rihtâ wina, wifcem wehl gulot, peezehlâs agri, agri, isgahja aif malkas grehdâs apiau dahrfâ un tur fchuwa un pahrtaisija famos nefajamos lindrukus tâ, fa tee preefshâ lai wairs neisftatitos ihfaki.

No wirjus un ahreenes tà nu wijs buhtu labi un wina waretu isliktees droſcha, bet eekſheenê tà nebija: ar ſatru deenu wina apſinajàs ſkaidraf un ſkaidraf, ka nawa wairs meena. Skautko bija ſahkuſchi laikam ari jau ziti tſchuſtet, warbuht tamdehl, ka wina wairs neſagahjàs ar Biſchu Dra-weneeka deſlu un laudis tad nu it dabijfi laikam atrada tur ſautko ſpreest, wehrot, paregot, gaidit. Kadhâ deenâ atnahza winas mahte un, paſaukuſi meitu malup, nehmas to iſwaizat, kas eſot ar ſauſchu walodam — waj tam ari kahds pamats? Waj neefot winai paſlihdejuſi kahja?

Un wina, ſanemdamàs un tiſ meerigâ balſi un tiſ beſbeh-digu ſeju, zif ween eepſehjams, bija mahtei atteikufi:

— Ko juhſ, maht, ſauſchu panzkas warat ſawahet? Lai zeema ſlotas un neeku peras per ſawus neekus zif gribedamas un tà ſinadamas, — kur neka naw, tur winas neka nepeepers. Par mani eſeet droſcha.

— Nu paldees miſkam Deewinam . . . Bija tad mahte atweegloti iſſaukuſees. — Man jau it eeruhpa, dſirdot tahdas walodas. Domaju: ko war ſinat? Nebalta deena naw ſauſchus ſauzama, — ta atnahf pati no ſewis, un jaunos gados wiſadi ronas. Wina ſwehtdeen pee haſnizas noſkatos — redſu: brangi paapata eſi. Domaju: tiſena newaru tàpat no galwas buht, jaet parunat.

— Nê, maht, tas tiſ talab, ka te laba ehſhana. Sineet, Tſchitahkos ſaimi tura pa godam, un man ir kreetna duhſcha... Bija wina mahtei atteikufi, un ta nomeerinajuſees bija aiſgahjuſi mahjàs.

„Kamdehl man winai teift un jau eepreeſch darit behdas? Siſbehdaſees, iſfraudaſees ari wehl tad, kad wairs newareſchu ſlehpt un kad wina wiſu ſinàs.“ Meita ſetwi domaja.

Þateefibâ wina wehl arween zereja, ka fchâ, waj tâ iſees wiſ par labu. Starp zitu wina eezerejâs meitenes gados dſirdejuſi mahtes mahti ſtahtam, ka klauſchu laikos, kad meitas gahjuſchas no ſainneeku mahjam muiſchâ darbos, reiſ taħda braſcha meita wedinajuſi zitas eet ar winu uſ ſpehkeem — gan tâpat meagejotees (kâ puiſchi kad eet zihſtitees), gan atkal preti winai zelot pilnu ſtoweri uhdens uſ kameeſi un tad to ſteepjot pret ſtaħmu diħka kraſtu augſcham. Þirnis newarejuſchas ſapraſt, kaþeħz tai eepatifuſees taħda weltiga puhleſchanâs; titaï wehlaħ dabujuſchas ſinat, kaſ ſchij gudrenezei par ſlepenu kaiti un kamdeħt tâ par wari grib pati ſewi ſabendet, — un ſchi bleħdiba tai ari ijdewuſees: daſchas deenas paſirguſi un wairak nekaſ nebijiſ.

Schahdu gudru bleħdibu ari wina tagad mehginaja ſawâs behdâs iſleetot. Bahſchot ſeenu uſ kuhtſaugſchu, wina daſchreiſ ſtaħjâs puiſcha weeta un zehla tad tiħ leelas daſſchas augſcham, ka otra meita tihri pabrihniĵâs par winas ſpeħku; eewedot rudſuſ ſchkuhni, wina paſteidſâs weena pati, kameħr puiſiſ nebija wehl peenahziſ, jau apgahſt weſumu, waj atkal kuſot kampa un zehla weena pati maiſu graudu ratos eeſſchâ. Tomeħr nekaſ no tam netapa zitadi: wina bija un palika taħda pat, kâ bijuſi. „Daiſam man ir ſaſoditi ſtipra weſeliba, kad nekâ newaru to ſamaitat!“ Wina ruhgtuma pilna ſewi ſchehloĵâs.

Bet laiſ gahja, winas ſtaħwoſliſ kkuwa arweenu gruhfaſ. Taſ patſ ganu puika, reiſ paedams tuwu garam un uſſerdams winai roku uſ kruhtim, eeſauĵâs: „E, kaſ tai par teſmeni!“ Semneeku dſihwê wiſ taſ nebija nekaſ ne retſ, ne ſewiſchſ; taħduſ, waj lihđſiguſ wahrduſ ta pati daſchtaħrt bija dſirdejuſi no wiħreeſchu mutes gan par ſewi paſchu, gan

par zitām meitam, un nekād tee nebija tai bijušči nepatīh-
kami. Tagad tee kà dšelonis eeduhrās tai firdi.

Rudenī, aisejot kaimiņu mahjās līnu talkā, šaimneeze,
kultitajas pusdeenā rindinādama aīš galda un uš wīnu pa-
skatīdamās, šata:

— Skat tīk, kà Tšihahku Datele wareni šaganijuseš!
Kupla un apala kà jauna šaimneeze, — tihri preeks redset,
tīkko war aīš galda aīšsprauštees. Nebiju wīnu wīšu wašaras
gabalu redsejuši. Ša man teiktu, eš netizetu, ka zilweks tīk
ihšā laīkā tā war peenemtees.

Smejas un jokojas kultitajas, ka Tšihahkos laba, bree-
dīga maiše, kadehk ari tur meitas ahtri brestot; pašmejas ari
wīna pati zitām lihdsja, dšiki nošarkdama, bet puhledamās
īslīktees bešbehdīga un rahdidama šawus baltos šobus; to-
mehr firds wīnai krukstis greeščas apšahrt.

Weīdšot wīnas špehki īšihka, — wīna nešpehja wairs il-
gaki neš šawu šlepeno nastu un īslīktees kaušču preešchā we-
šela, jautra un preezīga: ta bija kluwūši par šmagu ir wīnas
mešai, ir dwehšelei. Wīna teizās šafirgūši un īšprasjās aīš-
eet pee mahtes.

Wīnas mahte dšihwoja kalku zepļa buhdā, peemišdama
pee wezā pleenu lauseja Šimana. Wīnšch apdšihwoja buhdas
weenu, wīna otru puši. Šche wīnas meita kahdu deen eera-
dās, šabrukdamā tai preešchā semē un eesaukdamās:

— Maht, šiteet mani nošt, waj dareet ko šineet ar mani,
— eš wairs newaru!

Mahte nedš šita, nedš rahjās un dušmojās, nedš ari ko
pahrmeta, pat nebrihnijās. Wīna šatwehra meitu abās ro-
kās, špeeda tās galwu mīhlinādama un meerinādama šew pee
krukstīm, tad nogehriba tai leekās drehbes, ar furām ta bija
īštaišijuseš tīk neparāsti plata un kupla, lai šlehptu šawu

apalo pilnigumu; tad eeguldija to gultâ, apfopa un meeri-
naja un preezinaja kâ prasdama.

Otras deenas wakarâ peenahza radibas. Turpat aif
plahnâs widus ņeenas guleja nakti daschi paschu nowada kau-
dis, kam rihtu agri bija jastahjas pee nopirkto kalku eemeh-
riņchanas, lai tiklihdj atbrauks sirgus, waretu kraut wesumus
un jau agri dotees zekâ. Dņirdot aif ņeenas runajam pasih-
ņtamus zilwekus, Latele zeeta ņawas raises ņobus ņakodusi,
lai teem nebuhtu jauņmas, kas ņhe noteek. Bet brihscheem
winau usnahza tik negantas ņahpes, ka nespehja isturet, un lai
gan pati ar abâm rokam ņpeeda ņew muti zeeti, tomehr issa-
gâs weens otrs kleeedņeens pahr lupam.

— Kas tad tur? Tur jau tihri it kâ tinibas leekas . . .
Dņirdeja otrpus ņeenas eewaizajamces kahdu wihreescha balņi.

Ar pahrdabiņku ņehku wina tagad turejâs kluņu. Winau
bija tikai weena wehleschanâs: kaut behrens buhtu nedņihws!
Un wina neween zereja, bet ari zeeschi tizeja, ka zâ buhs, jo
neba masumu winau bija ņewi bendejusi, neween nekahdâ gruhtâ
darbâ ņewi netaupidama, bet pat tihņchi mekledama daschadas
gruhtibas.

Tiklihdj ņahpes bija pahrgahjuņchas un wina dauds mas
atkal jutâs pee tihras ņamakas, pirmais waizajums, ar ko ta
greesdâs pee mahtes, bija winau us luhpam: dņihws, waj ne-
dņihws? Wina nepaguwa ņcho waizajumu wehl isteikt, kad
gultas kahjgali atņaneja ņakņch un ņehzigs behrna brehzeens,
bet aif ņeenas bija dņirdama rupja wihreescha balņis ņakam:

— Man, tur jau Simsarimņai waislibas . . .

ņņbailês un kaunâ winau ņastinga un ņchaufmâs pati ar
abâm rokam ņpeeda ņew auņis zeeti. Tad atkal ar pirktu
dewa mahtei ņihmi, ir ar wahrdeem luhdņa apkluņinat behrnu,
bet tas brehza beņ miteschanâs ņakâ balņi, it kâ ņawai mahtei

uſſauſdams: „Apeh3 tu gribi mani noſluſinat un noſleht? Man tahda pat teeſiba, griba un patika uſ dſihwi, kà tew un wiſeem ziteem. Man ari ſawa daſa ſchini paſaulè, un kà wiſeem te peeteef, ari man peetiſ weetas un maiſes.“

Behrnu nomasgajuſi un ſatinuſi, mahte peelika to winai pee kruhts, ſazidama ſchahdàs reiſàs paraſtos wahrbus:

— Maiſes dewejs buhs, puhrs jau nebuhs jagahdà . . .
Ar to atgahdinadama to ſtarpibu, kahda kauſchu uſſkatos paſtahw ſtarp dehleem un meitam. Winai bija pilnigi weenal-
dſigi, kas bija — puiſchelis, waj meitene; wina ſinaja tikai to, kà tas ir winas nelaimè, winas poſts, — kà wina ſewi domaja.

Sawadi wina jutàs, kad mahte darbojàs winai ap kruhtim, radinadama behrnu ſihſt. Meerigi wina wiſu atlahwa, weenal-
dſigi Klauſdamàs, kad mahte mihlinadama un it kà ſchelhodama ſchukſteja kautko par miſku Deewa radibiau, par kuſlu dſihwibinu. Winai bija tikai weens jautajums prahtà: waj tas drihſi nemirs? Un beidsot wina greeſàs ar ſcho jautajumu ari pee mahtes, het ta atteiza:

— Kalab ſchis mirs? Puiſchelis tik weſels, kà jau wiſi bandu un mihleſtibas behrni. Re, kruhti ari jau ſahf ſihſt no teeſas.

Puiſens auga. Peh3 daſchàm nedekam, kad jau bija no-
kriſtits un kad mahte ar meitu, dſihwodamas nu kopà, abas pelnijàs ar wehrpſchanu un auſchanu, kahdu deen, redſedama meitu ſihdam behrnu un preezadamàs, zif tas duhſchigi ſihd, mahte teiza:

— Tas jau ſukſni tik duhſchigi, kà to wajadsjès ſahft ehdi-
nat, — zitadi winſch tewi dikti noſukſnìs.

— No lai winam dodam ehſt? . . . Waizaja meita.

— No zitu, kà zeptus rahzenus un padſirdina ar uhdeni,

waj dod ussihst. Za jau semneeku zilwefeem parastà bariba kusleem behrneem, — baitmaises un peena mums naw.

Meita nu eezerejàs saukt Bishu Draweneeka Zahni pee teefas, lai to peespeestu dot behrnam maiji. Sanahza ari abi fahdà deenà pee teefas, bet Zahnis, laifam wairaf kaunedamees kauschu runu, nekà baididamees par maises doſchanu, noleedſa ſawus ſafarus ar winu, teifdamees waram ſawu wahrdu pateefibu apwehret. Gan wina tam atgahdinaja:

— Utzerees, Zahni, pagahjuſcho seemu, kad es wehl biju juhſ' mahjàs par meitu, ko tu, kapadams laidara starpà ſkujas, man ſoliji, kad es nogahju pakaiſit gowis, un ko tu man teizi wehl tad, kad jau biju tahda un kad ſatikamees pee juhſmahju pirts? Waj tu neteizi, ka par behrnu tu gahdaſchot, bet nemt mani newarot, tadehl ka tad tehms nenoraſſiitu mahjas? . . .

Un pee teefas greesdamàs wina teiza:

— Juhs warat mani, zeen. augſta pagafra teefa, uf ſwehroſchàm oglem ſwehrinat, ta ir tihra Deema pateefiba, ko es ſaku!

Teeſa tai atgahdinaja, ka winai naw jaſwehr, jo wina ir ſuhdſetaja, bet ſami wahrdi jaapſwehr apſuhdſetajam. Un — Zahnis tos apwehreja. To redſedama, wina wairaf neſpehja, ka tika eefauktees:

— Tew roka nofaltis, pazefot to melu ſwehreſtà pret debefim! Tew firds kruhtis ka akmens pahrplichſis . . . Un, durwis aifzirds dama, wina gahja projam.

Zahnim roka, protams, nenokalta, un ari firds nepahrplihſa, bet winai gan palifa firdi pret to neifdſeſchams reebums, beſgaliga nizinaſchana.

„Lehpſna, pehpdejais lehpſna un beſdwehſelis!“ Wina ſewi to noſauza. „Ro lihds wiſs braſchais iſſtats, kad zilwe-

kam naw goda firds, naw dwehjeles lepnuma. Mi, kà ahrejais iſſkats wik." Un katru reis, kad wina par ſcho zilweku eedomajàs, winai bija janofplaujas, it kà kad firdi ihgnatos un kà kad gribetu ko ihgnu un reebigu no ſewis iſſpfaut. Weenu leetu wina jau wiſà drihſumâ dabuja peeredſet, ko ta uſſkattija par Deewa ſodu Jahnim: turigo Urdſes ſoimneeku meitu, ko wezaki tam bija eeteikuſchi un ko tas bija bildinajis, tas nedabuja, jo Urdſes nebija meitu laiduſchi pee zilweka, uſ kuru wiſi ſkatijàs kà uſ wiltus ſwehretaju.

Rahkoſchâ pawafari mahte ar meitu, lai waretu ari turpmaſ dſihwot un ſtrahdat kopâ, uſnehmàs kaimianu puſmuiſchâ ganit lopus. Daſchudeen gahja abas ganos, daſchudeen weena, waj otra, — kà kuru reis pagadijàs ar waku.

Rahdu deen, kad mahte bija aiſgahjuſi meeſtâ nopirkt ſiſkes, un meita ar behrnu weena bija ganos, wina, noſehdinajuſi to uſ iſſlahtas willaines, aiſgahja atgreest gowis un pabaidit aitas, lai neet pſawâ. Utnahjuſi atpakaſ wina at-rada behrnu no willaines norahpojuſchu pahris ſoku projam un dſihwojamees ar aſmentineem. „Tad jau tif leels, ka weenu to newar wairs atſtaht, — rahpatſcho projam.“ Wina it eepreezinata ſewi runaja. (Rahpot winſch) bija ſahzis jau daſchas nedelas atpakaſ, het nefad nebija wehl tif tahlu norahpojis, kà tagad). Reijâ ar ſcho nowehrojumu winai eeſchahwàs tumſchas, ſaunas domas prahtâ. Wina patlaban ganija Wentrâlê, lopi wiſapfahrt iſſklihduſchi ehda, het tepat weenâ puſê ir ſtahws upes kraſts, un tur lejâ pluhſt, gredſenos greeſdamàs, fluſa, tumſcha, dſiſa dſelme. Za wina behrnu noleef paſchâ kraſta malâ, un tas rahpatſchodams nofriht tur un paſuhd dſiſajâ, tumſchajâ dſelmê, tad wina ir no ta ſwabada — ſwabada uſ wiſeem laikeem un wina ir atkal tahda pat raita, kà katra zita meita! Behrnu panehmufi, wina do-

das pee upes. Uf rokas wimai ari ta pati wezà willaine, uf fa to nofehđinat. Wina to ari nofehđina un ees pati projam, bet behrns eesauzas, wina atškatas atpakaš, gribedama wehlreis uf to paluhkotees un redš to rozinaš išteepuškhu rahpjamees uf winaš puši un uf wiau škatamees. „Sa, gribi jau

atkal, lai nem tewi rokâs." Wina kâ puşodamâş ſemi runâ un noleezas pee behrna, lai to apmeerinatu un par jaunu noşehdinatu, ſhoreiſ apgreeſhot to taiſni uş upeş puşi, lai taş ſkatitos uş tureeni un rahpatu turp. Şhai brihdi wina eeſkatas behrnam aztinâş un redş tâş luhşojamees tiş firşnigi mişligi, ka uş reiş winai iſkuhşî ſirdş, wina paşampj behrnu, ſpeeſh to ſew pee kruhtim, ſkuhpſta un raudadama to mişlina:

— Nè, nè, manu funkulit, manu ſelta aztin, manu nabaga puiſeni! Neşadaiş es to wairş nedarîſhu. Kâ ſawu dwehşeli es tewi ſargaşhu un glabaşhu; tu efi man mişlaşş par wişu paşaulê . . . Tad noleezas, pafer willaini un ſfreeſhus ſkreen projam, -- noſt no biştamâ ſtahwâ kraſta, kâ pati işbijuſees par ſawu pirmitejo ſauno nodomu. Neşinadama kâ behrnu preezinat un kâ tam atdarit par to breeſmigo ſaunumu. ſahđş tai bijiş pret to prahtâ, wina işnem no adikla ſulites rupjas, melnaş maişes gabalimu, ſakoda to un dod ar ſawâm luhşam behrnam mutê, ſihuſştedama:

— Ehd, manu muşhin, ehd to paşhu. Raſi mahte, nahşdama no meeſta, pahrnefiş kukuſa.

No ſhâş deenas ſahfâş winaş iştâ mişleſtiba uş behrnu. Domataiş, bet neişdaritaiş breeşmu darbş bija ſatreeziş winaş ſirdi un padarijiş to mişſtu pret behrnu uş wişeem laiſeem: ari tad, kad behrnş jau nahza teſatna gadoş, un wina gan delweribu dehş, gan ari pati ſawâ ahtrâ, ſtraujâ dabâ aişraudamâş duşmâş, daşchahrt to kuhla, katru reiş tai drihşi uş nahza atkal ſchehlumş un ſirdşpahrmetumi par winaş zittah-tejo ſauno nodomu, un wina tuhlin pehş pehreena apşampa puiſenu, nehma to kleshpi, ſpeeda ſew pee kruhtim, ſkuhpſtija, mişlinaja, ſchehloja, un abi diwi tad raudaja un ſchmuſteja ſopâ, un weena aſaraş hira otram uş waigu. Daşchreiş pui-

şens, isbrihnijees par tahdu winaş işturşchanoš, nefapraşchanâ eewaizajâş:

— Latele, kapehş tu brehş? Tew jau neweens nefita. (Mahti un zitus winaşch bija đsirdejis to tâ şauzam un tâ winaşch tad ari to şauza). Wina tahdâş reisâş nefinaja nefa tam atbildet, waj ari weenkahrşchi noteiza:

— Man şahp firđş.

Wehlařos gados, daşchu labu reis ar şchauřmam eezero-tees par řauno nodomu, řahđş tai reis bijis prahtâ, wina atrada, řa tas buhtu bijis neween breeřmigs nořeegums, bet ari leela neprahřiba, aplamiba. „Deeřgan jau řaudis tagad par mani runâ.“ Wina řewi řpreeda. „Bet tad un ja ari nořeegums nebuhtu řkumis peerahđits, un eř nebuhtu dabujuři řodu, tee tiřpat buhtu domajuřchi un turejuřchi mani par beřrna řleptawu, un tâ eř pati řawu đřihwi buhtu padarijuři newis labaku, bet řaunaku un pee tam řawu đwehřeli pařudinajuři.“

Uř rudeni wina eedomajâş řawu đřihwi uřlabot zitađâ weidâ. Wina i bija řahda pařina, wahrđâ Mađřche, ar řuru bija draudřejuřees jau no řkolâş gadeem. Mađřche taiřijâş rudeni prezeťees, un tai bija wehř neprezeťees brahřis, řa nahřořchu pawařari řtařees Semdegu řalpu mahjâş tehwa weetâ par řalpu. Wina bija nu eedomajuřees, řa tas waretu wina prezet, jo agrâř tas bija wina jau turejees, tiřai řadraudřejotees wina i tuwař ar Biřchu Drameneeka řahni, winaş draudřiba ar Mađřcheş brahřli bija iřbeiguřees, un wina bija to, řa řařa, iřlaiduři no azim. řchis brahřis bija pařiřtamş par řreetnu řilweku, un řad nu winaşch pawařari uřaemş řemes řalpa weetu, mantodamş řawu wezařu eedřihwi — ai, řaş tâş par jauřam iřredřem! Tâş nebuhtu daudř řliřtařaş par winaş iřjuřuřcham iřredřem ar řahni. „Řaş tahdeem řemes

kalpeem gan fait?" Wina tad bija ſewi ſpreeduſi. „Sirgs ir, gowiſ, aitas, zuhtas ari ir, apſtrahdà tik ſawu ſemes gabalu, noſlauſa muiſchaj darbus, leezibas un ſewu deenas un dſihwo beſ behdu, — wehl labaki nekà kaut kahts ſaimneekelis, kam pawafaros un rudenos, mahju iſpirkſchanas nomakſu reiſàs, leela galwas groſiſchana, kur katreij ſagahdat naudu. Kalpeem naw ne par kahtàm nomakſam jabehdajas. Pat galwas naudu ſamakſà muiſcha. Waſaru, kad ſaimneekem muiſchaj reeſchi mahkami, un kad leelajà norà wiſi pajuku ſtrahdà, ſaimneeku kahtas laudis newar noſkatitees ween, zif daſchas kalpu ſewas un meitas ir braſchas — nemas ſlittatas par ſaimneeku meitam. Un ſwehtdeenam kalpi tàpat kà ſaimneeki brauz braukſchus bajnizà, meeſtà, tirgù un zeemà — newis kà waleneeku waj gahjeju kahtas laudis tek kahtjam, waj jaeet luhgt ſirgu ziteem. Pa Surgeem kalpeem naw wiſ jakleſſcho no weenas ſehtas uſ otu: ja tik iſflauſa muiſchu un ſateek ar wagari, — dſihwo weenà un tai paſchà weetà no auguma augumà, gluſchi kà uſ dſimtu. Ak, ja Madſches brahliſ mani nemtu, kas ta buhtu kalpos par dſihwil Teefa gan, man jau ir behrns, bet waj tamdehl eſmu ſlittata par zitàm? Un behrnu audſinàs mahte, — mums winſch nekà par nepatiſſchanu nebuhs, bet pehz daſcheem gadeem buhs jau paſcheem ſaws ganelis un ſaws deenu gahjejs muiſchà. Wi, zif wiſ tas buhtu labi un jauki!“

Tà wina ſewi ſpreeda. Wina garà pat tik tahlu un ſihki eedomajàs ſchaj zeretà nahkotnes dſihwè, ka pati kluſumà mehginaja ſaukt ſewi wihra wahrdà, preezigà ſinkahribà gribedama dſirdet, kà tas iſflauſiſees. Madſches brahla wahrds bija Zukums, bet jau no behrna deenam winſch bija eeſaukts par Suzi, un tà wina ari tagad wehl ſauza. Tà tad wina atkal ſauks par Suzeni, un wiſai patihkamas juhtas wina

pahrnehma, eedomajotees, ka weena, waj otra Semdegu seewa greejsiees pee winaš ar waizajumu: „Suzene, waj tu wehl neleez ašaidu wahrit,“ kà tas kalpu seewu starpà parašts, waj atkal šcho waj to winai paluhgs, peemehram: „Suzene, eši tif laba, eedod man šawu stoweriti, gribu mašgat drahnas un truhšt trauku.“ Un wina atbildēs laipni un draudšigi un šatiks ar wišam labi. Ak, kas ta buhs par dšihwiti!

Lai šawu jauko nodomu waretu šašneegt, wina šahka atkal draudsetees ar Madšchi, šwehtdeenam to apmekledama un pehz eespehjas katreiš labi uspraušdamās un usziršdamās, lai greeštu uš fewi Madšches brahka wehribu. Madšchei pašchai wina kufuka teešā noneša, drahninā eesehjuši, kašdu šawu blušiti, jaziau, waj neeburiau, teikdama šchos drehbju gabalinus šew par maseem un tadehl lai Madšche tos nemot. Wairat reišu wina tã tur šagahja, aišnešdama draudšenei dašchu labu pašchai tihri nepeezešchamu drehbes gabalu. Sewi wina loloja klušu zeribu, ka draudšene winu luhgs šawās kašjās un tad pa kašjam wina raudšis šweeštees tuwaki klaht Suzim un atjaunos ar to agrakos šakarūs. Domehr winaš zeribas išrahdijs par wehja zeribam: Madšche winu šawās kašjās nemas neecluhšja; un kad wina pehdigo reiš gahja no Semdegeem pa gatuwi ahrã, wina dširdeja, ka kašds, aiš malkas grehdas aišlehpēes, eesauzās: „Ko ta Simšarimša te škraidã, kã pašlihduši aita teki mekledama?“

No tãš reišas wina šawu ažu wairs nerahdija Semdegos.

Suzis nahšošchã pamašari apprezeja kašda mašaka šaimneeka meitu, kura laišam nebija drošchas išredšes kluht par šaimneegi, un kura tadehl ar preeku gahja pee kreetna semes kalpa.

Simšarimša nu nahza pee pahrlēezibas, ka wina wairs

nedabüs prezetees, eeſtatidama ſewi par dſiki kriuſſchu kauſchu azis un laikam ari ſtipri nogrehſojuſſchos pret Deemu, tadehſ Deewa ſodiba nahſuſi pahſ wiau. Schinis behdu atſinâs winai radâs ſawadas domas par grehſu noſſcheloſſchanu un ſawas dſihwes laboſſchanu: wina nolſhma wairs negreſnotees — neſukat matus uſ augſſchu, bet neſat toſ tâ, kâ wezas ſee-was neſâ, pahſſchirtus taiſnâ ſchſihri un abâs puſês lihdseni noſukat uſ leju; tâpat wina nonehmâs neſad wairs nemaſ-gatees ar ſeepem, tikai ar uhdeni ween. Nad ziti to eeweh-roja un winai ko waizaja, wina teizâs dabujuſi ſinat, ka ſee-pek wahrot no maitu tauſeem, un tadehſ wina negribot tâs wairs liſt ſew pee gihmja.

Paraſtâ, weenmuligi behdigâ gaitâ wilkâs winas dſihwe uſ preeſſchu — deenu no deenas, gadu no gada. Winas pel-nijâs kopâ ar mahſi, waſaram ganidamas malu muiſſchas lo-pus, ſeemu nemdamas ſaimneeſem wehrpt, auſt un adit, jo abas bija darba pratejas, un ko meita wehſ neprata, ſewiſſchi auſſchanas mahſſlâ, to mahzijâs tagad no mahſes.

Neiſ wina dabuja dſirdet, ka diſſchâ muiſſchâ kluſſſchot putnu meitas weeta ſwabada. Wina eedomajâs to dabut. Abas ar mahſi winas pahrrunaja, ziſ labi eſot wiſeem, kâs ſchâ, waj tâ war kâ peeſeetees pee muiſſchas: wiſeem teem dro-ſſcha dſihwe un ſuplaka iſtiſſchana, neſâ lihgtot pee ſaimnee-ſeem par gahjeju, waj apmetotees kur uſ aplahgu: ſaſirgſtot paſſchi, waj kahds no peederigeem, waj uſbruſſchot zita kahda liſſta, no muiſſchas dabun palihdsibu, bet uſ laikmeteem kungi wiſus apdahwina — tik paſſchus, kâ behrnus. Al, labi winai buhtu tur muiſſchâ! Wehrns paliktu pee mahſes, wina pati, protams, ganidama putnus, waretu waſaram wehſ labaki ſtrahdat roſdarbus, neſâ pee gowim. Chſſchana paſſchai uſ

fewi, jo putnu un lopu meitas dabun deputatu. Tur winai atliktu maišes ir behrnam, ir maštei.

Wina tadehš kahdu deen wišâ klušumâ aišsteidsâs muishâ un moderei, kas bija laidara meitu peenehmeja un atlaideja, abas rokas nobuščhodama, luhdja nowehlet winai putnenes weetu, kad tagadejâ putnu meita pawafari eeprezešees par kalpu šeevu. Modere, brihtinu padomajuši, atteiza:

— Muishâ tewi, Šimsarimša, newaru nemt par meitu, tadehš ka tu neeši turejuši meitas godu . . .

— Bet, mamm, man wairs nekahdu bruhtganu naw, pati ari, šawu nelaimi reiš jau peedšihwojuši, ešmu tagad rimta un prahtiga. Tahds notifikums man nekad wairs nenotiks . . . Roku šew uš firds turedama, meita pasteidsâs kâ deemodamâs peebilšt.

— Tahdâ teiščanâ newaru Klausitees . . . Attrauza modere. — Reiš man tahda mahšina jau te bija — rau, Ģwartenes radene, Andarte. Atuahš ari un luhdjas: wina turešchus godu, nekad winai kahja wairs nepašlihdešhot. Laujos peerunatees un peenemu par lopuščhu. Bet kas noteek? Naw wehl gads aptezejis, šchij jau atkal tinibas. Tahda matščka! Tâ šajauz man wišu rehšinu: tâpat kâ leelmahte kalnâ, es atkal laidarâ wareju lepotees, ka tahda šchmuzestiba man nekad naw notikuši. Veelmahte un es — mehš diwas ešam tâs leelakâs šaimneezes wišâ nowadâ: neweenai zitai naw peežas — šeščas meitas, kâ mums ween. Mums tad ari wajaga buht wišâm nowada šaimneezem par preekšchihmi un redset un ruhpetees, ka wišs noteek pa godam. Divdešmit tšchetri gadi es biju šabijuši par moderi, un nekahds negods manâ šaimē nebija ležzees. Bet tahdai matščkai wajaga atnahšt un apgahšt wišu kâ ar mehšlu wešumu! Deenu muhščhu es tâ biju dšihwojuši, ka wezuma galâ weetu atštahdama un

leelmahtei atflehgas atdodama, lai waretu drošchi tai ffa-
titees azis un teikt, ka man wišs weenmehr gabjis pa
godam: un nu es to newareschu teikt. Tizi man: di-
wi gadi no šawa muhscha es atdotu, ja tahds traipekliš ne-
buhstu notizis manâ šaimê! Nê, nê, Latele, nê! Lai Deems tew
palihds zitur, šauna tew newehlu, bet muišchâ nemt tewi
newaru.

Sastapdama tahdu stingribu, Simsarimsa ne uš kahdu
tahlatu luhgšchanos waj runašchanos wairs nedomajs, nolee-
žās moderci pee rošas (šchoreiš gan tikai weenu nobuščho-
dama) un teikusi ardeewas, steidžās kâ ar aukstu uhdeni ap-
leeta projam.

Nâ wišus zitus pašemojumus un pahrestibas, ko pehdejos
gados peedšihwojuši, wina pazeeta un pahrzeeta ari šcho at-
raidijumu, un winas dšihwe gabja paraštâ gaitâ tahlat.
Behrns auga leelaks, un wina ar mahti kšuma weeglak, jo
newajadseja nesat to wairs uš rošam, pats winašch tekaja tām
lihdsja, tikai wajadseja ušluhtot, ka nepekufas pee uhdens, waj
uguns. Pahris gadu wehlat puišens bija tām noderigs ga-
nos, patezedams aitam preeščhâ un atdšihdams tās atpakaļ,
tikai gowis nahžās pašchâm atgreet. Wehl pehz pahris gadu
to nodewa jau pee šaimneeka par zuhšganiti, un winašch pats
pelniņa šew usturu, kâ ari pa gabalam apgehrba. Mišzitu
gad winašch ušnehmâs pildit jau gowgana weetu pee ta pašcha
šaimneeka un nu pelniņa jau labu kahrtu apgehrba, un tas
bija wajadšigs, jo ar nahkoshu seemu bija jašahk eet škclâ.

No pirmâ gala winam nahžās školâ pahrzeest daščhadu
pahrestibu un kirzinaščhanu no ziteem školeneem. Parastš
bija, ka školeni šawâ starpâ šauza weens ottru krištamâ
wahrdâ, ari školotajs pa leelakai daļai tâ šauza pirmsseem-
neekus. Bet wina ziti školeni masak šauza par Andreiu, —

wairaf tik par Simsarimsas puiſcheli, waj atkal it weentahrfchi par Simsarimsenu. Daſchi atkal, wiau neefodami un kaitinadami, praſtja, kur eſot wina tehws un kas tas tahds eſot, waj wiaſch to ari ſinot. Un kad wiaſch to neſinaja pateikt, tad waizaja tam, kur tad wiaſch eſot zehlees, — waj ſuns wiau no zehrpa iſſpehris? Ziti atkal nirgadamees teiza: „Puiſit, tu jau eſi jaunâ Drameneeka dehls. Eſj tik, praſt tam, lai dod tew naudas, tad nopirſſim papiroſus un wiſi freetni ſapihpoſim.“

Ur laiku ſchahda Kirzinaſchana aprima un beidsot gandrihſ panſam iſbeidsâs, redſot ſehnu wiſu pazeeſham meerigâ garâ un labi mahzamees, kadehſ ari ſkolotajs wiau ſewiſchki eewehroja un wairakfahrt uſteiza. Zeelakee ſkoleni wiau ari jau tâ wiſpahſ liſa meerâ, jo teem bija paſcheem dariſchanas ſawâ ſtarpâ, bej tam tee ſtipru wehribu pecgreeſa wezafâm un ſkaiſtafâm ſkolneezem, wafas laikos ar tâm ploſidamees un laſtrodamees. Tikai daſchi maſakee ſkoleni nedewa wiam meeru, wehl arweenu puhledamees pee wina, kâ ſaka, noſlauzit ſawu degumu. Sewiſchki kahds glihti apgehrbts puiſchelis ar patihſamu iſſkatu, kurſch nebija wairs nekahds jaunikais, tikai tahdu kuſlu augumu un kuru ziti bija eeſautajuſchi par knauſi, paſtahwigi niſâs wiam wirſâ, daſchreiſ pat ſtaigadams tam pakaf no weenas iſtabas otrâ un kautko dudinadams, waj kunkurodams, ko katrreiſ nobeidſa ar iſſauzeenu: „Simsarimsa — ſimſâ!“ Waj atkal zitadi wiau neuſrunadams, kâ tikai par Simsarimsenu.

Schahda ſimsarimsaſchana ſehnam beidsot ſahka apniſt un apreebtees, jo wairaf tapeh3, ka knauſis neko rewareja eemahzitees un ſkaiſtijâs pee wiſneſpehjiſgakeem ſkoleneem. Kahdu deen, kad maſakee ſkoleni pa pusdeenas laiku bija pa-

galmâ karouſſchees ar ſneega piſam un karam beidjotees wiſi aiſſſrehja projam, knauſiſ, peegahjiſ wiſam klaht, teiza:

— Andrej, nahz, eſ tew gribu ſo teift.

Reľad wiſſſch knauſſcha aizinajumu nebuhtu eewehrojſiſ, bet ſchi bija pirmâ reiſa, ſur wiſſſch to ſauza wahrđâ un newiſ par Simſarimſenu. Wiſſſch tadehľ pagahja tam daſchus ſokus lihđſa, domadams knauſi laboujſſchos un ſa taſ ſahľſ ar wiſu ſatift godigi un draudſigi.

Wiſejot aiſ kuhlſ paſſſchka, knauſiſ, ſautko darbodamees ap ſawâm biſſſchelem, noſtahjđſ wiſam pawiſam tumu un, teeſchi aziſ luhtodamees, waizaja miľligi newainigâ baľſi un ar taľdu paſehmeenu, kâ wezi wiľri, waj peeauguſſchi zilweki mehđſ ſazit maſeem behrneem:

— Nu ſaki, deľiſ, kâ taſ tur pateſiĸâ bija ar to zehrpu: kâ ſunſ tewi no ta iſſpehra?

Un to teiziſ, wiſſſch ſahľa kunkurot ſawu paraſto:

— Simſâ . . .

Tahđa beſſkauniba Andrejam bija pardauđſ.

— Nau ta . . . Wiſſſch atteiza, un tani paſchâ mirkľi wiſâ ſpehľâ ſpehra knauſim ar ſawu duhriti ta pa auſi, ſa taſ ar ſawâm nolaiſiđm biſſſchelem eewehľſ ſneegâ un laida waľam bimbu.

Andrejſ bija domajiſ, ſa nu kauſchandſ un pluhľſchandſ buhſ neiſbehgama un tadehľ, abas plaukſtaſ ſawilziſ duhritêſ un ſtingri noſtahđamees knauſim preekſchâ, ſataiſijđſ uſ ſirdigu tureſchanoſ; bet knauſiſ uſ uſbruľumu ir nedomaja: bimbadams wiſſſch tiľ darbojđſ ap ſawâm biſſſchelem, kratidams un wahľdamſ no tđm ſneegu ahřâ.

— To jau biju đſirdejſiſ, ſa teem, ſam leeľaſ mutes, galwaſ tuľſchaaſ un nagu naw; un ta taſ ir ari ar tewi, knauſit.

Simsà nul . . . Noteiza Andrejs un, rofàs bišku kabatàs turedams un nošplahwees, gahja projam.

No šchàs reijas knaufis wiau lika meerâ. Uri tee nedaudsee ziti mafee kirzinataji nu norima galigi. Nedsejis knauscha pahrmahzibu laikam nebija neweens, bet no tam, ka tee abi pašchi pehdejee bija atgreesušchees no kara lauka un ka knaufis isskatijās stipri nobimbajees, kà ari no tam, ka wiašč Andreju wairs nekà neaistifa, katrs noprata, ka wiau starpà bija kas notizis un ka knaufim pee tam klahjees plahni, bet uš Andreju wisi šahka štatitees kà uš tahdu, kam ešot nags — tiklab mahzibàs, kà ari ejot uš meefas špehfeem. Domehr wairaf nekà ar duhri Andrejs prata šagahdat šew zeeniščanu zitu školenu starpà ar šawu tšchallo mahziščanos, tà ka netifai gandrifš wisi pirmšeenneeki, bet ari dašči otršeenneeki nerefi greesàs pee wina pehž padoma un parahdiščanas uš dewunu mahzibâ.

Ur laikū wina palamu tad ari pawišam a'šmirša, un neweens wiau wairs nekirzinaja; turpretim knaufis kà bijis, palika par knaufi.

Šchai seemâ kalķu lausejam nomira šeewa.

Kalķu lausejs bija wezs Nikolaja laikū saldats, iškalojis garus kara klawšibas gadus, peedalijees diwos karos un wairaf reiš eewainots. Par šaweem nopelneem kara laukâ wiašč dabuja šchehlastibas maiši — laikam tšchetri rubli pa gadu. Reiš gadâ wiašč gahja uš aprinķa pilšehtu pehž šawas pensijas. To wiašč darija katreis pawasari, kad Wenta bija pahrpļuħduši un peekraštes pilnas uħdens, tà ka pleenu laušchanas darbus newareja štrahdat, un wiam uš pahris nedešam tà tad bija šwabads pahrlaidu laikš wina gruhtajê darbâ. Tad wiašč zehla šawus wezos kara šahbašus gaišmâ — tahdus leelus un šmagus, jau ar wairaf puššolem pašoletus un

daſchadi nolahpitus, uſpoſa tos un mauza ſew kahjâs, uſgehrba ſawus ſaldata ſwahrkus ar wairaf goda ſihmen uſ kruhtim, uſlifâs ſaldata zepuri ar kofardi preeſſchâ, nehma nuhju rofâ un tad demâs zekâ, ſaſtopoſchoſ pretim nahzejus un brauzejus pehz fara wihru parauga ſweiznadams un freewiſki uſrunadams. Pehz pahris deenam atgreeſdamees atpaſaf no aprinſa pilſehtas, wiſſch, zekâ eedſehris daſchus ſchnabjuſ, arweenu zeenija ſiltâ galwâ pahrnahkt mahjâs, fur tad, gultâ atlaidees, ſtahtija par ſawu dſihwi ſaldata deeneſtâ, par ſaweem peedſihwojumeem wengru un Sewaſtopoles karos: kâ tur kawees, kâ eewainots un par ko dabujis goda ſihmes. Sweſchs kahds zilweſk tik reti kad gadijâs wina weentuligajâ buhdâ, kamdehkt wina wezenei ſchahdâs reiſâs wajadſeja palikt meerigi iſtabâ un pazeetigi klaſſitees wina ſtahtos (lai gan tos wiſus jau ſen ſinaja no galwas), lihds wezis eemiga.

Schoreij no aprinſa pilſehtas pahrnahkt, fur wiſam ſeewas wairſ nebija, wiſſch aizinaja ſawas peemihnteezes, eenahkt wina iſtabâ, jo gribot ar tàm parunatees. Mahte ar meitu tad ari, mudigi ſawillkuſchâs labakus lindrukus, matuſ nolihdſinajuſchâs, galwas drahneles nolaiduſchâs uſ kameeſcheem un panehmufchâs ſew lihdsi roſdarbu, abas eegahja wina iſtabâ, noſehdâs un, ſtrahdadamas ſawus roſdarbus, klaſſijâs wina ſtahtſiſchanâ. Un wiſſch, gultâ guledams un weenu roſu palizis ſew ſem paſauſcha, bet otrâ turedams ihſo pihpiu un ſchad un tad uſwilkdams pa duhmam, runaja par pagahjuſcheem laikeem un taſleem paſaules gabaleem, furuſ wiſus kahjam ween iſſlaigajis. Schoreij wiſſch ſtahtſidams ſewiſchki nogremdejâs ſawâs atminâs par ſauju pee Balaklawas, Sewaſtopoles karâ, fur iſnihzinajuſchki weſelu pulku uſbruhkoſchu angſu jahtneeku. Wiſſch

ſchai kaujâ eewainots diwi weetâs — rofâ un ſahjâ, to-
mehr ahtrafi neſtahjees no rindas ah râ, kamehr uſbruzeens
atſiſts un eeguhta uſwara. Par to tad ari dabujis diwi
goda ſihmes reiſâ. Stahſtija ari, ka pahrnahtot no wengru
fara un Warſchawâ ejot pahr upi pa ploſta tiltu, tas ſahzis
grimt — uhdens nahzis jau lihdi pus leelam: tad wirſ-
neefi uſſaukuſchi, lai nezel ſahjas rakſtâ, bet lai ſolo tâpat
pajuku, un tad tilts zehlees atpakaſ, — zitadi buhtu wehl
wiſi apſlihkuſchi.

Pee ſcheem pehdejeem wahrdeem Simſarimſa bija eeflee-
guſees, un tas wezajam kauju waronim tâ bija patizis, ka
winſch uſzehlâs no gultas, peegahja tai klahnt un mihligi pa-
plikſchſinaja pa winas pilnajeem ſahrtajeem waigeem, un kad
wina pee tam laipni paſmehjâs, winſch uſſehra rofu ari uſ
tâs augſtajâm kruhtim. Bezim, azim redſot, ſirds eefila
uſ jaunu meitu, un winſch ſahſa ſcheſlotees, ka wihreeſcha
zilweſam eſot gruhti, ſeweetes rofu neapfoptam; no ziteem
ween wiſu gaidit ari newarot, — wjadſeſchot winam preze-
tees pa otrreiſ, ja tiſ waretu dabut labu, godigu zilweſu.

Scho beſ eepreeſcheja apdoma un nodoma uſ ahtru rofu
eezereto un neweiſli iſteikto bildinajumu manigi uſſehra ſa-
pratigâ mahte, it weenfahſchi eefauſdamâs:

— Nu, tad prezeet muhs weenu!

Un wezis, ar patiku ſkatidamees uſ braſcho Simſarimſas
augumu, tuhlin atteiza:

— Labaſ jau es tad palikſchu pee meitas: jauna paleeſt
jauna, nebuhs jabaſchijas, ka atkal waretu nomirt, kâ mana
pirmâ ſeewa, buhdama jau kreetni weza.

— Djirdi, Latele, tu Simanim patihzi, ej ſehdi winam
blafus . . . Pamahzija mahte meitu, un ſchi nelikâs diwi
reiſ teiktees: wina peezehlâs, peegahja pee wetſcha un ap-

fehðas uſ tās paſčas lahwiņas, uſ kuras tas bija nofehdees krahņs tuwumâ.

Tâ ſahkâs wimu draudſiba, un uſ pawaſari wini liſâs uſſauktees. Simſarimſa prezejâs ar wezo wihru behrna pehz — lai tam buhtu liſumigs tehws un lai ziti newaretu to wairs nizinat par bandu behrnu, jo wezais noſolijâs liſt winaſ behrnu pehz ſahſam norakſtit ari par ſawu. Weſ tam winai paſchai ari ſchkitâ labaki buht par weza wihra ſeemu, nekâ neprezetai ar behrnu. Ar uſſaukſchanaſ deenu wina pahrgahja no mahtes iſtabaſ wetſcha iſtabâ, uſtaifija tur ar ſaweem palageem un jaunâm ziſam tiſ miħſtu, baltu gultu, ſahðâ weziſ nekâd nebija gulejiſ, un gahja pati tam gulet klahť.

Zihruleneſ draudſê bija tahðs ſtingri eeturets paradums, ka pee laulibaſ wareja eet ar wainagu galwâ tiſ tahðſ meitâſ, kuras, kâ laudiſ ſazija, nebija wehl ſaudejufchâſ ſawu godu, atraitneſ gahja ar aubiti galwâ, bet meitam, kaſ bija dabujufchâſ behrnu, waj kurdâm bija ſkaidri noredſamſ, ka tahðſ jau driħji gaidamſ, — bija jaet pee laulibaſ ar lafatimu galwâ. Ja tahðſ kahda mehginaja wehl lepoteeſ ar wainagu, tad, ja ari mahzitaĵſ neſo neteiktu, zitaſ meitâſ aiſſtahwedamaſ, kâ paſchâſ ſazija, wainaga godu, ſkrehja tahðâm bruħtem baſnizâ klahť un wiſu kauſchu preekſchâ rahwa wainagu no galwaſ ſemê un ſamina kahjam. Tahdu trazi katra uſſkatiĵa, protamſ, par wehl ſmagaku negodu, nekâ eet ar lafatu galwâ pee altâra, bet kuras kauneĵâſ laſatinâ rahditeeſ lihgawaſ godâ, tâſ brauza laulateeſ kaiminu draudſchu baſnizâſ, kur tâſ nepaſina.

Tâ ka paſcham ſirga nebija, un pawaſara ſemeſ darbu ſahkumâ ari no ziteem ſirgſ bija pagruchti dabunamſ, tad Simaniſ ſadomaja laulateeſ tepat paſchu baſnizâ. Simſa-

rimša tahdām domam no pirmā gala gan pretojās, kaundamās pašihstamos laudis eet ar lafatu galwā pee altara; bet Simanis wīnu peerunaja, drošchi list mainagu galwā, aishrahdidams, ka wīnšch ir wezs fara wīhrs, kam fruhtris pušchfotas daudš goda sīhmem un ka tadehš nerašeēs neweenas meitas, kas usdrihštetos aishahrt wīna bruhhti. Nebija ari šen jau peeredsets, ka šchā draudšē kahda meita, kas peedšihwojusī behrnu, buhtu mehginajusī wainagā eet pee laulibas, kamdehš bija peenemams, ka wezā parašcha buhs jau tikpat kā aismiršta, un meitas nemas wairs needomasees par wainaga rauschanu semē.

Rahsu deenā wezo Simani ar šawu Dateli pee rokas tad ari redseja pahris zilweku pawadibā ejam pa leelzeku šawu kahsu gahjeenu, jo kaku lauseja budka atradās tikai nepilnu weršti no basnizas, un šcho ihšo zeka gabalīku weegli wareja nostai gat kahjam ari jau stipri šawezojuschais bruhtgans. Wīnšch atradās tagad brihnum jautrā gara stahwofli (jo pirms isnahzeena us basnizu bija lihds ar ziteem kahsinee-keem eedsehriš pa pahris šchnabju), un jautri pliwinajās lehnajā wehjinā wīna lihgamas baltais plihmuris lejup no šalā mirtu wainaga, kas leyni gresnojās wīnai galwā.

Pee basnizas wīni nonahza ihstā laikā, — deewšalpo-šchana patlaban bija beigusees, un draudse pluhda no basnizas ahrā. Tuhlin pehz basnizenu isnahšchanas masais kahsineeku pulzīnšch dewās basnizā un meerigi un godigi nonahza pee altara: nekur nekās šawads nebija manams. Dala basnizenu, wiswairak šeeweetes, redseja basnizā šcham waj stahwam, lai noskatitos krištibneekos un kahsineekos, kā jau tas katreis bija parašts.

Mahzitajš patlaban kristija diwi behrnus, kadehš kahsineeki nostahjās pahrbasnizā, eesahnis altarim. Kad kri-

stīĥana bija pabeigta, mahzītajs isgājīs, un frīstībneeki, eemesdami uhdens bļodā wara, waj ŗudraba naudas gabalīnus, demās no altara projam, un wīnu weetā nostahjās fahsineeki, tad tuhlīn teem ŗabrufa apfahrt bars jaunu ŗeemesĥu. Wezais Ģimanis noprafdams, ka te nu laīfam grīb leegt wīna bruhītei eet wainagā pee laulības, droŗĥi un duh-

ſchigi greeſa ſawas ar goda ſihmem puſchſotàs kruhtis meitu baram preti, gribedams tàs atturet noſtaf; het wehl winſch nebija paguwis tàs atbihdit atpakaſ, kad ſew aif muguras iſdſirda ſamu bruhti eefleedsamees. Pagreeſees uſ otu puſi, winſch redſeja to ſtahwam beſ wainaga un ar iſpuhruſcheem mateem: raujot wainagu ſemê, bija tai ari aiſkampti, ſaplukhti un iſpuhrinati mati. Wainags lihds ar plihwuri guleja ſemê, un diwas, waj trihs meitas patlaban tos mihdija kaſjam, weena pee tam nediktâ balſi duſmigi noteifdama:

— Matſchka!

Seewas un wezenes (kam naw teeſibas paſchàm nemt dalibu wainaga ſemê rauſchanâ) ſtahweja aif meitam, ſauni nirgadamàs un meitas wehl peeſtubinadamas un muſinadamas, pee tam uſ bruhti teifdamas kaſdu wehl dauds nejaukaſu wahrdu.

Mahzitajs, iſnahzis atpakaſ altari un redſedams, kaſ ſche noteef, grahmatu turedams rokâ un uſ weenu puſi noleekto galwu palozidams, teiza meerigâ, het ſtingrâ, pamahzoſchâ balſi:

— Mihlâ bruhte, ſeen drahnu galwâ.

Meitas nu norimàs un atrahwàs atpakaſ. Simſarimſa ſtahweja kâ pamirufi, neſajehgdama ko darit. Winas wainags guleja ſamihdits paſchai pee kaſjam preeſchâ. Neds winai kaſda lafata bija, neds wina mahzitaja wahrduſ ſaprata. Kaſda ſeewa — waj nu aif lihdszeetibas, waj ſobodamàs — ſneedſa tai lafatu. Wina neſinaja ko darit: nemt waj nè, un ja nemt, kur to liſt, — tà wina bija uſtraufumâ ſamuljuſi. Winas neſinaſchanai un wiſam ſchim uſtrauzoſcham ſkatam darija galu Simanis, ſatwerdams winu pee rokàs, greeſdamees apkaſrt un droſchi pazeltu galwu

un kara wihra gaitâ fokodams uf durwoju puſi, weda to no baſnizas ahrâ un gahja atpakaf mahjâs. Zekâ winſch, it kâ ſawu bruhſti meerinadams, pakluſâ baſſi budinadams puſojâs:

— Af tu nolahpitas meitu nedahres! Kara laukâ ween-mehr un wiſur, fur muhſu pulks gahja, uſwarejam. Bet ko eefahſſi ar ſeeweetem baſnizâ? Ur tahdâm nepreetelem ir trafaki nekâ ar angſu jahtneeſeem pee Balaklawas.

Nu wini nolehma, nahkoſchſwehtdeen braufft kaiminu draudſê laulatees. Paehemis no paſchu draudſes mahzitaja ſihmi, ka wini wiſas trihs reiſas iſſaukti, Simanis ſarunaja par leezineeſeem diwi jaunus kalpus, kam paſcheem bija ſirgi — Beefuma Boſumu un Anehwela Didſchi (ar ſaimneeſeem winam, kâ jau maſam zilwekam, nebija nekahdu ſakaru), un nahkoſchâ ſwehtdeenâ aiſbrauza Skodâ, leiſchos, fur tos ne-weens nepaſina un fur wezais mahzitajs Liwentals tos ar preeku ſalaulaja, buhdams pateizigs par nopelnito rubli, kâ ari par zimdu pahri, ko tam Simſarimſa peedewam wehl paſneedſa. Atpakafbrauzot Didſchis kahdâ frogâ mija ſirgus, un tur tad iſnahza kaſju brandawa un mitus magariſſchu ſadſerſchana weenâ reiſâ un kopâ ar leiſcheem, ſchihdeem un tſchiganeem.

Mahte, wehledamâs redſet ſawu meitu pilnâ godâ, nebija wiſ palikuſi ar to meerâ, ka meitai wainags bija ſaploſits. Tai paſchai mirtei, no kuras ſcho wainagu b'ja darinajuſchas, wehl bija palizis tiſdaudſ ſaru, ka iſnahza otrs wainags. To wina nu bija pagatawojuſi, un kad kaſſineeki, pahrbrauſuſchi no baſnizas, ſehdâs pee galda, wina to uſlika meitai galwâ. Sche, wina paſchu iſtabâ, fur zitu zilweku wairaf nebija, kâ tiſtai Beefuma Boſums un Anehwela Didſchis ar ſawâm ſeevam, wina drihſſteja to darit, ko zitur

newareja ufdroſchinatees. Ar preeka aſaram azis wina teiza Beefuma Boſumenei un Rnehweka Didſchenei, winaſ Latele tagad eſot tàpat kà pilnâ bruhtes zenâ.

Andrejam nahkoſchâ reiſâ atnahſot pee mahſtes ſehrſt, wina paſazija, ka nu tam eſot tehws — wezais Simanis, un winſch nobutſchoja tam abas rokaſ. (Zihdſſchim winſch bija tam butſchojis tikai weenu roku.) Saunais tehws eedahwinaja winam ſudraba rubli, kà ari eedewa wara peeſka-peiku gabalu — pirmo glabaſchanai, otu tehreſchanai. Andrejs ſudraba rubli nodewa mahſtei glabaſchanâ, bet peezaſ kapeikaſ peelika pee tàs naudaſ, ko winſch patſ kraha ja un glabaja, un kaſ tam eenahza gan laſot ganaſ un pahrdodot ſchihdam kauluſ par graſi mahrzina, gan pinot grofuſ, grebinot karoteſ un zitadi pelnoteeſ.

Simanis tuhlin lika ſehnu norakſtit pee teeſaſ par ſawu dehlu, un nahkoſchâ rudenî ſkolâ winu ſauza newiſ wairſ par Andreju Schuburiti, bet par Andre'u Duſleju. Ari zitadi winſch ruhpejâſ par ſawa prezibu zekâ eeguhtâ dehla labkrahjibu. Tâ ſaſtapdamaſ reiſ zekâ daſchuaſ uſ mahjam ejoſchuaſ ſkolenuſ, winſch teem peeſtodinaja, kà ari lika paſazit ziteem ſkoleneem, ja tee wina dehlu kà aiſtikſchot, tad winſch noeeſchot ſkolâ un newiſ ſuhdſeſchot ſkolotajam, bet patſ grahbſchot toſ zeeti un tad tee dabuſchot tahdaſ ſwebes no weza kara wihra, ka neſt newareſchot. Tahdaſ peeſtodinajumaſ gan bija pilnigi leeſkſ, jo Andrejs ſkolâ bija jau tà eedſihwojeeſ, ka winam neweenaſ nekahdu pahreſtibu wairſ nedarija.

Behz apprezeſchanâſ Simſarimſa lopu ganiſchanaſ lihdiſ ar mahſti atſtaha ja. Mahte nu kopâſ pa mahjam ween, bet wina gahja wezim lihdiſa pee darba, nehma lauſni rokaſ un lihdiſeja zirſt un lauſt Wentaaſ krauli pleenuſ, waj ari, kad

laustuwês bija eepuhdis uhdens, ſmehla un lehja to ahrâ un pa garâm koka ſilem un truhham wadija to atpataf uf upi, waj atkal iſlauſtos pleenus krahwa ferrâ un ſtuhma augſchup kroatâ un tur kahdâ lihdsenâ weetâ krahwa garâs, weenadi plâtâs un weenadi augſtâs rindâs; kad bija noſkrauta jau labi gara rinda, tad atnahza wagaris — daſchreis ari wezais barons pats — un iſmehrija, ziſ aſu iſnahſ. Par katru iſlauſtu un uſkrautu aſi muuſcha maſſaja trihs rubli. Tas bija ſihſtis, zeets un gruhts darbs, bet tomehr ſinama un paleekama pelna, un deeniſchka maiſe tur iſnahza.

Simſarimſa jutâs apmeerinata ſchâi jaunajā dſihwê un darbâ. Daſchreis wina pat atkal jautri uſdſeedaja un preezigi uſtrallinaja, ko jau ſen nebija wairs darijuſi.

Nahſoſchâ rudenî, kad Andrejs ſkolâ b'ja jau treſchſeemneekos, wixam kâ weenam no fretnakeem ſkoleneem nahzâs ſawu nedeku buht ari ziteem par uſraugu un pahriſinat wiſu klaſi, kâ ari ſehnu gulamu iſtabu kahrtibas un tihribas ſinâ. Ubas eepreeſchjejâs ſeemas bija par uſraugu bijis kahds apdahwinats kalpa dehls, kas mahzibu, kâ ari uſweſchanâs ſinâ bija pazehlees wiſeem pahri. Pawaſari tas bija eſwehtits un ſkolu atſtahjis, un nu ſchoſeem Andrejs un diwi ſaimneeku dehli kâ labakee ſkoleni mainijâs ſawâ ſtarpâ uſrauga amatâ. Tas bija Andrejam leels gods, un pat wina toreijejais ſaimneeks Qirmgrauſis, kas tad bija pagasta wezakais, zeeniya daſchreis paleelitees ar ſawu gana ſehnu, teikdams, ka Qirmgrauſchi tagâd waldot wiſu nowadu: wiaſch pats peeauguſchos, bet wina gans atkal wiſus ſkolenus — tiſlab kalpu un gahjeju, kâ ari ſaimneeku behrnus.

Œkolotajs bija weenkahrſchs wihrelis, kautkur kautko pamahzijees un ar mahzitaja un barona ſchehſtibu gaudenas rofas dehſ tizis ſchâi amatâ. Par pedagogifu un zitâm

tahdâm leetam wiensch neko nesinaja, tomehr weselais dabiskais prahts un eedjinta taišnibas šajuhša wadija wiau audšinaššanas darbâ un tã wina azis ari nizinats bandu behrns, ščakli mahzidamees un labi ušwesdamees, šahweja tahdã pat zeenã, kã wisturigako šaimneeku kreetnafee behrni; bet kureem kreetnibas truhša, tos godã nezehla, neškatotees uš tam, kas bija wiau wezafi.

Rahšošhã pawasari nomira Širmsarimšas mahte, un pahris gadu wehlaš ari wezais Šimanis, tã ka wina palika atkal weena. Tagad wina nošetãš uš dšihwi pahrnwadã, lai pašču nowadã nebuhtu šhã, waj tã par nepatiksčanu dehlam, kas bija braššs jauneklis un gahja jau pee šaimneekem par maso pušš, bet wiau pa wezam lamaža wehl par Šimsurimšu. Wina ari nefad negahja to apzeemot, bet ja dehlam kahda wajadsiba bija, tad tas atnahza paretam pee mahtes. Uri pee basnizas, ja wina kahdreis te eeradãš, wina negahja tam klast, tãpat meesjã, waj tirgũ, ja to eeraudšija, pati manijãš noeet šahnis un pašušt kaušču barã, lai negaditos ar to šatiktrees un lai tik laudis neredsetu wiaus kopã. Tikai notahlem wina šlepeni uš to noškatijãš, flufumã nopreezadamãš par šawu braščo, no wiššem labpraht eeredseto sehnu.

Wiašč bija ščakls, kreetns štrahdneeks, un tadeht wimu lihga par pušš pagasta turigee šaimneeki, kas špehja mašpat leelakas algas, kã: Širmgrausis, Šerneešs, Muris, Šileneeks. Pee šchahdeem bajareem Šimsarimša šargajãš šawu azu rahdit. Un daščus gadus wehlaš, dehlam apprezot Širmgrausču weenigo mantineezi Aneti, wina pat kahšãš negahja, aishildinadamãš ar neweselibu. Sewi wina no wišas širds preezajãš lihdsi par nezereto, tihri netizamo dehla laimi un kuhšsa Deemu, lai ta buhtu wiam par mee-

ſas un dwehſeles ſwehtibu, bet tuwumâ wina tam nerahdijâs, — lai tiſ nebuhtu kâ par trauzeķli wina leelajâ jaunajâ laimê.

„Ziľ labi,“ wina ſewi wehroja, „ķa eš apprezejoš ar wezo Simani, un tagad, Andreju uſſauzot, ļaudim un paſķham naw jadsird mahzitaĵu runajam par Lates ſchuburites aĥrlaulibâ dſimurſķo deĥlu, bet godigi un peekļahĵigi nu ſludina: nelaiķa ķalku lauſeĵa Simana Duhleĵa un wina ſeewas Lates deĥls Andreĵs — tas tatsķu ſķan pawiſam zitadi, un mans deĥls droſķi un beš noſarķſķanas par ſawu mahti war tagad ſtahwet wiſas draudſes preeķſķâ.“

Wina ſinaja, ķa ari Ķirmgrauſis ſauz winaš Andreju par atraitnes deĥlu, bet wina ſaprata, ķa to winaſķ dara it ķâ tiĥſķu liķdamees aiſmiriſis winaš mahtes raibo muĥſķu, piľnu paſemoĵumu un apķaunoĵumu. Pateeſibâ ķâ winaſķ tâ ari ziti ſinaja par winaš muĥſķu wiſu tiſpat labi, ķâ wina pati. Wina tadeĥķ labat dſimtenê nemaſ wairš nerahdijâš, paſtahwigi dſihwodama aĥrnowadâ. Ari pirmâ beĥrna kriſtibâš nenahķa, lai gan bija luĥģta.

Tagad nu, otra beĥrna kriſtibâš, wina bija luĥģta par kruſtmahti un diſķo ķuĥmu — par turetaju un neſataĵu. ſķahķdu diwķaĥrſķu godu nedriĥķſģeĵa apſmahķet, nu bija ļaet gribot negribot.

Laiſidamâš eet kriſtibâš, wina nu pirmo reiſ peĥģ daudģ gadeem atķal nomasģajâš ar ſeepem, tâpat ari ſaſuķaja ſawuš Ķuploš tumſķdſeltenoš matuš uſ augſķu, ſtarķ ķureem pareti jau bija baľti. Wina ſķķita tagad neween ſawu beĥģdu un peemeſģejuma laiķu galigi pahrgahĵuſķu, bet redģeĵa pat ſawu zitķaĥrt domato ķaunu un nelaimi pahrwēģrſķoģteeš laimê un godâ. „Par ķo nu wairš man ķaunteeš, bai-

fotees, maj kà ſchaubitees?" Wina ſew waižaja un droſchi rihkojās uſ leelajeem godeem.

Dehls jau kopſch ta laika, kamehr bija ſahzis pelnit puiſcha bandas, bija dewis winai daſu maiſes — katru gad daſchus rubkus. Nopelnidama pati ſew pahrtifu, wina toš bij atliſuſees pee malas, ſakrahdama labu ſuminu naudas. Par to wina tagad — pirmo reiſ pehž daudſ gadu — nopirkās un uſſchuhdinajās ſew ſkaiſtas drehbēs, kà ari eegahdajās labu dahwanu pahdei, lai dehla lepno radu dſihrā godam rahditos.

Wairaf neſà jehkad bija redſets, laudis ſchodeen pehž deemſalpojuma palika baſnizā, ahrā neeedami un gaididami, jo wiſi labpraht gribeja noſkatitees braſchajos Ķirmgrauſchu kriſtibneekos, lai redsetu, kaš ir neſataja, kaš turetaja un kaš ziti kuhmi un kuhmas. Sludinats bija, ka kriſtamās wahrds buhš Late, bet Ķirmgrauſchu rados neweena Late nebija ſinama. Tadehſ tahda wiſpahreja ſiakahriha.

Redſot eenahſam gaiditos kriſtibneekus un kà neſataju wiſeem preeſchā zitreiſejo Ķimſarimſu, daſchas ſkatitajas to wairs nepaſina un greeſās pee ſawām ſaiminenem ar waižajumu, kaš ta tahda eſot, bet kad dabuja dſirdet, ka ta ir Ķimſarimſa, tad pahrſteigtas tſchuſtoſchā baſſi brihnijās:

— Ak tad jaunā ſaimneeka mahti godinajuſchi! Bet tad ir ari uſzirtuſees tſheſla un braſcha, ka ne paſiht wairs newar. Un re, nowada pirmās bajarenes: Eſerneeze, Pileneeze, Murene un pahrnawada Semrihbene ar ſawām meitam, un zitas diſchenās, raſchenās ſaſtahjas ap altari winai apſahrt; na, tai nu ir gan goda wairaf, neſà weens zilweſ war neſt!

Ja, nu winai teeſcham bija leels gods, — to wina pati tagad ſajuta un apſinajās. Redſot wiſu puš baſnizu uſ ſewi

noſſatamees, wina domaja: „Kà tatſchu dſihwé daudſ kaſ
iſnahſ zitadi, nekà mehſ ſawâ prahtâ ſpehjam iſpraſt un
eedomatees. Eſ biju reiſ tiſ nelaimiga, peedſihwodama
behrnu, wehlejoſ ta nahwi, gribeju pati to nonahwet, un
daſchubrihd paſchaj ſchſitâſ labaki mirt nekà dſihwot; behrnu
eſ domaju par ſawa muhſcha leelaſo nelaimi; bet tagad —
winaſch ir mana leelaſà laime, manſ jaukaſais preeſ un
godſ ſchaj paſaulé. Kaſ eſ tagad buhtu, ja manſ behrnſ
buhtu nomiriſ, waj ja pati buhtu no ta atſwabinajuſeeſ?
Noneezinata, nonizinata ſeeweete, warbuht pat ſodu iſzee-
tuſi noſeedſneeze, kaſ uſ wiſu muhſchu buhtu apſihmeta ar
neiidſehſchamu fauna ſihmi. Bet re, eſ eju tagad kà weena
no laimigaſam mahtem, kaſhdas jehſad muhſu nowadâ redſe-
taſ, — lepna uſ ſawu kreetno dehlu un to ſtahwokli, kaſdu
taſ ar ſawu kreetnumu ſaſneedſiſ. Sa, dſihwe rahdijufi, ka
behdâſ jabuht paſeetiſgeem, nelaimé ſtipreem, — tad ar laifu
behdâſ pahrmehrſchâſ preeſâ, muhſu nelaimé — laimé. Ta
teeſcham naw nekahda jauna gudriſa, wiſi wezi kaudiſ to
tà runà, bet jaunee to beeſchi aiſmirſt un talab daudſi eet
behddigi bojà.“

Tà wina ſewi ſpreeſch, eezeredamâſ ſawa muhſcha raibâſ,
tumſchâſ deenaſ un ſalihdſinadama tâſ ar gaiſcho, jauko ta-
gadni, kura tai nu ſchſheet kà jaunâſ dſihweſ rihtſ.

Kad kriſtibneeki bija no haſnizaſ pahrbraufuſchi un puſ-
deenu patuſejuſchi, ſahſâſ pahdeſ dihdſichana.

Atkal Simſarimſai peeſkrita ſewiſchſkaiſ godſ, pirmai do-
teeſ ar ſatihtu behrnu uſ roſam iſtabâſ widâ, kur ta aizinaja
zituſ kuhmeneekuſ winai ſekot, dſeedadama wezumwezo pah-
deſ dihdſichanaſ eewada dſeeſmu:

Kalnupu, Iejupu
Muhſ' iſtabina.

Sanahkat, kuhminas,
Nolihdjinafim.

Bezais Kirmgrausis tuhlin pirmais devās plahnā un stahjās winai blakus, bet aif wineem diweem pa pahreem ween wiſi ziti, to pulkā ari diſchās muiſchas modere — ta pati, kas reiſ winai nebija nowehlejusi putnenes weetu muiſchā. Tagad ſchi lepnā diſchwalodas ſeewa winai ſchita it kà no-kaunejuſees, un winas diſchwaloda wiſai maſ bija dſirdama. „Ja, toreij es kaunejos winas preekſchā, tagad wina kaunas manā preekſchā.“ Domaja ſewi Simſarimſa.

Groſidamās, dihdidamās un tad dodamās pa iſtabu ap-fahrt, wina nu uſſahka pahdes dihdichanu, palehdamās un dſeedadama:

Paweegli eſſahku
Pahdites danzi,
Lai mani pahditi
Paweeglis muhſchis.

Winai tuhlin peeweenojās wiſi ziti, un peh3 pirmās dſeeſminas wina atkal uſnehma un turpinaja:

At ſauli, pret ſauli
Pahditi dihdu,
Lai mana pahdite
Rà ſaule auga.
Es pahditi dihdidama,
Wiſus darbus eedomaju,
Lai ta auga tſchakla meita,
Wiſa darba daritaja . . .

Rà neſatajai un turetatajai winai nahzās pahdi dihdit dimus dantſchus no weetas. Peh3 tam wina to atdewa Kirmgrausim, un tas atkal Eſerneezei. Schee trihs bija tā ſauktee diſchee kuhmi jeb diſchās kruſtmahtes un diſchais kruſt-

tehwš. Wineem tad fefoja wiſas zitas fruſtmahſes un fruſt-
tehwſi, tà fa pahde jeb lelle, tà to ari dehweja, ſliħdeja no
roſam rofàs, liħdſ wiſi to peħz rindas un fahrſas bija iſdiħ-
dijufchi, ſahſot ar iħſteneefceem un beidsot ar tahlejeem
radeem.

Uſ wafaru, paſtaigajotees pa ahru un iſrahdot weefceem
lopus, mantu un wiſu eedſihwi, gadijàs fa wezais Āirm-
grauſis radàs kaħdu briħdi fleħti ar Simſurimſu weeni diwi.
Āunajot un preezajotees par behrnu labu ſatizibu un wiaw
laimigu dſihwi, Āirmgrauſis eeminejàs, fa winai wajadſe-
ſhot nu pahrnahſt te paſtahwigi dſihwot: wahſt diwi behr-
nus un wadit wiſu feħtas ſaimneeziibu, to Anete weena pati
nekaħdà ſinà neſpeħſhot. Zihdſſchim, turedama diwi kałpo-
nes, gan tiſuſi ar darbeem galà, bet nu buħſhot wajadſigs
pałihgs behrnu wahſſchanà. Wiſlabaf, ſinams, buħtu kaħds
dſihwojis zilweks, neka meitene, un eefam nemt ſweſchu zil-
weku feħtà, tad jau, protams, arweenu labafi, ja ir kaħds no
ſamejeem: paſcheem ſawà ſtarpà taſſchu zitada dſihwe, un
ne melti zeenijot teikt, fa freks ir meefai tuwaf, neka ſwah-
fi. Winſch jaunajeem jau wafar ſchahdas domas paſtahji-
jis, un Anete teiſuſi, winai pateefi buħtu preeks, ja wiħra
mahſte nahſtu pee wineem dſihwot, — tad winai buħtu ne-
ween behrneem laba aukle, bet ari wiſà mahju dſihwê raſtoſ
tikpat tà otra atſlehga.

Simſarimſa nerunaja wina wahrdeem preti, peełilſda-
ma, ja jaunee tà wehlotees, un ari winſch eſot tahdàs pat
domàs, tad winai zits nekas neatleefot, tà pahrnahſt ſchei-
tan uſ dſihwi, wiſmaf tiſ ilgam, kameħr Anetei abi behrni
wehl maſi.

— Nè, nè, Latele, ſche tu buħſi weenmehr wajadſiga:
ar ſcheem diwi behrneem ween taſſchu laikam nepeetiks, un

bes tam man pašam ari, kà sini, naw šawas apšopejas, bet wezumš mahjas wiršū, un wezumā wihreetim, kas deenu muhšchu šeewešchu šopšhanā eeradis un islutis, bes šeeweetes rošu pamišam gruhti. Man tadehš, redži, ar temi ir wehl šaws nodoms: es gribu no šawas aišgahjušchās šaimneežes atlaulatees un tad es ešmu atkal šwabads puika, lai gan jau ar štipri širmu galwu. Tad no mums diweem war išnahšt pahris. Wan ne wairs par Širmgraušchu šaimneeži waru temi zelt (jo mahjas ešmu šolijis jau šawā nahšošchā dšimumdeenā norakštit behrneem), bet Širmgraušchu wežšaimneežes godu waru tew peedahwat.

— Širmgraušchu tehwi! . . . Dšihwi eesaužās Šimsarimša. — Tif nopeetnam zilwešam, kašds juhs ešat un kas pee tam wehl tif ilguš gaduš bijis gan par pagasta wezafo, gan par teešas preešchšehdetaju, — jums tahdi joki nepeestahw.

— Tee nebuht naw joki, šo es šafu . . . Nopeetni teiža Širmgraušis. — Joki šawā reišā, bet pateešiba šawā.

— Širmgraušchu tehwi, lai tas wišš paleeš par joku! Lai paleeš, šur runats. Zilweki jau tā dašchakahrt wišadi išdšihwojas, pašchi šakehmodami šawu muhšchu un palikdami ziteem par apšmeeklu. Kapehž jums to darit? Šums, kas wišu muhšchu ešat bijis tif nopeetns un zeenijams wihrs? Tas jums tikpat maš peestahwetu, kà kad weži zilweki šahktu pa aišgaweni lehšt šekatās, jeh pa Deeldeenam kašpt šchuhpuli.

— Bet šawās wezuma un newaribas deenās es, miškā Late, bes šeewešchu rošam tā ša tā newarešchu buht.

— Tahdas jums jau ir, šinamas un eerastas, nemeet tif tās atkal pee šewis. Klušumā un notahlem tās jau šneešas jums preti, tikai neaštumjeet tās: juhšu aišgahjuši laulatā draudšene, tagadejā Kadagaišu šaimneeže, meklē ša-

wâm mahjam nomneeku, nespêhdama weena pati wadit tif
plafchu fainneezibu. Un kô wina tur weena daris ar masu
behrnu, ja ari mahjas buhs isnomajufi? Memet wînu at-
pakaf pee fewis, tad buhs abeem lihdsjts: jums buhs fawa
apfopeja, winai atfal buhs dsihwe pee fawejeem. Dsihwosim
tad wîfi kopâ! Ja, Kirmgrauschu tehwo?

— Dai es wînu nemtu atfal pee fewis! . . . Ssfauzàs
Kirmgrausis usbudinadamees.

— Ja, Kirmgrauschu tehwo, tas jums jadara! Jadara
tadchf, ka zita nefa gudrafa un prahtigaka newarat darit,
ka glahbt fawu fainnezezi un laulatu draudseni no wehl
tahlafâm fawu aprunam, deesgan tee par wînu jau
swanijufchi. Deesgan ari wina pati fawu dsihwi jau krop-
fojufi un fehmojufi, — kapeh3 laist to winai wehl tah-
laf darit?

— Dai es wînu nemtu atfal pee fewis, wînu lihdsj ar
wînas bandu behrnu! . . . Par jaunu usbudinajàs wezis.

— Kirmgrauschu tehwo, behrni ir mums leela fwehtiba
no Deewa, ari niginatee bandu behrni ir tahda pat fweh-
tiba. To waru pati par fawi leezinat. Zif es biju rei3
nelaimiga, kad man radàs behrns, un zif tagad es esmu
laimiga, lepna un preeziga fcha fawa behrna dehf. Un
ari juh3, Kirmgrauschu tehwo, newarat wehl finat, fahdu
preeku un laimi war jums un winai deenàs atnest wînas
bandu behrns.

— Nè! Tahdai negandelei fche naw weetas! Dai wina
dsihwo fawu trafo dsihwi fur gribedama, tikai ne Kirm-
grauschos.

— Ne par fahdu trafofchanu, Kirmgrauschu tehwo, wair3
nebifstatees: nu wina, kâ paraf3s fajit, fawus ragus nolau-

fufi un buhs rahma un rinta — gluschi tàpat, kà gows, kas wifu seemu kuhfi us weetas nostahwejusees, pawafari, tikufi no faites walam, daujas un trafo, bet kad ragus nolau-fufi, tad ar nolaištu galwu nahf meeriga atpakaf laidarâ.

— Bet deesin, waj schi gows mas grib nahft atpakaf? Un es wehl lai eetu wiau meklet un wahft schurp? Nè! Nefadais to nedariſchu!

— To, Nirmgrauschu tehwi, es nemos us ſewi . . . Nunaja kà peelabinadama Simſarimſa tahlaf. — Nihitu pat aijeeſchu pee winas un to leetu nofahrtoſchu. No es ſinu, to es ſinu. Jums tagad wairaf neſo neteiſſchu, bet es tizu, kà manam gahjeenam buhs labs gala iſnahkums. Tikai jums jaapſola man, buht tad ari labam un prahtigam no ſawas puſes un wiſus winas grehkus aiſmirſt.

— Bet kapeh3 tu, mihlà Late, kà par wiau ruhpejees?

— Tapeh3, kà es pati no ſaweem peedſihwojumeem ſinu, kà tas ſahp un ſpeech, kad zilweſ atrodas negodâ un no-wahrta un wiſi to aprunâ, pek un nizina. No tahda ſau-
numa es katru, kur ween waredama, gribetu glahbt un paſargat.

— Rahda tew ſelta dwehſele! . . . Iſſauzâs Nirm-grauſiſ.

— Ari jums, Nirmgrauschu tehwi, ir tihra ſelta dweh-ſele. To es ſkaidri ſinu, tikai ſchoreiſ juhs, it kà Icefi ſau-nedamees, negribat to rahdit. Bet atmeteet ſcho Icefo ſaunu, rahdeet ari ſchini reiſâ ſawu labo, tihro ſelta ſirdi. Pee-dodeet winai un aiſmirſteet wiſu! Ja? Buhs tà? Ja ne-gribat teikt ar wahrdeem, wiſmas pakufſtineet galwu. Nu, ku-ſtineet jau wairaf to ſirmo, gudro galwu. Wehl neka newaru redſet. Es ar ſawu roku druſtu palihdſeſchu. Tâ, nu! Un to es uſſkatu par droſchu ſihmi, kà wiſs buhs labi. Bet nu

wairaf ne wahrda! Es neſa wairaf negribu dſirdet! Nè, nè, es neſlauſos! Es ſpeeschu ſew abas auſis zeeti. Galwa paſuſtejàs un ar to man peeteef, un ja ne rihtu, pariht buhs juhsu ſaimneeze mahjà . . . Wina ſauza, ſkreedama no flehts ahrâ un, pa ſehtu mudigi eedama uſ nama puſi, wina wehl runaja:

— Jaeet man ari rotakâs. Muſifa jau ſpehlè un meitas dſeed: „Weens ſaimneeks nem ſew ſewu.“ Sçi rotaka man tagad wareni patihk un leefas buht ihſti weeta . . .

Birmgrauſis, flehtsdurwis ſtahwedams un ar leelu labpatihſhanu noſtatidamees tai paſaf, kâ preezadamees klusi ſewi noteiza:

— Warena ſeweete ſchi Simſarimſa . . .

Diwdefmit otrà nodata.

Saweenoti.

Ramdehł Emma israhda mahłsligas dusmas uf Aldamu un dehwe to par piku grahweju. — Paulibas meschâ. — Râ Emma tikufi pee Dailas wahrda. — Djeesma, kurai Leetawas robeschas ir par schaurâm. — Sludinatajs sweizina muhsu braktu tautu. — Ratscha luhkojas ar sludinataju swaignês. — Ratscha ir gatawa sahkt jaunu garigu dsihwi un peegreest schat dsihwei ari sawu nahksocho wihru.

Wedejį Emmu un Ratschu palaida walam meschâ, parahdidami zeliau, pa kuru lai ejot. Pa to eedamas, winas drihji nonahza upmalâ taišni tanį meetâ, no kureenes bija aishwestas. Redsedamas tur kahdu diškâ stahwoschu laiweli, kahpa tuhlin tanį eekschâ un Ratscha, kâ jau swejneezę, kas ar laiwu prot rihkotees, nehma airus rofâs, pahrzehlâs otrâ krašmalê un dewâs tad abas augšchup kraštâ. Winas bija jau pus pašalnê, kad isdsirda otrpus upes šauzam. Atskatidamâs atpašal, eeraudšija tur diwi jahtneekus, no kureem weens šauza, ka winas ešot ko aismiršuschas, lai pahrzekotees tamdehł atpašal šawahkt šawas aismirštâs mantas. Winas peestahjâs un brihtiau domaja, kas gan winâm wâretu buht aismiršees, bet nefa newareja eedomatees.

— Ja ari dees ko buhtu aismiršuschas, atpašal pahrupi wairs nezelsimees . . . Noteiza Emma, un abas turpinaja kahpt kalnâ. Nu otrs jahtneeks šauza, ka kungi winâm atšuhstijuschi dahrgas, gresnas dahwanas, kuras teem ešot tam janodod.

— Tâs tu patš wari paturet . . . Atskatijusees atpa-

kał, atšauza Katscha tam preti, un puzrikschis fkehja Emmai pakal kalnâ augščâ, neklausidamâs wairak jahtneeku šauzeenos. Pa meščha tazineem ahtri steigdamâs, winaš drihji iškkuwa zelmeena klajumâ, kura widu eeraudšija kuhpam pašihštamo zepli.

Emma kkuwa waren preeziga, dabudama finat, ka Adams nebija wehl atgreesees no aprinka pilšehtas. Darmdegim un darmdegenei winaš stahštija isdomatu stahstu, ka wišas šchis deenas zeemojuščhâs pee Emmas školas draudšenes, kuras mahjas, kâ israhdijees, neatrodotees wiš Saulgofê, bet kahdâ no tuwašeem pahrnowaneem, uš pašchâm Saulgoses robeščham. Winaš tur tif širjnigi ušacmtas, ka ahtraki newarejuščhas tift projam. Lihdš Saulgoses šudmalam winaš atweštâs braukščhus, jo draudšenes tehwan bijis brauzams te maleenam pakal un winaš tad panehmis lihdsja. Tas pa dakał bijis ari par eemešlu, kamdehł ahtraki nepahrnahkuščhas, jo draudšene un tâš wezaki teikuščhi, kapehž gan tahdu gabalu nahłt kahjam, kad wineem nahkoščhâs deenâs uš šcho puši brauzams. Winaš tad ari šahwuščhâs peerunatees un palikuščhas tur lihds pat šchai deenai.

Emma paluhdsja ari darmdegus, Adamam par winau eeščhanu zeemos labak neka neštahštit, tadehł ka winašč aišeedams peešodinajis, nekurp neeet, un waretu nemt warbuht šaunâ, dabudams finat, ka winaš tif ilgi bijuščhas projam.

Pahrrunajot diwatâ šawus raibos peešihwojumus un laimigo atgreeschanos atpakal, Katscha teizâs šoti noruhpejušees šawas ilgâs prombuščšanas dehł, jo newarot finat, ko šudšena Mitščhis tagad domâ, newaredams winau šagaidit atpakal. Wina tadehł nolehma jau nahkoščhâ rihtâ dotees mahjup. Bet otrâ rihtâ eeradâs Adams ar šawu ra-

dineeku, loti atwainodamees, ka tik ilgi palizis projam; to-
mehr zitadi newarejis, jo radineeks pehz tik ilga laifa pah-
radees sawâ tehmu djintene, tik nejauschî laimigi fatikuschees
un eepasinuschees un tik leels bijis abu preeks, ka neware-
juschi tuhlin schirtees un tadeht abi kopâ apmeklejuschi ra-
dus un pazeemojuschees ari pee Adama wezakeem.

Zusdamâs drošča un dsirdedama Adamu wehl atwai-
nojamees, Emma islikâs no pirmâ gala pat it kâ dušmiga
par wina ilgo prompalikšchanu un sobgaligi smihnedama tam
pahrmeta:

— Es jau domaju un newareju isdomat, kur un kah-
das pilis tu eši nogahjis graut, kad deenam apfahrt ne-
pahrnahz, jau baschijos, deesin waj tahds piku grahwejs maš
wairs nahks atpakaš.

Tikai kad Adams tai pastahstija, ka wina radineeks ir
baptistu mahzitajs un ka tas ir ar meeru, winus šalaulat,
ka ari parahdija jaunâs kurpes, šo tai pahrnešis no aprinka
pilšehtas, Emma šazijâs peedodam tam wina ilgo kawešča-
nos, neislikâs wairs dušmiga un šauza wina atkal par šawu
firšniu, miško wihrinu, engeliti un wehl zitos miškos
wahrdos.

Norunaja laulašchanu isdarit jau tanî pašchâ deenâ, jo
Adamam loti eeruhpa, ka wiša šchi leeta ar Emmas aišwe-
šchanu un šlehpschanu tomehr war pa tik ilgu laiku kluht
šinama, kadeht eestatija par prahtigako, beš kawešchanâs
braukt ar Emmu no šchejeenes pawišam projam.

Ari Natšča uš Emmas wehlešchanos bija nu ar meeru,
palikt wehl weenu deenu, lai buhtu kluht pee laulibam un
Emmai par bruhtes mahsu. Nihitu tad norunaja wiši reisâ
dotees zekâ. Natšča nolehma neet uš Nihzu wairs kahjam,
bet braukt pa dselšzoku lihds Deepajai, lai drihsak tiftu

mahjäs, tadehf ka uf nahkofchu fwehtdeenu bija noliktas wi-
nas paščas kahjas.

Laulafchana wareja notift tif uf mafaru, jo darwde-
gene dsihräs sagatavot kaut jel masu kahju meelastu, starp
zitu gribeja pazepit rauschus, Emmai atkal schis tas bija fa-
fahrtojams pee apgehrba. Tä ka winai pašchai nebija ne-
fahda labaka apgehrba, tad zits nefas neatlika, ka laulatees
nelaiķes darwdegenes nihzeneetschu tautiskâ uswalkâ. Tomehr
ari pee ta schis tas bija islabojams, fewischi pee wainaga,
kam bija nobiruschas daschas rindas sikhu.

Darwdegene nehmas ari leeliski ar istabas tihrišanu
un uskopšanu, raidija Ratschu meschâ pluhkt escha zifas
un bruhkleau un melleau mahtaras un wiht no tam wai-
nagus un wihtnes, ar fo puschtot istabu, gribeja ari ar scheem
pinumeem un puschteem ustaitit uf galba pee loga it kâ masu
altariti un pati teizäs aisskreet pahrdotawâ pee sudmalam
un pahrneft kahdu fwezi, fo pa laulafchanas laifu alta-
rischa preefschâ eedegt, jo mahjäs neweenas fwezes neefot.
Tomehr fludinatajs wiau no wiseem scheem leekem nodo-
meem attureja.

— Wihlâ darwdegene, waj Deewa fweze debefis ne-
spihd leelaka un sposchaka par wisâm fwezem? Kahdas fwe-
zes mums wehl wajaga? Suhš gribat isrotat fawu istabu
par kahju namu? Brihwâ, jaukâ Deewa daba tepat mums
wisapfahrt ir wisplafchakais, wiszehlafakais kahju nams, —
kaut mehš buhtum tikai zeenigi kahju weefi schai namâ, allasch
staigadami Deewa zelus, daridami winam patihkamus dar-
bus, domadami winam patihkamas domas. Suhš gribat
zelt tam fungam altari fawâ istabinâ? Sabš nodoms, bet
weltigs darbš: patš tas fungs jau uszehlis few neskaitamus
altarus fawâ radibâ, weenu zehlafu par otu. Schäs ga-

ràs, fuplàs egles, fchàs fmuidràs, lihdsenàs preebes, waj tàs tizigam zilwekam naw augsti altari, furu preefchâ war luhgt Deemu?

ᏁᏁᏁ fchahdeem fludinataja wahrdeem darwdegene li-fàs ar faweem nodomeem meerâ, un laulaifchanu nolehma if-darit turpat ahrâ.

Saule laidàs uf mefchu galeem, fad laulajamee, fludinataja wefti un Ratschas un darwdega un darwdegenes pa-waditi, isnahza no buhdas un, gabaliku gahjuſchi, noſtahjâs fafâ, lihdsenâ flajuminâ, ffaiftu, fuplu eglifchu preefchâ, fu-ru weetu fludinatajs bija ifredsejis fchim fwinigajam brih-dim par derigu. Afchfihris fawu dfeefmu grahmatu un pa-fazijis wahrduſ preefchâ, winifch ufnehma dfeefmu, fo wif dfeedaja lihdsâ. ᏁᏁᏁ dfeefmas fazija runu, firfnigu un pilnu pamahzibu. Ratscha, fas lihds fchim bija dfirdejuſi tifa mahzitaju, jau wezigu wihru fpredifojam, jutàs pa-galam pahrfsteigta, dfirdot fcho jauno fehnu, fas te ſtah-weja winai preefchâ fawâ weenfahrfchâ femneefu ufwalkâ, fpredifojam weiflafi un, fâ winai lifàs, labafi par wifem mahzitajeem. Samu apbrihnoſchanu un zeeniſchanu pret fcho jaunefli wina nefinaja zitadi ifrahdit, fa tifa difti fchawfſtedama, waj atfal fpulgojoſchâm azim uf to no-raudfidamàs.

Ari Emma tiffab no runataja wahrdeem, fa ari no teem fawadeem apſtahfkeem, fahdos notifa winas fawee-noſchanàs ar Adamu, fur neatradàs fahft neweena no wi-nas peederigeem, bija ſtipri fuſtinata; tomehr wina fawal-dijàs un noturejâs meerigi; tifa winas neparaſti bahlà feja, fas zitadi aifween mehdsâ buht fahrta, leezinaja par winas eefſchfigo fawifnojumu.

Runu beidjis, peeminedams ari finamo teizeenu par

augfoſchanos un wairoſchanos, ſludinatajs waizaja Emmai, ſahds tai uſwahrds, atwainodamees, ſa peemirſis jau eepreeſch greeſtees pee winaſ ar ſcho waizajumu.

— Mans wahrds un uſwahrds ir Emma Seltaleeta, bet pagaſta ſkolâ ejot puischeki manu wahrdu pulgoja, dehwedami mani par e m m u . . . Wina atteiza kluſâ balſi. — Tadehſ wezaki mani iſæhma no paſchu pagaſta ſkolas un aiſweda pee radeem Bihru lenê, kur Adams tolaiſ bija par ſkolotaju, un liſa peerakſtit manam wahrdam klahſt wehl otru wahrdu — Daila. Schahdâ wahrdâ es tad ſkolâ weenu-mehr eſmu ſaukta, ari pilſehtâ, bet mahjâs mani ſauza tiſ par Emmu.

Pehz ſchahda maſa pahtraufuma ſludinatajs turpinaja atkal laulaſchanu, greeſdamees pee Adama ar ſeſoſchu waizajumu:

— Mihlâis kriſtigais brahli, Adam Numali, es tewi waizaju, waj tu eſi ar meeru, paneſt ar ſawu iſredſeto lihgamu behdas, kruſtu un wiſus pahrbaidijumus, ko Deems pehz ſawa ſchehliga, neiſdibinama prahta uſliks, un kopâ ar wiau dſihwot mihleſtibâ un ſaderibâ, lihds Deems juhs ſchſirs zaur laizigu nahwi? Ja nu, tu eſi tâ ar meeru un apnemees to ſawâ ſirdi, tad atbildi ſazidams: ja.

Pehz Adama atbildes wiſch greeſâs pee Emmas:

— Tagad es waizaju lihgamu: mihlâ kriſtigâ mahja Emma Seltaleeta, ſaukta Daila, ſafi u. t. t.

Pehz Emmas ſkaidri, gaiſchi un preezigi teiktâ ja wiſch ſamainija teem gredſenus, ſwehtija toſ un tad teiza:

— Sawâs ſirdis un Deema preeſchâ juhs eſat nu ſawee-noti, paſauligo eeſtahſchu preeſchâ gan nê, jo nekahdâs grahmatâs newaru juhſu ſalaulaſchanu eerakſtit, nedſ juhſu paſês eerakſtit, ſa eſat laulati laudis.

— Man pajes ari neman naw . . . Peebilda Emma, sneegdama fludinatajam rofu un pateifdamàs par falau-lafchanu.

Peħz mafarinam gahja wehl pastaigatees. Sfejot me-
fham zauri uf Patauniſchku puſi, kuwa redſami otrpus upes
muiſchas laufi un kalnâ pati muiſcha. Emma ar Natſchu
ſtaħſtija ſaweem pawadoneem, ka upe ſche eſot par robeſchu
ſtarp Kurſu un leiſcheem.

— Sau pa gabalam war redſet, ka otrpus upes dſihwo
katoftiziga tauta . . . Teiza fludinatajs. — Nau, lauka
ſtuhri, pakalnê, kur zekſch nogreeſchas uf muiſchu, redſams
leels garſch krihſchis, un otrs tahds pat pee muiſchas wahr-
teem. Katofu garidsneeziĸa, kaſ laudis tura prahta un gara
tumſibâ, eeſkata par wajadſigu ar iſgreeſtu koka tehlu un
leſku palihdſibu atgahdinat teem ſchahdu, waj tahdr: par
ſwehtu iſdaudſinatu zilweku, kurſch teem japeeluhdſj; mehſ,
ewangelijuma tizigee, turpretim peeluhdſam Deewu garâ un
pateeſibâ.

Patlaban ſautfur tahlumâ, otrpus upes ſahka dſeedat.
Diſchanas, ſpeħzigas ſkanas, maſ lozitas, wairaf tiſ wee-
nadi, gari wilftas, pluhda kâ warenu baſunu puhteeni ſchurp
un liſkâs peepildam wiſu plaſcho aptahrtni.

— Wihreeſchi ween dſeed, ſeeweefchu baſis nedſird ne-
maſ . . . Geminejâs Emma.

— Nemar ſinat, warbuht dſeed ari ſeeweetes lihdsja, ti-
kaiſeeweefchu baſis newar tiſ tahlu ſadſirdet, ka leeliſkâs,
warenâs wihreeſchu baſis . . . Paſkaidroja fludinatajs.

— Mi, kaſ par warenâm ſkanam! Lâs ir tiſ plaſchas, kâ
Deenwidus-Kreemijas nepahrredſamâs ſtepes, pa kurâm ſenat-
nê draſejuiſchi warenee leiſchu karapulki, iſzihnidami leelas
wehſturiſkas zihnas. Deekas, tagadejâ Deetawa ir it kâ par

masu ſchim ſkanam. Las ir leiſchu tautas diſchanais warom gars, kas no tahleem gadu ſinteneem pluhſt dſeeſmu ſkanās tagad wehl pahr winas ahrem, runadams uſ mums leelu wehſturifku walodu. Dauds biju laſijis par Deetawu. Nu pirmo reiſ redſu wiau ſew preeſchâ, dſirdu winas eedſihwotaju wareno dſeeſmu. Sweizinu tewi, muhſu radu un brahku tauta! . . . Miſgrahbts iſſauzâs zitadi aiſween tiſ noſwehrtais jaunelis, turedams zepuri kreifajâ rokâ, bet ar labo pamahdams uſ upes puſi, it kâ ſuhtidams ſweizeenus turp pahri.

— Newar ſinat, kas ta par dſeeſmu, ko wini dſeed: waj ta ir kahda no wiau dainam, kurâ mineta Deetawas ſlawenâ pagahntne, jeb waj ta ir kahda behru dſeeſma. No ſehri ſmagâs meldijas buhtu jadomâ, ka dſeed behrineeku draudſe. Dſird ari, ka wini ſawus aiſgahjejus daſchreiſ pawadot ſaulei reetot . . . Prahtoja Adams.

— Laikam ir behru dſeeſma. Nau, tur tahlu kalnâ pa labi redſams neleels ſoku puduris, kahdi kapſehtâs arween mehds buht. No tureenes laikam ari ſkan dſeedaſchana ſchurp . . . Teiza Emma.

— Deefin, waj ir behru dſeeſma: waj ta ſkanetu tiſ wareni? . . . Tâ atkal ſludinatajs.

— Sa ſinatu, ka tee naw behreneeki un ka naw teem par trauzeſchānu, es labprahht uſrautu preti kahdu no muhſu Mihzas dſeeſmam . . . Szija Katscha, ſpulgojoſchām azim kâ waizadama luhkodamâs ir uſ Emmu, ir uſ Adamu un ſludinataju.

— Puht tiſ wakâ, tâ ka lai wiſa Kurſa trihz! Kas tahdâ tahlumâ war buht par trauzeſchānu? . . . ſkubinaja Adams.

Un Katscha atſweeduſi galwu druſku atpakaļ, pabihdijufi

wainagu wairaf uf pakausi un pati pagreesufees sahnis, sahka wifa spehka ar fcaidru fkatu balfi dseedat, Emmai un Adamam tuhlin peebeedrojotees:

Stan balstinis rihtai agri,
 Stan ir wehlu wafaraja;
 Tad balstinis meen nefkana,
 Kad faulite pusdeenaja;
 Kad faulite pusdeenaja,
 Kad bitite seedus lafa;
 Kad bitite seedus lafa,
 Kad mahmina puhru lofa;
 Kad bitite seedus lafa
 No baltaja ahboltina,
 Kad mahmina puhru lofa
 No djeltena djihparina.

Uri fludinatajs, dsirdedams dseeimai newainigu godigu faturu, peedalijàs ar famu fcaisto, spehzigò balfi dseedafchana.

— Pee jums te, Rurfà, nekahdas dseeimas, leekas, daudf wairs nedfird. Pee mums, Nihzà, dseedafchana ir koti flawà. Sewifhki wafaras wafaros, brauzot un nahkot no lanfas mahjàs, dseeimas tà fkan no malu malam, fa wifì mefchu gali lihktin lihkt un wifì laufi lihgot lihgo . . . Noteiza Natfcha, fà atbildeama uf Adama un fludinataja ifazito preefu par winas wareno balfi.

ƒjot mahjàs, wina, palifdama ar Emmu abeem wihreefcheem druufu eepafaf, flufà balfi fazija:

— ƒs tew newaru pateift, fà man fhis baptiftu mahzitajs patihf. Wehl tif jauns un jau tahds gudrs un fahds fpredifotajs! Bahrafks par wifceem mahzitajeem. ƒa winfch mani gribetu, es buhtu gatawa fatru brihdi atftaht famu

Budſena Miſſi, peenemtu baptiſtu tizibu un eetu wiſam lihdſa.

— Ej, auſcha, ej! . . . Tapat fluſi atteiza Emma. — Tu jau dſirdi, ka wiſiſch nonemts ſaldatos un jau peh3 nedas wiſam jaſtahjas deeneſtâ.

— Tas jau tas behdigais ir . . . Noteiza Raſſcha, ſmagi nopuhſdamâs.

Pahrnahtot wineem mahjâs, darwdegene paſazija, ka jaunajam pahrim uſtaifſjuſi gulu ſchkuhneli jaunâ, nupat kâ ſamahktâ ſeenâ, ko darwdegis pahra deenu atpakaſ ſaplauſtijis zelmeena klajuminos, kur ſeedejis ſarkanais, baltais un dſeltenais ahholiſch. Patihkama guleſchana buhſchot ſchahdâ ſeenâ, tifikai lai neemot launâ, ka ſchkuhnitis tiſ maſiſch un wiſs pee wineem tiſ weenfahreſchs. Wina kâ atwainodamâs peebilda, weſdama jauno pahri gulet. Adams uſ wiſas ſchahdu atwainojumos tifikai noteiza:

Telpas ir wiſmaſâ buhdâ

Pahrim laimê mihlotees.

Raſſcha ar ſludinataju wehl paſtaigajâs diwatâ turpat zepka tuwumâ, ſtatidamees pirmâs ſwaigſnes uſlezam un preezadamees par patihkamo laiku. Bija jauſs waſaras waſars. Deenu bija ſtipri bijis karſts, un kautkur tahlu bija duzinajis pehrkons. Tagad tas pawiſam bija apfluſis, un debeſs bija ſila; tifikai tahlumâ, reetumu puſê, redſeja mahkonu grehdas metam ruhſu. Laiks bija rahms, un gaiſs ſpirgts un weegli elpojams, kâ jau pa laikam peh3 pahrgahjuſcha pehrkona. Wiſkapkahrt waldija dſiſch fluſums, ſchad tad tifikai eeruhzâs daſchas wambales, laiſdamâs ſawâ Iehnâ gaitâ. Diwi ſiſpahrni wafara ſakreſhlâ wiſâ tuwumâ lidoja wineem ap galwu, het tee laidâs tiſ fluſu, tiſ weegli, ka

nefas no teem nebija dsirdams. Zepļa duhmi garā taišnā
struhklā steepās uš augšā, pašudami tur wakara gaišā.

Darwdegis, nošehdzes zepļa preekšā uš zelma, ar ihšu piš-
piu šobos, mehmi luhtojās lehnajās leesmās, waj nu no-

grimis dšikâs domâs, waj ari nefa nedomadams. Seewa, ar rokam usmetufees us dahrsina wahrteem, luhfojâs us fludinataju un Katschu. Wineem peenahkot klast, ta teiza:

— Šhi deena bija leelakais notikums muhsu flufajâ weentuku dšihwê. Nekahda dšihra pee mums wehl nefad nebija šwineta. Sawas kahsas mehš nodsehrâm zitur, pehž kom tikai mani šhe pahrweda, un nu šchodeen te kahsas un wehl tahdas šawadas: laulašchana ahrâ, sem filas debefs. Daulibas meščâ! Tas nefad wehl nebij nedš peedšihwots, nedš dširdets. Lai nu wineem pehž tahdam laulibam buhtu laimigs muhschš!

— Lai wini luhdš Deemu, dšihwo deewbijigi, peetizigi un šatizigi, tad buhs allasch apmeerinati ar to dšihwi, kahdu teem Deews peeschšihris, un tad laimes netruhšs. Neaismirššim ari mehš luhgt par teem Deemu . . . Peebilba šludinatajš.

— Es jau šawu tehwsmuhs katru wakar, gultâ eefahpuš, par wineem noškaitišču. . . Tâ darwdegene.

— Es ari . . . Pasteidšâs Katscha peebilšt.

Ar darwdegeni parunajušchees, abi jauneešchi turpinaja pastaigašchanos. Mišejot no zepļa tahlak, Katscha šahka fludinatajam šahsttit, ka winai tâ patihkot baptištū tiziba, ka wehletos tani pahreet, un šoti winai buhtu pa prahtam, ja winasch usnemtos isdarit winas pahrkristišchānu.

Brihdi padomajis, winasch teiza:

— Ša tu, mihlâ kristigâ mahša, nopeetni eši nodomajuši peeweenotees muhsu ewangelija tizibai un ta ir jau tawa zeescha apnemšchānâs, tad tew jagreeschās pee šawa nowada baptištū draudšes, bet ja tur tahdas nebuhtu, tad daschi baptištū tur tatschu buhs; šarunajees ar teem, tee tewi eepasištīnâs ar Deepajas baptištū draudšchu fludinatajeem, kas tewi

peenahzigi pahrbauðis un řagatawos, un tad tawa řwehtiga apnemřchanàs warès notift. Es tewi řristit newareřchu, mans peenahkums mani pagaidam řauz uř zitu puři un zità darbà. Bet es buhřchu jau nahřořch řwehtideen aprinka pilřehtë, řarunahřchos ar tureenes řizibas brahķeem un mahřam un luhgřchu, lai wini par tewi un tawu nodomu pastahřta Reepajas řludinatajeem: tad tu buhři teem jau pařihřtama, řad tur eerařees. Nà taws wahrřs un uřwahrřs, mihķà řristiga mahřa?

— Natsřha Bizen.

Peesihmejis winař wahrřdu, winařch nehmas tai iřřķaidrot, řa řawà turpmaķà dřihwè tai wjadřeřshot wiřeem řpehķeem nu zihřtees iřturetees ir wahrřdos, ir darbos tà, řà mahřa řwehti rakřti: lehniĸà, pazeetiĸà un mihķlestiĸà pret wiřeem zilweķeem — tiř draugeem, řà eenaidneeķeem, řargatees no duřmibas, řa ari no řatras řķaiřchanàs, jo lai zaur řristibu tiřtu par jaunu zilweķu, tad wezais Adams eřot nu janowelķ.

Natsřhai, řà jau wiřs, řo winařch runaja, tà ari řķi wina pamahziba patiķa un gahja, řà liķàs, pee řirds.

Utnahķot wehķlu naķti atpakaķ pee buhřdas, řur darwdegene radàs tos gaidam, lai eerahřditu řatram řawu guķas weetu, Natsřha bija tà eenemta no wiřa dřirdetà, řa zeeřķà apnehmiĸà řolijàs řahķt jaunu garigu dřihwi ir pati, ir řķai dřihwei peegreest ari řawu nahřořcho wiķru.

Diwdesmit treschà nodaka.

Urdeewu, Dfimtene !

Ratscha isdara grehka darbu, bet Burchas Jonis pahrelez pahz grahmi un pasuhd kuiteni. — Ratscha negrib us atmakku gaidit lihdf pastara deenai, un saudè zeribu tift baptistos. — Adams un Emma atwadas no dfimtenes.

Otrâ rihâ pehz brokastis wişi tshetri reijâ dewàs zekâ. Emma wehl eepreefsh bija norakstijusi wezakeem wehstuli, lai to jau schodeen waretu pee stazijas nodot pastâ un lai tà wezaki jo drihşi dabutu sinat wişu pateesibu par wiwu: ka wiwa aishbegusi ar kaimiwa Adamu, aishbrauz tagad tam lihdfa us juhru un ahtraki atpakal neatgreesişees, kamehr buhs şafneegusi pilngadibu, tà ka wiwu newarès wairs peespeest eet pee nemihlama wihra. Tahlaş wehstulè bija teikts, ka wiwa nupat şalaulata ar Adamu — gan ne no muhşu tizibas mahzitaja un pehz basnizas lifumeem, bet no baptistu şludinataja, un ka no şawa pirmâ wihra wiwa şchirşees teşas zekâ un lifumigâ fahrtâ, tikhdf tas winai buhs eeshpejams.

Par şuprainişcha apzeetinajumu wiwa şaşkaidroja, ka ta notikusi gluşchi aplamâ fahrtâ: şuprainitis nedş şirgu şahdsibâs, nedş zitâs şahdâs noşeedşibâs neşot peedalijees, jo nahşdams atpakal no brahla, zekâ şatizis wiwu un bijis tanî laikâ, kad şirgu şahdsibas notikuşchas, winai par pawadoni. Ar drehbem wiwi tihşchu pahrmainijuşchees, lai wiwa şluhtu nepaşihştama un waretu weglaki aishbegt. Wezaki lai nu eşot tif labi un ruhpejotees par şchi newainigâ şilweşka

peh3 eefpehjas jo drihsu atfwabinafchanu. Weidsot wina koti luhdja mezafeem peedoſchanu, ka uſlikuſi teem tahdus ſirdehtus, het zitadi newarejuſi, jo negribejuſi ſamaitat wiſu ſawa muhſcha laimi.

Ejot pahrtteeſchus pa ganu tefam un malkas zeſeem, drihſi wina iſfkuma no leelâ preeſchu un egku meſcha un uſnahza uſ ſtazijas zeku. Nu wairs tifai ſahdu labu werſti bija wiſeem kopâ ejams, jo ſalnâ, gabalu preeſchâ, bija redſami jau trihs kupli oſoli, un pee teem heidsâs Kurſas un ſahſâs Deetawas leeſa; turpat ſchêhrâs ari zeki: weens gahja pa labi uſ Paſalnes puſi, otrs pa freiſi greeſâs leiſchos eefſchâ un meda uſ dſelſszeka ſtaziju.

Tagad gahja lehnos ſoſos, lai buhtu ilgati wiſi kopâ un waretu wehl ſcho to parunatees, jo bija jaſchêiras uſ ilgeem gadeem, warbuht pat uſ wiſu muhſchu: newareja tatſchu ſinat nedſ ſludinatajs, nedſ Adams ar Emmu, kerp dſihmes gaila tos nu wedis. Sludinatajs wehl teiza, ja Adamam neiſdodotees Rigâ drihſi dabut weetu un buhtu warbuht ilgaku laiku jagaida, tad lai abi ar ſawu lihgamu aiſbrauzot pee wina peederigeem Oſtaſchkowa3 tuwumâ, pee Selijeres eſera, Dweras gubernâ. Tur wina wareſhot dſihwot tif ilgam, kamehr gadifees weeta. Winſch bija ari jau norakſtijis ſchâi leetâ mezafeem wehſtuli, kuru tagad eedewa Adamam, lai jau ſchodeen nododot pee ſtazijas paſtâ, un tadehſ lai brauzot tif droſchi turp. Peederigeem buhſhot leels preeſ, uſnemt pee ſemis radus no dſimteneſ puſes. Adams ar Emmu dabuſhot tur neween redſet, kâ dſihwo latweeſchu koloniſti Kreemijâ, het wareſhot eepaſihtees ari ar weetejo freewu dſihwi.

Adams ar Emmu pateizâs radineekam par laipno uſai-

zinajumu, ſolidamees tahloſ raduſ labpraht apzeemot, ja iſnahktu ilgaſu laiſu gaidit weetu.

— Zekam, pa kuru wini tagad gahja, weenâ puſê bija redſami lauki, plawas un daſchas mahjas; otrâ puſê atradâs jaunu eglîſchu un behrſimu audſeknis. Gabalu wineem preekſchâ pa kahdu malu zelimu iſnahza no audſekna ubags, klibodams wineem preti. Peenahkot tuwak, bija redſams, ka tam ir koka kahja un tas klibodams waren klahnojas uſ weenu un otu puſi. Sejâ tam bija redſamas daſchas ap-
dſijufchas bruhzes.

— Tas jau Burbas Jonis. Redſams, Kalwartjâ nam wis tizis, kad jau tagad atkal te . . . Pafluſâ baſi ſazija Adams, jo ubags bija jau pawifam tuwu.

Stipri ſaleezees un pa peeres apaſſchu pa dakai bailigi, pa dakai grihni gluhnedams, winſch nelaimiga zeeteja baſi ſweizinaja:

— Slavets lai ir Jeſus Kriſtus . . ., uſ kam Adams tam laipni atbildeja ſinamos wahrduſ. Tikko ubags bija pagahjis garam, Adams gribeja ſaweem zela beedreem paſtahſtit, ka winſch gribejis braukt leiſchos Emmu meklet un ka Jonis winam peedahwajees par zela wadoni, kad Katscha ſtrauji atſitâs atpakaſ, ſchigli noleezâs zelmalê pee aſmenu tſchupas, paſampa adam rokam paprahwu aſmeni un, eekam winas lihdsja gahjeji nojehdsja, kas tai prahtâ, ta jau nah-
koſchâ azumirkli wiſâ ſpehtâ treeza aſmeni ubagam mugurâ, tâ ka tas uſreiſ ſaklupa uſ degimu, ſawadi eeſten:damees.

— Kas nu! . . . Zibrihnijees, tihri iſbijees eeſauzâs Adams, ſakerdams Katschu. Bet ſludinatajs, eeſaukdamees:

— Buhs wehl zilweks pagalam . . . dewâs ubagam klah, gribedams tam palihdſet, tomehr tas azumirkli bija atkal ſtahwuſ un, norahwis koka kahju ſew no zela un pa-

speedis padusê, pahrlehza pahr grahwi un ar tahlateem pahris lehzeeneem bija meschâ eefschâ, pasusdamš eglifdu beesofni.

— Satans! . . . Nokleedja tam Katscha pakaf.

— Kas te bija? . . . Brihnijs Adams, no wisa notifuma nefa neispradams.

— Saglis, laupitajs, warmahka! Kâ tšhigans pasuda tuiteni . . . Sastaitusees rahjâs Katscha, nedfirmedama, waj neewehrodama winai preefchâ zelto jautajumu.

— Ko? Waj tu winu pasihsti tuwak? Winšch tew nodarijis ko šauna? . . . Dibeneja Adams.

Uj tam Katscha nesinaja neko atteikt, bet fludinatajs, peenahzis tai flaht un ar šehhluma pilnu flatu luhkoda-mees tai azis, šazija behdigi nopeetnâ halši:

— Mihlâ kristigâ mahša, tas nebija kristigs darbs, ko tu dariji šawam tuwakam . . .

— Ko tad tahdam pamehflim daris? . . . Pahrtrauzâ fludinataju Katscha. — Šehhl, ka nekritu tam gihmi un neisfrahpeju wina blehdigâs azis.

— Mihlâ kristigâ mahša, tâ nedrihštam dušmotees uj šawu tuwaku un wehl gaudenu zilweku . . .

— Ša, brihnum gaudens! Ar tahdeem lehzeeneem kâ ihsts šila breedis cedrahšâs meschâ. Ne ar dewini šuni to wairs nešadsis . . .

— Bet ko tas tew ihsti darijis, ka tew uj to tahdas newaldamas dušmas? . . . Dibeneja atkal Adams.

— Tas peekerts winu pusê pee šahšibas un dšehrumâ ari šeweetes aistizis . . . Pasteidsjâs tagad Katschas weetâ atbildet ahtri attapigâ Emma, šlepeni tai peegrushdama pee šahneem.

— Bet, mihlâ kristigâ mahša, tu nedrihšti neweenam,

kas tew darijis ko launa, pati atreebtees. „Man peeder ta atreebſhana, es atnaſſaſchu.“ Saka tas Kungs . . . Tã atfal ſludinatajs.

— Kad tas notils? Paſtara deenã! Kas to war ſa-gaidit? Un lihds tam laikam tahds pamehklis war deefin ko wehl iſdarit . . . Sludinataju pahrtraukdama, attrauzã Ratscha.

— Tawas newaldamãs duſmas, mihlã kriſtigã mahſa, leezina, ka tu newari wehl zeret kluht kriſtigãs draudſes pulkã . . . Behdigi nopeetnã balſi un ar ſchehlu ſkãtu winã noraudſidamees, ſãzija ſludinatajs.

Mule tif Ratscha atjauſãs, ka wina apbehdinajuſi ſludinataju. Winai neradãs padoma, kã ſawu pahrſteigto darbu labot, kã taiſnotees. Wina kluwa kluſa un domiga. Ka wina buhtu darijuſi ko nepareiji, to wina newareja eedomãtees, ſchehl winai bija tikai, ka ſludinatajs netureja wairs labu prahtu uſ wina. Tomehr galu galã ari par to wina wiſai neſkuma, jo ejot tahlaf, wina, pawilkufi Emmu pee roſas un, abãm paleektot druſku eepãkal, tai kluſu teiza:

— Vai ari mahzitaja jaunſkungs uſ mani ſãpihka, bet tas paſaules ſira dabuja kreetni. Turpmaſ, ſirodamãs pa paſauli, zilwekus tif drihſi wairs neaiſtikſ!

Wini nonahza pee trim oſoleem.

— Te nu mums no tewis jaſchkiras, mihlã, dahrgã dſjintene . . . Adams teiza, peestahjees pee weena no trim oſoleem, apferdamãs Emmu, nonehmees zepuri un luhkoda-mees lejup uſ Kurſas puſi, kur atklahjãs plaſchſ ſkãts ar eeſejam un paſalnem, ar meſcheem un klajumeem, ar birſem un ſtrauteem, bet pahri un pa ſtarpam weetweetam redſeja pſawas un druwas, mahjas un dahrjuſ. — Reiſ no tewis jau ſchẽhros uſ ilgãku laiku, tas bija toreif, kad mani waidi-

neeki mani ſhe waijaja. Lagad atkal tewi atſtahju, dahrgà
djintene, bet daku no tewis nemu nu ſew lihdſa — ſawu
Emmu, ſawu Dailu, tihri tahdu pat, fà, rau, te meſchmales

ſaulgoſni tà jaunà, ſuplâ ſweſainà egle: ſatofſnigu, braſchu un dſihwes preezigu; no winas man ari ſweſchumâ dweſis preti dſintenes ſemes ſpehſs, plawu ſmarschigâ dwehſma un lauku ſpirgtums . . .

„Tas wairaf waretu ſihmetees uſ mani.“ Ratscha ſemi wehroja. „Es gan eſmu ihſta dſintenes ſemneeze, — turpreſim tai jau kautkas peelipis no pilſehtneezes.“

Bet Adams, tà domâs nogrimdams un taſlumâ raudjidadees, runaja taſlaf:

— Ja man buhs wehlets wehlreis atgreestees atpafaf, tad, mihlâ dſintene, wairs tewi neatſtaſchu.

Schee kauli, ſchi meeſa

Zr tehwijas teeſa —

teem buhs dſintene duſet, dſintenes ſmiltis ſatruhdet. Un labi tew klahſees, mihlâ dſintene, tawa nahſotne kluhs arweenu gaischaka. Sawu ſwehtibu tu doſi teem, kas tewi wiswairaf mihlès un ſawu mihleſtibu parahdis newis wahrdos, bet darbos: kas labpraht un wiswairaf ſtrahdâs dſintenes ſemê, tee buhs tawa liktena neſeji un noteizeji. Weeglas dſihwes mihletajus un tawas ſwehtibas nezeenigus iſmantotajus tu no ſewis noſratifi — tiſlab tagadejos, ka ari taſlafâ nahſotnê, ja tew taſhdi atfal raſtos . . .

Greeſdamees pee Emmas, wiſſch teiza:

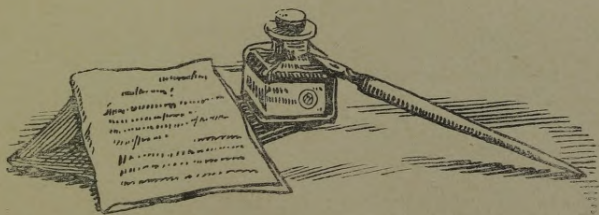
— Un tu, mana ſirſnin, taſſchu ari ſazifi kaſhdu wahrdu dſintenei, uſ ilgu laiku no tàs atwadidamâs un dodamâs taſhlâ, neſinamâ zekâ.

— Urdeewu, mihlâ dſintene! . . . Sejuſ Iuhkoda-
mâs, Emma runaja pa daſai ſehrà, pa daſai preezigâ baſſi.—
Urdeewu, dſintenes jauſee kalni un mihligâs eelejas, kur tiſ
daudſ eſmu ſtaigajuſi un ſſraidijuſi, kur daſchu ſeedoni eſmu
pluhkuſi puſes un peedſihwojuſi tiſ daudſ neaiſmirſtomu

brihtiau. Ardeewu, dfimtà ſeh̄ta, ardeewu dah̄rgee wezafi, ardeewu, miſtà audſchu mah̄ſa, ardeewu, manas ſkolas beedrenes! Skaiſià, braſchà, firſnigà Maruta — deefin, kur ta tagad? Miſligà maigule Luh̄ſina, weh̄ligà, preezigà Traire, weeglà dejtataja Mure, domigà, prahtigà ſIga, ar kuru tiſ daſchfahr̄t eſmu teeſejufees, — wiſas, wiſas dfihwo-jeet weſelas! Deefin, waj beeſchi peemineſit ſawu zitreiſejo beedreni Dailu? . . .

Tad wini ſch̄ſibràs. Sludinatajs aptampàs ar Adamu un ſkubpſtijàs.

— Noſkubpſti, miſto brahlneek, ari manu ſeewu . . . Adams teiza, un ſludinatajs nobutſchoja Emmu, ſneedſa roku Ratſchai, kuru ta gribeja ſkubpſtit, bet ſludinatajs to neal ſahwa, ahtri atraudams roku atpakaf; tad, nowehlejis wiſeem Deewa ſwehtibu, demàs weens pats pa Kurſas zelu projam, bet Adams ar Emmu un Ratſchu nogreeſàs uſ ſtazijas puſi.

Atuhdas islabojums.

370. lapas pusē, pēhdejā rindā apakšā, kur stahw „**Scho-**
deen“, jastahw:

Sestā deenā notika pahrmaina u. t. t.

„Dsimtenes“ šaturs.

Birmà data :

Kalpi, šaimneeki un lungi.

Birmais šehjums.

Birmà nodala 11. l. p.

Laimigas kašjas un nelaimiga lihgawa.

Kadehl lihgawa grib mahžitajam pee altara teikt nē, bet šata ja. — Kadehl lihgawa paštatas uš šawu draudseni ar tašdu škatu, ka šči no winaš šabihštas.

Otra nodala. 38. l. p.

Zits flehdsejs.

Kadehl jaunais wihrs pirmo nakti negul flehti pee lihgawas, bet behg no flehts projam un kaujas ar šuneem, kuruš tam rihda wina pašča šeeawas tehws wiršū. — Kadehl kurlmehmais kuprainitis nakts widū škrej ar atšlehgu uš otrām mahjam un kadehl šchis pats kuprainitis, kas wišu deenu nemaš nebija dejojis, nakti dejo uš weenu kašju un beš mušikas.

Trešča nodala. 65. l. p.

Linu talka.

Kadehl mešchjargš nedrihšt buht pret kalpeem lepnš. — Kadehl šaimneeku šahrtas štroderis gašjis šchuht kalpu mahjās. — Kadehl Annai bijis janem wihrs beš jebšahdas išmehginaščanas, kuru mušča naw peenehmufi beš wešela gada mehginaščanas. — Kadehl Anliše dabun labu praštu uš štroderi, un kadehl Indritiš neatwadas no šatra atšewiščti. — Kā jaunais Šilarajs mahzas nakti škaišti šwehret, un kā mešchjargš wehro laušt wina lepnibu.

Mahja mešha widû.

Rapehž Ķirmgrausis nesteidsas ar mahju ismaksajšanu. — Jaunibas un seadona ņapni eefnigufchu un apputenetu mahju aiftrahņi. — Kā Anetes jaunkundse domās rihto feštajam behrnam kristibas un kas wiau pee tam istrauzē. — Kadehl pans Wadaikis nemar brauft pa dšellszefu. — Ko mahsa ar brahli runā dimatā.

Seedona dseefma.

Kā zihrulneeki dibina beedribu. — Kā mešchfargš iiffaidro fehmu rahdšichanos. — Kalab publika ņaroga nefeju ņalihdšina ar frusta nefeju. — Peterene un Tehwine redš ņpofus Zeenmahtes freklā gairšhā deenas laifa. — Ko Peterene daritu, ņad minai buhtu pehrkons un ņibiai. — Kā Swarts nokriht no semes lodes un kur winšch pehž tam atrodas.

Mahte un meita.

Latwijas mešchš. — Wezas latweefchu mahjas. — Wisleela-ņa feeweetes uņflawa. — Sehns, ar ņo waretu brauft kopā wiņu muhšchu. — Peterene zildina ņalumu ņwehtkus. — Mahtes un meitas prezibu padome. — Ķirmgrausenei ņahp galwa.

Zihrulene un winas dšimtkungs.

Kā Zihrulenes dšimtkungs un mahžitajs gahdajufchi par ņau-ņchu labņlahjibu. — Kalab laudis newarejufchi dšimtkungu mihtet. — Kā zihrulneeki ņtatijufchees uņ ņameem ņaimineem.

Septindesmitā dšinumdeena.

Kalab Tereseš jaunkundse naw apprezejufes. — Bahrti uņ pagahjuņcho jaunibu neatweras. — Gudrā putniia dseefma. — No ņaldeem ņapneem aņās nahtrās. — Kā marņchals Nurmhuņens ņpreeņch par latweefchu tautas dseefmu. — Kā Terese dejo ar mui-ņchās puiņcheem un ņā marņchalam tas patihl. — Kalab Ķirmgrau-ņene raud.

Kad semi mehrija.

Seišu ugunšuru parlaments. — Šhi parlamenta pahra-
lums par ziteem parlamenteem. — Kalab Greetele spēesj few
azis zeeti. — Trišnes laimigs atradums no besijejas stahwolka. —
Kalab Gwartene gatawa pazeest faunu. — Deeta, kas ir ta grehka
mehrta.

Semneeki beš femes.

Rā Didschene atreebusees wihrām. — Kadehl wiži tiz tam,
ko šaka Gwartis. Kadehl kalpeem dos semi. — Nejauscha fatikscha-
nās. — Grušti laiki. — Mantojums no tehwa. — Wakara parla-
ments. — Ar šo winsch atschkiras no rihta parlamenta. — Kreet-
nakee ubagi. — Kadehl Penkulis leef feewam dot ubagam dahwa-
nās pa otrreiz un kadehl Didschis leef usnemt ubagu par pil-
nu meesu.

Žeriba uš semi.

Rā Branmanišchu Peteris mahzas šo derigu. — Rā Didschim
gandrihs ijslhi širgu maina. — Rā Maruscha ar šawu brahli mai-
nu weizina. — Kalab Didschis uššata semi par lihšfigu mašo
muischu wagareem. — Didschis trihškahrt nelaimigs. — Žeribas
uš femes dabušānu aug.

Tirgus.

Gada tirgus agratos gados. — Semi dabūs, šad nomirs. —
Kas debates rihta parlamentā Lahtscha kaschola dalischanas dehl.
— Širgu un lihšawu tirgus un Dantes elle weenā weetā. — Stu-
denta šinatništāis iškaidrojums ar Defina Laofoona palihšjibu. —
Rošchu pumpurs un usplaukusi rose. — Semes gribetaji atrod ša-
wu labdari. — Širmgrausenes preeki un šchaubas. — Širmgrau-
šeni rej blušas. — Rā Širmgrauschu gimenes lozekki katrs domās
žel šawu nahkotnes pili. — Greišais špogulis.

Tautas darbineeki

Prahwests žildina marščala liberališmu. — Prahwesta runa
pehdejā Kurfemes školotaju konferenzē pret kreewu aplamo školās
reformu. — Konferenzes programa. — Šahšts par notifumu ar
školu inspektoru. — Runa par ihšteem un neihšteem tautas dar-
bineekeem.

Tšhetrpadžmità nodaka. 467. l. p.

Dšihwes karufelis.

Ro laudis spreesch par barona Schalka štatšchanos uj debe-
sim. — Barona Schalka eedascha usjautrinates. — Nejauscha ee-
pasihšchanàs ar studentu Osolu un fatiššchanàs ar Teresi. —
Rnehwela Didšhis ar Deesuma Bosumu mehri spehtus. — Barons
Schalks apdahwina Brammanišču Peteri. — Barona Schalka fi-
losofija par dšihwes karufeli. — Barona Schalka mahššlineezikšà
šajuššma un mahššlas motivi. — Gretes šlimiba. — Barons
Schalks pawehl winai škuht tuhlin wefelai.

Šeezpadžmità nodaka. 520. l. p.

Rahsu nakts beigu zehleens.

Regaidita laime. — Behrnibas paradise. — Šadehš šurlmeš-
mais šuprainitis aišmeeg zeešà un šaldà meegà.

Otrs sehjums.

Ralpi, fainneeki un fungi.

(Vebehjā pufe.)

Birmā nodāka.

7. l. p.

Bambutschene.

Stolas dšihve. — Zereschanās un tureschanās. — Meitas un mahtes topigi preeki. — Behrni pašči islemj fawu likteni. — Mahtes raksturs. — Behrnibas šapnis peepildas.

Otra nodāka.

13. l. p.

Paradišes dahrsš semes wiršū.

Prahtigas domas un aplamas walodas. — Negaidita prezineeze. — Spruksta fajuhšma par latweeschu-leišchu tuwošchanos. — Gatawošchanās uš wilku medibam. — Rā kutscheeris Danelis teek nelaimigs, bet no lepruma neatšafas. — Marščala Nurmhusena spreedums par latweeschu tautas raksturu. — Kutscheera Danela warondarbs saudē fawu nošihmi, un medibu halle isjuh. — Meschfargs redš špokus Beenmahtes kreklā, kadehš ziti winu tura par mahatizigu, ziti atfal par prahtā pawahju. — Lai dšihwo romantika!

Treščā nodāka.

110. l. p.

Weeši un mahjneeki.

Trihs draudšenes. — Marutas raksturs. — Atklahjums par štaisto Biščeli. — Kadehš Silarajs nam wairs diščigs. — Meschfarga neweiklais šahwoflis. — Uradniks šolas eet winam palihgā. — Spruksta nodomi pret meshfargu attihštibas un isglihtibas labā. — Štuhpsts tumšā. — Anete eekem prezibu leetās nenoteiktu šahwofli.

Žeturta nodāka.

146. l. p.

Žauniba wezumā.

Lišas weenadās domas aubšinašchanā ar Rušd. — Lišas raksturs. — Lišas diwejadā loma. — Lišas preeki. — Lišas mihlestibas wehtule.

Peektā nodāka.

174. l. p.

Birmgrausene.

Birmgrausene kaujas ar šobu šahpem, kuras pahreet paščas no šewis. — Waščās un šwaidigās domās. — Bihrulenes Galilejš. — Wežais Šferneekš šahšta, tā diščais Dibrikis nelabo nefis. — Birmgrausene dabun jaunū eektatu par Numali.

Nedjirdeti notifikumi.

Kalab Ginters ihtas wahzu gimenes fwehtfos fpeests aizinat newahzu weefus. — Kalab krod sineeze pufojas uf Numali, bet ar mescha wagari Stalti fastandina glahses. — Kalab Potiwarene studenta Dsola patriotifmu uffata par atpestifchanu. — Kalab dakteris Dbinfeh dabun diwus plifus un daschas deenas pasuhd. — No darba laudis spreesch par studenteem un duekeem. — Kalab Bifa fajuhfminas un bejo spogufa preefchâ.

Leifchi un latweefchi eet kopigi.

Ujtrauzofchas sinas. — Knehweka Didscha filosofija par leifchu un latweefchu netorem. — Semka raksturs. — Râ Semlis eeguwis leifchu labwehlibu. — Semku tarfeh. — Veefuma Wofuma lehnâ eedoma un ahtrâ darifehana. — Polizijas defmitneeka blehdiba. — Lai dsihwo latwju un leifchu brahliba! — Semlim uswara nedara preefu.

Behz uswaras.

Kalab ftkroderis Sprufsts aiflaischas uf zitureeni, nepabeidsis eefahktu darbu. — No winfeh par famu aiflaischanos stahita ziteem. — Kalab Veefuma Wofumu, fas ir galwenais wainigais, wifî fehlo, bet Kuhlassaki un wina brahli, fas mas wainigi, neweens nesehlo. — Kalab Kuhlassakis ar famu brahli negrib eet zeetumâ.

Wezas nepatifehanas un jauna usnehmiba.

Semlis teef no foda walam, bet fpeests parafstit bargu nomas lihgumu. — Anete atderinas un fahju weetâ fwin applahwas. — Kalpeem naw duhshas west prahwu ar muifchu. — Rihfehmete pamahza kalpus, fur un fâ prahwa jawed.

Politifka konferenze.

Pastwilla pret mahzitajeem. — Wainigo minefehana un mellefehana. — Pirmâ latweefchu rewoluzionarâ dfeja. — Marfehala liberalifms. — Marfehala politifkâ gudriba. — Kungi dser fahju.

W een p a d s m i t à n o d a l a. 354. l. p.

Anabenes Jantscha stahsts.

Rà keisars famus dehlus un brahlu dehlus mahzjijis. — Rà lau-
libà fadsihwojis. — Rà keisara behrns pahrbaudits. — Rà
muischneeki dabujufchi waru pahr keisareem. — Kalab ar turku
farfch iszehlees.

D i w p a d s m i t à n o d a l a. 374. l. p.

Mi wai, bet lai!

Breeziga wehsts. — Sawadneeka wezpuiſcha mihleſtibas labfir-
di- ba. — Saruna starp brahli un mahfu. — Behdiga ſchfirſcha-
nàs. — Arminas par iſgairufcho laimi. — Jauſs nahſotnes
fapnis. — Nejaufka uſmoſchanàs.

T r i h s p a d s m i t à n o d a l a. 400. l. p.

Latweetis latweeſcha welus.

Marſchala barga kritika par latweeſchu tautas rakſturu. — Au-
malis tautas peſamàs ihpaſchibas grib iſſſaidrot ar ilgas werdſibas
eefſpaidu. — Diwas parunas par latweeſchu rakſturu. — Mar-
ſchala peemehrs par latweeſchu nenowiſhdibu. — Nebrihwee
ſemneeki un brihwee kurfchu ſonini. — Kas ſaguhſtijis diſchuni-
gairſti Beisſtauti. — Aumala tiziba uſ tautas nahſotni. — Au-
mala ſaruna ar Airmgrauſi.

L ſ c h e t r p a d s m i t à n o d a l a. 427. l. p.

Preeki un behdas.

Riſſſchmete ſtahta, ſo peedſihwojis un ſo iſdarijis galwas pilſehta. —
Rad rantis, tad redſes. — Partiju pahrgroupeſchanàs un augſti
politifſi wilni ſeſchu ugunſturu parlamentà. — Uſtrauſoſcha
wehſts. — Seewu behdas par neſatizibu. — Kalpu ſeewas
ideali.

B e e z p a d s m i t à n o d a l a. 452. l. p.

Lapas birſt un zeribas irſt, bet jauneklis dodas ſweſchumà.

Dſimtenes rudens jaukumi. — Negaidita faſtapschanàs un wehl
jo negaidits preeſchliſtums. — Bihrulenes patriarchaliſms neat-
rod Aumali zeenitaju. — Janſons aiſſſtahw Lejas-Kurſemi un
eeteiz tureenens diſchwihrus Aumalim par paraugu. — Kamdehſ
Silarajs juhtas labà prahta un zildina ſtroderi Spruſtu. — Au-
malis aiſbrauz tumſchà naſti.

S e ſ c h p a d s m i t à n o d a l a. 472. l. p.

Laiminu flehtitè.

Kalab Emma iſſſauzas: „Mi, es neprahte!“ — Weeta dſihwè,
ne ſkolà. — Sen gaiditais brihdis peenahzis, bet ſà? — Pa ſah-
beem zeſeem neet ihſtà Laimine. — Laimes padoms.

Trefchais sehjums.

Otra dala.

Zeki un tetas.

Pirmà nodala.

9. l. p.

Pasudusē lihgawa.

Rahsineeki nepar jauno pahri usmodinat. — Zaunas jaušmas. — Jaunikis beidsot atrodas, bet weens pats. — Wina atsihšchanās. — Kelabas aisdomas par jauniki iskļūdina kāhda pahrnowadneze. — Rahsineeki swejo, bet bes panahkuma. — Norunā gresstees pee Adama.

Otra nodala.

31. l. p.

„Bahlā gresene.“

Gezeenits dšehreena dewejs. — Dšehreena deweja šaihgums par Adama kashu isjuškhanu ar Emmu. — Dišhā weđeja šaruna ar Adamu. — Adama nopeetna isrunašchanās ar Emmu. — Adama domas par nejausšibas leelo nošihmi. — Dšehreena dewejs mahnē „bahlo greseni“.

Trefchā nodala.

62. l. p.

Preeschu kalnā.

Weena tumšā un nakti. — Kapehž? — Wezlaiķu un jaunlaiķu eeskati. — Draudšinh ar šihmi pee mahtes.

Zeturta nodala.

80. l. p.

Pirmā deena tihrumā.

Trihs weenā daktā, tattram šawadas domas. — Gotiu is kuhts, dehlu uf skolū. — Šaimneeku lepnums. — Želabs dabun finat, to par winu runā. — Šwiku kalns tā rakstura zectinatajs. —

Peektā nodala.

105. l. p.

Laipe zetmalā.

Šaunā šweschneeze pee pelekā atmena. — Mahtes domas par zetmalā atrastu mantu beswehrtibu. — Indrikis šajuhš fewi pahrwehšchanos.

Gegahnis, waj uskuris.

Gahjejs, kas eedomajis ņewi par jahtneeku. — Neisdenigs paregojums ar bada dņegufi. — Brammanišču Peteris atwadas no kalpu gaitas un ņahrtas un no ņewis pašča. — Peterene redņ jaunajam ņaimneekam rokā iņstu waras ņihmi. — Nepatiņkams trauzeņis ņtuhpņtotees. — Rabagaiņa atņahtais mantojums. — Uskuris!

Septitā nodala.

139. l. p.

Anete.

Wezā barona domas par laulatas ņewas peenahņumeem. — Tehwa un meitas lehmums. — Pirmgrauņča gudriba meitas prezihu leetās. — Anetes raksturs. — Puiņča ņaruna ar ņaimneeku pahri ņtarpņenai. — Neparasts brauzeens ņwehtdeenās rihtā. — PahrsteiĆgums baņnizā, no kura daņeem ņaimneeku dehleem iņkriht grahmatas no rokam. — Nowada wehņnese gruhta usdeuwuma preeņņā.

Astotā nodala.

163. l. p.

Neeņtā.

Gepasiņņanās ar gahjeju ņauņču tirgu, kuru apmeklet ņaimneeku ņahrtā eestata ņem ņawa goda. — Tirgus zitas raksturīgās paņihmes. — Tņhetras galwenās eestahdes, kas tirgu apĆahdā ar ņepumeem. Kuhlasaņis jaunā Kolumbus lomā. — Uhdens war titt taukeem wirņū. — Skroderis Spruņts redņ atdņihwojamees leiņču tautā waronu laimeta garu. — ņefabs ņajuņņminas par ņaistu nepasiņņtamu ņtuki.

Dewitā nodala.

206. l. p.

Zauņi wafarņwehtņi.

Dailas preeka wehņts draudņenem. — Nejauņča ņastapņchanās ar ņawadu ņweņņneeku. — Brauzeens wehņaņirga ņamanās. — Zuhrneeka ņahņts atņahj uņ ņlgu dņilu eespaidu. — Kalab meņņaņargs baidas labot ņawu riju. — Wihrs, kas gahņis ņeiņaru. — Marutas raksturs. — Deņņneneekņs domā, ka iņbrauzeji atraduņĆi ma-leenu, kura ziwiņaņijā palikuņi diwi ņimts gadus atpaņal. — Puiņču wezaņais un wina amata peenahņumi. — Sirgu kundņēni. — Raņjās un kriņtibās. — NuņĆa.

Deņmitā nodala.

277. l. p.

Swehtriht tehwa mahjās.

ņetaba atmoda jaunā ņeenā. — Utzeres par wafarejeem notiku-meem. — Preeks un laime par Raeli. — Domas par to, kas pee winas miņhlains un neņaprotams. — Tehwa eegahdaņchanās par ba-gateem radeem. — Rapehž Dna teņ tezinus pa iņtabas plaņnu. — Rahtes domas par paņemibu. — Tehws un deņis brauz baņnizā.

W een pad ſmità nodala. 302. l. p.

Deewa dahrsâ.

Zif jauti dsimtenes upju krasos! — Tēhwa un dehla preeks par eepasihšanos ar studeteem latweeſcheem. — Zefabs top paſihštams ar Eſerneeku Marutu. Winaš domas par jauno ſkolas reformu. — Lauks ar azim, krukms ar auſim. — Paſaſta awiſchu noſihme weetejâ dſihwê.

Diw pad ſmità nodala. 324. l. p.

Trakâ Šhalka dſihras.

Barona Šhalka domas par ſawſtarpeju ſapraſchanos. — Zefabam rodas jauns draugs. — Ugunsgrēhks. — Barons Šhalks ſino ſaweem weeſeem ſwarigu noſlehpumu un ſola toš eepasihštinat ar ſawâm galma damam. — Senlatweeſchu mironu deſa. — Barons Šhalks grib ſtaſtit anekdoti par miſleſtibas kwintefenzi. — Brom no ſchejeenes!

Trihspad ſmità nodala. 349. l. p.

Gahjeens agrâ ſtundâ.

Ramdehš Zefabs neet pa taiſnato zeku, bet met liſtumumu. — Preeks uš ſemtopibas darbeem. — Semes ſpehka un dſihwes preeka ſimbols. — Zif pilſehtneeki ir noſcheſlojami! — Ta mahja, kur wina miht. — Eſerneeku atturigais, lepnaiš rakſturs. — Beſkauna ſehtmalâ.

Iſchetrp ad ſmità nodala. 358. l. p.

Rihka faule.

Nezereta ſaſtapſchanaš. — Brahlibu un mahſibu noſlehgſchana pahri ſchogam. — Saule, kas eepihdejuſi firdi. — Parahdiba loſſinâ. — Maruta dſird wiſus debefu engelus ſtabulejam.

Peezpad ſmità nodala. 375. l. p.

Mihleſtiba un ſaimneeziba.

Râ Auſudruwas modere rahjas ar patmahpuſchâm kaſponem. — Râ barons Šhalks pahrbauda ſawas ſeewas. — No barons Šhalks reds pehš ſawas nahwes. — Otrs Haruns-al-Maſchids. — Râ Potiwars un Kringeku Irſchis tirgojas ar labibu. — Râ diwas mahminas ruhpejas par ſawu meitu labklahibu. — Râ tehws, kâ tehws!

Seſchpad ſmità nodala. 399. l. p.

Birmâ miſleſtibas wehſtule.

Utminas pee dſintarinâ ſtaba. — Parahdiba loſſinâ noſkaidrojās. — Štaiftâ maleneete. — Dſihwoſim kopâ ar dabas behrneem!

Zeli un tekas šķiras.

Emma rodas laimīga eedāšča. — Barons Šhalks reds romanti-
šas pušiti seedam katrā zekmalā. — Barona Šhalka preeks par
balto tšhiganecti. — Kadehš Adams dehvē Burbas Joni par pa-
lihu ihstā laikā un kadehš Jonis usstata Adamu par Deema šuh-
titu engeli.

Zeturtais sehjumš.

Zeki un tefas.

(Pehdejā puše.)

Pirmā nodala.

7. l. p.

Pa šķirtām tefam.

Ārōdšineezes padoms, tā nožerto zeelawianu padarīt drošāku. — Deja basām labjam un bes mušikas. — Barons Šhalks grib uš-dšihwot Meitu frogā tā, tā deewi Olimpā. — Nekur tā neeet, tā pašaulē. — Emmai gabas nezerets pawadonis. — Rā putniāu pahris pa negaiša laiku faušā ligšdinā. — Emmaš preešs par to, tā kuprainitis ir mehms. — Durbas Jonis kkuwis wesešs, bet behg no zilwešeem. — Sawada pahrwehršchanās. — Pee mehrka.

Otra nodala.

32. l. p.

Duelis.

Šahjeens miglā un pretim nešinamai naštōnei. — Nabaga Jonatans. — Rā maršhals Nurmhusens šaprot dšimtenes labklahjibu un tā domā to weizinat. — Kalab maršhals Nurmhusens newar atfazitees no duela. — Kalab maršhals Nurmhusens domā kofus laimigatus par zilwešeem. — Atzeres pee burteem apšihmetās preešes. — Barons Šhalks nahš pee pahrlēezibas, tā Grete un Potimarene winu mihlē abas weenadi.

Trešchā nodala.

52. l. p.

Āfrodites parahdīšchanās.

Brāhlnēeks no Deepajas. — Sawas šahrtas laudim jaišlihdsas zits zitam. — Sawa pajumta un maišes reezena dehl. — Zefabš redš Āfroditi notahpjam no Olimpa augštumeem. — Kalab Zefabš aušcho ar mahti un šo tehivs uš tam šata.

Zeturta nodala.

62. l. p.

Uš kaku wesome.

Nadu behrneem labi jafateel. — Zefabam leels preešs, tā Stihpneeku širgi nespēhj škreet Šferneeku širgeem lihdsā. — Maruta domā, tā pats Deews winu wed ar Zefabu šopā. — Jaunibas teesibas un peenahkumi. — Rā wahzeeschi faukā latweeschu semneekuš. — Ššlawets auklis. — Zefabš ar Raeli pee atās. — Zefabš ar Marutu jauna šaimneeka un šaimneezes lomā. — Zefabš wehšas, šaut išgudrotu šahdu lihdseli, tā atturet šemneekuš no aišpluhschanas piššehtā. — Wišlaimigakais kaku wesome. — Behrfontehwa wedekla, wežā Šferneeka wedekla un Maruta.

Gubernators.

Behsturiski raksturigeq Jahni Jelgavā. — Stiprafee elementi muhsu dsimtenē. — Maršchals Nurmhusens aizina faistit laudis pee semes. — Maršchals Nurmhusens izjel muischneezibas nopelnus dsimtenes labā un domā uš teem dibinat semes tahlafo labflahjibu. — Baschas par maršchala liberalismu. — Labi, ka winsch aiseet!

Sestā nodala.

103. l. p.

Saimneeks.

Divi weenā wahrda. — Mahte mahza meitu dsihwes gudribā. — Masu zilweku liktenis. — Jaunā wihra kantschuka — Deewa rihste. — Rahjas weeglatas, firds smagata. — Katram šawa zenschanās.

Septitā nodala.

114. l. p.

Školneezes.

Sihda walgos. — Marutas draudsenes. — Pilsehtas eespaids. — Šawa teefina preeta. — Školneezes par fameem školotajeem.

Astotā nodala.

128. l. p.

Dailas kahjinās.

Suhtijums bej adreses. — Domu starpibas par noslehpu maino suhtijumu. — Marutas šajuhsma par dsejneekem, rakstneekem un glesnotajeem. — Dailas domas par Tolstoju. — Šo par Marutu waretu rakstīt romanā. — Daila šolas šalaišt šekabu naidā ar Marutu.

Dewitā nodala.

140. l. p.

Dailas ismifums un nahwe.

Dailas ismifums un dušmas uš Marutu. — Šo šlga spreesch par mihslestibu. — Kaut juhras labat nemaš nebuhtu. — Numalis šteidsigā gaitā pee Dailas. — Numalis atrod Dailu šchirstā. — Tikai tagad winsch ihsti atihst, žif dsili ta winu mihslejusi. — Numalis nolemj meklet apmeerinašchanu darbā un peenahkuma ispildischanā. — Regaidita fatiškchanās ar dsihwes preezigo Ruschu. — Ruschas joks par puishu wezafo.

Desmitā nodala.

169. l. p.

Radagaiša mantojums.

Lehwine Peterenes dingsmā. — Mihklaina šlepkawiba. — Dischbajari behrēs. — Lehwines šinkahriba. — Domas par wezeem šaimneekem un jaunām šaimneezem.

Weenpadſmità nodaka. 178. l. p.

Behru namâ.

Roſpeests behrineeku gara ſtahwoſlis. — Rnehwela Didſcha Iepna uſzirſhanàs un laipni padewiga iſtureſhanàs pret bajareem. — Triju brahku bajaru gudra faruna par Deema brihnumeem. — Rà Rnehwela Didſchis peepreedis leiti uſ ſirgu mainiſchanu, un kà pats bijis ſpeests pret ſawu gribu mainit ſirguſ. — Rà Didſcha Peteris glaħbis ſawus bandu rudſus no ſagſeem. — Rà maħte ar meitu puiſim azis apmahnijufſhas. — Rà wezà Eſerneeta kruiſt-teħwſ uſgahjis uſ kaunàm peħdam. — Mironu meelaſtiſch. — Sapnis — ſinas bewejs.

Diwpadſmità nodaka. 205. l. p.

Kapſeħtâ.

Zihrulenes mironu teeſa. — Diſchanas behres, diſchani ubagi. — Ro ſwani runà. — Raħdu goda weetu Gliħdene nowehl Silara-jam. — Kalab Ruħmene negrib par ziteem kaunu runat. — Eſerneezeſ domas par paſtalam un ſaħbaſeem un Eſerneeta domas par teem, kam ir nags.

Triħſpadſmità nodaka. 221. l. p.

Mironu kaħſas jeb iſpreeza leelàs behdàs.

Dſena ruħpiga gaħdiba par dſerſchanu. — Wezo harmoniku briħniſħtiga wara. — Rà Peterene raħj un maħza ſawu meiteni. — Senlatweeſchu mironu deĵa. — Zui, jui . . .

Zſchetrpadſmità nodaka. 237. l. p.

Rà bagatâ Zſchahpina deħls prezejàs.

Sawada deena Zſchahpinos. — Zſchahpinu tehwa paħtari un Zſchahpinu maħtes ſweħtriħta brofaſts. — Ganu Zura iſzilus ſtahwoſlis Zſchahpinu ſaimè. — Gepaſiħſchanàs ar ſlaweno Zſchahpinu zilti. — Zſchahpinu Zaħnis dodas prezibu gaitàs un winu pahnem ſweħtdeenas ſajuħta un ſirſchu ilgas. — Rà Zaħnis grib frogâ to nopirkt un kamdeħl no tam nefas neiſnaħt. — Zaħni moza breefmigs iſſalkums. — Rà Zaħnis grib iſſalkumu aiſdſiħt un kà taz winam iſdodas. — Kalab Migulene domâ paſtara deenu jeb greħku pluħduſ peenaħtufſchuſ. — Ur kaħdu dokumentu Zaħnis peeraħda, kà winſch ir bagatâ Zſchahpina deħls. — Rà Migulene uſ peħdam prot pataiſit melnu par baltu. — Zaħnis dſird par Miguku meitam daudſ jauka un laba. — Rà Miguku maħte ar meitam brauz Zſchahpinos weetraugos un kà ganu Zuriſ minas wareni ſagaida. — Kalab wezais Zſchahpinſch grib ruħpetees par Zura naħtotni, bet katab newar to eenemt ſawos iħteneeſos. — Rà Miguku un Zſchahpinu jaunee laimigi preezajàs un dſeədəja.

Emmas pahrnahtfchana.

Meitu isprezinat ir tikpat tà leelàs leezibas klaufçu laifos. —
Fà Emma pahrnaht un tà to fanem. — Zeeminu mahtes audfina-
fchanas gudriba. — Graweneeku pagasta teefas wihr3 lafa fawas is-
birufchàs westes pogaš Gobjemju pagalmâ. — Kuprainiti apzee-
tina. — Gobjemji naht pee flaidribas daschàs tumfchàs leetâs. —
Gobjemene ilgi un stipri luhdf Deewu.

Peektais un festais sehjums.

Trešā daļa:

Pauki un pilsehta.

Pirmā nodāļa.

9. I. p.

Tahlfemis.

Maiga un Katča. — Savads dseedatajs uš leelzela. — Rā bruneeķi fatikufšeēs ar nonnem. — Adams nejauķhi fastopas ar ļawu radineefu. — Radineeka domas par ļauschu labļahjību Latwijā, Kreewijā un Seemel-Amerikā. — Mi Kurfeme, tu ļauķā seme! — Gudra un tahlfredsiņa tauta ūhee angķil — Wiķas leelās kustiņas bijuķņas weenpuķiņas. — Dīwi latweeķču patrioti. — Kas uštureja muķhu tautu garīgi un meesīgi wefelu pa ilgeem gruhtas kalpiņas gadeem. — Šhās puķes ceeraķņas. — Apmaļdi-juķees Jahnunakts ragana.

Otra nodāļa.

40. I. p.

Ēe darwdega.

Burbas Jōnis atķal ķlībo. — Katķņas jōķ par dubultos gabjejeem. — Liķa Medem geķrbjas tautiķķā ušwalkā. — Miķdomiķs duķmu odeķs. — Rā Katķča jōķojas par duķmu odeķu un wiņa paliķgu. — Rā braķhee maķķķeretaji ķolleķa un dseedaja un ķā Katķča teem dseedaja preķi. — Jaurās liķgawas griķ ķķuķt ne-ustizigas ūaweem ūaderinateem un brauz otrpus upeķ oģot. — Raķdu atķildi dabun Ēmma uš waiķajumu, waiķ te nu buķķ awenes? — Katķča iķrahdas neķarasti stipra, bet Ēmma ūa-ķtingst meesigiņā un garigiņā pamiķumā.

Trešā nodāļa.

59. I. p.

Ēe Keterliņa ķundsķes.

Saķtapķčanās peķķ daudķ gadeem. Jaunu deenu atmiņas. — Ziķ aķtri aiķķķreen dķiķwe! — Leelās beķdās paliķķķiķa waiķadķi-ķa. — Wiķu ūinataķa, wiķu waretajķa. — Briķnumi par ķo, ķā dķiķwo pilķķetā. — Ar ļabu naudu un ūķaiķtu ūķuķi waiķ daudķ ķo iķdarit.

Pamahte.

Behdigas mehstis. — Dama ar schelligu firdi. — Godam un peeklahjibai wajaga buht! — Nesaweizigs pahris, bet labi fadsihwo. — Marutas domas par nesaweizigo pahri. — Pahpratumis starp Marutu un pamahti. — Pamahte runà ar Marutu maleniski. — Labas jo labas deenas zeetumâ. — Rà akmens, kà akmens!

Peektà nodaka.

110. l. p.

Teefa.

Rà Peterene saprot leezineezes usdewumu, aisstahwedama fatwu neapfuhdfeto fainneezi, leezinadama pret apfuhdfeto, ko fainneeze grib glahbt, un stahstidama par fainneeta un Dfena goda biffam. — Ko kalpone Maija Nagiseed redsejufi greisajā spoguli un kalab Radagaijene protestè pati pret fatwu spoguli. — Rà Dfenis gribejis dischotees par leelu drofchineeku un kabatâ metis frustu. — Rà Peterenes Mahdsche fazel teefas sahlè tahdus fimeeklus, ka ari teefa un profurors fahf gandrihs fmeetees. — Rà Burbas Jonis eenahf teefas sahlè ar leelu brahsmu, dod teefai labdeenu un fahf klibot uf weetas stahwedams. — Apfuhdfetais waizà, waj tahds war buht par uradniku, kas danzo ar plitâm feeweetem, bet teefchu atbildi no teefas nedabun. — Ko Radagaijene faka Stihpneeka Zekabam par schahdu waizajumu. — Ari noseedsneeks ir no mahtes dsimis. — Lai Deews palihdf nelaimigajâm mahtem!

Sestà nodaka.

135. l. p.

Wilkam rada.

Kalab Sihkles kundse dehmè teefas presidentu par wezu mulki. — Stahsts par breefmigo notikumumu starp wihra mahsti un wedeflu. — Sihkles kundses domas par teefu un waldischanu. — Stahsts par jauno profuroru. — Sihkles kundse pilnâ mehrâ eestahjas par godu un peeklahjibu. — Behdigais Radagaišu listenî fenatnè un tagadnè. — Zekabs fajuhfminas par profurora wareno runu. — Dumfcha-Dumfcha finatniiks istaidrojums par to, ka latweescheem fajufufchi jehdseeni starp paganiiskâm deewibam un kristigo Deewu. — Sihkles kundse waizà Zekabam: „Rà stahw ar godu un peeklahjibu?“ — Zekabs iskriht kà no mahfoneem.

Septitâ nodaka.

159. l. p.

Schrînâ.

Garlaizigas fahjas. — Marutas wiltigs nodoms, ko Elsa un Selma ufftata par laimigu eedafchu. — Negaiditi weefi Stihpneekos. — Wisinaschanàs Swiku kalnâ. — Apfrischana wisinotees nofihnè labibas kriechanu weldrè. — Maruta un Zekabs Swaigfchu nu grawâ. — Marutas domas par dsihwi pilfehâtâ un uf femem. — Marutas naids ar Efu. — Seetinfeh lihgo launaga laifâ.

Stihpneekos.

Kalab Jekabam tumichà mahju istaba ſcheet gaischa un jauka. — Kalab Maruta falihdfina fewi ar ufstihgotu fokli. — No Maruta ſtahsta par aubſinaſchanu pilſehtà. — Rute, kurai jameklè ſaws Boafs. — Maruta kljfmà. — Kalab Maruta nobutſcho Onu.

See loga ſaulitè.

Kà ſtroderis Spruſtſs darbojas pilſehtà. — Labaf lai ruhſ maſchina, nekà tautas attihſtiba un iſglihtiba! — Kà Penkulene eedſihwojas pilſehtà. — Kà Greetele palihdf tehſam pelnitees. — No Greetele ſafa par dſihwi pilſehtà un pilſehtas eerafſham. — Weeſs no dſimtenes. — Labdabiba, ſas tikai pehſ nahwes kkuhit finama. — Atpafaf uf dſimteni!

Schanbiga mahja.

Gatawoſchanàs uf ſwehtkeem. — Marutas bailes no tſchetreem bilbinatajeem, kuras ta neweenu newehlas, un ruhpes par peefto, to ta mihlè, bet ſas to newar nemt. — Maruta ſihlè. — Siblejuma nelaimiga noſihme. — Zif jauki ſwehtki Leelbeenas!

Leelbeenu preefi.

Jauks ſwehtku rihts. — Wezà-mahte jokojas ar Marutu par Leelbeenu ſintem un ſawatam. — Pawafaris nahſ no femes dſilumeem un debefs augſtumeem. — Kalab Luhfina leedſas luhgt Deewu par ziteem. — Nezereta ſagadiſchanàs ſaſnizà. — Maruta domà par laimi un muhſchibu. Saruna ſtarp mahtem pee baſnizàs. — Kopejs gabjeens uf mahjam. — Wezais Eferneckſ ſtahsta par ſkolas buhſchanu agrafos laifos un leela Marutu. — Jekabſ eerauga diwas Marutas. — Schuhpoſchanàs ar meitu un mahti. — Wadiſchanàs un ſkuhpſtiſchanàs. — Jekabſ un Maruta ſolas buht prahtigi.

Kurfemes Wiſmarks.

Gruhſtſ ufdebums, kuru Jekabſ uſnemas iſpildit. — Schtaufena kundſes domas par to, kà ſchejeenes mahzi pa daufſ gabu ſimteneem warejuſchi uſturet ſawu tautibu. — Schtaufena kundſes brihnifchanàs par to, zif ſchejeenes mahzi un latweeſchi meeni otreem ſweſchi. — Jekabam rodas ſweſchà malà jauns draugs. — Negaidits peedaſmajums, to Jekabſ nemar peenemt. — Weenſahrſchſ ſkopulis, jeb waj teeſſham ſahds ſawa aroda Wiſmarks?

Trihs padšmità nodaka. 295. l. p.

Laikas muišhâ.

Muhmiga naudas škaitišhana. — Baltà lahtšha pakalpojums. — Kà weentule egle tihrumâ. Dšena wehstule. — Štaistàs Marga-
retes ahrprahtigas eedomas. — Barona Šalka domas par libera-
lu teesu. — Kringelu Šršha un Potiwara šuhšibas.

Tšhetrp adšmità nodaka. 311. l. p.

Bukite zelmasâ.

Muhfu dšimtenes feja. — Kà Žefabs domâ išdarit šawu kašhu ze-
kojumu. — Nejauscha šastavšhanàs. — Muițineeks un wina upuris.
— Blondâ tšhiganeete pee šulu behrsa. — Ko štrašds šwilpa. — Že-
fabs top pašihštams ar teikšmaino Šneegbaltiti. — Tee, kam peeder
nahotne. — Lihdšigs ar lihdsigeem. — Žefabs uš diwrata. — Teh-
wam aiš muguras, maštei redšot. — Kats uš šawu puši.

Bez padšmità nodaka. 336. l. p.

Mironi zelas angšham.

Uka wehstule. — Šlga pahrstahj Ūli un attaišno wina zitreišejo ne-
šawnigo išturedšhanos. — Dwi no mironeem ušžehlušchees
šatifees.

Sešh padšmità nodaka. 345. l. p.

Šanka deena.

Nešur naw tiš jauki, šà muhfu dšimtenē. — Mišlestiba un politika.
— Wiši apakšh ta pašha plata debešu jumenta. — Šaruna par grei-
šu šozialu politiku. — Uradnišs un mešhšargs nošer špošu. —
Amata wišrs, šas prot šawus deenesta peenahšumuš. — Mešh-
šargs teek walam no mahutizibas aišdomam, un no wiša Žihru-
lenes pagasta teek nonemts mahutizibas šauna traips. — Tereše
apšolas weižinat uradniša deenesta gaitu.

Septin padšmità nodaka. 362. l. p.

Kà apburtâ pili.

Katšhai šola tetera kašpostus. — Emma ar Katšhu dabun leelas
aišdomas pret Burbas Šoni. — Weenigâ žeriba — Šijas laša-
tinšh. — Emma ar Katšhu tumšhas mihtlas preekšhâ. — Emma
griib atkal buht uštiziga šawam išredšetam. — Šilšhu galerija me-
šha pili. — Emmas šastavšhanàs ar baronu Šalku. — Žahjeens
uš dšihwibu un nahwi. — Šh, šas par romantiku, šas par roman-
titu!

Bežznahzeju jautajums.

Žefabs newar deenas laikà eeraudsit swaigšnes un negrib wairs študet. — Šdile rudšu laukmalē. — No Maruta ar mahti runajuščas. — Par ko meitenes daudš domà. — Pašauļe beš manis! — Bit behrnu Maruta wehletos. — Wisbreesnigakais noseegums. — Žefaba domas par nemirstibu. — Mehš buhšim laimigi!

Seedona wehtrà.

Marutas joki par tošu laulibam. — Nefanigais weefulis. — Žefaba nodomi fentšchu pilskalnà. — Rà diwi juhras tehniāu behrni. — Mīna, ko neweens mahšflīneeks newar attehlot. — Žefabs ker stirnu ar mihligām azim. — Lahtšchu fušnà weldrē. — Seedona un mihlestibas šwehtki. — Maruta pašaudē šašteetu un rauga puđeli. — Saruna starp mahti un meitu.

Beč basnīzas.

Maruta eefwehtamà gehrbà. — Neškīns beš šaimneeka. — Maruta atwadas. — Kalab Žefabam newajaga šwehtibas. — Dšihwes preeks un laimiba nahwes tihrumà. — Žefaba zenteenu gala mehškis. — Droščha pašahwiba uš nahšotni.

Simsarimsa.

Štaistas, wehligas šķuķes listenis. — Simsarimsā pamostas pirmà mihlestiba uš behrnu. — Simsarimsai išjuht prezibu nodomi, pehškam ta nolemj atštaht grešnibu. — Simsarimsa šaudē šawu waināgu pašchā altara preeščhā. — Simsarimsa guhšt meeru un laimi gruhšà darbà. — Simsarimsa teek godà un solas pašrwešt širmgraušeni atpašal.

Saweenoti.

Kamdeht Emma išrahda mahšflīgas dušmas uš Adamu un dehwēto par piļu grahweju. — Laulibas meščhā. — Rà Emma tikufi pee Dailas wahrda. — Dšeesma, šurāi Deetawas robesčas ir par šchaurām. — Šludinatajs šweizina muhšu brahku tauru. — Ratschha kuhšojas ar šludinataju swaigšnēs. — Ratschha ir gatawa šahšt no jauna garigu dšihwi un peegreest šchāi dšihwei ari šawu nahšofcho wišru.

Dimdešmit trešchà nodaka. 482. l. p.

Ardeewu, šjintene.

Katšča isbara greška darbu, het Burchas Jonis pašrlez pašr
grahwi un pašuhd kuiteni. — Katšča negrib uš atmašfu gaidit
lihdš paštara deenai un šaudè zeribu tišt baptištoš. — Adams un
Emma atwašaš no šjinteneš.

Šināhtuščas un pee „Detas“ dabujamas šekoščas J. Šan-
šchewška grahmatas:

Dsimtene. Romans dšihwes ainās. Pirmais šeh-
jums. Otrais isdewums. Ilustrejis Ē. Bren-
zens. Maškā broščets Ls 7, eeseets Ls 8,50, gresnā šeh-
jumā Ls 10.

Dsimtene. Romans dšihwes ainās. Otrais šeh-
jums. Otrais isdewums. Ilustrejis Ē. Bren-
zens. Maškā broščets Ls 7, eeseets Ls 8,50, gresnā šeh-
jumā Ls 10.

Dsimtene. Romans dšihwes ainās. Trešchais šeh-
jums. Otrais isdewums. Ilustrejis U. Ap-
šits. Maškā broščets Ls 6, eeseets Ls 7,50, gresnā šeh-
jumā Ls 9.

Dsimtene. Romans dšihwes ainās. Zeturtais
šehjums. Ilustrejis U. Apšits. Maškā broščets Ls 6,
eeseets Ls 7,50, gresnā šehjumā Ls 9.

Maiga. Rahdas jaunibas šahšts. Maškā Ls —,70.

Šahšti un tehlojumi. I. Šchetri. D. Seltina apgah-
dibā. Maškā Ls —,70.

Bahrenite. Šahšts. Apgahdajis U. Gulbis. (Uni-
wersalā biblioteka Nr. 272/73.) Maškā Ls —,60.

Lee, kas us uhdens. Trihs tehlojumi no šwejneeku
un juhrneeku dšihwes. Apgahdajis U. Gulbis. (Uniwer-
salā biblioteka Nr. 275.) Maškā Ls —,30.

Bagatā Šchahpina dehls. „Astras“ isdewums. Rigā
— Seepajā. Maškā Ls —,80.

Šaipala. Šahšts par šaimneeka meitu un gahjeju
puisi. „Detas“ apgahdibā. Maškā Ls 1.

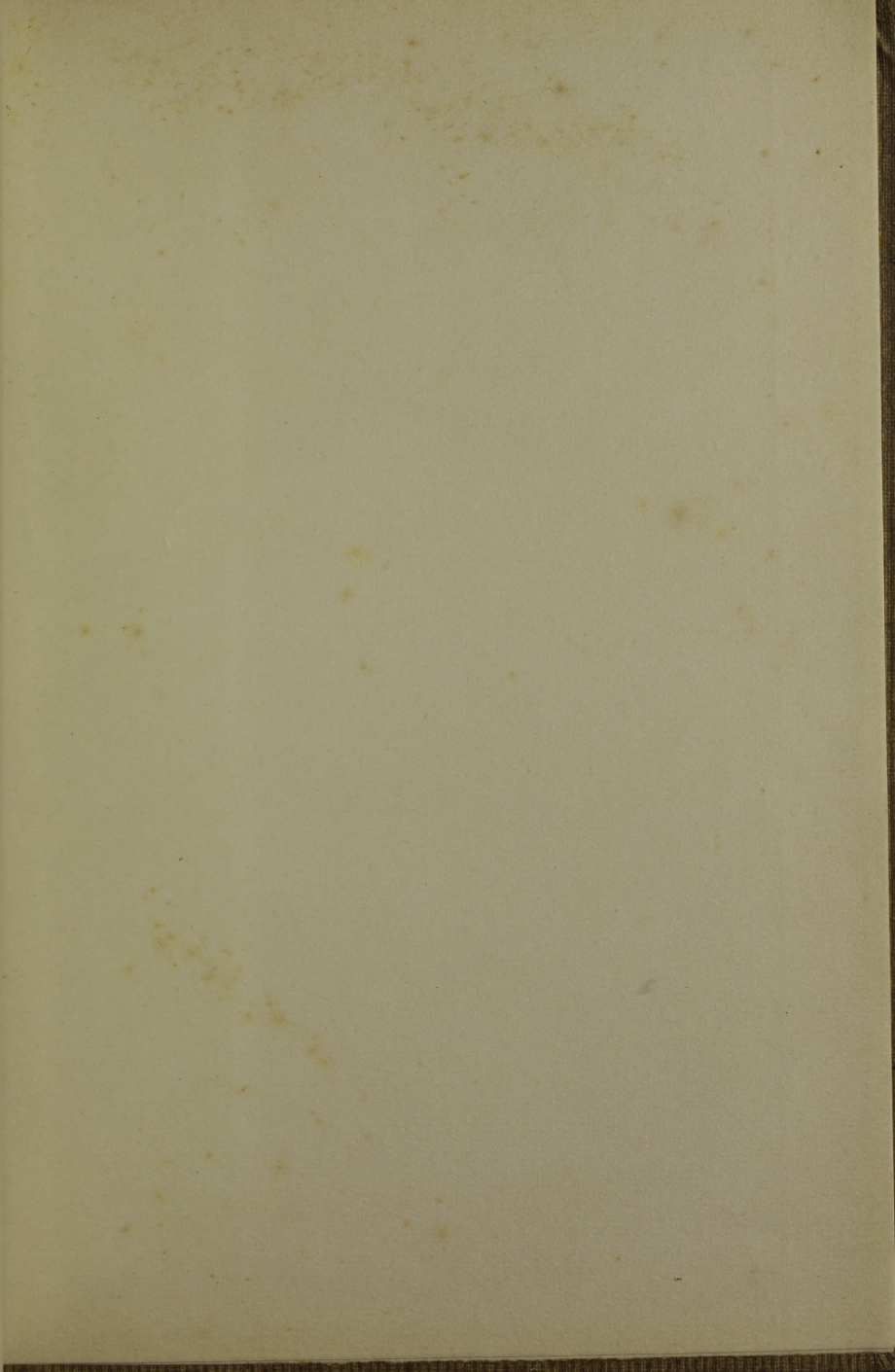
Bes tam no „Dsimtenes“ pirmā, lehtā isdewuma dabu-
jami wehl nedauds eksemplaros:

Dsimtene. Otrs šehjums. Maškā Ls 1,90.

Zeki un tekas. (Dsimtenes trešchais šehjums.) Maškā
Ls 3,90.

Par Dsimtēni un viņas autoru plaščaku apškatu šneedi
J. Medneeka broščura:

Zekabs Šanšchewškis un viņa muhšcha darbs — romans
Dsimtene. Kritiski-biografiska šķize ar J. Šanšchewška por-
treju un autografeem. „Astras“ isdewums. Maškā Ls —,50.

LATVIJAS NACIONĀLA BIBLIOTEKA

0304009566

